A
Descriptive Catalogue Of The Sanskrit Mannscripts

Shastri ,M' Haraprasaba

[illegible]E CATALOGUE

OF THE

SANSKRIT MANUSCRIPTS
IN THE COLLECTIONS

OF

THE ASIATIC SOCIETY OF BENGAL

MAHĀMAHOPĀ[illegible]YA [illegible],

C.I.[illegible] M.A. [illegible]

Philologica[illegible]

[illegible]d Honorary Member, Roya[illegible]

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS

[illegible]UBLISHED BY THE ASIATIC SOCIETY OF BE[illegible]

CALCUTTA

19[illegible]

INTRODUCTION.

Preliminary Remarks.

The present volume of the Descriptive Catalogue of Sanskrit MSS. in the collection of the Asiatic Society of Bengal which deals with Kāvya works describes about 1,000 MSS. The term Kāvya has been taken here in an elastic sense, for the volume includes, besides works pertaining to Kāvya proper, works like the *Rāmanāmaprakāśa* which rather belongs to Smṛti, and also *stotras* many of which, though of the nature of Kāvya, are stated to be extracts from Purāṇas and Tantras.

In almost each of the many sections under which the MSS. have been classified here, there are MSS. of importance from one standpoint or other: antiquity, rarity or curiosity. A few are unique.

What is likely to strike the reader of this catalogue, as of any other catalogue of Sanskrit Kāvyas, is the frequent imitation of a poetic form once introduced by a great poet as also the tendency to deal with the same subject already treated by a previous poet of distinction with the introduction of minor variations. Thus we have here a work (the *Yaduvaṃśa Kāvya*) which like the *Bhaṭṭikāvya* aims at illustrating rules of grammar; we have here a good many "century poems"[1] and several "messenger poems"[2] —all imitations of earlier originals. There are also several

---

[1] Cf. Nos. 5052, 5087, 5097, 5203, 5204, 5233, 5252, 5485, 5487, 5492, 5493-4, 5497, 5499, 5500, 5508, 5513, 5556, 5558, 5559, 5650, 5738 (which is curiously called a *śataka*).

[2] 5172, 5174, 5187–5190, 5192, 5208.

imitations of the *gītagovinda*[1] of Jayadeva and a few imitations of the *Mahimnaḥstotra*[2] of Puṣpadanta. Mention may as well be made of two works translated into Sanskrit— though translations into Sanskrit are extremely rare. They are the *Premarāmāyaṇa*, a translation of Tulasīdāsa's famous work in Hindi and the *Kathākautuka* translated from the Persian.[3]

Old MSS.

Some of the MSS. are fairly old and are important palæographically as also for collation purposes. A list of these MSS., chronologically arranged in tabular form, is given below. The dates of the MSS. are generally indicated by well-known eras[4] like Śaka, Vikrama, Lakṣmaṇasena, Nepal, Bengali, and Malla. Regnal years of several kings have also been used. Thus two MSS. (5180 and 5347) were copied respectively in the 10th and 29th year of the reign of Mukundadeva of Orissa. The year of an unintelligible era (e.g. *Sāba*) is used to indicate the date of copying of MS. No. 5311.

Catalogue No.	Name of Works.	Date of Copying.
5086	Kuṭṭanīmata	.. 1172 A.D.
5289	Abhijñānaśakuntala	.. 12th century.
5801	Setubandha	.. 1222 A.D.[5]

---

1 5171, 5180, 5215, 5219, 5255, 5257, 5259.

2 5607, 5653.

3 For some other translations into Sanskrit cf. *JPASB*, XXIV., N.S., pp. 465-6.

4 In the following table the years of these different eras have for the sake of convenience been reduced to those of the Christian era. Dates are referred to in terms of centuries only where they have been indicated in the descriptions by the late MM. H. P. Shāstrī on palæographic evidence in the absence of any express mention of a date. MSS. dating from later than the sixteenth century have not been included in the list.

5 Dr. R. L. Mitra, *Notices of Sanskrit MSS.*, Vol. V, No. 1977, was of opinion that this was the oldest MS. in the Bengali character that had been met with.

Catalogue No.	Name of Works.	Date of Copying.
4996	Śrīnātha's Commentary on Raghuvaṃśa.	1234 A.D.
5132	Naiṣadhacarita	1240 A.D.
5315	Caṇḍakauśika	1250 A.D.
5067	Bhaṭṭikāvyaṭīkā by Śrīnivāsa ..	1279 A.D.
5296	Mālatīmādhava	13th century
5376	Pañcatantra	13th century
5436	Kavīndravacanasamuccaya ..	13th century
4953	Śāśvata's Commentary on Meghadūta	1330 A.D.
4959	Kumārasambhava	1387 A.D.
5316	Caṇḍakauśika	1387 A.D.
5057	Rāvaṇavadha	1404 A.D.
5335	Dhanañjayavijaya	1471 A.D.
5343	Prasannarāghava	1492 A.D.
5478	Cāṇakyaśloka	15th century.
4981	Raghuvaṃśa	15th century.
5073	Śiśupālavadha	1514 A.D.
5039	Kirātārjunīya	1516 A.D.
5802	Rāvaṇavadhaṭīkā	1535 A.D.
5045	Kirātārjunīya	1536 A.D.
5287	Abhijñānaśakuntala	1572 A.D.
5523	Vidagdhamukhamaṇḍana ..	1598 A.D.

Important works.

An appreciable number of works described in this volume appear to have been hitherto little known and hardly accessible to scholars. Some of them belonging to individual scholars or forming part of private collections whether already described or only superficially noticed served only to rouse the curiosity of interested scholars as these could hardly be consulted. Others—some of them important as well as interesting—seem to have hitherto remained altogether unnoticed. To this latter class belong a number of quite modern works, mostly productions of men belonging to the 19th century. Their principal interest lies in the fact that they demonstrate the continuity of the use of Sanskrit

up to the present age. A list of the more important of the works described in this volume but not mentioned in the *Catalogus Catalogorum* is given below:

5035 A commentary on Ghaṭakarparakāvyam by Divākara.
5052 ,, ,, Sūryaśataka by Bālambhaṭṭa.
5055 ,, ,, ,, by Harivaṃśa.
50[illegible]6 ,, ,, Bhaṭṭikāvya by Keśavaśarman.
50[illegible]3 ,, ,, ,, by Śrīnivāsa.
5084 ,, ,, Śiśupālavadham by Sarasvatītīrtha.
5094 ,, ,, Rāghavapāṇḍavīya by Kavirāja.
5096 ,, ,, Kīcakavadham by Lakṣmīdhara.
5148 Mādhavīyacarita by Vrajasundara.
5174 Vāṅmaṇḍanadūta by Vīreśvara.
5202 Vāsudevodaya by Māndhātā.
5342 Madhumatīnāṭikā by Govindapaṇḍita.
5198 Āmoda by Anūpanārāyaṇa Śiromaṇi, copies of whose gloss on the *Brahmasūtras* called *Samañjasāvṛtti* are in the Libraries of the Sanskrit Sāhitya Pariṣat and Vaṅgīya Sāhitya Pariṣat of Calcutta. A copy of the *Bhāgavatapurāṇasūcikā* by him is in the Library of the Asiatic Society of Bengal.
5203 Śṛṅgāraśataka by Mahādeva.
5204 Śṛṅgāraśataka by Śukla Nīlakaṇṭha.
5207 Narmakelikautukasaṃvāda by Daṇḍin.
5213 Vāḍeśvarodayakāvyam, composed by Viśvanātha in 1628 A.D.
5222 Satyanāthābhyudaya by Saṅkarṣaṇa, with a commentary by Sudarśanācārya.
5224 Harikeli, in 17 cantos, by Vaṃśamaṇi.
5238 Kṛṣṇalīlāmṛtalaharīkāvyam by Raghuvīra Dīkṣita who is stated to be the author of several other works.
5241 Gokuleśalīlāsudhānidhi[1] (an account of Gokuleśa, a descendant of Vallabha and of his ancestors) up to the end of the 21st taraṅga of the first Kallola.
5242 Mukundodaya by Veṇīnātha. (It is merely a fragmentary MS. of what appears to be a fairly big work.)

5254 Premarāmāyaṇa (a Sanskrit version of Tulasīdāsa's Hindi work dealing with the story of Rāma).

5278 Bhānavīyakāvya by Bhānu[illegible].

5333 Samayasāra, a Jain work in imitation of the *Prabodha-candrodaya*.

5347 Bhaktivaibhava, a drama by Jīvadeva.

5368 Saṃṛddhamādhava, a drama by Govinda Kavibhūṣaṇa.

5373 Candrāvalīcaritranāṭaka.

5382 Daśakumārakathāsāra by Rāmacandra Āgamin.

49[illegible] ,, ,, Appayyamantrin.

49[illegible] ,, ,, Vīrabhadra.

5[illegible] [illegible]athas[illegible]māgamac[illegible]ū by Mathureśa Cakravartī.

5[illegible] Kalākaumudī by Cakrapāṇi.

5438 Pras[illegible]āvaratnāvalī.

5443 Sārasaṃgraha, containing descriptions of kings, by Śambhudāsa.

5454 Subhāṣitasārasamuccaya, which quotes A[illegible]avarī Kālidāsa.

5456 Nṛpavilāsa by Śivarāma, who is here stated to have composed several other works as well.

5457 Ślokasaṃgraha by Śrīdhara.

5458 ,, ,, Viṭṭhaleśa.

5459 Padyasaṃgraha by Mahādevabhaṭṭa.

5464 Padyamuktāvalī by Mukunda Paṇḍita.

5465 Padyataraṅgiṇī by Vrajanātha.

5496 Nītisāra in Kuśopadeśa.

5505 Nītisāra, composed by Gaṅgādhara Dīkṣita under orders of Akbar.

5507 Svarṇamuktāvivāda by Maheśa Paṇḍita.

5508-9 Nītiśataka with its commentary by Kṛṣṇamohankavi, a Kāyastha, an appreciable number of whose works are mentioned here as well as in his Rāmalīlāmṛta (No. 5250) and Kamalodaya, a fragmentary copy of the last of which is in the library of the Vaṅgīya Sāhitya Pariṣat of Calcutta.[1]

5511 Siddhāntasudhātaṭinī (in the form of a dialogue between husband and wife) by Rāmacandr Āgamin, of whom two more works are described in this volume.

---

[1] *Sāhityapariṣat Patrikā* (Vol. XXXVIII, p. 258). A description of his Smṛti work, Ānandasindhulaharī, is also given in the same journal (*op. cit.*, p. 252). A Kāvya work by him called Kṛṣṇakeli was noticed by MM. H. P. Shastri (*Notices of Sanskrit Manuscripts*, Vol. II, No. 41).

5621 A commentary on [illegible] of Haradattācārya, by Jñānaghana.

5628 Śivastava by Siddha.

5663 } Digvijayasāra.
5709 }

5693 Rāmanāmapratāpaprakāśa by Yugalānanyaśaraṇa.

5694 Rāmastotra by Gomatīgiri.

5714 Nāmamālikā by Puruṣottama Gajapati.

5746 Nāmārthacandrikā by Kalyāṇabhatta.

5776 Kaivalyārṇavavivaraṇa.

5777 Yājñavalkyastuti by Śaṅkarācārya.

5779 Nimbādityalaghustava by Śrīnivāsa.

5781 Nāmāvatāraḥ.

5782 Gurunānakamādhavastotrāṣṭaka.

5783 Nānakasahasranāmastotra.

5803 Vimalagāhākośa.

The following works described in the volume appear to be modern. Most of them refer to the time of their composition.

Catalogue No.	Name of Work.	Name of Author.	Date of Composition (in years of the Christian era).
5448	Commentary on Padyāvalī of Rūpagosvāmin.	Disciple of Dāmodarasvāmin.	1801
5631	Śivagītam ..	Kṛpārāma Udāsin, disciple of Rāmadayāla.	1806
5785	Āśirmaṇimālā ..	Raghunātha Udāsin, disciple of Rāmadayāla.	
5668	Commentary on Piyūṣalaharī.	Dalapatirāma ..	1808
5518	Vidyāmañjarī ..	Dhīreśvara ..	1814
5730	Ramāstava ..	Rāmaprasāda ..	1821
5726	Viṣṇustotraṭīkā ..	.. ..	1835
5607	Mahimnaḥstotra ..	Lālabāhādur ..	1845

Catalogue No.	Name of Work.	Name of Author.	Date of Composition (in years of the Christian era).
5670	Gaṅgāśatalaharī ..	Gaṇeśaprasāda under the patronage of Lālabāhādur ..	1855
5269	Satyanārāyaṇakathā ..	Vṛndāvana ..	1869
5461	Ślokasaṃgraha ..	Bābā Kāśīnanda ..	1877
5764	Gaṇeśastotra ..	Veṇīrāma ..	1900
5653	Devīmahimnaḥstotra	Lakṣmīnārāyaṇa [1] ..	1861
5261–2	Vilāsaratnamālā ..	Do. ..	1864
5654	Nīrājanastotra ..	Do. ..	....
5655	Vijayādaśaka ..	Do. ..	1877
5671	Gaṅgālaharīśataka ..	Do. ..	1881
5701	Rāmacandrastotra, etc.	Do. ..	....
5702–4	Rāmapañcadaśī ..	Do. ..	....
5748	Kṛṣṇastotra ..	Do. ..	....
5769	Kāśīratnamālā ..	Do. ..	....
5636	Viśveśvaranīrājana ..	Do. ..	....
5637–8	Śaṅkaradhyānaratnamālā.	Do. ..	....
5263–6	Satyanārāyaṇadevakathā (in five chapters).	Do. ..	....
5267	Cintāmṛtakāvya with the author's own commentary.	Do. ..	....
5672–3	Commentary on Gaṅgālaharīśataka of Lakṣmīnārāyaṇa.	Guruprasāda ..	1882

[1] Lakṣmīnārāyaṇa is stated (p. 537) to have been a collector of MSS. He was a great lover of MSS. He himself took pains to copy MSS. (Nos. 5216, 5263, 5264, 5638, 5745, 5769). MSS. were collected by him from different quarters as is shown by a letter found in a MS. (No. 5730) where he appears to have been addressed as Mahārāja. In almost every work of him described here references to his family are found and in several cases the date of composition of the work concerned is given. He flourished in the latter half of the nineteenth century. He appears to have been a man of some importance, for not only did scholars like Rāmacaraṇa and Guruprasāda write commentaries on his works but a scholar like Devīprasāda wrote his biography which is called *Lakṣmīnārāyaṇakāvya* (No. 5433).

CATALOGUE No.	NAME OF WORK.	NAME OF AUTHOR.	DATE OF COMPOSITION (IN YEARS OF THE CHRISTIAN ERA).
5653	Devīmahimnaḥ-stotraṭīkā.	Rāmacaraṇa[1] ..	....
5654	Nīrājanastotraṭīkā ..	Do. ..	....
5703–4	Rāmapañcadaśīṭīkā ..	Do. ..	....
5705	Rāmacandracaturdaśī	Do. ..	....
5433	Lakṣmīnārāyaṇakāvya	Devīprasāda, son of Duḥkhabhañjana.[2]	....
5635	Duḥkhabhañjanakāvya	Duḥkhabhañjana ..	....
5473	Hāsyapañcāśikā ..	Kāśīnāth Pāṇḍuraṅga Paraba.[3]	....
5532	Dṛṣṭakūṭārṇava ..	Do. ..	....
5533	Prahelikāsāra ..	Do. ..	....
5534	Samasyādīpa ..	Do. ..	....
5431	Pātālādhyāyakathā ..	Tāramaṇi[4] ..	....
5434	Dharmanirṇaya with a commentary by Bālakṛṣṇa Dāsa.	Dayānanda Sarasvati	....
5435	Gappāṣṭaka Gappāṣṭaya with a commentary by Bālakṛṣṇa Dāsa.	Do. ..	....

Patrons, etc.

Literature throve in India under the patronage of rulers and zemindars, many of whom figured prominently in the political history of India and her provinces. Their contribution to

[1] He refers to himself in different ways by the combination of the synonyms of the words *Rāma* and *caraṇa*. Rāmapada which is given as the name of the author of 5654 really refers to him and should properly be Rāmacaraṇa. This Rāmacaraṇa also seems to have copied MS. No. 5541 in this volume.

[2] He seems to be identical with the author of the rhetorical work *Vāgvallabha* recently published in the Kashi Sanskrit Series together with the commentary by the author's son, Mahāmahopadhyaya Devīprasāda, Professor of the Benares Hindu University, who died in 1932.

[3] He seems to be identical with the well known editor (of the same name) of a good many old Sanskrit texts published in the *Kāvyamālā Series*.

[4] A short personal account of him has been given on p. 345 of this volume.

the cultural development of the country, though not well known, has not been insignificant. Some of them are known as authors of works of note and the present volume contains several works produced by this class of authors. A list of rulers and zemindars who are mentioned as patrons and authors of works described in this volume or are referred to in other connections may be of interest and use to students of history.

Arjunavarman of the Bhoja dynasty.	Composed a commentary on Amaruśataka (5091).
Puruṣottama Gajapati ..	Author of Abhinavagītagovinda (5180) and Nāmamālika (5714).
Māndhātā, son of Madanapāla of Kāṣṭhā, author of the well-known Smṛti work *Madanapārijāta*.	Author of Vāsudevodaya (5202).
Viśvanātha Siṃha ..	Author of Rāmacandrāhnika (5256). Appears to have composed the Saṃgītaraghunandana (5259) before he inherited the property.
Mahārāja Gopīnātha ..	Author of Daśakumāra Caritakathānaka (5381).
Vīrabhadra,[1] son of Mahārājādhirāja Rāmacandradeva.	Author of Daśakumāra Pūrvakathāsāra (5384).
Mahārāja Harihara, descendant of Sūrya Paṇḍita.	Patron of Lolimbarāja, author of Harivilāsakāvya (5112).
Anaṅgabhīma, King of Orissa..	His court-poet Vrajasundara was author of Mādhavīyacarita (5148).
Sudāmasāhasra Mahāpātra ..	In his court Jagannātha Vidyānidhi wrote a commentary on Gītavalī of Sanātana (5183).

[1] A genealogy of the family of Vīrabhadra (as embodied in the Post-colophon statement of MS. No. 5398) points to the great love of culture of its members.

Raghurāma Rāya	Under his orders Padāṅkadūta (5228) was composed.
Raghudeva, son of Śukladhvaja	He may have been patron of Vāṇīnātha, author of Mukundodaya (5242).
Harimalladeva of Nepal ..	During his reign Harihara composed a commentary on Mālatīmādhava (5299).
Bhairavendra of Mithilā ..	Under the patronage of this prince Rucipati wrote a commentary on Anargharāghava (5304).
Nāthanṛpati	His priest Amareśvara, one of whose ancestors is stated to have defeated (?) Vīranṛsiṃhadeva, king of Orissa, composed the farce Dhūrtaviḍambana (5339).
Pratāparudradeva Gajapati ..	Patron of Jīvadeva, author of Bhaktivaibhava (5347).
Jagadānanda	Patron of Dvārakānātha, author of Govindavallabha (5358).
Umāpati Dalapati ..	Under his patronage Keśava Paṇḍita wrote Prahlādacampū (5417).
Akbar	Under his orders Gaṅgādhara composed Nītisāra (5505).
Harasiṃhadeva	During his reign a copy was made of Śrīnivāsa's commentary on the Bhaṭṭikāvya (5067).
Abhaimalla	A copy of Caṇḍakauśika (5315) was made during his reign.
Rājamalladeva	A copy of Caṇḍakauśika (5316) was made during his reign.
Bhairavasiṃha, minister of Vīramalla of Nepal.	A copy of Hitopadeśa (5401) was made for him.
Bhāvasiṃha	Under his orders a copy was made of Kathāsaritsāgara (5398).
Mukundadeva of Orissa ..	Two MSS. described in this volume (5180, 5347) were copied in the 10th and 29th year of his reign.

Rāyamalla, Ratnamalla, Raṇamalla, Bhīmamalla of Nepal. .. .. During the reign of these kings (?) a copy of the *Cāṇakyaśloka* (5948) was made.

Materials for social history.

A few of the MSS. throw interesting sidelights on various aspects of social condition of old India.[1] There are references to the sale of some of these MSS. apparently by professional copyists and poor owners at very small prices at a time when MSS. were regarded as precious, when there were people inclined to steal them and when imprecations in very strong terms against thieves were recorded at the end of many MSS. Thus a MS. of Pujāri Gosvāmin's commentary on the *Gītagovinda* (5166) was sold for ten annas in 1812 A.D. A fee of rupee one was received for a copy of the *Kulārṇava Tantra* (p. 48). A copy of the *Prabodhacandrodaya* (5318) which was once sold was exchanged later on for a copy of a work of the name of presumably *Rasāmṛtasindhu.*

Presentation of copies to scholars and not the sale of MSS. was, however, regarded as highly meritorious from a religious point of view.[2] The idea of sanctity associated

---

[1] Information regarding these is to be gathered mainly from what have been styled Post-colophon statements ,which record among other things the dates when the MSS. were copied and the names and addresses of their copyists and their patrons. We thus get here the names of several important personages as also a large number of towns and villages the present locations and names of many of which it is difficult to ascertain. Among the copyists mention may be made of Ṛṣi Ānandacandra and Muni Paramānanda (5481), Ratnasādhu (5089) and Raghunātha Mālavīya who, of all copyists whose names occur in the volume, seems to have copied the largest number of MSS. (Cf. 5019, 5022, 5072, 5173, 5179, 5246, 5453, 5466, 5473, 5491, 5494, 5495, 5497, 5506, 5515, 5533, 5534).

[2] This is definitely indicated by some of the copyists with expressions like स्वार्थं परार्थंच, विद्वज्जनभोगार्थम्, etc. (Cf. 5006, 5089, 5149, 5192, 5221, 5335, 5363, etc.).

with books in general and the dissemination of learning in particular would prompt even important people to prepare by their own hands copies of works, especially of a religious nature, not only for their own use but also for the use of all interested persons.

CALCUTTA, CHINTAHARAN CHAKRAVARTI.
October, 1933.

DESCRIPTIVE CATALOGUE OF SANSKRIT MANUSCRIPTS.

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.

VOLUME VII. KĀVYA.

I. POEMS.

4945.

5039. **ऋतुसंहारकाव्यम् ।** *Ṛitu-saṃhāra Kāvyaṃ.*

BY KĀLI-DĀSA.

Substance, country-made paper. $13\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 12. Lines, 6 on a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1749. Appearance, old and mouse eaten. Complete.

Colophon :—

इति महाकवि श्रीयुक्तकालिदासकृतौ ऋतुसंहारे वसन्तवर्णन समाप्ता ।

Post Colophon Statement :—

श्रीरस्तु मयि लेखके लिखितं श्रीरामधन देवशर्म्मा स्वाक्षरमिदं पुस्तकञ्च ।

तारिख २३ शे आषाढ़ शनिवार वेला आन्दाजि २ प्रहरकाले समाप्त हय ।

माकड़देर शीवपीड़ाय वसौआः स्वाक्षि श्रीयुक्त वामाचरण वन्धोपाध्याय शकाब्दा १७४९ ।

4946.

5592 D. *Ṛitu-saṃhāra Kāvyaṃ.*

Substance, Palm-leaf. $14 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 9. Lines, 6 on a page. Character, Uḍiyā of the early nineteenth century. Appearance, good. Complete.

4947.

2381. मेघदूतम् । *Megha-dūtam.*

By Kali-dāsa.

Substance, country-made paper. 8¼ × 4¼ inches. Folia, 31. Lines, 7 on a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1786. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon :—

इति समाप्तेयं खण्डकाव्ये कथा मेघसंदेशनिबद्धा कृत्वा श्रीकविराज-कालिदासस्येति समाप्तिमगमत् ।

Post Colophon :—

शुभं भूयात् संवत् १७८६ वर्षे कार्त्तिके शुक्ले प्रतिपदायां सोमे श्रीमिश्रगोविन्दाय्येनालिखि ।

There are altogether 125 verses in this MS., *ie.*, ten in excess of ordinary editions.

The last verse is curious :—

इत्थंभूते सुचरितफले मेघदूतं च नाम्ना
कामं क्रीड़ाविरहितजने विप्रयोगे विनोदः ।
मेघस्यास्मिन्नतिनिपुणतां बुद्धिभावे कवीनाम्,
नत्वा गाथाश्च शकुनं कालिदासस्य काव्य ॥ (?)

The MS. is full of marginal notes.

4948.

9338. *Megha-dūtam.*

Substance, country-made paper. 9½ × 4 inches. Folia, 25. Lines, 7 or a page. Extent in Slokas, 250. Character, Nāgara. Date, Samvat 1834 = Saka, 1699. Appearance, tolerable. Complete.

Post Colophon :—

श्री०॥ मिदं पुस्तकंलिखितं श्रीकिसनजीयाननुर्वेदिः ॥ संवत १८३४ साके १६९९ ॥ भाद्रमासे क्रिष्णपक्षे ४ सुक्रदिने ।

4949.

7810. *Megha-dūtam.*

Substance, country-made paper. 10½×5 inches. Folia, 14. Lines, 10 on a page. Character, Jaina Nāgara. Date, Saṃvat 1887. Appearance, fresh. Complete. With interlineal notes.

Colophon :—

इति श्रीकवि-कालिदासकृतं मेघदूतकाव्यं संपूर्णं ।

Post Colophon :—

सं १८८७ मिति फाल्गुन वदि १० सोमे ।

We have here three additional ślokas at the end:—

तं संदेशं जलधरवरो दिव्य-वाचाचचक्षे
प्राणांस्तस्या जनहितरतो रक्षितुं यक्षवध्वाः ।
प्राप्योदंतं प्रमुदितमना[ः] सापि तस्थौ स्वभर्तुः
केषां न स्यादभिमतफला प्रार्थना ह्युत्तमेषु ॥ २५ ॥
श्रुत्वा वार्त्तां जलदकथितां तां धनेशोपि सद्यः
शापस्यान्तं सदयहृदयः संविधायास्तकोपः ।
संयोज्यैतौ विगलितशुचौ दंपती हृष्टचित्तौ
भोगानिष्टानविरतसुखं भोजयामास शश्वत् ॥ २६ ॥
इत्थंभूतं सुचरितपदं मेघदूतं च नाम्ना
कामक्रीडाविरहितजने विप्रयुक्ते विनोदः ।
मेघस्यास्मिन्नतिनिपुणताबुद्धिभावे कवीनां
नत्वार्य्यायाश्चरणयुगलं कालिदासश्चकार ॥ २७ ॥

4950.

9172. *Megha-dūtam.*

Substance, country-made paper. 13×7 inches. Folia, 14 of which No. 2 is missing. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 112. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. A fragment.

4951.

3193. *Megha-dūtam.*

Substance, country-made paper. 10¼ × 4¼ inches. Folia, 20. Lines, 8, 9 on a page. Character, Nāgara of the 18th century. Appearance, soiled and worn-out. Complete.

4952.

11064. *Megha-dūtam.*

Substance, country-made paper. 10¼ × 4¼ inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1862. Appearance, fresh. Complete.

Last Colophon :—

इति श्रीकालिदासविरचितं मेघदूताख्यं काव्यं समाप्तम् ।

Post Colophon :—

संवत् १८६२ कार्त्तिकशुक्लपञ्चम्यां गुरुदिने रामदयालुना लिखितमिदं ।

4953.

5646. *Megha-dūta-ṭīkā* :—*Kavi-priyā.*

By Śāśvata.

Substance, Palm-leaf. 12 × 2 inches. Folia, 17 by counting. Lines, 5 on a page. Character, Newari. Appearance, very old, discoloured and worn-out. Leaf-marks are lost. Date, N. S. 450 = A.D. 1330.

The manuscript is a very defective one. The ślokas of both the *meghas* are numbered consecutively and the commentary of the last śloka is marked 115.

It contains the commentaries on the following ślokas :– 1st, 3rd, 4th, 5th, 6th, 8th to 10th, 12th, 14th, 15th 17th, 18th, 20th, 23rd, 24th, 27th, 28th to 38th, 40th to 44th, 47th to 51st, 53rd to 56th, 98th, and 115th.

For the beginning of the commentary see L. 2740.

End :—

एवं क्षते विद्युता कलत्रेण विप्रयोगो विरहो माभूत् । एवं मम यथा यक्षस्य हि साम्प्रतं प्रियाया अवियुक्तत्वं नामातिदुर्लभमतः सुहृदनुरूपमेवोपकारिणः सुहृदो मेघस्याशन्वति स्म सर्व्व एव हि दुष्प्रापाय वस्तुने स्पृहयतीति ॥ ११५ ॥

Colophon :—

शाश्वतकृता कविप्रिया मेघदूतटीका समाप्ता ।

Post Colophon Statement :—

संवत् ४५० अ नभश्शुक्ल १ गुरु पुष्यासु ।

The commentary, in the second introductory verse, quoted by Rājendra-lāla, speaks of Vallabha's commentary as a weighty and authoritative one.

There are 4 stray leaves, not belonging to the commentary.

4954.

10070. *Megha-dūta Tīkā.*

By Cārittra-vardhana.

Substance, country-made paper. $10\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 17 by counting (the first two of which are marked 5 and 6 containing the commentaries of the 5th 6th, 7th, 8th, and 9th ślokas; the rest are not numbered, beginning with the commentary of the 30th śloka and going to the end). Lines, 8 on a page. Character, Nāgara.* Date, Saṃvat 1643. Appearance, old and discoloured.

Colophon :—

इति श्रीचारित्रवर्द्धनविरचिता मेघदूताख्यकाव्यस्य टीका सम्पूर्णा ।

Post Colophon :—

संवत् १६४३ समये मार्ग वदि पञ्चमी सनीवारे शुभं लेखकपाठकयोः ॥

4955.

1076. *Megha-dūta-ṭīkā : Megha-saudāmini.*

With the text.

By Makaranda Misra.

Substance, country-made paper. 12¾ × 5 inches. Folia, 52. Character, Nāgarī. Date, Samvat 1881. Appearance, fresh. Complete. In tripāṭha form.

Megha-saudāmini a commentary on Kāli-dāsa's Megha-dūta.

It begins thus :

श्रीगणेशाय नमः   श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

[illegible]

[illegible] ।

[illegible]

[illegible] ध्याये शिवं सिद्धये । १ ।

सिन्दूरं [illegible]-

[illegible] (?)

[illegible]

[illegible] सिद्धये । २ ।

[illegible] (?)

[illegible]

[illegible]

स्मरामि सुरसुन्दरीं सकलसिद्धिसम्पत्करीं । ३ ।

यद्यप्यस्ति बहुतरा टीका काव्यस्य मेघदूतस्य ।

क्रियते तथापि बालप्रबोधिनी बालकाय मया । ४ ।

इहार्थं [illegible] कालिदासनामा कविः [illegible] महाकाव्य-मुख्यं [illegible] आशीर्नमस्क्रिया वस्तुनिर्देशो वापि तन्मुखमिति आचार्याः कथयन्ति ॥

It ends thus :—

वर्षाकालेन अर्पितशोभः ते तव एव ममेव क्षणमपि कान्तया विद्युता सह विप्रयोगे[गो] वियोगो माभूत् न भवत्वित्याशीः ॥

Colophon :—

इति सत्पण्डितश्रीमकरन्दमिश्रविरचिता मेघसौदामिनी टीका समाप्ता ।

Post Colophon Statement :—

संवत् १८८४ चैत्रे मासे शुक्ले पक्षे षष्ठ्यां सोमवासरे लिखितमिदं धाराजीतेन त्रिपाठिना ॥

शुभम् ॥

4956.

10802. *Megha-dūta-ṭīkā.*

By Kavi-ratna.

Substance, country-made paper. 16 × 3½ inches. Folia, 19. In tri-pāṭha form. Character, Bengali. Date, Śaka 1639. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon :—

इति श्रीकालिदासेन विरचितं मेघदूताख्यं काव्यं समाप्तं ।

Post Colophon :—

शकाब्दा १६३९ मलमासस्य सन १०२३ । श्रीकृष्णमणि देवशर्म्मणो लिपिरियं पुस्तकञ्च ।

(Comm.) इति मेघदूताख्य-काव्यटीका समाप्ता ।

The commentary begins :—

नमः श्रीकाशीनाथाय

वाग्देवतापदद्वन्द्वं दिविषद्वृन्दवन्दितम् ।
वन्दे सन्देहसन्दोहदावसन्नाहि वन्दनं ॥ (?)
यत्नेन कविरत्नेन मया टीका विधीयते ।
बोधार्थमल्पबुद्धीनां मेघदूतार्थबोधिनी ॥

4957.

10414. *Megha-dūta-ṭīkā.*

With the text.

By Sarasvatī Tīrtha.

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 41. In tripāṭha form. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1[illegible]. Appearance, old and discoloured. Complete.

Colophon of the commentary :—

इति श्रीसत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीसरस्वतीतीर्थविरचिता मेघदूतटीका समाप्ता ।

Post Colophon :—

संवत् १८५८ ज्यैष्ठे मासि शुक्लपक्षे तृतीयायां तिथौ गुरुवासरे ।

The commentary begins :—

श्रीगणेशाय नमः ।

एवं हि किल श्रूयते । समस्तप्रशस्तसर्व्वविप्रवराभिलष्यमाणावैभवस्तत्रभवद्भवानीवल्लभसखा निखिलकिन्नरप्र[व]रोत्तमाकृष्टोखरिन्नतवितताासनः कदाचित् कमपि कनककमलरक्षाध्यक्षमादिदेश । सोपि तदाज्ञयावश्योऽलसैस्त्वगाप्रणायगुणानुबद्धामर्षपि (?) मानससरोवरमरक्षत् तत्र कथं कथमपि त्रियामाद्य(?)याभद्वयमतिवाह्य रजन्यपि निजगामैवेति मन्यमानो निजकान्ताविरहकातरः स्वाश्रयमेवायासीत् अत्रान्तरे त्वगादं (?) प्रातःसमुत्पन्नप्रबोधिविधूनितश्रोत्रतालामस्तरजःशुण्डास्फालनप्रोद्दलितसकलजलजवातयो(?) दिग्गजास्तत्तडागभागमालोड्यांचक्रुर्वक्राः (?) अत्रान्तरे राजराजोपि प्रातरेवाकर्णिततद्वृत्तान्तः समुत्पन्नरोषकषायविलोचनश्चपलतरं तमाहूय स्वकीयजायाव्यसनिनमाज्ञाया न[यि]वै(?)व तव संवत्सरमदर्शनमस्तु महिमा च विलीयतामित्यशापसीचैवम् अत्र वस्तुनिर्देशमुद्दिश्याह कश्चिदिति ।

It ends :—

काश्यां सरस्वतीतीर्थकृतिना यतिना कृता ।
मेघदूतस्य टीका तु विद्वद्बालानुरञ्जनी ॥

4958.

4028. *Meghadūta-ṭīkā* ;—*Subodhā*.

By Bharata Sena.

Substance, country-made paper. 15½ × 3½ inches. Folia, 85. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 2720. Character, Bengali of the 19th century. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति हरिहरखानख्यात-वंशारविन्द-
द्युमणि-विमलकीर्त्तिर्भ्रातगौराङ्गजातः ।
प्रियगुणिगण-भूरिश्रेष्ठ-भूपालश्रिष्टे-
रकृत भरतसेनो मेघदूतस्य टीकाम् ॥

Bharata Sena wrote his commentary under the patronage of the Zemindar family of Bhūri-śreṣṭha or Bhūrśuṭ in the District of Howrah, made illustrious by Bhārata chandra, the well-known Bengali poet.

It begins :—

श्रीहरिः शरणम् ।
नत्वेशं वैद्यगौराङ्ग-मल्लिकाङ्कसमुद्भवः ।
भरतो मेघदूतस्य टीकां रचयति स्फुटम् ॥
सन्त्येव मेघदूतस्य टीका बहुबुधैः कृता ।
तथापीयं सुबोधाख्या क्रियते भू+ +या ॥

4959.

1414. कुमारसम्भवम् । *Kumāra-sambhavam*.

By Kāli-dāsa.

Substance, country-made paper. 10¼ × 4¼ inches. Folia, 54. Lines, 8 to 10 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1443 = 1387 A.D. Appearance, old. Complete. To the end of the seventh canto.

It has metrical colophons, the last of which is given as a specimen.

इति कालिदासकविना मुदा कृते
गुरुजन्मकाव्यशुभसर्गसप्तमे ।
शिवतत्सुतोपनयनं तु दर्शितं
जयसौख्यदायि भवतां निरन्तरम् ॥

Post Colophon Statement :—

सं १४४३ वर्षे प्रथमभाद्रमासे कृष्णपक्षे दशम्यां शुक्रवासरे
शिवदासपठनार्थं लिखितं काव्यं ।

4960.

7741. *Kumara-sambharam.*

Substance, country made paper. 10½ × 4¼ inches. Folia, 28. Lines, 11 on a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1629. Appearance, old and discoloured. Complete to the end of the seventh canto.

Last Colophon :—

इति श्रीकुमारसम्भवे महाकाव्ये कविश्रीकालिदासकृतौ
पार्व्वतीपरिणयनो नाम सप्तमः सर्गः ।

Post Colophon :—

संवत् १६२९ वर्षे ॥ वैशाख शुक्लाष्टम्यां लि० रामासमुनिभिः ।
मुनिनारायणपठनार्थं ।
श्रीरत्नपरीमध्ये ॥

4961.

4615. *Kumara-sambharam.*

Substance, country-made paper. 13¼ × 3 inches. Folia 49, of which 39–42 and 46 and 47 are missing. Lines, 5 on a page. Character, Bengali of the early nineteenth century. Appearance, fresh. To the end of the seventh canto.

Post Colophon :—

+ + + + प्राकेऽस्मिन् भौमवासरे ।
नत्वा गौरीपतेः सूनुर्व्यलिखीत पुस्तिकाम् ॥

The chronogram, giving the date of the manuscript has been erazed.

4962.

4701. *Kumāra-sambhava.*

Substance, country-made yellow paper. 16½ × 4 inches. Folia, 91. Lines, 2 on a page. Character, Bengali of the early 19th century. Appearance, fresh. Very nearly complete. To the 33rd verse of the 7th canto.

4963.

5189. *Kumāra-saṃbhavaṃ.*

Substance, country-made paper. 17 × 3 inches. Folia, 39. Lines, 5 on a page. Character, Bengali of the early 19th century. Appearance, fresh. To the end of the seventh canto.

Last Colophon :—

इति श्रीकालिदासकृतौ कुमारसम्भवे महाकाव्ये उमापरिणयो नाम सप्तमः सर्गः ।

4964.

5190. *Kumāra-saṃbhavaṃ.*

Substance, country-made paper. 15 × 2¾ inches. Folia, 43. Lines, 5 on a page. Character, Bengali of the 18th century. Appearance, old and discoloured. To the end of the seventh canto.

Last Colophon :—

इति श्रीकालिदासकृतौ महाकाव्ये विवाहो नाम सप्तमः सर्गः ।

Post Colophon Statement :—

कुमारसम्भवं काव्यं कालिदासकृतं मुदा ।

अलेखीति प्रयत्नेन श्रीकिङ्करशर्म्मणा(ः) ॥

4965.

405. *Kumāra-saṃbhavaṃ.*

Substance, country-made paper. 11 × 3 inches. Folia, 14. Lines, 4 on a page. Character, Bengali. Appearance, fresh.

The first two cantos.

4966.

5241. *Kumāra-sambhavam.*

Substance, country-made paper. 12¼ × 2¾ inches. Folia, 5 to 48. Lines, 4 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh. The leaves marked 29, 41, 46 are missing. Incomplete both ends.

4967.

4736, *Kumāra-sambhava-ṭīkā.*

By Vallabha.

Substance, palm-leaf. 12½ × 2 inches. Folia, 218. Lines, 4, 5 on a page. Extent in ślokas, 2800. Character, Newari. Date, N.-S. 851. Appearance, old and discoloured. To the end of the 8th sarga.

Beginning :—

ॐ नमः शिवाय ।

यस्य भृङ्गावलिः कण्ठे दानाम्भोराजिराजिते ।
भाति रुद्राक्षमालेव स नः पायाद् गणाधिपः ॥
कालिदासोक्तयः कुत्र व्याख्यातारो वयं क्व च ।
तदिदं मन्ददीपेन गाढवेश्मप्रकाशनम् ॥
तथापि क्रियतेऽस्माभिः पञ्जिका स्कन्दसम्भवे ।
उन्नताशयमाहात्म्यख्यातप्रख्यातिलालसैः ॥

इह प्रेक्षापूर्वकारिणां महाकवीनां काव्यारम्भे तथाभीष्टदेवतासंस्तवनमभ्युदयनिदानं तथैवोत्कृष्टसंकीर्त्तनमपीति हृदि कृत्वाह । अस्त्युत्तरस्यामित्यादि ।

End :—

तुशब्देनात्र लक्षणया वर्षं लक्ष्यते लंकार इति भद्रम् ।

Last Colophon :—

आनन्ददेवायनिवल्लभविरचितायां कुमारसम्भवविवृतावष्टमः सर्गः समाप्तः ।

Post Colophon :—

संवत् ८५१ माघ शुदि ९ रवौ । पण्डितश्रीवृद्धिकस्य परोपकारकरणनिरतस्य कुमारसम्भवटीकेयं लिखित्वा अमुके + प + + + + मंगलं महाश्रीः । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

Other Colophons :—

इति कुमारसम्भवे महाकाव्ये आनन्ददेवाय[नि-]वल्लभविर-
चितायां कुमारसम्भवटीकायामुमोत्पत्तिर्नाम प्रथमः सर्गः ।

इति आनन्ददेवायनि-वल्लभदेव-विरचितायां... द्वितीयः सर्गः ।

इति आनन्ददेवायनि-वल्लभविरचितायां ... ... ।३।४।५।६।७।८
सर्गाः ।

4968.

8546. *Kumāra-saṃbhava-ṭīkā.*

By Malli-nātha, entitled sañjīvanī.

Substance, country-made paper. 11×4 inches. Folia, 61. Lines, 11 on a page. Extent, 1900 ślokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1719. Appearance, fresh.

Malli-nātha's commentary on Kumāra-saṃbhava, copied in Saṁvat 1719.

Post Colophon :—

संवत् १७१९ आश्विनशुक्लनवम्यां भृगुवासरे सम्पूर्णं जातमिदम्
पुस्तकं लिखितं द्वारकादासेन इन्दुरिखीनगरे ।

Complete in 61 leaves. Leaf 27 is missing.

Last Colophon :—

इति श्रीमहोपाध्याय ... ... मल्लिनाथ सूरि ... ...
संजीवनीसमाख्यायां सप्तमः सर्गः ।

4969.

6612. *Kumāra-saṃbhava-ṭīkā ;—sañjīvanī.*

Substance, country-made paper. 9×4 inches. Folia, 105 of which foll. 2–10, 12, 21, 22, 31–47, 82, and 83 are missing. Lines, 12–14 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old, worn-out and discoloured. Very defective. Up to V. 94.

4970.

5296. *Kumāra-sambhava-ṭīkā :—Abhiprāya-prakāśinī.*

By Govinda Kavi-kaṅkaṇa.

Substance, country made paper. 15 × 2½ inches. Folia, 43, of which 24-32 are missing. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 2100. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, oldish and discoloured. Complete. To the end of the seventh canto.

Last Colophon :—

इति कुमारसम्भवटीकायां अभिप्रायप्रकाशिन्यां सप्तमः सर्गः ।

Post Colophon Statement :—

श्रीकृष्णकिङ्करशर्म्मणः स्वाक्षरं पुस्तकञ्च ।

The commentary begins thus :

मुकुन्दमपि वलितयोर्वं नितान्तश्रमः स्वकिङ्करीकाशात् ।
मुकुन्दमपि शान्तिविद्यागौ मुरवैरी मे प्रसीदतु ॥
कुमारसम्भवे काव्ये कालिदासमहाकवेः ।
अभिप्रायं तनोति श्रीगोविन्दकविकङ्कणः ॥

श्रीमत् कालिदास-कविराजः कुमारसम्भवं महाकाव्यं आरभमाणो महाकाव्याङ्गतया प्रथमं वस्तुनिर्देशमाह तथाच : आशीर्नमस्क्रिया वस्तुनिर्देशो वापि तन्मुखमिति । अस्तीत्यादि ।

4971.

3871. *Kumāra-sambhava-ṭīkā :—Sāravatī.*

By Vāṇī-vilāsa, son of Bhagīratha.

Substance, country-made paper. 17 × 3 inches. Folia, 14 by counting. Leaves are unmarked. Lines, 11 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, discoloured.

A mere fragment from the commentary, on the verses from तद्गत वत्सा:, etc. of the second canto to that on the verse मनोषिताः सन्ति गृहेषु, etc., of the fifth canto.

The Colophon of the second canto:—

इति श्रीभगीरथसूनु-वाणीविलासकृतायां सारावल्यां द्वितीयः सर्गः ।

4972.

3326. *Kumāra-sambhava-ṭippanī.*

By Rāma-deva Sarmā.

Substance, country-made yellow paper. 18 × 3½ inches. Folia, 12. Lines, 5 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh.

The MS. contains the commentary on the first chapter only.

Colophon:—

इति कुमारसम्भवे टीकायां प्रथमः सर्गः ।

It begins:—

भूयः प्रणम्य देवेशं श्रीरामदेवशर्म्मणा ।
कृता रामेश्वरप्रीत्या कुमारस्य च टीप्पनि ॥

तत्रादौ आशीर्नमस्क्रियावस्तुनिर्द्देशानामावश्यकतया प्रकृतेर्वस्तुनिर्द्देशं कर्त्तुं उपोद्घातसंगत्या तत्कारणीभूतहिमालयं वर्णयितुमुपन्यस्यति । अस्तीति

4973.

3327. *Kumāra-sambhava-ṭīkā.*

By Rāma-deva Sarmā.

Substance, country-made yellow paper. 16 × 3½ inches. Folia, 43. Lines, 9 on a page. Character, Bengali. Handwriting very modern. Incomplete.

Down to the verse तपस्विनः स्थाणुवनौकसः of the third canto.

4974.

3536. *Kumāra-sambhava-ṭīkā.*

By Rāma-candra Sarma, called O Viveka.

Substance, country-made paper. 16 × 3½ inches. Folia, 4 to 12 and 1 to 6. Lines, 7 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, discoloured.

A mere fragment. Leaves 1 to 12 contain a portion of the commentary on the third Canto with the following Colophon :—

इति श्रीरामचन्द्र-शर्म्म-विरचितायां कुमारटीकायां सुबोधिन्यां तृतीयसर्गविवेकः ।

Leaves 1 to 6 contain the beginning of the 9th Canto.

4975.

3391. *Kumāra-sambhava-ṭīkā ;—Subodhā.*

By Bharata Mallika.

Substance, country-made paper. 18¼ × 3¼ inches. Folia, 65. Lines, 8 to 11 on a page. Extent in ślokas, 3900. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh. To the end of the seventh canto.

For the commentary See I.O. Catal. No. 3766 and L. 397.

The genealogy of the commentator.

आसीद्वैद्यवरो विनायक इति ख्यातस्तदीयेऽन्वये
जातः पौरबभूषितो हरिहरः खानः कृती तत्कुले ।
गौराङ्गोऽजनि मल्लिकोऽस्य भरतो नाम्नात्मजो यः सतां
दासस्तेन कुमारसम्भवमहाकाव्यस्य टीका कृता ॥

Colophon :—

इति वैद्य—हरिहर—खानवंशसम्भव—गौराङ्गमल्लिकात्मज—श्री-भरतसेन-यशश्चन्द्ररायकृतायां सुबोधायां कुमारसम्भवटीकायां सप्तमः सर्गः ।

इति श्रीभरतसेन-यशश्चन्द्ररायकृता कुमारसम्भवटीका समाप्ता ।

Post Colophon :—

आत्मनो ह्युपकारायोपकाराय परस्य च ।
इदं हरति यो मूढस्तस्य तातः पशुर्ध्रुवम् ॥

47*A*. *Post Colophon* :—

तैषस्य ककुभे वस्रे समाप्तेयञ्च टिप्पनी ।
श्रीश्रीनाथदेवशर्म्मणः पुस्तकमिदं स्वाक्षरञ्च ।
दुर्गे त्वत्पादकमले दृढ़ा भक्तिः सदास्तु मे ॥

4976.

5253. *Kumāra-sambhava-ṭīkā ;—Subodhā.*

By Bharata Mallika.

Substance, country-made yellow paper. 14½ × 3½ inches. Folia, 1-7 and 41-63. Lines, 8 on a page. Character, Bengali. Appearance, fresh.

63*B*. *Colophon* :—

इति वैद्यः........भरतसेनकृतायां.:.......चतुर्थः सर्गः ।

Post Colophon :—

श्रीगङ्गाधरदेवशर्म्मणो लिपिरियं ।

4977.

10647. *Kumāra-sambhava-ṭīkā ;—Subodhā.*

Substance, palm-leaf. 13 × 1 inches. Folia, 17. Lines, 5 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, worm-eaten. Written in a neat, small hand.

A mere fragment.

Beginning :—

अस्मिन् महाकाव्यारम्भे कविः श्रीकालिदासो वस्तुनिर्द्देशं महाकाव्यप्रबन्धलक्षणं प्रतिपादयन् हिमालयो नाम्ना कृतवान् । तथाच महाकाव्यलक्षणे दण्डी । सर्गबन्धो महाकाव्यमुच्यते तस्य लक्षणं, etc. etc.

4978.

8126. *Kumāra-sambhava-ṭīkā.*

(*Anonymous*).

Substance, country-made paper. 15 × 3 inches. Folia, 42. Lines, 8 to 10 on a page. Character, modern Bengali. Appearance, fresh.

To the end of the seventh canto with the remark of the scribe :

पुस्तकाभावाल्लिखनामात्रः । श्रीवेणीमाधव-कविराजस्यायं लिपिः ॥

Beginning :—

कुमारसम्भवस्यार्थः स्फुटं यन्निबध्यते ।
हेरम्बसम्मिकां वाचं गुरूंश्च नमता मया ॥

4979.

8521. **रघुवंशम्** । *Raghu-vaṃśam.*

By Kāli-dāsa.

Substance, country-made paper. 11 × 5¾ inches. Folia, 120 of which 14 at different places, are yellow. Lines, 9 on a page. Extent, 2,160 ślokas. Character, Nāgara. Appearance, old.

In a bold and beautiful hand, with Anvaya marks and the Alaṁkaras noted between lines in red ink. There is no continuous pagination. Each sarga is separately paged, a page being left, where available, at the end of the sarga. The 14th and the 15th sargas are missing, with the exception of the last leaf of the 15th. The reading differs from that of the text followed by Malli-natha.

4980.

9352. *Raghu-vaṃśam.*

Substance, country-made paper. 9 × 4 inches. Folia, 114. Lines, 8, 9 on a page. Extent in ślokas, 1,860. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Incomplete.

This codex contains a copy of Raghu-vaṃśa of a school different from that of Malli-natha. It reads, for instance, in the place of आमनोर्वर्त्मनः परं (I. 17), आत्मनो वर्त्मनः परं which makes a better sense. Moreover, the 15th sarga as commented upon by Malli-natha has one more

couplet, namely the 34th, which is not found in the present manuscript. The latter has on the other hand a stanza more in the 14th sarga which ends with verse 88, Malli-nātha's school ending in 87. It is not, however, ascertainable what šloka is wanting in Malli-nātha, the present MS. being incomplete and containing only the last two šlokas of that sarga. Many other instances of difference are noticed.

The MS. is incomplete, and contains in a continuous pagination the first thirteen sargas ending in leaf 109, of which the leaves 8, 9 and 10 are missing. The remaining eight leaves evidently belong to some other manuscript, comprising the last two šlokas of the 14th sarga, the whole of the 15th, and the first four verses and a portion of the 5th of the 16th sarga.

4981.

3444. *Raghu-vaṃšam.*

Substance, country-made paper. 11×4¾ inches. Folia, 2 to 94. The first and the last leaves missing. Lines, 10 on a page. Character, Jaina Nāgara of the fifteenth century. Appearance, faded and worn off.

The MS. being very old gives good readings and often differs from the edition of Malli-nātha, as in that famous verse of the first canto: रेखामात्रमपि क्षुसात्, etc. It reads आत्मनो instead of आ मनोः।

4982.

6073A. *Raghu-vaṃšam.*

Substance, country-made paper. 10×4 inches. Folia, 97 of which 2, 6–10 and 23–28, are missing. Lines, 8 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

Last Colophon:—

इति श्रीरघुवंशे महाकाव्ये कालिदासकृतौ अग्निवर्णक्रीडा-
वर्णनो नाम एकोनविंशंतितमः सर्गः।

4983.

6073. *Raghu-vaṃśam.*

Substance, country-made paper. 11 × 4½ inches. Folia, 82 of which the leaves 80 and 81 are missing. Lines, 11 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1924. Appearance, fresh. Complete.

Last Colophon :—

इति श्रीरघुवंशे महाकाव्ये कविकालिदासकृतौ एकोनविंशतिः सर्गः । १९ ॥ इति रघुवंश समाप्त ।

Post Colophon :—

संवत् १९२४ ।

4984.

6606. *Raghu-vaṃśam.*

Three batches of leaves.

I.

Canto I to the verse 93.

Substance, country-made paper. 9½ × 3½ inches. Folia, 10. Lines, 6, 7 on a page. Character, Nāgara of the early nineteenth century. Appearance, discoloured.

II.

IV. 4 to the end of V.

Substance, country-made paper. 9½ × 3½ inches. Folia, 32–47 of which foll. 44–47 belong to a very old manuscript. Lines, 6–9 on a page. Appearance, old.

III.

IV. 3 to the end of the work.

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 16–88 of which 20–25 are missing. Lines, 11, 12 on a page. Character, Nāgara of the seventeenth century. Appearance, old and discoloured.

Last Colophon :—

इति श्रीरघुवंशे महाकाव्ये कालिदासकृतौ गर्भाभिषेको राज्य-प्रतिष्ठापनो नाम एकोनविंशतितमोऽध्यायः ।

Post Colophon :—

स्वस्ति श्रीशके ।

The figures after śake have been erazed. Four letters after that have been retouched. So that no reliable reading can be given.

मसंवत्सरे आषाढ़ शुद्ध [१ बुधेन retouched] द्दिने निधिवासद्धेचे नागनाथ-पण्डितसुत चांगदेवपण्डितस्यार्थे रामचन्द्रेन रघुवंशकाव्यपुस्तकं लिखितं । श्रीरस्तु ॥

यादृशं, etc., भुमपृष्ठ कटिग्रीवा, etc., स्वस्त्यस्तु सर्व्वजगतः, etc. etc.

श्रीमंगलमाहेश्वरी शुभं भवतु ।

+ +रमणसुमारमणं फणिधरतन्वं फणिधरतन्वं ।
सुरमथनं पुरमथनं वंदे बाणाग्निसम + + ।

4985.

6605. *Raghu-vaṃśam*.

Three batches of leaves.

Batch I.

This contains canto I.

Substance, country-made paper. 7¾×3¾ inches. Folia, 12. Lines, 7 on a page. Character, Nāgara of the early nineteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

The following is written on the obverse of the first leaf.

सोमनाथसुतो धीमान् पुरुषोत्तम-नामकः ।
पुस्तकं लिखितं तेन रघुवंशस्य उत्तमम् ॥
पुत्रस्य पठनार्थं च जयकृष्णस्य धीमतः ।
दिलीपनगरे तेन लिखितं पाणिना शुभम् ॥

II.

Contains cantos IV to VIII.

Substance, country-made paper. 7½×3½ inches. Folia, 21–75 of which foll. 37, 50, 64, 66, 67 are missing. Lines, 6 to 10 on a page. Character, Nāgara. Appearance, old and pasted.

This is made up by fragments of several old and comparatively new MSS.; and many leaves contain different page marks. The present arrangement of the leaves is marked by the numerals on the left hand upper margin.

III.

Contains cantos IX to XVII. 37.

Substance, country-made paper. 7½×4 inches. Folia, 77 of which No. 38 is missing. Lines, 8, 9 on a page. Character, Nāgara of the early nineteenth century. Appearance, old and discoloured.

4986.

6073 B. *Raghu-vaṃśam.*

Substance, country-made paper. 8½×4 inches. Folia, 64+9 30+28. The first 64 leaves contain the first five cantos complete. The next batch of leaves 9 to 30 begin with the 33rd Śloka of the 10th canto and go to the end of the 14th, then there are first two verses of the next canto and the third added by a recent hand. The last batch of 28 leaves begins with the 4th verse of the 15th canto and goes to the last verse of the 19th. They are parts of three different manuscripts. Lines, 5, 8, 10 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured.

4987.

7736. *Raghu-vaṃśam.*

Substance, country-made paper. 9¾×5 inches. Folia, 96. Lines, 7 on a page. Written in a bold hand. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1896. Appearance, fresh. To the end of the ninth canto. With interlinear notes.

Post Colophon:—

मिति फाल्गुन सुदि १४ संवत् १८९६ ।

4988.

7763. *Raghu-vaṃśam.*

Substance, country-made paper. 10¼×5 inches. Folia, 9. Lines, 11 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1901. Appearance, fresh.

From the 9th canto to the end.

Last Colophon:—

इति श्रीरघुवंशे महाकाव्ये कालिदासकृतौ काव्यादर्शे वंश-प्रतिबंधो नाम एकोनविंशतितमः सर्गः । १९ ॥

Post Colophon:—

लिप्यकृत सेवग ग्रामीराम बास राजपुरे बनेड़ ॥ राजाधीराज-महाराजश्रीसंग्रामसींघजीतपौ ॥ संमत् ॥ १९०१ ॥ मीती द्वतीय श्रावण बुद ४ ।

4989.

7769. *Raghu-vaṃśam*.

Substance, country-made paper. 12 × 5¾ inches. Folia, 14. Lines, 10 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, fresh.

A mere fragment up to III. 33.

4990.

5604 A. *Raghu-vaṃśam*.

Substance, palm-leaf. 15 × 1½ inches. Folia, 16. (The number of leaves is given by counting. They are not numbered.) Lines, 3 on a page. Character, Uḍiyā, about 50 years old.

A mere fragment, from the 30th verse of the third canto to the 34th of the 5th.

4991.

10682. *Raghu-vaṃśam*.

Substance, country-made paper. 16 × 3¾ inches. Folia, 20. Lines, 4 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, discoloured.

A mere fragment containing the Sargas I, II and 19 verses of the III canto. With notes on the margin.

4992.

10999. *Raghu-vaṃśam.*

With a commentary.

Substance, foolscap paper. 12 × 4½ inches. Folia, 4–17 of which 9, 10 1 15 are missing. Lines, 8–11 on a page. Character, modern Nāgara. pearance, discoloured.

A mere fragment containing stanzas 12–66 of the h canto and their commentaries.

4993.

11045. *Raghu-vaṃśam.*

Substance, country-made paper. 10 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 14 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh.

A mere fragment containing the sargas II–IV.

4994.

403. *Raghu-vaṃśam.*

Substance, country-made paper. 14 × 2½ inches. Folia, 33. Lines, ı a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1608. Appearance, very

Twenty leaves from the beginning contain verses I. 1 II. 17; then there are thirteen leaves from 55 to 66, s the last leaf bearing the leaf mark 123 which contain date, Śaka 1638. Then another last leaf of some er MS. of the work bearing the leaf mark 123 (?). It y be that 1–5 and the last leaf 123 (?) belong to one . and the rest to another and the two MSS. have n blended together.

It has also two leaves of Megha-dūta and one leaf Amara-koṣa.

Substance, country-made paper. 12½ × 4½ inches. Folia, 26 c
cantos I to VII; 2 contain IX incomplete; 3 contain X, 3 conta
and 3 contain XII. The last three batches of leaves have no leaf
Lines 12, 14 on a leaf. Character, Nāgara. There are two blank leav

4996.

10752. *Raghu-vaṃśam.*

With the commentary by Śrī-nātha.

Substance, Nepalese paper. 9 × 3 inches. Folia, 125. Lines,
a page. Extent in ślokas, 4,500. Character, Newari. Date (in a
hand), N.S. 354. Appearance, discoloured. Complete.

Beginning:—

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।
श्रीनाथः समर्चेष्टार्थरत्नं यत् काव्यसागरे ।
मज्जनास्ते नरः पादयुग्ममर्च्चयतीति सः ॥
सन्तो वः पूजनादेव न दुर्ज्जनतमांसि नः ।
नोदयिष्यन्ति युष्माकं दिननाथेन सादृशौ (?) ॥

Last Colophon:—

टीकामवक्ता • घवंशकाव्ये श्रीनाथको यां क्रतवान् विम्रष्य
तस्यामगात् चारुरयं समासादागनविंशस्वरमोपि सर्गः ॥
स्पादिमन्देहतमो विहन्तुं काव्या + तच्च क्रतमुत्तरीयं ।
एकैव काव्यद्वयसंविधात्री टीका बुधानां तरलीयतां मे ॥
इति रघुवंशमहाकाव्यस्योनविंशतिसर्गस्य टीका समाप्ता ।

Post Colophon:—

श्रेयोस्तु नाकमुन्यब्धे (?) ख्याते नैपालवत्सरे ॥ सम्बत्
चैत्रवदि आदित्यवार सिध क्रल ।

4997.

10010

I.

Colophon :—

108A, इति श्रीमदौश्वरसूरिसूनु-भट्टहेमाद्रिकृते रघुवंशदर्पणे दशमः सर्गः।

II.

Colophon :—

81B, इति श्रीमदौश्वर० दशमः सर्गः;

There are no other colophons, these being lost in miss-leaves. But it comes up to XII. 95.

There is a stray leaf, containing the following colo-on :—

इति श्रीमा-मा(?)न्वयसाधुश्रिसुद्दितेषिणयां रघुटीकायां पञ्चमः सर्गः।

4998.

8170. *Raghu-vaṃśam.*

With the commentary by Hemādri entitled Darpaṇaḥ.

Substance, country-made paper. Folia, 30-174 of which 41-72, 81-83 85 are missing. Lines, 11-15 on a page.

I.

Hemādrī's commentary on Raghu-vaṃśa.

Three fragments :—

A. The commentary on the 3rd canto and the first ślokas of the 4th and also commentary on IX. 34—II. 35.

Colophon :—

C. Eleven leaves belonging to Hemādri's comr
ary. One of the leaves contains the col. of VII.
leaves are marked in a much later hand. The n
are, however, misleading.

II.

Raghu-vaṃśam.

With the commentary by Udayākara.

Udayākara's commentary on Raghuvaṃśa—

One fragment only, containing the commentar
canto XIV.

Substance and the measure are the same as of the rest. Fol
of which the second is missing. Lines, 12 to 15 on a page. Char
Nāgara of the seventeenth century. Appearance, old and discolour

Colophon :—

13B, इति श्रीरघुवंशे महाकाव्ये मेदपाठज्ञातीयपं
दयाकरविरचितटीकायां चतुर्द्दशः सर्गः समाप्तिमगात् ।

The commentator seems to belong to Mewar in
putāna.

4999.

9302. *Raghu-vaṃśam.*

With the commentary entitled Sañjīvanī by Malli-nāth

Substance, country-made paper. 11×5 inches. Folia, 17. L
10 on a page. Extent in ślokas, 350. Character, Nāgara.* Ap
ance, tolerable. Complete.

With rubrics, to indicate the pratīkas. Canto
only.

5000.

5001.

7756. *Raghu-vaṃśam with Malli-nātha.*

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 90. Lines, 13 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. To the end of the 10th canto.

5002.

7789. *Raghu-vaṃśam with Malli-nātha.*

Substance, country-made paper. $10\frac{1}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 88. Lines, 15–19 on a page. Character, Jaina Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. To the end of the 9th canto.

5003.

6073C. *Raghu-vaṃśam.*

With Malli-nātha's commentary.

(Canto I only).

Substance, country-made paper. 10 × 5 inches. Folia, 14. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh.

5004.

6073D. *Raghu-vaṃśam with Malli-nātha.*

(Canto IX).

Substance, country-made paper. Folia, 41 of which the first is missing. In tri-pāṭha form. Measure $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh.

Colophon :—

इति श्रीमहोपाध्याय-कोलाचल-मल्लिनाथ-सूरि-विरचितायां रघुवंशटीकायां सञ्जीविनीसमाख्यायां नवमः सर्गः ।

5005.

11004. *Malli-nātha's commentary on Raghu-vaṃśam.*

Substance, country-made paper. $11 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 9. Lines, 11 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh.

A mere fragment of Malli-nātha's commentary on Raghu-vaṃśa (III. 1–38 ślokas only).

Beginning :—

उपाधिगम्योप्यनुपाधिगम्यः समावलोक्योप्यसमावलोक्यः ।
भवोपि भूयो (य) [प्य]भवः शिवोयं नगात्मपादपि (?) नः
समायात् ॥

राज्ञी गर्भसाधक्तैव्यक्तं सम्प्रति लक्षणानि वर्णयितुं प्रस्तौति ॥ अथेति । अथ गर्भधारणानन्तरं सुदक्षिणा उपस्थितोदयं प्राप्तकालं, etc. etc.

There is one stray leaf (which begins ॐ अस्य श्रीभगवद्-गीतामालामन्त्रस्य श्रीभगवान् वेदव्यास-ऋषिः, etc.).

5006.

8554A. *Sañjīvanī. Raghu-vaṃśa-ṭīkā.*
By Malli-nātha.

Three batches of leaves :—

I. Substance, country-made paper. 11 × 4½ inches. The 7th Canto covers 16 folia, of which 2 and 3 are missing. The 8th Canto covers 23 folia. Cantos 11–16 cover folia 41–146. Lines, 8 or 9 on a page. Character, Nāgara. Appearance, fresh.

Colophon :—

146B, इति श्रीमहोपाध्यायकोलाचल-मल्लिनाथ-सूरि-विरचितायां रघुवंशटीकायां सञ्जीवनी-समाख्यायां षोडशः सर्गः । १६ ।

II. Substance, country-made paper. 9 × 4¼ inches. Folia, 1–52. Lines, 8 or 9 on a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1775. Appearance, fresh.

Contains cantos 17–19.

Last Colophon :—

इति श्रीमहोपाध्याय-कोलाचल-मल्लिनाथ-सूरि-विरचितायां रघुवंशटीकायां सञ्जीवनीसमाख्यायां एकोनविंशतिमः सर्गः सम्पूर्णः ।

सम्वत् १७७५ कार्त्तिकासित १४ मन्दवासरे श्रीग्रामपुरीकर-सोमनाथ-भट्टात्मज-पुरुषोत्तमभट्टाभिधेन लिपीकृतोयं ग्रन्थः स्वार्थं परार्थञ्च ॥ श्रीफेरुकसेर-दिल्लीश्वर, दतियाधिपो वुन्देला श्रीरामचन्द्रराज्ये । शुभं भूयात ।

The usual statement of the scribe :—

सोमनाथसुतो विद्वान् पुरुषोत्तम-नामकः ।

तस्यैव पुस्तकं बोध्यं नान्यस्य तु कदाचन ॥

III. Substance, country-made paper. $10\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3-17. Lines, 12-14 on a page. Appearance, fresh.

Contains 18, 19 cantos.

Colophon :—

इति श्रीमल्लिनाथसूरिविरचितायां रघुवंशटीकायां संजीवनी-समाख्यायां एकोनविंशतितमः सर्गः । श्रीविश्वेश्वरार्पणमस्तु ।

5007.

8554B. *Sañjīvanī by Malli-nātha with text.*

Substance, country-made paper in 9 batches; measurements and paginations are different. Character, Nāgara, tri-pāṭha-form.

I.

First canto, $11 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia 1-33, missing 15, ends on the 33rd leaf.

II.

Third canto, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches, ends on the 15th leaf.

III.

Fourth canto, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia 33-44, ends on the 44th leaf.

IV.

Fifth canto. Incomplete. Folia 11, missing 1, $12\frac{1}{4} \times 5$ inches. Worm eaten.

V.

Sixth canto. Incomplete. Folia 21, $10\frac{3}{4} \times 4$ inches.

VI.

Ninth canto. Folia 19, 11×5 inches. Ends in the 19th leaf.

VII.

Fourteenth canto. Incomplete. Folia 12, $10\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches.

VIII.

Sixteenth canto. Complete. Folia 16, $10\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Ends in the 16th leaf.

IX.

Thirteenth canto. Folia 10, $11 \times 4\frac{1}{2}$ inches, missing 6. Incomplete. This commentary is different from Mallinātha's school.

The commentary is in Kimbhūtinī form for which see below number 5009.

5008

10642. *Raghu-vaṃśa-ṭīkā :—O Vivekaḥ.*

By Bṛhaspati Miśra.

Substance, country-made paper. $19 \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 2–89 of which 66 is missing. Lines, 7 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Incomplete.

86B, इति श्रीबृहस्पति-मिश्रकृते रघुवंशविवेके व्याख्याबृहस्पतौ पञ्चमः सर्गः ।

The MS. ends abruptly in the 6th canto.

5009.

103. *Raghu-vaṃśa-ṭīkā :—Jagac-candra-candrikā.*

By Bhagīratha Avasathī.

The manuscript is noticed in L. 1421.

As will be seen in L., the fragment has the 16th canto incomplete at the end, and the next three cantos

complete. Each canto has its own separate pagination.

The 16th sarga in this fragment has 24 leaves, breaking off after the śloka 86; the 17th has 21 leaves; the 18th has 15 leaves, and the 19th has 16 leaves. So these fragments have, in all, 76 leaves, and they extend over 3,040 slokas.

The commentator Bhagīratha was the son of Sri-harṣa Deva in the family of Bala-bhandra Paṇḍita who was the Court-Paṇḍita of Jagat-chandra, King of Kumaun, in the seventeenth century and who drank soma. Bhagīratha kept the household fire and is therefore called आवसथ्य.

The MS. is in tri-paṭha form with the text and a running commentary in the middle and Bhagīratha's commentary above and below. This commentary is not a running comment but it is called Kim-bhutini, in which the nominative and the verb are given first and then the adjectives are brought in by saying पुनः किंभूतम्—

5010.

10012. *Raghu-vaṃśa-ṭīkā :—Sugamānvayā.*

By Sumati-vijaya with the text.

Substance, country-made paper. 11½×5 inches. Folia, 44. Lines, 7 on a page. Character, modern Nagara. Appearance, fresh. Canto i only.

Beginning :—

प्रणम्य जगतोऽधीशं गुरुं सद्गुरुतीमम्।
वामाङ्गप्रभवं ज्ञात्वा वृत्तिमत्यां हि दुर्घटाम्॥
सुमतिविजयाख्येन क्रियते सुगमान्वया।
टीका श्रीरघुकाव्यस्य मयेयं शिशुहेतवे॥

5011.

5066. *Raghu-vaṃsa-ṭīkā :—Subodhā.*

By Bharata Sena.

Substance, country-made paper. 15 × 3½ inches. Folia, 169. Lines, 7 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, discoloured.

Commentary on I, II and VI to IX cantos.

Beginning :—

श्रीकृष्णाय नमः ।

प्रणम्य गौरीं गिरिशञ्च भक्त्या

गौराङ्गमल्लीकतनुप्रसूतः ।

भूम्नन्निदेशाद्भरतः सुबोधां

वैद्यो विधत्ते रघुवंशटीकाम् ॥

कालिदासमहाकविर्महाकाव्यं रघुवंशाभिधं विधित्सुर्विघ्न-विघातार्थं............मङ्गलमादावाचरति वागर्थाविव्यादि ।

The colophon of the 9th canto :—

इति वैद्य-हरिहरखान-वंशसम्भव-गौराङ्गमल्लीकात्मज-श्रीभरत-सेनकृतायां रघुवंशटीकायां सुबोधायां नवमः सर्गः ।

Post Colophon :—

श्रीनन्दरामस्य पुस्तकमिदम् ।

5012.

5125. *Raghu-vaṃśa-ṭīkā :—Subodhā.*

By Bharata Sena.

Substance, country-made paper. 13¼ × 3¼ inches. Folia, 17 to 50. Lines, 9 on a page. Character, Bengali in a modern hand. Appearance. fresh.

A mere fragment from the verse वधूर्भक्तिमती चैनां, etc., of the first canto to the beginning of the 4th.

17B, इति हरिहरखान-वंशसम्भव-गौराङ्गमल्लिकात्मज-श्रीभरतसेनकृतायां सुबोधायां रघुवंशटीकायां प्रथमः सर्गः ।

32B, ०द्वितीयः सर्गः ; 49A, ०तृतीय सर्गः ।

5013.

5044. *Commentary on Raghu by Bharata.*

Substance, country-made paper. 12½ × 3½ inches. Folia, 29 (41 to 68 and a leaf more) in all. Lines, 8 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, discoloured.

I.

The commentary to the second canto, from the śloka सेयं स्वदेहार्पणनिष्क्रयेण, etc. etc., to the end. Six leaves marked 16 to 21.

Colophon :—

इति वैद्य-हरिहरखान-वंशसम्भव-गौराङ्गमल्लिकात्मज-श्रीभरत-सेनकृतायां रघुवंशटीकायां सुबोधायां द्वितीयः सर्गः ।

II.

Commentary on the third canto. The leaves are marked 1 to 20. There are three leaves of the commentary on the fourth canto.

Colophon :—

इति वैद्यहरिहर ०तृतीयः सर्गः ।

5014.

8557. *Raghu-vaṃśa-ṭīkā, Mṛgī-sañjīvanī-sāraḥ.*

(*Mṛgī, an abstract of sañjīvani, Malli-nātha's commentary on Raghu-vaṃśa.*)

Substance, country-made paper. 10 × 3½ inches. Folia, 14. Lines, 14 on a page. Extent, 350 ślokas. Character, Nāgara. Appearance, fresh.

Commentary from 1st to 5th cantos is complete.

Beginning :—

वागर्थाविति उपमानोपमानयोरेकैव विभक्तिरित्युक्तत्वात् वागर्थयोः क्रियासंबन्धाभावेपि द्वितीया विभक्तिः ॥१॥

Last Colophon :—

इति रघुवंशे महाकाव्ये......पञ्चमः सर्गः। तस्येयं टीकाम्टगीति संजिवनीसारः।

5015.

1998. नलोदयः। *Nalodayaḥ.*

By Kāli-dāsa.

Substance, country-made paper. 10×4½ inches. Folia, 12. Lines, 9 to 11 on a page. Extent, in ślokas, 300. Character, Nāgara. Date, 1800 (Saka ?). Appearance, fresh. Complete.

A poem attributed to Kāli-dāsa.

Colophon :—

इति नलोदयाख्ये काव्ये कालिदासकृते चतुर्थोल्लासः।

Post Colophon :—

खशून्यनागेन्द्रमिते त्रयोदश्यां वर्षे रवौ।
नलोदयं सुलिखितं भोरानाथेन धीमता।

5016.

7806. *Nalodayaḥ.*

Substance, country-made paper. 10¾×4½ inches. Folia, 9. Lines, 11 on a page. Character, modern Jaina Nāgara. Date, Saṃvat 1850. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमत् कविकालिदासविरचिते नलोदयकाव्ये चतुर्थोल्लासः समाप्तिः पफाया।

Post Colophon :—

सं १८५० तपस्यशुक्ला १३ भृगौ लिपीकृतं ह्यायरसमध्ये संभूयालेखकपाठकयोः।

5017.

9052. *Nalodaya-kāvyam.*

Substance, foreign paper. 9½ × 5½ inches. Folia, 22. Lines, 9 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Complete in 22 leaves.

5018.

1709. *Nalodaya-ṭīkā :—Anvaya-dīpikā.*

By Nṛsiṃhāśrama.

Substance, country-made paper. 8 × 3½ inches. Folia, 52. Lines, 11 to 15 on a page. Extent in ślokas, 1,300. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1658. Appearance, old. Complete.

Post Colophon :—

संवत् १६५८ वर्षे पौषमासि १० तिथौ बुधे भट्टराघवसुतवाम-
देवेन लिखितम् ।

वसुविशिखविशाखा + + + + शोभितेऽब्दे
बहुलदलसहस्येकादशीजीववारे ।
किल नलदमयन्तीग्रन्थटीकां नृसिंहा-
श्रमकृतरुचिरार्थां व्यलिखद्वासुदेवः ॥
कल्याणं भूयात् । संख्या १३०० ।

Beginning :—

नत्वा नृसिंहं जगदेकसाक्षिणं
कृत्वा प्रणामं गुरवे महात्मने ।
स्तुत्वा गणेशं गिरिजासुतं प्रभुम्
करोमि टीकां च नलोदयस्य वै ॥
नलोदयस्य काव्यस्य टीकेयं च प्रतन्यते ।
नृसिंहाख्येन मुनिना सर्व्वेषामुपकारतः । २ ॥ हृदयेति—

I.O. Catal. No. 3784 describes the commentary on the last two cantos only.

5019.

8352. **शृङ्गाररसाष्टकम् ।** *Śṛṅgāra-rasāṣṭakam.*

Attributed to Kāli-dāsa.

Substance, country-made paper. 6 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 12 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1961. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमहाकवि-कालिदासविरचितं शृङ्गाररसाष्टकं समाप्तं ।

Post Colophon :—

संवत् १९६१ पौ० शु० ३ र० लि० रघुनाथमालवीय काश्यां गौघट्टतटे ।

Well-known and often printed.

5020.

9291. **भृङ्गाष्टकं** *or* **भ्रमराष्टकम् ।**

Bhṛṅgāṣṭakam or *Bhramarāṣṭakam.*

By Kāli-dāsa.

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 14. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

Often printed.

5021.

8499. *Bhramarāṣṭakam.*

Substance, country-made paper. 10½ × 4½ inches. Folium, one. Lines, 16 in all. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति भ्रमराष्टककाव्यं संपूर्णम् ।

Beginning :—

गन्धाढ्यां नवमल्लिकां मधुकरः त्यक्त्वा गतो यूथिकां
दैवात्तां च विहाय चम्पकवनं पश्चात् सरोजं गतः ।
बद्धस्तत्र निशाकरेण विधिना क्रन्दत्यसौ मूढधीः
सन्तोषेण विना पराभवपदं प्राप्नोति मूढो जनः ॥

Well-known and often printed.

5022.

8296. **पुष्पवाणविलासः ।** *Puṣpa-vāṇa-vilāsaḥ.*

Attributed to Kāli-dāsa.

Substance, foolscap paper. 11×4½ inches. Folia, 4. Lines, 11 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1961. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीकविकुलतिलकपूज्यपाद-श्रीमत्कालिदासविरचितं पुष्पवाणविलासकाव्यं समाप्तं ।

Post Colophon :—

संवत् १९६१ पौषशुक्ल ३० रविदिने लिखितं मालवीय रघुनाथरामेण काश्यां गोघट्टतटे श्रीमद्गलामुखीदेव्यै नमः ॥

Well-known and often printed.

5023.

1780. **राक्षसकाव्यं सटीकम् ।**

Rākṣasa-kāvyaṃ saṭīkaṃ.

Substance, country-made paper. 10×5 inches. Folia, 6. The manuscript is in tri-pāṭha form. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

For both the text and the commentary, see L. No. 782.

This is a pastoral description in 20 stanzas, attributed to three different authors, sometimes to Kāli-dāsa, sometimes to Vara-ruci and sometimes to Ravi-deva. The present manuscript is without the author's name. It has been printed in Hoefer's Sanskrit Lesebuch, and in Jīvānanda Vidyā-sāgara's Kāvya-saṃgraha, p. 572. See I.O. Catal. 3932.

5024.

8297. *Rākṣasa-kāvya-ṭīkā.*

Substance, country-made paper. 9½×3 inches. Folia, 7. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 190. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

Colophon :—

इति श्रीकालिदासकृतस्य राक्षसकाव्यटीका संपूर्णं ।

The text, a poem of 20 stanzas, describing pastoral objects, is well known, sometimes attributed to Kāli-dāsa as here, and sometimes to Vara-ruci as in L. 782.

Beginning :—

श्रीभगवत्यै नमः। कश्चिदिति कश्चिदनिर्द्दिष्टनामा पुरुषः वनितां प्रसिद्धमां (?) प्रत्यक्षां समस्तां गां वाचं बभाषे अब्रवीदित्यर्थः। किं कुर्व्वन् वनं काननं विचरन् ।

End :—

किं विधः सुमनाः सुष्ठु मनो यस्य सः सुमनाः पुनः किं विधः अदीनः सुन्दर इत्यर्थः ॥ २०॥

5025.

8241. शृङ्गारतिलकम् । *Śṛṅgāra-tilakam.*

By Kāli-dāsa.

Substance, country-made paper. 10×4½ inches. Folia, 3. Lines, 10, 12 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीकालिदासकृतौ शृङ्गारतिलकं ।

Often printed, often noticed.

Though often attributed to Kāli-dāsa, the authorship is often given to Rudra-dhara.

5026.

8242. *Sṛṅgāra-tilakam.*

Substance, country-made yellow paper. 9 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1865. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति रुद्रभट्टकृतं शृङ्गारतिलकं समाप्तं ।

Post Colophon :—

सुभमस्तु मंगलं ददातु। लिखितमिदं पुस्तकं स्वमस्मिंन्नेव
ग्रामेगाः जेष्ठे मासि सुक्ल १ वरौ संवत् १८६५ ।

The attribution of this work to Rudra Bhaṭṭa appears to be a mistake of the scribe, because the work of the same name by Rudra Bhaṭṭa is a work of Alaṃkāra, for which see Aufrecht's Oxford Catalogue 209B. The present work is the same as the previous number with only a verse added :—

हे रोहिणि त्वमसि रात्रिकरस्य भार्य्या
एनं निवारय पतिं सखि दुर्विनीतं ।
जालान्तरेण मम वास-गृहं प्रविश्य
श्रोणीतटं स्पृशति किं कुलधर्म एषः ॥

5027.

5154D. *Sṛṅgāra-tilakam.*

Substance, palm-leaf. 14½ × 1 inches. Folium, one. Lines, 13 in all. Character, Uḍiyā of the early eighteenth century. Appearance, old. Complete.

Colophon :—

इति श्रीकालीदासकृतं शृङ्गारतिलकं नाम खण्डकाव्यं समाप्तम् ।

Post Colophon Statement :—

त्रिलोचनपदद्वन्द्व-सेवासंसक्तचेतसा ।

त्रिलोचनरथेनेदं लिखितं कामुकामृतम् ॥

5028.

9568. *Sṛṅgāra-tilakaṃ.*

Substance, country-made paper. 13¼ × 5½ inches. Folia, 2. Lines, 14 on a page. Extent in ślokas, 40. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

5029.

5073. *Sṛṅgāra-tilakaṃ.*

Substance, country-made paper. 14 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 4 to 6 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, old, discoloured, and worn-out. Complete.

Colophon :—

इति श्रीकालिदासविरचितं शृङ्गारतिलकं समाप्तम् ।

Post Colophon :—

श्रीरतिकान्तेनालेखीदम् । श्रीशिवाभ्यां नमः ॥

5030.

9294. घटकर्परकृतयमककाव्यं ।

GHAṬA-KARPARA-KṚTA-JAMAKA-KĀVYAṂ.

Substance, country-made paper. 13¾ × 5½ inches. Folia, 2. Lines, 11 on a page. Extent in Ślokas, 30. Character, Nāgara. Appearance, new. Complete. Written neatly in red ink.

Beginning :—

ॐ श्रीगणेशाय नमः श्रीसरस्वत्यै नमः ।

निचितं खमुपेत्य नीरदैः प्रियहीना हृदयावनीरदैः ।

सलिलैर्निहितं रजःक्षितौ रविचन्द्रावपि नोपलक्षितौ ॥१॥

End :—

आलम्ब्य चाम्बु तृषितः करकोषपेयं
भावानुरक्तवनितासुरतैः शपेयं ।
जीयेय येन कविना यमकैः परेण
तस्मै वहेयमुदकं घटकर्परेण ॥ २२ ॥

Colophon :—

इति श्रीघटकर्परकविकृतं यमककाव्यं समाप्तं ॥ नमः शिवाय ॥

5031.

7114. *Ghaṭa-karpara-kāvyam.*

With a commentary, entitled Mugdhāvabodhinī.
(Anonymous.)

Substance, country-made paper. 10¾ × 5 inches. Folia, 2. In tri-pāṭha form. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

The text (a poetic description of the rainy season in 22 ślokas) is well known.

Colophon :—

इति महाकविश्रीघटकर्परविरचितं प्रथमं लघुकाव्यं संपूर्णं ।

The commentary begins :—

ॐ नमो विघ्नच्छिदे ।
निचितं खमुपेत्य० नीरदैर्जलधरैः कर्तृभूतैः, etc.

Colophon :—

इति मुग्धावबोधिनी वृत्तिः समाप्ता ।

5032.

6783. *Ghaṭa-karpara-kāvyam.*

Substance, country-made paper. 10¾ × 5 inches. Folia, 2. In tri-pāṭha form. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

T. *Colophon* :—

इति महाकविश्रीघटकर्परविरचितं प्रथमं लघुकाव्यं सम्पूर्णम् ।

Commentary :—

इति मुग्धावबोधिनी वृत्तिः समाप्ता ।

Commentary begins :—

ॐ नमो विघ्नच्छिदे निचितं

खमुपेत्य नीरदैः जलधरैः कर्त्तृभूतैरुपेत्य समागत्य खं नभो निचितमाच्छादितं किं विशिष्टैः नीरदैः प्रियहीनाहृदयावनीरदैः ।, etc. etc.

5033.

154. *Ghaṭa-karpara-kāvyaṃ with a commentary.*

Substance, country-made paper. $14\frac{3}{4} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3. In tripāṭha form. Extent in ślokas, 200. Character, Bengali. Appearance, tolerable. Complete.

It begins with the poetic description of the rains in six verses. From the seventh begins the lament of a lady for her absent husband. She sends a cloud as her messenger and the husband, who comes back in the 21st verse and speaks of his obligation to the poet Ghaṭa-karpa for his excellent yamakas.

The text begins :—

निचितं खमुपेत्य नीरदैः प्रियहीनहृदयावनीरदैः ।
सलिलैर्निहितं रजः क्षितौ रविचन्द्रावपि नोपलक्षितौ ॥
हंसा नदन्मेघभयाद्रवन्ति निशामुखान्यद्य न चन्द्रवन्ति ।
नवाम्बुमत्ताः शिखिनो नदन्ति मेघागमे कुन्दसमा नदन्ति ॥
मेघावृतं निशि न भाति नभो वितारं
निद्राभ्युपैति च हरिं सुखसेवितारं ।
सेन्द्रायुधश्च जलदोऽद्यरसन्निभानां
संरम्भमावहति भूधरसन्निभानाम् ॥
सतड़िज्जलदर्पितं नगेषु खनदम्भोधरभीतिपन्नगेषु ।
परिघोररवं जलं दरीषु प्रपतत्यद्भुतरूपसुन्दरीषु ॥

End :—

भावानुरक्तवनितासुरतैः शपेय-
मालभ्य चाम्बु तृषितः करकोषपेयम् ।
जीयेय येन कविना यमकैः परेण
तस्मै वहेयमुदकं घटकर्परेण ॥

Colophon :—

इति घटकर्परं खण्डकाव्यं समाप्तम् ।

The commentary begins :—

निचितमित्यादि । नीरदैर्मेघैः खं आकाशं निचितं व्याप्तम् आच्छादितमिति यावत् किं कृत्वा उपेत्य आगत्य नीरदैः किं विशिष्टैः प्रियहीनाहृदयावनीरदैः । इत्यादि

The commentary ends :—

भावानुरक्तवनितासुरतैः शपेयं शपथं करोमि भावानुरक्ता चासौ वनिता चेति सा तथा तस्याः सुरतैर्निविशेषैः अतिदुष्करत्वात् कविनैषा प्रतिज्ञा कृता । २१ ।

Colophon :—

इति घटकर्पराख्यखण्डकाव्यटीका समाप्ता ।

After the Colophon of the text there are 7 lines, the first about वेलानिर्णय or ascertaining the time of the day and the next six lines about augury from the cawing of a crow.

5034.

2885. *Ghaṭa-kārpara-kāvyam.*

Substance, country-made paper. 10¾ × 4½ inches. Folia, 6. In tripāṭha form. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

For the text see our No. 5033.

The commentary begins :—

"प्रोषितप्रमदयेदमुच्यते" इति षष्ठश्लोकेनान्वयः । प्रोषित-प्रमदया विदेशगतभर्तृकया सख्या [अ]ग्रतः इदं निचितमित्यादि वक्ष्यमाणं चोच्यते हे सखि । इत्यादि ।

It ends :—

यदि प्रतिज्ञापालनाय तृषितः पिपासितः करकोपपेयं हस्तपुट-
पातव्यं अम्बु जलञ्च आलभ्य प्राप्य प्रपेयं प्रपथं करिष्यामि ॥ २२ ॥

Colophon :—

इति घटकर्परकविना विरचितं घटकर्परकाव्यं समाप्तम् ।

Post Colophon :—

तीर्थे विवाहे यात्रायां संग्रामे देशविप्लवे ।
नगरग्रामदाहे च स्पृष्टास्पृष्टिर्न दुष्यति ॥

5035.

5227. *Ghaṭa-karpara-kāvyaṃ.*

With a commentary by Divā-kara, son of Īsvara Vidyā-vilāsa.

Substance, country-made yellow paper. 14 × 3¼ inches. Folia, 10. Lines, 5 to 7 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

The text is well known, it ends in leaf 2.

Colophon of the text :—

इति महाकवि घटकर्परकृतं काव्यं समाप्तम् ।

The commentary begins in the third leaf.

It begins thus :—

घटकर्परेण घटितं कविना कलापवाक्यं यद्यमकैः ।
तस्य मयार्थविवरणं करणीयं कारणं धियः सुधियाम् ॥

It ends thus :—

विद्याविलाससहितोल्लिखितेश्वरेण
श्रीवाजिशान्तिकरणे विहितः पदे यः ।
तत्सूनुना कविवरेण दिवाकरेण
टीका व्यधायि सरसा घटकर्परीया ॥

Post Colophon :—

श्रीरामनारायणदेवशर्म्मणः स्वाक्षरं पुस्तकञ्च ।

5036.

10839B. *Ghaṭa-kārpara-kāvya-ṭīkā.*

(*Anonymous.*)

Substance, country-made paper. 11½ × 3¼ inches. Folia, 2. Lines, 14 on a page. Character, Bengali. Date, Saka 1642, Mallābda 1026. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon :—

इति घटकर्पररस्य टीका समाप्ता ।

Post Colophon :—

टीकेयं लिखिता श्रील-रामशरणशर्म्मणा ।

शकाब्दे पञ्चवेदर्त्तु-शशाङ्कगणिते मया ॥

शकाब्दाः १६४२ ।

ज्यैष्ठे मासि द्वितीयायां लिखिता घाटकर्परी ।

टीका मल्लावनीनाथवर्षे षड्द्विद्वरिद्युते । १०२६ ।

श्रीश्रीगोपालाय नमः ॥

Beginning :—

ॐ नमो गोपालाय ।

सर्व्वज्ञं जगतामीशं स्थितिप्रलयकारिणं ।

तमनादिमनन्तञ्च केशवं प्रणमाम्यहम् ॥

प्रावृषि मेघानामुदयं समुद्दिश्य स्वकल्पितया कल्पनया मदनाकुला सती प्रियसखीं पुरस्कृत्य यदुक्तवती विरहिणी तत्कविर्दर्शयन्नाह । निचि ।

5037.

10218. *Ghaṭa-kārpara-kāvyam.*

With a commentary by Tārā-candra.

Substance, country-made paper. 10 × 4¾ inches. Folia, 11. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

The text is well known and often printed.

The commentary begins :—

अथ घटखर्परमारभ्यते ।

प्रोषितप्रमदयेदमुच्यत इति षष्ठश्लोकेनान्वयः ।

The commentary ends :—

ताराचन्द्राभिधेयेन बालव्युत्पत्तिहेतवे ।

घटखर्परटीकायां संशोध्य प्रकटीकृता ॥

5038.

8381. *Ghaṭa-karpara-kāvya-ṭīkā.*

By Govinda Jyotir-vid, son of Nīla-kaṇṭha Jyotir-vid.

(With the text.)

Substance, country-made paper. 12 × 4½ inches. Folia, 24. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 450. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1766. Appearance, old and discoloured. Complete.

The commentator and his time :—

श्रीगार्ग्यवंसतिलकोऽखिलशास्त्रवेत्ता,

चिन्तामणिः सकलराजनतः स आसीत् ।

यः पन्नगाधिपगवीर्विदुषां वरिष्ठो,

शाख्यद्दस + लच्चरध्वजशाक्रपुर्थां ॥ १ ॥

तदात्मजोऽनन्त इति प्रसिद्धो हेरम्ब-त्रिणीश-पदाब्जसेवी ।

सतं वशी पाठितसर्वविद्यः समस्तविद्वद्गणवन्दितांघ्रिः ॥ २ ॥

तस्यात्मजोऽनन्तगुणाकरोभूल्लक्ष्मीयुतः शा(?)णिनि शास्त्रवेत्ता ।
स नीलकण्ठोऽखिलपण्डितेन्द्रकरीन्द्रसंघट्टनकेशरीव ॥ ३ ॥
शाके खेन्दुशरेन्दुभिः (१५१०) परिमिते मासे नभस्येऽसिते,
ऽष्टम्यां श्रीगुरुनीलकण्ठतनयो ज्योतिर्विदामग्रणीः ।
गोविन्दो घटकर्परस्य विवृतिं शिष्या(?)श्रयाल्पामिमां,
बालानां हृदयंगमां समकरोट्टीका कृतां हर्षदाम् ॥ ४ ॥

Colophon :—

इति श्रीसमस्तविद्द्दैवज्ञमुकुटालङ्कारनीलकण्ठज्योतिर्वित्-पुत्र-गोविन्दज्योतिर्विद्विरचिता बालबोधिनी घटकर्पराख्यकाव्यविवृतिः समाप्तिमगमत् ।

Post Colophon :—

श्रीसंवत् १७६६ श्रीगुरुचरणे मम सदा भक्तिरस्तु । आदौ समाचार लिखि कुलार्णवेर दक्षिणा एककपाइया पायिछि धर्म्मार्थे किच्छु अङ्गीकार करिवेन ॥ आमार कन्यार विवाह सम्मखवत्सर इहाते जे दे ॐ धर्म्मार्थे

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरवे नमः ।
हेरम्बं विधिविष्णुरुद्रसहितं भक्तौघसंसेवितं
रुद्राणीं च सरोरुहाभवदनां सन्ध्यासुरक्ताम्बरां ।
विद्याबुद्धियशोऽर्थदानन्निरतां सद्भक्तविघ्नापहां
गीर्व्वाणेशनमस्कृताङ्घ्रिकमलां वन्दे जगन्मातरम् ॥ १ ॥
श्रीरामचन्द्रं गुणसिन्धुमीशं सुपर्वभूभृन्नतपादपद्मं ।
स्ववंसदेवीं च पितामहादीन् गुरूनहं प्राञ्जलिरानतोऽस्मि ॥
श्रीनीलकण्ठस्य पितुः पदाब्जद्वन्द्वं प्रणम्याहमनन्तकीर्त्तेः ।
गोविन्दनामा विदुषां सुतुष्ट्यै करोमि टीकां घटकर्परस्य ॥

अथानिर्दिष्टनामा कविर्घटखर्पराख्यं काव्यं चिकीर्षुः सन् गणेशेष्टदेवता-नमस्काररूपं मङ्गलं मनसि निधाय काव्यमेवातनोति निश्चितमित्यादि ।

T. निश्चितं खमुपेत्य, etc. etc.

Well-known and printed.

5039.

5041. किरातार्ज्जुनीयम्। *Kirātārjjunīyam.*

BY BHĀRAVI.

Substance, palm-leaf. 14½×2 inches. Folia, 89. Lines, 4 on a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1438. Appearance, old, dilapidated and discoloured. Complete.

Last Colophon :—

इति किरातार्ज्जुनीय-महाकाव्ये जयप्रस्थानं नामाष्टादशः सर्गः।

Post Colophon Statement :—

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय। ॐ नमो नारायणाय। सं १४३८।
शकाब्दाः।

दुर्गापर्व्वणि सम्मतो बलवतो देवस्य निष्पेषके (?)
पूर्व्वापूर्व्वतपोऽर्ज्जनैकमलभे सद्भिः सदा सत्कृते।
विप्र श्रीगरुड़ध्वजस्य तनयः काव्यं कवेर्भारवे-
र्भद्रः श्रीबलपूर्व्व एष नभसि स्माधीत एतच्छुचि॥
तस्यै भगवत्यै जगदी[श्व]र्य्यै नमः।
तें ६ श्रावणिक।

5040.

7740. *Kirātārjjunīyam.*

Substance, country-made paper. 9¾×4¼ inches. Folia, 99. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon :—

इति श्रीकिरातार्ज्जुनीये महाकाव्ये भारविकृतौ लक्ष्म्यङ्के धनं-
जयास्त्रप्राप्तिर्नामाष्टादशः सर्गः।

5041.

9544. *Kirātārjjunīyam.*

Substance, country-made paper. 9 × 4 inches. Folia, 99. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 2,000. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1816. Appearance, decayed. Complete.

Post Colophon :—

शुभमस्तु संवत् १८१६ मिति फालगुण सुदि १३ मङ्गल ।

5042.

9749. *Kirātārjjunīyam.*

Substance, country-made paper. 10½ × 4½ inches. Folia, 59. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 1,200. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1671. Appearance, tolerable. Complete.

Post Colophon :—

संवत् १६७१ समये भाद्रपद सुदि पौर्णमास्ये लिखितं हरि + गिणा काश्यां ॥

5043.

7782. *Kirātārjjunīyam.*

Substance, country-made paper. 10 × 4¾ inches. Folia, 27. Lines, 13 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, discoloured.

From the beginning to the end of the 10th Canto.

5044.

7767. *Kirātārjjunīyam.*

Substance, country-made paper. 12 × 5¼ inches. Folia, 40. Lines, 8 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, fresh.

To the end of the 11th Canto.

5045.

6604. *Kirātārjjunīyam.*

Substance, country-made paper. Folia, 7–69 of which the 16th is missing. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara. Date, Śaka 1458. Appearance, old, discoloured and pasted. Incomplete in the beginning.

There are at least two different handwritings.

Last Colophon :—

इति श्रीकिरातार्ज्जुनीये महा[का]व्ये भारविकृतौ अर्ज्जुनस्य (some letters lost in pasting) नाम अष्टादशः सर्गः ॥ समाप्त[ः] ॥ श्रीरस्तु ॥

Post Colophon :—

शक १४५८ दुर्म्मुखसंवत्सरे माघवदि (some letters lost in pasting) शिरकृतौ माघे वदि पक्षे ५ दशायां इदं पुस्तकं सपाठितं ।

The rest is lost in pasting.

5046.

9389. *Kirātārjjunīyam.*

Substance, country-made paper. 11×5 inches. Folia, 86. Lines, 7 on a page. Character, Nāgara. Appearance, decayed.

This is an incomplete MS. of किरातार्ज्जुनीय by Bhāravi, comprising the sargas from 3 to 17 and a few verses of the 18th.

5047.

5644. *Kirātārjjunīyam.*

Substance, palm-leaf. 12¼×2 inches. Folia, 3 to 78 of which 8, 35, 39, 56, 57 are missing. Lines, 5 on a page. Character, Newari, which has the nearest approach to Bengali. Appearance, very old. Incomplete both ends.

Canto XVI ends in 75B. The next chapter is not complete.

5048.

11195. *Kirātārjjunīyam.*

With Malli-nātha's commentary.

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 1–171 of which 39th–44th, 108th, 109th, 113th, 114th, 116th, 147–166 are missing. Lines, 10, 12 on a page. Character, Nāgara. The first batch of leaves is old and discoloured. The second batch is fresh and modern.

The first batch begins with the beginning and ends abruptly in the middle of the commentary on VIII. 54. The second batch begins with IX. 12 and ends with X. 2.

One stray leaf here.

5049.

7773. *Kirātārjjunīya-ṭīkā :—Ghaṇṭā-patha.*

By Malli-nātha.

(A) Substance, country-made paper. 10½ × 4¾ inches. Folia, 48 of which foll. 45-47 are missing. Lines, 13 on a page. Character, Jaina Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured.

To the end of the 6th canto.

(B) Substance and measure are the same as above. Folia, 15-117 of which again foll. 22, 29 are missing. Lines, 16 on a page. Character, Jaina Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured.

From Canto III to the end.

5050.

10830. *Kirātārjjunīya-ṭīkā :—Tattva-candrikā.*

By Gada Siṃha.

Substance, country-made paper. 15 × 3 inches. Folia, 97. Lines, 7 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, discoloured.

Copied from a defective MS., it begins with the commentary on the śloka न्यययुक्तमपि स्वभावजं, etc., of the second canto.

88A. इति गदसिंहकृतायां तत्त्वचन्द्रिकायां दशमः सर्गः।

The 11th Canto is not complete.

5051.

4450. *Kirātārjjunīya-kāvya-ṭīkā :—Sārāvalī.*

By Hari-kaṇṭha.

Substance, country-made yellow paper. 21½ × 4 inches. Folia, 107. Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 3,700. Character, Bengali. Date, Śaka 1733. Appearance, fresh. Complete.

For the beginning and the end of the commentary see I.O. Catal. No. 3799, III.

Last Colophon:—

इति किरातार्ज्जुनीये महाकाव्ये श्रीहरिकण्ठविरचितायां सारावल्यां टिप्पन्यामष्टादशः सर्गः। समाप्तञ्चेदं पुस्तकम्॥

Post Colophon Statement:—

शुभमस्तु शकाब्दाः १७३३। माघे मासि कृष्णपक्षे पञ्चम्यां तिथौ सम्पूर्णः। लिखितं श्रीराजकिशोरदेवशर्म्मणः स्वाक्षरञ्च पुस्तकम्।

Then some letters are blurred over with ink and the following is added in a later hand.

श्रीकालीदासगुप्तस्येदं पुस्तकं साक्षरञ्च न परन्तु कस्यापि।

5052.

9096. सूर्य्यशतकं। *Sūryya-śatakam.*

By Mayūra Bhaṭṭa with the commentary by Bālam Bhaṭṭa, otherwise called Vaidya-nātha Pāyaguṇḍe.

Substance, country-made paper. 14 × 7¼ inches. Folia, 37. In tri-pāṭha form. Extent in ślokas, 1,200. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. The commentary above and below the text.

सूर्य्यशतक is the well-known hymn to the sun in a century of verses, believed to possess the merit of curing leprosy. The commentary appears to be a new one.

It relates the circumstances under which the hymn was composed.

The commentary begins thus:—

श्रीगणेशाय नमः ।

पतिरखिलरसानां निर्वृति यः शिवानां
गतिरखिलमुनीनां ध्वान्तहेतिस्थलानां ।
ततिरखिलकृतीनां इष्टपूर्त्तिर्जनानां
अखिलभुवनदीप्तिः सेव्यतां सप्तसप्तिः ॥ १ ॥
नत्वा गुरुं वैद्यनाथः पायगुण्डेति कीर्त्तितः ।
मायूर-श्रीसूर्य्यशतं व्याचष्टे रोगशान्तये ॥ २ ॥

तत्र तावच्चिरन्तनजनवदनारविन्दतोनिपीतः सादरं श्रीरविशतकोल्लास-प्रसङ्गरसः तन्य(ति)ते । मालवदेशाधिपस्य अवन्तिकाराजधानीकस्य कविजनसभाभूषितस्य कविजनशिरोमणीर्याचकजनकल्पतरोर्धविकविकृतिरत्नावल्याख्यनाटिकाविलासित्वेन ख्यातस्य श्रीमन्महाराजश्रीहर्षवर्म्मणः सभ्यौ कविजनमुकुटमणी चिरन्तनौ पौरस्त्यौ बाणमयूरावास्तां । तथाहि तत्र मयूरभट्टः श्व(स्व)शुरस्तस्य जामाता कादम्बरीविलासिता बाणभट्टः, तयोः कविताविषये मिथोऽतीव स्पर्द्धासीत् । तत्र प्रागेव विदितवृत्तान्तो जगत्ख्यातो राज्ञा सादरं समाहूतोऽसकृत् कदाचित्तां राजधानीमेत्य राजसमीपे समागतो राज्ञा महत्या सम्भावनयातिसादरं सपरिवारं सगृहमधि स्वसमीपं मन्दिरसंस्थापितः । तेन च स्थित्वा तत्र कतिचिद्दिनानि अतिवाहितानि । ततः कविताप्रसङ्गे मयूरपद्यानि सादरं निपीय राज्ञाऽतिसोत्कण्ठं प्राग्वत् समाहूतस्तादृशख्यातिधार्म्मिकश्चिरन्तनो विदितवेदितव्यो मयूरभट्टः शिष्यसङ्घभूषितः सहयरथोष्ट्रदोलभृत्यादिपरिवारोऽप्युपावन्तिकं समागतः । ततो निपीय तदागमनममात्यतनयपुरोहिताद्यभिगमनपुरःसरं अवन्तिकां समागमय्य अतिसम्भावनया सादरं रुचिरतरे बाणभट्टमन्दिरोपमन्दिरे सुवासितो भोजन-वसनाद्युपकरणपूरणेन सत्वरमतितोषितश्च । ततो मयूरभट्टस्तत्र यथाकालं स्नान-सन्ध्यादेवपूजादि-नित्यकृत्यं विधाय शिष्यैः परिवृतो यथारुचि भुक्त्वा किञ्चित्काल-मतिसन्तोषेण पौराणराजसम्बन्धिवृत्तं वर्णयन् सुखासने संस्थितः । अथास्ताचल-मौलिमुकुटावलम्बि-मिहिरबिम्बं समालक्ष्य सायंसन्ध्यादिचरमकृत्यं यथाविधि

विधाय रथ्याखेदमपनयितुं मन्दिरा(रो)न्त(तभा)र्भागे ग्रीष्मोष्मापनय(नो)नाय अनावृत-सुधाधवलितेन्दुकिरणपरिपूत-सु(ˆ)देशे पवमानयववति (?) + + + + रुचिरमृदुशय्यायां यथासुखमुपविश्य सुष्वाप। शिष्यजनोपि पादसंवाहन-व्यजनविचालनजलताम्बूलदानादि-सेवां विधाय तदाज्ञयाऽन्यस्थलं गत्वा सुप्तः। अथ मयूरभट्टो ब्राह्मे मुहूर्त्ते उत्थायेष्टदेवतां सञ्चिन्त्य भूमिं सम्मार्ज्य देहशुद्धिं विधाय शुद्धधौतवाससी परिधाय परमात्मचिन्तनाय सुखासने प्राङ्मुखः दर्भ-पवित्रपाणिः स्वाचान्तः प्राणानायम्योपविष्टः। ततो वाणभट्टपत्नी मयूरभट्टतनया पतिशयनादुत्थाय मन्दिरोन्नतभूभागात् सोपानरथ्यया अवतरन्ती शनैः शनैरव-लोकिता मयूरभट्टेन। अवलोक्य च दैवनोदनया अन्यदीयेति भ्रमात् तादृग्रूपैव अष्टभिः पद्यैर्वर्णिता तद् यथा—

2B. का एषा भुक्तमुक्ता विलुलितवसना स्वेदलग्नाङ्गवस्त्रा
प्रत्यूषे याति बाला मृग इव चकिता सर्व्वतः शङ्कयन्ती।
केनेदं वक्त्रप(मं)द्मं मधुमधुररसं खण्डितं केन पीतं
स्वर्गः केनाद्य मुक्तो हरनयनहतो मन्मथः कस्य तुष्टः ॥ १ ॥
वामेनावेष्टयन्ती प्रविरलकुसुमं केशपाशं करेण
प्रभ्रष्टश्चोत्तरीयं गुण + + शिथिलां मेखलां दक्षिणेन।
ताम्बूलं वामहस्ते प्र[ह]सितवदना मुक्तकेशानुरागी (?)
निर्य्याता वासगेहे मदनवशगतामाह नः (?) प्रार्थयन्ती ॥ २ ॥
का एषा परिपूर्णचन्द्रवदना गौरी मृगाक्षेक्षणा
लीलामत्तगजेन्द्रहंसगमना सुश्रोत्कता भूतला।
निश्वासेन सुगन्धशीतलमुखी वाचा मृदु (?) भाषिणी
स्वं शल्यं पुरुषः सजीवति युवा यस्य प्रिया ईदृशी ॥ ३ ॥
का एषा जघनस्थलीषु ललिता चो(न्मे)न्म[त्त]कामाधिका
भ्रूभङ्गं कुटिलं च इन्द्रधनुषस्तस्य प्रभां चन्द्रयत् + + ।
रा(स्य)काचन्द्र (कि) प्रफुल्लपङ्कजमुखी क्षामोदरी सुन्दरी
वेणी इन्द्र(म)णी(नी) विभक्तिललितं वेणी भुजङ्गाकृतिः(?) ॥ ४ ॥
का एषा रतिभावहावविलसत्चन्द्राननं बिभ्रती
गात्रे चम्पकपुष्पवर्णसदृशी पीना वचोलङ्कृता।

यद्वा(सा)सौ चलति प्रगल्भहरिणा सा लीलया स्वेच्छया
किञ्चैषा गगनारविन्दवदना स्वानन्ददा कामिनी ॥ ५ ॥
का एषा प्रस्तुताङ्गी प्रचलितनयना हंसलीलाव्रजन्ती
द्वौ हस्तौ कुङ्कुमाढ्यौ कनकविरचितौ नूपुरौ शब्दयन्ती ।
इत्थं मार्गे ग(गा)ता सा कुसुमविलुलितावद्धवेणी लुठन्ती
ताम्बूलं वामहस्ते प्रहसितवदना गुह्यशालां प्रविष्टा ॥ ६ ॥
का एषा नवयौवना शशिमुखी कान्त[ा] पथे गच्छती
निद्राव्याकुलिता सघूर्णनयना पक्वास्य बिम्बाधरा ।
केशैर्व्याकुलिता नखैर्विदलिता दन्तैश्च खण्डीकृता
केनेयं रतिराक्षसेन रमिता शार्दूलविक्रीड़िता ॥ ७ ॥
का एषा स्तनपीनभारकठिना मध्ये दरिद्रा( )वती
विभ्रा(न्तौ)न्ता हरिणी विलोलनयना सन्त्यक्तयूथास्मृणी ।
म(त)त्ता खि[न्न]गजेन्द्रमन्दगमना संलीलया गम्यते
दृष्ट्वा रूपमिदं ह्यनङ्गगमनं वृद्धोऽपि कामायते ॥ ८ ॥

अथ सा गृहाभ्यन्तरमलङ्कृतवती । ततो मयूरभट्टस्यातिश्रोत्रियस्याति-धार्म्मिकस्य प्रामादिकपापाद् देहे धौतस्वच्छे वाससि मसीविन्दुरिवाकस्मात् कुष्ठरोगः प्रादुरभूत् । ततः स्वदेहे वैकृतमालोक्य त्वरितमुन्नतमन्दिरादवतीर्य्य नामस्माच्छाद्य गृहाभ्यन्तरं प्रविश्योपविश्याचिन्तयत् स "अहो किमिदमकस्मान्मम देहे वैकृत-मभूत् । आजन्म ज्ञानतः कामतश्चाचीर्णं किमपि पापं तावन्न स्मरामि सपदि परस्त्रीवर्णनादृते, भवतु परामर्शयामि तावत् इति" ततः प्रियशिष्यमाहूयाब्रवीत् "आयुष्मन् त्वया गत्वा सम्यक् परामृश्यागन्तव्यमिदमस्मदावासमीपे सप्तभूमं सुधा-धवलितं अभ्रंलिहं कस्य मन्दिरमिति" स तथेत्युक्त्वा तत्र गत्वा स परामृश्य प्रत्यागत्या-भिवन्दनं विधायोक्तवान् "गुरो एतद्भवज्जामातुर्वाणभट्टस्य मन्दिरमिति ततस्तत् समाकर्ण्य सपदि महान्तं खेदमनुप्राप्य अचिन्तयत् । अहो मम तनया मया भाग्य-हीनेन वर्णिता तस्येदं फलं भवत्वतः परं श्रीसूर्य्यस्तुतिं सम्पाद्य कुष्ठरोगं दूरीकृत्य-तस्य देहान्तप्रायश्चित्तं करिष्यामीति" एवं निश्चित्य ततः प्रियशिष्यं प्रत्युक्तवान् । "आयुष्मन् मया किञ्चित् कार्यमाज्ञाप्यते, तत्त्वया निर्विचारतयाविशङ्कं स्वगतमेव कर्त्तव्यमिति" तेन तथेत्युक्ते पुनरब्रवीत् "अद्य शनिवासरे मया उपवासोऽनुष्ठेयः ।

अभ्यन्तरमेव स्थेयं। यः कश्चिन्मम दर्शनार्थी राजपुरुषोऽन्यो वा समायाति तं प्रतीत्थं वक्तव्यं गुरुर्मार्गपरिश्रान्तः पूर्व्वेद्युर्निशि भुक्तवान्, आहारापरिपाकात् अद्य ज्वरेण शिरोर्त्त्या च पीडितोऽन्तः सुप्ता तिष्ठति इति। त्वया च सशिष्यवर्गेण देवपूजानैवेद्य-वैश्वदेवादि विधाय सति समये भोक्तव्यं भृत्यवर्गं समा[हूय]हयवृष-भादिभ्यस्वाहारो दापनीयः मन्दिरद्वार्येकेन स्थिरतया स्थेयं तथा यथा कश्चिदविदितो ऽन्तर्नायाति। शिष्याणामप्यानाहूतेन केनापि मत्समीपे नागन्तव्यं त्वया च नातिदूरे सदा यथोचितं स्थेयं। अन्यच्च, त्वया शिप्रातीरे गत्वा विजने महान्तं वृक्षमालक्ष्य सायमन्धकारे तदुपरितनशाखायां एकशतरज्जुकं भारसहं शिक्यं बन्धनीयं। बहवः काष्ठभारास्तत्र प्रापणीयाः। ततोऽपररात्रे चतुर्भिः शिष्यैः शय्यायां सुप्तोहं मुमूर्षुरिव तत्रस्थले नायपीयः (?) त्वयापि देवपूजोपकरणं धौतवसने वह्निं च संगृह्य तत्र गन्तव्यमिति" अथ तेन यदुक्तं सर्व्वं तथैवानुष्ठितं। अथ मयूरभट्टो पररात्रे शिप्राती(त्री)रं प्रापितो यैस्तान् शिष्यानुक्त-वान्। "भवद्भिः शय्यामादाय दूरे गत्वा स्थेयमनेन पथा यः कश्चित् आयाति स निवारणीयस्चेति" शिष्यैस्तथैव कृतं। प्रियशिष्यस्तु समीपे स्थापितः। स्वयं च देहशुद्धिं विधाय स्नात्वाचमनप्राणायामादि यथोचितं विधाय तरुमूले समागत्य स्थण्डिलेऽग्निं प्रतिष्ठाप्येद्धालंकृत्य काष्ठभारान् अग्नौ क्षिप्त्वा चिताकल्पमवातं सन्निवेश्य प्रियशिष्यं स्वसमीपमाहूय निजदेहमुद्घाट्य प्रदर्श्योक्तवान्। "अहो अकस्मान्मद्देहे कुष्ठरोगोऽभूत् तदपनोद[ना]य श्रीसप्तसप्तिर्मया स्तूयते त्वया-ऽनतिदूरे स्थेयं। मया यद्यत् पद्यं पठ्यते तदवधाय(*) पत्रे लेख्यं इति" ततः समाकर्ण्य स शिष्यः समीपे स्थितवान्। अथ मयूरभट्टस्तरुमारुह्य शिक्यप्राङ्मुख-स्तिष्ठन्नरुणोदये श्रीसूर्य्यं स्तोतुं एकमेकं पद्यं रचित्वा शिक्यस्यैकामेकां रज्जु-मच्छिनत्। शिष्यः शतावधानी तत्तदवधृत्य पत्रे लिलेख। एवं पूर्व्वोदितरश्मि-हयारुणरथसमण्डल + सूर्य्यमण्डलक्रमेण एकोनशतं पद्यानि कृतानि तावत्यस्च शिक्यरज्जवश्छिन्नाः अथ कथञ्चिदेकां रज्जुमवलम्ब्य शततमं पद्यं रचितवान्। तत्क्षणमेव तच्छरीरं कुष्ठरहितमभूत्। तदालोक्य श्रीमत्सूर्य्यप्रसादेनेदं सम्पन्नमिति मुदं सम्प्राप्य देहान्तप्रायश्चित्तं कर्त्तुं अवशिष्टां रज्जुं छेत्तुमारब्धवान्। सपदि सन्तुष्टेन भगवता भास्करेण समीपमेत्य करौ धृत्वा भूमावुत्तार्य्य हस्तेन तद्देहं परामृश्य समालिङ्ग्य प्रोक्त"स्त्वं निष्पापो जात इदानीमन्यं वरं याचस्वेति'

अथ तेनोक्तं "भगवन् ममायमेव वरो यदन्तर्यामी भवान् प्रत्यक्षीभूत इति" अथ भगवतोक्तं "प्रसन्नेन मया अप्रार्थितमप्येतद् दीयते पुरुषायुषजीवी आजीवनं नीरोग (ए)ऐहिकान् सकलान् भोगान् भुक्त्वा देहान्ते मत्सायुज्यं प्राप्स्यसि। यश्चैतेन पद्यशतकेन मां स्तोष्यति स सर्व्वपापरहित आरोग्यं सत्कविताबुद्धिं बलाधिक्यं सौन्दर्य्यमायुष्यं विद्याप्रभुत्वं द्रव्यं सुखं च मत्प्रसादात् लप्स्यते" इत्येवं समाभाष्य तस्य पश्यत एव भगवान् रश्मिमाली गगनगतिमारूढः। मयूरभट्टोपि ततो महानयं प्रसाद इति शतं साष्टाङ्गान् प्रणामान् विधाय श्रीसूर्य्यदत्तवरानुरोधेन फलस्तुतिपद्यमेकं रचितवान्। अथ प्रातर्माध्याह्निकं विधाय देवपूजां कृत्वा प्रतिष्ठापितं वह्निं सम्पूज्य प्रदक्षिणीकृत्य साष्टाङ्गं प्रणम्य देहान्तप्रायश्चित्तसंकल्पबाधनिष्कृतिं विधाय विसृज्य शिष्यैः परिवृतो हर्षितो निजावासमागत्य ब्राह्मणान्निमन्त्र्य सम्पूज्य सम्भोज्य सपरिवारो बुभुजे। तां च यामिनीमतिमुदा अनेन प्रसङ्गेनातिवाहितवान्। ततः श्रीसूर्य्यप्रसादतुष्टस्य मयूरभट्टस्यानुमत्याऽयं प्रसङ्गः शिष्यैः लोकगोचरीकृतः। अथ शुभे लग्ने पुरोधसं विद्वांसञ्च सम्प्रेष्य महतादरेण राज्ञा श्रीहर्षेण समाहूतो विहितप्रभातकृत्यो मयूरभट्टः सशिष्यो राजमन्दिरमेत्यतो राज्ञा आमन्दिरद्वारमभिगम्य गृहीत्वा पुरस्कृतः सभाशालां समानीय रुचिरतरोन्नतासने समुपवेशितोऽप्रणम्ये? यथास्थानं उपविष्टाय राज्ञे श्रीसूर्य्यशतकेनैवाशिषो दत्तवान्। ततः सर्व्वैः सभ्यैः कविजनैर्विद्वद्भिश्चातिस्तुतौ राजमयूरौ। ततोऽतितुष्टेन राज्ञा गजाश्वरथग्रामवसनाभरणदोलामन्दिरधनाद्यर्पणं समाप्य मत्समीपे एव स्थेयमिति सम्प्रार्थ्य मन्दिरं गन्तुं प्रत्युत्थानगमनादिपुरःसरमनुज्ञातः स्वमन्दिरं विवे(शे)श। ततो रा(ज्ञा)ज्ञया स्वदेशात् कुटुम्बं समानीय राजदत्तमन्दिरे बाणभट्टवत् स्थितो नित्यं स्वीयाभिनवपद्यपङ्क्तिभिः श्रीहर्षभानुं तोषयति स्म। तदेवं श्रीसूर्य्यशतकं फलस्तुत्येकपद्योत्तरं प्रादुरभूदिति। अस्य पद्यशतकस्य स्रग्धराख्यं छन्दः।

× × × × × × × × ×

× × तत्र त्रयश्चत्वारिंशत्पद्यैः रश्मिवर्णनं ततः षड्भिः पद्यैर्हयवर्णनं। तत एकादशभिररुणवर्णनं। ततो द्वादशभिः रथवर्णनं, ततोऽष्टभिः पद्यैर्मण्डलवर्णनं। ततो विंशतिपद्यैर्भगवद्वर्णनं। तत एकं फलस्तुतिपद्यं इति विवेको बोध्यः।

The Tīkā ends thus:—

तिमिरकरिकिरातः प्रत्यहं सुप्रभातः ।
कमलविपिनबन्धुः पुण्यकारुण्यसिन्धुः ॥
भुवनभवनदीपः कुष्ठपापप्रतीपः ।
सुरमुनिकृतसेवः पातु वो भानुदेवः ॥
कोकानन्दाभिदक्षो नवनलिनवनीनित्यनिद्राविपक्षः
प्राञ्चाशां कल्पवृक्षः कलिकलुषजले मज्जतां नौसदृक्षः ।
क्षौणीकक्षादिदृक्षुः परिजनजनुषां वन्धतां + तरक्षुः ।
प्रातः शैलारुरुक्षुर्दिशतु तव शिवं सर्व्वलोकैकचक्षुः ॥

The Colophon:—

इति श्रीमद्वालम्भट्टपायगुण्डेति विरचितः सूर्य्यशतकं सार्थकं सम्पूर्णं ।

5053.

9972. *Sūryya-śatakam.*

BY MAYŪRA KAVI.

Substance, seasoned palm-leaf. 11 × 2 inches. Folia, 14. Lines, 5 on a page. Extent in ślokas, 210. Character, Newari (?). Appearance, old. Incomplete.

The left hand side is greatly damaged and old leaf marks are gone. The new leaf marks in Devanāgarī are not correct.

Post Colophon:—

श्रीमक्षीनगरमठाधिवासिपण्डिताचार्य्यश्रीविद्यादेवेन लिखापितं
लिखितं च कायस्थश्रीतथागतदत्तेने ... ...

The date is lost in a lacuna.

This defective manuscript contains 18 to 100 verses. The work is well known and printed.

5054.

7813. *Sūryya-śataka-ṭīkā.*

Substance, country-made paper. $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines, 16 on a page. Character, Nāgara of the seventeenth century. Appearance, discoloured.

Beginning :—

लोहिता । उत्प्रेक्ष्यंते सांद्रसिंदूररेणुं दधत इव, etc., etc.

Colophon :—

इति श्रीमयूरपंडितकविविरचितं सूर्य्यशतं संपूर्णं (?). (There is no text here.)

Then follow 8 ślokas by Paṇḍita Mahīpa. The first śloka :—

सर्गासर्गस्थितीशाशिनशिखरिशिरःसंगता संगताशा-
कुलो [illegible] जगन्ति व्यनक्ति ।
ध्वान्तं दूरं निरस्यात्तरसगिरिशिरोऽन्तर्हितस्यास्य पूष्णः
साभा प्राभातिकी वः प्रदिशतु शमिता मङ्गला मङ्गलानि ॥

Colophon :—

इति श्रीपंडितमहीपविरचितश्रीसूर्य्यस्तवः समाप्तः
ग्रंथाग्रं । २८८.

5055.

10731. *Sūryya-śataka-ṭīkā ;—Bala-vilāsinī.*

By Hari-vanśa Śarmā.

Substance, Nepalese paper. $7\frac{1}{4} \times 4$ inches. Folia, 100. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 1,500. Character, Newari of the seventeenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

Colophon :—

इति श्रीनेपालान्तर्गत-ललितापुरैकदेशस्थवंशानिच्छाटङ्गनिवा-सिना श्रीहरिवंशशर्म्मणा विरचितायां श्रीसूर्य्यशतकटीकायां बालविलासिन्यां श्रीसूर्य्यवर्णनस्तुतिः परिपूर्णा ॥

The text is well known.

Beginning :—

ॐ नमः श्रीसूर्य्याय ।

श्रीगायत्र्याः पदशतपत्रं नत्वा भक्त्या परमपवित्रं ।
कुर्व्वे मातुः श्रुतिनिकरस्य टीकामेतां रविशतकस्य ॥
+ + + +
रसवती क्व मयूरसरस्वती क्व च मदीयमतिः सुकनीयसी ।
इयमतीव्रधिया क्रियते मया सुतहिताय तथापि यथामति ॥
गोपालदेवात्मभुवि द्विजोऽभूद्योवच्छलायां हरिवंशशर्म्मा ।
विनिर्म्मिता तेन तनोतु टीका मुदं सतां बालविनोदिनीयं ॥

It ends :—

नेपालान्तःपुरि ललितायां बंलानिच्छाभिधग्टहवासी ।
चक्रे ह्येतां द्विजहरिवंश; सम्यक् टीकां रविशतकस्य ॥

5056.

3890. *Sūryya-śataka-ṭīkā ;—Vidvatpriyā.*

By Jagan-nātha.

Substance, country-made paper. 15×3 inches. Folia, 26. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 700. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Incomplete, ends in verse 45.

See H.P.R., Vol. I, 412. This gives a different version of the story of the composition of the Sūryya-Śataka than in No. 5052. Here Mayūra is made a resident of Benares.

5057.

1849. रावणवधः । *Rāvaṇa-badhaḥ, or* **BHAṬṬI.**

Known by the author's name Bhaṭṭi.

For the manuscript and the work See L. 2082.

The manuscript is dated Śaka 1326=1403, and the characters fully bear out the old date. The medial ए comes only half way down, a sure sign of antiquity in

Bengali writing. ल is written like modern न. Subscript उ is written like subscript व. The compound letter स with व looks like ख.

The *Valabhī* grant of Dhruvasena III, dated Gupta Saṃvat 334=653–54 A.D., gives away a village to Bhaṭṭi Bhaṭa, son of Vappa, an inhabitant of Mahicchaka. But this Bhaṭṭi Bhaṭa cannot be identified with our Bhaṭṭi for two reasons :—(1) his father's name is given as Śrī-dhara Svāmī, while the grant gives his name as *Vappa* ; (2) the author lived at Valabhī, while the receiver of the grant lived at Mahicchaka.

5058.

10886. *Bhaṭṭi-kāvyam.*

Substance, country-made paper. 12 × 5 inches. Folia, 56 of which the 1 and 46 are missing. Lines, 10, 11 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Date, Saṃvat 1863.

Last Colophon :—

इति श्रीवल्लभीवास्तव्यस्य श्रीस्वामिसूनोः भट्टमहाब्राह्मणस्य(?) महावैयाकरणस्य कृतौ भट्टिकाव्ये रावणवधे तिङन्तकाण्डे लुङ्-विलसितं नाम नवमः परिच्छेदः। काव्यस्यायोध्याप्रत्यागमनं नाम द्वाविंशः सर्गः समाप्तः ॥

Post Colophon :—

संवत् १८६३ शुभमस्तु ॥

5059.

11252. *Bhaṭṭi-kāvyam.*

Substance, country-made paper. 12 × 5 inches. Character, modern Nāgara.

The first two leaves of Bhaṭṭi-kāvya.

5060.

5257. *Bhaṭṭi-kāvyam.*

Substance, country-made yellow paper. $15\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{4}$ inches. Folia, 30. Lines, 3 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh.

A fragment, from the beginning to the 26th verse of the 5th Canto.

5061.

10775. *Bhaṭṭi-kāvyam.*

Substance, palm-leaf. 14×2 inches. Folia, 112. Lines, 5 on a page. Character, Bengali. Date, [Śaka] 1534. Appearance, old and soiled.

It ends :—

काव्यमिदं विहितं मया वलभ्यां श्रीधरसेननरेन्द्रपालितायां ।
कीर्त्तिरतो भवतान्नृपस्य तस्य चेमङ्करस्य हितस्य प्रजानां ॥

Last Colophon :—

इति वडभीवास्तव्यश्रीधरस्वामिसूनोः भट्टिब्राह्मणस्य कृतौ रावणवधे महाकाव्ये तिङन्तकाण्डे लुङ्विलासो नाम नवमः काव्यस्य द्वाविंशतितमः सर्गः समाप्तः ॥

Post Colophon :—

श्रीः १५३४ ॥

After this there are 3 lines in a much later hand.

There is one stray leaf at the end.

5062.

5175. *Bhaṭṭi-kāvyam.*

Substance, country-made paper. $14\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{4}$ inches. Folia, 72. Lines, 5 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured.

From the beginning to the end of the 10th Canto.

Last Colophon in the incomplete manuscript :—

इति श्रीभट्टिकाव्ये प्रसन्नकाण्डे काव्यालङ्कारो नाम दशमः सर्गः

Post Colophon:—

यत्नेन लिखितो ग्रन्थो महेशचन्द्रशर्म्मणः।

पुस्तकमेतत् स्वाक्षरञ्च ॥

5063.

10885. *Bhaṭṭi-kāvyam.*

Substance, country-made paper. 12¾×5 inches. Folia, 48. Lines, 9–11 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Incomplete at the end.

46A, इति श्रीभट्टिकाव्ये काव्यालंकारो नाम दशमः सर्गः।

The MS. ends abruptly in the 32nd śloka of the next chapter.

5064.

10881. *Bhaṭṭi-ṭīkā :—Jaya-maṅgalā.*

Substance, country-made paper. 13×5 inches. Folia, 53. Lines, 13 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Incomplete at the end.

49B, इति भट्टिकाव्यटीकायां जयमङ्गलायां अधिकारकाण्डे प्रथमः परिच्छेदः॥ काव्यस्य सुग्रीवाभिषेको नाम षष्ठ सर्गः॥ ६॥

It ends with the commentary on sl. 42 of the section of adhikāra.

5065.

3795. *Bhaṭṭi-ṭīkā :—Jaya-maṅgalā.*

Substance, palm-leaf. 18×2 inches. Folia, 167. Lines, 6 on a page. Character, Bengali of the fifteenth century. Appearance, old and worn-out. Incomplete at the end.

From the beginning, to the end of the 14th sarga. The 15th is not complete.

Often noticed and printed.

It begins :—

ॐ नमो भगवत्यै ।

प्रणिपत्य सकलवेदिनमतिदुस्तरभट्टिकाव्यसलिलनिधेः ।

श्रीजयमङ्गलेति नाम्ना नौरियं भट्टिटीका ॥

लक्ष्यं लक्षणञ्चोभयमेकत्र विदुषां प्रदर्शयितुं श्रीस्वामिसूनु-कविभर्त्तृहरिनामा रामायणाश्रयं महाकाव्यञ्चकार ।

5066.

4055. *Bhaṭṭi-ṭīkā. Along with the text.*

By Keśava Śarmā.

Substance, country-made paper. 14 × 3 inches. Folia, 79. Character, Bengali of the early eighteenth century. In tri-pāṭha form. Appearance, discoloured and worn-out. The writing is effaced in many places.

The commentary comes to the end of the 10th canto. But the text continues to the end of 11th canto. There are only six ślokas of the 12th.

The commentary begins thus :—

श्रीश्रीकृष्ण ।

जगद्धेतुं हरिं नत्वा श्रीमत् केशवशर्म्मणा ।

भट्टौ तु दुर्घटोद्घातस्तट्टीकाभ्योऽनुवक्ष्यते ॥

यत्र + + + + वक्ष्यर्थं वा तदुच्यते ।

साधनं विषमं वाच्यं साध्यमन्यत् स्वयं धिया ॥

अथ काव्यच्छलेन श्रीभर्त्तृहरि[णा] साधनोपयुक्त-सर्व्वपदानि प्रदर्शयता शिष्याणां महती व्युत्पत्तिराधीयते ।, etc.

The commentary quotes Jayamāṅgalā.

5067.

4795. *Bhaṭṭi-kāvya-ṭīkā.*

By Śrī-nivāsa.

Substance, palm-leaf. 12 × 2 inches. Folia, 169, of which 2, 10, 12, 18, 29, 30, 33, 35, 38, 48, 55, 56, 67, 69, 74, 85, 86, and 155 are missing. Lines, 5 on a page. Character, Bengali. Date, L. Saṃ. 159. Appearance, old and very much damaged.

From the 14th canto to the end.

The commentary belongs to the Kalāpa school of grammar.

40A, इति श्रीनिवास्यां भट्टिकाव्यटीकायां तिङन्तकाण्डे लिङविलसितो नाम प्रथमः, काव्यस्य तु प्रारब्धो नाम चतुर्द्दशः सर्गः समाप्तः।

Last Colophon :—

इति श्रीनिवास्यां भट्टिकाव्यटीकायां तिङन्तकाण्डे त्याद्यन्तकाण्डे लृङ्विलसितः श्वस्तनीविलसितो नाम नवमः परिच्छेदः। काव्यस्य तु द्वाविंशतितमः सर्गः।

Post Colophon Statement :—

समाप्ता चेयं भट्टिकाव्यविवृतिरिति। शुभमस्तु श्रीमद्धरसिंह-देवराज्ये शकं १५९ फाल्गुन वदि, १ शनौ ॐ हेरम्बाय नमः।

5068.

5060. *Bhaṭṭi-ṭīkā, Mugdha-bodhinī.*

By Bharata Sena.

Substance, country-made paper. 15 × 2¾ inches. Folia, 10 to 28 and 32 to 36. Lines, 7 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, old and faded. A fragment.

10A, इति वैद्यमालश्चीय-हरिहरखानवंशसम्भव-गौराङ्गमल्लिकात्मज-श्रीभरतसेनविरचितायां भट्टिटीकायां मुग्धबोधिन्यां प्रकीर्णकाण्डे श्रीराम-सम्भवो नाम प्रथमः सर्गः।

श्रीरामभद्रशर्म्मणः स्वाक्षरमिदं पुस्तकञ्च।

23A, ० सीतापरिणयो नाम द्वितीयः सर्गः।

श्रीरामभद्रशर्म्मणः स्वाक्षरमिदं पुस्तकञ्च।

36A, ० प्रकीर्णकाण्डे रामप्रवासो नाम तृतीयः सर्गः।

प्राणवल्लभात्मजश्रीलक्ष्मीकिङ्करदेवशर्म्मणः स्वाक्षरमिदं किञ्चेदं पुस्तकञ्च

5069.

5217. *Bhaṭṭi-ṭīkā.*

By Bharata Mallika.

Substance, country-made paper. 13½ × 3½ inches. Folia, 56. Lines, 8 to 10 on a page. Character, Bengali in a very modern hand. Appearance, fresh. To the end of the 5th canto.

Beginning :—

नत्वा शङ्करमम्बष्ठगौराङ्गमल्लिकात्मजः ।
भट्टिटीकां प्रकुरुते भरतो मुग्धबोधिनीम् ॥

Colophon :—

इति वैद्यश्रीहरिहरखानवंशसम्भव-गौराङ्गमल्लिकात्मज-श्रीभरत-सेनकृतायां मुग्धबोधिन्यां भट्टिटीकायां पञ्चमः सर्गः ।

5070.

1615. *Bhaṭṭi-ṭīkā, Kalāpa-dīpikā.*

By Puṇḍarīkākṣa, son of Śri-kānta.

For the MS., see L. 2154. The MS. is divided into two parts. The first has 152 leaves, of which 142 is missing and there are two leaves marked 134. The second has 149 leaves, of which two leaves are marked 27 and two marked 134, and leaf 101 is marked 111 and so on to the end. R. Mitra says that the appearance is fresh. This is wrong. The appearance is very old—much of the first few leaves is effaced.

This commentary belongs to the Kalāpa school of grammar.

Post Colophon of the first part :—

अलिखदलीलित् चेमं ग्रंथं विद्यार्णवनायकं ।
प्रणम्य हरिपदकमलं शाके खवाणषड़िन्दुमे ॥, i.e., Saka 1650.

Post Colophon of the second part :—

व्योमवाणतर्कचन्द्रमानशाकच्छायशो

संप्रणम्य शम्भुपादपद्मयुग्मरेणुकाम् ।

दक्षिणे च लेखिता भट्टिकाव्यटीप्पणी (?)

+ + + स्वयं चालेखि श्रीगोपालशर्म्मणा (?) ॥

The first part ends with the 8th canto, and the second with the 22nd canto.

5071.

3389. *Bhaṭṭi-ṭīkā.*

By Kandarpa Śarmā.

Substance, country-made paper. 17 × 3½ inches. Folia, 71. Missing folia 40–42. Lines, 7–9 on a page. Extent in ślokas, 3,500. Character, Bengali of the early eighteenth century. Appearance, discoloured. Incomplete at the end. Contains the first six cantos and the beginning of the 7th.

The commentary was meant for those who read the grammar of Padma-nābha.

See I.O. Catal. 921, 922.

5072.

8495. गुणरत्नकाव्यम् । *Guṇa-ratna-kāvyam.*

Attributed to **BHAVA-BHŪTI.**

Substance, country-made paper. 6 × 5 inches. Folia, 3. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 25. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1961. Appearance, fresh. Complete.

Collection of fine verses.

Colophon :—

इति श्रीमहाकवि-भवभूतिविरचितं गुणरत्नकाव्यं समाप्तं ।

Post Colophon :—

संवत् १९६१ पौष सु० ३ र लि रघुनाथ ।

Printed in Häberlin.

5073.

658. शिशुपालवधः । *Śiśu-pāla-badhaḥ.*

An epic poem by **MĀGHA.**

For the manuscript see L. 1273.

This is an old palm-leaf manuscript bearing date, Śaka 1436.

The last leaf is missing, facsimile of which, however, is to be found facing the notice in L, but which was not replaced after taking facsimile. The first 14 leaves together with 32 and 64 are missing.

The MS. is of great age being about 400 years old, but worms are eating into leaves.

5074.

7748. *Śiśu-pāla-badhaḥ.*

Substance, country-made paper. $10\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 24. Lines, 17 on a page. Character, Jaina Nāgara of the seventeenth century. Appearance, discoloured.

Ending abruptly in the 65th śloka of the 11th canto.

5075.

10685. *Śiśu-pāla-badhaḥ.*

Substance, country-made paper. 16×3 inches. Folia, 29. Lines, 5 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, fresh.

A fragment. From the beginning to the 5th canto.

5076.

7812. *Śiśu-pāla-badhaḥ.*

Substance, country-made paper. $11 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 39. Lines, 11 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, fresh. Left incomplete. Goes up to 16th śloka of the 11th canto.

5077.

9769. *Śiśu-pāla-badhaḥ.*

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 38–59. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 418. Character, Nāgara. Appearance, tolerable.

A fragment comprising the sargas from the 6th to 8th and a leaf of the 9th.

5078.

4679. *Śiśu-pāla-badha-ṭīkā.*

By Kavi Vallabha.

Substance, country-made yellow paper. 17 × 4½ inches. Folia, 1 to 9 and 17 leaves unmarked. Lines, 7 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh.

For the commentary see I.O. Catal. No. 3823.

The first nine leaves contain the beginning of the commentary to the first canto, and the unnumbered leaves contain the end of the commentary on the 15th canto, that on the 16th and on the beginning of that to the 17th.

इति श्रीकविवल्लभकृतायां माघटीकायां पञ्चदशसर्गविवरणम्, ० षोड़शसर्गविवरणम् । The 17th is left incomplete.

5079.

727. *Śiśu-pāla-badha-ṭīkā.*

By Vallabha Deva.

For the manuscript see L. 1595.

It is dated Śaka 1594.

5080.

10548. *Śiśu-pāla-badha-ṭīkā, Māgha-vyākhyā-sudhā.*

Substance, country-made paper. 10½ × 5 inches. Folia, 109–150. Lines, 12 on a page. Foll. 11–15, 114, 116, 118, 119, 121, 123–125, 134, 137, 143, 144, 146, 147 are missing. Character, Nāgara of the seventeenth century. Appearance, old, discoloured, and worm-eaten.

A mere fragment.

109B, इति श्रीमाघव्याख्यासुधायां वल्लभोद्धारटीकायां एकादशः सर्गः; 118A, ०द्वादशः सर्गः; 140B, ०चतुर्द्दशः सर्गः।

It seems to be a criticism of Vallabha's commentary on Sisupālabadhaḥ.

5081.

8469. *Subodhinī.*

Commentary on Śiśu-pāla-badhaḥ.

By Dina-kara.

Substance, country-made paper. 10 × 4½ inches. Folia, 89–261. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured.

The missing leaves are 98, 102–110, 127, 155–164, 185–222, 243, 247–249, 257.

The fragment contains the following Colophons:—

141B, इति श्रीमद्धर्म्माङ्गदसूनु-कमलानन्दनस्य दिनकरमिश्रस्य कृतौ माघटीकायां दशमः सर्गः; 152A, ०एकादशः सर्गः; 173A, ०त्रयोदशः सर्गः; 250B, ०एकोनविंशतितमः सर्गः; 261B, ०माघटीकायां सुबोधिन्यां विंशतिः सर्गः समाप्तः।

5082.

9012. *Māgha-ṭīkā.*

By Malli-nātha.

(A) Substance, country-made paper. 10 × 3½, 10 × 4½, 10 × 4½, 9 × 4, 11 × 5 inches. Character, Nāgara. Old and new. Incomplete.

The text in four batches:—

(1) Foll. 32–51—from V. 31 to IX. 16.
(2) Foll. 1–116—Complete in 20 cantos, of this the first 10 leaves have been replaced by 14 leaves of modern writing.
(3) Foll. 1–26—from I to V. 5.

(4) Foll. 1–10 the third missing—XVI to XVIII.
3. There are three stray leaves, two of Māgha and one of Naiṣadha.

The commentary has three batches :—

(1) Foll. 1–19 contain commentary on canto IV.

(2) Foll. 1–51 contain commentary on XI. 1 to XIV. 83.

(3) Foll. 1–166, of which 6, 15–17, 115–127 are missing, contain commentary on III to XV. 85.

(B) *Bāla-bodhinī commentary on Māgha.*

By Sarasvatī-tīrtha.

Substance, country-made paper. 9 × 5 inches. Folia, 33. Lines, 19 on a page. Extent in ślokas, 1,500. Character, Nāgara. Old. Incomplete.

Beginning :—

यस्य भृङ्गावलिःकण्ठे दानाम्भोराजिराजते ।
भाति रुद्राक्षमालेव स वः पायाद् गणाधिपः ॥ १ ॥
अभीष्टसम्पत्तिफले हेतुं स्मृत्वा सरस्वतीम् ।
शिशुपालवधे काव्ये सारटीका विधीयते ॥ २ ॥
... ... ॥ ३ ॥ ४ ॥

अभिलषितसिद्ध्यर्थं मङ्गलादिकाव्यं कर्त्तव्यमिति स्मारकात् । कविः श्रीशब्दमादौ प्रयुक्तवाञ्श्रीय इति ।

First and second cantos complete and of the third canto 39 ślokas only.

Colophon :—

12A, इति माघटीकायां बालबोधिन्यां प्रथमः सर्गः ।

27A, इति सरस्वतीतीर्थविरचितायां माघटीकायां द्वितीयः सर्गः ।

5083.

4845. *Śiśupāla-badha-ṭīkā.*

By Vallabha.

Substance, Nepalese paper. 16½ × 4½ inches. Folia, 58 to 275, of which again the leaves 70–95 are missing. Character, Newari. Date, N.S. 859. Appearance, fresh. Defective.

109A, इति श्रीपदवाक्यप्रमाणपारावारपारीणश्रीमहोपाध्यायकोलाचल-मल्लिनाथसूरिविरचिते माघव्याख्याने सर्व्वङ्कषाख्यानेऽष्टमः सर्गः; 124A, ०नवमः सर्गः ।

The leaves marked 58 to 69 contain a commentary beginning from V. 5 of the Śiśu-pāla-badha to V. 67. There being no colophon the commentary cannot be identified. But it is not of Mallinātha. It may be of Vallabha.

Then we have Mallinātha's commentary beginning from VIII. 11 of Śiśu-pāla-badha.

109A, इति श्रीपदवाक्यप्रमाणपारावारपारीणश्रीमहोपाध्याय-कोलाचल-मल्लिनाथसूरिविरचिते माघव्याख्याने सर्व्वङ्कषाख्यानेऽष्टमः सर्ग; 124A, ०नवमः सर्गः; 139B, ०दशमः सर्गः;

Then we have different commentaries.

149A, इति माघकाव्ये सुधासंख्यायां टीकायामेकादशः सर्गः; 159A, इति माघव्याख्यायां सुधासमाख्यायां द्वादशः सर्गः; 167A, इति माघ-टीकायां त्रयोदशः सर्गः; 183A, इति माघटीकायां चतुर्द्दशः सर्गः; 201B, ०पञ्चदशः सर्गः; 217B, इति तत्त्वकौमुदीटीकायां षोड़शः सर्गः । (Tattva-kaumudī is by Bhava-datta. See L. 2405.) 230B, इति माघटीकायां सप्तदशः सर्गः; 245A, इति माघटीकायां अष्टादशः सर्गः; 267A, इति माघकाव्यस्य वल्लभोद्धारटीकायामूनविंशतिसर्गः; 275B, इति माघकाव्यस्य शिशुपालवधस्य वल्लभोद्धारटीकायां विंशतिसर्गः समाप्तः ।

Post Colophon :—

भग्नदृष्टिरित्यादि

संवत् ८५८ वैशाखकृष्णनवम्यायां तिथौ आदित्यवासरे संपूर्णं समाप्तम् ।

लिखितं संपूर्णम् । शुभमस्तु ॥

5084.

4053. *Śiśu-pāla-badha-ṭīkā.*

Entitled Sandarbha-cintāmaṇi by Candraśekhara Paṇḍita.

Substance, country-made paper. 14½×3 inches. Folia, 84. Lines, 10 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured and worm-eaten. Incomplete.

It begins thus :—

ॐ नमो लिपिलम्बोदराय ।

यदनुध्यानमात्रेण तमोऽपसरति क्रमात् ।

तदेव परमाश्चर्य्यं परं ज्योतिरुपास्महे ॥

आदौ महाकाव्याङ्गभूतं वस्तु-निर्द्देशं कुर्व्वन् कर्त्तव्यविघ्नविघातार्थं भगवतः कीर्त्तनं मङ्गलमाचरति । श्रिय इत्यादि ।

It is complete to the 7th canto. Of the 8th there is only one leaf.

The seventh canto ends in leaf 84A.

इति महामहोपाध्यायश्रीचन्द्रशेखरपण्डितकृतौ सन्दर्भचिन्तामणौ सप्तमः सर्गः ।

5085.

4740. कुट्टनीमतकाव्यम् । *Kuṭṭanī-mata-kāvyam.*

BY BHAṬṬA DĀMODARA.

Substance, palm-leaf. 12×2 inches. Folia, 2 to 53, of which the following leaves are missing: 10, 12, 18, and 24. Lines, 6 on a page. Character, Newari of the thirteenth century. Appearance, old and discoloured. Incomplete both ends. The leaves are marked by letter numerals only.

End :—

यावद्यावदशक्तिं प्रथयति ललनाहि मोहनाक्रान्ता ।
तावत्तावत् पुंसामुत्साहः पल्लवान् समुत्सृजति ॥

5086.

4731. कुट्टनीमतम् । *Kuṭṭanī-matam.*

By Bhaṭṭa Dāmodara Gupta.

Substance, palm-leaf. 12½ × 2 inches. Folia, 39. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 1,350. Character, old Bengali. Date, N.S. 292=1172 A.D. Appearance, old and discoloured. Complete.

Printed in the Kāvya-mālā series.

Beginning :—

ॐ नमः सारदायै ॥

स जयति संकल्पभवो रतिमुखशतपत्रचुम्बनभ्रमरः ।
यस्यानुरक्तललनानयनान्तविलोकितं वसतिः ॥
अवधीर्य्यदोषनिचयं गुणलेशे सन्निवेश्य मतिमार्य्याः ।
कुट्टन्या मतमेतत् दामोदरगुप्तविरचितं शृणुत ॥
अस्ति खलु निखिलभूतलभूषणभूता विभूतिगुणयुक्ता ।
युक्ताभियुक्तजनता नगरी वाराणसी नाम ॥
अनुभवतामपि यस्यामुपभोगान् कामतः शरीरवतां ।
शशधरखण्डविभूषितदेहलयः किल न दुष्प्रापः ॥
चन्द्रविभूषितदेहा भूतिरताः सद्भुजङ्गपरिवाराः ।
वारस्त्रियोपि यस्यां पशुपतितनुतुल्यतां याता[:] ॥
अतितुङ्गसुरनिकेतनशिखरसमुत्क्षिप्तपवनचलिताभिः ।
मञ्जरितमिव विराजति यत्र नभो वैजयन्तीभिः ॥
नन्दनवनाभिरामा विबुधवती नाकवाहिनीजुष्टा ।
अमरावतीव यान्या विश्वसृजा निर्म्मिता जगति ॥
तस्यां खगपतितनुरिव विलासिनी हृदयशोकसञ्जननी ।
आकृष्टेश्वरहृदया प्रालेयनगाधिराजतनयेव ॥

संसक्तभोगिनेत्रा मन्दरधरणीभृतो यथा मूर्त्तिः ।
उपरि गता शूलानामन्धासुरगात्रलेखेव ॥
समुवास वारारामा मानसवसतेः शरीरिणी शक्तिः ।
निःशेषवेशयोषिद्विभूषणं मालती नाम ॥

इत्यादि ।

End :—

इति शून्यीकृतवेश्मनि हरति शनैः सहजमंशुकं तस्मिन् ।
दर्शितसाध्वसलज्जा जगाद सा किं करोषीति ॥
अयि मुग्धे तत्क्रियते पुरुषार्थचतुष्टयस्य यत्सारं ।
इति निगदित सस्मेरः स्मरविधुरित आततान रतिकलहं ॥

Colophon :—

39, कुट्टनीमतं काव्यं समाप्तं । कृतिरियं भट्टदामोदरगुप्तस्य महाकवेरिति ।

नानासुरतविशेषैराराध्य चकार भुक्तसर्व्वस्वं ।
गणिकासौ राजसुतं त्वगस्थिशेषं मुमोच नातिचिरात् ॥
तद्यन्मयोपदिष्टं कामिजनार्थाप्तिकारणं तेन ।
महतीं समृद्धिमेष्यसि कामुकलोकाहृतेन वित्तेन ॥
इत्युपदेशश्रवणप्रबोधतुष्टा जगाम धाम स्वं ।
मालत्यपगतमोहा विकरालापादवन्दनां कृत्वा ॥
काव्यमिदं यः शृणुते सम्यक् काव्यार्थपालनेनासौ ।
नो वञ्च्यते कदाचिद् विटवेश्याधूर्त्तकुट्टनीभिरिति ॥

कुट्टनीमतं काव्यं समाप्तं ।

The following is in Newari :—

वर्षशतद्वयं याते नवत्यां सद्वितीयके ।
पूर्णमास्यां च फाल्गुण्यां लिखितं धर्म्मार्थकामता ॥

On the obverse of the last leaf in a different hand :—

सम्वत् ५५६ + + + माघव्रतचर + + श्रीश्रीजीवमलदेव उकपठाकुरसें चायन पियगुह्यं, etc. etc. etc.

The Kāvyamālā edition is defective. There are many

more verses in the present manuscript, after the verse 926 with which the K. edition ends. The 927th breaks off in the middle. We give below the omitted verses.

34B, 927. एतदस्तुनि याते श्रुतिमार्गं नृपतिनन्दनोरसतः ।
आरब्धकथाच्छेदक माखेटकवर्णनं चक्रे ॥
928. चललक्ष्यवेधकौशलमश्वप्रजवे स्थिरासनाभ्यसनम् ।
929. भूमिविभागज्ञानं भवन्ति मृगयाभियोगेन ॥
वहति जवेन तुरङ्गे निविडस्थितपादकटकपादाग्रः ।
930. तिर्य्यक् प्रशिथिलकायो निम्नोन्नतमग्रतो भुवः पश्यन् ॥
यावत् प्राणं धावत्याकुलिते विश्वकद्रुभिर्भीत्या ।
गोचरयति ते जीवे लघुक्रियः क्षिपति मार्गणं धन्यः ॥

सम्मानितकम् ।

931. मूले स्थितस्य निभृतं मृगयुभिरुच्चा कौकितं निकटे ।
पातयतो मृगमुत्प्लुतमव्ययदेशं सुखं किमपि ॥
गीतश्रवणोत्कर्णं निश्चलतृणकवलगर्भमुखहरिणाम् ।
उपवेशितमस्पन्दं स्पृहणीया एव गृह्णन्ति ॥
दावानलसन्तापात् निर्य्यान्तं गहनवीरुधाभिमुखम् ।
यो निरुणद्धि स धन्यः शूकरमेकप्रहारेण ॥
घनकच्छोदरसुप्तं समुपेत्य स्वैरमसक्तत् पदशब्दं ।
व्याधवर एव कुरुते निर्ज्जीवं हेलया शशकम् ॥
इति विदधति सैन्धव[भ]व्यवाखेटकशक्तिलाघवश्लाघां (?) ।
हृदयगतामगायत् प्रसङ्गतो गीतिकामपरः ॥
आस्तां व्यापारशः प्रवर्त्तिता सङ्कथापि मृगयायाः ।
अन्तरयन्ति तन्मनसामाहारादिक्रियोचितं कालम् ॥
अवधार्य्य गीतिकार्थं दानं प्रति धननियुक्तमभिधाय ।
उत्तस्थौ समरभटो मञ्जरिकां समवलोकयन् प्रेम्णा ॥
गत्वाथ स्वावसथं निवर्त्तितभोजनादिकर्त्तव्यः ।
मञ्जरिकाकृष्टमना अभिदध्यौ सचिवसन्निधावेवम् ॥

भ्रूभङ्गस्मितवीक्षितमृदुवक्रवचो[ऽ]ङ्गहारगमनेषु ।
कुसुमप्रहरण एको युगपदिहिताश्रयः कथं तस्याः ॥
सुन्दोपसुन्दनाशः फलमात्मभुवस्तिलोत्तमासृष्टेः ।
जनमृतये तां सृजता किं दृष्टं सुरहितं तेन ॥
सुमनोभिः परिकरिता मृगशावकतरलचक्षुषस्तस्याः ।
कामोचितफलहेतुर्देहभृतां दीर्घिकावेणी ॥
कमलमिव वदनकमलं पिबन्ति तस्यास्त्रिपिष्टपभ्रष्टा(ः) ।
सदलिकमपेतदोषं सविभ्रमं मधुमदाताम्रम् ॥
यः शैलेन्द्रनितम्बं सुरताप्त्यै सेवते तपोनिरतः ।
स्पृहयति सोऽपि नितम्बं सुरताप्त्यै समवलोक्य तन्वङ्ग्याः ॥
त्रिकरो मध्यविभागो बाह्वोर्युगलं करद्वयोपेतम् ।
जनयति तदपि मृगाक्षी सहस्रकरतोऽधिकं तापम् ॥
सा स्रग्धरा सुवदना प्रहर्षिणी सैव सैव तनुमध्या ।
न करोति कस्य विस्मयं इति रुचिरा मञ्जुभाषिणी सैव ॥
अनुकुर्वत्या कन्यान्तथा तथा नायकस्तया दृष्टः ।
येन जरत्स(?)प्यटनी धनुषः स्पृष्टा दशार्द्धबाणेन ॥
रूपं यौवनचित्रितमनङ्गविलसितानि नात्यदीप्तानि ।
शमिनामपि शमगर्व्वं मुष्णान्त्यविकलितस्तस्याः ॥
दग्धे[ऽ]पि वपुषि भीतिन्न विमुञ्चति नीललोहितममुत्याम् ।
तत्क्षेत्रे वसति यतः प्रमदारूपेण सम्बरध्वंसी ॥
यदि वः परलोकमतिः शृणुत श्रेयस्तपोधना मत्तः ।
उत्सृज्य यात(स्) तूर्णं वारवधूदूषितं स्थानम् ॥
चिरमपि विकल्प्य निश्चितिरियमेव स्थाप्यते न गतिरन्या ।
तन्निर्म्माणे जाता लावण्यमयाः कणा विधेरणवः ॥
आसाद्य समुच्छ्रायं तस्याः स्तनयुगलमविहतप्रसरम् ।
क्षपयति यज्जनमेवं कः स्पृह्यति तद्विवेकवान् पतितम् ॥
स कथं न स्पृहनीयो विषयरतैस्तन्नितम्बविन्यासः ।
शान्तात्मनापि विहितं विश्वसृजा गौरवं यस्य ॥

स्मरणाद्यस्योत्पत्तिः सुमनस इषवोऽवलाश्रया शक्तिः ।
सोऽपि व्यङ्गः प्रहरति धातुरहो चित्रमाचरितम् ॥
तिष्ठन्त्वन्ये दृष्ट्वा सारङ्गगतस्तदङ्गनारत्नं ।
नष्टपठनावधानो भवति ब्रह्मा सनिर्व्वेदः ॥
यदि पश्यति तां सर्व्वः तदपररामासमागमाद्विमुखः ।
निन्दति मूर्द्धनि सोमं स्मराग्निसन्धुक्षणं शरीरञ्च ॥
केशव इह सन्निहितः सापि मनोहारिरूपसम्पन्ना ।
तदहस्त्र्यवनभुवं कथमुज्झति सैन्धवीशङ्काम् ॥
उदयति न पण्डितानां कथमात्मनि कौतुकं गजेन्द्रगतिः ।
यन्नववयसां पुंसां विना क्रियायोगमुपसर्गः ॥
श्रुतिकुवलयमीक्षणतां कुवलयतां वा विलोचनं यायात् ।
हरिणदृशो यदि न स्यात् कनकोज्ज्वलकेशरं मध्ये ॥
ललनास्तदतुल्यतया पुरुषा अपि तदुपभोगविरहेण ।
गच्छन्ति शोषमनिशं प्रकृतिद्वयवर्ज्जिताः स्वस्थाः ॥
दुर्वृत्तयोर्न वृत्तं श्लाघास्पदमेति तत्पयोधरयोः ।
यौ दत्त्वाऽमलमूर्त्तिमध्ये हारं जनत्रयं कुरुतः ॥
भूमण्डलेऽत्र सकले नातःपरमपरमद्भुतं किञ्चित् ।
नो जाता यदपार्था कृशोदरी धार्त्तराष्ट्रयाताऽपि ॥
कृश एष मध्यदेशस्तन्व्या नाहार्य्यमण्डलं बोढुम् ।
शक्त इति कृतं विधिना रोमावलिभूषणं सहजम् ॥
सकम्पो[ऽ]धर ईक्षणयुगलस्याधीरता भ्रुवो भङ्गः ।
तन्वङ्ग्या वलमीदृग् जयति जगत्तदपि निःशेषम् ॥
वहतु नितम्बः स्थूलो रसनां हारञ्च कुचयुगं पीनम् ।
तद्वाऊमृणालिकयोः सापायं कटकयोजनमयुक्तम् ॥
बहलोपायाभिज्ञा गुणविषये सततमाहितप्रीतिः ।
बलिनः स्थापयति वशे करभोरुर्विग्रहेण मृदुनैव ॥
इति तत् स्तुतिमुखरमुखे राजसुते मीनकेतुनाऽकुलिते
समु[प]याता प्रगल्भा मञ्जरिका चोदिता दूती ॥

सा सप्रणतिः पुरतः सुमनस्ताम्बूलपटलकं निदधे ।
व्यज्ञापयच्च तदनु स्वावसरे सहचरीकार्य्यम् ॥
सुररिपुनाभिसरोरुहमवतंसीकर्त्तुमीहते मूढ़ा ।
नक्षत्रराजमण्डलमिच्छति वियतः समादातुम् ॥
निश्चेतनाभिकाङ्क्षति पीयूषं त्रिदिवसद्मनामशनम् ।
अभिलषति शयनं उष्णो नच चन्दनपल्लवास्तरणे ॥
विदधाति पारिजातकसुमनोनिर्यूहधारणाश्रद्धां ।
दुर्व्यवसिता जिघृक्षति नारायणवक्षसो रत्नम् ॥
अनियतपुरुषस्पृश्याः पापा वयमनाथा [ः] क्व हीनकुलाः ।
क्व च यूयमिन्द्रकल्पाः अनल्पमनसो गुणाभरणाः ॥
दुष्प्रकृतेः प्रकृतिरियं तस्य तु दग्धात्मजन्मनः कापि ।
अगणितयुक्तायुक्तो लगयति चेतो जनस्थाने ॥
या हसति सरोजवतीं रसान्विता सहजरागरक्तेति ।
ध्यानधिय आत्मवृत्तिं निन्दत्येकत्र पुरुष आसक्तां ॥
स्निग्धेति नाभिनन्दति जन्मशतेनापि सर्पिषो धाराम् ।
पश्चाच्च्युतगतिज्ञानार्थकरमणासङ्गतां स्तौति ॥
न स्तौति चन्दनलतां भुजङ्गपरिवेष्टितां रसार्द्रेति ।
न शृणोति कीर्त्त्यमानां स्वप्नेष्वपि मदनमूर्च्छितां मत्स्यीम् ॥
विद्वेष्टि करणमध्ये रसनां ताम्बूलरागयुक्तेति ।
शंसति मतिं मुमुक्षोरविशिष्टां शशवृषाश्वपुरुषेषु ॥
नो बहुमनुते रम्भा नलकूवरमभिसृतेति कामार्त्ता ।
गर्हति च देवगणिकामनुरक्तामुर्व्वशीं पुरूरवसि ॥
हरति मनो नो क्रियते रञ्जयति न रज्यते कदाचिदपि ।
गृह्णाति चित्रचरितैरुपकृतिभिर्गृह्यते न वश्चीभिः ॥
प्रेममयीवाभाति प्रेमन्तु नाम्नैव केवलं वेत्ति ।
कण्टकिता भवति रते रतभोगसुखं शृणोति लोकात् (न्तु) ॥
कुरुते विविक्तचाटून् शिल्पविशेषेण न तु रसावेशात् ।

वालेवाऽर्जवरहिता स्फुरतीश्वरमेत्य चन्द्रलेखेव ।
हृतधनपतिमाहात्म्या प्रवृत्तिरिव रक्षसां पत्युः ॥
नरनाथ किं ब्रवीमि त्रिपुरान्तकनयनदाहदग्धोऽस्मि ।
दुःसाध्यस्य धनग्रहमुत्सृजति न पापकुसुमास्त्रः ॥
त्वद्दर्शनावकाशं सम्प्राप्य यतो दुरात्मना तेन ।
चिरशंसितको येन प्रारब्धा सापि हन्तुमिषुधारैः ॥

कुलकम् ॥

अवहेलयैव भवता संस्पृष्टा येन वेत्रदण्डेन ।
जातः स एव तस्या अनन्यभवमार्गणः प्रथमः ॥
विष्णुनार्ज्जितदर्पो निभृतं हसितः समानशिल्पाभिः ।
त्वयि स कुदृशः सख्या विसंस्थुले नाट्यनिर्म्माणे ॥
अवधीर्य्यावार्य्यवृषभभरतोदित-दोषकरणसम्भृताम् ।
विस्तारितः प्रयोगस्तदवस्थिति वाञ्छया तन्व्या ॥
भग्नेऽपि प्रेक्षणके तदनन्तरभूमिकाश्रयावस्थाः ।
गृह एव निरवसानं वितनोति न नाट्यधर्म्मेण ॥
ध्यायत एकं पुरुषं परमात्मविदः प्रशंसया न पुरा ।
ताननुकुरुते सैव ध्यायन्ती त्वां महापुरुषम् ॥
गतमेवमेवमासितमालोकितमेवमालपितम् ।
इति विस्मृतान्यकार्य्या स्मरति कृशाङ्गी त्वदीयलीलानाम् ॥
नलकूवरो वराको रतिरमणो रमण एव किन्तेन ।
अनिरुद्धोऽपि न बुद्धो विदग्धविहितासु सुरतगोष्ठीषु ॥
न जयन्तोऽनन्तगुणो न कुमारो मारकर्म्मणो वाह्यः ।
येन समतां नयामस्तमिति सखी वहति मानसं क्लेशम् ॥
आगतमागच्छन्तं पुरतः पार्श्वे प्रसन्नमथ कुपितम् ।
पश्यति भवन्तमेकं सङ्कल्पनिवेशितं वाला ॥
रुच्यः शान्तो हृद्यः सुभगः सुखदो मनोहरो रमणः ।
इष्टः स्वामी दयितः प्राणेशः केलिकरणनिपुण इति ॥
मुक्तान्यसमारम्भा वरतनुरनुपप्लुतेन चित्तेन ।

जयति समीहितसिद्धौ त्वद् द्वादशनामकं महास्तोत्रम् ॥
तामेव गच्छ यस्यामासज्य विलम्बितोऽसि गतलज्ज ।
वेलामियतीमलमलमेतैरधुना शठानुनयैः ॥
वच्यामि सापराधं क्रोधस्फुरदधरमञ्चितभ्रूकम् ।
इति विदधाति सुमध्या हृदयेन मनोरथावृत्तिम् ॥

सम्मानितकम् ॥

उत्सहते न द्रष्टुं प्रतिविम्बितमाननं कुतः शशिनम् ।
का सङ्कथा मृणाले चिपति भुजौ सर्व्वतो व्यथिता ॥
दूरे कदलीदण्डा ऊर्व्वोरपि न सहते समाश्लेषम् ।
करसम्पर्कादिसुखी विश्राम्यति पल्लवेष्विति विरुद्धम् ॥
अयि मञ्जरि सैव त्वं विदग्धजनमण्डिता पुरी सैव ।
कुसुमायुधः स एव व्यसनं कुत एतदायातम् ॥
यस्याः कामः कृपणो गणाकृष्टिस्तृणोलपप्रख्या ।
सापि गता भूमिमिमां जीवन्त्यालच्यते किमिह ॥
अभियोगशिच्तितानामशिच्तितानाञ्च मदनचेष्टानाम् ।
सुतनु विशेषग्रहणे सामर्थ्यं तद्विदामेव ॥
व्यथयन्नपि सच्छायः परिजनचिन्ताकरोपि रमणीयः ।
आधत्ते त्वयि लक्ष्मीमभिनवरागाश्रयो रागः ॥
एकः स एव जातो भुवनेऽस्मिन्नसमसायकस्पर्द्धी ।
तेन शशिविम्बफलके सुजन्मनाऽलेखि तन्निजं नाम ॥
यादस्तेन सलीलं विन्यस्तः सुभगमानिनां मूर्द्धि ।
सौभाग्ययशःकुसुमं धनपतिसूनोः कदर्थितं तेन ॥
नरवञ्चनपटुबुद्धिः सम्पादितकपटचाटुसङ्घटना ।
त्वमपि विलासिनि नीता गतिमियतीं येन सुभगेन ॥

अन्तर्विशेषकम् ॥

तदद तस्य स्थानं यतामहे कार्य्यसाधनायालम् ।
कुर्व्वत एव हि यत्नं भिषग्जनाः कृच्छ्रसाध्यरोगे[ऽ]पि ॥
इति गदिते सख्या सा तदभिमुखचत्तुषी समुन्मील्य ।
वितरति कृच्छ्रेण चिराद्भावितमक्लिष्टऊङ्कारम् ॥

का पुरुषार्थसमीहा द्योतयतः शर्व्वरीं शशाङ्कस्य ।
तर्पयतां भुवमखिलां सलिलमुचां को[ऽ]भिकाङ्क्षितलाभः ॥
मण्डयितुं वियदुदयति पु(र)न्दरधनुर्विनैव फलवाञ्छाम् ।
अनपेक्षितात्मकार्य्यः परहितकरणग्रहः सदा सुजनः ॥
प्रायेण यन्निदानं तत्सेवनमुपशमाय रोगाणाम् ।
स्मरमान्द्यन्तु यदुक्तान्तदेव खलु भेषजं यतस्तस्य ॥
तेन स्पृहति सुतनुस्त्वत्पादयुगाब्जरेणुसङ्गतये ।
आशीर्विषयोपेते सम्भोगसुखोदये तु नाकाङ्क्षा ॥
सम्मानितकम् ॥

प्रमदमुपैति मयूरी परमं शब्देन वारिवाहस्य ।
अनिमिषविलोकितेन प्राप्नोति झषी कृतार्थतामेव ॥
न वृथास्तुतिमुखरतया न च युष्मत्क्षोभनाभियोगेन ।
विदधामि तद्गुणाख्यां स्वरूपमात्रप्रसङ्गेन ॥
सद्भावबद्धमूले स्मितदृष्टिभ्रूविकारपल्लविते ।
सेवन्ते हृद्यरसां रागतरौ मञ्जरीं धन्याः ॥
तिष्ठतु तदङ्गसङ्गो विलोकिता येन झटिति वरगात्री ।
तस्यान्यो युवतिजनः प्रतिभाति मनुष्यरूपेण ॥
सकृदपि यैरनुभूतस्तत्तनुपरिरम्भसुखरसास्वादः ।
विद्धि नराधिप तेषां दूरीभूतं प्रजाकार्य्यम् ॥
आस्था का खलु तस्या विषयग्रहदुर्व्वलेषु पुरुषेषु ।
यस्या विलासजालकपतितः शकुनायते कपिलः ॥
दग्धापि पुनर्दग्धो नूनमनङ्गो हरेण तां तन्वीम् ।
दृष्ट्वापि येन तिष्ठसि निराकुलः सुस्थवृत्तेन ॥
अथ विरतोक्तौ तस्यामुल्लसितमानसे च नृपतौ च ।
कश्चिदगायद् गीतिं स्मृतिसङ्गतिमागतां प्रसङ्गेन ॥
अन्योन्यगाढरागप्रचलीकृतचित्तजन्मनोर्यूनोः ।
कालात्ययो मनागपि समागमानन्दविघ्नकरः ॥
श्रुत्वा सिंहभटसुतः प्रियाप्रियां प्रीतिमान् स्मितप्रथमम् ।
निजगाद चारुभाषिणि गीतिकया समयसम्मतं कथितम् ॥

अभिनन्द्य सा तथेति प्रययौ प्रमदावती निजं भवनम् ।
अकरोच्च विदितकार्य्यां युक्ते[ऽ]वसरे मनोरमां गणिकाम् ॥
अथ सा कृतसङ्कल्पा सत्वरमादाय रुचिरविच्छित्तिम् ।
आसाद्य नृपनिशान्तं विवेश सञ्चारिका सहिता ॥
विहितनमस्कृतिरासनमधितस्थौ नायकेन निर्द्दिष्टम् ।
स्पृष्टे च देहकुशले विनयान्वितमभ्यधादेतौ ॥
श्रीमन्नद्य श्रेयःसम्पन्ना गुरुजनाशिषो[ऽ]शेषाः ।
अद्य मदन प्रसन्नो भाग्यचयैरद्य परिणतं फलतः ॥
अद्य जननी प्रसूता सौभाग्यगुणोदयोऽद्य निष्पातः ।
त्वयि वितरति सस्नेहं निरमयप्रश्नभारतीं तस्याः ॥

सम्मानितकम् ॥

उत्कलिकाकुलमनसामुद्रिक्तारिरंसयाभिभूतानाम् ।
औदासीन्यं भजतां समागतो भवति नालिका यूनाम् ॥
धृतसुमनः शरधनुषा सहायवांस्तिष्ठदपि तया सार्द्धम् ।
यामो वयं न राजति विजनस्थिति मिथुनसन्निधावपरः ॥
एषा नृत्यश्रान्ता मदनेनायासितातिसुकुमारा ।
त्वमपि रतिसमरशूरः स्वर्गभुवः सन्तु कुशलाय ॥
यावद् यावदशक्तिं प्रथयति ललना हि मोहनाक्रान्ता ।
तावत्तावत् पुंसामुत्साहः पल्लवान् समुत्सृजति ॥
इति शून्यीकृतवेश्मनि हरति शनैः सहजमंशुकं तस्मिन् ।
दर्शितसाध्वसलज्जा जगाद सा किं करोमीति ॥
अयि मुग्धे तत्क्रियते पुरुषार्थचतुष्टयस्य यत्सारम् ।
इति निगदित सस्मेरः स्मरविधुरित आततान रतिकलहम् ॥

कुट्टनीमतं काव्यं समाप्तम् ॥

कृतिरियं भट्टदामोदर गुप्तस्य महाकवेरिति ।

Newari hand :—

नानासुरतविशेषैराराध्य चकार भुक्तसर्व्वस्वम् ।
गणिकासौ राजसुतं त्वगस्थिशेषं मुमोच नातिचिरात् ॥

तद् यन्मयोपदिष्टं कामिजनार्थाभिकारणं तेन ।
महतीं समृद्धिमेष्यसि कामुकलोकाहृतेन वित्तेन ॥
इत्युपदेशश्रवणप्रबोधतुष्टा जग[ा]म धाम स्वम् ।
मालत्यपगतमोहा विकरालापदवन्दनां कृत्वा ॥
काव्यमिदं यः शृणुते सम्यक् काव्यार्थपालनेनासौ ।
नो वञ्च्यते कदाचिद्विटवेश्याधूर्त्तकुट्टनीभिरिति ॥
कुट्टनीमतं काव्यं समाप्तम् ।
वर्षशतद्वयं याते नवत्यां सद्वितीयके ।
पूर्णमास्याञ्च फाल्गुन्यां लिखितं धर्म्मार्थकामता ॥

The later Newari hand in which the date is given belongs to the year N.S. 292=1172 A.D. The main work is written in a much older hand and I believe in a Bengali hand. The old hand may, therefore, be about a hundred years older. The ink in the later hand is still fresh, while that of the older hand is rather faded.

5087.

9307. अमरुशतकं । *Amaru-śatakaṃ.*

BY AMARU KAVI.

Substance, country-made paper. 10×4 inches. Folia, 9. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 297. Character, Nāgara. Date, 1920 Saṃvat. Appearance, tolerable. Complete. Beautifully written in red ink.

A century of erotic stanzas called after the name of the poet, Amaru.

Repeatedly printed in India.

5088.

3758. *Amaru-śatakaṃ.*

Substance, country-made paper. 13½×3½ inches. Folia, 11. Lines, 6 on a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1663. Appearance, faded. Complete in 104 verses.

Colophon:—

इत्यमरुशतकं काव्यं समाप्तम् ।

Post Colophon:—

शकाब्दाः १६६३ । २७ वैशाख शनिवारे पुस्तकसमाप्तमिदम् ।
श्रीम × × × × त्युञ्जयेन वृत्ताः
केनापि पुष्पफलपल्लवशालिनः स्युः ।
अस्माकमल्पतपसां वदरीतरूणां
भ्रष्टं फलं निज सि(?)खा च जलैर्विलूना ॥
नमः शिवाय नमो गणेशाय ।

The work has been often noticed.

5089.

10049. *Amaru-śatakam*.

Substance, country-made paper. 10 × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 10–12 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1669. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon:—

इति श्रीअमरुशतकसूत्रं समाप्तमिति ।

Post Colophon:—

अमरुशतकं नाम लिखितं रत्नाख्यसाधुना ।
संवत् षोड़शते वर्षे रससङ्ख्याधिकाधिके ॥
मासे चैत्राभिधाने च तिथौ चन्द्रकलासमा ।
एतत् सुशोभनं शास्त्रं हितात्मार्थपरार्थं वा ॥
दिनपूर्व्वार्द्धवेलायां कृतं पूर्णं गुरोराज्ञया ॥

5090.

4707. *Amaru-śatakam.*

With the commentary, entitled Rasika-sañjīvanī by Arjuna Varma Deva.

Substance, palm-leaf. 14 × 2 inches. Folia, 2 to 76, missing 44. Lines, 5 on a page. Character, Bengali. Date, in a later hand, L. S. 368. Appearance, worm-eaten. Incomplete both ends.

From the middle of the commentary on the first, to the beginning of the commentary on the 100th verse.

The date in a later hand in an extra leaf.

लसं ३६८ माघ वदि १० शुक्रे श्रीरविकराठेन सुपाठार्थमदः पुस्तकं लिखित मिति ।

Both the text and the commentary have been published in the Kāvya-māla series.

5091.

4708. *Amaru-śataka-ṭīkā. Rasika-sañjīvanī.*

By Arjuna Varmā.

Substance, palm-leaf. 14½ × 2 inches. Folia, 86, missing 53–56. Lines, 5 on a page. Extent in ślokas, 1,800. Character, Bengali. Date, L. S. 425. Appearance, discoloured. Complete.

Beginning :—

ॐ नमो विघ्नेशाय ।

देवी रतिर्विजयते म्टगनाभिचित्र-

पत्रावलीपृथपयोधरसीम्नि यस्याः ।

भाति त्रिलोकविजयोपचयस्वकान्ता-

प्रक्रान्तसायक — — — कालिकेव ॥

— — — — सम्भ्रमगतिमुच्चैर्नितम्बस्तना

संकीर्णे वयसि स्मिता — — सा पार्व्वती पातु वः ।

यस्याः कर्णतटं दृशावगमतां तूर्णं तदन्तःपथे

गत्वा म्रष्टमिवेश्वरं हृदि कृताविध्या—कुञ्चिते ॥

अमरुककवित्वडमरुवादेन विनिर्गता न सञ्चरति ।
शृङ्गारभणितिरन्या धन्यानां श्रवणयुगलेषु ॥
आपाद्यन्ते विकाशं कथमिह कुमुदानीव कार्कश्य दीप्यत्-
सूर्य्यावद्धप्रबन्धव्यसननिपतितान्युत्तमानां मनांसि ।
आविर्भावं भजन्ते यदि न बुधगुरोर्मन्मथप्रौढ़िकारी
व्रीड़ाधाम्नः कलानाममरुकसुकवेः केऽप्यमी श्लोकपादाः ॥

The commentator Arjuna Varmā, the son of Dharma Varmā, belonged to the Bhoja Family.

त्विषाम्शुभः शुभदधर्म्मनरेन्द्रसूनु-
र्वीरव्रजां जगति भोजकुलप्रदीपः ।
प्रज्ञानवानमरुकस्य कवेः प्रसारः
श्लोकान् शतं विवृणुतेऽर्जुनवर्म्मदेवः ॥
अव्युत्पत्तिमतामन्तः प्रबोधाय सचेतसां ।
काव्याभिनेयालङ्कारलक्षणं लिख्यते मनाक् ॥
तत्रादितोयमाशंसनश्लोकः । ज्याकृष्टेत्यादि ॥ इत्यादि ॥

Colophon :—

समाप्तेयं रसिकसञ्जीवनी नाम शृङ्गा[र]शतिका शुभमस्तु । लसं ४२५ माघ शुदि ८ कुजे एदीसिरखण्डीग्रामे लिखितेयं पुस्तीति ॥

5092.

5589. रामचरित-महाकाव्यम् ।

Rāma-carita-mahā-kāvyam.

BY ABHINANDA *contem. of* देवपाल ।

Substance, palm-leaf. 15¼ × 1¼ inches. Folia, 136. Lines, 3 on a page. Character, Uḍiyā about 150 years old. Appearance, worm-eaten. Incomplete at the end.

Beginning :—

गणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ॥

अथ माल्यवतः प्रस्थे काकुत्स्थस्य वियोगिनः ।

दुर्निवाराश्रुसंवेगो जगाम जलदागमः ॥
प्रणाम वृष्टिर्मेघानामुत्सङ्गे तस्य भूभृतः ।
विरराम न रामस्य धारासन्ततिरश्रुणः ॥
इतस्ततः परिणतिं भेजे बर्हिणकूजितम् ।
हा प्रिये, राजपुत्रीति न राम-परिदेवितम् ॥
काप्यभिख्या विरजसोः सूर्य्याचन्द्रमसोरभूत् ।
दाशरथ्योस्तथैवासीदयोगोपहता रुचिः ॥
निर्म्मलेन्दु नभो रेजे विकचाब्जं बभौ सरः ।
परं पर्य्यश्रुवदनौ मम्लतुर्भ्रातरावुभौ ॥
स्मर्त्तव्यकलिकाजालं जग्मे कुटजकाननं ।
आसीत्तथैव तु मनो रामस्योत्कलिकाकुलम् ॥

The first and the last colophons in the incomplete manuscript:—

7B, इत्यभिनन्दकृतौ रामचरिते महाकाव्ये प्रथमः सर्गः; 134B, इत्यभिनन्दकृतौ रामचरिते महाकाव्येऽष्टादशः सर्गः ।

The 19th is not complete.

Printed at Baroda. The poet wrote up to 36 canto and four more were added by two poets, one Bhīma and the name of the other is not known.

5093.

3509. राघवपाण्डवीयकाव्यम् ।

Rāghava-pāṇḍavīya-kāvyam.

BY KAVI-RĀJA.

Substance, country-made paper. $14 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 67. Lines, 4 on a page. Extent in ślokas, 1,340. Character, Bengali. Date, Śaka 1611. Appearance, faded. Writing effaced. Complete.

Often noticed and often printed.

Post Colophon:—

तात स्वःकरणार्थपूर्त्तकविधेर्गोविन्दनाम्नः कृते-
र्ङ्गस्कन्दमुखेन्दुशाकशरदि श्रीपार्व्वतीमन्दिरे ।
तद्वाक्यामृतसेकसिक्तवपुषा सम्भाव्य वाणीपदम्
राधावल्लभभूसुरेण लिखितो ग्रन्थः कलिध्वंसकृत् ॥
ईशानकोदण्डकभङ्गवद्धः प्रचण्डकाण्डोज्ज्वलवाङ्कदण्डः ।
रामो मदीयं महनीयकीर्त्तिर्विंधातु भव्यं भवने भवार्णवे ॥

5094.

9053. *Rāghavā-pāṇḍavīya-kāvyam.*

By Kavi-rāja.

With Kavi-rāja Paṇḍita's commentary.

Two batches of leaves.

(I) Text only, from II. 28 to the end.

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Foll. 11–48. Lines, 10 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1679. Appearance, old.

Post Colophon:—

संवत् १६७९ शके १५४५ समये प्रजापतौ मार्गशीर्षाख्ये मासि शुक्ले पौर्णिमायां शनौ रंगनाथात्मजेन उपद्रष्टोपनाम्ना नागेशेन लिखितं समाप्तिमगात् ॥

In a later hand:—

पुस्तकमिदं ज्योतिर्विन्महादेवभट्टानां दत्त उपद्रष्टोपनाम्ना नागेशेन ।

(II) Kavi-rāja Paṇḍita's commentary with the text.

Substance, country-made paper. 12×5 inches. Folia, 37. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured.

Contents:—From the beginning to the end of the second canto.

Colophon :—

इति श्रीहलधरशर्म्मप्रसूतकादम्बकुलतिलकश्रीकामदेवप्रोत्साहित-
कविराज-पण्डित-विरचिते राघवपाण्डवीयकामदेवाङ्के महाकाव्ये
सीताद्रौपदीस्वयम्बरो नाम द्वितीयः सर्गः समाप्तः ।

5095.

3366. कीचकवधकाव्यम् । *Kīcaka-badha-kāvyam.*

BY NĪTA VARMĀ.

Substance, country-made paper. 15½ × 2½ inches. Folia, 3 to 11. Lines, 5 on a page. Extent in ślokas, 220. Character, Bengali. Date, Śaka 1596. Appearance, faded. Incomplete at the beginning.

Colophon :—

इति नीतिवर्म्मणः कृतौ कीचकवधे महाकाव्ये पञ्चमः सर्गः ।
श्रीहरिः ॥

Post Colophon :—

शकाब्दाः १५९६ श्रीविष्णुदेवशर्म्मणः पुस्तकमिदं स्वाक्ष[रं] च ।
काव्यशास्त्रविनोदेन, etc. etc.

For description of a complete MS. see L 615. The work has been recently printed at Dacca by Dr. S. K. De with the commentary of Janārdana Sena and extracts from that of Sarvānanda Nāga.

5096.

3367. कीचकवधटीका । *Kīcaka-badha-ṭīkā.*

By Lakṣmī-dhara Bhaṭṭācārya.

Substance, country-made paper. 15½ × 3½ inches. Folia, 32. Lines, 5 on a page. Extent in ślokas, 640. Character, Bengali. Date, Śaka 1536. Appearance, faded. Incomplete.

A commentary by Lakṣmī-dhara on Kīcaka-vadha of Nīta Varmā.

The last Colophon :—

इति लक्ष्मीधरभट्टाचार्य्यविरचितायां कीचकटीकायां पञ्चमः सर्गः ।

Post Colophon :—

ऋत्वच्चिवाणेन्दुमिते शकाब्दे
शु + + + चतुर्द्दशञ्च पूर्णो । (?)
इहैव काले लिलिखे च पुस्तिका
श्रीयुक्त पञ्चाननदेवशर्म्मणा ॥
श्रीपञ्चाननदेवशर्म्मणः पुस्तकं स्वाक्षरञ्च ।

It begins :—

अथ कीचकस्य टीका जित इत्यादि ।

5097.

7779. भर्त्तृहरिशतकत्रयम् ।

BHARTTṚ-HARI-*śataka-trayam*.

(नीति, शृंगार, वैराग्य) ।

(*Nīti, śṛṅgāra, and vairāgya*).

Substance, country-made paper. $10\frac{3}{4}\times 5$ inches. Folia, 28. Lines, 12 on a page. Character, modern Jaina Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

5098.

7747. *Bharttṛ-hari-śataka-trayam.*

With a commentary by Dhana-sāra.

Substance, country-made paper. $10\times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 38. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

12B, इति भर्त्तृहरिविरचिते शतत्रिकप्रबंधे प्रथमं नीतिशतं समाप्तं ।

24B, द्वितीयं शृंगारशतकं ।

(Comm.) श्रीसिद्धसेनगुरुसन्निहितप्रतापात्

अच्छं कवित्वमतिमाप्य विचारदृष्ट्या ।

रम्येह भर्तृहरिकाव्यवरस्य टीका

श्रीपाठकेन विदधे धनसारनाम्ना ॥

इति श्रीभर्तृहरिकाव्यस्य द्वितीयशतकस्य टीका समाप्ता ।

Last Colophon :—

इति वैराग्यशतकं तार्त्तीयः समाप्तमिति ।

इति भर्तृहरिविरचिते समाप्तं तृतीयशतकं । अस्मिन् समाप्ते समाप्तम् ॥

Post Colophon :—

संवत् १८७२ का मिति भाद्र वा वदि ५मी दिवसे ।

The commentary begins :—

युगादिदेवोप्ययुगादिदेवः

पुरा द्वितीयोपि सदा द्वितीयः ।

यः पंचशाखोपि सहस्रशाखः

सो मङ्गलो मंगलमातनोति ॥

5099.

9510. *Bharttṛhari-śataka-trayaṃ.*

Substance, country-made paper. Bound in book-form. 6 × 3½ inches. Folia, 142. Lines, 7 on a page. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

No. of folia is divided as: Nītiśataka, complete in 1–30; Vairāgyaśataka, complete in 1–34; and Śṛṅgāra-śataka, with anonymous commentary, is complete in 1–78.

5100.

7743. भर्त्तृहरिनीतिशतकम् ।

Bharttṛ-hari-nīti-śatakam.

Substance, country-made paper. 10×5 inches. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Character, Jaina Nāgara of the early nineteenth century. Appearance, discoloured. Ending abruptly in the 85th śloka.

5101.

576. नीतिशतकम् । *Nīti-śatakam.*

By Bharttṛ-hari.

For the manuscript see L 1423.

5102.

9356. *Nīti-śatakam with a commentary.*

Substance, country-made paper. 9×4 inches. Folia, 22. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 484. Character, Nāgara. Appearance, decayed. Complete.

For the Text see L. Vol. IV, No. 1423, p. 40. The commentary is anonymous.

It begins thus :—

श्रीगणेशाय नमः ।

विघ्नेशं विघ्नहर्त्तारं गणराजं नमाम्यहं

शारदां नौमि वरदां जाड्यापनुत्तये तथा ॥ १ ॥

श्रीगोपालं नमस्कृत्य नत्वा गुरुपरम्परां

भर्त्तृहरिणा कृतो ग्रन्थो तस्य व्याख्यां करोम्यहं ॥ २ ॥

It ends :—

सत्यमेवव्रतं तदेव व्यसनं येषां ते प्रतिज्ञां न त्यजन्ति पुनरन्यां न कुर्व्वन्ति। कथम्भूतां प्रतिज्ञां लज्जाया ये गुणास्तेषां ओघः समुदाय-

स्तस्य जननीं पुनः कथम्भूतां स्वां स्वकीयां जननीमिव अत्यन्तशुद्ध-
हृदयां अनुवर्त्तमानामनुकरोति अतस्तेजस्विनः सुखमसून् प्राणानपि
त्यजन्ति ॥ १८० ॥

Colophon :—

इति भर्त्तृहरिविरचितं सटीकं नीतिशतकं समाप्तं ।

राम राम राम हो ।

5103.

9937. *Nīti-śatakaṃ with a commentary.*

Substance, country-made paper. 11½ × 4½ inches. Folia, 15. In tri-pāṭha form. Extent in ślokas, 600. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1835. Appearance, old and decayed.

Bharttṛ-hari's Nīti-śataka, well-known and often printed, with the same commentary as above.

Colophon :—

इति भर्त्तृहरिविरचितं सटीकं नीतिशतकं समाप्तं ।

Post Colophon :—

संवत् १८३५ ज्यैष्ठे मासे शुक्लपक्षे ।

5104.

1999. *Nīti-śatakaṃ with a commentary.*

Substance, country-made paper. 11 × 4½ inches. Folia, 17. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, brittle. Complete.

The text is by Bharttṛ-hari. The commentator's name is not mentioned in this manuscript, but we know from L 2937, that it is by *Maheśvara*. See a description of the commentary in I.O. Catal. No. 3997.

5105.

7804. वैराग्यशतकम् । *Vairāgya-śatakam.*

By Bharttṛ-hari.

A.

Substance, country-made paper. 10 × 5 inches. Folia, 14. Lines, 10 on a page. Character, Jaina Nāgara. Date, Saṃvat 1887. Appearance, fresh.

Vairāgya-śataka only.

Colophon:—

इति श्रीभर्त्तृहरिकविकृतं वैराग्यशतकं सम्पूर्णं ।

Post Colophon:—

संवत् १८८७ मीती आसोजसुद ७ वार शुक्रवार ।

B.

Two leaves, marked 10 and 11, containing ślokas 85–104. Jaina Nāgara of the 18th century.

5106.

11030. *Vairāgya-śatakam.*

By Bharttṛ-hari.

Substance, country-made paper. 10 × 5 inches. Folia, 11. Lines, 10 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Colophon:—

इति श्रीभर्त्तृहरिविरचितं वैराग्यशतकं सम्पूर्णं समाप्तम् ।

5107.

9475. *Vairāgya-śatakam.*

Substance, country-made paper. $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 11. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 243. Character, Nāgara. Appearance, tolerable.

Often printed in India and elsewhere.

5108.

5592C. *Vairāgya-śatakaṃ.*

By Bharttṛ-hari.

Substance, palm-leaf. 14 × 1½ inches. Folia, 22 to 30 (9 leaves). Lines, 5, 6 on a page. Character, Uḍiya of the nineteenth century. Appearance, good. Complete.

Well-known and often printed in India.

5109.

9272. *Vairāgya-śatakaṃ with a commentary.*

Substance, country-made paper. 12½ × 5 inches. Folia, 11. Lines, 8–10 on a page. Extent in ślokas, 400. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Incomplete. Beautifully written.

The MS. is incomplete and the name of the commentator is not ascertainable. It is a work treating of Vairagya, the absence of worldly desires.

Commentary beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ वैराग्यमारभ्यते ।

श्रीपार्श्वं नत्वा अथ नमस्कारश्चाह ।

दिक्कालाद्यनवच्छिन्नानन्तचिद्ज्ञानमूर्त्तये ।

स्वानुभूत्यैकमानाय नमः शान्ताय तेजसे ॥

व्याख्या । तस्मै शान्ताय तेजसे परब्रह्मणे नमः । किं विशिष्टाय शान्ताय तेजसे स्वानुभूत्यैकमानाय स्वकीयायाः अनुभूतेः अनुभवादेकं मानं यस्य स स्वानुभूत्यैकमानस्तस्मै स्वानुं पुनः किं विशिष्टाय शान्ताय तेजसे दिक्कालाद्यनवच्छिन्नानन्तचिद्ज्ञानमूर्त्तये दिक् च कालश्च दिक्कालाभ्यां अनवच्छिन्ना अज्ञाता अनन्ता चिद्ज्ञानस्य मूर्त्तिर्यस्य स दिक्कालाद्यनवच्छिन्नमूर्त्तिस्तस्मै ॥ १ ॥

अथ गुणाहीनतास्वरूपमाह ।

Text. बोद्धारो मत्सरग्रस्ताः प्रभवः स्मयदूषिताः ।
अज्ञानोपहताश्चान्ये जीर्णमङ्गेषु भाषितं ॥ २ ॥

5110.

9355. **शृङ्गारशतकम् ।** *Sṛṅgāra-śatakam.*

By Bhartṛ-hari with an anonymous commentary.

Substance, country-made paper. 10 × 4½ inches. Folia, 21. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 540. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

The text in rubrics.

शृङ्गारशतकं, a century of erotic verses.

The beginning of the text :—

श्रीगणपतये नमः ।

शम्भु-स्वयम्भु-हरयो हरिणेक्षणानां
येनाक्रियन्त सततं गृहकर्म्मदासाः ।
वाचामगोचर-चरित्रविचित्रिताय
तस्मै नमो भगवते कुसुमायुधाय ॥ १ ॥

The beginning of the commentary :—

अथ शृङ्गारशतं नाम्ना परन्तु सम्यग् विचारितत्वात् परिणामे वैराग्यमेवास्ति निन्दास्तुति स्तुतिनिन्दा वा द्विप्रकारोऽस्ति । अत्र तावत् स्तुतिनिन्दाप्रकारः स्त्रीणां शृङ्गारस्य नश्वरः तयोः सकाशात् यत् सुखं तत् नश्वरं परिणामे दुःखमेव एवं सति विषयिभिः कामिभिः अविचार्य्य बहुतरं स्तूयते । सा स्तुतिरादौ विलिखति । श्लोकः शम्भ्वित्यादि ॥

End of the text :—

वैराग्ये सञ्चरत्येको नीतौ भ्रमति चापरः ।
शृङ्गारे रमते कश्चित् भुवि भेदः परस्परं ॥ ९९ ॥
यद्यस्य नास्ति रुचिरं तत्रास्यास्पृहा मनोज्ञेऽपि ।
रमणीयेऽपि सुधांशौ न मनः-कामः सरोजिन्याः ॥ १०० ॥

End of the ṭīkā :—

यस्य यद् रुचिरं नास्ति तत्र मनोज्ञेऽपि सुधांशौ अस्पृहा भवति। अत्र दृष्टान्तः। चन्द्रस्तु सर्व्वेषां प्रियकरः रमणीयः, तस्मिन् सूर्य्यस्य करे विकाशिन्याः सरोजिन्याः मनसः कामः प्रीतिर्न्न नैव भवति। एवं यस्य यत्र प्रीतिस्तस्य तद्रुचिकरं अतो नीतिः शृङ्गारस्य वैराग्यञ्चोक्तं। एतेषु यस्य [यत्र] प्रीतिस्तेन तद्द्रष्टव्यं ॥ १०० ॥

Colophon :—

इति श्रीभर्त्तृहरिणा विरचितं शृङ्गारशतकं समाप्तं।

5111.

8553. *Śṛṅgāra-śatakam.*

By Bharttṛ-hari.

Substance, country-made paper. 10×4 inches. Folia, 17. Tri-pāṭha form. Character, Nāgara. Appearance, fresh.

Half only of the 1st leaf remains. With a commentary above and below the text. Complete in 17 leaves.

5112.

LOLIMBA-RĀJA.

330. **हरिविलासकाव्यम्।** *Hari-vilāsa-kāvyam.*

Substance, country-made paper. $10\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 12. Lines, 10–12 on a page. Extent in ślokas, 260. Character, Nāgara. Appearance, tolerable.

To the end of the first chapter.

Printed in Kāvyamālā.

Beginning :—

रचयति सहसा यश्चित्रमेतं प्रपञ्चं

प्रशमयति च तद्वत् केनचित् कौतुकेन।

अविदितमपरैस्तत् चण्डमुण्डादि-नाना-

दनुजदलनदत्तं शार्व्वसर्व्वस्वमव्यात् ॥

यदपि मत्कविता गुणवर्ज्जिता

तदपि साधुसुखाय भविष्यति ।

इह निमित्तमिदं यदुदीर्य्यते

हरिकथा कलिकल्मषनाशिनी ॥

End of the first canto :—

नाना गुणैरवनीमण्डलमण्डनस्य

श्रीसूरिसूनुहरिभूमिभुजोनियोगात् ।

त्रैलोक्यकौतुककरं क्रियते स्म काव्यं

लोलिम्बराजकविना कविनायकेन ॥

इति श्रीमत् सूर्य्यपण्डितकुलालङ्कार-हरिहरमहाराजद्योतित-लोलिम्बराज-वि[र]चितं हरिविलासमहाकाव्ये बालक्रीड़ावर्णनं प्रथमः सर्गः ।

The name of the second canto is Rāsakrīḍā-varṇanam, and that of the 3rd Ṛtu-varṇanam.

Post Colophon :—

श्रीब्रह्मार्पणमस्तु डेंग्वेकरोपनामक-चिन्तामणेन लिखितम् धूतपापा ।

Lolimba Rāja wrote this poem at the request of Rāja Hari-hara, a descendant of Sūrya-paṇḍita.

5113.

9578. *Hari-vilāsa-kāvyam.*

Substance, country-made paper. 13 × 5 inches. Folia, 18. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 360. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

See L. 83.

The last colophon runs :—

इति श्रीमत् सूर्य्यपण्डितकुलालंकारश्रीहरिहरमहाराजो-
द्योतित-लोलिम्बराजविरचिते महाकाव्ये हरिविलासे कंसवधो
नाम पञ्चमः सर्गः ।

5114.

COURA-KAVI.

5374. विद्यासुन्दरः । *Vidyā-sundaraḥ.*

Substance, country-made paper. 9×3 inches. Folia, 5. Lines, 8–11 on a page. Extent in ślokas, 100. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

The number of verses is 55.

A dialogue between the two lovers, Vidyā and Sundara.

Beginning :—

ॐ दुर्गायै नमः ।

कालिन्दीतटसन्निधावुपवने गोपाङ्गनालिङ्गनं
क्रीड़ाकर्षण × × × × रेणुना ।
स्थित्वा कल्पमहीरुहाश्रितलतावासेषु पुष्पान्वितो
नानाभूषणभूषितो विहसितः कृष्णः प्रसन्नोऽस्तु ते ॥ १ ॥
नृपात्मजे कामकलाकलापे
संज्ञातविद्यारसिकेऽम्बुजाक्षि ।
हेमप्रभे पीननितम्बविम्बे
विम्बोष्ठे रम्भोरु मयि प्रसीद ॥
वालेऽवलारत्नदयार्द्रचित्ते
प्राणेश्वरि श्रीमति सुप्रसन्ने ।
दासोऽस्मि ते सुन्दरि राजपुत्रि
प्राणस्य रक्षां कुरु मे मृगाक्षि ॥

विद्या । हे पान्थ चिन्ताकुलितातिमूढ़
किं स्तौषि वालामवलां कृशाङ्गीम् ।

अर्थं यदि प्रार्थयसे भजेथां
मोक्षञ्च लक्ष्मीपतिमम्बुजाक्षम् ॥

सुन्दर। धनं त्वमेवात्र सुवर्णवर्णे
स्त्रीरत्नभूते मयि रत्नभूषा।
सेवापि [ते] मे भूपतिजे प्रसन्ने
सौख्यप्रदो मोक्षदवासुदेवः ॥

End:—

नानाकथाकौतुककेलिभिः सा
सार्द्धन्तु तेनैव रमेत नित्यम्।
रम्येऽ[पि] हर्म्ये रमणे च गुप्ता
युक्ता सखीभिः परमप्रियाभिः ॥
कामार्त्तो नवयौवनः कविवरः भूपालपुत्र्या समं
नानावद्ध + + + निर्भररतिक्रीड़ारसेनान्वितः।
स्थित्वान्तःपुरतो वहिर्विलसितो राजाग्रतो नीयते
चौरो राजनियोजितैः सुपुरुषैश्चारैरुपायक्षमैः ॥
राजा तानपि सेवकान् सुवसनालङ्कारपूर्णां क्रुधा
चौरं छिन्धि झटित्युवाच वचनं खड्गं समादाय ते।
नीत्वा चेद्भवनाद्वहिर्विलसितं राजात्मजं साक्षमात्
इष्टां संस्मर देवतामिति वचोऽप्यूचुः स चौरोऽवदत् ॥
अद्यापि तामित्यादि।

Colophon:—

इति विद्यासुन्दरः।

5115.

334. चौरकाव्यम्। *Caura-kāvyam.*

Substance, country-made paper. 12½ × 3½ inches. Folia, 7. Lines, 5 on a page. Extent in ślokas, 90. Character, Bengali. Appearance, tolerable. Complete.

For an incomplete MS. see L. 441.

Several times printed.

5116.

5062. **चौरपञ्चाशत् ।** *Coura-pañcāśat.*

Substance, country-made paper. 13½ × 3½ inches. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Incomplete at the end.

To the 32nd verse only.

5117.

10803. *Coura-pañcāśikā.*

Substance, country-made paper. 16 × 3½ inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1741. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति चौरपञ्चाशिका समाप्ता ।

Post Colophon :—

काव्यपुस्तकम् । लिपिरियं श्रीमदनगोपालदेवशर्म्मणः साकिम कृष्णनगर पण्डित वटव्याल । इति कालसङ्ख्या । शकाब्दा १७४१ तारिख ६ भाद्र ।

5118.

9636. *Coura-pañcāśikā.*

Substance, country-made paper. 10½ × 4¼ inches. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent in Ślokas, 112. Character, Nāgara. Appearance, tolerable.

Well-known, often noticed and often printed.

Colophon :—

इति श्रीमहेश्वरविरचितचौरपञ्चाशिकाविवरणं समाप्तम् ।

This is wrong. The colophon relates to the commentary but it should relate to the text only.

5119.

8280. *Coura-pañcāśikā.*

With the commentary by Bhareśvara.

Substance, country-made paper. 10 × 4½ inches. Folia, 26, 14th is missing. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

Colophon :—

इति भवेश्वरविरचितचौरपञ्चाशिकाविवरणं समाप्तम् ।

Post Colophon :—

लिखितं काश्यां विश्वम्भरेण ।

The Commentary begins :—

चिन्तयामि कान्तां गजपत्नीं, etc. etc.

5120.

142. *Coura-kāvyam with a commentary, by Rādhā-kṛṣṇa.*

The MS. is described by Dr. Rajendra Lala Mittra under No. 441 in Vol. I.

The commentary was written by Radhākṛṣṇa at the request of Nanda Rāma.

It begins :—

नत्वा कालीपदद्वन्द्वं सेवितं सुरयोगिभिः ।
राधाकृष्णेन व्याख्यातं काव्यं सौन्दर्यमेव च ॥
चौरकाव्येऽतिविषमे पञ्चाशतिक एव च ।
तदा विभाव्य काल्यङ्घ्रिद्वन्द्वकञ्जे मनः + + ॥
विद्यासुन्दरकाव्येऽत्र कालिकापल्लवर्णना ।
नन्दरामस्य प्रीत्यर्थं राधाकृष्णेन कीर्त्तिता ॥

राज्ञः श्रीगुणसागरस्य समभूत् पुत्रः प्रतिष्ठाकरः ।
संज्ञायां नृपसुन्दरः सुविदितो मर्त्त्येऽपि सत्ख्यातिकः ॥
देशान्तरनिवासिन्या विद्यायाः श्रुतरूपकः ।
भूपालदुहितुश्चौरश्चौरकार्य्यकृतेन सः ॥
विद्यातिरूपा नृपतेरमुष्य कन्याप्यनूढ़ा द्विजराजवक्त्रा ।
हृता स चौरेण नृपात्मजेन तत्तातकस्यापि गृहे निशायाम् ॥
गर्भे प्रजाते तस्याश्च विद्यायाः सोपि सुन्दरः ।
राजदूतेन नीतोऽपि सभायां राजसन्निधौ ॥
राज्ञोऽपि दृष्टमात्रेण कथितं वध्यतामयं ।
तदा स्तुता भद्रकाली चौरेण गोपनाय च ॥
आच्छन्नपदमाश्रित्य व्याख्यानं ध्यान-वीजयोः ।
क्वचित् कवचं स्तोत्रञ्च सुन्दरेण प्रकाशितम् ॥ इत्यादि ॥

5121.

3707. *A commentary on Coura-pañcāsat-kāvya by Rādhā-kṛṣṇa, under the patronage of Nanda-rāma, son of Abhirāma.*

Substance, country-made paper. 16½ × 3¼ inches. Folia, 10. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 400. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, decaying. Complete.

It begins :—

नत्वा कालीपदद्वन्द्वं सेवितं सुरराजिभिः ।
राधाकृष्णेन व्याख्यातं काव्यं सौन्दरमेव च ॥
अभिरामात्मजः श्रीमान् नन्दरामो महाशयः ।
एकदा संसदि प्राह व्याख्यां कर्त्तुं द्रुतञ्च माम् ॥
वर्द्धमाने महाकाल्याः पद्यं व्याख्यातुमादृतः ।
चौरकाव्येऽतिविषमे पञ्चाशतिक एव च ॥
तदा विभाव्य काल्यङ्घ्रिद्वन्द्वं वक्तुं त्वरं ब्रजे ।
ततो दृष्टं भद्रकाल्या व्याख्यानं करसंस्थितम् ॥

विद्यासुन्दरकाव्येऽत्र कालिकापक्षवर्णना ।
नन्दरामस्य प्रीत्यर्थं राधाकृष्णेन कीर्त्तिता ॥
व्याख्यानमेतदनुमोदयन्तु सन्तो
न मद्रचितमित्यनिशं त्यजन्तु ।
आसादयन्ति मधुरं द्विफलं तरूणां
आरोपकस्य न जना गुणदोषभाजः ॥

The poem Courapañcāśikā is well known. This is a commentary on it, applied to Kālī. The commentator says that Sundara the thief was the son of King Guṇasāgara.

It ends:—

इदानीं ग्रन्थकारप्रेरकं नन्दरामं आशीः करोति ।
कान्ता॰काली कराला [मु] कमलनयना कस्य काया ककराटी
कामस्याकारकुराठ प्रकृति हृदि कमला नेत्रकामं कृता मा ॥
आसावातातपासोर्वामत्रमो मनीषा (?)
येषां च्छायामवतु त्वरितं नन्दरामस्य ईशा ॥

5122.

8227. *Coura-pañcāśika, with commentary by Gaṇapati, son of Rāma.*

Substance, country-made paper. 9¼ × 4 inches. Folia, 27. In tripāṭha form. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1874. Appearance, old and discoloured. Complete.

Colophon:—

इति श्रीसमस्तविद्यारविंदमार्त्तण्डखंडितविद्याभिमन्यविपक्ष-मनोपकारसंतुष्टीकृत-सुहृद्ब्राह्मणसमूह-सूरिरामोपाध्याय-सूनुना गणपतिना रचिता विलासजनचित्तकैरवचन्द्रिकाचौरपंचाशिकायाः टीका संपूर्णा ।

Post Colophon :—

परांङ्करोपनाम्नः विष्णुसूनोः श्रीधरस्येदं पुस्तकं। संवत् १८७४ शके १७३९ "राम"।

Beginning :—

विघ्नेश्वरं नमस्कृत्य रामोपाध्यायनंदनः।
गणपतिस्तनुते टीकां (?) खंडकाव्यस्य वै स्फुटां॥

5123.

3883. *Coura-pañcāśikā, with an anonymous commentary.*

Substance, country-made paper. 14 × 4 inches. Folia, 27. Lines, 4 on a page. Extent in ślokas, 432. Character, Bengali of the early nineteenth century. Appearance, old and dilapidated. Complete.

The commentary gives two different interpretations of all the ślokas, one as applied to Vidyā, the lady-love of Sundara, and the other as applied to Kālikā. The text comes to an end in 6B, where the commentary begins :—

समाप्तश्चायं ग्रन्थः।—श्रीदुर्गायै नमः।

6B, जाते गर्भे राजपुत्र्या विद्यायाः सोऽपि सुन्दरः।
राजदूतेन नीतोऽपि सभायां राजसन्निधौ॥
राज्ञापि दृष्टमात्रेण कथितं वध्यतामयम्।
तदा स्तुता भद्रकाली चौरेण गोपनाय च।
आच्छन्नं पदमाश्रित्य व्याख्यानं ध्यानवीजयोः॥
क्वचित् च कवचं स्तोत्रं सुन्दरेण प्रकाशितम्।
देवतागुरुमन्त्राश्च न प्रकाश्याः कदाचन॥
इत्यभिप्रेत्य महाराजेनाच्छन्ना स्वेष्टदेवता।

केचित् सुन्दरपितरं लोमपादमिति वदन्ति। इदानीं व्याख्यायते अद्यापि तां कनक इति॥

5124.

ŚRĪ-HARṢA.

5307. नैषधचरितम् । *Naiṣadha-caritam.*

(पूर्व्वार्द्धमात्रम्) ।

Substance, country-made paper. 17 × 3½ inches. Folia, 5 to 96 of which 7, 8 are missing, the beginning being restored on foolscap paper by a recent hand in five leaves. Lines, 6 on a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1607. Appearance, old and discoloured.

To the end of the 11th canto.

Last Colophon :—

श्रीहर्षं कविराज०

शृङ्गारामृतशीतगावयमगादेकादशस्तन्महाकाव्ये चारुणि नैष-

धीयचरिते सर्गो निसर्गोज्ज्वलः ।

Post Colophon Statement :—

शैलाम्बररसभूमीते शाके स्वीय कर्णोयमः ।

लिलिखे निपिप्र ग्रन्थोऽयं श्रीरामाभिरामशर्म्मणा ॥

5125.

5599. *Naiṣadha-caritam.*

(उत्तरार्द्धम्) ।

Substance, palm-leaf. 16 × 1½ inches. Folia, 134. Lines, 3 on a page. Character, Uḍiyā, about a century and a half old. Appearance, good.

Cantos XII to XXII.

5126.

5598. *Naiṣadha-caritam.*

Substance, palm-leaf. 15 × 1½ inches. Folia, 122. Lines, 3, 4 on a page. Character, Uḍiyā, about a century old. Appearance, old.

To the end of the 10th canto. The 11th is incomplete.

5127.

4549. *Naiṣadha-caritaṃ.*

Substance, country-made paper. 16 × 3½ inches. Character, Bengali of the eighteenth century.

The manuscript being badly injured, does not bear handling. The number of leaves cannot be given.

5128.

4524. *Naiṣadha-caritaṃ.*

Substance, country-made yellow paper. 16 × 3¾ inches. Folia, 133. Lines, 5 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh. Incomplete at the end, going up to the 20th verse of the XV canto.

5129.

5207. *Naiṣadha-caritaṃ.*

Substance, country-made yellow paper. 13½ × 3½ inches. Folia, 43. Lines, 5 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh.

From the beginning to the 31st verse of the IV canto.

5130.

7753. *Naiṣadha-caritaṃ.*

Substance, country-made paper. 10¼ × 5 inches. Folia, 35. Lines, 10 on a page. Character, modern Jaina Nāgara. Appearance, fresh.

A mere fragment up to śloka 115 of the third canto.

5131.

7757. *Naiṣadha-caritaṃ.*

With a commentary by Nara-hari.

Substance, country-made paper. 10¼ × 4¾ inches. Folia, 53. Lines, 12 on a page. Character, modern Jaina Nāgara. Appearance, fresh.

A mere fragment. To the end of the 2nd canto.

5132.

4067. *Naiṣadha-caritaṃ.*

By Srīharṣa, with a commentary called Naiṣadha-dīpikā by Nara-hari, son of Svayambhū, (honoured by some king of the Telingā country) and Nālamā.

Substance, birch bark. 10½ × 7½ inches. Folia, 62 to 576. Lines, 18 on a page. Extent in ślokas, 14,400. Character, Kasmirī. Date, Śaka 1162 = 1240 A.D. Appearance, dilapidated and discoloured. Incomplete in the beginning.

From the verse, हंसोऽप्यसौ हंसगतेः सुदत्याः, of the third sarga to the end of the work.

Post Colophon Statement:—

श्रीहर्षमिश्ररचितो नलकीर्त्तिपूरः
सम्पूरितोऽखिलजनश्रुतिकर्णपूरः ।
आराध्य × × न कराच्छरचित्रितोऽयं
हर्षप्रदः सुमनसां भवताच्छुभाय ॥
शिवमस्तु × × × श्रीशाकः ११६२ ।

For the commentary see L. 1506 and I.O. Catal. No. 3832.

5133.

582. *Naiṣadha-caritaṃ.*

With its commentary dīpikā by Narahari.

For the manuscript see L. 1506.

5134.

3142. *Naiṣadha-carita-ṭīkā Dīpikā.*

Substance, country-made paper. 12½ × 3½ inches. Folia, 5 to 140, of which 85, 113-122 missing. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the seventeenth century. Appearance, discoloured, dilapidated and pasted.

From the 6th verse of the first canto to the end of the 9th canto. There are only three leaves of the 10th canto.

For a description of the commentary see L. 1506.

5135.

9138. *Naiṣadha-carita-dīpikā.*

Substance, country-made paper. 14 × 5½ inches. Folia, 18. Lines, 12–14 on a page. Extent in ślokas, 1,020. Character, Nāgara. Appearance, not fresh.

This contains the commentary on the 12th and 13th Sargas of Naiṣadha-carita.

The Colophon of the 13th runs in verse:—

यं प्रासूत त्रिलि[ङ्ग]क्षितिपतिसततारा धिताङ्घ्रिः स्वयम्भूः
पातिव्रत्यैकसीमा सुकवि-नरहरिं नालमा यश्च माता ।
यं विद्यारण्ययोगी कलयति कृपया तत्कृतौ दीपिकायां
स्वर्गोऽगान्नामचन्द्रो निषधपतिचरित्रोऽत्र सच्छ्लोकचक्रः ॥ १ ॥

त्रयोदशः सर्गः समाप्तः ।

5136.

9009. *Naiṣadha-prakāśa, a commentary on Naiṣadha.*

(With the text.)

By Nārāyaṇa.

Substance, country-made yellow paper. 10½ × 4½, 9 × 3½, 10 × 4, 10 × 4, 9 × 3½ inches. Folia, 600. Character, Nāgara. Old and New. Incomplete.

Commentary :—

Sarga 1st complete in 78 leaves, 2nd in 31 leaves, 3rd in 44, 4th in 28, 5th in 31, 6th in 25, 10th in 28, 11th in 28, 12th in 37, 13th in 29. Besides these there are leaves, some of the 2nd Sarga incomplete and of the 11th Sarga complete in 31 leaves.

Cantos 1–9 complete in 76 leaves. The 1st part of the Naiṣadha-carita consists of folia 19–93, of which 28–34, 43–54, 64–81 are missing. It covers Canto III, verse 17 to Canto IX, verse 154. The second part consists of folia 56–109, of which 85–92 are missing. This covers Canto XVIII, verse 5 to the end of the work. The other portion

of the text consists of folia 3–48, of which 10–14 and 33–36 are missing. This part covers Canto I, verse 24 to Canto VII, verse 73.

5137.

9646. *A commentary on the Naiṣadha-caritaṃ.*

By Nārāyaṇa.

Substance, country-made paper. $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 29+35 missing in the first part fol. 3 and in the second foll. 14, 15. Lines, 9–11 on a page. Extent in ślokas, 850 and 744. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Incomplete.

Cantos V and VII only.

5138.

5349. *A commentary on the Naiṣadha-caritaṃ.*

By Bhara-datta.

Pūrvārdha and Uttarardha in two different hands.

Substance, country-made paper. Pūrvārdha, $20\frac{1}{2} \times 4$ inches and Uttarārdha, $19\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Pūrvārdha is complete in 118 leaves and Uttarārdha in 86. Lines, 9 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured.

For the beginning and the end of the Purvardha see L. 2207.

The manuscript of the Uttarardha, however, nowhere gives the name of the commentator.

5139.

4054. *Naiṣadha-carita-ṭīkā.*

By Bhara-datta.

Substance, country-made yellow paper. $16\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 193. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 7,000. Character, Bengali. Date, Śaka 1750. Appearance, fresh. Up to 77th verse of the 11th canto.

For a description of the commentary see L. 2207. The MS. described by Rājendra-lāla has four verses on

the author's genealogy, at the end. These are wanting in the present manuscript.

Post Colophon :—

शाके वर्षे सुरस्तिशराश्वस्थिरासम्ममाघे
सूरे सौम्ये सरति सदने खःसदां तीर्थघस्रे ।
शम्भ्वास्यश्रोत्रविमित इदं संलिलेखाशु पुस्तं
श्रीश्रीरामो द्विजकुलभवः सारदां सेवमानः ॥

5140.

3517. *Naiṣadha-carita-ṭīkā.*

By Bhava-datta.

Substance, country-made paper. 15 × 2¾ inches. Folia, 122 to 264. Lines, 6 on a page. Character, Bengali. Date, Saka 1587. Appearance, discoloured and worn-off.

The commentary is probably called Sārasvatya.

A fragment beginning from the middle of the 6th canto to the end of the 11th canto.

148B, इति षष्ठः सर्गः ।

The colophon of the 11th canto runs :—

इति नैषधीयटीकायां श्रीभवदत्तकृतायां सारस्वत्य एकादशः सर्गः समाप्तः ।

Post Colophon :—

शुभमस्तु शकाब्दाः १५८७ ते० १ वैशाखस्य । श्रीविष्णवे नमः । श्रीहरये नमः । श्रीकृष्णाय नमः ।

The obverse of the last leaf contains the following śloka :—

उन्मीलन्ति भवद्यशोविटपिनः ।, etc. etc.

5141.

3397. *Naiṣadha-carita-ṭīkā.*

By Bhava-datta.

Substance, country-made paper. 16 × 3½ inches. Folia, 18. Lines, 9 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, discoloured.

A mere fragment. Even the first canto is not complete.

For the work see L 2207 (first half only) and I.O. Catal. No. 3830, 3831. (Complete.)

At the closing verse (I.O.) the commentator gives the date of the composition of his work, as 316 (रस चन्द्र नेत्र) of the Lakṣmaṇa era. Adding to it 1119, we get the date as 1435 A.D.

5142.

9137. *Naiṣadha-carita-ṭīkā entitled Bāla-bodha-karaṇa-sūryyaḥ.*

By Vidyā-dhara.

Substance, country-made paper. 13¼ × 6 inches. Folia, 142 to 670 of which 163–176, 178–193, 237, 238, 251–254, 260–334, 340–438, 465, 500, 637–655, and 663 are missing. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 15,850. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Incomplete.

From the 31st śloka of the 6th canto to the 121st of the 21st.

194B. *The colophon of the 6th runs thus :—*

इति श्रीहर्षमहाकविना विरचिते नैषधचरिताभिधानमहा-काव्यटीकायां विबुधशिरस्तामुकुटभूषणमणि + + श्रीविद्याधर-विरचितायां बालबोधकरणसूर्य्यरूपायां नैषधस्य दमयन्तीसभा-प्रवेशो नाम षष्ठः सर्गः ।

The commentary is not in Aufrecht's Catal. Catalogorum.

5143.

10493. *Naiṣadha-caritam.*

With Bhagīratha's commentary, Bhāgīrathī.

Substance, country-made paper. 12½ × 6 inches. Folia, 48. In tripāṭha form. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured.

The 8th canto only.

Colophon :—

इति श्रीकूर्म्माचलेन्द्रश्रीरुद्रचन्द्रगोत्रापत्यकल्पद्रुमाद्यधिक-राजर्षिवर्य्यश्रीमदुद्द्योतचन्द्राश्रित-पुरोहितसोमपायि-बलभद्रगोत्रा-पत्य-हर्षदेवात्मजावसथ्यभगीरथविरचितायां भागीरथ्याख्यायां नैषधव्याख्यायामष्टमः प्रवाहः ।

The author belongs to Kumayun and to the 17th century.

5144.

3874. *Naiṣadha-ṭīkā.*

By Vaṃśī-vadana Śarmā.

Substance, country-made paper. 16 × 4 inches. Folia, 12. Lines, 8 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, discoloured.

A mere fragment from the beginning to the verse पदे पदे सन्ति भटाः, etc., of the first canto.

It begins :—

ॐ नमो गणेशाय । ॐ गुरवे नमः ।
श्रीरामचरणौ नत्वा वंशीवदनशर्म्मणा ।
नैषधीयप्रबन्धेऽस्मिन्निति संक्षिप्य उच्यते ॥
अत्र द्वाविंशतिः सर्गाः श्रीहर्षकविना कृताः ।
नलभैम्यभिधाप्राप्तशिवदुर्गागुणैः प्रिया ॥
प्रथमे भैमजारूपश्रवणादिरहो मिषात् ।
गत्वा वनं सरस्तीरे धृत्वा हंसं नलोऽत्यजत् ॥, etc. etc.

5145.

5203. *Naiṣadha-carita-ṭīkā. Subodhā.*

By Bharata Mallika.

Substance, country-made paper. 15 × 3¾ inches. Folia, 15 + 25 + 4. Lines, 8–10 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, old and worm-eaten.

Bharata Mallika's commentary on the 2nd (1–15 leaves), 3rd (1–25), and the beginning of the 4th canto of Naiṣadha-carita :—

हरिहरखानवंशसम्भूतगौराङ्गमल्लिकात्मजश्रीभरतसेनकृतायां नैषधटीकायां सुबोधायां द्वितीयः सर्गः ।

इति भरतसेनकृतायां नैषधचरितटीकायां सुबोधायां तृतीयः सर्गः ।

It comes abruptly to an end with the 21st verse of the 4th canto.

5146.

5107B. *Naiṣadha-caritam.*

With a commentary.

Substance, palm-leaf. 15½ × 1½ inches. Folia, 1 to 22. In tri-pāṭha form. Character, Udiyā of the nineteenth century. Appearance, fresh.

A mere fragment, up to the śloka 115 of the first canto.

The commentary begins thus :—

श्रीसरस्वत्यै नमः ।

निपीयेति । यस्य क्षितिरक्षिणः क्ष्मापालस्य नलाख्यस्य कथा निपीय नितरामास्वाद्य पीत्वा ममासेक्काचः ल्यवादेशः । + + + + + नह्यपीति ? पिवतेरिह प्रतिषेधात् । बुधास्तत्त्वज्ञाः सुराश्च जात्यचान्द्रिबुधाः सुरा इति स्वामी । सुधामपि तथा न यथा एतत्कथा तथेत्यर्थः अथवा यथापूर्व्वमित्यर्थः नाद्रियन्ते न स्वीकुर्व्वन्ते इत्यर्थः ।

5147.

MAMKHA.

1632. श्रीकण्ठचरितम् । *Śrī-kaṇṭha-caritam.*

With a commentary by Jona-rāja.

Substance, country-made paper. Bound in book-form in full leather. Folia, 314, of which leaves 61–80 both inclusive are added at the end of the 24th canto. The page mark at the end of the 24th canto is 295. The 25th canto has no page marks—it covers 17 leaves. Character, modern Kāśmiri. Complete in 25 cantos. Appearance, old—worm-eaten.

Printed in the Kāvya-māla-series No. 3, 1889. Stein's Raja-taraṅginī, Vol. I, Introduction, page 12, note, says "the time of the composition of the Srikaṇṭha-carita lies nearer to A.D. 1144 than to the earlier date 1135 A.D. of Buhler".

5148.

BRAJA-SUNDARA.

5019. माधवीयचरितम् । *Mādhavīya-caritam.*

Substance, palm-leaf. $12\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 125. Lines, 3, 4 on a page. Character, Udiyā of the early nineteenth century. Appearance, discoloured.

This is a poem written by Braja-sundara, son of Bala-bhadra, under the patronage of Anaṅga-Bhīma, Rājā of Orissa, who regulated the worship of Jagan-nātha at Purī at the commencement of twelfth century A.D.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ॥

महेन्द्रनीलोत्पलकन्दलोदयन्महः प्रसारा+स विग्रहच्छविः ।
कृतानुरागः कुरुतां दिने दिने विपद्विनोदं मम नन्दनन्दनः ॥
विचक्षणैः शास्त्रविचारदक्षिणैरभाणि यत् काव्यमतीवदुष्करम् ।
उपास्यदेवस्य पदानुकम्पया तथापि तत्कर्तुमवश्यमुत्सहे ॥
असत्प्रसङ्गादपि तुङ्गकौतुकं रसावहं काव्यमभव्यमुच्यते ।
इदं पुराणोक्तचरित्रकीर्त्तनादपुण्यकर्म्मात्र पवित्रयिष्यति ॥

सुलोचनामाधवकीर्त्तिमौक्तिकैरलङ्कृतं काव्यमलङ्कृतं मया।
गलस्थलैकाभरणं भणादराच्चिरस्य किं नो सुदृशां भविष्यति ॥
... ...
... ...
विभाति तालध्वज-नामकीर्त्तिता सुधांशुबिम्बातिगसौधशोभिता।
पुरी मनोज्ञा न विभाव्यते मया सुपर्व्वभर्त्तुर्नगरी गरीयसी ॥
... ...

12A, यं चक्रे स्वसभाविभूषणमणिं राजन्यचूडामणिः
विद्यासिन्धुरनङ्गभीमन्टपतिः श्रीग[ा]ङ्गवंशोद्भवः।
तस्य श्रीव्रजसुन्दरस्य कृतिनो विप्राग्रिमणां काङ्क्षिणः
काव्ये पावनमाधवीयचरिते सर्गोऽयमादिर्गतः ॥

21A, यं चक्रे स्वसभा०
विद्यासिन्धुरनङ्गभीमन्टपतिः श्रीवासुदेवात्मजः।
तस्य श्रीव्रजसुन्दरस्य मुरजित्पादारविन्दानिलः
काव्ये माधवराजसूनुचरिते सर्गो द्वितीयोऽगमत् ॥

30B, यं चक्रे०
काव्ये माधवराजसूनुचरिते सर्गस्तृतीयोऽगमत्

41B, उदारवर्णास्पदं लम्भितविद्रुमालङ्कृतं
प्रभूततरसम्बरं विरचितौषधीशोद्भवम्।
महार्णवमिवाविशुद्धिपिनदेशमेधा क्रमात्
विराजितरवारिभृद्वनगामिनी वाहिनी ॥
यं चक्रे०
तस्य श्रीव्रजसुन्दराभिधकवेः काव्याङ्गशिक्षापटोः
काव्ये चारुणि माधवीयचरिते सर्गस्तृतीयो गतः ॥ (?)

46A, यं चक्रे०
०सर्गश्चतुर्थोऽगमत्। वनवर्णनं नाम।

53B, यं चक्रे०
०सर्गोऽगमत् पञ्चमः।

61A, यं चक्रे०

०षष्ठोऽत्र सर्गो गतः । मृगयाविरामो नाम ।

71A, यं चक्रे स्वसभाविभूषणमणिं राजन्यचूड़ामणिः
विद्यासिन्धुरनङ्गभीमनृपतिः श्रीगाङ्गवंशोद्भवः ।
यत्तातो बलभद्रनामभणितो धीमान् कविः काव्यतः
तस्य श्रीव्रजसुन्दरस्य स्वरसे सर्गोऽगमत् सप्तमः ॥

80B, ० तस्य श्रीव्रजसुन्दरस्य भजतः श्रीकृष्णदासानुगान्
काव्ये पावनमाधवीयचरिते सर्गोऽष्टमो निर्गतः ॥

92B, ०काव्ये पावनमाधवीयचरिते सर्गः समाप्तिं गतः ॥

99B, ०सर्गः समाप्तिं गतः ॥

109A, ०काव्ये पावनमाधवीयचरिते सर्गोऽयमेकादशः ॥

117A, ०तस्य श्रीव्रजसुन्दरस्य सरसः काव्येऽगमद् द्वादशः ।
सर्गो यः पुरुषोत्तमे कवितया गीतः कवीनां गणैः ॥

122B, ०तेन श्रीव्रजसुन्दरेण रचिते काव्ये जगत्पावने ।
सर्गः सुद्धगतः (?) त्रयोदशतया गीतः कवीनां हितः ॥

It breaks off abruptly at the 14th canto.

The story of Madhava, the son of the King of Tāladhvaja and Sulocanā, is from the Kriyā-yoga-sāra of the Padma-purāṇa. The writer is Braja-sundara, the son of Bala-bhadra, both of whom enjoyed the patronage of Anaṅga-Bhīma, the King of Orissa, in the 12th century A.D. The poem used to be chanted at the temple at Purī.

5149.

GOVARDHANĀCĀRYA.

9048. आर्य्यासप्तशती । *Āryā-sapta-śatī.*

Substance, country-made paper. $11 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 49. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 1,000. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1833. Fresh. Complete.

Complete in 49 leaves.

Printed by Jīvānanda Vidyā-sāgara.

Post Colophon Statement :—

वर्षे राम तथाच नेत्रकरि-भू-संलक्षिते चोत्तमे
चैत्रे मासि सितेतरे ह्यहितिथौ सद्वासरे भार्गवे
काशिस्थो + + + लिखितवान् गोवर्द्धनाद्यं परं
ग्रन्थं स्वार्थपरार्थमेव सततं व्यङ्ग्यार्थसन्दीपनं (?) ।

5150.

9049. *Vyaṅgārtha-sandīpanam.*

A commentary on Āryyā-sapta-śatī.

By Ananta Deva.

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 130. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 3,150. Character, Nāgara. Old. Complete.

This is a commentary on आर्य्यासप्तशती of गोवर्द्धन by Ananta-paṇḍita, son of Timaji, son of Balo, son of Nīlakaṇṭha of Puṇya-staubha on the Godavari.

Complete in 130 leaves.

The colophon runs thus :

इति श्रीमद्गोदावरीपश्चिमशालङ्कृतपुण्यस्तम्भस्थितिविराजमान-
नीलकण्ठपण्डिततनूजबालोपण्डितात्मजतिमाजीपण्डिताङ्गजानन्त-
पण्डितविरचिते गोवर्द्धन-सप्तशती-व्यङ्ग्यार्थदीपनं समाप्तिमगमत् ।

It ends thus :—

अर्थागमे सरणिरत्र बहुप्रकारा
सन्दृश्यते तदपि निर्वहणात्तमेयं ।
सद्भिर्मता रसवती निखिलावदात-
साहित्यशालिविबुधैः परिशीलनीया ॥ १ ॥
ब्रह्मैवास्ति समस्तदर्थकगिरो वेदान्तभागाः परं
ज्ञात्वैवं निरमायि यन्निजधिया विस्तारहीनं मया ।
तत् गोवर्द्धनवाचि सा चिरचनं व्यङ्ग्यार्थसन्दीपनं
सीतासंयुतरामचन्द्रचरणाम्भोजे चिरन्तिष्ठतु ॥ २ ॥
अब्दे लोचनबिन्दुसप्तशशभृत्प्रस्तारसंलक्षिते (Śaka 1703.)

चैत्रे मासि सिते शिवस्य दिवसे मार्त्तण्डसद्वासरे ।
पुण्यस्तम्भनिवासिना सुमतिनानन्ताभिधेनादरात्
काश्यां सद्विदुषामकारि कुतुकाद्व्यङ्ग्यार्थसन्दीपनं ॥ ३ ॥
कदाचित् कस्मिंश्चित् वचसि यदि वार्थे मम भवेद्-
भ्रमः सोयं सद्भिर्न खलु गणनीयो निजहृदि ।
भ्रमाभावं यस्मिन् निखिलनिगमोप्याह सततं
स एवैको यस्मात् जगति जगदीशो रघुपतिः ॥ ४ ॥

It begins thus :—

श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुचरणसरोजाभ्यां नमः ।
सर्व्वे साधुजनाः सदायतहृदा सत्सम्प्रदायादलं
यद्ज्ञानाय कणाद-गौतम-मतान्यालोच्य तत्त्वार्थदान् ।
वेदान्तान् परिशीलयन्ति रहसि स्वानन्दकन्दाकरं
वन्दे तं जगदीश्वरं दयितया सानन्दमालिङ्गितम् ॥ १ ॥
यत्पादाम्बुजमब्जभूप्रभृतयो देवाः स दैवान्तरे
ध्यायन्ति ग्लपयन्ति दुःखनिवहं लीलामनुष्याकृतिं ।
नीलेन्दीवरमित्रनेत्रमतसीपुष्पावभासं लसत्
श्रीरामं कलयामि चेतसि चिरं चैतन्यमात्रात्मकं ॥ २ ॥
पञ्चाशद्वर्णभेदैरपरिमिततरैरर्थजातैश्च युक्ता
नानालङ्काररम्या गणितगुणगणा साधुवृत्तैरुपेता ।
वाक्सृष्टिर्यत्प्रसादात् प्रसरति रसनोपान्तदेशे निमेषा-
न्नित्यं चित्तेऽनुरक्ते वसतु मम सुखं भारती सा रसाढ्या ॥ ३ ॥
गोवर्द्धनोक्तिसुखदाननिदानमेतत्
व्यङ्ग्यार्थदीपनमनल्पचमत्कृतीनां ।
भूयादनन्तविबुधेन विधीयमानं
प्रीत्यै सदा सकलपण्डितमण्डलीनां ॥ ४ ॥
... ... ॥ ७ ॥
मङ्गलायोपनिबध्नाति पाणिग्रह इति ।

5151.

JAYA-DEVA.

9781. गीतगोविन्दम् । *Gīta-govindam.*

Substance, country-made paper. 9 × 4½ inches. Folia, 18. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 208. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Incomplete.

To the end of the fifth sarga, and a few ślokas of the sixth.

5152.

4001. *Gīta-govindam.*

Substance, country-made paper. 13 × 5 inches. Folia, 15. Lines, 9 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

5153.

6026. *Gīta-govindam.*

With the commentary, entitled Rasa-mañjarī, by Śaṅkara Miśra, son of Dineśvara Miśra.

Substance, country-made paper. 9½ × 5¼ inches. Folia, 51. Lines, 17 on a page. Extent in ślokas, 2,200. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1754. Appearance, fresh. Complete.

Composed under the patronage of Śāli-nātha.

See I.O. Catal. No. 3868. Our manuscript omits the introductory verses, quoted in the I.O. Catalogue, from which it appears that Sateja, a descendant of Kṛṣṇa Miśra—the renowned author of Prabodha-candrodaya—following in the footsteps of Paraśu-rāma, Kṛpa and Droṇa—took to the profession of arms and, after propitiating Dilli-pati, founded a Kingdom at Kaśivara in the neighbourhood of Kāśī (?). His son was

Kamala-pati
|
Hara-siṃha Deva
Chītama.
Hari-śaṅkara
|
Śāli-nātha.

Eggeling, in his I.O. Catal., referred to above, says that Sāli-nātha "stood in some relation or other to Hari-śaṅkara."

In the eighth of the introductory verses quoted by Eggeling, Hari-śaṅkara and Sāli-nātha are both spoken of, the former as the son of Hara-siṁha Deva and the latter as the veritable fruit of the former's worshipping the Gods on earth—and a son, it is commonly believed in India, is made what he is, by the merits of his father.

पुत्रे यशस्सि तोथे च नराणां पुण्यलक्षणम् ।

Colophon :—

इति महामहोपाध्यायदिनेश्वरमिश्रात्मजश्रीशङ्करमिश्रविरचितायां श्रीशालिनाथकारितायां गीतगोविन्दटीकायां रसमञ्जरीनामधेयायां द्वादशः सर्गः संपूर्णोऽयम् ।

Post Colophon Statement :—

शुभमस्तु । श्रीरस्तु । श्रीराधामाधवाभ्यां नमः ।
वेद-सायक-मुनीन्दुवत्सरे सर्व्वजित्यवनिपालविक्रमात् ।
पूर्णिमासितदिनेऽलिखच्छुको भाद्रमासि जलदौघराजिते ॥
श्रीसर्व्वमङ्गलं वन्दे जगतीप्रतिपालकम् ।
यत्कृपा जनताहृद्यौ तुष्ट्यै पुष्ट्यै निरन्तरम् ॥

5154.

5738. *Gīta-govinda-ṭīkā, entitled Rasa-mañjarī.*

By Saṅkara Miśra, son of Dineśvara Miśra.

(With the text.)

Substance, country-made paper. 15 × 5½ inches. Folia, 66. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1634 = A.D. 1578. Appearance, discoloured. Complete.

The commentary was written under the patronage of Sāli-nātha.

Beginning :—

इह खलु निर्व्विघ्नप्रारिप्सितसमाप्त्यर्थं एतत् काव्यप्रतिपाद्यराधा-
माधवकेलिस्मरणरूपं मंगलमादावाचरति मेत्रेरिति ।

End of the commentary :—

एतत् काव्यविवेचनप्रणयिनां यत् संशयोन्मूलनात्
पुण्यं यच्च हरिस्मृतेः प्रतिपदव्याख्यासु मे सञ्चितम् ।
तेन प्रीतमनास्तनोतु सततं श्रेयो मम श्रीपतिः
शश्वद्विद्दशोच्यता प्रतिभुवः श्रीशालिनाथस्य च ॥

Last Colophon :—

इति श्रीमहामहोपाध्यायदिनेश्वरमिश्रात्मजमहामहोपाध्याय-
शंकरमिश्रविरचितायां श्रीशालिनाथकारितायां गीतगोविन्द-
टीकायां रसमञ्जरीनामधेयायां द्वादशसर्गव्याख्यानं समाप्तम् ।

Post Colophon Statement :—

शुभमस्तु । संवत् १९३४ समये श्रावण सुदि ५ सनिवासरे
पुस्तकमलेषि रामकृष्णेन ॥ ग्रन्थसंख्या सहस्र ३००० ।

Then comes the following in a modern hand :—

श्रीसांवशिवो जयतीति राम ॥ श्री१५ ॥ श्रीरस्तु ॥
भट्टमहादेवसुत-वैद्यनाथस्येदं पुस्तकमिदं ॥ गांव ॥

5155.

8592. *Rasa-mañjarī, a commentary on Gīta-govinda.*

By Saṅkara Miśra, the son of Mahāmahopādhyāya Dineśvara Miśra.

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 48. Lines, 17 on a page. Extent, 2,300 ślokas. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1730. Good. Complete.

The work was written under the patronage of Śālinātha. Complete in 48 leaves.

सम्बत् १७३०। चैत्र वदि एकादश्यां रविवारान्वितायां ईशानस्य सन्निधौ रत्नभारत्याख्येन लिखितं गीतगोविन्दाख्यं काव्यं स्वार्थं परार्थञ्च। सांब विश्वेश्वरः शुभं कुर्य्यात्। राम। काश्यां।

The last Colophon :—

इति श्रीमहामहोपाध्यायदिनेश्वरमिश्रात्मज-महामहोपाध्यायशङ्कर-मिश्रविरचितायां शालिनाथकारितायां श्रीगीतगोविन्दटीकायां रसमञ्जरी-नामधेयायां द्वादशः सर्गः।

In the obverse of the 1st leaf there is the 1st portion of another commentary of the गीतगोविन्द in a very different hand with the text in the middle. This commentary is by Vana-māli Bhaṭṭa, son of Śiva-dāsa. But the main commentary does not quote texts in full.

श्रीकृष्णदेवकरुणाप्रतिलब्धविद्यः
श्रीविट्ठलेशकृपयाप्तकिशोरभक्तिः।
गोविन्दगीतविवृतिं वनमालिनामा
भट्टस्तनोति सुकृती शिवदाससूनुः ॥ ५ ॥

5156.

5754. *Gīta-govinda-ṭīkā entitled Rasika-priyā.*

By Kumbha-karṇa, Rāṇā of Mewar.

Substance, country-made paper. $10\frac{1}{2} \times 6$ inches. Folia, 52. Lines, 17–22 on a page. Extent in ślokas, 2,500. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1646. Appearance, discoloured. Complete.

The commentary begins :—

ॐ नमः श्रीभद्रकाल्यै। ॐ नमो विघ्नावलीकुठाराकृतये।
भवानीशङ्कराभ्यां नमः।

कल्याणं कमलापतिर्दिशतु मे यत् कौस्तुभे राधया
वीक्ष्य स्वं प्रतिबिम्बितं प्रतियुवत्येषेति तर्क्काकुलम्।
आश्लेषोन्मुखयापि मानपरया मन्वानया कैतवं
तिर्य्यग्वक्रितकन्धरं विलितया(?) [वलितया] सासूयमालोकितम् ॥

सोऽव्यान्मामरविन्दनाभ उदयद्यन्नाभिपद्मालया
पद्मा पद्मविमीलमीलनविधिप्रावीण्य तन्नेत्रयोः ।
योगादर्द्धनिमीलिताम्बुजवशात् सम्भोगभोगेतरा-
वस्थाद्वन्द्वभवानुभूतिजनितक्रीड़ासुखान्यन्वभूत् ॥
दिश्यान्मेऽर्द्धशिवातनुः स भगवान् नित्योदितां सम्पदं
शम्भुर्विश्वजयश्रियः परवशीकारैक + + + + ।
यत्रैकाङ्गनवीनविभ्रमरसादेकाङ्गशेषेरना-
स्वादात् संभवदद्भुतैकपरमा जागर्त्ति हैमाद्रिजा ॥
नत्वा मतङ्गभरतप्रमुखान् सुगीत-
संगीतशास्त्रनिपुणान् जयदेववाचां ।
श्रीकुम्भकर्णनृपतिर्विवृतिं तनोति
गानं विधाय सरसं रसिकप्रियाख्याम् ॥
श्रीबैजवापेन सुगोत्रवर्य्यः
श्रीवप्पनामा द्विजपुङ्गवोऽभूत् ।
हरप्रसादादपसादराज्यः (?)
प्राज्योपभोगाय नृपोऽभवद्यः ॥
यदन्वयो निर्ज्जिततद्गुवादि-
पदः पदं तत्परमाथ भाति ।
श्रामेदपाटे गुहिलप्रधाना
यत्राभवन् भूपतयः प्रभूताः ॥
तत्र क्रमाद्भ्वयपरम्पराद्ये
हम्मीरनामा नृपतिर्बभूव ।
चन्द्रादिरत्र प्रकटक्रमेण
रत्नाकरे कल्पतरुर्यथाभूत् ॥
+ + नि संगत वनीपकनीयमात्र (?)-
मासाद्य यो दरिरनंतगुणानिकामं ।
पंचाननो विषमधारिषु + + सिद्ध
+ + मंगाय खिल शत्रुभयापहानि (?) ॥

तस्मादभूत् स तनयः सदयः प्रतायुः
श्रीक्षेत्र + + + प्रतिपक्षनाग
सिंहः पराहंकृतिमन्नृसिंहः ॥ (?)
ततोऽभवल्लक्ष उदीतलक्ष
विपक्षपक्षक्षयकारः दक्षः ।
गया विमोक्षा स्थितधर्म्मरक्ष-
स्त्यक्षः कृतः + + समक्षलक्षः ॥
तन्नन्दनो निर्ज्जितपूर्व्वराज-
चारित्रसम्पाटितमेदिनीकः ।
श्रीमोकलेन्द्रः प्रणतारिमौलि-
माणिक्यभाभासितपादपीठः ॥
श्रीकुम्भकर्णस्तदनु क्षितीन्द्रः
क्षितिं विभर्त्तीन्द्रसमानसारः ।
शेषादिकेभ्यो धरणे धरित्र्याः
भरस्य विश्राणितविश्रमः सन् ॥
स श्रीशभक्तिप्रवणः प्रवारः
संगीतशास्त्रेऽखिलशास्त्रवेत्ता ।
श्रीगीतगोविन्दसुगीतकस्य
नव्याकृतिव्याकृतिमातनोति ॥
जित्वा तु पृथिवीं कृत्वा तत् पतीन् करदायिनः ।
राधामाधवसारस्य रसिको रमतेऽधुना ॥
प्रत्यज्ञायि प्रबन्धो यो जयदेवेन धीमता ।
न तस्य विद्यते लक्ष्म सर्व्वाङ्गैरुपबृंहितम् ॥
शृङ्गारे सप्रपञ्चे रस इह रुचिरैतात्ययुक्तौ (?) प्रकृष्टे ?
लंकारे नायिकाया गुणगत-रणने वर्णने नायकस्य ।
गीतौ रीतौ च वृत्तौ लयमनुरसिकाः कौतुकं चेत्तदेमा (?)
दोषैर्मुक्ता गुणा व्यापृणुत नरपतेः कुम्भकर्णस्य वाचः ॥
... ...
अथ कुम्भकर्णनृपतिः स्तुत्वा नत्वा देवीं सरस्वतीं ।

स्वरपाटलेन + + करोति गुंफं सुगानार्थम् ॥
मेघैरिति ।

15A, इति श्रीमेदपाटसमुद्रसम्भवरोहिणीरमणेन कुम्भकर्णेन राज्ञा विरचिते श्रीगीतगोविन्दविवरणे सामोददामोदरनामा प्रथमः सर्गः ॥

Last Colophon:—

इति प्रीतपीताम्बरतालश्रेणिनाम अष्टाविंशः प्रबन्धः ।

Then we have the following verses:—

रे मूढ़ा किमुपास्यते गुणिगणप्रावीण्यपाटच्चरं
भूभृचन्द्रमनेककान्तरचना[चा]तुर्य्यचाटूक्तिभिः ।
श्रीकुम्भः सकलाभिलाषफलदश्चेत् सेवितुं प्रार्थ्यते
सौरभ्यं यदि मौक्तिके किमपरं श्लाघ्यं भवेद्भूतले ॥
सुवर्णमुक्ताफलनिर्म्मितेयं सत्सूक्तिमालासुमनः प्रयुक्ता ।
श्रीकुम्भभूमीपतिनोपयुक्ता श्रीवासुदेवार्पणमस्तु साक्षात् ॥
नाभूवन् किल नाम केऽपि सुधियस्तत्तद् गुरूपासना-
भ्यासासादित तत् स्वतोषजननप्रोल्लासि-वाग्विभ्रमाः ।
स्वच्छन्दप्रसरद्वचः सुरसरित्कल्लोललोलोक्तिभिः
स्वाधीनीकृत सर्व्वतः सहृदयः श्रीकुम्भ एव प्रभुः ॥
पर्य्यङ्कीकृतनागनायकफणाश्रेणीमणीनां गणे
सङ्क्रात्मप्रतिबिम्बसंवलनया बिभ्रद्विभुर्विक्रियां ।
[संक्रान्त in Catal. No. 5157]
पादाम्भोरुहधारिवारिधिसुतामक्ष्णां दिदृक्षुः शतैः ।
कायव्यूहमिवाकरोदुपचिताकूतो हरिः पातु वः ॥

The date of the manuscript.

शुभं भवतु । संवत् १६४६ वर्षे फाल्गुनमासे कृष्णपक्षे द्वितीयातिथौ गुरुवासरे भटरत्नगुरुपठनार्थं । शुभं भवतु कल्याणमस्तु दीर्घायुः ।

यथा आगमगच्छे । पं श्रीकणकसागरसूरिभि । शिक्षाहरषा । तत्-शिष्यपांचार्केन हस्ते लक्षतं । तथा पद्मधरिग्रामे ॥

यादृशं पुस्तकं, etc. etc.

5157.

6025. *Gīta-govindaṃ with the commentary by Kumbha-karṇa.*

Substance, country-made paper. 11½ × 4½ inches. Folia, 85, of which 2 is missing. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 3,200. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1656. Appearance, old, discoloured, and worn-out. Complete.

For the commentary see above. The date of the manuscript :—

संवत् १६५६ वैशाख सुदि ३ शुभदिने सु० नागौर ।

5158.

1697. *Pra-(pada-)dyotanikā, a commentary on Gīta-govinda.*

(With the text.)

By Nārāyaṇa Paṇḍita at the request of Bhikhidās.

Substance, country-made paper. 10½ × 4½ inches. Folia, 77. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara. Appearance, fresh. But some leaves in the middle are worm-eaten. Complete.

For the beginning see L. 1317.

Colophon :—

इति श्रीजयदेवकृते महाकाव्ये गीतगोविन्दे स्वाधीनभर्तृकावर्णने टीकायां द्वादशः सर्गः ।

It ends :—

गोविन्दं गरुड़ध्वजं भयहरं नीलोत्पलश्यामलम्
राजीवायतलोचनं गुणनिधिं विम्बाधरं श्रीधरम् ।
दिव्यानन्दमयं धराधरशयं भक्तानुपालं विभुम्
नानाभूषणमण्डिताङ्गममलं दिव्याङ्गभूषं भजे ॥
लक्ष्मीदाससतनुजेन भीखिदासेन धीमता ।
कारिता गीतगोविन्दटीकेयं सुखदास्तु वः ॥
भीखिदासनियुक्तेन श्रीकृष्णपदसेविना ।
नारायणेनैव कृतं गीतगोविन्दटिप्पनम् ॥

टिप्पने चेन्मदीयेऽस्मिन् स्खलितं स्यात् प्रमादतः।
न कर्त्तव्यो ममाक्षेपो गन्तुर्हि स्खलितं भवेत् ॥

Colophon :—

टीकायां प्रद्योतनिकायां नारायणपण्डितकृतायां प्रीतपीताम्बरो नाम द्वादशसर्गः समाप्तः।

5159.

498. *Pada-dyotanikā, a commentary on Gīta-govinda by Nārāyaṇa Paṇḍita, with the text.*

For the manuscript see L. 1317.

Eight leaves from 17 to 24 (both inclusive) are missing.

The colophon of the 10th sarga in leaf 40 :—

इति श्रीगीतगोविन्दटीकायां नारायणपण्डितविरचितायां पद-द्योतनिकायां दशमः सर्गः।

5160.

3522. *A commentary on Gīta-govinda entitled Sarvāṅga-sundarī.*

By Kavi-rāja Nārāyaṇa-dāsa.

Substance, country-made paper. 15 × 3½ inches. Folia, 58. Lines, 6, 7 on a page. Extent in ślokas, 2,200. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, old. Complete.

See L. 2968.

5161.

10813. *A commentary on Gīta-govinda.*

By Nārāyaṇa-dāsa Kavi-rāja.

(*With the text.*)

Substance, country-made paper. 15 × 5½ inches. Folia, 10. In tri-pāṭha form. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh.

A fragment.

8B, इति श्रीकविराजनारायणदासकृतायां गीतगोविन्दटीकायां सर्व्वाङ्गसुन्दर्य्यां प्रथमसर्गं विरचयं।

5162.

1134. *Mādhurī, a commentary on Gīta-govinda.*

By Raṅga-nātha, with the text.

Substance, country-made paper. 11×5 inches. Folia, 69. In tripāṭha form. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1810. Appearance, tolerable. Complete.

The text in the middle and the commentary above and below it.

The commentary mentions that of Śrī-kānta with approbation. See the next number for Śrī-kānta.

Beginning :—

नामं नामं द्विरदवदनं दारितोद्दामविघ्नं
स्मारं स्मारं सरसरचनासारदां शारदां तां।
ध्यायं ध्यायं गुरुपदयुगं गीतगोविन्दटीकां
माधुर्य्याख्यां अतिमितपदां रङ्गनाथो विधत्ते ॥ १ ॥

... ...

... ...

सन्त्येव रम्यरचना विशदाश्च टीकाः
श्रीकान्तमिश्रमुख-सूरिवरप्रणीताः।
मच्चापलन्तु कलिकल्मषहारिराधा-
गोविन्दसद्गुणकथासुमनोऽनुवृत्त्यै ॥ ५ ॥
नेह व्याकृत्यलङ्कारौ न कोषो नापि योजना।
तथापि हरिलीलेति प्रेम्णैवाद्रियतां बुधैः ॥ ६ ॥

It ends :—

आरड़ोपाह्वनारायणप्राप्तस-
ज्जन्मना रङ्गनाथेन भक्त्या कृता।

कृष्णलीलारसप्रेमभाजां सतां
गीतगोविन्दमाधुर्य्यसौ स्तात् (?) मुदे ॥ ३ ॥
वचसश्चेतसश्चापि शुद्धिरस्त्वनया मम ।
तनोस्तु त्वत्पदानत्येषार्थना त्वां प्रतीश मे ॥ ४ ॥

Ranga-nātha is the son of Nārāyana Ārada son of Vedantī Mahādeva.

The last Colophon :--

इति श्रीमद्वेदान्तिमहादेवीयेन श्रीकृष्णचरणारविन्दस्मरणशरणेन आरड़ोपाख्यनारायणसूनुना रङ्गनाथेन रचितायां श्रीजयदेव-महाकविप्रणीतश्रीगीतगोविन्दाभिध-सत्काव्यटीकायां माधुरीसमाख्यायां द्वादशः सर्गः ॥ १२ ॥

Post Colophon Statement :--

समाप्ता चेषा गीतगोविन्दमाधुरी । लिखिता चेयं पहलवान ज्येष्ठ कृष्णचतुर्द्दश्यायां १४ गुरुवासरे वृषभाननाम संवत्सरे १८१० । श्रीकृष्णाय नमः ॥ श्रीराधाकान्तो जयति ॥

5163.

5770. *Gīta-govinda-ṭīkā, Pada-bhāvārtha-candrikā.*

By Miśra Kānta.

Substance, country-made paper. 11 × 5¼ inches. Folia, 36. Character Nāgara. In tri-pāṭha form, as far as the commentary runs. Date, Saṃvat 1915. Appearance, old and discoloured.

The commentary runs to a portion of the second canto.

Post Colophon :—

शुभ सम्वत् १९१५ चैत्रशुक्ल एकादशी गुरुवासरे स्थान टेमादः मुकुन्दलाल ।

L. 2846 also notices a Pada-bhāvārtha-candrikā by Miśra-kānta, which does not agree with the present manuscript.

It begins :—

श्रीगणेशाय नमः ।

भद्राय भवतां रूपं कृष्णः सद्भावभावितः ।

कालिन्दीजलसंसर्गमेघश्यामोऽतिसुन्दरः ॥

This verse commences L. 1317 and our Catal. 5158 and 5159.

इह कविः प्रारिप्सितस्य ग्रन्थस्य निर्व्विघ्नपरिसमाप्त्यर्थं श्रीकृष्णस्मरण-रूपवस्तुनिर्द्देशलक्षणं मङ्गलाचरणं तावदाचरति । मेघैर्मेदुरमिति ।

17B, इति श्रीगीतगोविन्दे टीकायां मिश्रकान्तविरचितायां पदभावार्थ-चन्द्रिकायां प्रथमः सर्गः ।

5164.

5873. *Gīta-govindam.*

With the commentary entitled Pada-bhāvārtha-candrikā.

By Śrī-Kānta Miśra.

Substance, country-made paper. $12\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 19, of which the 17th is missing. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, old and worm-eaten.

A mere fragment. To the end of the second chapter.

19B, इति श्रीगीतगोविन्दे अक्लेशकेशवो नाम द्वितीयः सर्गः ।

The commentator's name is not found in the first colophon of this fragment. For the beginning of the commentary, see L. 2846.

5165.

127. *An anonymous commentary on Gīta-govinda.*

The manuscript has been noticed by Dr. Rājendra-lāla Mittra under No. 928.

The MS. is incomplete at the end.

5166.

128. *Bāla-bodhinī, a commentary on Gīta-govinda, with the text.*

The MS. is noticed by Dr. Rājendra-lāla Mittra in 929. For the commentary see I.O. Catal. No. 3866.

Post Colophon :—

दृष्ट्वा अनया क्रीतमिदं श्रीरामकृष्णशर्म्मणा शकाब्दा १७३४ ।

5167.

3868. *Gīta-govindam.*

With the same anonymous commentary, Bāla-bodhinī.

Substance, country-made paper. 11 × 4½ inches. Folia, 37. In tri pāṭha form. Character, Bengali. Date, Śaka 1698. Appearance, old and discoloured. Complete.

The commentary in the present manuscript begins :—

श्रीचैतन्यपादपद्ममधुमत्तेन केनचित् ।
टीका संगृह्यते गीतगोविन्दस्य समासतः ॥
स्वयं बोद्धमभिप्रायं जयदेवमहाशतेः ।
टीका चैतन्यदासेन ग्रथ्यते बालबोधिनी ॥
अत्र व्याकरणादीनां ग्रन्थबाहुल्यभीतितः ।
विवृतिर्न कृता सा स्यात्जज्ञेया ग्रन्थान्तरे बुधैः ॥
वक्तव्यो बालबोधिन्यां शब्दार्थः शब्दवेदिभिः ।
भावार्थदीपिकायाञ्च भावो भावार्थलोलुपैः ॥

The commentator seems to have written two ṭikas, one for the young and the other for aged people interested not so much in words as in the inner meaning.

Post Colophon Statement :—

श्रीजगन्नाथदेवशर्म्मणः स्वाक्षरमिदं पुस्तकम् । शकाब्दाः १६९८ ।
जामालपुरस्य यस्याख्या तत्र वासः ॥ श्रीहरिः ॥

5168.

3867. *Gīta-govindam, with the commentary, Bāla-bodhinī.*

Substance, country-made paper. 10 × 3½ inches. Folia, 3 to 31. Character, Bengali. In tri-pāṭha form. Date, Śaka 1697. Copied from a MS. bearing the date 1672. Appearance, discoloured, but in good condition Incomplete at the beginning.

Post Colophon :—

शकाब्दाः १६९२ । मया लिख्यते शकाब्दाः १६६७ ॥

Both the text and the commentary have been often printed. The commentary is sometimes attributed to Caitanya-dāsa and sometimes to Pūjāri-gosvāmī. See I.O. Catal. No. 3866. In the Calcutta edition of Saṃvat 1918 this very commentary is attributed to Caitanya-dāsa.

5169.

4556. *Gīta-govindam, with an anonymous commentary, called Bāla-bodhinī.*

Substance, country-made paper. 16 × 5½ inches. Folia, 44. In tripāṭha form. Character, Bengali. Date, Śaka 1740. Appearance, fresh. Complete.

The commentary begins :—

ॐ नमो गणेशाय ।

श्रीचैतन्यकृपासीधुकणोन्मत्तेन केनचित् ।

टीका संगृह्यते गीतगोविन्दस्य समासतः ॥

Last Colophon :—

इति बालबोधिन्यां द्वादशः सर्गः समाप्तः ।

5170.

8120. *Bāla-bodhinī Bhāvārtha-dīpikā.*

Being an anonymous commentary on Gīta-govinda.

Substance, country-made paper. 13½ × 2½ inches. Folia, 15. Lines, 5 to 7 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, old and discoloured.

To the end of the second canto.

इति बालबोधिन्यां भावार्थदीपिकायां द्वितीयसर्गविवरणं ।

Perhaps by the commentator of the previous numbers. See 5167.

Beginning :—

सर्गबन्धो महाकाव्यमुच्यते तस्य लक्षणं ।

आशीर्नमस्क्रिया-वस्तुनिर्देशो वापि तन्मुखं ॥

मेघैरित्यादि । + + इह एकान्ते राधामाधवयोः यमुनाकूले केलयो जयन्ति जययुक्ताः सन्तु ॥

5171.

VIṬHṬHALA.

10297. रससर्व्वस्वम् । *Rasa-sarvasvam.*

Being an imitation of Jayadeva's Gīta-govinda.

Substance, country-made paper. 8½ × 5 inches. Folia, 31. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 420. Character, Nāgara of the early nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Beginning :

श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ॥
कुमारीणां राधावरमिलनमाकर्ण्य परमा
शास्यं स्मेरस्मितलवभिताग्रेथमदृशां ।
अलं तद्भाग्योक्त्या यदतिमधुरो माधववरो
वशे यातो लोकत्रययुवतिमृग्यः सहचरि ॥ १ ॥
पुरैव जनकात्मजारमणगाद्दाहूंसम्पादित-
स्वभाग्यनिधयो व्रजे प्रकटिता बभूवुः प्रियाः ।
हरिस्थितिविहारभूरिति विनिश्चयेनात्तमा (?)
नविव्रजमकुर्व्वतस्थिति न मंदमोदायनाः (?) ॥ २ ॥
तत इह समये गोकुलजनजीवनचरणारेणराविरभूत् ।
स्वयमेव सकल-निजगुणाकृतोपमानं वहन्नाथ ॥ ३ ॥
नन्दात्मजरूपामृतविभ्रमसम्मोहिताः सर्व्वाः ।
अतिदुर्लभ-तत्संगमकृते ता मतिं मुदा कुर्व्वन् ॥ ४ ॥

इति श्रीमद्व्रजवधूवल्लभाङ्घ्रिरजोऽर्थिना ।
रचितं रससर्व्वस्वं विट्ठलेना [प] पूर्णताम् ॥

Colophon :—

इति श्रीगोपीजनवल्लभचरणकमलयुगलैकशरणश्रीविट्ठलविरचितं रससर्व्वस्वं संपूर्णम् ॥

There are, altogether, 267 ślokas. The author is the son of Vallabhācāryya.

5172.

DHOYI-KAVI.

8113. पवनदूतम् । *Pavana-dūtam.*

Substance, country-made paper. 15 × 3½ inches. Folia, 14. Lines, 5 on a page. Character, Bengali. Date, B.S. 1252. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति धोयिकविराजविरचितं पवनदूताख्यं काव्यं समाप्तं ।

Post Colophon :—

श्रीश्रीरामकृष्ण मां रक्ष। श्रीश्रीराधादामोदरजीउ, etc., लिखितं श्रीहलधरदासगुप्तेन तारिख २७शे फाल्गुन सन १२५२ शकाब्दा १७६७, श्रीश्रीहरि।

The work has been printed at Calcutta.

5173.

HALĀYUDHA.

8462. धर्म्मविवेककाव्यम् । *Dharma-viveka-kāvyam.*

Substance, country-made paper. 9 × 3¾ inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमहाकविहलायुधविरचितं धर्म्मविवेककाव्यं समाप्तम् ।

Post Colophon :—

सं १९६१ पौ० सु ४ च० लि० रघुनाथमालवीय काश्यां गोवद्दुतटे ।

Printed in Häberlin, p. 507.

It contains 20 verses from various authors of which the sixth points out that the author flourished at the Court of Lakṣmaṇa Sena of Bengal at the end of the twelfth century when the king conferred the title of Kavi-rāja on Jaya-deva and gave currency to the title.

शुण्ठीगोखुरयोर्विचार्य्य मनसा कल्काशनं यन्मया
प्रोक्तं तद्विपरीतकं कृतमहो गोः खुरमात्रं ददौ ।
नार्थो मूर्खजनाश्रये न च सुखं नो वा यशो लभ्यते
सद्वैद्ये कविभूपतौ हरिहरे लाभः परं गोवधः ॥ ६ ॥

5174.

VĪREŚVARA.

8305. **वागमण्डनगुणदूतम् ।** *Vāg-maṇḍana-guṇa-dūtam.*

By Vīreśvara, son of Śrī-rāma Tri-pāṭhī and grandson (on the mother's side) of Gopālārya.

Substance, country-made paper. $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 14. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 250. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

गोपालार्य्यदौहित्रस्य श्रीरामत्रिपाठितनुजन्मनो वीरेश्वरकवेः कृतिर्वागमण्डनगुणदूताभिधानं काव्यं समाप्तं ।

The work is a panegyric consisting of 101 verses of Rājā Bhīma-sena, alias Kāma-rūpa and the men around him. The poem is sent as a messenger to Rājā Bhīma-sena at Māyā-pura from Vradhna-pura; and a description of the route is given in imitation of Megha-dūta of Kāli-dāsa.

Beginning :—

श्रीगणपतये नमः ।

श्रीविश्वेशपदारविन्दयुगलध्याने कवित्वाश्रये
ज्ञाने दानविधौ पराक्रम इव श्लाघ्यो य एको नृपः ।
दूत्ये सूक्तशुकं नियोक्तुमनसस्तं कामरूपं प्रति
प्रोद्दामां मुदमातनोतु भवतां वाग्देवतेयं मम ॥ १ ॥
आस्ते यद्यपि पाणिनीयचणता काव्येषु सर्व्वङ्कषा
स्फूर्त्तिर्नाटकपाठनैकपटुता वेदेऽपि कश्चिक्रमः ।
तेष्वेतेष्वतिदूरवर्त्तिनृपतिप्रौढ़प्रसङ्गोद्यमे
भ्रातः सूक्तशुक त्वमेव निपुणस्त्वामेव तत् प्रार्थये ॥ २ ॥
भ्रातर्भूवलये मयैव भवता भूपप्रसङ्गोद्यमे-
ष्वायासोऽधिगतः परः पुनरहो नार्थः समासादितः ।
तस्मादेष वदामि किञ्चन विपद्ध्वंसैकधुर्य्यं वचः
सत्यं तत् परिभाव्य सादरतया सम्भावनीयं त्वया ॥ ३ ॥
वन्धो काव्यवसुन्धराधिपतयो ये ये त्वया वीक्षिता-
स्तेषां प्रत्ययतो निरुद्यमतया स्थातुं न ते युज्यते ।
एतां विष्णुमिवाखिलं त्रिभुवनं संवेष्टयन्तीं पुरः
किं नो पश्यसि कामरूपनृपतेः कीर्त्तिं तदुत्तेजिकां ॥ ४ ॥
तस्मात् संसदि कामरूपनृपतेर्गन्तव्यमेव द्रुतं
मामेतेन न दूनयिष्यति पुनर्दारिद्र्यदुर्वेदना ।
तत्र त्वामपि मूर्द्धि ताण्डवभृतो रोमाञ्चभाजस्तना-
वत्र्णार्वाष्पजुषः सखे सहृदयाः संभावयिष्यन्ति च ॥ ५ ॥
भ्रातर्भूपतिकामरूपसदसि प्राप्तप्रतिष्ठस्य ते
प्रौढ़स्याप्यधिकैव कापि भविता प्रौढ़िर्ययाशु त्वया ।
लब्धव्या भवभूतिवाणहनुमत्त्क्षेमेन्द्रनारायण-
श्रीहर्षामरराजशेखरमुखश्रीमत्कवित्वोपमा ॥ ६ ॥
तेन त्र्यम्बपुरादितः प्रियसखे गन्तव्यमाशु त्वया
मायारूपपुरं प्रकामरुचिरं मद्वाचिकं विभ्रता ।
यानं ते विनिवेदयामि पुरतः पश्चात् प्रयाणोचितं
मार्गं श्रोष्यसि सूक्तनायक ततः सन्देशवाचो मम ॥ ७ ॥

From the starting point to the destination the messenger is to pass the following places :—

(1) Vradhna-purī, (2) the temple of Nīla-kaṇṭha, (3) the temple of Ambikā, (4) temple of Viṣṇu, (5) a large tank on a crossing, (6) Budha-vāra-purī, (7) the garden of Hāsān, a Muhammadan, (8) a high temple dedicated by Prema-rāja to Devi, (9) Sarhī-pura, (10) Nimbola, (11) Seragiri, (12) Āśā-purī, (13) Prema-Sarāha-grāma, (14) Maṇḍapa of Vāg-devata-grāma, (15) Nabi Sariha's house, (16) Śrena-pura, (17) Oṅkāra-Miśra's house, (18) Kālī-bhītti, (19) Māyā-pura.

The messenger is to pass the fourth night of his journey at the residence of Auṃkāra Miśra, whence, after crossing a forest, he reaches his destination. The work speaks highly of Mohana-dāsa, the King's minister, Kṛṣṇa-dāsa, the Rājā's Court pundit, his son Cintā-maṇi, and Daśaratha the priest, who is to take the messenger to the King. The work ends with the praise of the King and with its message to him.

End :—

इति विविधवचोभिर्भीमसेनस्य चित्तं
यदि मयि सदयं स्यान्नन्दयेर्मामिहैव ।
प्रियसख परिहार्य्यो नोद्यमो मित्रकार्य्ये
यदपि भवति सिद्धिः शङ्करस्येच्छयैव ॥

The authors mentioned, all belong to earlier centuries than the twelfth.

5175.

MĀNĀṄKA.

3061. वृन्दावनमहाकाव्यम् ।

Vṛndā-vana Mahā-kāvyam.

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 100. Character, Nāgara. Appearance, fresh. The leaves are not numbered.

It begins :—

वरदाय नमो हरये पतति जनो यं स्मरन्नपि नमो हरये ।
बज्रग्रस्वक्रं दहता मनसि दितिर्येन दैत्यचक्रम् दहता ॥ १ ॥
स्वमिव भुजङ्गविशेषं व्युपधाय च यः स्वपिति भुजङ्गविशेषम् ।
नवपल्लवसमकरया श्रियोर्म्मिपंक्त्या च सेवितः समकरया ॥ २ ॥

Colophon :—

इति श्रीवृन्दावनमहाकाव्यं समाप्तम् ।

See L. 541 which calls the work Vṛndāvana-Yamaka, as every verse of the work has a *Yamaka*, the same word twice in different senses. Rājendra-lāla's manuscript contains 52 ślokas and is stated to be incomplete. So the colophon in the present MS., which contains 51 verses only, is misleading.

The author's name is Mānāṅka. Aufrecht says (Catal. Catalogum, Vol. I, 599A) that the work has been printed in Häberlin, p. 453.

5176.

LĪLĀŚUKA OR VILVA-MAṄGALA.

1230. कृष्णकर्णामृतं सटीकम् ।

Kṛṣṇa-karṇāmṛtam with a commentary.

Substance, country-made paper. $10\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 37+44+40 =121. Lines, 10 to 12 on a page. Extent in ślokas, 2,500. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete in three chapters, each separately paged.

Kṛṣṇa-karṇāmṛta is a well-known kāvya by Līlāśuka or Vilva-maṅgala. The accompanying commentary is by Pāpayallaya Sūri, son of Tirumala Bhāṭṭopādhyāya. It is entitled Suvarṇa-caṣaka. The text is often printed.

Beginning of the commentary :—

श्रीचिन्तामणिगणपतये नमः ॥

चिन्तामणिरिति चिन्तामणिर्नाम मन्त्रविशेषः यच्चिन्तनवशात् कृतार्थोऽभूत् कविः स जयति सर्व्वोत्कर्षेण वर्त्तते । इत्यादि ॥

End :—

वनवासवेलायां प्रयागे भारद्वाजेन दीयमानफलादौ या प्रीतिः, शवरिकाया दत्ते, मतङ्गाश्रमे शवरिकाया दीयमानफलादौ या प्रीतिः, योषितां गोपस्त्रीणामधरे या प्रीतिः, मुनिपत्नीभिः भक्त्या रचिते या प्रीतिः वृन्दावने यजने दत्तान्ने इत्यर्थः। अत्रापि मत्प्रणीतकर्णामृतग्रन्थेऽपि तां तां प्रीतिं कुरु वीप्सायां द्विर्भावः ॥

Colophon of the text :—

इति श्रीलीलाशुकविरचिते श्रीकृष्णकर्णामृते + + + + त्रिशतकं सम्पूर्णम् ।

Colophon of the commentary :—

इति श्रीपदवाक्यप्रमाणपारावारपारीण + + + + तिरुमलभाट्टोपाध्यायपुत्रेण कोदण्डमालागर्भशुक्तिमुक्तामणिना पापयल्लयसूरिणा विरचितायां कर्णामृतव्याख्यायां सुवर्णचषक-समाख्यायां तृतीयोऽध्यायः ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्रीकृष्णपरब्रह्मा-र्पणमस्तु ।

5177.

4092. *Sāraṅga-raṅgadā, by Kṛṣṇa-dāsa Kavi-rāja.*

A commentary on Kṛṣṇa-karṇāmṛta of Vilva-maṅgala.

Substance, palm-leaf. 15 × 1 inches. Folia, 90. Lines, 4 on a page. Extent in ślokas, 1,080. Character, Uḍiyā of the nineteenth century. Appearance, fresh. Written with style. Complete.

Colophon :—

श्रीरूपचरणाब्जालिकृष्णदासेन निर्म्मिता ।
कृष्णकर्णामृतस्यैषा टीका सारङ्गरङ्गदा ॥

Post Colophon :—

सन्तो मम दोषं न गृह्णन्तु
अज्ञानाच्चित्तविक्षेपादथवा लिपिदोषतः ।

अशुद्धं यन्मयालेखि तत् क्षमन्तु मनीषिणः ॥
श्रीकृष्णचैतन्यो रक्षतु माम् ॥

Beginning :—

श्रीराधारमणाय नमः ॥
यद्भावभावितधियां प्रणयोधिवाणां (?)
मुद्रापि दुर्गमतमा मुनिपुङ्गवानाम् ।
रासोत्सुकं मदनमोहनमच्युतं तम्
राधासमेधितरसोल्लसितं नतोऽस्मि ॥
कृपासुधासरिद्यस्य विश्वमाप्लावयन्त्यपि ।
नीचगैव सदा भाति तं श्रीचैतन्यमाश्रये ॥
वमन्ति कृष्णमाधुर्य्यं केलिसौन्दर्य्यसम्पदम् ।
केश्चिन्न भावजा सम्यक् ज्ञेया लीलाशुकस्य गीः ॥
मन्दोऽपि कश्चिच्छ्रीरूपपदाम्भोज-मधून्मदः ।
कृष्णकर्णामृतव्याख्यां विदधाति यथामति ॥

The author, Kṛṣṇa-dāsa, flourished at the end of 16th century and wrote the Bengali work 'Caitanya-caritāmṛta'.

5178.

KṚṢṆĀNANDA (SĀNDHI-VIGRAHIKA-MAHĀ-PĀTRA).

5011. सहृदयानन्दकाव्यम् । *Sahṛdayānanda-kāvyam.*

Substance, palm-leaf. $15\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 56. Lines, 4 on a page. Character, Bengali. Appearance, discoloured. Incomplete at the end.

An epic poem, giving the story of Nala and Damayantī. Printed in Kāvyamālā 32.

55A, इति सहृदयानन्दे महाकाव्ये दमयन्तीविच्छेदो नाम दशमः सर्गः ।

The 11th breaks off abruptly.

5179.

ŚRĪ-DHARA SVĀMĪ.

8463. व्रजविहारकाव्यम् । *Vraja-vihāra-kāvyam.*

Substance, country-made paper. 9 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 4 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीश्रीधरस्वामिना विरचितं व्रजविहारकाव्यं समाप्तम् ।

The author is the well-known commentator of Bhāga-vata.

Post Colophon :—

सं १६६१ पौ॰ सु ४ च॰ लि॰ रघुनाथमालवीय काश्यां गोघट्ट-तटे ।

A poem in praise of Kṛṣṇa in Vṛndāvana. Printed in Häberlin, p. 519.

5180.

GAJA-PATI PURUṢOTTAMA DEVA.

4091. अभिनवगीतगोविन्दम् ।

Abhinava-gīta-govindam.

Substance, palm-leaf. $11\frac{1}{2} \times 1$ inches. Folia, 39. Lines, 4 on a page. Extent in ślokas, 800. Character, Uḍiyā. Written with style. Date, the tenth year of the reign of Mukunda Deva. Appearance, worm-eaten. Complete in 10 sargas.

Colophon :—

इति श्रीपुरुषोत्तमदेवगजपतिमहाराजकृते अभिनवगीतगोविन्दे महाकाव्ये स्वाधीनभर्त्तृकावर्णने सानन्दमुकुन्दो नाम दशमः सर्गः ।

Post Colophon :—

वीरश्रीमुकुन्ददेवमहाराजाङ्कविजये शुभराज्ये समस्त दश अङ्क । वृश्चिक ५ दिन महाजन वासु षडङ्गिङ्करलिखितमिदं पुस्तकम् ।

Beginning :—

श्रीजगन्नाथाय नमः ।

कालिन्दीजलकेलिलोलतरुणाराजीवनीलाम्बर-
निर्गत्याङ्गजलान्निःसारितवतीरालोक्य सर्व्वा दिशः ।
तीरोपान्तमिलन्निकुञ्जभवने मुञ्चंतिरापश्यतः
शौरेः सम्भ्रमयन्तिमाविजयते साकूतवेणुध्वनिः (?) ॥

यस्याः कृपामृतनिषेकमृते न वर्णा-
बीजानि चित्तभुवि सन्त्यपि निर्गतायाम् ।
नूनं भवन्ति बऋपल्लववन्ति तस्याः
पादौ नमामि वचसामधिदेवतायाः ॥

मृग्यत सुकृतिमेतां वल्लवीवल्लभस्य
प्रचुररसनिबन्धां मेखलामासकानां ।
अपि विनमितवन्तो मूकमूत्कण्ठकोऽयं
स यदि हि विषगुच्छो वृश्चिको हन्ति जातम् ॥

निन्दन्तो नितरां खलाः परकृतिं यत् पातकानां स्तुतिं
कुर्व्वन्तो मुदमुद्वहन्ति न तथा तेषां पुनः सन्निधौ ।
निन्दामात्रपरायणाः प्रतिपदं ये तां विहायाधुना
सम्मोहं दधतां सतां परकृतौ दृष्टो विधास्ये कृतिम् ॥

राधामुरारिरमणीयरहस्यलीला सद्यो हि + + +ममन्दपुराभिरामम् ।
साहित्यसारसमुदायबुधः प्रबन्धमेतं करोति पुरुषोत्तमभूमिभर्त्ता ॥

The so-called author is the second King of the Gaja-pati dynasty of Orissa at the end of the 15th century A.D.

5181.

DIVĀ-KARA KAVI-CANDRA.

4121. भारतामृतकाव्यम् । *Bhāratāmṛta-kāvyam.*

Substance, palm-leaf. $13\frac{1}{2} \times 1$ inches. Folia, 112+43. Lines, 3, 4 on a page. Extent in ślokas, 3,400. Character, Uḍiya of the eighteenth century. Appearance, good. Written with style.

Incomplete. Leaves 1–112 contain sargas I to XIV and leaves 1 to 43, XXI–XXVIII.

Beginning:—

ॐ नमः शिवाभ्याम् ।

प्रणेतुमाम्नायविधिमनेकधा
दधार यः सत्यवतीतनूजताम् ।
प्रदर्शिताद्वैतपथो विरज्यतां
स रज्यतां मय्यनुकम्पया हरिः ॥
महानयं यद्यपि दुस्तरः परैः
कवीश्वरैः कौरवकीर्त्तिसागरः ।
तथापि पाराशरियादचिन्तना-
तरीमुरीकृत्य तरीतुमुत्सहे ॥
न भावभाव्या न रसोज्ज्वला न वा
गुणाढ्यता मत्कविता तथापि वः ।
परिग्रहादेष्यति साधुतां जने
महाजना भूतिरिव स्मरद्विषः ॥
इहावधातव्यमिति प्रवर्त्तना
भवत्सु सन्तो मम पिष्टपेषणम् ।
विधोरिवाह्लादनकारितागुणाः
परार्थता वो न परोपदेशतः ॥
+ + + + +
+ + + + +
सुधांशुवंशे कति नाम नावनी-
भुजो भुजोपार्ज्जितभूतयोऽभवन् ।
तथापि तान् कृत्स्नतया दुरालपा-
नपास्य कांश्चित् प्रथितोदयान् ब्रुवे ॥
विभूषणं भूवलयस्य भूतिमा-
नभूदभूतप्रथमो महीपतिः ।
समस्तविद्यासदनं पुरूरवा
नवावतारः पुरुषोत्तमश्रियः ॥

Colophons in the batch of leaves from 1 to 112 are given below :—

8B, यं प्रासूत पतिव्रता गुणवती मुक्ताविमुक्तात्मनः
श्रीवैद्येश्वरतो विभूषितभरद्वाजान्वयादात्मजम् ।
काव्ये तस्य दिवाकरस्य कृतिनो बालाधरस्वादुनि
श्रव्ये भव्यपदोऽयमादिगदितः सर्गः समग्रोऽभवत् ॥
कविचन्द्ररायकृते भारतामृते वंशावतारसूचने पुरूरवःप्रभृति
सप्तदशराजवर्णनो नाम ।

15B, यं प्रासूत०
तस्य श्रीकविचन्द्ररायपदवीभाजो रसाम्भोनिधौ
सर्गः सम्प्रति भारतामृतमहाकाव्ये द्वितीयो गतः ॥
ऋत्य(ऋतायुः)प्रभृतिनवराजवर्णनं नाम

20B, यं प्रासूत०
काव्ये तस्य दिवाकरस्य कृतिनामानन्दभूमास्पदे
सम्पूर्णः प्रतिपद्यः हृद्ययमकः सर्गस्तृतीयोऽभवत् ॥
विकुण्ठनप्रभृतिराजाष्टकवर्णनो नाम ।

26A, यं प्रासूत०
काव्ये तस्य पितृव्यतः कविन्टपात् साहित्यशिक्षामृतः
श्रीनारायणनामतो रसमयः सर्गस्तृती(?)यो गतः ॥
शान्तनुवंशप्ररोहो नाम

34A, यं प्रासूत०
ताताज्ञापरिपालनाय कविना तेन प्रणीते महा-
काव्ये कीर्त्तितपाण्डवीयचरिते सर्गोऽगमत् पञ्चमः ॥
कुरुपाण्डवसम्भवो नाम ;

43A, यं प्रासूत०
कर्णाटाधिपकृष्णरायसदसि ख्यातस्य विद्वत्तया
सर्गस्तस्य कृते निबन्धतिलके षष्ठोऽपि निष्ठां गतः ॥
निस्तीर्णजतुगृहो नाम

52A, यं प्रासूत०
सौहित्याय सतामवाधिततमे सत्रे तदुल्लासिते
सर्गः सम्प्रति भारतामृतमहाकाव्ये गतः सप्तमः ॥
द्रौपदीस्वयम्बरप्रस्तावो नाम ।

60A, यं प्रासूत०
तत्काव्ये कविरत्नतां कलयतस्तातानुजस्याधिक-
श्लाघ्येऽस्मिन् कमनीयगुम्फिततया सर्गः समाप्तोऽष्टमः ॥
इन्द्रप्रस्थनगरीनिर्म्माणं नाम अष्टमः सर्गः ॥

68A, यं प्रासूत०
काव्ये तेन दिवाकरेण रचिते शृङ्गारवीराद्भुत-
स्फीते सद्गुणशालिनीह नवमः सर्गः समाप्तिं गतः ॥
इति भारतामृते महाकाव्ये सुभद्राहरणं नाम ।

76A, यं प्रासूत०
यद्भ्राता मधुसूदनो मधुरया कां कामनामनन्दयत्
वाचा तत् कविकर्म्मणा हि स दशमः सर्गः समाप्तिं गतः ॥
० खाण्डववनवर्णनो रुद्रवर्णनं नाम ।

84A, यं प्रासूत०
भाणोऽभण्यत येन धूर्त्तचरितम् चेतश्चमत्कारकृत्
काव्ये तस्य समापनमुपगतः सर्गोऽयमेकादशः ॥
भारतामृते महाकाव्ये पुष्पावचय-जलाशय-क्रीड़ावर्णनम् ।

91A, यं प्रासूत०
यो देव्याः स्तुतिमद्रिराजदुहितुः श्लोकैः शतेनाकरोत्
तत् काव्ये शुचिना रसेन सुभगः सर्गोऽगमद्द्वादशः ॥
भारतामृतमहाकाव्ये चन्द्रोदयवर्णनो नाम द्वादशः ।

97B, यं प्रासूत०
शृङ्गाराभिनिवेशपेशलतया श्लाघ्यो रसग्राहिणाम्
काव्ये तेन कृते त्रयोदशतमः सर्गोऽगमत् पूर्णताम् ॥
भारतामृतमहाकाव्ये मधुपानवर्णनो नाम ।

104A, यं प्रासूत०

जातो वाजसनेयिनामपि कुले योऽनेकविद्यावताम्

काव्ये तस्य चतुर्द्दशो रसमयः सर्गः समग्रो गतः ॥

भारतामृतमहाकाव्ये प्रभातवर्णनम् ।

The second batch of leaves 1 to 43.

7B, यं प्रासूत०

यश्चक्रे रसमञ्जरीति रसिकाक्रादाय पद्यावलीं

सर्गस्तत्कृतकाव्य एष गुणवान् अष्टैकविंशो गतः ॥

भारतामृतमहाकाव्ये पार्थधनुर्विद्याधिगमो नाम ।

13A, यं प्रासूत०

गोविन्दः कविशेखरः कविपथे हस्तावलम्बः पितु-

र्भ्रातुर्योऽजनि यस्य तस्य सुकृतौ द्वाविंशसर्गो गतः ॥

भारतामृते महाकाव्ये धनञ्जयप्रत्यागमो नाम ।

19A, यं प्रासूत०

तेन श्रोत्रियसूनुना विरचिते काव्ये सुभव्ये त्रयो-

विंशः सम्प्रति सर्ग एष रसिकश्लाघ्यः समाप्तिं गतः ॥

भारतामृते महाकाव्ये पुनः काम्यकागमनं नाम ।

22A, यं प्रासूत०

तेनास्मिन् निरवद्यगद्यरचनाकाव्येन काव्ये कृते

सर्गः सर्व्वगुणानुबन्धिनि चतुर्विंशोऽगमत् पूर्णताम् ॥

भारतामृते महाकाव्ये अरणिहरणं नाम ।

28A, यं प्रासूत०

यस्यापत् कविचन्द्ररायपदवीं श्रीरुद्रभूमिभुजः

सर्गस्तद्विनिबद्धकाव्यतिलकेऽस्मिन् पञ्चविंशो गतः ॥

भारतामृतमहाकाव्ये कीचकवधो नाम ।

34A, यं प्रासूत०

गोत्रेऽजायत यः षड़ङ्गिविदुषां षड्दर्शनीदर्शिनां

षड्विंशो गुणवानयं तदुचिते काव्येऽत्र सर्गो गतः ॥

अज्ञातवासनिस्तारो नाम ।

38B, यं प्रासूत०

काव्ये तस्य सहोदरादभिनवश्रीगीतगोविन्दतो-

ऽप्योजःशालिनि सप्तविंशतितमः सर्गः समाप्तोऽभवत् ॥

भारतामृतमहाकाव्ये दैत्यारिदूत्यङ्गीकारो नाम

42A, यं प्रासूत०

कष्टार्थाविषयोऽमुना विरचिते पूर्व्वाभिधेयो महा-

नष्टाविंशतया मितः परिणतिं सर्गो निबन्धे गतः ॥

इति श्रीभारतामृते महाकाव्ये भीमप्रतिज्ञो नाम ।

The next chapter is incomplete.

This is an epic describing the Kings of the Lunar Dynasty as in the Mahā-bhārata.

The following informations are gleaned from the colophons about the author.

That he belonged to the Bharadvājā gotra and the Vājasaneyī śākhā, was the son of Vaidyeśvara, the nephew of Nārāyaṇa Kaviratna and the brother of Govinda and Madhu-sūdana.

That he was the author of Abhinava-gita-govinda which the previous number attributes to Gaja-pati Puruṣottama, Dhūrta-carita, a bhāṇa, a hymn to Durgā in a century of verses, and Rasa-Mañjarī.

That he was much honoured in the court of Kṛṣṇa Rāya, Rājā of Karṇāta, who is known to be a contemporary, and that he was honoured with the title of Kavi-candra Rāya by Rudra.

5182.

MĀDHAVA.

5397. उद्धवदूतम् । *Uddhava-dūtam.*

Substance, country-made paper. 14 × 3¼ inches. Folia, 15. Lines, 6, 7 on a page. 140 verses of the Māndākini metre. Character, Bengali. Date, Šaka 1716. Appearance, old and discoloured. Complete.

After the 140th verse there are three more, one in the Anuṣṭup metre and two others in Šārdūla-vikrīḍita.

They are :—

विचारपारदृश्वानः कृतं क्षुद्र-धिया मया ।
करुणार्द्राः करिष्यन्ति शुद्धमुद्धवदूतकम् ॥
यो जित्वा समराङ्गने गजपतिं दोर्लीलया लब्धवान्
गौड़ेन्द्राद् गजसिंहरायपदवीं शुद्धेन्द्रियो योगवित् ।
रक्षायै शरणैषिणः प्रतिदिशं पाथोनिधिप्रेयसी-
र्यः कृत्वा सरसीरुशीनर इव प्राणानपि त्यक्तवान् ॥
तत्सन्तानगणैरनर्गलगुणैर्यत्पालितं लालितं
राढायामनुवर्द्धमानमधुनाप्यास्ते पुराणं पुरम् ॥
तत्र श्रीकविचन्द्रसिन्धुशशिनो वन्द्यान्ववायादयं
जातः श्रीकविशेखरादिह नवे काव्ये कविर्माधवः ॥

The poet is Mādhava, son of Kavi-šekhara, born in the family of Kavi-candra. The family were Banerjis, living at Purāṇa-pura near Burdwan, which was governed by the descendants of a Hindu general, who, on defeating the Gajapati of Orissa, obtained the title of Gaja-siṃha-rāya from a Sultan of Gauḍa and signalised his victory by excavating extensive tanks.

Post Colophon Statement :—

इति शकाब्दाः १७१६ । ३ । २ । । १५ ॥ श्रीकालीप्रसाददेव-
शर्म्मणः स्वाक्षरमिदम् ॥

It begins thus :—

गोपीवन्धोरनवधिकृपादाच्यदच्चिण्यसिन्धो-
रादेशेन प्रणयपटुना प्रापितं गोकुलाय ।
गोधुग्वृन्दव्यसनविसरालोकदुस्थं रहस्यं
मध्येकृत्य प्रियसहचरीं उद्धवं काचिदूचे ॥

5183.

SANĀTANA GOSVĀMĪ.

4470. गीतावली । *Gītāvalī.*

With the commentary entitled Gītāvalī-subodhanī, by Jagan-nātha Vidyā-nidhi.

Substance, country-made yellow paper. 17 × 4 inches. Folia, 27. In tri-pāṭha form. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

The beginning of the text :—

नमः श्रीकृष्णाय । अथ गीतावली ।
प्रथमं नन्दोत्सवः । रागिणी भैरवी ।
पुत्रमुदारमसूत यशोदा ।
समजनि वल्लवततिरतिमोदा ॥ ध्रु ॥
कोऽप्युपनयति विविधमुपहारम् ।
नृत्यति कोऽपि जनो बहुवारम् ॥ १ ॥
कोऽपि मधुरमुपगायति गीतम् ।
विकिरति कोपि सदधि नवनीतम् ॥ २ ॥
कोऽपि तनोति मनोरथपूर्त्तिम् ।
पश्यति कोऽपि सनातनमूर्त्तिम् ॥
आशा(श्वा)वरी ।
विप्रवृन्दमभूदलङ्कृतिगोधनैरतिपूर्णम् ।
गायनानपि मद्विधान् व्रजनाथ तोषय तूर्णम् ॥ १ ॥
सूनुरद्भुतसुन्दरोऽजनि नन्दराज तवायम् ।
देहि गोष्ठजनाय वाञ्छितमुत्सवोचितदायम् ॥ ध्रु ॥

The beginning of the commentary :—

प्रणम्य गोविन्दपदारविन्दं
गीतावलेः श्रीलमिमान्तु टीकाम् ।
श्रीमज्जगनाथशर्म्मा करोति
क्षिप्रं शिशूनामपि बोधनाय ॥
सदसद्विवेकचतुराः परहितमतयः कृतिवर्य्याः ।
मामनुगृह्णन्तु दीनं लघीयसि गुणेऽनुभावं कृत्वा ॥
श्रीमत्सुदामसाहबमहापात्रस्य संसदि ।
स्थित्वा सुबोधनी नाम्ना टीकाकारि मया मुदा ॥

ननु श्रीश्रीनन्दनन्दनविषये नानाप्रसङ्गेषु यदि सत्सु तथा गानेन तत्सान्निध्यमनाः श्रीसनातनगोस्वामी गीतावलीं कृतवान्। तथाहि पद्मपुराणोत्तरखण्डे ।

नाहं तिष्ठामि वैकुण्ठे योगिनां हृदये न च ।
मद्भक्ता यत्र गायन्ति तत्र तिष्ठामि नारद ॥ etc.

The text ends thus :—

धातुरचितविपिन(?)रम्भसि परिलीना ।
मालाप्यतिशिथिलवृत्तिरजनि भृङ्गहीना ॥ २ ॥
श्रीसनातनमणिरत्नमंशुभिरपि चण्डम् ।
भेजे प्रतिबिम्बभावदम्भात्तव गण्डम् ॥

Colophon :—

श्रीसनातन-गोस्वामिना विरचिता गीतावली समाप्ता ।

The end of the commentary :—

ग्रहाक्षिकाल-शुभ्रांशुयुते (Saka 1639) शाके कृता मया ।
टीका सुबोधनी नाम्ना माधवे माधवप्रिया ॥

Colophon :—

इति दाक्षिकुलोद्भव-महामहोपाध्यायश्रीजगन्नाथविद्यानिधि-भट्टाचार्य्यविरचिता गीतावली-सुबोधनीटीका समाप्ता ।

The text is by Sanātana Gosvāmī and the commentary by Jagan-nātha Vidyā-nidhi who wrote it at the Court of the Minister Sudāma-sāhasra in Śaka 1639.

5184.

10822. *Gītāvalī.*

Substance, country-made paper. 14 × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 264. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, discoloured.

A collection of Vaiṣṇava songs in imitation of those of Jaya-deva's Gīta-govinda.

Beginning :—

श्रीकृष्णचैतन्यनित्यानन्दाद्वैता जयन्ति ।
अथ गीतावली । प्रथमं नन्दोत्सवादि । भैरवरागेण गीयते
पुत्रमुदारमसूत यशोदा समजनि बल्लवततिरतिमोदा ॥ ध्रु ॥
कोप्युपनयति विविधमुपहारं ।
नृत्यति कोपि जनो बहुवारं ॥
कोपि मधुरमुपगायति गीतं ।
विकिरति कोपि सदधि नवनीतं ॥
कोपि तनोति मनोरथपूर्त्तिं ।
पश्यति कोपि सनातनमूर्त्तिं ॥

The number of songs is 42.

Colophon :—

इति श्रीगीतावलि समाप्ता ॥

5185.

3969. *Gītāvalī.*

Substance, country-made paper. 8½ × 4½ inches. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 200. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

A collection of Sanskrit songs, relating to the amorous sports of Srī-kṛṣṇa.

5186.

1580. गीतावलिटीका। *Gītāvali-ṭīkā.*

Substance, country-made paper. 12 × 4½ inches. Folia, 12. Lines, 13 on a page. Extent in slokas, 400. Character, Bengali. Appearance, tolerable. Complete.

Beginning :—

ॐ श्रीहरिः।

अथ गीतावलीव्याख्या समासेनाक्षरान्विता।
बालानां लघुबोधार्थं क्रियते मयका स्फुटम्॥

अथानन्तरं मयका गीतावलीव्याख्या समासेन संक्षेपेण स्फुटं यथा स्यात्तथा क्रियते किमर्थं बालानां लघुवैयाकरणानां लघुबोधार्थं अल्पज्ञानार्थम्।

पुत्रेति यशोदा उदारं परमश्रेष्ठं सर्व्वगुणान्वितं पुत्रं असूत प्रसवितवती वल्लवततिरतिमोदा समजनि। कोपि गोपजनो विविधमुपहारमुपनयति, कोपि जनो मनोरथपूर्त्तिं तनोति विस्तारयति, कोपि जनः सनातनमूर्त्तिं पश्यति॥ १॥

तथा रागः। हे व्रजनाथ विप्रवृन्दं अलंकृतिगोधनै रतिपूर्णमभूत् मद्विधान् गायनानपि तूर्णं शीघ्रं तोषय हे नन्दराज तव अयं सूनुः अद्भुत-सुन्दरो अजनि तदाञ्चितं उत्सवोचितदायं गोष्ठजनाय देहि श्री। हे नन्दराज मद्विधचित्तं तावकात्मजवीक्षणक्षणनन्दि एतदिच्छति। एतद्विधेन इच्छति यत[:]कैरप्यर्थिभिर्न लब्धं हे नन्दराज श्रीसनातनचित्तमानसकेलिनीलमराले अत एव बाले मादृशां रतिः सर्व्वदा तिष्ठतु॥ २॥

End :—

तत्रैव हसन्ती विशाखा श्रीराधामाह। हे राधे
निजकुण्डस्य पयसि जले रङ्गं अङ्गीकुरु पुष्टीकुरु।
किञ्चपिस्थे (?) मुकुटं श्रीकृष्णं सिञ्च पानीयैरित्यर्थः।
कथंभूतं अङ्गीकृतोभङ्ग[:] पराभवो येन तथाभूतं॥ ध्रु॥

हे राधे यस्य अस्य श्रीकृष्णस्य फुल्लकुसुमै रचिता निर्म्मिता उन्नता अत्युच्चा या चूड़ा सा भौतिभिर्नि(?)लनिविड़कुन्तलं अनु अतिनीलनिविड़केश-समूहे चूड़ाग्रास्ता हे राधे यस्य धातुभिः गैरिकै रचिता निर्म्मिता चित्र-वीथिः चित्रश्रेणी अम्भसि जले परिलीना [:] सत्य क (?) लुक्कायिता अस्य माला वनमालापि अङ्गैर्हीना सती अतिशिथिलच्छत्तिरतिम्लानाङ्गा अजनि जाता। हे राधे यस्य श्रिया सनातनं नित्यं सुन्दरं मणिरत्नं कौस्तुभाख्यं अंशुभिः किरणैः चण्डं प्रचण्डमपि प्रतिबिम्बभावदम्भात् प्रतिबिम्बभावकैतवात्तव गण्डं भेजे सेवते स्म इति टीका समाप्ता।

5187.

RŪPA GOSVĀMĪ.

3344. हंसदूतम्। *Haṃsa-dūtam.*

Substance, country-made paper. 14½ × 3 inches. Folia, 17. Lines, 5 on a page. Character, Bengali of the early eighteenth century. Appearance, discoloured and worn out. Complete.

Post Colophon :—

हृषीकेशशर्म्मणा लिखितम्॥

Often printed in India.

5188.

5630B. *Haṃsa-dūtam.*

Substance, palm-leaf. 13½ × 1½ inches. Folia, 2, marked 15 and 16. Lines, 6, 7 on a page. Character, Uḍiyā of the eighteenth century. Appearance, old and worm-eaten.

A mere fragment.

See I.O. Catalogue No. 3891.

5189.

10339A. *Haṃsa-dūtam.*

Substance, country-made paper. 11½ × 3¼ inches. Folia, 12, of which 1st is missing. Lines, 8 on a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1675. Appearance, discoloured.

Colophon :—

इति श्रीहंसदूताख्यं काव्यं सम्पूर्णम् ।

Post Colophon :—

बाणाब्धिरसचन्द्रेण गणिते (1675) शकवत्सरे ।
लिखितं काव्यमेतत् श्रीरामेण हंसदूतकम् ॥

5190.

10787. *Haṃsa-dūtaṃ.*

Substance, country-made paper. 17 × 4 inches. Folia, 11. Lines, 6 on a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1712. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इतिश्रीमद्रूपगोस्वामिना विरचितं हंसदूताख्यं काव्यं समाप्तम् ।

Post Colophon :—

शुभ शकमहीपतेरतीताब्दाः १७१२ ।
नत्वा गुरुपदद्वन्द्वं श्रीमता चाद्वितेन च ।
व्यलेखि च शुभं काव्यं मल्लभूमिनिवासिना ॥
श्रीगोपीनाथो जयति ।

5191.

3750. *Haṃsa-dūta-kāvya-ṭīkā.*

A commentary by Nṛ-siṃha on Haṃsa-dūta of Rūpa Gosvāmī.

For a description of the MS. and the work see H.P.R., Vol. I, 420.

The MS. is complete without a colophon.

5192.

10047. हंसदूतम् । *Haṃsa-dūtam.*

By Rūpa Gosvāmī.

With an anonymous commentary.

Substance, country-made paper. 13½ × 7 inches. Folia, 15. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1936. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीरूपविरचितं हंसदूतं सम्पूर्णम् ।

Post Colophon :—

संवत् १९३६ आषाढ़ कृ० १ लिखवाया गर्गोपग्रामवासिन विद्वज्जनभोगार्थ—

The text is well-known and often-noticed.

The commentary begins :—

श्रीराधारमणो जयति ।

दलितः खण्डितः हरितालस्य द्युतिभरः, etc. etc.

5193.

3345. हंसदूतटीका । *Haṃsa-dūta-ṭīkā.*

A commentary on Haṃsa-dūta.

Substance, country-made paper. 14 × 3 inches. Folia, 15. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 420. Character, Bengali. Date, Saka 1694. Appearance, old and discoloured. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमद्रूपगोस्वामिना कृतहंसदूतकाव्यीया टीका समाप्ता ।

Post Colophon :—

अलेखि श्रीभवानीचरणशर्म्मणा शकाब्दाः १६९४ । श्रीहरि-हराभ्यां नमः ।

It begins :—

ॐ नमो गणेशाय ।

अथ हंसदूतस्य टीका ।

मुकुन्दं संचिन्त्य व्रजशिशुगणप्रेमसुलभं

वितेने श्रीवृन्दावनविजयिलीलामृतरसम् ।

सदाभीरीवृन्दैः प्रसदसदनावेशरसिकं

गुणातीतं भक्त्या सुलभसगुणं श्यामरुचिरम् ॥

श्रीमद्रूपगोस्वामी वृन्दावने तिष्ठन् श्रीमद्वृन्दावनविजयिनः कृष्णस्य लीलामृतरसनिवहं वितन्वानं (?) व्यक्तीकुर्व्वन् मानस-नमस्कारपूर्व्वकं तदेव कथयति दुकूलमित्यादि ।

It ends :—

प्रेम्णा उन्मीलन् मदनो यस्य स तथा मदिरा इव अक्षिणी यस्येति इन् पश्चात् कर्म्मधारयः ।

तथाच मदिरामत्तखञ्जने इति कोषः ॥ अहं कीदृशी लीला-मदेन मीलदपाङ्गं यस्याः ; साहं कदा विलोकेयम् ।

5194.

SĀMA-RĀJA DĪKṢITA.

9002. अक्षरगुम्फः । *Akṣara-gumphaḥ.*

Substance, country-made paper. 8½ × 3¼ inches. Folia, 50. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 1,000. Character, Nāgara. Old. Complete.

Printed in Kāvya-mālā series.

It is a collection of verses in Sanskrit and Prākṛt commencing with A and ending with kṣ, the letters of Sanskrit Alphabet.

5195.

RAGHU-NĀTHA-DĀSA.

390. गोविन्दलीलामृतकाव्यम् ।

Govinda-līlāmṛta-kāvyam.

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 5\frac{3}{4}$ inches. Folia, 172. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 4,000. Character, Bengali. Appearance, old. Complete.

For the work see L. 571.

The author renounced the world under the influence of Caitanya. His father and his uncle were the joint proprietors of the Sātgā Rāj with an income of 20 lakhs. The Rāj included the districts of 24-Parganas, Hughly and Jessore.

10A, श्रीचैतन्यपदारविन्दमधुपश्रीरूपसेवाफले
दिष्टे श्रीरघुनाथदासकृतिना श्रीजीवसङ्गोद्गते ।
काव्ये श्रीरघुनाथभट्टवरजे गोविन्दलीलामृते
सर्गः कुञ्जनिशान्तकेलिवचनं नामायमादिर्गतः ॥

17B, श्रीचैतन्य पदारविन्द, etc.
सर्गः कल्यविलासवर्णनमयः सोऽयं द्वितीयो गतः ॥

25B, श्रीचैतन्य, etc.
सर्गः कल्यविलासवर्णनमयः सोऽयं तृतीयो गतः ॥

31A, श्रीचैतन्य, etc.
प्रातर्भोजनकेलिवर्णनमयः सर्गस्तुर्यो गतः ॥

37A, श्रीचैतन्य, etc.

सर्गः पञ्चम एष साधुनिरगात् पूर्व्वाह्नलीलामनु ॥

42B, श्रीचैतन्य, etc.

सर्गः सम्प्रति षष्ठ एष निरगात् पूर्व्वाह्नलीलामनु ॥

50B, श्रीचैतन्य, etc.

सर्गः सप्तम सुष्ठु निरगात् पूर्व्वाह्नलीलामनु ॥

59A, श्रीचैतन्य, etc.

सर्गः साम्प्रतमष्टमोयमगमन्मध्याह्नलीलामनु ॥

66B, श्रीचैतन्य, etc.

सर्गोऽयं नवमः समाप्तिमगमत् मध्याह्नलीलामनु ॥

76A, श्रीचैतन्य, etc.

सर्गोऽगाद्दशमस्तदालिसुखकृन्मध्याह्नलीलामनु ॥

88B, श्रीचैतन्य, etc.

श्रीराधातनुवर्णनामय इतः सर्गोऽयमेकादशः ॥

96B, श्रीचैतन्य, etc.

सर्गो द्वादश एष सुष्ठु निरगान्मध्याह्नलीलामनु ॥

103B, श्रीचैतन्य, etc.

सर्गोऽगाद् गणितस्त्रयोदशतया मध्याह्नलीलामनु ॥

112A, श्रीचैतन्य, etc.

सर्गोऽगाद् गणितश्चतुर्द्दशतया मध्याह्नलीलामनु ॥

122A, श्रीचैतन्य, etc.

सर्गः पञ्चदशाभिधोऽयमगमन्मध्याह्नलीलामनु ॥

131B, श्रीचैतन्य, etc.

सर्गः षोड़श एष साम्प्रतमगान्मध्याह्नलीलामनु ॥

137B, श्रीचैतन्य, etc.

सर्गः सप्तदशाभिधोऽयमगमन्मध्याह्नलीलामनु ॥

143A, श्रीचैतन्य, etc.

सर्गोऽष्टादशसङ्ख्य एष निरगान्मध्याह्नलीलामनु ॥

150A, श्रीचैतन्य, etc.

सर्गोऽसावपराह्निके निवलितोऽगादूनविंशाभिधः ॥

154B, श्रीचैतन्य, etc.

सायं केलिमयोच विंशतितमः सर्गोऽगमत् पूर्णताम् ॥

161B, श्रीचैतन्य, etc.

सर्गः पूर्व्वनिशाविलासवलितोऽगादेकविंशाभिधः ॥

167A, श्रीचैतन्य, etc.

सर्गो रासविलासवर्णनमनु द्वाविंशकोऽयं गतः ॥

Last Colophon :—

श्रीचैतन्य, etc.

सर्गोऽयं रजनीविलासवलितः पूर्णस्त्रयोविंशकः ॥

5196.

1599. *Govinda-līlāmṛtam.*

By Raghu-nātha-dāsa.

Substance, country-made paper. 11 × 4 inches. Folia, 99. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 1,700. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1910. Appearance, fresh. To the end of the 10th canto.

For a complete work see L. 571, and Bik. p. 232.

The end of the 10th canto :—

श्रीचैतन्यपदारविन्दमधुपश्रीरूपसेवाफले
दिष्टे श्रीरघुनाथदाससुकृतिना श्रीजीवसङ्गोद्गते ।
काव्ये श्रीरघुनाथभट्टवरजे गोविन्दलीलामृते
सर्गोऽगाद्दशमस्तदालिसुखकृन्मध्याह्नलीलामनु ॥ १४० ॥ १०

Colophon :—

इति गोविन्दलीलामृतकाव्ये दशमः सर्गः समाप्तः । श्रीसंवत् १९१० ।

5197.

VITHṬHALEŚA.

10377. विज्ञप्तिः । *Vijñaptiḥ.*

By Viṭhṭhaleśa, son of Vallabha, with a Hindi commentary.

Substance, country-made paper. 10½ × 7 inches. Folia, 44. In tripāṭha form. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete. Every leaf is marked with the letters: गु॰ विज्ञप्ति.

There are 200 *ślokas* (divided into eight series of 25), containing prayers to Śrī-kṛṣṇa.

Beginning :—

कियान् पूर्व्वं जीवस्तदुचितकृतिश्चापि कियती
भवान् यत् सापेक्षो निजचरणदाने वत भवेत् ।
अतः स्वात्मानं स्वं निरूपममहत्त्वं व्रजपते
समीक्ष्यास्मन्नेत्रे शिशिरय निजास्याम्बुजरसैः ॥
स्वदोषान् जानामि स्वकृतिविहितैः साधनशतैः
अभेद्यांस्त्यक्तुं वा पटुतरमनो यद्यपि विभो ।

तथापि श्रीगोपीजनपदपरागाञ्चितशिरा-

स्त्वदीयोऽस्मीति श्रीव्रजनृप न शोचामि मुदितः ॥ २ ॥

धृतं यदर्थं वपुरेतदासी-

त्तदिच्छया यद् भविता तदस्तु ।

प्रभोः कृपालोरपि रोचते चे-

द्विज्ञापनीयं न कदापि किञ्चित् ॥ ३ ॥

यमन्तरेण क्षणमप्यशक्यं यो मन्यमानः स दिनान्यमूनि ।

नयामि तेनापि विना यदित्थं किमस्ति कापथ्यमितोऽधिकं मे ॥ ४ ॥

आसारैः पीड़ितं स्वं व्रजमवितुमधादाशु गोवर्द्धनाद्रिं

दावाग्नेर्दह्यमानं तमपिवदभितो सद्यभक्तार्त्तिभीतिः ।

गोपस्त्रीविप्रयोगानलमुपशमयन्नेति गोष्ठं दिनान्ते

सोपि श्रीगोकुलेशः किमिति करुणाया मामिहोपेक्षते स्वम् ॥

End :—

स्त्रीरत्नहासप्रभयाखिलाङ्ग तच्चुम्बनैस्तत् प्रतिबिम्बितैश्च ।

तासां कटाक्षैश्च चतुर्युगीयरूपाणि धत्से क्षणशो व्रजेश ॥

The commentary ends :—

दोहा गुप्तवच्छतरा वातहै जाकी अनुपमरीत ।

सुनत श्रीविट्ठलनाथमे वाढ़े दुर्लभप्रीत ॥

श्रीविट्ठलपदपद्ममे रति उपजेगी जाही ।

दुर्लभ इनकी वातमे रस वाढ़े गोताहि ॥

Colophon :—

इति श्रीविट्ठलेशकृत विज्ञप्ति समाप्ता ॥

२००॥—

5198.

ANŪPA-NĀRĀYAṆA.

1808. आमोदः । *Āmodaḥ.*

Substance, country-made paper. 13 × 4¾ inches. Folia, 2
9 on a page. Extent in ślokas, 1,200. Character, Bengali.
old. Eighteenth century hand-writing.

It is a poem in 15 cantos on the sports of the milk-maids.

The name of the work :—

45B, श्रीकृष्णप्रेमसुधाब्धिमग्नमनसो रूपस्वरूपादयो
जाता यत्कृपयैव सम्प्रति वयं सर्व्वे कृतार्था यतः ।
श्रीचैतन्यहरेर्दयामयतनोस्तस्योपहारो गुरोः
ग्रन्थः स्यात् मिहिरस्य दीपवदसावामोदनामा लघुः ॥

Last Colophon :—

श्रीलेत्यादि पूर्व्ववत्
ग्रन्थे तत् करुणाकरेण जनिते धीमन्मनोमन्दरं
सर्गः पञ्चदशो हरिप्रणयिता दुग्धाब्धिमग्नं क्रियात् ॥

The colophon of the first chapter :—

4A, श्रीला कृष्णकथामृतं करुणया लक्ष्मग्रनारायणा-
पत्यं पाययति स्म चम्पकलता यानूपनारायणम् ।
ग्रन्थे तत्करुणाकरेण जनिते धीमन्मनोमन्दरं
सर्गोऽयं प्रथमो हरिप्रणयिता दुग्धाब्धिमग्नं क्रियात् ॥

This work seems to have been written by a temporary of Caitanya.

5199.

10554. चित्रकवित्वव्याख्या । *Citra-kavitva-vyākhyā.*

Substance, country-made paper. 7½ × 4 inches. Folia, 3. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 100. Character, Nāgara of the nineteenth century.

Colophon :—

इति चित्रकवित्वानि व्याख्यातानि ।

It begins :—

श्रीकृष्णाय नमः ।

दुष्कराणि कवित्वानि यः करोति महाबलः ।

श्रीरूपः कविभूपो मे स देयात् बुद्धिसम्पदम् ॥

अथेति कथमेकेनैव वर्णेन वर्णद्वयेनैव पद्यं निबध्नातीत्याश्चर्य्यम् । चित्रं तत्कराणि कवित्वानि चित्रकवित्वानि । चित्रबन्धादयो वा चित्राणि तद्वन्ति च कवित्वानि तथेति । यदुक्तं भरतेन । तच्चित्रं यद्वर्णानां खड्गाद्याकृतिहेतुतेति ।

This is an anonymous commentary on 11 *Citra-kavitvas* probably by Jīva Gosvāmī.

5200.

KAVI-KARṆA-PŪRA GOSVĀMĪ.

1579. चमत्कारचन्द्रिका । *Camat-kāra-candrikā.*

Substance, country-made yellow paper. 12¼ × 4½ inches. Folia, 12. Lines, 9, 10 on a page. Extent in ślokas, 350. Character, Bengali. Appearance, fresh. Complete in 4 *kutūhalas.*

The first Kutūhala contains 37 verses, the second 33, the third 101 and the fourth 56, altogether 227.

For the work see L. 2150.

5201.

1627. *Camat-kāra-candrikā.*

By Kavi-karṇa-pūra.

Substance, country-made paper. $16 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 12. Lines, 9, 10 on a page. Extent in ślokas, 300. Character, Bengali. Appearance, fresh. Complete.

For description see L. 2150.

5202.

MĀNDHĀTĀ.

8193. **वासुदेवोदयः ।** *Vāsu-devodayaḥ.*

By Māndhātā, son of Madana-pāla (Mahārājādhirāja).

Number of leaves, 42. A mere fragment; with leaves hopelessly in disorder, very few of them being marked. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured.

The following colophons are found :—

IV, V, VI, IX, X, XI, XII, XIII.

IV. इति श्रीमहाराजाधिराज-पंडितपारिजातेत्यादिविरुदावली-विराजमानश्रीमदनपालात्मजेन कुमारचक्रचूडामणिना मांधातृ-नाम्ना विरचिते श्रीवासुदेवोदये महाकाव्ये सुधर्म्मानयनो नाम चतुर्थः सर्गः समाप्तः ।

Madana-pāla was the Rājā of Kāṣṭhā on the Yamunā. His Madana-pārijāta is well-known.

5203.

MAHĀ-DEVA.

8313. **शृङ्गारशतकम् ।** *Śṛṅgāra-śatakam.*

By Mahā-deva, son of Mukunda.

Substance, country-made paper. $8 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 8. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 164. Character, Nāgara of the seventeenth century. Appearance, decayed and worm-eaten. Complete.

Beginning:—

श्रीश्वरो जयति ।

कोटीरकोटिकिरणोज्ज्वलपादपद्मां
धाटीं कविल्लरचने ददतीं सपद्मां ।
भूपालभृत् कुचनटीं घृतरम्यशाटीं
वन्देऽविमुक्तपुरवर्य्यपतेर्वधूटीं ॥

चरीकर्त्ति धाता वरीभर्त्ति विष्णुर्जरीहर्त्ति भूमण्डलं कालरूपः ।
दरीधर्त्ति सर्व्वंसहां नागराजः यदीच्छाविलासान्नमस्तां महेशीं ॥
सिन्दूरभाला नयने विशाला रणे कराला दितिवंशकाला ।
भक्तालिपाला घृतमुण्डमाला मां पातु वाला गिरिराजवाला ॥ ३॥
मुकुन्दं पितरं नत्वा महादेवाभिधः सुधीः ।
करोति सरसान् श्लोकान् रसिकानन्ददायकान् ॥ ४ ॥
यैर्न श्रुतं साधुवचः प्रियाणां नालिङ्गिता यैः किल चञ्चलाक्षी ।
सङ्गः कृतो नाम्बुजनेत्रया यैस्तैर्मानवैर्जन्म वृथैव नीतम् ॥

End:—

श्रीमन्महादेवबुधेन लौल्यात्
शृङ्गारपद्यानि शतं कृतानि ।
अनेन गोपीपरिवेष्टितं तत्
नवाम्बुदश्यामलमस्तु तुष्टम् ॥ १०३ ॥

Colophon:—

इति श्रीपुण्यस्तम्भकरोपनामकविद्वन्मुकुन्दात्मजमहादेवकृतं शृङ्गारशतकं सम्पूर्णम् ॥

5204.

ŚUKLA NĪLA-KAṆṬHA.

8213. **शृङ्गारशतकम् ।** *Śṛṅgāra-śatakam.*

By Śukla Nīla-kaṇṭha, son of Śukla Janārdana and Hīrā; daughter's son of Vatsācārya and the pupil of Bhaṭṭa Maṇḍana.

Substance, country-made paper. 8 × 3¾ inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh.

I.

Beginning:—

तानि प्राधि दिनानि येषु रजनी सेहे तमिस्रापदं
छष्ठिः सा विरराम यत्र भवति ज्योत्स्नामयो नातपः ।
अद्यान्यः समयस्तथाहि तिथयो यस्या मुखस्योदये
हस्ताहस्तिकया हरति शतशो राकावराकी यशः ॥ १ ॥
गुरुमध्ये हरिणाक्षी मद्रूटिकाभिः प्रहर्तुकामं मां ।
दरयंत्रितरसनाग्रं सचकितनयना निवारयांचक्रे ॥ २ ॥

13A, शुक्लजनार्द्दनपुत्रो वत्साचार्य्यस्य दौहित्रः ।
पठितालंकृतिशास्त्रो भट्टश्रीमंडनक्षात्रः ॥
हीराभिधानपातिव्रतमहसि प्राप्तनिजजन्मा ।
कविनीलकण्ठशर्म्मा निर्म्मितिमेनां विनिर्म्ममे शिवः ॥
त्रिदिवमपि विजेतुं प्रस्थितात् साहसाङ्कात्
मुनिवसुरसचन्द्रैः (1687) सम्मितेऽब्दे व्यतीते ।
अपचितिविधयैनामात्मनः काव्यक्लृप्तिं
शिवपदि शिवराज्ञौ नीलकण्ठो न्यधत्त ॥

इति नीलकण्ठकविकल्पितं शृङ्गारशतकं शिवार्पणमस्तु ॥

There are 124 ślokas.

II.

Adhara-Śatakaṃ by the same.

13B, जयति जयन्तीपतिर्जयति ।
वदनकमलमुद्यन्मन्दहासप्रचारं
विरचयति निकारं यत्प्रसादात् सुधांशोः ।
तदिदमधरबिम्बं जीवनं मीनकेतो-
र्मम वचसि विधत्तां धुर्य्यमाधुर्य्यधारां ॥

There are 115 ślokas.

Colophon :—

24A, इति मुक्तानीलकंठकविकल्पितमधरशतकं ।

III.

At the end we have 52 Prākṛta ślokas which begin with पसुवइणो रोसारुण, etc. etc. (Halā Sapta-śatī).

5205.

VIṬHṬHALEŚVARA.

8249. **शृङ्गाररसमण्डनम् ।** *Śṛṅgāra-rasa-maṇḍanam.*

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 20. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 320. Character, Nāgara. Date, Saṃ. 1719. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon :—

इति गोपीजनवल्लभैकतानश्रीविट्ठलेश्वरविरचितं शृङ्गाररस-मण्डनं संपूर्णं ।

Post Colophon :—

सं १७१९ वर्षे श्रावण वदि १३ शनौ लिखितं श्रीरस्तु ॥

Love between Rādhā, Candrāvalī and Kṛṣṇa, as described by the attendants of Radha and Candrāvalī, in 208 verses.

It begins :—

तदेव लग्नं सुदिनं तदेव ताराबलं चन्द्रबलं तदेव ।
विद्याबलं देवबलं तदेव लक्ष्मीपते तेऽङ्घ्रियुगं स्मरामि ॥ १ ॥
मुदा चन्द्रावल्या कुसुमशयनीयादि रचितुं
मल्हासं प्रोक्ताः+प्रणयिसहचर्य्यः प्रमुदिताः ।

निकुञ्जेष्वन्योन्यं कृतविविधतल्पेषु सरसां
कथां स्वस्वामिन्याः सपदि कथयन्ति प्रियतमां ॥ २ ॥
अशेषसुकृतोदयैरखिलमङ्गलैर्वेधसा
मनोरथशतैः सदा मनसि भावितैर्निर्म्मिते ।
अहन्यतिमनोहरे निजगृहादिहारेच्छया
सखीशतवृताचलद्व्रजवनेषु चन्द्रावली ॥
समुद्ग्रथितमालतीकुरुवकादिपुष्पावली
गलत्परिमलोन्मदभ्रमरयूथसंनादितम् ।
उदारमतिचित्रितं मृगमदादिभिर्बिभ्रती
मनोभवमदापहं कमपि केशपाशं सखि ॥ ३ ॥
श्यामेन्दोरनुरूपां विधिरचितां कामहं मन्ये ।
यत्तत्करनखकिरणा न जातु सख्यः पूजन्तीमं ॥ ४ ॥

End :—

राधाचन्द्रावली गोपीदासी कथितमद्भुतम् ।
संपूर्णमभवत् कुञ्जे शृङ्गाररसमण्डनं ॥

5206.

SRI-VARA.

2534. **कथाकौतुकम् ।** *Kathā-kautukam.*

For the manuscript and the work see L. 2585.

Sanskrit rendering of the story of Yusaf and Zuleikhā of Jāmī.

5207.

DANḌIN.

8326. **नर्म्मकेलिकौतुकसंवादः ।**

Narma-keli-kautuka-saṃvādaḥ.

With a commentary.

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 3. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara of the seventeenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

The text consists of 4 ślokas only.

Beginning:—

सम्प्रीतेऽधरमधुनि स्तने गृहीते
संयाते गतवसने तवोरुयुग्मे ।
सम्भोगे नवतरुणि वृथा हठस्ते
विक्रीते करिणि किमङ्कुशे विवादः ॥

Colophon:—

इति कविराजमुकुटेन दण्डिना विरचितनर्म्मकेलिकौतुकसंवादः समाप्तः ।

This work is probably by उद्दण्ड रङ्गनाथ the author of मल्लिकामारुत sometimes confounded with the ancient poet Daṇḍī whom Aufrecht characterises "as a pedant of not earlier than the fifteenth century."

5208.

RUDRA NYĀYA-VĀCASPATI.

3975. **भ्रमरदूतकाव्यम् ।** *Bhramara-dūta-kāvyam.*

Substance, foolscap paper. $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 16. Lines, 10 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Colophon:—

इति श्रीन्याय-वाचस्पति-भट्टाचार्य्यविरचित-भ्रमरदूतकाव्यं समाप्तम् ।

Bhramara-dūtā or "The Bee-messenger," is a poem in imitation of Kāli-dāsa's Megha-dūta. Here Rāma-candra becoming distracted with grief for Sītā sends a black-bee from Mālya-vān to her.

See H.P.R., Vol. II, No. 153.

The author is the brother of Viśva-nātha Tarka-pañcānana, the author of Bhāṣā-pariccheda and belongs to the first-half of the seventeenth century.

5209.

RAGHŪTTAMA TĪRTHA.

3030. मुकुन्दविलासम् । *Mukunda-vilāsam.*

For the work and the manuscript see L. 4026. It is a successful imitation of Jaya-deva's Gīta-govinda. Rājendra-lāla does not give the name of the author. It is found in the colophons.

4B, इति मुकुन्दविलासे महाकाव्ये परमहंस-परिव्राजकाचार्य्य-श्रीरघूत्तमतीर्थकृतौ गोपीपूर्व्वानुरागो नाम प्रथमः; 7B, ०गोपीवाग्-विलासो नाम द्वितीयः सर्गः; 9B, ० नारदोपदेशो नाम तृतीयः सर्गः; 12A, ० गौरीशंकरपूजनं नाम चतुर्थः सर्गः; 14A, ० श्रीमुकुन्दानुरागप्रकटनो नाम पञ्चमः. The 6th is not complete.

In Burnell 160B, a work of the same name is stated to be by Bhaga-vanta and is described as consisting of 10 sargas. But Burnell does not give extracts.

5210.

VĀSU-DEVA.

1826. युधिष्ठिरविजयः । *Yudhi-ṣṭhira-vijayaḥ.*

With the commentary entitled Śiṣya-hitā written in Śaka 1593=1671 A.D. *during the reign of Aurangzeb by Ratna-kaṇṭha.*

For the manuscript see L. 2441.

Colophon:—

इति श्रीमहाकविवासुदेवविरचिते युधिष्ठिरविजये महाकाव्ये अष्टम आश्वासः समाप्तः । समाप्तश्चैष युधिष्ठिरविजयाख्यो ग्रन्थः सटीकः । इति शिवम् ।

स्वस्त्यस्तु । यच्च किंचिदसम्बन्धं प्रमादाल्लिखितं मया ।
विबुधाः करुणासारा निपुणं शोधयन्तु तत् ॥

शुभसंवत् १९३७ माघ वदी ६ शुक्रे लिख्यतं पण्डित कृष्णादासाख्य-काश्मीरवासी भाट गणेश शुभमस्तु सर्व्वजगतां लेखकपाठकश्चासौ

5211.

8164. *Yudhi-ṣṭhira-vijayaḥ.*

By Vāsu-deva.

Substance, country-made paper. 8×4½ inches. Folia, 51, of which the first is missing. The first leaf of Pañca-pādikā was put by the last owner of the manuscript, as the first leaf of the present work. Lines, 4 on a page. Extent in ślokas, 1,250. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured.

The second leaf begins :—

... ... सत्तम ग्रामेयं ।
तिलकं भूमावाङ्कर्यस्यार्थिषु दत्तभूमि भूमावाङ्कः ॥ ८ ॥
समजनि कश्चित्तस्य श्रवणः शिष्योनुवर्त्तकः कश्चित्तस्य ।
काव्यानामालोके पटुमनसो वासुदेवनामा लोके ॥ ९ ॥
कीर्त्तिमदभ्रान्तेन स्मरता भारतसुधामदभ्रान्तेन ।
जगदपह्वासाय मिता पार्थकथाकल्मषापह्वासाय मिता ॥

First Colophon :—

7A, इति वासुदेवविरचिते युधिष्ठिरविजयनाम्नि काव्ये प्रथम आश्वासः ।

End :—

सुखेन नागसाह्वये पुरे वसन् स भारतः ।
ररक्ष गां पुरूरवाः पुरे वसन् स भारतः ॥

Last Colophon :—

इति श्रीयुधिष्ठिरविजये काव्ये अष्टम आश्वासः ।

5212.

VATSA-RĀJA.

24. वाराणसीदर्पणप्रकाशिका।

Vārāṇasī-darpaṇa-prakāśikā.

See L. 765.

10A, इति श्रीमद्वाराणसीवासि–त्रिपाठिकुलतिलक–सामवेदोपाध्याय-श्रीगणेशाग्निहोत्रिसूनु-सूरित्रिपाठिराघवतनूज-वत्सराजविरचितायां वाराणसी-दर्पणकाव्यटीकायां दर्पणप्रकाशिकाख्यायां नारद-विश्वनाथ-वाक्साक्षात्कार-निरूपणो नाम प्रथमः प्रसादप्रकाशः।

17A, ० देवता वरदान-दिवोदास-विश्ववास-साक्षात्कारनिरूपणो नाम द्वितीयः प्रसादप्रकाशः।

23A, ० मन्दरसाक्षात्कार-मन्दरमन्दिरनिवासनिरूपणो नाम तृतीय[ः] प्रसादप्रकाशः।

27B, ० दिवोदास-विश्वनाथ-साक्षात्कार-फलनिरूपणो नाम चतुर्थः प्रसादप्रकाशः।

31A, ० काशीमाहात्म्य-गुरुशिष्यविश्वनाथसाक्षात्कारनिरूपणो नाम पञ्चमः प्रसादप्रकाशः।

34A, ० वाराणसीवर्णनो नाम षष्ठः प्रसादप्रकाशः।

36B, ० दिवोदासराज्यस्थापनप्रपञ्चनिरूपणो नाम सप्तमः प्रसादप्रकाशः।

38B, ० शृङ्गारादिवर्णनो नामाष्टमः प्रसादप्रकाशः।

40B, ० अप्सरोविश्वेश्वरसाक्षात्कारादिनिरूपणो नाम नवमः प्रसाद-प्रकाशः।

42B, वाराणसीशृङ्गारवर्णनो नाम दशमः प्रसादप्रकाशः।

45B, The last colophon in a later hand does not give the topic treated of therein. It simply has :—

श्रीमद्राघवसूनुश्रीवत्सराजकृतौ प्रकाशश्चरमः काम समाप्तिमगमत्।

The author and the commentator are one and the same person.

The portion containing the author's name and commenting on the first verse of the text runs thus, after the opening verses quoted by Rājendra-lāla Mitra :—

तत्र श्रीवत्सराजनामा कविर्निसर्गस्नेहेन काशीविश्वेश्वरं वर्णयितुं चिदानन्दैकहेतवे गुरवे नमस्कारपूर्व्वकं स्वनाम ग्रन्थनाम च निबध्नाति। नत्वेति। श्रीमन्माधवसूनुः वाराणसीदर्पणं कुरुते किं कृत्वा श्रीगुरोः पादावेव पद्मे तयोः युगलं नत्वा स्मृत्वेति वा रूपकमेव। मयूरव्यंसकादित्वात् समासः। अत्र पादावेव पद्मे दर्पणमिव दर्पणमित्युभयथापि लुप्तोपमाऽलङ्कारः उपमितिसमासे। परं प्रणामलं श्रीकृष्णाख्यं स्मृत्वा नत्वेति वा। कस्मै प्रयोजनाय शुभा शिवचरणारता धीर्येषां तेषां मुदे हर्षाय। कथंभूतं सर्व्वेभ्यः प्रबन्धकाव्यादिभ्यः उत्तमं शिवभक्तेः प्रतिपाद्यत्वेन तादृशमिति भावः। गर्व्वन्तश्च ते गर्व्वराश्च तेषां मध्ये नगरे भवाः नागराश्चतुरा इति वा। तत्र सुष्ठु ध्यायतीति सुधीः गर्व्वदिति प्रसिद्धतमत्वमुच्यते अन्यत् स्पष्टं। श्रीगुरुः परमेशाणि शुद्धवेशो महोदय इति तन्त्रोक्तेः॥ वरं च तदनश्च वरानः वरानसैः अदूरभवा वाराणसी अदूरभवश्चेत्यण टिड्ढाणञिति ङीप्। अनः ज्ञानवापीजलं तद्भूषितेति भावः। अनः शोके जले क्लीबमिति रुद्ररभसाविति वदन्ति। अथाथर्व्वरामतापिन्यां अथ हैनमत्रिः पप्रच्छ याज्ञवल्क्यं य एषोऽनन्तोऽव्यक्त आत्मा तं कथमहं विजानीयामिति सहोवाच याज्ञवल्क्यः सो विमुक्त उपास्यो य एषोनन्तोऽव्यक्त आत्मा सो विमुक्ते प्रतिष्ठित इति सो विमुक्तः कस्मिन् प्रतिष्ठित इति वर[णाया] नास्याश्च मध्ये प्रतिष्ठित इति का वै वरणा च का च नासीति सर्व्वानिन्द्रियकृतान् दोषान् वारयति तेन वरणा भवति [सर्व्वा]निन्द्रियकृतान् दोषान्नाशयति तेन नासी भवति इति सूक्तः। वरुणा असीति च काशीखण्डादौ प्रसिद्धं। प्राञ्चस्तु [पृषोदरादित्वा]त् साधुत्वमाहुः। ननु काव्यालापांश्च वर्जयेत् इति वचनात्तन्मयत्वेन वर्ज्जनीयमेवैतत्स्यादिति चेन्न शाङ्करशाङ्करीविषयवर्णनेन नैते वर्ज्जनीयाः किन्तु विशेषेण पठनीयाः एव किञ्च ईदृग्वर्ज्जने सौन्दर्य्यलहर्य्यादीनामपि वर्ज्ज्यत्वापत्तेः। अपि च। इदं तु काशीविश्वेश्वरवर्णनेन सर्व्वसाधारणं। मङ्गलश्चात्र नमस्कारात्मकं मुख्यं। शार्दूलविक्रीडितं च छन्दः। + + + श्लोके प्रथमस्य मगणः॥ मो भूमिस्त्रिगुरुः श्रियं दिशति इति वचनात्। इदञ्च काव्यं वाक्यं रसात्मकं काव्यं। ननु किं प्रयोजनं काव्यस्य इति चेन्न।

अग्निपुराणे ।

नरत्वं दुर्लभं लोके विद्या तत्र सुदुर्लभा ।
कवित्वं दुर्लभं तत्र शक्तिस्तत्र सुदुर्लभा ॥

उक्तञ्च ।

धर्म्मार्थकाममोक्षेषु वैचक्षण्यं कलासु च ।
करोति कीर्त्तिं प्रीतिञ्च साधुकाव्यनिषेवनम् ॥

एकः शब्द इत्यादि श्रुतेश्च । विष्णुपुराणे ।

काव्यालापांश्च ये केचिद् गीतकान्यखिलानि च ।
शब्दमूर्त्तिधरस्यैते विष्णोरंशा महात्मनः ॥

इति प्रतिकाव्यं प्रमेयसमाप्तिरिति कुलकयुग्मकादिकं च नोपन्यस्तम् ॥

There are 11 sargas according to the number of Rudras of whom Śiva is the chief.

The text is not yet found. It was composed in Saṃvat 1698 (संवत् षोड़शाष्टनवतितमे वर्षे) as appears from the commentary on the last verse. Herein lies the importance of the MS. under notice, as affording a surer criterion to fix the age of Bhaṭṭoji Dīkṣita to whom and to whose son, the author salutes at the beginning, as his gurus.

भट्टोजिदीक्षितं नत्वा रामाश्रमगुरुं पुनः ।
वत्सराजः करोत्येतां काशीदर्पणकाशिकाम् ॥

On the reverse of the first leaf are given the following two verses, most likely by the author himself :—

विद्यासिन्धुरनाथबन्धुरभवत् श्रीसिन्धुवाचां विधुः
साधुः शारदचन्द्रचन्दनचमत्कारी यशःश्रीविधुः ।
श्रीरामाश्रमकल्पशाखिजनन-प्रोत्साहसिन्धुः स्वयं
शुद्धां लेखनसिद्धिमत्र परमां दद्याद् गुरुर्दीक्षितः ॥
शक्तिर्नास्ति यथापि कापि रचितुं ग्रन्थं नवीनं तथा-
प्येषा मन्दमतेः प्रदास्यति गुरौ भक्तिर्मदीया परा ।
त्रैलोक्यं रचयत्यनन्ततपसा ब्रह्मा च विष्णुस्तथा
गोपायत्यपि भस्मसात् प्रतिकरोत्युग्रः कपर्दी शिवः ॥

Rājendra-lāla takes the date of composition of the text for that of copying the MS. of the commentary which again is wrongly given in the description of the MS. as Saṃ. 1898. It is really 1698 both in figures and words.

5213.

VIŠVA-NĀTHA.

8169. **वाड़ेश्वरोदयकाव्यम् ।** *Vāḍeśvarodaya-kāvyam.*

Substance, country-made paper. 9½ × 4 inches. Folia, 43. Lines, 8–10 on a page. Extent in ślokas, 860. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

Beginning:—

ॐ विद्युद्वंदपरीतविद्रुमगिरिप्रस्थोपमेयाकृतिं
कृत्वांकेबिकया निपीत + खया सं + + मुदा ।
विघ्नानीकनिवारणं प्रणमतां सदारणोणाननं
वंदे वंदितमिन्दुमौलितनयं तं तुन्दिलं सुन्दरम् ॥

The object of the work:—

पुरा रामोन्मुक्तप्रखरविशिखोद्धतजलधि-
+ + तोर्व्वीं गुर्वीं दिवमपि च खर्व्वीकृतवती ।
तदन्तर्विख्यातः च्छितिसुरसुरागारकचिरो
गुह्यागारग्रामः (मो) सलिलनिधितीरे विजयते ॥
तस्मिन् प्रतिष्ठितसुरे शुभभूर्यगारे
भूदेवरत्ननिकरे श्रितसिन्धुतीरे ।
सर्व्वत्र सुन्दरतरे वसुधैकसारे
देवद्विजैः समुपभोग्यमहाग्रहारे ॥
अस्ति प्रशस्ततममन्दिरमध्यवर्त्ती
पूर्त्तेष्टदत्तसुकृतैकसुलभ्यभक्तिः ।
व्यक्तीकृतोरुमहिमाभिनिवेशमूर्त्ति-
र्वाड़ेश्वराभिधसुरो जगदीड्यकीर्त्तिः ॥

आविर्भावस्यानुपूर्व्व्येण सर्व्वं
माहात्म्यं तद्देवदेवस्य वच्मि ।
रामस्यापि क्षेत्र + ख्यादनादि-
ग्रामस्यापि श्रीशपादप्रसादात् ॥

5A, इति श्रीवाड़ेश्वरोदये महाकाव्ये विश्वनाथकृतौ रामसागरसमागमो नाम प्रथमः सर्गः; 8B, ०क्षेत्रनिर्म्माणो नाम द्वितीयः सर्गः; 12B, ०देवतास्थापनो नाम तृतीयः सर्गः; 16A, ०शम्भुप्रसादो नाम चतुर्थः सर्गः; 18B, ०क्षेत्ररचना-वर्णनो नाम पञ्चमः सर्गः; 20B, ०रामावतारवर्णनो नाम षष्ठः सर्गः; 22B, ०कृष्णावतारवर्णनो नाम सप्तमः सर्गः; 25A, ०रामावतारो नामाष्टमः सर्गः; 28A, ०वाड़ेश्वरलिङ्गाविर्भावो नाम नवमः सर्गः; 30B, ०वाड़ेश्वरालयवर्णनं नाम दशमः सर्गः; 34A, ०रामक्षेत्रान्तर्गतक्षेत्रवर्णनो नाम एकादशः सर्गः; 37A, ०रामक्षेत्रवर्णनं नाम द्वादशः सर्गः; 41A, ०गुह्यागारग्रामवर्णनो नाम त्रयोदशः सर्गः; 43A, ०देवस्तवनो नाम चतुर्द्दशोऽध्यायः ।

The genealogy of the author is given at the end :—

42B, वंशेऽभूत् कौशिकस्यागणितगुणगणो वेदतत्त्वावबोधी
काशीनाथाभिधानः सकलबुधवरः श्रीगुह्यग्रामवासी ।
तत्पुत्रात् पुण्यगोत्रात् समजनि सुकृती श्रीमहादेवसंज्ञो
विद्वान् पित्राख्ययोक्तो द्विजजनपरमो भूद्धरिर्नाम तस्मात् ॥
हरेर्महादेव इति प्रसिद्धः सुतः सतामग्रसरो वदान्यः ।
इयाज यः कोटिदलैस्तुलस्या विष्णुं शिवं रुद्रजपाध्वरैश्च ॥
यस्यान्नदानकीर्त्तिर्लोकैरुद्गाह्यतेऽद्यापि ।
जगति विततप्रति(मा)मोमानाथाङ्घ्रिपद्मसेवी यः ॥
तद्भुवै तद्गुह्यग्रामे शश्वन्निवसता सता ।
विश्वनाथद्विजेनेदं काव्यं रचितमञ्चितं ॥

The date of the composition of the work :—

रन्ध्रवाणतिथिसम्मिताब्दके शालिवाहनशके गते सति ।
ग्रन्थपूर्त्ति सुकृतं कृतं चिरं चक्रपाणिचरणे समर्पितम् ॥

Saka 1550.

Post Colophon Statement :—

खगाश्ववाणभूयुक्ते शके विजयवत्सरे ।
वाङ्गेश्वरोदयं काव्यं द्विजो रामो व्यलीलिखत् ॥

Saka 1575.

श्रीकृष्णो जयतितरां

5214.

ADVAITA BHAṬṬA.

533. रामलिङ्गवर्णनम् वा तक्ररामायणम् ।

Rāma-liṅga-varṇanam or *Takra-rāmāyaṇam.*

For the manuscript see L. 1286. An interlocution between a milk-maid engaged in churning butter and a Brahmin girl who came to her for sour-milk. The milk-maid asks the story of Rama-candra and the Brahmin girl answers her query. The book is in nine cantoes. Unique.

The author's name and the date of the composition of the present work are given in the following verses :—

57A, फेनासङ्गमगौतमीशुभतटे माञ्जीरतीर्थे द्विजः
श्रीकृष्णात्मज (वाप) भाय (?) भट्टतनुजो ह्यद्वैतसंज्ञो जडः ।
आस्ते तेन सुमर्थितं हरिबलात् श्रीरामलिङ्गामृतम्
काश्यां मुक्तिदमण्डपे हरितिथौ विद्वत्सभासन्निधौ ॥ ४६ ॥
रामलिङ्गरसवर्णनमेतत् वर्णितं मदननंग्रहसर्गः ।
सर्व्वदा सकलचित्तनिसर्गैः प्रीयतां हरिपदाम्बुजभक्तः ॥ ४७ ॥
अनेन प्रीयतां देवो हयग्रीवः श्रियः पतिः ।
वेदव्याख्याननिरतो मद्वंशप्रतिपालकः ॥ ४८ ॥
शाके खानिलपञ्चभूपरिमिते (1550) संवत्सरे कीलके
हेमन्तेऽजमरीचिवासरहरिर्भूक्षत्रपूर्णातिथौ ।
सारं भुक्तिविमुक्तिदं त्रिजगतां श्रीरामलिङ्गामृतं
काश्यां वैदिकभायभट्टतनुजो ह्यद्वैतनामापिबत् ॥ ४९ ॥

Colophon :—

इति श्रीरामलिङ्गवर्णनं सम्पूर्णम् । संवत् १८७१

The author's name was Advaita Bhaṭṭa. His father was Bhāya Bhaṭṭa, and his grandfather Kṛṣṇa Bhaṭṭa. He wrote this work at Benares in the Saka year **1550**= 1628 A.D. He was a native of Mārjāra-tīrtha at the confluence of Godāvarī and Phenā.

5215.

RĀMA BHAṬṬA.

8378. **गीतगिरीशकाव्यम् ।** *Gīta-girīśa-kāvyam.*

By Rāma Bhaṭṭa, the son of Śrī-nātha.

Substance, country-made paper. 5 × 3½ inches. Folia, 17 (by counting). Without beginning. Lines, 11–18 on a page. Character, old Nāgara. Appearance, discoloured. Date, S. 1759.

End :—

आसीदसीममहिमा स हिमावदात-
मूर्त्तिर्भवस्य चरणार्चनया प्रकीर्त्तिः ।
श्रीनाथभट्ट इति तत्तनयेन राम-
नाम्नाङ्कितं व्यरचि गीतगिरीशमेतत् ॥

Colophon :—

इति श्रीगीतगिरीशे सुप्रीतपार्व्वतीपतिर्नाम द्वादशः सर्गः ।

Post Colophon :—

संवत् १७५९ वर्षे आ वदि १३ शनौ श्री० चं गोपालजी गणेश-
सुतेन लिखितं स्वपठनार्थं । श्रीरस्तु ॥

For the beginning of the work see Oxf. No. 234.

5216.

9722. *Gīta-girīśam.*

Substance, country-made paper. 10 × 5½ inches. Folia, 20. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 520. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1923. Appearance, fresh. Complete.

A work in twelve chapters, written in imitation of Gīta-govinda, the theme of the present work being the amorous sports of Girīśa and Gaurī.

Beginning :—

ॐ श्रीविश्वनाथाय सात्मजाय नमः ।

कर्षन्ताविततरेतरस्य मनसो बद्धेव विद्धेव ते
संमोहं ददतावथाश्रुमधयामिच्चेव हर्षप्रदौ ।
किञ्चित् सङ्कुचितौ पुनर्विकसितौ श्वेतौ शितौलोहितौ
पातामीश्वरयोस्तरङ्गतरलौ लोकान् कटाक्षावभौ ॥
हर्षं श्रीहर्षनामा रचयति वचनैरद्भुतार्थैर्दुरूहैः
गम्भीरैर्भावितो भारविरपि तनुते चित्तपद्मप्रबोधं ।
वागगुम्फैः सप्रसादैर्मृदुगदितपदैः कालिदासः प्रसीद-
त्युच्चैर्लोकेषु तेषामहमपि चरणाम्भोजभृङ्गोऽस्मि रामः ॥
हर्षोच्चं कपिरनुवर्त्तते यथायं खद्योतोऽर्किमपि निर्धनो धनाढ्यं ।
श्रीतुमक्यादहमधुना तथानुकुर्व्वे लालित्यं कविजयदेवभारतीनां ॥
+ + कर्पूरपूरगौरीगौरीपतिगीतिसक्तनौ चेतः ।
मम निर्म्मलयतु वाणी क्षीणा वीणापि यद्गिरौ रणति ॥

ललितरागेण गीयते ।

गजवरवदनविभूषितमदरूषित ग
मधुकरगायक गीतसुखय गणाधिपते । इत्यादि

End :—

मधु विधुतमसि त्वं खण्ड ते खण्डतास्तात्
सरक नरकमेव त्वं त्वमिक्षो त्वरोऽसि ।
अमृतमनृतमेवास्य स्त्रियस्त्वाधरत्वं
न किमधर ईमा यत् रामवाचो जयन्ति ॥
आसीदसीममहिमा स हिमावदात-
मूर्त्तेर्भवस्य चरणार्च्चनयाप्तकीर्त्तिः ।
श्रीनाथभट्ट इति तत्तनयेन राम-
नाम्नाङ्कितं व्यरचि गीतगिरीशमेतत् ॥

Colophon :—

इति श्रीगीतगिरीशे सुप्रीतपार्व्वती-पतिर्नाम द्वादशः सर्गः ॥ १२ ॥

Post Colophon Statement :—

नेत्रकराङ्कशशिमिते वैक्रमेऽब्दे लेखीदं ।

कविना लक्ष्मीनारायणेन काश्यामाश्विनस्य सिते ॥

5217.

JAGAN-NĀTHA PAṆḌITA.

8323. करुणालहरी । *Karuṇā-laharī.*

One leaf, written in Nāgara character, containing 29 ślokas addressed to Viṣṇu—

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अयि दीनतरं दयानिधे दुरवस्थं सकलैः समुज्झितं ।

अधुना नाथ निभालयन्निमं भजसे हा कथमस्मि चिन्ततां ॥

Aufrecht says Catal. Catalogum, Vol. I, p. 82.

"Karuṇā-laharī sometimes called Viṣṇu-laharī by Jagan-nātha Paṇḍita Rāja."

5218.

9559. अश्वधाटी । *Aśva-dhāṭī.*

By Jagan-nātha Paṇḍita.

Substance, country-made paper. $11 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 70. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1946. Appearance, tolerable. Complete.

Complete in twenty-six verses.

Printed in the Subhāṣita-ratnā-kara, Bombay, 1872, with a commentary by the editor, pp. 258–270. It is called Aśva-dhāṭī, because, the metre reads like the sound of the horse's hoof when it is in gallop.

5219.

7801. भामिनीविलासम् । *Bhāminī-vilāsam.*

By Paṇḍita-rāja Jagan-nātha.

Substance, country-made paper. $10\frac{1}{4} \times 5$ inches. Folia, 15. Lines, 14 on a page. Character, modern Jaina Nāgar. Appearance, fresh. Complete.

Colophon:—

इति श्रीमदखिलां भ्रवेंगिनादि-कुलावतंसपण्डितराज-जगन्नाथ-विरचिते भामिनीविलासे महाकाव्ये शान्तिवर्णनश्चतुर्थो विलासः ॥

Post Colophon:—

लि० ऋ० रामनाथेन पठनार्थं ॥
संवत् १९०३ वर्षे मिति फाल्गुन शुक्लपक्षे तिथौ
पंचम्यां रूविवासरान्वितायां ॥ मेदनीपुरनगरे ॥
वृहन्नागोरी लोंकागच्छे ॥ श्री१श्री ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥
रात्रिर्गमिष्यति भविष्यति सुप्रभातं, etc., etc.

Well-known and often printed.

5220.

9606. *Bhāminī-vilāsaḥ.*

Substance, country-made paper. 9×4 inches. Folia, 25. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 540. Character, Nāgara. Appearance, very old. Complete.

5221.

8493. *Bhāminī-vilāsaḥ.*

Substance, country-made paper. $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 19. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1929. Appearance, fresh. Complete.

Last Colophon :—

इति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणपारावारीणस्य श्रीपेरमभट्टसूरेस्त[न]येन श्रीमत्पंडितराजजगन्नाथनिर्म्मितानां पद्यानां संग्रहे भामिनीविलासाख्ये शान्तश्चतुर्थो विलासः ।

Post Colophon :—

संवत् १९२९ समाप्तिमगमत् लिखितं विश्वनाथद्विवेदेन स्वार्थं परार्थं च श्रावणे दशम्यां चन्द्रवासरे सम्पूर्णम् ।

श्रीसदाशिवो विजयतेतरां ।

5222.

SAṄKARṢAṆA.

37. **सत्यनाथाभ्युदयः ।** *Satya-nāthābhyudayaḥ.*

With a commentary.

Substance, country-made paper. $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 165. In tripāṭha form. Character, Nāgara. Complete in 11 cantoes. Fresh.

The author is Saṅkarṣaṇa, the son of Śeṣācārya and disciple of Satyābhinava-tīrtha-yati-rāja who, in his turn, was the disciple of Satya-nātha-tīrtha. The commentator is Subrahmaṇyācārya. The work gives the biography of Satya-nātha-tīrtha.

In the village of Marīci on the Kṛṣṇā there lived a Brahmin couple, Kṛṣṇācārya and Rukmiṇī in the Marma-Bhārgava gotra. The ācārya was a professor of Ṛg-veda with wonderful memory (avadhānī). By worshipping Nṛ-siṃha the couple got a son who was named Nṛ-siṃha. Nṛ-siṃha became a very learned man and renounced the world as a disciple of Satya-nidhi Yati of the Mādhva School and got successively the names of Raṅga-nātha and Satya-nātha.

Ananta (Sābāji), a commander of the armies of Bijapura was one of his disciples. His contemporaries were Raghu-nāthācārya of Kāñcī, Veṅkaṭa-varāhācārya of

Bānabāḍapura, Nārāyaṇa of Samudra-grāma, Śrī-nivāsācārya of Durvāsa, Muddu-Nṛ-siṃhācārya of Jāna-maṅgala and Gopāla-Nāra-siṃha and Gopāla-Vāsudeva.

Satya-nātha lived at Aruṇācala and died there. He wrote several commentaries. On the Brahma Sūtra Mādvācārya wrote his Aṇu-bhāṣya, Jaya-tīrtha commented on it and named it Tattva-prakāśikā. Satya-nātha's Abhinava-candrikā is a commentary on the Tattva-prakāśikā. He also wrote a commentary on the bhāṣya by Mādhva on the Ṛg-veda.

5223.

459. गोपालविवेकः । *Gopāla-vivekaḥ*.

A Poem on Gopāl and its commentary.

For the MS. see L. 1357.

The authorities consulted are :—

(1) Mahā-bhārata, (2) Bhāgavata, (3) Bhagavad-gītā, (4) Skanda-purāṇa, (5) Nāradīya-purāṇa, (6) Garuḍa-purāṇa, (7) Vijñapti-śataka, 4A. and 9B. (8) Yoga-vāśiṣṭha, (9) Pāda-valli, 14A. (10) Bṛhat-vāmana, 14A.

There are altogether 42 verses.

5224.

VAṄŚA-MAṆI.

8148. हरिकेलिः । *Hari-keliḥ*.

By Vaṅśa-maṇi, son of Rāma-candra and Jaya-mati.

Substance, Nepalese paper. 12×3½ inches. Folia, 97. Lines, 5 on a page. Extent in ślokas, 1500. Character, Nāgara in a Nepalese hand. Date, N.S. 831=1711 A.D. Appearance, fresh. Complete.

A poem, complete in 17 sargas, on the life and career of Śrī-kṛṣṇa, ending with the killing of Kaṃsa.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः। श्रीसरस्वत्यै नमः।
वन्दे सन्देहसन्दोह(मन्देह)दूरीकरणभास्वरी।
नित्यप्रकाशौ जगतां गुरू गौरीगिरीश्वरौ॥
अयं मम समारम्भो गोविन्दगुणकीर्त्तने।
मेरुहेमसमाहारं शिशोरनुकरोति हि॥
अनिष्पन्नाभिधेयापि तथापि मम भारती।
कस्य नानन्दयेदन्तः शिशूनामर्द्धवागिव॥
यस्य पादजलं गङ्गानङ्गारेर्मौलिमण्डलं।
कीर्त्तितः स कथं न स्यादघसंघहरो हरिः॥
अथ स्वनति जीमूतमङ्गलानकजालके।
चञ्चला नर्त्तकीन्नृत्ये प्रवृत्ते गगनाङ्गने॥
प्रसन्नपांशुप्रकरपवनो पवनोदके।
कालेऽसूत जगत्सूतिं देवं देवकनन्दिनी॥
युग्मकं॥
सत्त्ववृद्धिः सतामास खलीकारः खलात्मनां।
वीजं वृजिनभङ्गस्य जात एव जगत्पतिः॥
अत्यजत्तामसोल्लासभारवाधां वसुन्धरा।
द्यौरपि द्योतमानार्कचन्द्रादिगगनेचरा॥

6B, कल्पे कल्पे भुवनमखिलं येन सृष्टं विसृष्टं
यस्यैवासौ जयति भगवानंशुमानंश एकः।
कः प्रत्येतु प्रथयतु च को धाम तत् सामगम्यं
नन्दालिन्दे गलितवयसा वाससाच्छन्नभासा॥
पिता यस्यान्विच्छ्याऽम्बुधिवहलने चन्द्रमा रामचन्द्रो
जगत्ख्याता माता जयमतिरिति श्रीभवानीव वन्द्या।
कृते तेन श्रीवंशमणिकविना कृष्णकाव्येऽतिभव्ये-
ऽभवत् पूर्णां पूर्णो हरिजनिगुणैरादिमः सर्ग एषः॥

7A, इति श्रीवंशमणिकृते हरिकेलौ महाकाव्ये प्रथमः सर्गः।

14B, पिता०

द्वितीयोयं वृन्दावननिवसनं पूर्णतामाप सर्गः ॥

21A, ०तृतीयः सर्गोऽसावगमदमलः कृष्णकैशोरकेलिः ॥

26B, ०ऽभवत् पूर्णः पूर्णं हरिगुणगणैरेव सर्गश्चतुर्थः ॥

34A, ०ऽभवत् पूर्णः स्तूर्णं भुजग-दमनः पञ्चमः सर्ग एषः ॥

40A, ०ऽगमत् सर्गो दुर्गात्मजमुखगतामेष संख्यां दधानः ॥

45A, ०ऽभवत् पूर्णः पूर्णः शरदृतुगुणैः सप्तमः सर्ग एषः ॥

49A, ०ऽभवत् पूर्णस्तूर्णं वसुगणनया कामिनीकेलि सर्गः ॥

53A, ०ऽभवत् पूर्णोऽपगातिथिगणनया सम्मितः सर्ग एषः ॥

58B, गतो दिक्संख्याको रसिकहृदयोल्लासकः सर्ग एषः

64B, ०ऽगमत् सर्गोनैसर्गिकगुणमयो भर्ग्यसंख्यासमेतः ॥

69A, ०ऽगमत् सर्गो नाम्ना हरिविहरणो मासमसंख्येयसंख्यः ॥

73B, ०समापत् सर्गोऽयं त्रिगुणशशियुग्वेदसंख्यासमेतः ॥

80B, ०समाप्तः सर्गोऽयं भुवनगणनापूरकस्वारुसर्गः ॥

85B, ०ऽभवत् पूर्णः तूर्णं तिथिगणनया लक्षितः सर्ग एषः ॥

90B, ०ऽभवत् पूर्णस्तूर्णं शशधरकलासंख्यया सर्ग एषः ।

Last Colophon :—

समापत् सर्गोयं शिशिरकरसंयुक्तषट्कारसंख्यः ।

इति विन्ध्यपञ्चकुलावतंसमणिमहोपाध्यायश्रीवंशमणिशर्म्मकृतं हरिकेलिनाम महाकाव्यं समाप्तं ।

Post Colophon :—

यादृशमित्यादि ।

शिवकृष्णशर्म्मणा लिखितं शुभमस्तु ॥

नेपालाब्दे भूगुणनागैः संप्रमिते

मार्गे मासि च शुक्रे राकातिथियुक्ते ।

साध्ये योगे रोहिणिकाभे शिवकृष्णः

कार्ष्णं काव्यं व्यलिखदेतन्माधवभूः ॥

5225.

ŚRĪ-KṚṢṆA SĀRVA-BHAUMA.

3374. पदाङ्कदूतम् । *Padāṅka-dūtam.*

Substance, country-made yellow paper. 15 × 3½ inches. Folia, 6. Lines, 5 on a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1777. Appearance, fresh. Complete.

Post Colophon :—

गोत्रगोत्राब्धिभूमाने शाके श्रीनाथभूसुरः ।
काव्यं पदाङ्कदूताख्यं शुचौ सौरिदिनेऽलिखत् ॥

5226.

5196. *Padāṅka-dūtam.*

Substance, country-made paper. 14½ × 3½ inches. Folia, 6. Lines, 6 on a page. Character, Bengali of the early nineteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

5227.

5130. *Padāṅka-dūtam.*

Substance, country-made paper. 16 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1701. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon :—

इति श्रीकृष्णसार्व्वभौमविरचितं पदाङ्कदूतं समाप्तम् ।

Post Colophon Statement :—

(१७०१) शाके चैक प्रसूनधरशौभ्रन्निशायाञ्च पत्यौ
वैशाखस्य त्रितयदिवसे भूमिपुत्रस्य वारे ॥
श्रीकाशीनाथनामा द्विजकुलप्रभवः स्वर्धुनीतीरवासी
श्रीकृष्णेन प्रणीतं मुरहरपदयोश्चिह्नदूतं लिलेख ॥

इति श्रीकाशीनाथदेवशर्म्मणः स्वाक्षरं पुस्तकञ्च ।

5228.

JAYA-RĀMA NYĀYA-BHŪṢAṆA.

4056. पदाङ्कदूतटीका ।

A commentary on Padāṅka-dūtam.

Substance, country-made yellow paper. $16\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. **Folia**, 16. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 750. Character, Bengali. Date, Śaka 1750. Appearance, fresh. Complete.

It begins thus :—

ॐ नमः श्रीकृष्णाय ।

तारापदयुगं नत्वा गुरुं ज्ञानप्रदन्तथा ।
पदाङ्कदूतटीकेयं जयरामेण तन्यते ॥
विद्वद्गणोल्लासिकेयं मुग्धबोधानुसारिणी ।
भविष्यति यदि प्राज्ञैरादरेणावलोकिता ॥
अलग्नं चेत् पदं न्यस्तं प्रमादेन भ्रमेण वा ।
दयावद्भिर्बुधैस्तत्तु संशोध्यं कृपया मया ॥

अथ रघुरामराय-नृपतिनिदेशतः श्रीकृष्णसार्व्वभौमनामा कश्चित् कविः श्रीकृष्णपदाङ्कदूतसंज्ञं ग्रन्थं चिकीर्षुः कायिकं मानसं वा स्वेष्टदेवतानमस्कारस्वरूपं मङ्गलमाचरन् वर्णयति गोपीत्यादि ।

The following is written in a different ink :—

16B, शकस्याकाशेव्वर्कद्वयविधुमे (1750) मित्रदिवसे
शुचाबव्दे सोमेश्वरनयनमे स्वान्तसरसि ।
मुदा च्चेत्रज्ञाङ्कं स्फुटमुपमयन्(?) वित्तशिना
द्विजश्रीरामो लिखदिममरं पुस्तकममलम् ॥

5229.

3324. *A commentary on Padāṅka-dūtam.*

Substance, country-made yellow paper. $18\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 18. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 720. Character, Bengali. Date, Śaka 1765. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति राणाघाटनिवासीश्रीजयरामतर्कपञ्चाननविरचिता पदाङ्क-दूतटीका समाप्ता ।

Post Colophon :—

श्रीसीतानाथशर्म्मणः स्वाक्षरमिदं पुस्तकम् । श्रीरस्तु मयि लेखके । शकाब्दाः १७६५ तारिख भाद्रस्य २८ ।

The commentary begins :—

तारापदयुगं नत्वा गुरुं ज्ञानप्रदं तथा ।
पदाङ्कदूतटीकेयं जयरामेण तन्यते ॥
विद्वद्गणोल्लासिकेयं मुग्धबोधानुसारिणी ।
भविष्यति यदि प्राज्ञैरादरेणावलोकिता ॥
... ...

The author's patron :—

अथ रघुरामराय-नृपतिनिदेशितः श्रीकृष्णसार्व्वभौमनामा कश्चित् कविः श्रीकृष्णपदाङ्कदूतसंज्ञं ग्रन्थं चिकीर्षुः कायिकं मानसं वा स्वेष्टदेवतानमस्काररूपं मङ्गलाचरणं वर्णयति गोपीत्यादि ।

5230.

3535. *A commentary on Padāṅka-dūtaṃ.*

Substance, country-made paper. 13½×4 inches. Folia, 23. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 550. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

The commentary of the last verse is marked 45.

Beginning :—

तारापदयुगं नत्वा गुरुं ज्ञानप्रदन्तथा ।
पदाङ्कदूतटीकेयं जयरामेण तन्यते ॥

The commentator is called Nyāya-bhuṣaṇa in one MS., Tarka-pañcānana in another and simply Jaya-rāma in a

third. The author of the commentary in all the three seems to be one and the same person and belonged to Rāṇa-ghāṭa, 50 miles north of Calcutta.

The author Kṛṣṇa Sārva-bhauma was a well-known Naiyāyika. He wrote a commentary on Tattva-cintāmaṇi of Gaṅgeśa of which the third book has been printed in the Bibliotheca Indica Series. The author was very proud. He saw no equal of him. When he was brought to the Ganges just before death, people said *Ānā gela*, i.e., he has been brought [to the Ganges]. He said, no, you should say "Ānā Raila." One Ānā only remained of Nyāya scholarship, i.e., fifteen anas go with me. "Āna gela" in Bengali "he has been brought" and it may also mean "one Ānā, i.e., 16th part of a Rupee is gone." The work was written under the patronage of Raghu-rāma Raya, Raja of the Kṛṣṇa-nagara family at the beginning of the eighteenth century.

5231.

RĀMA-HARI.

3702. **पदाङ्कदूतटिप्पनी ।** *Padāṅka-dūta-ṭippani.*

Substance, country-made paper. 12½ × 3½ inches. Folia, 11, the last leaf being longer than the rest by an inch and a half. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 280. Character, Bengali in a modern hand. Appearance, dilapidated. Complete.

Colophon :—

इति पदाङ्कदूतस्य टिप्पनी समाप्ता ।

Post Colophon :—

श्रीदुर्गा शरणम् । श्रीव्रजनाथस्य स्वाक्षरमिदम् ।

Beginning :—

नत्वा स्वेष्टपदारविन्दयुगलं स्वेष्टार्थदं वाञ्छितं

संसारार्णवतारणैकपरमं वीजं कृपाम्भागरम् ।

श्रीकृष्णस्य पदाङ्कदूतरचनाग्रन्थस्य टीकां मुदा
विप्रः सङ्कुरुते श्रिया हरिपरो रामः परं संयुतः ॥

... ... तदेव वृत्तान्तं कश्चित् कविवरः श्रीकृष्णस्य चरणचिह्नं दूतत्वेनोपवर्ण्य विप्रादीचकार गोपीभर्त्तुरित्यादिग्रन्थेन ।

5232.

10801. *Padāṅka-dūta-tippanī.*

By Rāma-hari.

Substance, country-made yellow paper. $10 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 7. Lines, 16 on a page. Character, !Bengali. Date, Śaka 1749. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति पदाङ्कदूतटिप्पनी समाप्ता ।

Post Colophon :—

शकाब्दाः १७४६ । ६ । ६ लिखितं श्रीहरिनारायणदेवशर्म्मन् ।

Beginning :—

श्रीश्रीराधाकृष्ण ।

नत्वा कृष्णपदारविन्दयुगलं श्रेष्ठार्थदं वाञ्छितं
संसारार्णवतारणैकपरमं वीजं कृपासागरं ।
श्रीकृष्णस्य पदाङ्कदूतरचनाग्रन्थस्य टीकां मुदे
विप्रः सन्तनुते श्रिया हरिपरो रामः स्वयं यत्नतः ॥

5233.

5262. *A commentary on Padāṅka-dūtaṃ.*

By Rādhā-mohana Vidyā-vācaspati.

Substance, country-made paper. $18 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 17. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 500. Character, Bengali of the nineteenth century. Date, Śaka 1757. Appearance, fresh. Complete.

Beginning :—

नमः श्रीकृष्णाय ।

नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं राधामोहनशर्म्मणा ।

पदाङ्कदूतविवृतिः क्रियते परमादरात् ॥

Colophon :—

इति श्रीयुक्तराधामोहनविद्यावाचस्पति-गोस्वामिभट्टाचार्य्य-
विरचिता पदाङ्कदूतव्याख्या समाप्ता ।

Post Colophon Statement :—

ध्यात्वा श्रीहिमजाङ्घ्रिपङ्कजयुगं नित्यं भवाब्धौ तरीम्
शाके सागरवाणसागरविधु-प्रामाणके मानसे ।
चैत्रे मासि च नेत्रपक्षपरिमे श्रीकान्तिशर्म्मालिख-
ट्टीकां सम्पठनाय गौष्पतिदिने श्रीमोहनीयां मुदा ॥

5234.

3695. *Padāṅka-dūta-ṭīkā.*

Substance, country-made yellow paper. 15 × 3 inches. Folia, 12. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 400. Character, Bengali. Date, Śaka 1755. Appearance, fresh. Complete.

It begins :—

नत्वा कृष्णपदाम्भोजं राधामोहनशर्म्मणा ।

पदाङ्कदूतविवृतिः क्रियते परमादरात् ॥

Post Colophon :—

गोपीभर्त्तुश्चरणयुगलं प्रार्चयन् विश्वनाथः
शाकेऽपर्णाप्रियमुखपृषत्कोदधिक्ष्माप्रमाणे ।
भानौ द्वन्द्वं गतवति विधोर्वासरे स्वभ्र-सोमे
टीकां स्वैतां लिखति सुषमां यत्र दूतः पदाङ्कः ॥

The commentator Rādhāmohana Gosvāmī was a resident of Śānti-pura and a friend of Colebrooke. He was a descendant of Advaita Ācārya, one of the associates of Caitanya.

5235.

BHĪṢMA MIŚRA (MAITHILA).

10064. गीतशङ्करः । *Gīta-śaṅkaraḥ*.

Substance, country-made paper. $10\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 34. Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 544. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1915. Appearance, fresh. Complete.

An imitation of Gīta-govinda.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

सानन्दं सुरवृंदवंदितपदो वृद्धश्रवःप्रार्थन-
प्राग्भारेष्मितपार्व्वतीपरिणयप्रौढ़प्रसादोन्मुखः ।
सद्यःसंहृतकामकोपि जगतां कामार्थसिद्धिप्रदः
कल्पद्रुः कलयत्वनेककुशलं कैलाशवासी शिवः ॥ १ ॥
श्रीमन्मैथिलधीरजेन कविना ह्वीरेण पर्णापुरे
धीरोत्साहिमनःप्रमोदकरणं ह्वीरेश्वरप्रीतये ।
माहात्म्यं गिरिजागिरीशपदयोर्गीतं मिथः प्रीतयोः
भक्तानामनिशं तनोतु सुधियामानन्दकल्पं मुदं ॥ २ ॥

गौड़मालवरागे—

वहसि विततवपुषा कुसुमोपमभारं

तरुवरभूधरनरपरिवारम् ॥ १ ॥

शङ्कर धृतभूमिसुरूप जय भुवनेश विभो ॥ ध्रुवपदं ॥, etc., etc.

End :—

प्रख्यातैकतमोगुणस्त्रिजगतामुत्पत्तिकर्म्मक्षमो

रुद्रो भूतपतिः सुयोगकरणो शान्तेन्द्रियः सर्व्वदा ।

यामाश्रित्य विमोहिनीं गिरिसुतामानन्दतः स्वान् गुणान्

विस्मृत्याभवदीश्वरोपि जगतां तां देवमायां भजे ॥

अयुक्तावपि संयुक्तौ नलिनीजलसन्निभौ ।

शिवौ कलयतां मोदं गायतां गीतशङ्करम् ॥

Last Colophon :—

इति श्रीगीतशङ्करे श्रीमन्मैथिलमहामहोपाध्यायश्रीशमिश्र-विरचिते एकादशः सर्गः ॥ ११ ॥

Post Colophon :—

समाप्तोयं गीतशङ्करः ।

पौष शुक्ल ३० बुधवासरे कः संवत् १९१६के लिषा श्रीमिच-शीतलाप्रसाद रंपुरवाग्रामे । शुभं भूयात् । श्रीशिवार्पणमस्तु ॥

5236.

RĀMA-CANDRA.

9301. **राधाविनोदकाव्यम् ।** *Rādhā-vinoda-kāvyam.*

By Rāma-candra, grandson of Puruṣottama with a commentary by the author himself.

Substance, country-made paper. 13 × 5 inches. Folia, 7. Lines, 13 on a page. Extent in ślokas, 210. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

See L. Vol. I. No. 74.

Beginning :—

ॐ॥ मालीनो घनमालीनो वनमाली ।
मालीनो वनमाली नोवतु माली ॥

End :—

रामचन्द्रकविना कविनादः पुरुषोत्तमस्य सुतेन सुतेन ।
राधिकाहृदयशोकदमासीद् राधिकाहृदयशोकदमारात् ॥

Commentary begins :—

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।
कुशेशयदलाकारशयशायिनि मौक्तिके ।
मुञ्जर्मुञ्जरुदासीनामासीनामाश्रये श्रियम् ॥ १ ॥
राधाविनोदकाव्यस्य प्रकाशः परितन्यते ।
सुधिया रामचन्द्रेण भास्वतेव सरो[रु]हम् ॥ २ ॥

अथ प्रारिप्सितग्रन्थस्य निष्प्रत्यूहपरिसमाप्तिकामनया कृतं स्वेष्टदेवता कीर्त्तनात्मकं मङ्गलमित्यादि - - - - - - - - - वनमालीहरिर्नोऽस्मानव(वि)त्वित्यन्वयः ।

Ends :—

रामचन्द्रकविना अदः राधिकाहृदयशोकदं राधिकाया हृदयशोकः तं द्यति तद् राधिकाहृदयशोकदं नाम काव्यं आसीत् तेन विरचितमित्यर्थः । कीदृशेन कविना - - को ब्रह्माखः[उः]शंभुः श्च विष्णुः ततो द्वन्द्वः तेन क वास्ते विद्यन्ते स्वामिनो यस्य तेन तथा पुरुषोत्तमस्य सुतेन सुतेन पुरुषोत्तमस्य सुतो जनार्द्दनः तस्य पुनः श्रेष्ठः सुतः तेन किंविधमदः काव्यं आराद् दूरं आत्मेति यावत् । राधिका हृदये यस्य स राधिकाहृदयो हरिः तस्य शोकं द्यति तद् भक्तिकरमित्यर्थः ।

Colophon :—

इत्यागमिरामचन्द्रविरचितं राधाविनोदकाव्यं स्वविरचितटीकासमवेतं संपूर्त्तिमगमत् ।

5237.

KĀŚĪ-NĀTHA.

8159. यदुवंशकाव्यम् । *Yadu-vaṃśa-kāvyam.*

Substance, country-made paper. 10½ × 4½ inches. Folia, 2–56. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Incomplete.

A grammatical poem in imitation of Bhaṭṭi.

6A, इति श्रीयदुवंशे महाकाव्ये श्रीकाशीनाथकृतौ लिट्प्रयोगो नाम प्रथमः सर्गः; 15A, लुङ्प्रयोगो नाम द्वितीयः सर्गः; 18A, ०चङ्प्रयोगो नाम तृतीयः सर्गः; 23B, ०नकुषदिग्विजये यङ्प्रयोगो नाम चतुर्थः सर्गः; 28A, ०लङ्प्रयोगो नाम पञ्चमः सर्गः; 32B, ०ययातिचरिते षष्ठः सर्गः; 40B, ०वंशनिरूपणो नाम सप्तमः सर्गः; 47A, ०अष्टमः सर्गः; 50B, ०रुक्मिणीसन्देशो नाम नवमः सर्गः ।

See Nep. Catal. 1905, p. 232 where the author's father is said to be Śaṃkara and mother Rohiṇī.

5238.

RAGHU-VĪRA DĪKṢITA.

8325. कृष्णलीलामृतलहरीकाव्यम् ।

Kṛṣṇa-līlāmṛta-laharī-kāvyam.

Substance, country-made paper. 12 × 5 inches. Folia, 30. Lines, 9–11 on a page. Extent in ślokas, 800. Character, Nāgara of the seventeenth century. Appearance, old and decayed. Complete.

Beginning:—

श्रीकृष्णो गुरुर्वरदमूर्त्तिर्जयति ॥

चन्द्रास्यं नवदलकोमलाभं

शङ्खाद्यैः स्त्रगिशरपाशचापचिह्नं ।

श्रीकृष्णं द्विगुणचतुर्भुजं हृदब्जे

सन्धायामृतलहरीं चरीकरीमि ॥ १ ॥

श्रीकृष्णावतारकथां महाघह+
प्रस्तोष्ये गुरुचरणाम्बुजालिचित्तः ।
दैवज्ञः कविरघुवीरदीक्षितोऽहं
साफल्यं यदि जनुषो विधातुकामः ॥ २ ॥

3B. (Written in a later hand on the top of the page).

संख्यावत् श्रीविट्ठलस्यात्मजेन बद्धे काव्ये कृष्णलीलामृताख्ये ।
हर्षाङ्केऽसौ जन्मलीलाभिधानः पूर्त्तिं यातः सर्ग आद्योऽनवद्यः ॥

इति दैवज्ञरघुवीररचिते श्रीकृष्णलीलामृतलहरीकाव्ये हर्षांके जन्मलीला प्रथमः सर्गः ।

It Ends:—

29B. जयति संगमनेरपुरे वरेऽत्रिनयनप्रभवामलकीर्त्तिभाक् ।
त्रिसमयज्ञगणाग्रगतां गतो द्विजवरः खलु वृवसमाह्वयः ॥
+ + + वेदविदां वरिष्ठा वेदैर्मिता वेदहरित्प्रतीताः ।
तेषां वरिष्ठस्तु गुणैर्गरिष्ठः काशीप्रतीष्ठो गिरिजेशनिष्ठः ॥
श्रीच्चेतो गुणगणाम्भोधी तदीयात्मजौ
एकः श्रीधरनामकः तदपरो वीरोत्तराद्यो रघुः ।
संसाराहिविशोकतापशमनं + + + मृतं
पेयं सर्व्वजनस्य कर्णपुटकैः काश्यां दुदोहोक्तिभिः ॥
मुहूर्त्तसर्व्वस्वमशौचतत्त्वं सेतुञ्च होरार्णवपञ्चरत्नं ।
+ + + परोपकृत्यै गङ्गाष्टकाद्यं परलोकसिद्ध्यै ॥
चक्रेऽथ शैवीं वरकामधेनुं शृङ्गारपूर्व्वां लहरीं शिवायाः ।
दुर्गाष्ट + + + + स्तुतिञ्च श्रीकृष्णकाव्यं रघुवीरशर्म्मा ॥
ग्रामः पञ्चवटीप्रदेशसविधे यः सज्जनानां प्रियः
ख्यातः संगमनेर इ + + + जनैर्मण्डितः ।
तत्रत्यः कविदैवविद्वरसुरो भूषामणिर्विट्ठलः
तत्पुत्रो रघुवीरदीक्षित इदं श्रीकृष्णकाव्यं व्यधात् ॥
संख्यावत् श्रीविट्ठलेशात्मजेन बद्धे काव्ये कृष्णलीलामृताख्ये ।
हर्षाङ्केसौ कृष्णलीलाक्रमाख्यो विश्वैस्तुल्योऽगात् सुसर्गः प्रपूर्त्तिं ॥

Last Colophon :—

इति कविदेवज्ञवर्य्यविट्ठलदीक्षितात्मजरघुवीरविरचिते श्रीकृष्ण-
लीलामृतलहरीकाव्ये लीलाक्रमाख्यः त्रयोदशः सर्गः ।

Then comes the date of the composition of the work. (Śaka 1594).

शाकेऽब्धिनन्देषुमहीप्रमाणे मार्गासिते विश्वतिथौ व्यधत्त ।
श्रीकृष्णलीलामृतकाव्यमेतत् सर्वान्तरात्माहृषितोऽस्त्वनेन ॥

5239.

VEṄKAṬĀCĀRYA.

510. विश्वगुणादर्शः । *Viśva-guṇādarśaḥ.*

By Veṅkaṭācārya, son of Raghunātha Dīkṣita by Sītāmbā, and grandson of Appaya Dīkṣita.

For the MS. see L. 1309. The author belonged to Kāñcī-deśa. The English are called Hūnas. They are decried by one and praised by another Gandharva.

5240.

9638. *Viśva-guṇādarśaḥ.*

Substance, country-made paper. 12 × 6½ inches. Folia, 45. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 990. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Incomplete.

The second and third verses of the MS. run thus :—

काञ्चीमण्डलमण्डनस्य मखिनः कर्णाटभूभृद्गुरो-
स्तातार्यस्य दिगन्तकान्तयशसो यं भागिनेयं विदुः ।
अस्तोकाध्वरकर्तुरप्पयगुरोरस्यैव विद्वन्मणेः
पुत्रः श्रीरघुनाथदीक्षितकविः पूर्णो गुणैरेधते ॥ २ ॥
तत्सुतस्तर्कवेदान्ततन्त्रव्याकृतिचिन्तकः ।
व्यक्तं विश्वगुणादर्शं विधत्ते वेङ्कटाध्वरी ॥ ३ ॥

In the colophon of the previous number, L. 1309, Tātārya is described as the expounder of a treatise in which are refuted five theories, Appayācārya as belonging to Ātreya gotra and Raghunātha Dīkṣita as an expert in Śleṣa and Yamaka. In that colophon there is an adjective to Veṅkaṭācārya—श्रीनिवासकृपातिशयसुविदिततनयस्य Rajendralāla takes this श्रीनिवास to be the father of the author, and misreads कृपा as रूप.

See L. Vol. III. p. 322. Oxf. No. 319.

5241.

ANONYMOUS.

10378. गोकुलेशलीलासुधानिधिः ।

Gokuleśa-līlā-sudhānidhiḥ.

Substance, country-made paper. 10 × 6½ inches. Folia, 45. Lines, 10, 11 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh.

To the end of the 21st taraṅga of the first kallola.

An Eulogy of Gokuleśa (a descendant of Vallabha) and of his ancestors.

Beginning :—

पुरुषोत्तमखर्वाज्ञाधिकसौभाग्यपङ्कजः ।
गोकुलेन्दुमुखीवृन्दजीवनं यन्नतोस्मि तत् ॥

निजप्रकाशप्रसरावधूततमःकृतार्थीकृतजीववृन्दं ।
स्फुरन्मुखश्रीजितशारदेन्दुं श्रीगोकुलेन्दुं शरणं प्रपद्ये ॥
श्रीमद्वल्लभसत्कुलनिर्म्मलप्रकाशमार्त्तण्डः ।
सज्जनकुमुदकलेन्दुर्गोकुलनाथो हरिर्जयति ॥
संपूर्णपुरुषोत्तमभावाभिव्यक्तिसुखदमधुरश्रीः ।
अङ्गीकृतद्विजवपुर्गोकुलनाथो हरिर्जयति ॥
निर्म्मलशारदहिमकरकरनिकरक्षीरक्षीरसत्कीर्त्तिः ।
श्रीविट्ठलेशतनुजो गोकुलनाथो हरिर्जयति ॥ ६ ॥, etc., etc.

7A, इति श्रीमद्गोकुलेशलीलासुधासिन्धौ श्रीगोकुलेशप्रादुर्भावमये प्रथमकल्लोले तद्वर्णनारम्भोपपत्तीनि (?)

अस्ति त्रिलोकालंकारभूता धर्म्मकृतस्थितिः ।
+ + + +
+ + + +

7B, लोकैर्युतान्ध्रदेशे काकुंभेति करसंविश्रुता नगरी ॥
8A, ०श्रीमद्गोकुलेशपूर्व्वपुरुषनगरीकुलवर्णनमयो द्वितीयस्तरंगः ॥ २ ॥

अभूत्तत्र द्विजश्रेष्ठो गङ्गाधर इति श्रुतः ।
धार्म्मिकः सत्यसन्धश्च दाता भोक्तातिथिप्रियः ॥

10B, ०श्रीमद्गंगाधरसोमयाजि-गणपति-वल्लभ-लक्ष्मणदीक्षित-प्रादुर्भावनिरूपकस्तृतीयस्तरंगः ॥ ३ ॥

एल्लम्मा नाम तस्यासीत् भार्य्या सर्व्वगुणान्विता ।
विष्णुव्रतपरा साध्वी सर्व्वधर्म्मपरायणा ॥
तेनातिश्रद्धया भक्त्या यथाविधिकृतैर्मखैः ।
तुष्टो गर्भं विवेशास्या भगवान् परमेश्वरः ॥
अथासौ लक्ष्मणः श्रीमान् प्रयागे वस्तुमिच्छया ।
प्रातिष्ठत ततः पुर्य्याः सजातीयैर्द्विजैर्वृतः ॥
आगच्छतो लक्ष्मणस्य भार्य्या पुत्रमसूत सा ।
चम्पारण्याभिधे देशे भीमरथ्यास्तटे शुभे ॥

ग्रामे चोखडाभिधे हन्त विक्रमार्कस्य भूपतेः ।
राज्यकालान्मिते वर्षे निधिदिग्बाणभूमिभिः ॥ (1509)

This chapter is devoted to the birth and career of Vallabha.

13A, श्रीकृष्णपुष्टिसद्भक्तिपथे सर्व्वान् कृपामरात् ।
प्रायः प्रावीविशल्लोकानलं खलु महाफले ॥
अथ काश्यां समागत्य तत्र पत्रावलम्बनम् ।
विदधौ सर्वविदुषां स्मयाम्भोधिविशोषकम् ॥
तत्रोपेन्द्राश्रमादीन् स मायावादविचक्षणान् ।
अशेषानेव निर्जित्य सप्तविंशतिवासरैः ॥
युक्ति[भि]ः श्रुतिभिर्मानैः साकारं पुरुषोत्तमम् ।
व्यवातिष्ठि (?) यदुद्भूतत्द्युक्तिनिकरः प्रभुः ॥
एवमर्ज्जितसत्कीर्त्तिः चर्मादि(?)दक्षिणां दिशं ।
प्रतिगच्छन्नसौ तत्र विद्यानगरमीश्वरः ॥
तत्रापि विजिताः सर्व्वे पण्डिता वेदवादिना ।
अञ्जसैवमुदा हंत मायावादपरायणाः ॥
कृष्णरायाभिधो हन्त यो विद्यानगरेश्वरः ।
स सन्तुष्टस्तदा चक्रे तस्य हेम्नाभिषेचनम् ॥, etc., etc.

16A, ० चतुर्थस्तरङ्गः ।

25B, ० श्रीमद्गोकुलेशाष्टकव्याख्याने प्रथमनामार्थनिरूपकः षष्ठ-
स्तरङ्गः ॥ ६ ॥

28A, ० द्वितीयनामार्थनिरूपकः सप्तमस्तरङ्गः ।

In the first kallola, there are 50 taraṅgas of which the present MS. contains 21 only. In the 6th begins the explanation of Gokuleśāṣṭaka along with the various interpretations of the name Gokuleśa, which continues to the end.

Last Colophon :—

इति श्रीमद्गोकुलेशलीलासुधासिंधौ श्रीगोकुलेशप्रादुर्भावमये प्रथमकल्लोले श्रीमद्गोकुलेशाष्टकव्याख्याने षोड़शनामार्थनिरूपक एकविंशस्तरङ्गः ॥ २१ ॥

प्रथमकल्लोलके सर्व्वं ५० पञ्चास्तरंगहै तामे एक्किस भये

5242.

VĀṆĪ-NĀTHA KAVĪNDRA.

8331. मुकुन्दोदयकाव्यम् । *Mukundodaya-kāvyaṃ.*

Substance, country-made paper. 10½ × 4 inches. Folia, 62–86. Lines, 8 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured. A mere fragment.

A poem on Srī-kṛṣṇa, written under the patronage of Raghu-deva, son of Sukla-dhvaja.

The following colophons are found in the fragment :

64A, श्रीशुक्लध्वजनन्दने नरपतौ देवद्विजोपासनो-
दञ्चत्कीर्त्तिकुमुद्वतीपरिवृढे प्रोल्लासिनि क्ष्मातले ।
वाणीनाथकवीन्द्रनिर्म्मितमहाकाव्ये मुकुन्दोदये
सम्पूर्णो हरिकेलिवर्णनतया सर्गोऽयमेकादशः ॥

70B, त्राणायावनिमण्डलस्य करुणापीयूषपाथोनिधौ
वीरश्रीरघुदेवभूपकपटादुज्जृम्भमाणे हरौ ।
वाणीनाथकवीन्द्रनिर्म्मितमहाकाव्ये मुकुन्दोदये
हृद्यद्वारवतीप्रशस्तिसुभगः सर्गोऽगमद् द्वादशः ॥

75B, दोर्द्दण्डप्रसरप्रतापदहनध्वस्तारिभूमीपति-
ध्वान्ते श्रीरघुदेवभूभुजि जनानन्दाय भाति क्षितौ ।
वाणीनाथकवीन्द्रनिर्म्मितमहाकाव्ये मुकुन्दोदये
सर्गः प्राज्ञमुदे त्रयोदशतया गण्यः समाप्तिं गतः ॥

81B, पश्चत्कार्म्मुकनिःसरद्-घनशरध्वस्तारिभूमीभुजे
भ्राजिष्णौ रघुदेवनामनि नृपे भूपालचूडामणौ ।

वाणीनाथकवीन्द्रनिर्मित-महाकाव्ये मुकुन्दोदये
सर्गः प्राप चतुर्दशः सुकृतिनां चेतो मुदे पूर्णतां ॥

5243.

NĪLA-KAṆṬHA.

4273. **शृङ्गारवीचिः ।** *Sṛṅgāra-vīciḥ and other works.*

Substance, palm-leaf. 12 × 1 inches. Folia, 49 to 82. Lines, 4 on a page. Extent in ślokas, 700. Character, Uḍiyā written about a hundred years back. Appearance, soiled.

I.

Last Colophon :—

आरत्नाकरसीमपिष्टपसरःखेलद्यशःसारसा
आसन् भूमितलेऽत्र रायगुरवो ये लोकनाथाह्वयाः ।
तच्छात्रः करुणैकपात्रमभवत् यो नीलकण्ठो महा-
पात्रस्तस्य समाप्ततामियमगात् शृङ्गारवीचिः कृतिः ॥

Sṛṅgāra-vīci by Nīla-kaṇṭha, beginning in leaf 49 comes to an end in 61B.

It begins thus :—

श्रीगणेशाय नमः ।

यदन्तर्वैधेया अपि सकलविद्यासु कुशलाः
विचिन्त्य प्रध्वस्ताखिलदुरितभाराः क्षणमपि ।
गिरां देव्याः कामं किमपि चरणाम्भोजयुगलम्
मदीये पङ्काढ्ये स्फुरतु सततं मानस इह ॥
शब्दशून्ये गिरां देवि मामकाननकापथे ।
भवती गन्तुकामा चेत् सावधाना पदे पदे ॥
कालिकालोलनोद्भूतां काञ्चिद् वाणीमिमां जनाः ।
नीलकण्ठस्य साध्वीं वासाध्वीं कलयत क्षणम् ॥
नितान्ततान्तनेत्रान्तकान्तस्यान्ते सुखाम्बुजम् ।
विपरीतातिमत्तायाः सततं चिन्तयामि तत् ॥

वशीकृतचराचराल्पितधराधराखस्तनद्वयेन ।
जितकान्तकाञ्चनतनूस्तनूद्यत्कटि स्मरेण चतुरातुरा
गजपतिर्गतिः केवलम् ॥

II.

71A. *Colophon* :—

इति श्रीहरवधूचरणारविन्दस्मरणप्रवणान्तःकरणनीलकण्ठकृतं सम्बोधनशतकं सम्पूर्णम् ।

This comes to an end in leaf 71A.

62A. *Beginning* :—

पङ्कजाक्षणभवचरणार्चां
पङ्कजात-विवशो गिरिकन्ये।
रङ्कजालमिव सम्पदमस्तातङ्कजाधिमनिशं बऊमन्ये ॥

III.

72A. विभ्राजत्कम्बुशम्भुक्षितिधरविजयि त्वद्यशो निर्ज्जितोद्यत्
क्षीराब्धेस्तद्दिजिगीषा बऊतरसरदृक् व्योमदुर्गं प्रविश्य ।
नूनं दोषाकरोऽयं शशमिषकवचाच्छादितोरःस्थलः सन्
सूनुः संग्रामसज्जः कलय नृपशिरोमणीर हे वीरवन्द्य ॥

A collection of miscellaneous verses, numbering 46. It comes to an end in 76B.

IV.

(79B) इति श्रीमन्निखिलमहीमण्डलक्षितिवृन्दारकवृन्दमौलिमुकुटालङ्कार-श्रीमदत्सवंशप्रभव-अनन्तसामन्तावतंसकीर्त्ति + + क्षीरसागरपराभवधुर्य्य-समस्तजनलोचनचकोरसुधाकर-विनीतनवनीतमार्द्दव-कलकोकिलकाकलीश्रुतिप्रिय-पीयूषसारमाधुर्य्य-हृद्यमलयजलेपातिशीतलबऊलार्थ-गौरवेतरजनदुर्व्वोध्यवचना-रचनाप्राग्भाररञ्जित-अखिलसुरकल्लोलिनीजलपूरातिनिर्मलचित्तदर्पण-तुलाप्रति-विम्बितहिताहितलोकनाथरायगुरुकाव-श्रीनीलकण्ठमहापात्रविरचितं शिवाष्टकं सम्पूर्णम् ।

Beginning :—

साराय त्रिगुणात्मनां त्रिजगदाधाराय गङ्गालसद्-
धाराय व्रजसुन्दरीगणमहाजाराय नारायण-
ताराय स्फुरदिन्द्रनीलनिचयस्फाराय कृत्यदिष-
दाराय त्वणभिन्नभूभवमहाभाराय तुभ्यं नमः ॥

After one more verse on Nārāyaṇa, the aṣṭaka (of Śiva) begins :—

चराचराशुभप्रकृद्दरासुराभिमर्द्दन-
त्वराभिराम एव हृत् चराचरापवर्गदे ।
धराधराधराजजा पदे मराकराहित-
स्फुरत्तराम्बुजावली पराजिरा + + राजिते ॥

The remaining four leaves contain miscellaneous verses.

5244.

RĀMA KĀNTA.

3519. **रामलीलोदयकाव्यम् ।** *Rāma-līlodaya-kāvyam.*

By Rāma Kānta, son of Vāṇeśvara Pañcānana.

Substance, country-made paper. $12\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{4}$ inches. Folia, 82. Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 1600. Character, Bengali. Date, Śaka 1745. Appearance, fresh. Complete, in 20 sargas.

See L 302. After the Maṅgalā-caraṇa ślokas quoted by Rājendralāla, it gives an account of the author's family.

वशिष्ठवंशाम्बुनिधौ विशिष्टः
प्रतिष्ठितो भूसुर-भूमिपालैः ।
नारायणो नाम यशोरधामा
नारायणो जात इवावतारः ॥ ४ ॥
निमज्जन् यो गङ्गामशनशयनार्थां निजपुरं
कथालापैर्गौड़ं सकलमपि कृत्वा कृतवहम् ।
जपार्चाभिर्वेदान् विहितचरणैर्वेदनिवहान्
विचारैः शास्त्राणि प्रतिदिनमिहानन्दयदलम् ॥ ५ ॥

तदात्मजस्तत्सदृशस्तपोभिः श्रीरामनाथः क्षितिदेवमन्यः ।
विचारदक्षो यवमात्रभक्ष्यो दिनानि निन्ये कति वेदपाठैः ॥ ६ ॥
स्वीयेन्द्रियाणि प्रथितानि पञ्च
बाल्याद्यथा तेन सुतापितानि ।
तथैव तप्तः स्वयमेव तप्तैः
स पञ्चभिः पञ्चतपोव्रतेषु ॥ ७ ॥
ततोऽजनि यशोराशिराजितश्चन्द्रशेखरः ।
न्यायवागीश इत्यस्योपाधिर्वागीशवत् क्षितौ ॥ ८ ॥
रमावल्लभतर्कालङ्कारो जातस्तदात्मजः ।
सदाशिवं प्रतिष्ठाप्य मृतोऽगच्छच्छिवालयम् ॥ ९ ॥
तस्य पुत्रद्वयं जातं ज्येष्ठो वागीश्वराह्वयः ।
राधाकान्तः कनिष्ठोऽभूदपुत्रो द्यां मृतो गतः ॥ १० ॥
श्रीवागीश्वरवद्वशी क्षितितले पञ्चाननोपाधिकः
श्रीवागीश्वरनामधेयविदितो जातः शतावर्त्तिकः ।
पाठाभ्यासविचारचारुचतुरः छात्रान् समभ्यासयन्
शास्त्राणां सुबहूनि पञ्चमुखवत् ख्यातो हि पञ्चाननः ॥ ११ ॥
तस्माद्रामदुलालनामविदितः सत्तर्कवागीश्वरो
जातो यस्य गुणान् गृणन्ति सुधियस्तस्यानुजो यत्नतः ।
कुर्व्वे भक्तिरसानुभावमुदितः श्रीरामलीलोदयं
ग्रन्थं चारुधियां मुदे सुविमलं श्रीरामकान्तो द्विजः ॥

The descendants of Nārāyaṇa are living at Bhāṭpāḍā.

Post Colophon:—

श्रीठाकुरदास शर्म्मणः स्वाक्षरमिदम् ।
गिरीशवक्त्रेभशिरःकराश्वग्लौमे (१७१५) शकाब्दे हरियातहंसे ।
चन्द्राश्रिमे सोमदिने च पुस्तं श्रीरामलीलोदयमालिलेख ॥

5245.

8345. तस्करदीपिका वा माखनलीला ।

Taskara-dīpikā or Mākhana-līlā.

Substance, country-made paper. 13½ × 5½ inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 220. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1939. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमाखनलीला संम्पूर्णं ।

Post Colophon :—

शुभमस्तु मंगलमस्तु संवत् १९३९ मी० फाल्गुनमासे कृष्णपक्षे ८ वार गुरुवासरे श्रीरामचन्द्राय नमो नमः ।

Beginning :—

श्रीराधारमणो जयतितरां ।

तासां कृष्णेऽभवत् प्रेम दिनानुदिनवृद्धिमत् ।

दर्शनार्थं तन्मुखस्य समाजग्मुश्च यूथशः ॥ १ ॥

कदाचिदयमेवासां गृहं गच्छति भो द्विज ।

वानरैः सखीभिः सार्द्धं विनोदाधिक्यसिद्धये ॥ २ ॥

Though called in the colophon Mākhana-līlā (butter-sport), it is, on the obverse of the first leaf, called Taskara-dīpikā. Here the thief is Śrī-kṛṣna, stealing butter from the milk-maids of Vṛndā-vana.

5246.

8382. राधाकृष्णकुतूहलकाव्यम् ।

Rādhā-kṛṣṇa-kutūhala-kāvyam.

Substance, country-made paper. 7 × 3½ inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 25. Character, modern Nāgara. Date, Saṃvat 1964. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीराधाकृष्णकुतूहलाख्यं काव्यं समाप्तं ।

Post Colophon :—

संवत् १९६४ भाद्रशुक्लनवम्यां तिथौ चन्द्रवासरे लिखितं मालवी-रघुनाथरामेण काश्यां गोघट्टतटे श्रीपीताम्बरायै नमः, etc. etc.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ राधाकृष्णकुतूहलाख्यनाम्नि काव्यप्रारम्भः ।

का सुन्दरी वल्लववल्लभासु त्वच्चित्तभित्तौ वद शालभञ्जी ।

त्वं मालतीमण्डितकेशपाशे मच्चित्तभित्तौ किल शालभञ्जी ॥

पुरातनस्यापि च निर्ज्जरत्वे को नामहेतुर्वद सत्यमेव ।

लावण्यधन्ये वृषभानुकन्ये तवाधरोत्थामृतपानमेव ॥

There are 14 ślokas.

5247.

DAIVAJÑA SŪRI.

8497. रामकृष्णविलोमकाव्यम् ।

Rāma-kṛṣṇa-viloma-kāvyam.

By Daivajña Sūri, son of Suganaka Jñānādhirāja.

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 9. Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 72. Character, modern Nāgara. Appearance, discoloured. Complete.

A well-known artificial poem called Viloma-kavya, praising in alternate half-verses Rāma and Kṛṣṇa.

Colophon :—

इति श्रीमद्दैवज्ञपण्डितसूरिविरचितं रामकृष्णकाव्यं समाप्ति-मगमत् ।

Post Colophon :—

श्रीरामकृष्णार्पणमस्तु ॥

कवे इत्युपाह्व-दाजीभट्टस्य पुस्तकम् ।

See Oxf. 132A, L. 75 and I.O. Catal. No. 3912.

5248.

8237. कामतन्त्रकाव्यम् सटीकम् ।

Kāma-tantra-kāvyam.

By Daivajña-sūrya with a commentary by himself.

Substance, country-made paper. 9½ × 4¼ inches. Folia, 6. In tripāṭha form. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured. Chapter I only.

A book in two chapters, disgustingly obscene, exposing scandalous misconduct of an old and a very rich sannyāsī, Nṛsiṃha by name, who had his maṭha near Durgā Road at Benares.

It begins :—

फक्प्रत्ययस्य प्रकृतिभूतो वालिग्रपुंगवः ।
तस्य योषासकृथिमध्ये भूमौ चोत्कण्ठते मनः ॥
स्वैरिणी तस्य योषा च नेत्रपातं च सर्व्वतः ।
करोति सुतरामेव अत्यन्तानंगपीड़िता ॥

Beginning of the commentary :—

प्रह्लादं च नृसिंहं च विशालाक्षीं च जानकीं ।
विष्णुपादोद्भूतां दुर्गां तथा ज्योतिर्विदः स्त्रियं ॥
एताः मनसि संस्मृत्य महेशं प्रणिपत्य च ।
कामतन्त्रस्य ग्रन्थस्य व्याख्यानं प्रकरोम्यहं ॥

Colophon :—

इति श्रीदैवज्ञसूर्य्यविरचिते कामतन्त्राख्ये काव्ये प्रथमः सर्गः समाप्तः ।

Colophon (commentary) :—

इति श्रीपदवाक्यप्रमाणपारावारपारीणधुरीण-महोपाध्याय-दैवज्ञसूर्यविरचिते कामतन्त्रकाव्यव्याख्याने प्रथमः सर्गः समाप्तः ।

5249.

8236. *Kāma-tantra-kāvyam.*

Substance, country-made paper. 9½ × 4½ inches. Folia, 8. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured. Chapter II only.

Here it is said, how women of the city used to come to the sannyāsī at night and were given jewels and clothes, and how one of the women set fire to his long grey beard.

Beginning (text) :—

सार्द्धद्वयांगुलिमिता उर्व्वोर्मध्येतिविश्रुता ।
तस्या दानेन पूर्व्वोक्तां प्राप्ताः वालिशपुंगवाः ॥
ग्रांभल्यस्ता अनाहूता गच्छन्त्यस्तस्य सन्निधिं ।
उरोजं धारयित्वा तु याचन्ते परमं वसु ॥

Beginning (commentary) :—

झषकेतुं नमस्कृत्य विश्वस्य सुखबोधकं ।
ग्राम्भलीनां विनोदार्थं तन्त्रव्याख्यां करोम्यहम् ।
क्लीवस्य क्लीवयोषायाः आदिसर्गे निरूपणं ।
कृतं द्वितीयसर्गे तु ग्राम्भलीनां निरूपणं ॥

The text ends :—

क्लीवस्य नरसिंहस्य क्रोधहेतुं विनाशकं ।
नारायणस्य दूतस्य मुखदीप्तिविनाशकं ॥

Colophon (text) :—

इति श्रीकामतन्त्रे द्वितीयः सर्गः ।

Post Colophon :—

श्रीकामतन्त्रे काव्ये दैवज्ञसूर्य्यविरचिते द्वितीयः सर्गोऽयं समाप्तिमगमत् ।

5250.

KṚṢṆA-MOHANA.

690. **रामलीलामृतम् ।** *Rāma-līlāmṛtam.*

(*The fourth Canto only.*)

For the MS. see L 1533 which also gives the fourth canto only.

This chapter is designed to give examples of yamakas and bandhas.

The last verse runs thus :—

तारा सा जननी सुघोरजठराद्दातीव दुर्गापदो
मुक्तारामसती तु यत्करग्रया सर्वं समुन्मीलितम् ।
तत्प्रीतीप्सितकृष्णमोहनकृते श्रीरामलीलामृते
काव्ये भव्यजनैकमोदजनके सर्गश्चतुर्थो गतः ॥

5251.

691. **रामलीलामृतटीका, क्रमदीपिका ।**

Krama-dīpikā, a commentary on Rāma-līlāmṛta by the author himself.

For the MS. see L 1534.

A commentary on the above.

The last verse quoted above is not explained.

5252.

9296. **माहिषशतकं ।** *Māhiṣa-śatakam.*

Substance, country-made paper. 8 × 4 inches. Folia, 10. Lines, 9, 10 on a page. Extent in ślokas, 180. Character, Nāgara. Appearance, new. Incomplete.

Fifty-eight verses only out of 100. A Brāhmaṇa in the Tañjore territory of the Bhonslā-Rājās, unable to

find a living by his learning, took to agriculture, and purchased a buffalo. But the Harkaras and the Suvedārs of his district deprived him of much of the fruit of agriculture, so he wrote a century of verses in praise of his buffalo, satirising the king who being a Bhonsla is supposed to derive his patronimic from Bhŏhisa or a Buffalo. He deplores the death of Nānāji, Prabhu-candra, Bhānu-sāhaji, Indrānanda Rāya, and other good people, and says that the king is a simpleton, the ministers are worse than simpletons, and bad men cheat them and rob the peasantry. The country of the Cola, therefore, has no hope for prosperous agriculture.

It begins :—

ॐ श्रीः । स्वस्त्यस्तु प्रथमं समस्तजगते तस्मा मनस्तापतः
सन्तो ये निवसन्ति सन्तु सुखिनस्तेऽमी शिवानुग्रहात् ।
धर्मिष्ठे पथि सञ्चरन्त्ववनिपा धर्मोपदेशादृताः
तेषां ये भुवि मन्त्रिणः सुमनसस्ते सन्तु दीर्घायुषः ॥ १ ॥
ये जाता विमलेऽत्र भोसलकुले सूर्येन्दुवंशोपमे,
राजानश्चिरजीविनश्च सुखिनस्ते सन्तु सन्तानिनः ।
ये तद्वंशपरम्पराक्रमवशात् सभ्याः समभ्यागताः
ते सन्तु प्रथमानमानविभवा राज्ञां कटाक्षोर्म्मिभिः ॥ २ ॥
धान्यं वाथ धनानि वा समधिकं कृत्वा मिथः स्पर्द्धया
मिथ्या-साहसिनोऽभ्युपेत्य वृषलादेशाधिकाराश्रयाः ।
उत्कोचेन नृपान्तिकस्थितजनान् वश्यान् विधाय प्रजा-
सर्व्वस्वं प्रसभं हरन्ति च हठात्ते यान्तु कालान्तिकं ॥ ३ ॥

5253.

SRĪ-RĀMABHADRĀMBĀ.

8288. रघुनाथाभ्युदयः। *Rāghu-nāthābhyudayaḥ.*

Substance, country-made paper. $10\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 7. Lines, 10 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured.

Two chapters only.

4B, इति श्रीरामभद्रकरुणाकटाक्षलब्धसारसारस्वतप्रवर्द्धमानशतलेखनी-समसमयलेखनीयाष्टभाषाप्रकल्पितचतुर्विधकवितानुप्राणितसाहित्यसाम्राज्यभद्र-पीठारूढ-श्रीरामभद्राम्बाविरचिते श्रीरघुनाथाभ्युदये महाकाव्ये प्रथमः सर्गः।

7A, ० द्वितीयः सर्गः।

The MS. ends abruptly in the third stanza of the third canto. See W. p. 154.

5254.

10391. प्रेमरामायण (अयोध्याकाण्डं)।

Prema-Rāmāyaṇa.

Being a Sanskrit version of Tulasī-dasa's Rāmāyaṇa, though the author calls it a versified commentary.

By Rāmu Dviveda.

Substance, country-made paper. $9 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 57 of which foll. 1–10, 12–20, 41, 47, 48 are missing. Lines, 15 on a page. Character, Nāgara of the seventeenth century. Appearance, old and discoloured.

From verse 35 of the seventh sarga to the end of the 21st.

Leaves are marked, on the left hand upper margin, with the letters प्रे० रा०.

Last Colophon:—

इति श्रीप्रेमरामायणे अयोध्याकाण्डे भरताचरणवर्णनं नाम एकविंशतितमः सर्गः ॥ २१ ॥

Post Colophon:—

श्रीसीतारामसौमित्रिहनुमच्चरणेभ्यो नमः ॥

वातजातकृतप्रेमरामायणविकाशनम् ।
भाषया तुलसीदासैरकारि खलु सूरिभिः ॥
तस्येयं रचिता टीका श्लोकबद्धा यथामति ।
काश्यां रामूद्विवेदेन सरला तरलात्मनां ॥

5255.

VIŚVANĀTHA SIṂHA.

1665. रामचन्द्राह्निकम् (सटीकम्) ।

Rāma-candrāhṇikaṃ with commentary.

By Mahārājā Viśva-nātha Siṃha, son of Mahārājā Jaya Siṃha.

The MS. is in tri-pāṭha form for MS. and description of the work see L. 73.

The name of the work is given in the commentary as Rāma-candrāhṇika—and not Rāma-candra Campū as Rājendra-lāla says.

It is written in imitation of Gīta-govinda preaching devotion to Rāma.

5256.

8390. *Rāmacandrāhṇikaṃ with commentary.*

Substance, country-made paper. 12½ × 7 inches. Folia, 74. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Songs in praise of Rāma and Sītā sporting together, like Rādhā and Kṛṣṇa.

Beginning :—

शक्तिर्येषां न पुंसां भवति न कविता लोकशास्त्राद्यवेक्ष्य
नैपुण्यं चैव नैवाभ्यसनमपि तथा शिक्षया काव्यगानां।
काव्यं कुर्व्वन्ति तेपि प्रचुरगुणयुतं [यत् कृपातो] लभन्ते (?)
प्रेमाणं [चाप्यलभ्यं तदवनितनया] पादपद्मं नमामि॥

4A. शिष्याणां रघुनन्दने परतरस्नेहस्य संसिद्धये
सिद्धिश्रीजयसिंहदेवतनयश्रीविश्वनाथस्यतः (?)।
बंधैः संस्तुतिभीरुभिर्गुरुपदैर्ग्रंथो गरीयानसौ
प्रव्यक्तीक्रियतेधुना प्रकटितः श्रीरामचन्द्राह्निकः॥

The commentary begins :—

श्रीगणेशाय नमः। येषां पुंसां शक्तिः कवित्वबीजरूपः संस्कार-विशेषो नास्ति।, etc. etc.

15A, इति रा० बहादु[र]सीतारामचन्द्राह्निके प्रथमोऽध्यायः।

25A, इति सिद्धश्रीम ० राजाबाहादुरसीतारामचन्द्रकृपापात्राधिकार-विश्वनाथसिंहजदेव रामचन्द्राह्निके द्वितीयोऽध्यायः।

44B, इति श्रीमहाराज-श्रीविश्वनाथसिंहदेवविरचिते रामचन्द्राह्निके तृतीयोऽध्यायः।

57B, इति रामचन्द्राह्निके पञ्चमोऽध्यायः।

71A, इति रामचन्द्राह्निके सप्तमो यामः. (But in the ṭika, it is षष्ठोऽध्यायः)।

Last Colophon :—

इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीमहाराजाबाहादुरसीताराम-चन्द्रकृपापात्राधिकार-विश्वनाथसिंहजदेवविरचिते रामचन्द्राह्निके टीकायामष्टमोऽध्यायः।

5257.

LAKṢMAṆA SOMA-YĀJĪ.

1398. सीतारामविहारः । *Sītā-Rāma-Vihāraḥ.*

Substance, country-made paper. 11 × 4½ inches. Folia, 42. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 950. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

For a full description of the work, see I.O. Catal. No. 3918.

The poet wrote many other works :—

II.

8B. 64. श्रीगोंठिलक्ष्मणाध्वर्युकृत-सीताराम-शोभनविहारे ।
कय्यटविवरणसोदरकाव्ये व्यगमद्द्वितीयसर्गोऽयम् ॥

III.

11A. 52. इति लक्ष्मणाध्वरिकृत-सीताराम-शोभनविहारे ।
श्रीगीतरामसोदरकाव्ये व्यगमत्तृतीयसर्गोऽयम् ॥

IV.

... ...

14A. 58. ०श्रीचमत्कारलहरीसोदरकाव्ये चतुर्थसर्गोऽभूत् ॥

V.

.. ..

18A. 67. ०गीतमहेश्वरसोदरकाव्येऽभवदत्र पञ्चमसर्गः ॥

VI.

... ...

21B. 53. ०सङ्कृतिलक्ष्मणसोदरकाव्येऽभवदत्र षष्ठसर्गोऽयं ॥

5258.

9007. *Sītā-rāma-vihāraḥ.*

Substance, country-made paper. 10½ × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 1,250. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Incomplete.

A poem on the marriage and sports of Rāma and Sītā.

See I.O. Catal. No. 3918 and L. 78. The I.O. MS. completes the work in 12 sargas. But the present MS. runs up to the 40th śloka of the 13th sarga; and still it is not complete.

5259.

PRIYĀ-DĀSA.

8363. **संगीतरघुनन्दनः ।** *Saṅgīta-Raghu-nandana.*

By Priyā-dāsa, under the patronage of Viśva-nātha Siṃha.

Substance, country-made paper. $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 29. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 525. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1937. Appearance, fresh. Complete.

Last Colophon :—

इति श्रीमन्महाराजकुमार-श्रीविश्वनाथसिंहविरचिते संगीत-रघुनन्दने ग्रन्थमाहात्म्यवर्णनपूर्व्वक-प्रणामविधानं नाम षोड़शः सर्गः समाप्तः ॥ १६ ॥

Post Colophon :—

शुभमस्तु संवत् १९३७ मी० अगहनमासे शुक्लपक्षे १४ बुधवासरे श्रीरामचन्द्राय नमो नमः । सर्व्वदेवाय नमो नमः ।

An imitation of Jaya-deva's Gīta-govinda, Rāma here taking the place of Kṛṣṇa.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

रामप्रेमपयोधिवर्द्धनविधुः शृङ्गारसारास्पदं
संसारार्णवदासतारणतरिः मायातमोदीपिका ।
विद्युद्भासुखवृन्दवर्षणकरी कादम्बिनी काप्यसौ
मद्धृत्कञ्जनिवासिनी विजयतां श्रीजानकी सर्व्वदा ॥ १ ॥

कीर्त्त्या कीर्त्तिरथो भुवोपि च तथा भूः श्रीः श्रियश्चोत्तमा
ह्लादिन्यादिसुशक्तिसेवितपदा मायादिकस्वामिनी ।
सर्व्वेषामपि कामदो रघुपतिः तस्यापि या कामदा
सा सीता नयतां मदीयभणितिं रामेश्वरी चारुतां ॥ २ ॥

... ...

... ...

जयति सच्चिदानन्दघनवरदवरसर्व्वगुणगणालिप्रटकृतरसपालमूर्त्तिः ।
सर्व्वजनवत्सलः प्रविगलितमत्सरः प्रेमपाथोधिपुरुषार्थपूर्त्तिः ॥
सर्व्वगतसर्व्वमतसर्व्ववन्दितचरणसर्व्वगुणगणगतोद्धृतिविहारी ।
गुरुरूपरघुवरः श्रीप्रियादास इह विश्वनाथान्तरगीतकारी ॥ ५ ॥

5A, इति श्रीमहाराजकुमारश्रीबाबूसाहेबविश्वनाथसिंहदेवकृते संगीत-रघुनन्दने मङ्गलवर्णनं नाम प्रथमः सर्गः ।

6B, ०रासवर्णनं द्वितीयः सर्गः; 8B, ०रासवर्णनं नाम तृतीयः सर्गः; 10B, ०चतुर्थः सर्गः; 13B, ०चारुशीलाकृत-मानिन्यनुनयवर्णनं नाम षष्ठः सर्गः; 15A, ० जानकीसमागमो नाम सप्तमः सर्गः; 16B, ०श्रीजानकीभूषणविधानं नामाष्टमः सर्गः; 18B, ०दोलावर्णनं नाम नवमः सर्गः; 20B, ०सर्व्वाङ्ग-शोभावर्णनं नाम दशमः सर्गः; 22B, ०श्रीजानकीरघुनन्दनसंगीतनृत्यवर्णनं नाम एकादशः सर्गः;—and so on.

5260.

10318. **रामरासोत्सवः ।** *Rāma-rāsotsavaḥ.*

Said to be an extract from Hanu-mat-saṃhitā.

Substance, country-made paper. 10 × 4½ inches. Folia, 15. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 360. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

There are five chapters.

The last Colophon :—

इति श्रीमद्धनुमत्संहितायां परमरहस्ये महारासोत्सवे श्रीहनुमद्-अगस्त्यसंवादे पञ्चमोऽध्यायः ।

Post Colophon :—

श्रीराम, etc. कार्त्तिक वदि द्वादसी ।

Beginning :—

जयत्यनन्ताद्भुतसंगरप्रियो महाबली वीरबली मुखाग्रणीः ।
प्रचण्डमार्त्तण्डसमस्तकान्तिः श्रीरामपादद्वय एकतानः ॥

5261.

LAKṢMĪ-NĀRĀYAṆA KAVI.

9713. विलासरत्नमाला । *Vilāsa-ratṇa-mālā.*

Substance, country-made paper. 11×5 inches. Folia, 12. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 207. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

A short, erotic poem.

5262.

8294. *Vilāsa-ratna-mālā.*

Substance, country-made paper. 10½×4½ inches. Folia, 11. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 175. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Copied in Saṃvat 1938.

Colophon :—

इति श्रीमत्कौशल्यगोत्रोद्भव-लक्ष्मीनारायणाह्वय-कविवर-विरचिता विलासरत्नमाला सम्पूर्णा । शुभमस्तु ॥

Post Colophon :—

संवत् १९३८ मीः कार्त्तिकमासे शुक्लपक्षे ११ बुधवासरे ।
श्रीरामचन्द्राय नमो नमः ।

Amorous *ślokas* numbering 109.

Beginning :—

ॐ स्वस्ति श्रीगणपतये नमः ॥

अथ विलासरत्नमालाप्रारम्भः ॥

त्रिभुवनदिग्विजयलालसोऽपि विजयी युवतिनेत्रनाराचैः ।
त्रिभुवनपरसुखहेतु-र्विबुधवधुनो रतिपतिर्जयति ॥
मधुरस्मितरुचिररुचिरं रुचिरविलासातिरेकरमणीयं ।
रमणीयं विलसद्भ्रः सद्यः प्रवितरतु दृक्पातम् ॥
आः सुन्दरि तव चिकुरा अखराः परिमलसुभारसुरभितराः ।
अपि सुप्तं ननु मदनं प्रसभं परिबोधयतितरां ॥

End :

व्योमश्रोत्राङ्कपृथ्वीपरिमितिकलिते वैक्रमेऽब्दे युवाख्ये (1920)
मास्याषाढे च शुक्ले शशधरदिवसे कार्त्तिकेय्यां तिथौ च ।
शृङ्गारोल्लासिचेतोरसिकजनमुदे चन्द्रमौलेर्नगर्य्यां
लक्ष्मीनारायणोऽहं विलसनविलसद्रत्नमालामकार्षं ॥ १०९ ॥

5263.

10487. सत्यनारायणकथा । *Satya-nārāyaṇa-kathā.*

Substance, country-made paper. 10½ × 7 inches. Folia, 23. Lines, 9 on a page. Extent in Ślokas, 222. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1944. Appearance, old and discoloured. Complete.

Colophon :

इति श्रीस्कन्दपुराणीय रेवाखण्डस्थ कथामृलिकायां श्रीमत्-
कौशल्यगोत्रोद्भव-सारस्वतकुलतिलक-सकलविद्याकराकर-श्रीमत्-
पण्डितठाकुरदत्तशर्म्मान्तेवासि-लक्ष्मीनारायणाख्य-कविवर-विर-
चितायां श्रीमत्सत्यनारायणदेवकथापञ्चाध्याय्यां पञ्चमोऽध्यायः॥ ५॥
श्रीसत्यनारायणदेवतुष्ट्यै मनः प्रमोदार्थमथो बुधानां ।
अशान्धधीबुद्धिविवृद्धिसिद्धै काव्यामकार्षीत् कविरेष एतां ॥

Post Colophon :—

लक्ष्मीनारायणेन कविनेयमलेखि ॥
सं १९४४ भा० सु० ७ । गु०

5264.

9813. *Satya-nārāyaṇa-kathā.*

Substance, country-made paper. $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 8. Lines, 13 on a page. Extent in ślokas, 225. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1941. Appearance, fresh. Complete.

A religious treatise on the worship of Satya-nārāyaṇa, with kathā in ten chapters by Lakṣmī-nārāyaṇa, based on the Revā-khaṇḍa of the Skanda-purāṇa.

Colophon :—

इति श्रीस्कन्दपुराणीयरेवाखण्डीयकथामूलिकायां श्रीमत्-कौशल्यगोत्रोद्भवलक्ष्मीनारायणाख्य-कविवरविरचितायां श्रीमत्-सत्यनारायणदेवकथायां पञ्चमोऽध्यायः ॥ ५ ॥

समाप्तेयं श्रीमत्सत्यनारायणदेवकथापञ्चाध्यायी लक्ष्मीनारायणेनालेखीयं ।

संवत् १९४१ । ज्यै. शु. ३.

सत्यनारायणे यस्य भक्तिरव्यभिचारिणी ।
स कुर्य्यादस्य बालानां बोधाय विवृतिं बुधः ॥

5265.

9814. *Satya-nārāyaṇa-deva-kathā.*

Substance, country-made paper. $10\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 8. Lines, 13 on a page. Extent in ślokas, 288. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Another copy of the same.

The same as above.

5266.

9815. *Satya-nārāyaṇa-deva-kathā.*

Substance, country-made paper. $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 15. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 270. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1942. Appearance, tolerable. Complete.

The same as above.

5267.

9579. चिन्तामृतकाव्यं सटीकं ।

Cintāmṛta-kāvyam with a commentary.

By Lakṣmī-nārāyaṇa Kavi.

Substance, country-made paper. 11 × 5½ inches. Folia, 4. Lines, 22 on a page. Extent in ślokas, 385. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

Illegibly written.

A short poem by Lakṣmī-nārāyaṇa, accompanied by a commentary by himself.

5268.

GAṆEŚA.

5731A. काशीपुरमहिमवर्णनम् ।

Kāśī-pura-mahima-varṇanam.

By Gaṇeśa, son of Vyaṅkaṭa and disciple of Nārāyaṇa.

Substance, country-made paper. 12¼ × 5 inches. Folia, 6. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 130. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, discoloured. A fragment.

Colophon :—

इति श्रीनारायणान्तेवासि-व्यंकटेशदीक्षितात्मज-चिन्तामणि-दीक्षितानुज-दीक्षितगणेशविरचित-शिवदत्तशामदत्तसंवादात्मक-काशीपुरमहिमवर्णनं नामाध्यायः ॥ १ ॥

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

योगेश्वरीं प्रणम्यादौ अज्ञानतिमिरापहं ।
गुरुं नारायणं वन्दे मातरं पितरं तथा ॥
काशीपुरस्य महिमा वर्ण्यते च समासतः ।
नारायणस्य शिष्येण व्यंकटेशस्य सूनुना ॥

शिवदत्तेतिविख्यातो ब्राह्मणो ब्रह्मवित्तमः ।
यस्य काश्यां निवासश्च सोऽब्रवीत् ब्राह्मणोत्तमम् ॥
रामदत्तेतिविख्यातं विद्यारूपगुणान्वितम् ।
गुरुभक्तिमतां श्रेष्ठं स्वधर्म्माचरणे रतम् ॥

शिवदत्त उवाच ।

कस्मादागमनं जातं पुरा ब्रह्मन् महामते ।
कुत्र ते गमने बुद्धिरिति तथ्यं वदस्व मे ॥

रामदत्त उवाच ।

काशीपुरमितिख्यातं यत्रास्ते पापहा नदी ।
यदपःस्पर्शमात्रेण दशाश्विज्ञानजं फलम् ॥

5269.

VṚNDĀ-VANA.

9249. सत्यनारायणकथा । *Satya-nārāyaṇa-kathā.*

Substance, country-made paper. 9×5 inches. Folia, 25. Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 200. Date, Saṃvat 1931 = Śāka, 1796. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

It begins :—

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीवत्साङ्कितवक्षसं गललसच्छ्रीकौस्तुभं सच्छुभं
श्रीमद्रत्नकिरीटकुण्डलयुगश्रीकङ्कणैर्मण्डितं ।
शङ्खाम्भोजगदारिधारि-निगमप्रख्यातदोर्दण्डकं
श्रीमत्पीतपटं नमामि सततं श्रीसत्यनारायणं ॥ १ ॥
श्रीनैमिषारण्यगताः प्रशान्ताः पौराणिकं सूर्य्यसमानभासः ।
सुखोपविष्टा विनयेन सूतं श्रीशौनकाद्या मुनयोऽन्वपृच्छन् ॥ २ ॥

ऋषय ऊचुः ।

योगेन वा केन तपोबलेन व्रतेन वा वाञ्छितमेति मर्त्त्यः ।
तन्नोऽभिधेह्यच्युतभक्तगेयं लघुप्रयासेन नरैर्विधेयं ॥ ३ ॥

सूत उवाच ।

पुरा समुक्तः किल नारदेन महर्षिणैवं महतीकरेण
यदाह तस्मै करुणाकरः श्रीनारायणस्तं मुनयः शृणुध्व ।

End :—

मात्सर्य्यमुत्सार्य्य विलोकनीयं विलोक्य चैतत् सुविचारणीयं ।
यदत्र युक्तं तदुपासनीयं यच्चाप्ययुक्तं तदपासनीयं ॥
संवत्सरे शरसुनाङ्कशशीसमेते (1925)
माघामले रविदिने सुतसप्ततिथ्यां ।
सन्निर्मिता श्रुतरमेश-कथातिरम्या
वृन्दावनेन कविना कविनायकेन ॥ १६ ॥

इति श्रीमत्सनाढ्यवंशावतंस-प्रयागपुरनिवासि-पण्डितवर-वृन्दावन-विनिर्मितायां सत्यनारायणकथायां शमोपाख्यानं नाम चतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥ सं १९३१ । शाके १७९६ वैशाख सुदि ६ बु ।

5270.

8246. *Short Works by Nema-candra.*

Substance, country-made paper. $6\frac{1}{2} \times 8\frac{1}{2}$ inches. Folia, 17. Lines, 14 on a page. Extent in ślokas, 200. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete. Bound in book form.

Contains 4 short works in verse in honour of Radha and Kṛṣṇa.

I.

4A, इति श्रीकृष्णगुणामृतं श्रीनेमचन्द्रदासकृतं प्रथमसर्गं (25 verses.)

II.

The last verse runs thus :—

9A. इति सुविनयमाल्यं नेमचन्द्रेण भक्त्या
ग्रथितमभयकामेनार्पितं ते पदाब्जे ।
सुखमतिसुखमूलं भावसम्पत्तिसारं
घटयतु मम चित्ते प्रेमसिन्धोस्तरङ्गं ॥ ४० ॥

III.

14A, इति ध्यानान्तरमितौ शुभ[म]स्तु ॥

The last verse runs :—

सन्ध्यादौ विपिनात् व्रजे विजयनं संफुल्लमल्लाम्बुज-
यूथिमालतिकाप्रवालमणिभिः संपूजिताङ्घ्रिश्रियं ।
वंशीनादविमोहिताखिलजनं वर्हावतंसं मुदा
पश्यन्तं सुरभीकुलं पथि विभुं गोपैर्हसन्तं भजे ॥ २९ ॥

IV.

Last Colophon :—

इति श्रीनेमचन्द्रविरचितश्रीराधिकागुणामृतं ।

Post Colophon :—

श्रीगुरुचरणपादकमलेभ्यो नमः ॥

There are 31 verses. The last verse runs :—

विधेहि दीने मयि पामरे प्रिये
कृपावलोकं हरिभक्तिवैभवं ।
सदा निजानन्दभवं जगत्स्वपि
स्म नेमचन्द्रे विरतिं च संविदं ॥

5271.

VIŠVEŠVARA.

8218. शृङ्गारकाव्यम् । *Śṛṅgāra-kāvyam.*

By Viśveśvara, son of Rāmaji.

Substance country-made paper. 8½ × 3½ inches. Folia, 6. Lines, 12 to 13 on a page. Extent in ślokas, 162. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

It consists of 97 stanzas.

Colophon :—

ॐगापनग्रामवासिना मोढ़ज्ञातिरामजीसुतविश्वेश्वरेण कृतं व्यूनघ्रातशृंगाराख्यं काव्यं समाप्तं ।

Beginning :—

जयति जयंतीपतिर्जगति ॥

प्रसादं वक्रेंदु वितरतु मदुक्तौ मृगदृशो

दृशोर्भंगिर्वक्रां गतिमधरविम्बं मधुरतां ।

गभीरत्वं नाभिर्निविड़तरबंधं स्तनतटं

नितम्बः प्रौढत्वं वचनमपि च व्यंगरचना ॥

End :—

मुहुः स्खलसि पांडुतां वहसि गंडयोर्गद्गदं

वचो वदसि नो निजं परिचिनोषि तत् सांप्रतं ।

करीरघ्रातसंकटे तपनकन्यकायास्तटे

कथं कथय दृष्टवान् सुमुखि कृष्णभोगी पथि ॥

5272.

5630-F. नवरत्नश्लोकः । *Nava-ratna-ślokaḥ*.

Substance, palm-leaf. $13\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Beginning in 19B and ending in 20A. Lines, 8 in all. Character, Udiyā of the eighteenth century. Appearance, old and worm-eaten. Complete.

Beginning :—

नभोभूषा पूषा नलिनवनभूषा मधुकरः

वचोभूषा सत्यं वरयुवतिभूषा सुगणिका ।

मनोभूषा हर्षं मधुसमयभूषा पिककुलम्

सभाभूषा विद्या सकलगुणभूषा वितरणम् ॥

There are eight such verses, then a blank left for the 9th, then the colophon :—

इति नवरत्न सम्पूर्णम् ।

This is not the same work as printed in Haberlin.

5273.

5264. **मुकुन्दमुक्तावली ।** *Mukunda-muktāvalī.*

Substance, country-made paper. 10 × 5 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 54. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

Beginning :—

श्रीश्रीराधाकृष्णा ।

श्रीमन्मुकुन्दमुक्तावली लिख्यते ।

नवजलधरवर्णं चम्पकोद्भासिकर्णं
विकसितनलिनास्यं विस्फुरन्मन्दहास्यम् ।
कनकरुचिदुकूलं चारुवर्हावचूडम्
कमपि निखिलसारं नौमि गोपीकुमारम् ॥
मुखजितशरदिन्दुः केलिलावण्यसिन्धुः
करविनिहितकन्दुः वल्लवीप्राणबन्धुः ।
वपुरुपसृतरेणुः कक्षनिक्षिप्तवेणुः
वचनवशगधेनुः पातु मां नन्दसूनुः ॥

5274.

4750. **गालवचरित-टीका ।**

A commentary on Gālava-carita.

One palm-leaf only, 11 × 2 inches. Character, Nāgara. It is marked 100 and has the colophon : "गालवचरिते" ।

5275.

2851. **अपराधभञ्जनस्तोत्रम् ।**

Aparādha-bhañjana-stotram.

Addressed to Śiva.

Substance, country-made paper. 16½ × 4 inches. Folia, 1. Lines, 7 on a page. Character, Bengali. Appearance, discoloured, and dilapidated. Complete in 8 verses of the Bhujaṅga-prayāta metre.

Beginning:—

नमस्यामि देव त्वदीयाङ्घ्रियुग्मं
यदाधाय चित्ते त्यजे मृत्युभीतिम् ।
भवव्याधिशान्त्यै भवन्नामभिन्नम्
न भैषज्यमास्ते श्रुतिस्त्वत्प्रमाणम् ॥
प्रभो दीनबन्धो कृपापारसिन्धो
मनस्त्वत्पदाब्जाधिष्ठानकारिन् ।
मनोवृत्तिसाक्षिन् नमस्यामि तेऽङ्घ्री
क्षमस्वापराधं महादेव शम्भो ॥

There is a work of the same name in Haberlin, attributed to Saṃkarācāryya the Parama-haṃsa-parivrājakācarya. But that work differs from this in every way. This is complete in eight verses, that in seventeen. This is written in Bhujaṅga-prayata metre, that in various long metres.

5276.

HITA-HARIVAMṢA GOSVĀMĪ.

11267. राधासुधानिधिः । *Rādhā-sudhā-nidhiḥ.*

Substance, country-made paper. 5¾ × 3¼ inches. Folia, 99. Lines, 6 on a page. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete. Printed in pothi form.

Hita-harivaṃṣa Gosvami was a Vaiṣṇava reformer of the sixteenth century in Hindustan.

It contains an explanation of the following śloka :—

3B. नमः पितृपदाम्भोजरेणुभ्यो यन्निवेदनात् ।

अस्मत्कुलं निष्कलङ्कं श्रीकृष्णेणात्मसात् कृतम् ॥ इति ।

Colophon :—

इति श्रीपितृचरणैकतानगोस्वामिश्रीगोकुलनाथविरचिता

अस्मत्कुलं निष्कलङ्कमित्यस्य विवृतिः ।

5278.

BHĀNU PRASĀDA.

8332. भानवीयकाव्यम् । *Bhānavīya-kāvyam.*

Substance, country-made paper. 11½ × 5 inches. A mere fragment with leaves bearing the following leaf-marks 1, 9, 11–22, 36–38, and 44. Lines, 7 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, discoloured.

Beginning :—

श्रीश्रीश्रीगणेशाय नमः । ॐ भानवीय काव्यं । वंशस्थे वृत्ते ।

श्रिया क्रिया सद्म सनैः सनैः सनैः

सुपूरितश्चारुजगद्युगे द्विजः ।

सदारदानव्यसने सदा रतो

बभूव भूपाल कृपान्तपालकः ॥ १ ॥

यदा यदा संसदि संस्कृतः कृती

रतीशकल्पो हि सतां जितात्मकः ।

करोति वैपक्षसपक्षपातन-

स्तनोति यां हीनमहीनविक्रमः ॥ २ ॥

कथा तथा वै बुनियादिशर्मणो

भणन्ति लोके कवितालताश्रयाः ।

द्विजस्य तस्य प्रथितस्य सत्कुले

यथा द्विजस्य प्रथितस्य तस्य ताः ॥ ३ ॥

सखे सखेलत्खलखण्डमण्डली-
मलिर्यथा याति न जातु नीलिकां ।
ययौ न सौरभ्यवदाकुलाकुल-
स्तुलागतो नापि तु लालनागतः ॥ ४ ॥
समासमानैरतिरूपसीमया
तया क्रिया शोभितया मनोभुवा ।
नराङ्गना सत्यगुणैः सुराङ्गना
सुरांगनेव प्रथिता कृता हि सा ॥ ५ ॥
विहारमारभ्य स वै द्विजोत्तमः चल—

Here ends the first leaf.

Colophons :—

11A. श्रीविश्वेश्वरनामधेयसुजनो विद्वज्जनोत्कर्षकृत्
भैषज्यातिप्रपञ्चवञ्चनमतिर्यस्यास्ति धर्मे रतिः ।
तज्ज्येष्ठात्मजकस्य मन्दरकवेः भानुप्रसादाभिध-
स्यायं सत्कविताकलापलपितः सर्गो हि तूर्य्योऽगमत् ॥

इति श्रीभानवीये काव्ये चतुर्थः सर्गादिद्वतीयसर्गः (?) समाप्तः अथ चतुर्थः सर्गः ।

18B, ० सर्गो हि तूर्य्यो हि गतः-

38A, ० स्यायं सप्तमकारकारितगतिः सर्गोऽगमत सप्तमः ।

14A. श्रीकाशिकाधिपतिना विजयाधिपेना-
ध्याज्ञो कृता (स)शारदि राघवरामलीला ।
यस्यां पुरारिवरराघवयोश्च साम्यं
प्रादर्शयत्यनुदिनं च कुतूहलेन ॥
विद्यालय-प्रकर-मध्यगतोऽतिरम्यो
यत्रास्ति भूपतिकुलाधिपतिप्रतिष्ठः ।
नाम्ना वरेण कथितः शुभकान्तिजेन
विद्यागृहो नभसि चन्द्र इवोडुमध्ये ॥

5279.

DUḤKHA BHAÑJANA.

8370. विलोमकाव्यम् । *Viloma-kāvyam.*

With a commentary.

Substance, country-made paper. 11 × 6½ inches. In book form. Pages, 29. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1936. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

सालंकृतिः कृतिमुदे समुदेतु नेतुः
सेतुः प्रतीपरचनाजलधौतिहेतुः ।
चेतश्चमत्कृतिकृदर्थबहुत्वभानः
श्रीदुःखभंजनकवेः कवितावितानः ॥ ४५ ॥

Post Colophon :—

इति शुभं ।
सं १९३६ चै० सु ८ लि० गणेशरामव्यासने ग्रंथ ५३९ ।

An artificial poem in 45 verses praising alternately Śiva and Kṛṣṇa and giving the same text read forward or backward.

Maṅgalācaraṇa :—

गतप्रत्यागतपादाक्षरपंक्तिः ॥
श्रीगणेशाय नमो नमः ।
आसन्नासन्नसंपन्मनसिजविभवो वैभवोद्भूतशेषो
धृत्वा गंगामभंगामकृतकृतशिरश्चारुचञ्चत्कलापः ।
नित्यं जेगीयमानो व्यवसितसमयः संप्रदासंप्रदायो-
द्भूत्यै भूयादभूयः स्वजननमनसं सर्व्वदो माधवो वः ॥ १ ॥

(Comm.) माधवः कृष्णः वः युष्माकं, etc., etc.

Beginning :—

(गतप्रत्यागतपादाक्षरपंक्तिः)
क्षोदनदक्षो क्षीरसुरक्षी
स्थागुरगास्थास्थौतननतस्थौ ॥ १ ॥

टीका ।

हे अगास्थास्थौत सूक्ष्मगावस्थाचित्त स्थागुः शिवः नतस्थौ अपितु तस्थावेव । कीदृशः क्षोदनदक्षः संहारकुशलः तथा अक्षीरसुरक्षी अस्य विष्णो सम्बन्धि यत् क्षीरं जलं गाङ्गमिति यावत् तद्रक्षति तच्छीलः यद्वा क्षीरसुरक्षी न भवति तथाविधः । क्षीराब्धिमन्थकत्वात् । निरोष्ठ्याक्षारा रतौ पुंसि कर्वुरी ॥ (?) ॥

5280.

HARI.

8303. **दुष्टपण्डितपञ्चकम् ।** *Dusta-pandita-pañcakam.*

One leaf containing five verses describing the ways of a wicked Pandita by name Rama-lala of Benares.

Beginning :—

दृष्ट्वाचारं त्रपन्ते त्रिभुवनगणिकाः साधु यस्याङ्गनायाः
यत्राहो सावकाशं विलसति नितरां दुर्गुणानां समूहः ।
लब्धं बुद्धिप्रभावान् इह महदयशो येन च श्रीक्षमोच्चैः
ध्वात्वा(?)मिः सुनीचो वसति हरपुरे मन्दधी रामलालः ॥ १ ॥

Colophon :—

इति श्रीहरिविरचितं दुष्टपण्डितपञ्चकं ।

5281.

8266. **मयूराष्टकम् ।** *Mayūrāstakam.*

Substance, country-made paper. 9¾ × 4 inches. Folia, 2. Lines, 8, 9 on a page. Extent in ślokas, 28. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon :—

इति मयूराष्टकं ।

Eight verses describing the condition of a Nāyikā in the morning.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

का एषा प्रस्तुताङ्गी प्रचलितनयना हंसलीलाव्रजन्ती
द्वौ हस्तौ कुङ्कमार्द्रौ कनकविरचितौ नूपुरौ शब्दयन्ती ।
हस्तेनोल्लासयन्ती बकुलकुसुमलताबद्धवेणी लुठन्ती
ताम्बूलं वामहस्ते प्रहसितवदना गुह्यशाला प्रविष्टा ॥

Every sloka commences with का एषा—which resembles the cry of a peacock. These eight verses are found in the preface to the commentary on Sūryya-sataka (Catal. No. 5052) in a different order and with variations of reading.

5282.

8232. विलासाष्टकम् । *Vilāsāṣṭakam*.

Substance, country-made paper. 9 × 4¼ inches. Folia, 1. Lines, 20 on a page. Character, Nāgara. Appearance, discoloured.

Eight amorous verses.

Beginning :—

ॐ नमः सरस्वत्यै ॥

श्रीरपि मम वरभगिनी निजसौन्दर्य्येण निर्ज्जितेत्यनया ।
रमणि विचार्य्य सितांशू रन्ध्रीभूतस्वमानसो जातः ॥

Colophon :—

इति विलासाष्टकम् ।

5283.

PREMA NĀTHA.

8299. वसन्ताष्टकम् । *Vasantāṣṭakam.*

Substance, country-made paper. 10 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 18 in all (11 + 7). Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old, worm-eaten and discoloured. Complete.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अनुवसन्त कदापि न कंतवे वसतिमेनवनं गुमनं क्रतं ।

वपुरनङ्गतरङ्गक्रतं निशि खलु मया विधिना प्रनिश्टेति ॥ (?)

There are 11 stanzas.

Colophon :—

इति प्रेमनाथविरचितं वसन्ताष्टकं सम्पूर्णम् ।

5284.

NĀRĀYAṆA BHAṬṬA.

10226. रसिकाष्टककाव्यम् । *Rasikāṣṭaka-kāvyam.*

By Nārāyaṇa Bhaṭṭa, son of Govinda Bhaṭṭa.

Substance, country-made paper. 11¾ × 5 inches. Folia, 4 of which the first is missing. Lines, 5 on a page. Character, Nāgara written in a bold hand. Appearance, fresh. Date, Saṃvat 1914.

Eight amorous verses, with the burden :—

कालेऽस्मिन् रसिकं समीक्ष्य मधुरं मे देहि दानं तनोः ॥

There are two more verses in conclusion, marked 9 and 10.

End :—

विंशत्यब्दवयस्केन क्रतं मुग्धधिया मया ।

सन्तः प्रसन्नाः पश्यन्तु रसिका रसिकाष्टकम् ॥

Colophon :—

इति श्रीपर्व्वणीकरोपाख्य-श्रीगोविन्दभट्टात्मज-श्रीनारायणभट्ट-विरचितं रसिकाष्टककाव्यं सम्पूर्णम् ॥

Post Colophon :—

मिति भादौ वदी ५ संवत १९४४ चन्द्रवार श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

II. DRAMATIC LITERATURE.

5285.

4841. विक्रमोर्व्वशीविवेकः । *Vikramorvāśī-vivekaḥ.*

By Koneśvara.

Substance, palm-leaf. 13½ × 2 inches. Folia, 72 of which the following leaves are missing :—9, 12, 14-28, 35, 36, 52, and 70. Character, Bengali of the sixteenth century. Appearance, fresh. Extent in ślokas, 1,500.

Beginning :—

ॐ नमो भवाय ।

युद्धरुद्ध-परतारतारकं
विघ्नसङ्घविनिपातघातकं ।
भुक्तिमुक्तिफलभारकारकं
तं नमामि हरदारदारकं ॥

शक्ति यद्यपि न मे विवेचने
सोऽहृदुद्धतमसां समादरः ।
यत् तथापि विदधे विवेचनं
त्रोटकस्य सुधियां मुदेऽस्तु तत् ॥

इह खलु प्रारिप्सित-प्रतिबन्धकोपशमनकामाः प्रेक्षावन्तोभि-मतग्रन्थारम्भे नियमत इष्टदेवताकीर्त्तनादिरूपं मङ्गलमाचरन्ति ।
इत्यादि ।

Colophon :—

इति महोपाध्याय-कोनेश्वरविरचिते विक्रमोर्व्वशीत्रोटकविवेके पञ्चमोऽङ्कः परिपूर्णः ॥

5286.

8291. **विक्रमोर्व्वशीचतुर्थाङ्कविवृतिः ।**

A commentary on the Act IV of Vikramorvaśī.

By Raṅga-nātha, son of Bāla-kṛṣṇa.

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 3 marked 7–9. Lines, 13, 17 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured. A mere fragment.

Colophon :—

इति श्रीमच्छ्रीवेंकटरंगनाथदीक्षितसुत-श्रीबालकृष्णतनूजनि-
रंगनाथेन निर्म्मिता विक्रमोर्व्वशीचतुर्थांकविवृतिः समाप्ता ।

Post Colophon :—

कृष्णपक्षे प्रतिपदि वासरे शुक्रनामके ।
अलिखद्रंगनाथस्य कृतिं दामोदरो लघु ॥
विलंविनामके संवत्सर आषाढ़मासि च ॥ १=
श्रीवेंकटोपनामा श्रीवेणीमाधव + जः ॥ १= ॥

See Oxf. 135B.

5287.

KĀLIDĀSA.

657. **अभिज्ञानशकुन्तलम् ।** *Abhijñāna-Śakuntalam.*

This is an old palm-leaf manuscript, noticed in L. 1274. It bears date Śaka 1494. A facsimile of the last leaf is given in L.

It belongs to the Bengali recension.

5288.

340. *Abhijñāna-Śakuntalam.*

Substance, country-made paper. $11 \times 3\frac{1}{3}$ inches. Folia, 69. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 1050. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1669 Appearance, old. Complete.

It belongs to the Bengāli recension, with this difference that in the Prastāvanā, it says—

आर्य्ये रसभावविशेषदीक्षागुरोः श्रीविक्रमादित्यस्य साहसाङ्कस्य अभिरूपभूयिष्ठा परिषदियं ।

Post Colophon Statement:—

संवत् १६६८ समये श्रावणकृष्णपञ्चम्यां गुरुवासरे श्रीअग्निहोत्रीशङ्करस्यात्मजः श्रीचिन्तामणिसुपाठार्थं दिनमणिदासेन लिखितमिदं पुस्तकम् करानगरे गङ्गातीरे ।

5289.

5653. *Abhijñāna-Śakuntalaṃ.*

Substance, palm-leaf. 8 × 2 inches. Folia, 4 to 100 of which the leaves marked 1–4, 8, 12, 20, 22, 27, 31, 32, 34, 44, 53, 58, 59, 62, 63, 65, 66, 71, 74, 87, 89, 96, are missing. Lines, 5 on a page. Character, Newari of the twelfth century. Appearance, old and worn out.

The manuscript may still be collated with good result.

5290.

2545. *Abhijñāna-Śakuntalaṃ.*

With Bhaṭṭa Rāghava's commentary entitled Artha-dyotanikā.

Substance, country-made paper. 14 × 7¼ inches. Folia, 108. In tripaṭha form. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1914. Appearance, fresh. Complete.

Post Colophon:—

श्रीसंवत् १९१४ माघमासे शुक्लपक्षे १० रविवासरे समाप्तः ।

5291.

ŚRĪ-HARṢA.

2496. रत्नावलीनाटिका । *Ratnāvalī-nāṭikā.*

Substance, country-made paper. 7 × 4½ inches. Folia, 56 of which the first leaf is missing. Lines, 9 to 11 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured and pasted. Incomplete. Goes very nearly to the end.

5292.

7754. *Ratnāvalī-nāṭikā.*

Substance, country-made paper. $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 31. Lines, 12 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1772. Appearance, good. Complete.

Last Colophon :—

इति श्रीहर्षदेवस्य कृतिरियं रत्नावली नाम नाटिका समाप्ता ।

Post Colophon :—

संवत् १७७२ वैशाख सुदि १३ त्रयोदश्यां समाप्तं रत्नावली-नाटकस्येदं पुस्तकं ।

5293.

4342. *Ratnāvalī-nāṭikā.*

Substance, country-made paper. 15×4 inches. Folia, 41. Lines, 6 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Well-known and often printed.

5294.

9541. *Ratnāvalī-nāṭikā.*

Substance, country-made paper. 9×4 inches. Folia, 48. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 672. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

5295.

BHAVA-BHŪTI.

9819. महावीरचरितम् । *Mahā-vīra-caritaṃ.*

Substance, country-made paper. 11×4 inches. Folia, 28. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 550. Character, Nāgara. Appearance, old.

A fragment.

5296.

4804. मालतीमाधवः । *Mālatī-mādhavaḥ.*

Substance, palm-leaf. 12 × 2 inches. Folia, 5, marked 10, 28, 44, 45, 54. Lines, 6 on a page. Character, Newari of the thirteenth century. Appearance, old and soiled.

Leaf 10B, contains the following colophon :—

वकुलवीथीनाम प्रथमोऽङ्कः समाप्तः ।

5297.

5655. *Mālati-mādhavaḥ.*

Substance, palm-leaf. 9 × 2¼ inches. A fragment containing 30 leaves (by counting). Many of the leaves have lost their leaf marks and some have lost their halves. Lines, 8 on a page. Character, old Newari. Appearance, badly damaged and soiled.

5298.

9245. *Mālatī-mādhava-nāṭakam.*

Substance, country-made paper. 12 × 5 inches. Folia, 45. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 1,350. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

The last Colophon runs thus :—

मालतीमाधवे मालतीप्राप्तिर्नाम दशमोऽङ्कः समाप्तश्चेदं मालतीमाधवाभिधं प्रकरणं ।

5299.

4805. *A commentary on Mālatī-mādhava.*

By Hari-hara.

Substance, palm-leaf. 12½ × 2 inches. Folia, 1 to 94, of which the following leaves are missing :—3, 21, 36, 38, 55 to 59, 88, 92 ; while two leaves are marked 44. Character, Newari. Date, N.S. 336=1216 A.D. Appearance, old and discoloured.

Beginning :—

ॐ नमः सर्व्वज्ञाय ।

दुर्व्वारवारिद-वनागमकान्दशीक-(?)

गोयूथरक्षणसमन्वितगोचनाम ।

हेलावलेप-तुलितावनिमण्डलस्य

गोवर्द्धनोद्धरणमस्तु मुदे मुरारेः ॥

यत् प्राकृतं विविधवङ्गिमदेशि चित्रं

वित्रासकारि कुधियामधुनातनीनां ।

तद्व्यक्तिहेतुरयमीषदगाधसन्धि-

संस्कृत्रिमस्थलमसौकरणाः प्रबन्धः ॥

पदपर्य्यायसम्वादमपि चौर्य्यं वदन्ति मे ।

कदर्य्यदुर्ज्जनान् नौमि तानहं विज्ञमानिनः ॥

जगद्गीतगुणग्रामो भवभूतिरभूत् कविः ।

तत्प्रबन्धे निबन्धोऽयं मालतीमाधवाभिधे ॥

इत्यादि ।

Colophon :—

इति मिश्र श्रीमदमोघदेवात्मजमिश्रश्रीहरिहरविरचितायां मालतीमाधवप्रकरणटीकायां दशमोऽङ्कः ।

Post Colophon :—

श्रीमान् हरिहरमिश्रो विषमे ग्रन्थेऽत्र बोधमाधातुं ।

व्यधित पराशरगोत्रः टीकां संक्षेपतो रुचिरां ॥

षड्वह्निरामगे वर्षे पौषशुक्लेशवासरे ।

भृगुजे वाम्हते योगे राज्ये हरिमल्लदेवीये ॥

अनेन पुण्यभारेण प्रज्ञोपायसमन्विताः ।

लोका भवन्तु संसाराः संसारविवर्जिताः ॥

5300.

10113. *A commentary on Mālatī-mādhava.*

By Jagaddhara.

Substance, country-made paper. 10½ × 4 inches. Folia, 47. Lines, 17 on a page. Character, Jaina Nāgara. Date, Saṃvat 1721. Appearance, old and discoloured. Complete.

Last Colophon :—

इति श्रीमहोपाध्यायधर्म्माधिकारि-श्रीजगद्धरकृतटीकायां दशमोऽङ्कः ।

Post Colophon :—

इति मालतीमाधवस्य टीका समाप्ता । अस्मिन् ग्रन्थे श्लोकानुष्टुप् सहस्रसंख्या ३५००२५ (?) श्लोक । श्रीसरस्वत्यै नमः ।

संवत् १७२१ वर्षे कार्त्तिक वदि ४ अष्टमीदिने रविवारे । सकलपंडितचक्रवर्त्तिचूडामणिपण्डितश्री १९ शान्तिविमलगणि तत्शिष्यगणि कल्याणविमलेन अलेखि ॥ व ॥ चम्पावतीनगरीमध्ये ।

A complete critical edition of the text with Jagaddhara's commentary has been published by R. G. Bhandarkar in the Bombay Sanskrit Series, 1876.

5301.

8279. *Mālatī-mādhava-prākṛta-vivaraṇam.*

By Dviveda Rāmū.

Substance, country-made paper. 5 × 2¾ inches. Folia, 4–22, of which 5, 13 are missing. Lines, 13 on a page. Extent in ślokas, 550. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured.

Colophon :—

इति मालतीमाधव-प्राकृतविवरणे द्विवेदरामूकृते दशमोऽङ्कः ।

Post Colophon :—

समाप्तमिदं विवरणं ।

श्रीबालकृष्णादिमनोविनोदकृते यदेतद्विहितं मयापि ।

रामूद्विवेदस्य ततः क्षमन्तां सन्तः प्रमादादपराधमत्र ॥

5302.

MURĀRI.

5607. अनर्घराघवः । *Anargha-rāghava.*

Substance, palm-leaf. 15 × 1½ inches. Folia, 102. Lines, 3, 4 on a page. Character, Uḍiyā, about 100 years old. Appearance, good. Complete.

Last Colophon :—

नायकानन्दो नाम सप्तमोऽङ्कः ।

अनर्घराघवनाटकं समाप्तम् ।

Post Colophon :—

गोविन्दमहापात्रवरेण लिखितमिदं पुस्तकम् । ज्येष्ठमास-मलमासरे कृष्णपक्षरे पञ्चमीदिन ।

Well-known, often noticed and printed.

5303.

3192. *Anargha-rāghava.*

Substance, country-made paper. 11 × 4½ inches. Folia, 70. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1778. Appearance, discoloured, mouse-eaten and worn-out. Complete.

The Post Colophon Statement :—

संवत् १७७८ मिति श्रावणकृष्णतृतीयायां सनिवासरे ।

5304.

1367. *A commentary on Murāri-nāṭaka or Anargha-rāghava.*

By Rucipati.

Substance, country-made paper. 11 × 4¾ inches. Folia, 225. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Incomplete at the end.

The commentator Rucipati wrote under the patronage of Bhairavendra-deva of Mithilā about the end of the 15th

century. Both the text and the present commentary have been printed in the Kāvyamālā Series, 1887.

The manuscript comes up to page 360 of the printed edition, line 7.

5305.

4032. *A commentary on Anargha-rāghava, entitled Tātparya-dīpikā by Viṣṇu Paṇḍita, son of Raṅga Bhaṭṭa.*

Substance, country-made paper. 14 × 3¼ inches. Folia, 103. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 3200. Character, Bengali of the early eighteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

Last Colophon :—

इति श्रीमहामहोपाध्याय-परममीमांसक-श्रीरङ्गभट्टतनूज-श्रीविष्णुपण्डितकृतायां तात्पर्य्यदीपिकायां सप्तमोऽङ्कः समाप्तः। समाप्ता चेयमनर्घराघवाभिधाननाटिकेति।

Beginning :—

ॐ नमो विघ्नेश्वराय।

अनणीयांसमीशानं नत्वोपास्य पुराभिदः।
अनर्घराघवग्रन्थीन् उद्ग्रथ्नामि यथामति॥

It ends :—

यस्य श्रीरङ्गभट्टोऽभूज्जनकोऽभूद्बृहस्पतिः।
सवित्री यस्य सावित्री सावित्रीव पतिव्रता॥
तेनेयं निर्म्मिता विष्णुपण्डितेनातिसुन्दरी।
टीका + + + यातां विबुधा हृदि यत्नतः॥
विबुधा मथ्यमानान्मे निबन्धादम्बुधेरिव।
हित्वा विषमिवान्याय्यं संगृह्णीध्वं गुणामृतम्॥
धीरा मुरारिपदवर्णनकौतुकेन
यत्किञ्चिदप्यनुचितं + + +।
शोध्यं तद + + हृदयैः सदयैर्भवद्भिः
केषामशेषवचने स्खलनं न वा स्यात्॥

टीकाः पुराणकृतिनां यदपीह सन्ति
धीरास्तथापि मम वाचि रसोऽस्ति कोऽपि ।
वासन्तिका न लतिका + + +
+ + + परिमलः पुनरन्य एव ॥

5306.

5578. *Pañcikā, a commentary on Anargha-rāghava.*

By Viṣṇu, son of Mukti-nātha.

Substance, palm-leaf. 12 × 1½ inches. Folia, 147. Lines, 5 on a page. Extent in ślokas, 3300. Character, Uḍiyā of the eighteenth century. Appearance, fresh. Complete.

The commentary begins thus .—

श्रीदुर्गायै नमः ।

यं ध्यात्वा वरदं धीरा दुष्करेष्वपि कर्म्मसु ।
अनायासाः प्रवर्त्तन्ते तं वन्दे द्विरदाननम् ॥
अनर्घराघवाख्यस्य नाटकस्य यथामति ।
करोमि पञ्चिकां विष्णुर्मुक्तिनाथार्य्यनन्दनः ॥
मया मन्देन रचिता पञ्चिकेयं मनीषिभिः ।
उक्तानुक्तदुरुक्तत्वं प्रयत्नेन विमृश्यताम् ॥

नाटकत्वञ्चास्य ख्यातेतिवृत्ततया धीरोदात्तमानुषनायकत्वेन वीररसप्राधान्यात् सन्धिपञ्चकतदङ्गसन्ध्यन्तरांगभूषणापताकास्थानविष्कम्भादियुक्तत्वात् । etc. etc.

Last Colophon :—

इत्यनर्घराघवपञ्चिकायां सप्ताङ्कविवरणम् । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

5307.

HANUMĀN.

4664. महानाटकम् । *Mahā-nāṭakam.*

Revised by Madhu-sūdana Miśra.

Substance, country-made yellow paper. 16 × 3¾ inches. Folia, 56. Lines, 7 on a page. Character, Bengali in a very modern hand. Appearance, fresh. Complete.

End :—

एष श्रील-हनूमता विरचिते श्रीमन्महानाटके
वीर-श्रीयुतरामचन्द्रचरिते प्रत्युद्धृते विक्रमैः ।
मिश्र-श्रीमधुसूदनेन कविना सोन्दर्य्यसज्जीकृते
स्वर्गारोहणनामकोऽत्र नवमो जातोऽङ्क एवेत्यसौ ॥
समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

This MS. is complete in nine acts.

5308.

3199. *Mahā-nāṭakam.*

Substance, country-made paper. 11 × 6 inches. Folia, 72. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

Post Colophon :—

इदं पुस्तकं महादेवभट्टतिलकेन लिखितम् । श्रीशुभं भवतु ॥
माघमासे कृष्णपक्षे त्रयोदश्यां तिथौ रविवासरे इदं पुस्तकं समाप्तम् ।

5310.

10788. *Mahā-nāṭakam.*

Substance, country-made paper. 16 × 4 inches. Folia, 68. Lines, 6 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh. Incomplete at the end.

58B. इच श्रील-हनूमता विरचिते श्रीमन्महानाटके
वीर श्रीयुतरामचन्द्रचरिते प्रत्युद्धृते विक्रमैः ।
मिश्र-श्रीमधुसूदनेन कविना सन्दर्भसज्जीकृते
युद्धोपक्रमणाभिधोऽत्र गतवानङ्को महान् सप्तमः ॥

The MS. ends abruptly in the 8th act.

5311.

1137. *Hanūman-nāṭake Aṅgada-pratāpa-vārṇanam.*

Substance, country-made paper. 9 × 4½ inches. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 90. Character, Nāgara. Appearance, fresh. A fragment.

One chapter of Mahā-nāṭaka.

Post Colophon :—

साबा (?) संवत् १८ ।

5312.

10936. *Mahā-nāṭakam.*

Revised by Damōdara Miśra.

With a commentary by Mohana Miśra.

Substance, country-made paper. 12 × 5 inches. Folia, 102. In tri-pāṭha form. Character, modern Nāgara. Date, Saṃvat 1857. (It seems to be the date of the original MS.). Appearance, fresh. Complete.

An account of the reviser :—

102, रचितमनिलपुत्त्रेणाथ वाल्मीकिनाब्धौ
निहितममृतबुद्ध्या प्राङ्महानाटकं यत् ।

सुमतिन्टपति-भोजेनोद्धृतं तत् क्रमेण
ग्रथितमवतु विश्वं मिश्र-दामोदरेण ॥ ८९ ॥

Last Colophon of the MS. :—

इति श्रीहनुमद्-विरचिते महानाटके रामविजयो नाम चतुर्दशोऽङ्कः ॥ १४ ॥

Last Colophon of the commentary :—

इति श्रीमिश्रमोहन-दासविरचितायां हनुमन्नाटकदीपिकायां रामविजयो नाम चतुर्दशोऽङ्कः ।

Post Colophon :—

१४ ॥ शुभं भवतु संवत् १८५७, समैनाम आसावदी ४ वार बुधवार ।

The beginning of the commentary :—

श्रीरामाय नमः ।

हृदये यत्प्रेरणया समुद्यतोऽहं विमूढतरबुद्धिः ।
तत्पदकमलं गोकुलनाथस्य वेदादेः ॥ १ ॥
हनुमन्नाटकसागरशब्दार्थागाधतां सुगाधत्वं नेतुं ।
कृतसाहसतां मम सुधियः क्षन्तुमर्हन्ति ॥

The commentary ends :—

माथरकुलसम्भूतिः शुद्धचतुर्वेदविधौ विख्यातः ।
हेमौरसो विजयते कमलापतिरीश्वरप्रेमा ॥
तत्पुत्रेण मयेयं मोहननाम्नार्थरत्नानां मञ्जूषा ।
कपिविहिताप्यभिधानशालेन संवृता ॥
एतद्ग्रन्थार्थोक्तिश्रमैकविज्ञः पतिः श्रियो रामः ।
तुष्टो निजपदभक्तिं दिशतु दयावान्‌कृतकरः स्वल्पं ॥

5313.

4523. *A commentary on Mahā-nāṭaka.*

By Candra-śekhara Vidyālaṅkāra.

Substance, country-made paper. 16 × 5¼ inches. Folia, 58. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 2320. Character, Bengali. Date, Saka 1730. Appearance, fresh. Complete.

Last Colophon :—

इति श्रीचन्द्रशेखरविद्यालङ्कारकृतायां श्रीमन्महानाटक-टीकायां दशमाङ्कविवरणम् ।

Post Colophon :—

शाके शून्यानलमुनिक्ष्मामितेऽब्दे तु साहसे ।
पञ्चविंशेऽह्नि टीकेयं समाप्ता लक्षणाक्षरा ॥

See I.O. Catal. No. 4150.

5314.

BHAṬṬA NĀRĀYAṆA.

9050. **वेणीसंहारः ।** *Veṇī-saṃhāraḥ.*

Substance, country-made paper. 10½ × 3¼ inches. Folia, 90. Lines, 6 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and worn-out. Complete.

Complete in 90 leaves Often printed.

5315.

ĀRYA KṢEMĪŚVARA.

3824. **चण्डकौशिकः ।** *Caṇḍa kouśikaḥ.*

Substance, palm-leaf. 12 × 2 inches. Folia, 39. Leaves are marked with letter numerals. Character, Newari. Date, N.S. 370=A.D. 1250. Appearance, old and worn-out. Complete.

Colophon :—

पञ्चमोऽङ्कः समाप्तः ।

Post Colophon :—

खाब्धिलोके गते वर्षे चैत्रे पञ्चदशे दिने ।
भृगौ च श्रीमतो राज्येऽर्भमल्लस्यास्य लेखनम् ॥
शुभमस्तु ।

Then in a later hand :—

चन्द्रेषुसागरे वर्षे नैपाले शनिवासरे ।
पौषेन्दुवृद्धिसप्तम्यां शुद्धं श्रीरामदासतः ॥

Rāmadāsa was the father of Dharma-gupta, the author of several dramatic works, at the end of the fourteenth century A.D. The family of Rāmadāsa held a very high position in Nepal in the latter half of the fourteenth century.

Caṇḍa-kauśika was composed at the court of Mahīpāla-deva by Āryya Kṣemīśvara. Mahīpāla is said to have driven away the Karṇāṭakas, that is, either the invading army of Rājendra-cola in the year 1023, or the Karṇāṭakas who came in the train of the Cedī Emperors later on.

See J.A.S.B., 1893, pp. 250 to 252.

5316.

8065. *Caṇḍa-kauśikaḥ.*

Substance, palm-leaf. $12\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 55. Lines 4 on a page. Character, Newari. Date, N.S. 507 = A.D. 1387. Appearance, old and worn-out. Fol. 54 has lost its right half. Complete.

Last Colophon :—

पञ्चमाङ्कः समाप्तः ।

Post Colophon :—

श्रेयोऽस्तु संवत् ५०७ मार्गशिर शुक्लद्वितीयायां तिथौ शनिश्चर-
वासरे विजयराज्ये श्रीजयस्थितिराजमल्लदेवस्य ।

कीर्त्तिप्रतापार्ज्जितसिंहमूर्त्तिः

समार्ज्जितम्पादनखोपि यस्या ।

सेयं विभाति विबुधा जनानाम् ।

श्रीयाभवन्स्मरणः सिंहमल्लः (?) ॥

लिखितमिदम्भट्टाचार्य्य अमर + + + शुभमस्तु सर्व्वजगतां ॥

5317.

6508. *Caṇḍa-kouśikaḥ.*

Substance, country-made paper. 10×4 inches. Folia, 18. Lines, 13 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured. Very nearly complete.

5318.

KṚṢṆA MIŚRA.

6580. **प्रबोधचन्द्रोदयनाटकम् ।**

Prabodha-candrodaya-nāṭakam.

Substance, country-made paper. 18½×3½ inches. Folia, 43. Lines, 5 on a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1665. Appearance, discoloured. Complete.

Last Colophon:—

प्रबोधचन्द्रोदयनाटके जीवन्मुक्तिर्नाम षष्ठोङ्कः समाप्तः ॥ समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

Post Colophon:—

लब्धापायससंभ्रमाः पतिमुखप्रलेषैकतानानना

हारामुक्तकुचस्थली ललिततश्रेयोभिरालिङ्गिताः ।

मुग्धाः संस्थितमेत्य तास्तु पुरतः श्रेयांसमालापिताः

श्रीमद्गोपालसिंहवैरिवनिताः क्रन्दन्ति नन्दन्ति च ॥ ० ॥

श्रीगौरचरणदेवशर्म्मणो लिपिरियं पुस्तकञ्च ॥ शकाब्दाः १६६५ ।

श्रीराधाकृष्णाभ्यां नमः ॥

In a later hand on the lower margin :—

इदं पुस्तकं एकदीपनिवासिने आनन्दरामाय विद्यालङ्कारेण विक्रीतं। तेन रसामृतसिन्धुं नीत्वा मह्यं दत्तं।

The MS. is full of marginal notes and seems to have been carefully studied.

5319.

4686. *Prabodha-candrodaya.*

Substance, country-made paper, 15½ × 3½ inches. Folia, 39. Lines, 6 on a page. Character, Bengali of the early nineteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon :—

इति कृष्णमिश्रविरचितं प्रबोधचन्द्रोदयनामनाटकं समाप्तम्।

श्रीरस्तु मयि लेखके। शुभमस्तु। समाप्तश्चायं ग्रन्थः।

5320.

4522. *Prabodha-candrodaya.*

Substance, country-made paper. 16 × 3½ inches. Folia, 70. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

There is also a short anonymous commentary, called Vivaraṇa.

It begins thus :—

नित्यविज्ञानमानन्दं ब्रह्म इत्यादिश्रुत्या ज्ञानानन्दस्वरूपश्चेति वेदान्तसिद्धान्तः। तादृशब्रह्मणश्च अविद्यादशायामसाक्षात्कारात् त्रैलोक्यं द्वैतं भासते। अविद्यानाशे तु अद्वैतं भासते, नहि वह्निः पदार्थान्तरमिति सिद्धान्तः। तदनुसारेण श्लोकस्यार्थो बोध्यः।

The commentary comes up to the middle of the 6th Act. 61B. Col. of the fifth :—

61B, इति पञ्चमाङ्कविवरणम्।

5321.

5031. *Prabodha-candrodaya.*

Substance, country-made paper. 17 × 3 inches. Folia, 43. Lines, 5 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

5322.

4540. *Prabodha-candrodaya.*

A copy of Bhavānī-charaṇa Banerjee's printed edition of the Prabodha-candrodaya along with Maheśvara Nyāyālaṅkāra's commentary.

5323.

5278. *Prabodha-candrodaya.*

Substance, country-made paper. 16 × 4 inches. Folia, 33. Lines, 7 on a page. Character, Bengali. Appearance, discoloured. Complete. Date, Śaka 1641.

Colophon :—

समाप्तोऽयं महामहोपाध्यायश्रीकृष्णमिश्रविरचितः प्रबोध-
चन्द्रोदयो ग्रन्थः ।

Post Colophon Statement :—

श्रीमन्नन्दकिशोरचन्द्रचरणावाधाय साधारण-
प्रेमप्रोन्मिषदङ्गतान्धतमसाक्रान्ते मनस्यक्रमात् ।
श्रीमन्नन्दकिशोरनाममनुजो निर्णीय विश्वं पुनः
श्लिष्टं स्पष्टविशिष्टवाग्भिरनिशं बोधोदयं वाञ्छति ॥

१ ४ ६ १
शशभृदुदधिषड्जैवाहकेऽलेखि शाके
किमपि सुकृतिकाव्यं केनचिद्भूसुरेण ।
कुसुमशरशरालीसंख्यया संख्यातानि
कतिचिदपि दिनानि प्रायशः प्रत्यहं वै ॥

त्रमध्वमिह यः प्रमात्वयि बुधाः क्रुधा किं फलम्
विपर्ययलिपिभालके यदि ममैव दोषः कियान् ।
न चेन्मनसि चिन्तया मम पदं कियत्याकृतं
त्वमुत्र न तदा मया सहृजया धिया लोपितः ॥
नाकारि कियती चिन्ता मया प्रतिदिनं मुहुः ।
तथापि न कथं स्वान्ते विद्याोश्चिन्ता समागता ॥
श्रीकृष्णः सहायोऽस्तु । नमोऽस्तु गुरुचरणेभ्यः ॥

5324.

11194. *Prabodha-candrodaya.*

Substance, country-made paper. 12 × 6 inches. Folia, 29. Lines, 8, 9 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. A mere fragment.

Colophon:—

17A, इति श्रीकृष्णमिश्रविरचिते प्रबोधचन्द्रोदये द्वितीयोऽङ्कः ।

The MS. ends abruptly in the third act.

5325.

8992. *Prabodha-candrodaya.*

With its commentary प्रकाश *by Rāmadāsa, the son of Bhaṭṭa Vināyaka.*

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4$ and $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 113. Lines, 9 and 14 on a page. Extent in ślokas, 4,000. Character, Nāgara. Fresh. Worm-eaten. Complete.

For the commentary see I.O. Catal. No. 4140, 4142, 4143. Oxf. No. 286.

5326.

6609. *Prabodha-candrodaya.*

With the commentary by Rāma-dāsa Dīkṣita.

Substance, country-madeipaper. $9 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 76. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1713. Appearance, old, worn-out and discoloured. Complete.

The text is well-known. The commentary also has been repeatedly printed in India. See I.O. Catal., No. 4139.

Last Colophon of the commentary :—

इति श्रीमद्भट्टविनायकात्मजदीक्षितरामदासविरचिते प्रकाशाख्ये प्रबोधचन्द्रोदयनाटकव्याख्याने जीवन्मुक्तिनिरूपणं नाम षष्ठोऽङ्कः ।

Post Colophon :—

संवत् १७१३ वर्षे आश्विन वदि प्रतिपद श्रीमौढ़ाकाख्याने लिखितमिदं पुस्तकम् । शुभमस्तु ॥ रामनाम सहाय ।

5327.

1667. *Prabodha-candrodaya-nāṭakam.*

With a commentary entitled prakāsa by Rāma-dāsa.

Substance, country-made paper. 13 × 6 inches. Folia, 81. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1884. Appearance, fresh. Complete. This MS. is in tri-pāṭha form.

Last Colophon :—

इति श्रीप्रबोधचन्द्रोदयटीकायां रामदासविरचितायां जीवन्मुक्तिनिरूपणो नाम षष्ठोऽङ्कः ।

Post Colophon :—

श्रीमत्प्रबोधचन्द्रोदयनाटकं सटीकं समाप्तम् । शुभं भवतु लेखकपाठकयोः ।

संवत् १८८४ मिती आश्विन वदि १२ ।

5328.

3339. *A commentary on Prabodha-candrodaya.*

By Rudra.

Substance, country-made paper. 17 × 3¾ inches. Folia, 28 to 45. Lines, 10 on a page. Character, Bengali. Appearance, discoloured. Incomplete at the beginning. From the concluding portion of the 4th act to the end of the work.

The last Colophon :—

इति रौद्र्यां टीकायां षष्ठोऽङ्कः। समाप्तो ग्रन्थः।

Post Colophon :—

यातेऽलिं तिग्मरश्मावपगतऋतभुगवायुमाने (?) शकाब्दे
वारे शौरेः समीतं रघुतनयमुपाध्याय चित्ते खदोर्मे।
श्रीमद्रुद्रेण यत्नात् कृतमिदमखिलं शास्त्रमालोक्य विप्रः
श्रीलश्रीरामशर्म्मा सुकविसुखकरं पुस्तकं संलिलेख॥

For the beginning of the commentary, see Oxf. No. 2[illegible]8.

It ends :—

जीवन्मुक्तस्यापि शरीरसत्त्वात् मैत्र्यादय इत्यादय इत्यादि पर्य्यन्तं पद्यं सुगमं। ब्रह्मातिरिक्तस्य चालीकत्वज्ञानं विवेकः, तस्य यथार्थत्वज्ञानं मोहः। शरीरेऽहंबुद्धिरहंकारः। सर्व्वोत्कर्षज्ञानं मानमित्यादिस्तु अग्राह्यिकानां पन्थाः। स च सुधीभिर्विभाव्य इति।

कर्त्तुमिमं परिबन्धं यो यो ग्रन्थो मयालोचि।
कुत्रापि स्खलितं चेत् तद्विज्ञेयं तदीयदोषेण॥
यद्यपि गौतमशास्त्रात् परिशोद्धुं शक्यते मया।
ग्राह्यिकमतपरिवृत्तौ सन्तं ननु बाधते भीतिः॥
रसिकं ब्रह्मणि वशिकं मैत्र्यादेः परिशोधने कुशिकं।
गुणवत्येषा टीका रमयतु निशं सुखेन रौद्री॥

5329.

4692. *A commentary on Prabodha-candrodaya.*

By Rudra-deva.

Substance, country-made paper. 14½ × 5 inches. Lines, 11 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh.

This is a defective manuscript. There are 29 leaves marked 1 to 29 and one leaf unmarked, containing the commentaries on the first three acts and that on the begin-

ning of the 4th act; there are 15 leaves more, numbered with the Bengali marks of *Paṇa*. These leaves contain the commentary from the prose portion marked 14 of act V in Hṛṣīkeśa Śastrī's edition to the end.

It ends :—

रसिकं ब्रह्मणि वणिकं मैत्र्यादेः परिशोधने क्षमिकम् ।
गुणवत्येषा टीका रमयत्वनिशं सुखेन रौद्री ॥
समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥
वाङ्गाला १२५९ शाल ता० विंशति नभः ॥ ० ॥
स्वाक्षर श्रीचण्डीवरशर्म्मणः मुदा लिख्यते ॥ पुस्तकमिदं श्रील-
श्रीयुक्तबाबुकाशीनाथ-रायचतुर्धुरीणमहाशयेर विदुषां जानाति ।

For the beginning and the end of the work see L. 2368.

The colophon of the first act gives the author's father's name as Harihara Tarkālaṅkāra Bhaṭṭācāryya.

5330.

3544. *Guṇavatī—a commentary on Prabodha-candrodaya.*

Substance, country-made paper. 17 × 3 inches. Folia, 48. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 1,500. Character, Bengali. Date, Śaka 1640. Appearance, discoloured. Complete.

The last colophon is not given.

The scribe's note :—

शकाब्दादि १६४० ।
श्रीश्रीजाने दयाधाने चरणाब्जतले तव ।
श्रीकाशीरामकृतिना लिपिरेषा समर्पिता ॥
यत्पुस्तकमवलोक्य पुस्तकमेतन्मयालेखि ।
अन्यत्वं यदशुद्धं तद्विज्ञेयं तदीयदोषेण ॥
आदर्शजनितदोषो यद्यपि नहि वाधते सुधियम् ।
लिखनाकुलचित्तेन प्रतिसन्धीयतां तथापि किञ्च ॥

5331.

9864. *Prabodha-candrodaya-nāṭakam.*

With a commentary by Gaṇeśa, the son of Bhāvācāryya Viśva-nātha Dīkṣita.

Substance, country-made paper. 10 × 5 inches. Folia, 14. Lines, 13 on a page. Extent in ślokas, 400. Character, Nāgara. Appearance, tolerable.

The first canto only.

For the commentary, see Oxf. No. 286.

5332.

VEṄKAṬA-NĀTHA VEDĀNTA-DEŚIKA.

1119. सङ्कल्पसूर्य्योदयः । *Saṅkalpa-Sūryyodayaḥ.*

Substance, country-made paper. 12¼ × 6½ inches. Folia, 88. Lines, 14 on a page. Extent in ślokas, 2,980. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

A philosophical drama in 10 acts, an imitation of Prabodha-candrodaya. For extracts, see W. 1566.

The author was the son of Ananta Sūri, and the grandson of Puṇḍarīkākṣa Soma Sūri. He obtained the title of Vedāntācāryya from Raṅgarāja Divya-jñāna. He is also called Kavi-Tārkika-Siṃha, and is generally known as the founder of the Vaḍagala Sect in Southern India. He seems to have flourished three centuries after Rāmānuja.

5333.

8324. समयसारनाटकम् । *Samaya-sāra-nāṭakam.*

Substance, country-made paper. 11 × 4½ inches. Folia, 20. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 500. Character, modern Nāgara. Date, Saṃvat 1912. Appearance, fresh. Complete.

A Jaina work in imitation of Prabodha-candrodaya.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

नमः समयसाराय स्वानुभूत्या चकासते ।
चित्स्वभावाय भावाय सर्व्वभावान्तरच्छिदे ॥ १ ॥
अनन्तधर्म्मणस्तत्त्वं पश्यन्ति प्रत्यगात्मनः ।
अनेकान्तमयी मूर्त्तिः नित्यमेव प्रकाशतां ॥ २ ॥
परिपरिणतिहेतोर्मोहनाम्नोऽनुभावात्
अविरतमनुभाव्यव्याप्तिकल्माषितायाः ।
मम परमविशुद्धिः शुद्धचिन्मात्रमूर्त्तेः ।
भवतु समयसाररद्दयैवानुभूतेः (?) ॥ ३ ॥
उभयनयविरोधध्वंसिनी स्यात् पदाङ्के
जिनवचसि रमन्ते ये स्वयं वान्तमोहाः ।
सपदि समयसारं ते परं ज्योतिरुच्चैः
अनवमनयचाक्षुन्नमीक्षंत एव (?) ॥ ४ ॥
... ...
अतः शुद्धनयायत्तं प्रत्यग्ज्योतिश्चकास्ति तत् ।
नवतत्त्वगतत्वेपि यदेकत्वं न मुञ्चति ॥ ७ ॥
चिरमितिनवतत्त्वच्छन्नमुन्नीयमानं
कनकमिव निमग्नं वर्णमालाकलापे ।
अथ सततविविक्तं दृश्यतामेकरूपं
प्रतिपदमिदमात्मज्योतिरुद्द्योतमानम् ॥ ८ ॥

3B. इति जीवाधिकारः—

समयसारव्याख्यामात्मख्यातौ पूर्व्वरङ्गः—अथ जीवाजीवौ एकीभूतौ प्रविशतः—.

Thus the nine *Tattvas* or truths of the Jaina philosophy are personified as those of the Vedanta philosophy in Prabodha-candrodaya.

It ends :—

स्वशक्तिसंसूचितवस्तुतत्त्वैर्व्याख्याकृतेयं समयस्य शब्दैः ।
स्वरूपगुप्तस्य न किञ्चिदस्ति कर्त्तव्यमेवामृतचन्द्रसूरेः ॥

Last Colophon :—

इति श्री[illegible]शास्त्रग्रंथं यं संपूर्णम् ।

Post Colophon :—

संवत् १८१२ शाके १७११ ज्येष्ठकृष्ण ६ चन्द्रवासरे लि० कृष्ण-प्रसाद ।

शुभं भूयात् ।

In a later hand :—

मालवीयोपनामक-काशीनिवासिमुकुन्दस्य इदं पुस्तकम् ।

5334.

KAVIRĀJA-ŚEKHARA ŚAṄKHA-DHARA.

8234. लटकमेलकम् । *Laṭaka-melakam.*

A farce in two acts, enacted before Govinda-deva.

Substance, country-made paper. 11×4½ inches. Folia, 12. Lines, 10, 11 on a page. Extent in slokas, 300. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

गौरीचुम्बनचञ्चलं चलवनचंद्रप्रभामण्डलं ।
व्यावल्गत्फणिकुंडलं रतिरसप्रस्विन्नगण्डस्थलं ।
प्रौढप्रेमपरस्परापरिचयप्रोत्फुल्लनेत्राञ्चलं
शम्भोरस्तु विभूतये त्रिजगतामुन्मत्तगङ्गं शिरः ॥ १ ॥
... ... ॥ २ ॥

नान्द्यन्ते सूत्रधारः । अलमितिविस्तरेण ।

अपिच । प्रातः सद्भर्त्किरणप्रणिपातभीरुः
कच्छातटप्रणयिनीं मदनप्रशस्तिं ।
आस्तां जगत्त्रयमुदे तिरयन् भुजाभ्यां
गौरीनखक्षतपदावलिमिन्दुमौलिः ॥

गोविन्ददेवप्पृथितस्पृथिव्यां श्रीमान् महामोडलिकाधिराजः ।
कविप्रियो नाटकनर्त्तनार्थमादेशयन् मां रणरङ्गमल्लः ॥ ३ ॥

यदद्य वसन्तसमये विकाशसमुचितेन कविराजशेखरविरचितेन लटकमेल-नाम्ना प्रहसनेनास्मान् विनोदयेति ॥

2A. नेपथ्ये—अये कोयमनेकपण्डितमण्डितायां सभायां कविराजतो नाटयितुमुद्यतः ॥

सूत्रधारः । अलमतिप्रलपितेन । यतः—

चित्रं चरित्रं स्खलितव्रतानां शीलाकरः शङ्खधरस्तनोति ।

विद्वज्जनानां विनया [नुवर्त्तौ] धात्रीपवित्रीकरणः कवीन्द्रः ॥

किंच

गोविन्ददेवमन्त्रीश्वरपुरस्कृतायाः सरस्वत्याः कुतो दुर्ज्जनतर्ज्जनावकाशः ।

Last Colophon :—

इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे । द्वितीयोऽङ्कः ।

इति श्रीकविराजराजशेखरविरचितं लटकमेलकं नाम प्रहसनं समाप्तम् ॥ संमत १९११ ।

Printed in Kāvya-mālā 20, 1889.

5335.

KĀÑCANĀRYYA-VĀDĪSVARA.

1643. धनञ्जयविजयः । *Dhanañjaya-vijayaḥ.*

Substance, country-made paper. 7×4 inches. Folia, 13. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 200. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1527. Saka 1393. Old. Complete.

Colophon :—

श्रीवादीश्वरकाञ्चनार्य्यकृतः धनञ्जयविजयो नाम व्यायोगः समाप्तः ।

Post Colophon :—

श्रीरस्तु कल्याणं भूयाः संवत् १५२७ वर्षे शाके १३९३ प्रवर्त्तमाने अद्येह धूआरणवास्तव्य उदीच्यज्ञातीय श्रीमन्मन्त्रिभूपतिसुतेन भानुना लघुभ्रातृणां पठनार्थं तथा पुत्रपौत्राणां पठनार्थं तथा परोपकारार्थं धनञ्जयविजयं नाम नाटकं समाप्तमिति श्रीः ।

Printed by the late Tārānātha Tarka-vācaspati, Calcutta.

5336.

2772. *Dhanañjaya-vijayaḥ.*

Substance, country-made paper. 14½ × 4½ inches. Folia, 7. Lines, 10 on a page. Character, Bengali. Appearance, worm-eaten. Complete.

5337.

9286. *Dhanañjaya-vijayaḥ.*

Substance, country-made paper. 8 × 4½ inches. Folia, 12. Lines 10 on a page. Extent in ślokas, 264. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

Dhanañjaya-vijaya, a Vyāyoga or a heroic drama in one single act, having for its subject the contest between Arjuna and Duryodhana, which resulted in the triumph of Arjuna over his antagonist, the contest arising out of the cattle-lifting committed by the Kauravas, from the cow-pen of Virāta, while Pāṇḍavas were living with him in disguise.

See Oxf. No. 280. 140A.

The colophon runs :—

इत्येकाङ्को धनञ्जयविजयो नाम व्यायोगः समाप्तः ।

5338.

VARADĀCĀRYYA.

9678. वसन्ततिलकभाणम् । *Basanta-Tilaka—Bhāṇam.*

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 11. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 220. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Incomplete.

Well-known, often printed and often noticed.

A short play in one act, based on the love story of Vasanta Senā, a dancing girl, and a Brāhmaṇa of Kāñcī.

See I.O. Catal., No. 4198.

5339.

AMAREŚVARA.

8235. धूर्त्तविडम्बनम् । *Dhūrtta-viḍamvanam.*

Substance, country-made paper. 10½ × 4 inches. Folia, 11. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 300. Character, Nāgara of the sixteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

A farce in two acts.

It begins :—

श्रीगणेशाय नमः ।

गौरीरूपविभूषणाम्बरधरां कृत्वा परां कन्यकां
प्रस्तावोचितहासकेलिचतुरैरालीजनैर्वञ्चितः ।
तत्कालं कुलपालिकाविहसितं श्रुत्वा विवाहोत्सवे
विश्वेषामभिवाञ्छितं वितनुतात् सव्रीडहासो हरः ॥

अपिच ।

चारिकाविहरणे रणज्झनत् चर्चराकुलितहंसकस्वनं ।
भूतये भवतु तत् सभासदां चन्द्रशेखरपदाम्बुजद्वयं ॥

नान्द्यन्ते सूत्रधारः ।

अलमति विस्तरेण । आज्ञापितोऽस्मि सकलपरिषदा यत्त्वया भरतवंशावतंसेन धूर्त्तविडम्बनं नाम प्रहसनं प्रयोक्तव्यमिति । तदधुना कुटुम्बकमानीय सङ्गीतकमनुतिष्ठामि ।

The author and his patron :—

2A. अस्ति तीरभुक्ति विषये हरिहसनभिधानं ब्रह्मपुरं । तत्र काश्यपवंशसारससहस्रकरो गङ्गेश्वरनामा अवसथिकतिलको बभूव ।

यस्य च

प्रारब्धयागक्रतदीप्तक्रताशनिर्यत्-
धूमावलीढगगनं भजतेऽधुनापि ।
तल्लक्ष्मणं परिणतं किल नीलमास्ते
कस्ते ननु सत्यसुकृतः सुकृती पृथिव्यां ॥

तस्यात्मजो निखिलनरपतिमुकुटतटघटितानेकजातीय-मणिगणकिरण-कीर्म्मीरितचरणकमलो धर्म्मेश्वरो बभूव।

येन च

कृत्वा दिग्विजयं तिता गुणवता भूमण्डलान्तर्गता
विद्वांसः कविकर्म्मममर्म्मनिपुणा एकैकशः सर्व्वतः।
योऽसौ वीरन्दसिंहदेवन्टपतिं जित्वोत्कलाधीश्वरं
शास्त्रोद्धारविधौ सकोषविषयं तद्राज्यमेवाग्रहीत्॥

तस्यात्मजश्चतुरुदधिवलयवसुं[ध]राधिष्ठातनरेश्वरशिरःशेखरी-कृतपदाम्बुजः श्रीनाथानुध्यानपरो ध्यानेश्वरोऽभवत्।

यं गद्यपद्यादिनिबन्धकाले धृताञ्जलिं मूर्द्धनि सत्कवीन्द्राः
श्रीविघ्नराजेन समं नमन्ति किं स्तूयते तस्य गुणातिरेकः।
तस्माद्दुग्धपयोनिधेरिव लसन्नित्यप्रवृद्धोदयः
सारेशो वसुधासुधांशुरुदभूत्तत्त् कलानां निधिः॥
योसौ नाटकनाटिकाप्रकरणव्यायोगनिर्म्माणभूः
यत्सूक्तामृतपानहृष्टहृदयैः सद्भिः सुधा बाध्यते।

यश्च

भगवतो वामनत्वं याचकत्वमवगत्येवा-
श्रितवत्यौ श्रीसरस्वत्यौ॥
तदङ्गजन्मास्ति पवित्रकर्म्मा निधिः श्रुतीनाममरेशशर्म्मा।
अनर्घसामान्यवरेण्यपुण्यसौजन्यसिन्धुः कविवृन्दबन्धुः॥

यस्य च

धनुष्मतास्पर्द्धयेव गुणः परां कोटिमधिरोहति।
यत्कीर्त्तिपूरःसुरसिन्धुस्पर्द्धयेव त्रिभुवनमाप्लाव[य]ति॥
यद्भणितिरपि सुधास्पर्द्धयेव द्विजराजराजत्वमनुभूयते।

यश्च

निःशेषक्षितिपालमौलिविलसत्-कोटीरकोटिस्फुरत्-
माणिक्यामलदीपिकाभिरसकृत् नीराजिताङ्घ्रिः प्रभोः।

पौरोहित्यमवाप्य नाथन्तपतेः क्ष्मौणीमहेन्द्रस्य यो

नित्यं नाकनिवासिनः सुरगुरोः कक्षां समालम्बते ॥

तेनात्मनो विनोदार्थं कवित्वगुणगुम्फितं ।

कृतं प्रहसनं भद्रं नाम्ना धूर्त्तविनोदनं ॥

End :—

तथापीदमस्तु ॥

विप्राः सन्तु सुखान्विताः सुकृतिनो नन्दन्तु विन्दन्तु च

पापिष्ठाः परवञ्चकाः निकृतिनः सीदन्तु वर्गान्विताः ।

धर्म्मो वृद्धिमुपैतु सम्प्रति कविः प्राप्नोति कीर्त्तिं परां

सभ्याः सन्तु निरामयाः सुतसुहृद्भ्रात्रादिभिः सन्ततम् ॥

इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे । द्वितीयोऽङ्कः ॥

इति श्रीमदमरेश्वरविरचितं धूर्त्तविडम्बनं ॥

5340.

JYOTIRĪŚVARA KAVIŚEKHARA.

8224. धूर्त्तसमागमप्रहसनम् ।

Dhūrtta-samāgama—a farce.

Substance, country-made paper. 11 × 4 inches. Folia, 13. Lines, 7–11 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

A well-known farce in two acts.

Last Colophon :—

इति श्रीकविशेखराचार्य्यविरचितं धूर्त्तसमागमं नाम प्रहसनं संपूर्णं ।

Post Colophon :—

शुभमस्तु । रामभद्रस्य पठनार्थं ।

5341.

124. *Dhūrtta-samāgamam.*

Substance, country-made paper. 13 x 4 inches. Folia, 14. Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 200. Character, Bengali. Date, Śaka 1769. Appearance, fresh. Complete.

It is a farce in two acts. The title of the work means rogues meeting rogues, and not, as Rajendralāla says, a council of rogues. The Dhūrtas or the rogues are :—

(1) a yati or a recluse who is a great impostor and very fond of a public woman; (2) his disciple, Snātaka, madly in love with his Guru's lady-love; (3) Asajjāti Miśra with his Vidūṣaka who is approached by the contending parties to decide to whom the woman belonged and who at last gets hold of her by playing tricks and making fools of the contending parties.

The drama was enacted to welcome Hari Siṃha the king of Mithilā after his victory over the Emperor of Delhi. The author's Varṇana-ratnākara in Maithila is well-known. The attempt to identify the author's patron, with the king of Vijayanagara (because he is described as Karṇāṭa-rāja) is wrong. Because the dynasty of Hari Siṃha is known as the Karṇāṭaka dynasty of Mithilā.

The author Kavi-śekhara Jyotirīśvara was the son of Dhīreśvara and the grandson of Rāmeśvara, and flourished under the patronage of Narasiṃha of the Karṇāṭa dynasty in Mithilā.

Beginning :—

हर्षादम्भोजजन्मप्रभृति दिविषदां संसदि प्रीतिमत्या
श्वश्र्वा मौलौ पुरारेर्दुहितृपरिणये साक्षतं चुम्बमाने ।
तद्वक्त्रं मौलिवक्त्रे मिलितमिति भ्रमं वीक्ष्य चन्द्रः सहासो
दृष्ट्वा तद्वृत्तमाशुस्मितसुभगमुखः पातु वः पञ्चवक्त्रः ।

अपिच ।

वक्त्राम्भोरुहि विस्मितास्तवकिता वक्षोरुहि स्फारिताः ।
श्रोणीं सीमनि गुम्फितास्चरणयोरस्ताः पुनर्विस्तृताः ॥
पार्व्वत्याः प्रतिगात्रचित्रगतयस्तन्वन्तु भद्राणि वो ।
विद्रस्यान्तिकपुष्पसायकशरैरीशस्य दृग्भङ्गयः ॥

नान्द्यन्ते सूत्रधारः :—

अलमतिविस्तरेण, यदद्य—

नानायोधनिरुद्धनिर्ज्जितसुरत्राणात्रसद्वाहिनी
न्टत्यद्भीमकबन्धमेलकदलद्भूमिभ्रमद्भूधरः ।
अस्ति श्री[1]नरसिंहदेवन्टपतिः कर्णाटचूडामणि-
दृप्यत्पार्थिवसार्थमौलिमुकुटन्यस्ताङ्घ्रिपङ्केरुहः ॥
तस्योद्दण्डभुजप्रतापदहनज्वालानिरस्तापदो
राज्ञः सर्व्वगुणानुरागपदवीविद्योतनाचार्य्यकः ।
यो धीरेश्वरवंशमौलितिलको दातावदातांशय-
स्तस्य श्रीकविशेखरस्य कविता मच्चित्तमालम्बते ॥

तदनेन सकलसङ्गीतविद्याशेषविद्योतनाभिनवभरतेन पुरमथनपादारविन्द-द्वन्द्ववन्दारुकरपल्लवेन निखिलभाषापभाषासुभगभावुकसरस्वतीकण्ठाभरणेन अनवरतसोमरसास्वादकषायकण्ठकन्दलीनरीन्टत्यमानमीमांसामहोत्सवस्य रामेश्वरस्य पौत्रेण तत्रभवतः पवित्रकीर्त्तेर्धीरेश्वरस्यात्मजेन महाशासनश्रेणीशेखरेण श्रीमत्-पल्लीजन्मभूमिश-कविशेखराचार्य्य-श्रीमज्ज्योतिरीश्वरेण निजकुतूहलविरचितं धूर्त्त-समागमं नाम प्रहसनमभिनेतुमादिष्टोऽस्मि इत्यादि ।

End :—

राष्ट्रं समस्तं कपटेन भुक्तं
धूर्त्तक्रियाभिर्दयितेयमाप्ता ।
भवान् विनीतो मिलितश्च शिष्यो
नातःपरं मे प्रियमस्ति लोके ॥

---

[1] See Nep. Catal., Vol. I, p. 67, which reads हरसिंह for नरसिंह.

तथापीदमस्तु ।

काले सन्ततवर्षिणो जलमुचः शस्यैः समृद्धा धरा
भूपाला निजधर्म्मपालनपरा विप्रास्त्रयीनिर्भराः ।
स्वादुक्षीरनतौधसः प्रतिदिनं गावो निरस्तापदः
सन्तः शान्तिपरा भवन्तु सुखिनः सौजन्यभाजो जनाः ॥
इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे ।

Colophon :—

महामहोपाध्याय श्रीलश्रीयुतसुराचार्य्यतुल्यकविशेखराचार्य्य-विरचितं धूर्त्तसमागमं नाम प्रहसनं सम्पूर्णम् ।

Post Colophon Statement :—

कान्तोऽलिखत् श्रीरजनीपदादिः
सन्नाटकं धूर्त्तसमागमाख्यम् ॥
ग्रहर्त्तुवाजीन्दुमिते शकाब्दे
शुचौ हिसशाङ्कपदं विचिन्त्य ॥

See Nep. Catal., page 66, and pref. XXXVII and L. 85.

5342.

ŚEṢA GOVINDA PAṆḌITA.

10579. मधुमतीनाटिका । *Madhumatī-nāṭikā.*

An imitation of Malavikāgnimitra.

Substance, country-made paper. 10½ × 4 inches. Folia, 9–22. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 900. Character, Nāgara of the seventeenth century. Appearance, old and worn out. Incomplete in the beginning.

Madhumatī, the heroin, is an attendant of the queen, with whom the Rājā falls in love. The queen is very jealous as a matter of course and goes so far as to imprison Madhumatī, who was known by the name of Sañjīvanī. At last she is introduced to the queen as her own relative by Viśvādarśa, when announcing to her the victory of her

father (Dakṣiṇeśvara) over Kolanātha. Thus the revelations are made in the following lines:—

विश्वा—योसौ भवतो महामात्यो देवानीकः सोऽस्माकं बाल्यसखा।

राजा—अवैमि भवता सह विद्याभ्यासनिमित्तकं सोदरस्नेहं। ततस्ततः।

विश्वा—ततस्तेन युष्मच्चक्रवर्त्तित्वोपायमन्विष्यमाणेनाहं पत्रिकयैवं विज्ञापितः। यथा मे समीहितं सिध्यति तथा चिन्तयस्वेति। मयापि च तथैव चिन्तयता चिरादेषा भविष्यच्चक्रवर्त्तिगृहिणीलक्षणा ज्ञाता कलानाथस्य पुत्री मधुमती। निवेदितश्चैवमस्याः पिता।

राजा—ततस्ततः।

विश्वा—ततस्तेनापि भवानेवास्याः परिणेतृत्वेनानुमतः। किं पुनः प्रकटविवाहे मधुमतीवैमनस्यमाशङ्कमानेनाहं एकान्त एवमुक्तो यदत्रभवता कथमपि व्यपदेशं कृत्वा तत्र नीत्वा यथा मधुमती हस्तेनैवेयं राज्ञेर्पिता भवति तथा विधेयमिति।

राजा—ततस्ततः।

विश्वा—ततश्चाहं स्त्रीजनेष्वभुक्तमूलोद्भवेयं कतिपयदिनान्यन्यदेशे स्थापनीयेति व्याजं कृत्वा एनां सह गृहीत्वा ततो निर्यातः। ततश्च मध्येमार्गं

देवी यत्रोन्मथितमहिषा ब्रह्मशैलस्य शृङ्गे
मार्कण्डेयः कृतनिवसतिर्यत्र तेपे तपांसि।
गोदावर्य्यास्तटभुवि मुनेराश्रमे तत्र बाला
बालं विल्वद्रुतिरुहमियं लीलयैवोन्ममूल॥

राजा।— ततस्ततः।

विश्वा—

ततो मुनिः कोपि तदाश्रमस्थः क्रुधैवमेनां तरसा शशाप।
षण्मासमज्ञातसुहृद्दिदेशे निर्वन्धमासाद्य भवस्व दासी॥

etc. etc.

It ends:—

राजा॥ अतःपरमपि प्रियमस्ति। यतः।

नीतः शान्तिं शिखरिनिलयः कोलनाथः सपत्नः
स्फीतं प्रेमोद्वहति भगिनीमद्य संसाद्य देवी।

कान्ता चेयं करमुपगता चक्रवर्त्तित्वहेतुः
तत् किं वान्य त्रिजगति मया प्रार्थनीयं यदीश ॥
तथापीदमस्तु । भरतवाक्यं ॥ सन्तः सन्तु इत्यादि ॥

Last Colophon :—

चतुर्थोऽङ्कः ॥ समाप्ता चेयं श्रीशेषगोविन्दपण्डितकविकृतिर्मधु-
मतीनाम नाटिकेति ।

5343.

JAYA-DEVA.

4787. **प्रसन्नराघवनाटकम् ।** *Prasanna-rāghava-nāṭakaṃ.*

Substance, palm-leaf. 13½ × 2 inches. Folia, 16–76. Lines, 5 on a page. Character, Bengali. Appearance, old and damaged. Date, Śaka 1414. Incomplete at the end.

The manuscript was copied in the life time of the author.

Colophon :—

इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे । सप्तमोऽङ्कः ।
इति कविराजश्रीमहादेवतनयकवौ + + श्रीजयदेवविरचितं
प्रसन्नराघवं नाम नाटकं समाप्तम् ।
+ + चतुर्द्दशचतुर्द्दशे सेषे कुजाह्नि ।
नीतं सम्पूर्णतामेतन्नाटकं राघवाश्रयम् ।
आचार्य्यशेखरस्यान्तेवासिनाभ्यर्हितस्य च ।
वागीश्वरेण सभ्यानां भाषमानस्य संसदि ॥

5344.

JAYA-DEVA PAKṢADHARA MIŚRA.

3510. *Prasanna-rāghavaṃ.*

Substance, country-made paper. 17½ × 3 inches. Folia, 57. Lines, 5, 6 on a page. Extent in ślokas, 1,596. Appearance, discoloured. Character, Bengali of the eighteenth century. Complete.

Colophon :—

इति महामहोपाध्याय श्रीयुतमहादेवभट्टतनयकौण्डिन्य-श्रीजय-

देव-पक्षधरमिश्रविरचितं प्रसन्नराघवं नाम नाटकं समाप्तम् ।

Printed at Benares.

5345.

9511. *Prasanna-rāghavaḥ.*

By Jaya-deva, the son of Mahādeva and Sumitrā.

Substance, country-made paper. 8½ × 4 inches. Folia, 20, leaves 3, 5 missing. Lines, 16 on a page. Extent in ślokas, 800. Character, Nāgara. Appearance, old. Incomplete.

Printed in the Paṇḍita. The author appears to be both a poet and a logician. His father is Mahādeva, and mother Sumitrā. He belongs to the Kauṇḍinya gotra. In the Prastāvanā are mentioned भास, कालिदास, हर्ष, बाण, मयूर and चोर, the last of whom belonged to the 11th century. From all these facts a conjecture is sometimes hazarded that the poet is the same as Pakṣa-dhara Miśra, who flourished in the 15th century.

5346.

RĀMA-BHADRA.

1791. **जानकीपरिणयनाटकम् ।**

Jānakī-pariṇaya-nāṭakam.

Substance, foolscap paper. 9½ × 4 inches. Folia, 125. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 2,000. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1914.

This very manuscript is noticed in L. 63, as belonging to Babu Hariś-candra of Benares.

This was copied from another manuscript bearing date Śaka 1751.

कृतवायुनगक्षौणीशाके पौषासिते तथा ।

चतुर्दश्यां मन्दवारे रात्र्यां द्विप्रहरे तथा ।

गोपालोऽलीलिखच्चैतन्नाटकं हरितुष्टये ॥

The date of the present manuscript :—

संवत् १९१४ मिति आश्विन्यशुक्लसप्तम्या भृगुवासरे शुभमस्तु ॥

The author and his work from the Prastāvanā :—

2B. सू० किं तद् विस्मृतं भवत्या यदचिरनिर्म्मितं जानकीपरिणयं नाम रूपकमध्यापितासि ।

न० सहर्षं । दिठ्ठिआ दाणीमणुवोह्विअंमि अज्जेण जः स खु कवेः प्रबंधः सकै महाणुभावादो जस्सरामदीखिखदादो उपन्नो अस्सवादो विअ चंदो रामभद्दमखिंदो ।

सू० सम्यगनुस्मारितं भवत्या ।

यस्य स्तौति मितिं मनीषिसदसि श्रीनीलकण्ठा[ध्व]री
कौंडाज्योतिषिकश्च यस्य कुरुते संमानमार्य्यैः समम् ।
यस्यानुग्रहदृष्टिमर्पयति च श्रीवालकृष्णो गुरुः
सोयं दीव्यति चोक्कनाथमखिनामक्रीतदासः कविः ॥

यस्येदानीं

विदितः कविप्रबन्धो रघुवीरचरित्रवर्णनः पवित्रः ।
परिषद्रसोन्मुखीयं मम सर्व्वोऽयं भाग्यपरिणामः ॥

The author was the son of जस्सराम or Yajña-rāma Dīkṣita. He was admired by Nīla-kaṇṭhādhvarī, Koṇḍa the astrologer and his guru, Vāla-kṛṣṇa. He was a slave, though not bought, of Cokka-nātha Makhī. Aufrecht thinks, on what ground it does not appear, that he was the son-in-law of Cokka-nātha. He was born in the Kauṇḍinya family, in Kaṇḍara-mānikkā in the Tanjore District. He lived in the last decade of the 17th century. (Catal. Catalogum., Part II, p. 121.)

5347.

JĪVA-DEVA.

4272. भक्तिवैभवः । *Bhakti-vaibhavaḥ.*

Substance, palm-leaf. 15 × 1 inches. Folia, 106. Lines, 4 on a page. Extent in ślokas, 2,800. Character, Uḍiyā. Date, the 29th year of Mukunda-deva. Complete.

The author was patronised by Pratāpa-rudra-deva of Orissa.

Beginning :—

नमः श्रीभर्गदुर्गाभ्याम् ।

श्रीमल्लीलाशरीरोदयजनितसदाकुण्ठवैकुण्ठभोगो
योगोद्योगोपभोगस्थिरहृदयदरीसुन्दरीकेशरीन्द्रः ।
(हेतः श्रेयः) श्रेयोहेतुः पदाब्जाभजनकृतधियां नव्यनिव्याजभव्या
नव्यादव्यात् कृतात्मा भवभयविधुरा नाश्रितानीश्वरो वः ॥

... ...

नान्द्यन्ते सूत्रधारः ।

समन्तादवलोक्य—

वीजीभूतं स्थायिभावप्रकाण्डं
सन्धिस्कन्धं पल्लवैर्व्याप्तमङ्गैः ।
विष्कम्भाद्यैः कोरकैः सत्पताकं
नाट्यं वृक्षं संश्रये दृश्यपुष्पम् ॥

... ...

2B. इदं भगवतः क्षेत्रं भाग्येनासादितं मया ।
यतो भक्तिश्च मुक्तिश्च सख्याविव निषीदतः ॥

... ...

... ...

एते भागवतार्थतत्त्वकलनापीयूषकल्लोलिनी
मथ्यासङ्गनिरस्तसंसृतिमहादावानलोपद्रवाः ।
श्रीकृष्णाङ्घ्रिसरोजपुष्पतुलसीमालासमालालिताः
पुण्यानामिव राशयः समुदिता दृष्टा मया वैष्णवाः ॥

तद् गृहिणीमाहूय सङ्गीतकमनुतिष्ठामि ।

नेपथ्याभिमुखमवलोक्य—

आर्ये इतस्तावत् ।

प्रविश्य नटी—

अज्ज इयम्हि आणावेदु अज्जो ।

सूत्रधारः ।

स्वच्छन्दप्रसरेण दिव्यमहसा विभ्राजमानः सदा
श्रीनीलाचलनायको विजयते त्रैलोक्यचिन्तामणिः ।
यो ध्यातो हृदये क्षणं हरिरिति स्वैरं परं कीर्त्तितः
स्वात्मानं वितरत्यनादिनिधनं नित्योदितानन्दथुम् ॥

... ...

तत्रामी समये वसन्तसमये नानादिगन्तागता
धर्म्माचाररताः श्रुताखिलमताः विष्णोः पदाब्जे श्रिताः ॥
सर्व्वे भक्तिमतावतारपुरुषा विद्याकलासन्तताः
शुद्धा भागवता व्रताञ्चितरसाः शुभ्रा[ः] समित्यासते ॥

तदेतेषामग्रे भक्तिरसप्रधानं नाटकमभिनीय स्वाभिलषितं सम्पादयामः ।

नटी । अज्ज किमेदाणं भागवदोणं विह्नुवत्तिमेत्तरसिआणं अग्गे चणेन ॥ (आर्य्य किमेतेषां भागवतानां विष्णुभक्तिमात्ररसिकानाम नर्त्तनेन ।)

सूत्र । आर्य्ये किं न जानासि

... ...

3A. सङ्गीताय स्पृहयति मुनिर्नारदो विष्णुभक्तः ॥

3B. नटी । किन्तु ।—

सूत्र । प्रिये ।—श्रीभक्तिवैभवमिति श्रुतनामधेयम्
साक्षाद्भवन्निगमनिर्मलरूपधेयम् ।
शृङ्गारसाररससारणिभागधेयं
निर्मत्सरैः कृतिभिरत्र सदावधेयम् ॥

यत्र हि । ज्ञानं कर्म्मसमुच्चितं पुनरिदं योगो+सर्व्वं मतम्
तत्तद्वार्त्तिकवृत्तिसूत्रगलितं नानानिबन्धस्थितम् ।
शैवं पाशुपतं तथागतमतं निर्म्मौलिकं कौलिकं
सर्व्वं न्यायशतैः निरस्य निहितं कृष्णस्य शुद्धं मतम् ॥

नटी । कः पुनरत्र कविः ।—

सूत्र । किन्न जानासि ।—

अष्टौ हाटकचामराणि कनकच्छत्रं डमड्डिण्डिमं
यो लब्ध्वा प्रथितप्रतापविभवः श्रीरुद्रदेवेश्वरात् ।
श्रीजीवः कविडिण्डिमो नृपगुरुः षड्दर्शनीपण्डितो
भक्तिप्रस्थितदेशिकोऽखिलकलालङ्कारदीक्षागुरुः ॥

नटी । कथं सरसकवितापथपथिकस्य वञ्चतर्ककर्कशानां शास्त्रार्थानां एकप्रक्रमेण उपन्यासशक्तिः ।

सूत्र । प्रिये स तादृश एव ।

वासासारपरिष्कारसारसारस्वतः स्वतः ।
वितण्डावादिवेतण्ड कविडिण्डिमपण्डितः ॥

किं न जानासि ।

एकः परं रचयितुं प्रहरात् प्रबन्ध-
मेकः परं षडपि खण्डयितुं मतानि ।
शक्तो मुकुन्दपदपङ्कजचिन्तनेन
श्रीजीवदेवकविडिण्डिमपण्डितेन्द्रः ॥

4A. नटी । तथापि कवित्व-पाण्डित्ययोर्विरोधं मन्ये ।

सूत्र । प्रिये नहि नहि नहि,

... ...

सूत्र । दोलामहोत्सवकृते पुरुषोत्तमस्य
कोलाहलैः पिकगिरां ध्वनयन् दिगन्तान् ।
लोलालका[द्]बहलकुङ्कुमधूलिसिक्त-
चेलाञ्चलद्विजपटैर्मधुरुज्जिहीते ॥

Colophons :—

15B, इति श्रीमत्कविडिण्डिमराजगुरुजीवदेवाचार्य्यविरचिते भक्ति-वैभवनाटके विद्याविलोकनो नाम प्रथमोऽङ्कः; 30B, ०विद्यासमागमो नाम द्वितीयोऽङ्कः; 45B, इति श्रीमत्कविराजराजगुरुत्रिलोचनाचार्य्यतनयश्रीभगवद्दास[देव]भक्तिप्रस्थानप्रणयनपरमाचार्य्यश्रीमन्महामहोपाध्यायश्रीकविडिण्डिम-

वाहिनीपति-राजगुरुश्रीजीवदेवाचार्य्यविरचिते भक्तिवैभवे नाटके पाषण्डमर्द्दनो नाम चतुर्थोऽङ्कः; 61B, ०शुद्धसिद्धान्तोदयो नाम पञ्चमोऽङ्कः; 76A, ०कामदेवदेवनो नाम षष्ठोऽङ्कः; 86A, ०कामविजयो नाम सप्तमोऽङ्कः; 89A, ०अष्टमोऽङ्कः; 98A, ०नवमोऽङ्कः; ०भक्तिवैभवनाटकं सम्पूर्णम् ।

Post Colophon Statement :—

एकोनत्रिंशदङ्के क्षितिवलयवलद्वेषिणः श्रीमुकुन्दा-
भिख्यस्य ख्यातकीर्त्तेः रजतहरिदिने भाद्रमासेऽह्नि सौरे ।
कोऽपि क्षौणीसुपर्व्वा समलिखदमलं भक्तिमद्वैभवाख्यम्
मुख्यार्थं नाटकन्तत् कविवरपरिषद्गर्व्वसर्व्वस्वगुप्तिम् ॥

5348.

RŪPA GOSVĀMĪ.

3545. दानकेलिकौमुदी । *Dāna-keli-kaumudī.*

Substance, country-made paper. 14 × 4½ inches. Folia, 27. Lines, 8, 9 on a page. Extent in ślokas, 572. Character, Bengali of the early nineteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

A short play, called Bhāṇikā, describing the dalliance between Rādhā and Kṛṣṇa.

See H. P. R., Vol. I, 164.

The following śloka in the prastāvanā seems to refer to the author Rūpa and his brother Sanātana, by a play on words.

2A, सूत्रधार । ... ...

तदत्र निजाभीष्टदेवतानुस्मरणमङ्गलमाचरेयं ।

इत्यञ्जलिं कृत्वा

रसिकश्रृङ्गारसञ्जः शीलेनोद्दीपयन् सदानन्दम् ।
निजरूपोत्सवदायी सनातनात्मा प्रवर्त्तयति ॥

L. 3278 notices a commentary on the Bhāṇikā, by Jīva-gosvāmī who distinctly gives the author's name as Rūpa.

The present MS. abruptly breaks off in the first line of the chronogram after the colophon, which gives the date of the composition of the work. The chronogram as quoted in H. P. R., Vol. I, 164 is obscure.

5349.

4600. *Dāna-keli-kaumudī.*

With Viśva-nātha Cakra-vartī's commentary.

Substance, country-made paper. 16½ × 5½ inches. Folia, 41. In tripāṭha form. Character, Bengali of the early nineteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

For the work see H. P. R., Vol. I, 164.

It was composed in Śaka 1431, for the concluding verse in the present MS. runs :—

नान्दीश्वरे निवसता भाणिकेयं विनिर्म्मिता ।

गते मनुशते शाके चन्द्रस्वरसमन्विते ॥

The commentary begins thus :—

श्रीवृन्दावनचन्द्राय नमः ।

दानकेलिकलौ लुप्तधर्म्ममर्य्यादयोर्भजे ।

राधामाधवयोः कामलोभदम्भमदाप्लुतम् ॥

अथ सोऽयं रसिकमुकुटमणि ... ...

... श्रीरूपनामा ... ... दानकेलीकौमुदीं भाणिकां

निर्म्मिमाणः प्रवरनान्दीमुपश्लोकयन् मङ्गलमाचरति अन्तरित्यादि ।

The colophon of the commentary :—

इति श्रीदानकेलिकौमुदीटीका महती श्रीविश्वनाथचक्रवर्त्तिना विरचितेति ।

5350.

10799. **विदग्धमाधवः ।** *Vidagdha-Mādhavaḥ.*

Substance, country-made paper. 13 × 4½ inches. Folia, 2–24. Lines, 7 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, discoloured.

A mere fragment.

A well-known drama of Bengal Vaiṣṇavism, written in 1549.

15B, इति विदग्धमाधवनामनाटके वेणुवादनविलासो नाम प्रथमोऽङ्कः ॥

5351.

810. *Vidagdha-Mādhava-nāṭakam.*

For the manuscript see L. 1609. This is a play in seven acts, the subject being Śrīkṛṣṇa's life and amorous sports with milk-maids in Vṛndā-vana.

See I.O. Catal., No. 4177.

The author's name is mentioned neither in this nor in the I.O. Catal. manuscript.

Published under Rūpa-Gosvāmī's name with a Sanskrit commentary and Bengali translation by Rāma-nārāyaṇa Vidyāratna, Baharampura.

In the Prastāvanā, however, the sūtra-dhāra says that he was inspired by Bhaktāvatāra Śaṅkara Deva to write and enact this drama. Śaṅkara-deva was an elder contemporary of Caitanya and was one of the founders of the Mahāpuruṣīya sect in Assam.

5352.

3869. *Vidagdha-Mādhava-nāṭakaṃ.*

Substance, country-made paper. 14 × 4 inches. Folia, 67. Lines, 7, 8 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, discoloured and dilapidated.

See the previous number.

5353.

RĀMĀNANDA RĀYA.

3549. **जगन्नाथवल्लभनाटकम् ।**

Jagan-nātha-vallabha-nāṭakaṃ.

Substance, country-made paper. $15\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 20. Lines, 6, 7 on a page. Extent in ślokas, 560. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीरामानन्दराय-कवि-रचितं श्रीजगन्नाथवल्लभनाटकं समाप्तम् ।

See infra.

5354.

771. *Jagan-nātha-vallabha-nāṭakaṃ.*

For the manuscript see L. 1565.

It is a drama in 5 aṅkas on amorous pastimes of Kṛṣṇa with Rādhā, enacted before Gajapati Pratāpa-Rudra.

लघुतरलितकन्दरं हसितनवसुन्दरं ।
गजपति-प्रतापरूद्रहृदयानुगतमनुदिनम् ॥
सरसं रचयति रामानन्दरायः ।

It is known from the Caitanya-caritāmṛta, that the author was the Governor of the Godāvarī country under Gajapati Pratāpa-rudra, and that he was a staunch follower of Caitanya.

The author was the son of Bhavānanda Rāya.

3A, श्रीभवानन्दरायस्य तनुजेन श्री ... ... रामानन्द-
रायेण कविना ... ... इत्यादि ।

Post Colophon Statement :—

श्रीगौराङ्गकृपाबलेन च मया लालकिशोरेण वै
शाके षष्ठ समुद्रबाण (1576) भूमिते सप्तदशे माधवे ।
रामानन्दकवेर्विचित्रकवितासङ्गीतकं नाटकं
संलेख्य बहुयत्नतः शनिचरे ऋक्षे द्वितीयातिथौ ॥
पुस्तकमिदं श्रीहिरालालव्रज[व]ासिनः ।

5355.

10790. *Jagan-nātha-vallabha.*

Substance, country-made paper. 12¼ × 5 inches. Folia, 16. Lines, 6–10 on a page. Extent in ślokas, 425. Character, Bengali. Date, Śaka 1690. Appearance, discoloured. Complete.

A well-known drama on Kṛṣṇa in Vṛndā-vana, composed by order of Rājā Pratāpa-rudra of Orissa. See L. 1565.

Last Colophon :—

इति श्रीजगन्नाथवल्लभनामनाटके राधासङ्गमो नाम पञ्चमो-
ऽङ्कः ।

इति रामानन्दराय-कवि-विरचितं जगन्नाथवल्लभं नाम नाटकं
समाप्तं ।

Post Colophon :—

शुभमस्तु । श्रीश्रीराधाकृष्णाभ्यां नमः ।
श्रीमन्म + मह्हीमहेन्द्रनगरे श्रीमन्महानाटकं
नत्वा श्रीरघुनाथपादकमलं व्यालेखि यत्नादहं ।
विराजराजपुत्रारेर्यन्नाम चतुरक्षरं ।
पूर्व्वार्द्धं तव शत्रूणां परार्द्धं तव वेश्मनि ॥
श्रीसीतारामचन्द्राय नमः । शकाब्दाः १६९० ।

5356.

RUDRA CANDRA DEVA.

830. **ऊषारागोदया-नाटिका ।** *Ūṣārāgodayā-nāṭikā.*

By Rudra-candra Deva, Rājā of Kumāon, a contemporary of Akbar.

Substance, country-made yellow paper. Written in book-form. 9 × 6¼ inches. Pages, 56. Lines, 17 on a page. Extent in ślokas, 560. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

See I.O. Catal., No. 4174 and L. 119 and 1225.

A play in four acts, based on the love-story of Ūṣā, the daughter of the Daitya Vāṇa, and Aniruddha, grandson of Kṛṣṇa, as related in Hari-vaṃśa.

Wilson attempts to identify the author with Pratāpa Rudra Deva of Telingana and Rājā Rājendralāla with Pratāpa Rudra Deva of Orissa. But the colophon, describing him as Kūrma-giri-vareśvara, identifies him unmistakably with Rudra Candra Deva, Rājā of Kumāon, a contemporary of Akbar, and the author of Śyainika-śāstra, etc.

5357.

2766. *Ūṣārāgodayā-nāṭikā.*

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 29. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1914. Appearance, fresh. Complete.

This copy of the MS. is noticed in L. 1225.

Colophon :—

इति श्रीकूर्म्मगिरिवरेश्वरश्रीमत्प्रतापचारितारितमोभास्कर-श्रीमद्रुद्रचन्द्रदेवविरचितोषारागोदया नाम नाटिका परिपूर्णता-मगात् ।

Post Colophon :—

संवत् १९१४ आश्विन्य शुक्ल ११ भौमवासरे ।

5358.

DVĀRAKĀ-NĀTHA.

4031. गोविन्दवल्लभनाटकम् ।

Govinda-vallabha-nāṭakam.

Substance, country-made paper. 14 × 4½ inches. Folia, 55. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 1,300. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

A drama on the youthful sports of Śrī-kṛṣṇa in ten aṅkas.

It begins :—

गङ्गेतिख्यातिरस्मात् पतति मधुततिर्याति पीतामृतातिख्याता नीतोत्तमाङ्गे गलगतगरलग्लानिनोग्रेण नूनम् ।
पीता गीता स्मृताऽपि श्रुतिपथमिलिताशेषसातं विधत्ते
श्रीमद्गोविन्दपादाम्बुजयुगमयतां मन्मनोऽलिः समन्तात् ॥

... ...

... ...

... ...

नान्द्यन्ते सूत्रधारः । अलमतिविस्तरेण । भोः भोः पारिपार्श्विकाः । अद्य खलु वर्षावसरेऽविरलजलधारया विधूतधूलिपटलधरामण्डलोद्दीप्तललामश्यामलवालशाद्वलसमूहदिगुणीकृतश्यामत्वतमालादिमहीरुहव्यूहे ... ... निहित नयनेन ... ... यशोदाकुमारसुकुमारपदारविन्दद्वन्द्वेन अमरावतीपतिपुरन्दरैश्वर्य्यमर्य्यादापराभावुकैश्वर्य्येण विषयवासना-वहिष्कृतराजर्षिवर्य्याम्बरीषासदृशेन, किं बहुना

कामातीतप्रदानं निजकृतिलघुताकारि यस्योद्भविष्यज्-
ज्ञात्वादौ कामदोऽसौ क्व च चतुरतया गोपितं कल्पवृक्षः ।
धेनुं कामप्रदां तां त्वणचरणविधौ मुक्तपाशां विधाता
धाता मन्ये तथासौ वलिरपि भगवद्व्याजतः प्रापितोऽधः ॥

उद्धर्त्तुं पापिपुञ्जान् अधिकलि विकलानीरितं मित्रमेतत्
किन्त्वेतत् सङ्गभङ्गात्तदपि ममपदं गोकुलं शोभितेन।
इत्थं यद्गोत्रमत्रागतमनु मिलितो मन्यमानं स्ववंशम्
तद्वंशं नन्दसूनुर्विलसति सबलः श्यामचन्द्राख्ययासौ॥

तेन द्विजकुलदुग्धवारिधिद्विजराजेन श्रीमता जगदानन्देनादिष्टोऽस्मि। हंहो चारणाचार्य्य यथा—

हरिचरितविचित्रं चित्तचौरं नराणां
सहृदयहृदयाब्धेः पूरणाम्बुस्वरूपम्।
अभिनवकृतिमुद्यद्गीतपद्यादिहृद्यम्
प्रकटय नटवर्य्य तं प्रबन्धं नु किञ्चित्॥

तत् कथय।—

कथमहो मयाऽयमाराधनीयः।
... ...
... ...
आं स्मृतम्॥

पारि। किं तं।

सूत्र। निखिल विद्यावारिः ... ... ०श्यामसुन्दर-पादारविन्दद्वन्द्वस्य श्रीरुक्मिणीकान्तनाम्नो द्विजवरस्य तनयेन ... श्रीनन्दनन्दन-पदारविन्दद्वन्द्वस्यन्दमानमकरन्दपानानन्दितमानसेन श्रीद्वारकानाथाभिधेन कविना तत्तद्गुणवर्णनसुन्दरं श्रीगोविन्दवल्लभनाम सङ्गीतनाटकं निर्म्माय समर्पितम्। तदभिनेष्यामः॥

The last Colophon :—

इति श्रीगोविन्दवल्लभनाम सङ्गीतनाटके दशमोऽङ्कः। समाप्तञ्चेदं गोविन्दवल्लभनाटकम्।

Then comes the following :—

श्रीमच्चैतन्यदेवप्रियतमन्टपतिः सुन्दरानन्ददेव-
स्तत्प्रेयान् पर्णगोपालक इति विदितो विश्वविख्यातकीर्त्तिः।

काशीनाथोन्वयो(?)स्यास्य च विततयशाः कानुरामः कनिष्ठः
पुत्रस्तस्यापि धीरोऽजनि जनरमणः श्रीलगोपालसंज्ञः ॥
श्रीमद्गोकुलचन्द्रकोऽस्य तनयो ज्येष्ठस्य तस्यान्वयः
श्रीमान् सर्व्वगुणाकरः स जगदानन्दोऽस्य जाताः सुताः ।
चत्वारो निजसंज्ञया सुविदिताः ज्येष्ठोऽत्र सन् रुक्मिणी-
कान्तो + + + + + श्रीद्वारकानाथः ॥

5359.

JAGADĪSVARA.

5079. हास्यार्णवः । *Hāsyārṇavaḥ.*

Substance, country-made paper. 17 × 4 inches. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1705. Appearance, discoloured. Complete.

The well-known comedy, often noticed and often printed.

Colophon :—

इति हास्यार्णवप्रहसनं समाप्तम् ।

Post Colophon Statement :—

शकाब्दा १७०५ ।

शाके डीक्षति भूतपाननवियद्वाजिक्षितौ फाल्गुने
मासे दिग्दिवसान्यतीत्य गतवत्यर्के सिते पक्षके ।
पञ्चम्यां जगदीश्वरेण रचितं हास्यार्णवं नाटकं
श्रीकाशीनाथनामा क्षितिसुरकुलजः पाठनार्थं लिलेख ॥
यत्नादात्ममनोहरार्थमलिखं यश्चोरयेत् पुस्तकम् ।
तद्भार्य्यां सुदतीं शशाङ्कवदनां नीचा हरन्तु द्रुतम् ॥

5360.

10200. *Hāsyārṇava—a farce.*

By Jagadīśvara Tarkālaṃkāra.

Substance, country-made paper. 10 × 5 inches. Folia, 18. Lines, 8 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Last Colophon :—

इति श्रीमहामहोपाध्या[य]-जगदीश्वरतर्कालङ्कार-भट्टाचार्य्य-विरचितं हास्यमहार्णवप्रहसनं समाप्तम् ।

Post Colophon :—

शुभं । लिखितं रघुनाथमालवीयेन श्रीसंवत् १९६१ आश्विन शुक्ल १२ गुरौ काश्यां मच्छोदरीतीर्थसमीपे त्रिलोचनेश्वरसन्निधौ गोघट्टनिकटे । श्रीमद्बगलामुखीदेव्यै नमः ।

5361.

9717. *Hāsyārṇava.*

Substance, country-made paper. 12 × 6 inches. Folia, 19. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 456. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

Hāsyārṇava is a well-known comedy, satirizing various classes of the society, mainly the priestly class. Printed in Calcutta by Jīvānanda Vidyāsāgara.

5362.

9679. *Hāsyārṇava.*

Substance, country-made paper. 6 × 5 inches. Folia, 3. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 50. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete. Written in red ink.

5363.

MADHUSŪDANA SARASVATĪ.

8171. कृष्णाकुतूहलम् । *Kṛṣṇā-kutūhalam.*

Substance, country-made paper. 9½ × 4 inches. Folia, 99. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 1,700. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

A drama in 7 aṅkas.

Beginning :—

नीलां कंचुलिकां विमुच्य कुचयोरारक्तां सरोजेक्षणे
मुक्ताहारलता रथाङ्गयुगलश्रीशालिनी स्वर्धुनी ।
इत्याभाष्य विमुक्तकुन्तलकुलच्छायां करेणाम्टशन्
राधाया विनते स्मितानविधौ स्मेरो हरिः पातु वः ॥

The occasion of the play :—

2A. वाराणसीवरवर्णिनीकण्ठाभरणीकृत-सुरतरंगिणी-मुक्तालतेन्द्रनीलांकुरतरलेन जगदानन्दकल्पेन भगवता विन्दुमाधवेन स्वप्नान्तराले समाज्ञया समनुगृहीतोस्मि यद्भवद्भिः कृष्णाकुतूहलं नाम प्रबन्धमभिनयद्भिः स्वीयभुवनरंजनाभिधानोचितमाचरणीयमिति ।

The author and his antecedents.

2B. षट् तंत्री(त्रि)रसनांचलः कविगुरुर्योऽरुन्धतीगर्भजः
शाण्डिल्यान्वयमंडनो द्विजमणेर्नारायणस्याङ्गजः ।
शिष्यः कृष्णसरस्वतीयतिपतेराशैशवं वैष्णवः
संन्यासी मधुसूदनः सुरगुरो(?)द्वैतः स किं न श्रुतः ॥

Last Colophon :—

कंसध्वंसनो नाम सप्तमोङ्कः । इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमधुसूदनसरस्वतीविरचितं कृष्णाकुतूहलनाटकं संपूर्णं ।

Post Colophon :—

श्रीसंवत् १८७५ शके १७ + + मीति जेष्ठ शुक्ल ६ नवमी शनवार हस्त नक्षत्र व्यतीपातयोग तद्दिने वेणीरामपंतदशपुत्रेण लिखितं स्वार्थं परार्थं च ।

This is evidently the date of the original fr[illegible]hich it is copied.

5364.

CANDRA-ŚEKHARA RĀYA-GURU

4288. मधुरानिरुद्धनाटकम् ।

Madhurā-niruddha-nāṭakam.

Substance, palm-leaf. 16 × 1½ inches. Folia, 59. Lines, 3[illegible]. Extent in ślokas, 1,100. Character, Uḍiyā of the eighteent[illegible]. Appearance, good. Complete.

For a description of the work see H.P.R., V[illegible], 207.

5365.

ANANTA-DEVA.

1724. कृष्णभक्तिचन्द्रिका । *Kṛṣṇa-bhakti-ca[illegible]*

By Ananta-deva, son of Āpa-deva.

Substance, country-made paper. 13½ × 6¾ inches. Folia, [illegible] on a page. Extent in ślokas, 400. Character, Nāgara. Date[illegible] Appearance, old. Complete.

Post Colophon Statement:—

शके पूर्णाग्निवाणेन्दौ कौलके कार्त्तिकेऽसिते ।
चतुर्थ्यां भौमवारे चालिखदिदं + + ॥

श्रीरस्तु । श्रीमता सह सवेधो न मे लक्ष्मा रोचते ।
गते तु मानहानिः स्यादागते तु धनक्षय[ः] ॥ ४१ ॥

A few lines more.

A drama on the fruits of faith in Śrī-kṛṣṇa, emb[illegible] the up-shot of a discussion among the Paṇḍitas of dif[illegible] schools and followers of different sects.

See L. 64 and Peterson's 2nd report, pp. 23 and [illegible]

5366.

9681. *Kṛṣṇa-bhakti-candrikā.*

Substance, country-made paper. 10 × 4½ inches. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 100. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Incomplete.

A drama inculcating faith in Śrī-kṛṣṇa.

A fragment.

See L. Vol. I, p. 37, No. 64.

5367.

8380. *Śrī-kṛṣṇa-bhakti-candrikā-nāṭakam.*

Substance, country-made paper. 11 × 4½ inches. Folia, 22. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 560. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, discoloured.

Complete in one act.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

कोपि स गोपिकुमारः स्फुरति समाजे व्रजस्त्रीणां ।

नवजलधर इव मध्ये तड़ितां परितः स्फुरंतीनां ॥

... ...

नान्द्यन्ते सूत्रधारः ॥

पुरतः पण्डितमण्डलीमाखण्डलसभामिव ... अवलोक्य स्वगतं ।

इह जगति सारासारविषयविचारचातुरीपरिचयधुरीण-

चित्तवृत्तीनां ... ... महापुरुषाणां ... ..

भगवद्भजनमेव कर्त्तव्यत्वेन सततं निरूपयता अनेन कविनानन्द

देवाह्वयेन त्यक्तलोकसंकोचमेवमुक्तोऽस्मि ।

End :—

क्लेशान् विनाशयति केशव एव पुंसां

सन्तोषमेव वचसां ततमातनोति ।

शीलं त्विदं भगवतः सहजं विबुध्य

जोषं वयं जगति साम्प्रतमस्य भृत्याः ॥

Colophon :—

इति श्रीमत्-आपदेवसूनुना अनन्तदेवेन कृतं श्रीकृष्णभक्ति-
चन्द्रिकाभिधानं नाम नाटकं समाप्तं ।

5368.

GOVINDA KAVI-BHŪṢAṆA.

4088. समृद्धमाधवनाटकम् ।

Samṛddha-Mādhava-nāṭakam.

Substance, palm-leaf. 14½ × 1 inches. Folia, 152. Lines, 5 in a page. Extent in ślokas, 3,300. Character, Uḍiyā of the eigh[teenth] century. Appearance, oldish. Complete.

A drama in seven acts on the amorous s[ports] of Śrī-kṛṣṇa and Rādhā.

It begins :—

श्रीराधाकान्तः शरणम् ।

धूतामित्रतमःक्रमाप्रशमितप्रेयस्वकोरभ्रमा
सुप्रीताश्रितकैरवागुरुविधुग्रावद्रवीभावकृत् ।
गोपालोम्बुजलोचनो भुवि लसद्भावोत्सवोज्जीवनी
पायाद्गोकुलचन्द्रभद्रकरुणापीयूषवृष्टिर्जगत् ॥

The poet :—

2B. प्रविश्य नटी—वच्छ आसवेदु ।

सूत्र । आर्ये कुत उदर्कतर्कः । पश्य—

नीलाचलमौलिनीलाचलजलधरमण्डलाडम्बरस्य ... ..

3A. श्रीमधुसूदनस्य जीवातु कृततचरणाराजीवभजनानां
नानांहःसङ्घसंहारि-तदीय-सिंहप्रतिहारीय-वेदिकावास्तव्यवास्तव्यापि
सभासभावन-मण्डनस्तयास्तया चपलतया विन्यस्तया च धृतिलतया ...
देवतामाराधयामः ।

नटी । यद्येवं तदत्र किं साधनम् ।

सूत्र । आर्ये भरद्वाजवंशावतंसावतारस्य विशिष्य प्रशमित

नैसर्गिक-संग्रयमयतत्त्वज्ञानान्तरायस्य गोविन्दकविभूषणसामन्तरायस्य स्मरसि क्वचित् ।

नटी । (स्मृत्वा) सिविणेवि तस्स न विसुमरेमि । किं उण जाअरे ...

... ...

3B. सूत्र । आर्ये—

तस्य कृतिः कृतिरुचिरं चिरं रसादिध्वनिप्रचुरम् ।

नव्यं काव्यमुदिते मधुरं हि समृद्धमाधवं नाम ॥

तेन प्रस्तावितेन तूर्णं लब्धवर्णविधान् आराधयामः ।

(सविमर्षं ।) अपि च ।

राधाबन्धोर्गुणमखिलनिर्यत्प्रबन्धोऽभिनेयः

कालः सन्तर्पितजनमनाः सन्ततश्रीर्वसन्तः ।

वर्यः सर्व्वः कलितललितापूर्व्वगान्धर्व्वपर्व्वा

निर्व्वाधं वो भविकमभितः सर्व्वथाविर्बभूव ॥

Last Colophon:—

इति श्रीसमृद्धिमाधवे तथ्यमनोरथो नाम सप्तमोऽङ्कः ।

5369.

MATHURĀ DĀSA.

829. **वृषभानुजा-नाटिका ।** *Vṛṣa-bhānujā-nāṭikā.*

Substance, country-made yellow paper. Written in book-form, 9 × 6¼ inches. Pages, 63. Lines, 17 on a page. Extent in ślokas, 630. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1920. Appearance, fresh. Complete.

This is a copy of the manuscript described in L. 1223, and it bears the date of the original.

Post Colophon :—

श्रीसंमत् १९२० ॥ मीः भोद सुक्ल । १० ॥

5370.

2767. *Vṛṣa-bhānujā-nāṭikā.*

By Mathurā-dāsa, a Kāyastha by caste and an inhabitant of the city of Suvarṇa-sekhara in the Madhya-deśa in the doab between the Ganges and the Yamunā.

For the MS. and the work see L. 1223, where, however, it is stated to have belonged to Babu Hariścandra of Benares.

Post Colophon:—

संवत् १९१० मीः ज्यैष्ठशुक्ल १० शुभ ।

5371.

VAIDYA-NĀTHA.

1194. **सत्सङ्गविजय-नाटकम् ।**

Sat-saṅga-vijaya-nāṭakam.

Substance, country-made paper. $11\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 16. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 400. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1914. Appearance, fresh. Complete.

An allegorical drama in five acts on the advantages of good company, composed at Mohamayī or Bombay, under the patronage of Jīvaneśa, the Superior, at Bombay, of the Vallabha sect.

For the beginning see L. 66.

Of the author and his patron the Prastāvanā says :—

पारि—भाव, कोऽसौ वैद्यनाथकविः ।

सूत्र—(सहर्षं समन्तादवलोक्य) मारिष

योऽसौ सुगन्धपुरैक्ककुलप्रसूतो
राजादिरामतनयो रघुनाथशिष्यः ।
सत्तर्कशास्त्रपरिशीलनतत्परोऽस्ति
श्रीजीवनाश्रितजनः खलु मोहमय्यां ॥

पारि—भाव, कोऽसौ श्रीजीवनेशः य एवंभूतविद्वज्जनाश्रयदानदक्षः।

सूत्र—(विहस्य) मारिष, साक्षात्तरणिमिव श्रीजीवनेशप्रभुमपि जानासि, शृणु तावत्।—

दैवोद्धारोत्थकीर्त्तिर्विपुलतरमहाब्रह्मसिद्धान्तवक्ता
श्रीकान्तस्यास्यरूपः समजनि सदयो वल्लभेशः पृथिव्यां।
तत्सूनुर्विट्ठलेशः श्रुतिगणवचसां मन्थने मन्दराद्रिः
पुत्राः सप्तैव तस्य प्रभुपदकमले भक्तिमुज्जृम्भयन्तः॥
तस्येत्थं प्रथितान्वये पृथुगुणैः पृथ्व्यां यशःपद्धतिं
प्रोद्भूतां प्रथयन् प्रचण्डचरितः श्रीजीवनेशः प्रभुः।
कारुण्यामृतवारिधिर्गुणगणग्रामैकधाम स्वयम्
पूर्णानन्दमयः प्रसन्नवदनः श्रीविट्ठलेशः परः॥

Post Colophon Statement :—

संवत् १९१४ चैत्रशुक्ल ६ वार मङ्गल।
श्रीकृष्णः ... ...

5372.

SĀMA-RĀJA.

8290. धूर्त्तनर्त्तकम्। *Dhūrtta-narttakam.*

Substance, foolscap paper. 11 × 5½ inches. Folia, 12. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 228. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh.

A farce—See Oxf. Nos. 274 and 275.

Colophon :—

इति श्रीधूर्त्तनर्त्तकनाटकं सम्पूर्णं।

Post Colophon :—

लिखितं रघुनाथमालवीयेन संवत् १९५७ मिति आश्विन शुक्ल प्रतिपदा चन्द्रवासरे शुभम्। काशीस्थगोघट्टवासी।
विद्वानेव हि जानाति ... ...

It is an incomplete MS., but said to be complete by the scribe.

5373.

10573.

Substance, country-made paper. 10 × 4½ inches. Folia, 1–17; 1–7. (Two sets of leaves.) Lines, 11 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh.

A Sanskrit version of a Prākṛta drama having for its subject the love between Śrī-kṛṣṇa and the milkmaids. It is called "Candrāvalī-caritra-nāṭaka" on the top of the first page in a later hand.

I.

Begins :—

श्रीगणेशाय नमः ॥

भअवदीति—भगवति किं खलु यथार्थमेतत् ।

भअवदिन इति—भगवति यदि वृषभानुनन्दिनी राधिका त्वया कृष्णेन समं संगमनीया तदा संगमानुकूलवासं गोकुलमुज्झित्य प्रांतनुवासासन्ने भानुतीर्थे किमिति सा संगोप्य रक्षितास्ति। भअवदि तह्ववीति—भगवति तथापि कथं राज्ञा विज्ञाता राधा ।

The name of Candrāvalī-caritra occurs in the first line of 1B, but not as the title of the drama.

भगवति कंसस्य गोमण्डलाध्यक्षो गोवर्द्धनः कृष्णानुसारिणा चन्द्रावलीचरित्रेण कुतो न कुप्यति ।

कह्वमिति । कथं कृष्णेण प्रथमं तस्याः संगमः संवृत्तः ॥ etc. etc.

4A, वेणुनादविलासो नाम प्रथमोऽङ्कः; 8B, इति मन्मथलेखो नाम द्वितीयोङ्कः; 13A, राधासंगमो नाम तृतीयोङ्कः—

No more colophon in this set of leaves.

II.

Begins :—

भअवदीति—भगवति तवाज्ञां गृहीतुं । वार्षेति । वार्षभानव्या मथुराप्रस्थाने । दोणमिति । दयो राधामाधवयोस्तापलमेव । पिअवेति प्रियवयस्येन गोवर्द्धनेन । अदीति । अतिप्रसिद्धैषा प्रवृत्तिः केन वा न कथ्यते । आणेति । आज्ञापय ।

There is no colophon in this set of leaves.

5374.

9850.

Substance, country-made paper. $10\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 10 (11–20). Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 420. Character, Nāgara. Appearance, old.

This is a fragment of some unknown drama, comprising of the last two leaves of the second act, the third act in five leaves, and $11\frac{1}{2}$ leaves of the fourth. There is a praveśaka in 16B, belonging to the fourth act.

So far as can be judged from this fragment, the drama is written in an elegant style. The subject seems to be the killing of Kaṃsa by Śrī-kṛṣṇa, the fragment under notice containing that portion where Akrūra was taking Rāma and Kṛṣṇa to Mathurā, the Capital of Kaṃsa, his maternal uncle, to attend the Dhanur-yajña, performed by him. In the fourth act, they halt at Vṛndā-vana where a union of Rādhā and Kṛṣṇa is proposed and attempted.

The *dramatis personæ* as found in this fragment are as follows :—

ताल, गर्ग, अक्रूर, अक्रूरसारथि, प्रतिहार रत्नापीड़, दैवज्ञ, यशोदा, नन्द, राम, कृष्ण, सुदाम, वृद्धगोपद्वय, विलासवती राधावती ।

5375.

9247. **पञ्चतन्त्रोपाख्यानम् ।** *Pañca-tantropākhyānam.*

Substance, country-made paper. 13 × 5½ inches. Folia, 117. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 3,000. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1850. Appearance, old, worm-eaten. Complete.

It was translated by order of King Khusru Nausirvan between 531–579. Composed say a century earlier at least.

It begins :—

श्रीगणेशाय नमः ।

वन्दे सरस्वतीं नित्यं वाङ्मनःकायकर्म्मभिः ।
वाक्समुद्रो यया नद्धो दुस्तरस्त्रिदशैरपि ॥ १ ॥
मनवे वाचस्पतये[शु]क्राय पराशराय ससुताय ।
चाणक्याय च विदुषे नमोऽस्तु तच्छास्त्रकर्त्तृभ्यः ॥ २ ॥
प्रणम्य विघ्नहर्त्तारं गणाध्यक्षमुमासुतं ।
नीतिशास्त्रमिदं वक्ष्ये कथामार्गनिबन्धनं ॥ ३ ॥
सकलार्थशास्त्रसारं जगति समालोक्य विष्णुशर्म्मेदं ।
तन्त्रैः पञ्चभिरेतच्चकार मनोहरं शास्त्रं ॥ ४ ॥

It ends thus :—

पवनगतिरिवातिचला अनार्य्यसङ्गतिरिवास्थिरा आशीविष इव दुरुपचारा सन्ध्यावलेखेव मुहूर्त्तरागा जलबुद्बुदालीव स्वभावभङ्गुरा शरीरप्रकृतिरिव कृतघ्ना ।

Colophon :—

इति श्रीराजनीतिशास्त्रे पञ्चतन्त्रोपाख्याने तृतीयतन्त्रं समाप्तं । संवत् १८५० मार्गशीर्षे ।

5376.

4780. *Pañca-tantraṃ, Kāvyaṃ.*

The first tantra only, written in Newari of the thirteenth century, measuring $11\frac{1}{2} \times 1\frac{3}{4}$ inches, with 7 lines, soiled.

Beginning :—

ॐ नमः सरस्वत्यै ।

मनवे वाचस्पतये शुक्राय पराशरायससुताय ।
चाणक्याय च विदुषे नमोऽस्तु नृपशास्त्रकर्त्तृभ्यः ॥
ग्रन्थविस्तरभीरूणां बालानां मन्दधीमतां ।
बोधाय पञ्चतन्त्राख्यमिदं संक्षिप्य कल्प्यते ॥
अन्यदीयोऽपि लिखितः श्लोकोयं प्रक्रमागतः ।
स्वल्पत्वाद् ग्रन्थविस्तारदोषस्तेन न जायते ॥

अस्तीह सकलदेवताधिष्ठानं सकलविद्वज्जननिवासं सकलकलानिधानं पाटलिपुत्रं नाम नगरं । तत्र सर्व्वगुणोपेतः सुदर्शनो नाम राजासीत् । स चात्मीयपुत्राणामनधिगतशास्त्राणामनुष्ठानेनोद्विग्नमनाश्चिन्तयामास ।

कोऽर्थः पुत्रेण जातेन यो न विद्वान् न धार्म्मिकः ।
तया गवा किं क्रियते या न धेनुर्न गर्भिणी ॥

इत्यादि ॥

5377.

9726. *Pañca-tantraṃ, Kāvyaṃ.*

Substance, country-made paper. 12 × 6 inches. Folia, 151. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 1,800. Character, Nāgara. Appearance, decayed. Complete.

5378.

530. दशकुमारचरितम् । (पूर्व्वपीठिकामात्रम्)

Daśa-kumāra-caritam.

For the manuscript see L. 1289.

The last leaf missing. But a facsimile of the leaf faces the description of the work in L. 1289.

5379.

PADMA-NĀBHA.

318. दशकुमारोत्तरपीठिका ।

Daśa-kumārottara-pīṭhikā.

Printed at Bombay in the edition of Daśa-kumāra-carita.

Substance, country-made paper. 13 × 7 inches. Folia, 14. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 280. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1919. Appearance, fresh. Complete.

The Daśa-kumāra-carita is generally supposed to have been written in the 6th century A.D. But the language and political geography would place it in B.C.

This codex contains a supplement to Daśa-kumāra-carita, which was left incomplete by its author Daṇḍin.

Rājendra-lāla writes in pencil: "Transcribed from a manuscript belonging to Paṇḍita Śītala-prasāda of the Sanskrit College, Benares. (No date....)."

5380.

10235. दशकुमारव्याख्या । *Daśa-kumāra-vyākhyā.*

Substance, country-made paper. 9 × 4 inches. Folia, 8. Lines, 13, 14 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh.

A mere fragment.

Beginning :—

श्रीवक्रतुण्डाय नमः। विघ्नराशिं मम नाशयेति प्रार्थ्यते ॥

वृत्तान्तं प्रकारं। चन्द्रकपारेण समौ चन्द्रकमेचकौ जालपाद

इति, etc. etc.

2B. इति प्रथम उच्छ्वासः ॥

5381.

5839. दशकुमारचरितकथानकम्।

Daśa-kumāra-carita-kathānakam.

By Gopī-nātha.

Substance, country-made paper. 10½ × 5 inches. Folia, 108. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 3,000. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured. Incomplete at the end.

An abstract of Daṇḍī's Daśa-kumāra.

It begins :—

ॐ नमः श्रीगणेश-सरस्वती-गुरुभ्यो नमः।

सर्व्वकामप्रदामिष्टदेवतां भुवनेश्वरीं।

प्रणम्य परया भक्त्या गणानामधिपं तथा ॥

गोपीनाथद्विजाधीशः सतां कौतुकहेतवे।

दशानां च कुमाराणां संशोधयति सत्कथाम् ॥

अस्ति पुष्पपुरं नाम मगधेषु महत् पुरम्।

महेन्द्रनगरीसारमादायेव विनिर्म्मितम् ॥

तत्रासीन्निर्जितारातौ राजहंसाह्वयो नृपः।

राजराजनमन्मौलिमालार्च्चितपदद्वयः ॥

अभूद्राज्ञी वसुमती तस्य भूमिपतेः प्रिया।

कमला केशवस्येव शिवस्य च शिवा यथा ॥

मतिशर्म्मा धर्म्मपालः पद्मोद्भव इति त्रयः।

आसन् मन्त्रिवरास्तस्य काव्यवाचस्पतिप्रभाः ॥

The first three ullāsas are in verse and the rest in prose.

The last colophon in the incomplete manuscript :—

97A, इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीगोपीनाथसंशोधिते दशकुमारचरिते मन्त्रगुप्तचरितं नाम दशम उल्लासः ।

The 11th ullāsa breaks off abruptly.

There is one leaf marked 14, belonging to some manuscript of a commentary of Dasa-kumāra.

5382.

9003. दशकुमारकथासारः । *Dasa-kumāra-kathā-sāraḥ.*

By Rāma-candra.

Substance, country-made paper. 9 × 3 inches. Folia, 41. Lines, 9 on a page. Extent in slokas, 1,450. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1781. Old. Complete.

The colophon runs thus :—

इत्यागमि-रामचन्द्रोद्धृते दशकुमारकथासारे विश्रुतचरितं नाम दशमोच्छ्वासः समाप्तः ।

It begins thus :—

श्रीगणेशाय नमः ।

स जयति मानसजन्मा जन्मारम्भेपि धन्विनो यस्य ।
तरलयति युवजनानां मानसमनुरागिणी वृत्तिः ॥ १ ॥
अतिविश्लिष्टकथस्य क्वचिदपि गहनस्य दशकुमारस्य ।
विरचयति रामचन्द्रस्तत्पदरचनं कथासारं ॥ २ ॥

आसीत् पुष्पपुरे मगधाधीशो राजहंसो नाम राजा । तस्य च मतिशर्म्मा, धर्म्मपालः पद्मोद्भवश्चेति त्रयोऽमात्या बभूवुः ।

It ends :—

अथ पितरि वनवासस्थिते वामदेवशासनाद् उज्जयिनीमागत्य सागररसनां महीं शशासेति किमिह कृतमनेन दुर्जना[ना]मिति

वचनानि मुदे भवन्तु तेषां । विघटनघटनासमासयत्नात्मस्खलनविदः सुजना विदन्ति खेदं ।

5383.

9004. *Daśa-kumāra-kathā-sāra.*

By Appyāmātya.

Substance, country-made paper. 8 × 4 inches. Folia, 10. Lines, 13 on a page. Extent in ślokas, 300. Character, Nāgara. Fresh. Incomplete.

Ten leaves only.

It begins :—

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीवागुमापरां शान्तामेकवीरां महेश्वरीं ।
रम्यसाहित्यसौभाग्यसम्यक्सिद्ध्यर्थमर्थये ॥
श्रीगणेश्वरमाराध्य श्रीमदप्पय्यमन्त्रिणा ।
दशानां हि कुमाराणां कथासारो विरच्यते ॥
अस्ति (सन्ति) पुष्पपुरं नाम मगधेषु महत्पुरं ।
राजहंसाह्वयो राजा तच्छशासारिशासनः ॥

5384.

9368. **दशकुमारपूर्व्वकथासारः ।**

Daśa-kumāra-pūrva-kathā-sāraḥ.

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 120. Character, Nāgara. Appearance, very old. Incomplete.

This is an incomplete MS. of an abstract of the first part of the Daśa-kumāra-carita, the well-known romance of Daṇḍin, by Vīra-Bhadra, the son of Mahārājādhirāja Rāma-candra Deva. (See verse 58, Catal. No. 5398.) It comprises the first chapter only.

It begins thus :—

श्रीगणेशाय नमः ।

ताण्डवाड़म्बरे यस्य खस्ता खगिव मस्तकात् ।

भाति भागीरथी भूमौ भूत्यै तं भैरवं भजे ॥ १ ॥

वघेलयुवराज-श्रीवीरभद्रगुणाब्धिना ।

स्फुटो दशकुमाराणां कथासारो विरच्यते ॥ २ ॥

अस्ति प्रशस्तसमस्तवस्तुवस्तु मगधेषु पुष्पपुरं नाम पुरं । तच्चेलावलयावतंसो राजा राजहंसो नाम प्रचण्डशासनः शशास । तस्यामन्दसौन्दर्य्यनिर्जितनिर्जराङ्गना सती वसुमती नाम प्रियाभूत् । इत्यादि ।

The colophon of the first chapter runs :—

इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीरामचन्द्रदेवात्मजयुवराजश्रीवीर-भद्रदेवकृते दशकुमारपूर्व्वकथासारे प्रथमः परिच्छेदः ।

5385.

SUBANDHU.

9721. वासवदत्ता । *Vāsava-dattā.*

Substance, country-made paper. $11\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 42. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 830. Character, Nāgara. Date, Saṁvat 1721. Appearance, tolerable. Complete.

A well-known romance.

The last colophon runs thus :—

इति श्रीसुबन्धुविरचिता वासवदत्ता समाप्ता ।

संवत् १७२१ । समय वैशाख कृष्णचतुर्थ्यां चन्द्रे चिं वालकृष्णेन लिखिता ।

5386.

9289. *Vāsava-dattā.*

Substance, country-made paper. 12×5 inches. Folia, 24. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 720. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

Vāsava-dattā, a well-known romance by Subandhu, often printed in India.

5387.

9276. *Vāsava-dattā.*

With the commentary entitled* तत्त्वदीपनी *by Jagaddhara.

Substance, country-made paper. 15×6 inches. Folia, 63. In tripāṭha form. Extent in ślokas, 2,400. Character, Nāgara. Date. Saṃvat 1848. Appearance, tolerable. Complete.

The last colophon runs:—

इति श्रीमहोपाध्यायधर्म्माधिकरणिजगद्धरविरचिता तत्त्व-दीपनी-वासवदत्ताटीका समाप्तं सम्पूर्णं ।

श्रीगोविन्दाय माधवाय नमः ।

यादृशं पुस्तकं दृष्ट्वा तादृशं लिखितं मया ।
यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न दीयते ॥

संवत् १८४८ श्रावणमासे कृष्णपक्षे अमावस्यां काश्यां मध्ये गङ्गातटे विश्वेश्वरार्पणमस्तु । लिखितं मौजीरामब्राह्मणपठनार्थं महादेवजी पाठकः ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय नमः ॥

See L. Vol. V, p. 304, No. 1981.

The first two Maṅgalācaraṇa ślokas are wanting in the present MS.

5388.

4832. *Vāsava-dattā.*

Newāri MS. from Nepal. Entered *pro memoria.* MS. not traceable at the time of printing. Acquired in 1901 from Nepal.

5389.

BĀṆA BHAṬṬA.

4511. कादम्बरी (पूर्व्वार्द्धम्)। *Kādambarī (1st half).*

Substance, country-made paper. 18½ × 4½ inches. Folia, 162. Lines, 6 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Composed in the first part of Śrī-harṣa's reign (606–648).

Colophon:—

इति भट्टमहाकवि-कविराजश्रीवाणविरचितः कादम्बरीपूर्व्व-खण्डः समाप्तः।

5390.

9287. *Kādambarī (1st part).*

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 172. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 4,128. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

5391.

10429. चषक (कादम्बरीटीका)।

Caṣaka, a commentary on Kādambarī.

By Śiva-rāma.

Substance, country-made paper. 9¾ × 4¼ inches. Folia, 8. Lines, 7–11 on a page. Character, modern Nāgara.

The leaves are marked with the letters शिवचषक. Another leaf marked 8, however, has शिवविद्याविलास, written on the margin.

There are four stray leaves, bearing the Library No. 10428, two marked in the margin with the letters Śiva, and two with the letters Vidyā-vilāsa, containing a work on grammar by Śiva-rāma, the author of the Caṣaka.

5392.

8233. **कादम्बरीटीका।** *A commentary on Kādambarī.*

Brief notes on the first half of Kādambarī—of Bāṇa Bhaṭṭa.

By Vaidya-nātha.

Substance, country-made paper. $10\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 20. Lines, 8 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon:—

इति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणाभिज्ञतत्सदुपाख्यरामभट्टसूनुना वैद्यनाथेन विरचिता कादम्बरीपूर्व्वार्द्धविषमपदविवृतिः संपूर्णा।

Beginning :—

ईशविष्णुकमलासनमुख्यैर्देवतैरपि समीहितसिद्धौ।
वंदितो गजमुखः सुखहेतुः सम्मुखो भवतु कार्य्यमुखेन॥

ग्रन्थारम्भे विघ्नविघाताय ब्रह्मविष्णुशिवरूपतया परमेश्वरं नमस्यति। रजोजुष इति।

5393.

9008. **चम्पूरामायणे बालकाण्डः।**

The Bāla-kāṇḍa of Campū Rāmāyaṇa.

Substance, country-made paper. 10×5 inches. Folia, 14. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 225. Character, Nāgara. Fresh. Complete.

A poem in seven books. Different books are attributed to different authors. See Catal. Catalogum, Vol. I, p. 183, and I.O. Catal., No. 4043. The work is older than Rāja-śekhara who quotes it.

5394.

TRI-VIKRAMA BHAṬṬA.

283A. दमयन्तीकथा । *Damayantī-kathā.*

It is a romance in 7 chapters. The present MS. is incomplete at the end, breaking off abruptly at the 4th chapter, and is noticed in L. 1412. For a complete MS. see No. 68 of the same.

The work has been published under the title 'Damayantī-katha athavā Nala-campūh', with commentary, at Bombay (1885). See I.O. Catal. 4045. The author is stated there to have flourished about 1000 A.D.

5395.

73. *Damayantī-kathā.*

Substance, country-made paper. 10½ × 4 inches. Folia, 99. Lines, 6, 7 on a page. Extent in ślokas, 2,500. Character, Nāgara. Appearance, old. Incomplete.

For a notice of this work see L. 68 and 1412.

Two leaves pasted together, are made one. Some leaves are, however, in course of time disjointed and in this way, the leaf 2B is lost. The first leaf is also missing. The leaf 99A contains the colophon of the 5th Ucchvāsa which runs :—

इति श्रीविक्रमभट्टविरचितायां दमयन्तीकथायां पञ्चम उच्छ्वासकः ।

In the same leaf begins the 6th Ucchvāsa, but it abruptly breaks off in 99B. It is a poem on Damayantī, in prose and verse.

Printed in Bombay.

5396.

8158. *Nala-campūḥ.*

Substance, country-made paper. 12 × 5 inches. Folia, 97. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the early nineteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

Colophon :—

इति त्रिविक्रमविरचितायां विबुधमनोहारिण्यां दमयन्ती-कथायां सप्तम उच्छ्वासः समाप्तः ।

Prof. Kielhorn (Epigraphica Indica, Vol. I, p. 340) comes to the conclusion that our author Tri-vikrama Bhaṭṭa is the ancestor of Bhāskarācārya, the astronomer, mentioned in a Patna inscription. But it is unacceptable in the present state of our knowledge.

The work is quoted in Śārṅgadhara-paddhati, Subhāṣitāvalī and Padyāvalī, but is quoted neither in Sarasvatī-kaṇṭhāvaraṇa, nor in Sadukti-karṇāmṛta [Catal. Catalogum, Vol. I, p. 244].

5397.

KṢEMENDRA.

2763. बृहत्कथा । *Vṛhat-kathā.*

Substance, country-made paper. 11×4½ inches. Folia, 22 by counting. Lines, 11 on a page. Character, Nāgara. Appearance, old, discoloured and damaged.

A fragment. The right hand side of the MS. being wholly corroded, the leaf marks are lost. We get the following colophons :—

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बृहत्कथा + + + पाठा प्रथमलम्भकः ।

गुणाढ्येनेति लिखितां श्रातवाहनभूपतिः ।

कथामिमामकथयत् विदुषां सुहृदां पुरः ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बृहत्कथायां लावनाको नाम तृतीयो लम्भकः ।

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां कथामुखो नाम द्वितीयो लम्भकः ।

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां कथामुखे सहस्रानीककथा ।

There is also a leaf containing the beginning of the fifth skandha of the Bhāgavata.

Stein Rajat, Vol. I, Book I, śloka 13, notes "he lived

under King Ananta-deva (1029–1064) and his son Kalaśa (1082)".

5398.

BHAṬṬA SOMA-DEVA.

986. कथासरित्सागरः । *Kathā-sarit-sāgaraḥ.*

Substance, country-made paper. $13\frac{1}{2} \times 6\frac{3}{4}$ inches. Lines, 11 on a page. Two parts separately paged; the first part has 422 leaves and comes to the end of the 9th Laṃvaka called Alaṃkāravatī; and the second part covers 434 leaves, going to the end of the work. Character, Nāgara. Composed about 1070 A.D. (Macdonelle).

The Post Colophon Statement in the first part:—

वैशाखमासे सितकामतिथ्यां
श्रीभावसिंहाख्यनृपाज्ञयैव ।
व्यलेखि सद्रूपशिमिश्रकेण
पूर्व्वार्द्धमेतत्तु बृहत्कथायाः ॥

Last Colophon:—

समाप्तोऽयं कथासरित्सागरः ॥

The Post Colophon in the second part:—

शुभमस्तु । श्रीरस्तु । संवत् १८६९ ।

Then follow 7 leaves which contain 99 verses, giving a genealogy of the scribe's patron, Bhāva Simha, and the names of his courtiers.

ब्रह्माण्डानि विभान्ति यत्र महभूभागे तरङ्गा इव
ग्रीष्मर्त्तौ प्रकृतिर्विवर्त्तयति यत्त्रैगुण्यविस्तारिणी ।
दिक्कालादिपरिच्छिदा विरहितं सर्व्वञ्च यद्भासते
ब्रह्मानन्तमशेषवेदगदितं सत्यं सदोपास्महे ॥ १ ॥
स्वात्मानं प्रकटीकरोति विधिना तत्त्वस्य वेत्तुः पुरो
यश्चाविष्कुरुते निजान्नविषमान् दोषान् यतः शङ्किता (?) ।

ब्रह्माण्डं समवायिकारणतया व्याप्नोति या सर्व्वतः
तां मूलप्रकृतिं प्रपञ्चभयतो मुक्त्यै सदोपास्महे ॥ २ ॥
समस्तापीड़ाधिपमुकुटनानाविधमणि-
प्रवेकानन्तद्युत्पवनरतनीराजितपदः ।
प्रचण्डारिव्यूहाटविमथनधूमध्वजसमो
वघेलानां वंशो जयति विदितो भूमिवलये ॥ ३ ॥
स चापशौर्य्यातिविनिर्ज्जितापरः
प्रतिक्षणानन्दितगुर्ज्जरेश्वरः ।
भक्त्या समाराधितसाधुशङ्करः
प्रभुत्वगर्व्वाङ्कितमानमन्दिरः ॥ ४ ॥
स्वतः प्रसिद्धे भुवि सद्विधेर्म्मधे
वघेलवंशे + + सम्भवो विधेः ।
स कर्णदेवः प्रबभूव गुर्ज्जरे
स्थिते कवेर्वर्णनतः कलौ परे ॥ ५ ॥
सरस्वतीदत्तवरः कवीश्वरः क्षितावहो कुत्र चकास्ति कः परः ।
विभोर्गुणग्राममदभ्रपौरुषं वितन्वतो वर्णयितुं स ईश्वरः ॥ ६ ॥
सुतः सुपुण्याम्बुनिधेस्तु चन्द्रमाः सुहागदेवोस्य बभूव विक्रमात् ।
अनूनकर्म्मा निजधर्म्मवर्म्मणा विभूषितः पाणिपदाब्जलक्ष्मणः ॥ ७ ॥
विलोकितो येन जनेन पूजितः
सुखी जनो जीवति रूपवन्दितः ।
विरुद्धभावे भुवि यस्य नन्दितः
सदा नरैस्तत्र बुधः स मानितः ॥ ८ ॥
ततः सुधांशो खिल तुल्यसद्विधः
सुतः स सारङ्ग इति श्रुतो बुधः ।
पुरन्दरवःप्राच्यतनूजजापकः
शिवार्चनाकर्म्मचयेष्ठयावकः ॥ ९ ॥
सुवीरपट्टादिकवीरभूषणः
प्रतिक्षणात्क्षत्रियराजभीषणः ।

विपक्षलक्ष्मातिबलारिदारणः
क्ष्मासु बभ्राम यशःपरायणः ॥ १० ॥
अनेकराजन्यसमाजसम्मतः
प्रभूतजन्यार्ज्जितकीर्त्तिभूषितः ।
ततोऽभवद्वीसलदेवभूपतिः
समस्तविद्यानिलयो रविप्रभः ॥ ११ ॥
भरान्वये वीसलदेवराधितो
धनैरमानैर्बङ्गराजमानितः ।
कलिञ्जरे निर्ज्जरनायिकाजिरे
सुशोभिता यत्र गुणास्ततः परे ॥ १२ ॥
तत्सुनुरासीत् कमलायताक्षो
गभीरनाभिः सुकुमारदेहः ।
महाबलानां धुरि कीर्त्तनीयो
नाम्ना प्रसिद्धः स तु भीममल्लः ॥ १३ ॥
कोदण्डमातन्वति यत्र राज्ञि
को दण्डदो नैव भवेदरातिः ।
बभूव दाता जितषट्सपत्नकः (पल्लवः)
तदात्मजो रानिकदेवनामा ॥ १४ ॥
धनुर्द्वितीयः सकलावनीपान्
प्रसह्य यो वै नमयाञ्चकार ।
तदात्मजः शीलवतां वरिष्ठः
कान्दर्पमूर्त्तिर्वलनो बभूव ॥ १५ ॥
वलनस्य बभूव देहजो
दलको याचककल्पभूरुहः ।
विधुलेशललामसेवकः
सकलक्ष्मापतिमान्यशासनः ॥ १६ ॥
दलकेऽमलकेशचेष्टितो-
ऽमलकरो स मनोजसुन्दरः ।

यमवाप्य पतिं वसुन्धरा
बहु मेने न पुरातनान् पतीन् ॥ १७ ॥
तद्वंशजोऽभूद्धरियार नामा
य[श्च] प्रसिद्धिं गतवानुदारः ।
सदृग् भविष्णुर्ननु यन्मुखेन्दो-
रिन्दुस्तपः खे सुचिरं करोति ॥ १८ ॥
जिगाय यः खड्गलतासहायः
सपत्नवृन्दं वसुधासुधांशुः ।
बोलारदेवोऽभवदस्य सूनु-
र्वघेलवंशाब्धिमणिर्महौजाः ॥ १९ ॥
सपत्नमातङ्गशिरःप्रमाथी
तदात्तमुक्ताचयशोभिहस्तः ।
अनन्तदानाम्बुसुपूरिताशः (सः)
तदात्मजः सिंह (इ)ति सिंहदेवः ॥ २० ॥
आसीद्दासीकृतारिप्रबलरिपुमहामत्तदन्तावलाद्रि-
त्रासव्यादेशशक्तो द्विजनिकरलसन्नीरजाह्लादनार्कः ।
यद्दोर्दण्डाभिघातत्रुटदरिवदनैर्भूतले शत्रुरक्त-
स्रोतः-पूर्णे जनानां भवति मतिरियं भारती नीरजाढ्या ॥ २१ ॥
तत्रातिविनिर्ज्जितशत्रुवृन्दः
सत्रादियज्ञपरितोषितनिर्ज्जरेन्द्रः ।
दानोदपूरपरिपूरितवार्द्धिवृन्दः
श्रीमान् बभूव किं (भैरवदेव) वीरमभूपतीन्द्रः ॥ २२ ॥ (?)
वीरो वीरमनामासौ यमवाप्य पतिं धरा
समस्तपूर्व्वभूपाल-शोकं त्यजतु सादरा ॥ २३ ॥
तस्यात्मजो नरहरिर्नतभूमिपाल-
कोटीरकोटिमणिकोटिकरप्रदीपैः ।
नीराजिताङ्घ्रियुगलो नृपतिर्बभूव
संसेवितो भवदसन्निभभूमिदेवः ॥ २४ ॥

नरहरिरवतीर्णस्तत्कुले कीर्णतेजाः
प्रतिभटहटहस्तिस्तोमदावप्रचारः ।
सुरपतिरिव देवान् यः समग्रानधीशान्
निजचरणतलस्थाँल्लीलया सञ्चकार ॥ २५ ॥
तन्नन्दनः सकलशत्रुभयप्रदत्तात्
लोके बभूव नृपतिर्भयदाभिमानः ॥
गायन्ति देव-हरिणी-नयना यशांसि
स्वर्गेऽपि यस्य यदरातिभिराप्तसङ्गाः ॥ २६ ॥
सकलनरपरत्नं खड्गधारनिकृत्त-
प्रतिनृपतिशदन्वत् कीर्त्तिचन्द्रोदितश्रीः ।
प्रबलबहलवह्निप्रौढ़चण्डांशुतीक्ष्णः
प्रखरविमलतेजाः भैददेवो बभूव ॥ २७ ॥
अवतीर्ण इवामराधिनाथः
फणिनाथोपमवाऊदण्डचण्डः ।
रणविक्रमनिर्ज्जितारियूथो
गजयूथाधिपतिः प्रसन्नलक्ष्मीः ॥ २८ ॥
तस्यात्मजः स्मरहरप्रतिमाप्रभावः
श्रीशालिवाहन इति क्षितिपाल आसीत् ।
यस्य प्रतापतपनप्रकराभिताप-
भीत्याभजज्जलनिधिं वड़वानलोऽपि ॥ २९ ॥
यः सेनाजैत्रयाने तुरगरथघटा कोटि + + +
धूलिमूलान्धकारं शशितरणिकराप्राप्तमात्राविकारं ।
भेरीझंकारचञ्चज्जलधिचयचलन्नीरभारैः पताका-
प्रोद्दण्डाचण्डवातैः शमयति सुभगः क्ष्मातले चक्रवर्त्ती ॥ ३० ॥
तस्यासीत्तनयः सुभाषितनयः श्रीनिर्ज्जितेन्द्रात्मजः
क्षौणिपालमणिः प्रतापतरणिर्दीनेषु चिन्तामणिः ।
नानाशास्त्रवलः कलासु कुशलः प्रौढ़ारिकालानलः
कीर्त्त्यालङ्कृतसप्तचार्च्चिवलयः श्रीवीरन्टसिं[हो]न्टपः ॥ ३१ ॥

तस्यात्मजः शत्रुकदम्बसेना दावानलोऽभूदिह वीरभानुः ।
विपक्षनारीमुखकैरवीय-परम्परायाः सहसैव भानुः ॥ ३२ ॥
यत् खड्गाघातविद्धप्रतिभटरपरः प्रौढ़कुम्भीन्द्रकुम्भ-
व्यावल्गद्रक्तधाराक्षितितलमखिलं चारु सिंचिन्त्य एताः ।
कैलासं गैरिकाभारुचिरमभिनवं व्यादिशत्यः समन्तात्
रुद्रान्तावासभूभैरपरचयचयैर्व्याकुलान् सन्दिशन्ति ॥ ३३ ॥
सिन्दूरैरिव रञ्जयन् दशदिशः प्रौढानुरागैरिव
प्राप्तानन्दभरा प्रजा विजयते दिक्कुञ्जरांस्तर्ज्जयन् ।
नित्यं यद्विपुलोल्लसद्भुजबलप्रोल्लासिभल्लक्षत-
द्रोहोद्दीप्तकरीन्द्रकुम्भविगलद्रक्तप्रवाहोच्चयः ॥ ३४ ॥
तुरङ्गमखुरस्फुरद्धरिणचक्रधूलीभरैः
प्रयाणसमये रवावसिनप्रकाशे सति । (?)
प्रतापचयतेजसा भुवनवीरमुद्योतयन्
अयं त्रिभुवनेष्वभूत् सकलवीरभानुः स्वयम् ॥ ३५ ॥
अभूदयं श्रीसुकुमारदेव्या यदीयसेनासु विडम्बयन्ति
प्रभञ्जनानद्धुतवारिवाहात्तुरङ्गमामत्तगजोत्तमाश्च ॥ ३६ ॥
तदात्मजोऽयं प्रतिपक्षसेनादशाननव्याहतिरामचन्द्रः
निबद्धलोकाम्बुधिधर्म्मसेतुर्भुवः पती राजति रामचन्द्रः ॥ ३७ ॥
अयोध्या नगरी यस्य पुरन्दरशतैरपि ।
यदीयानुचराः सर्व्वे प्रतिपक्षविभीषणाः ॥ ३८ ॥
पवनात्मजबलकलिता सुग्रीवाराधिता यस्य ।
अङ्गदचर्च्चितशोभा सेना लङ्कां भयं तनुते ॥ ३९ ॥
देशे यस्य प्रस्तमहसो बान्धवो दुर्गरत्नं
धातुः कीर्त्तिं सृजति जगतां सर्ज्जकस्यैक एवम् ।
क्वापि स्फूर्ज्जच्छिखरमहिमारूढमार्त्तण्डरश्मि
र्लोकालोकाचल इव दिवा यत्र तेजस्तमश्च ॥ ४० ॥
यस्योदच्चत्प्रथमशिखरे भास्वति भ्राजमाने
तत्रस्थानां भवति दिवसव्याहृतिः कष्टसाध्या ।

पश्चाद्गच्छत्यमलचरमे पश्चिनीबान्धवेऽस्मिन्
रात्रिभ्रान्तिं प्रथयति जनो यत्र सर्व्वात्मनैव ॥ ४१ ॥
तस्मात् प्राच्यां प्रतीच्यां क्रमबललसत्स्फारितोच्छ्रायखङ्ग-
प्रोदञ्चच्चण्डभानुः सृजति बहुविधान् दीपभेदप्रथां यः ।
पार्श्वस्थानैर्मनुष्यैर्निहतविमलदृक्सम्प्रचारैर्धरित्र्या-
स्तर्क्यः सीमेव लोके स जयति नितरां दुर्गचूड़ामणीशः ॥ ४२ ॥
नैवोल्लङ्घ्य व्रजति सविता दक्षिणाञ्चोत्तरञ्च
पृष्ठं यस्य प्रसृतकिरणाव्याप्तभूमण्डलोऽपि ।
पर्य्याप्तावप्ययनयुगलस्योल्लसत् शृङ्गकोटी-
दीप्यद्दीप्तिः स जयति नितरां दुर्गसंघातमौलिः ॥ ४३ ॥
दृष्ट्वा दृष्ट्वा मुहुरतिलसद्वृद्धिमेतस्य सूर्य्यो
विन्ध्योत्थानभ्रमहृतमनाः स्थैर्य्यमार्य्यः प्रयाति ।
देवैः सेन्द्रैः स्खलितवचनैः प्रार्थितो ग्राम उच्चै-
राराद‌ाराधितपदयुगो व्योम्नि भूयोऽप्युदेति ॥ ४४ ॥
यत्राख्या उदितादिहोमपट(ठि)वो विप्राः स्फुटाम्भोरुह-
प्रोल्लासैरनुमाय सूर्य्यमुदितं सन्ध्यादिकर्म्मस्थिता ।
तद्वत्कैरवकोरकोल्लसदतिस्फीतप्रकाशद्रुमै-
र्जानन्ति स्म निशां निशाकरकरस्पर्शस्पृहां सिन्धवः ॥ ४५ ॥
पुष्पीयन्ति तरौ तरौ स्फटिकताशोभाजुषस्तारकाः
पत्रीयन्ति च तारका-विरहिता नीला नभोऽंशा अहो (अह) ।
किञ्चोच्चत्वमतःपरं कुमुदिनीप्राणप्रियश्चन्द्रमा
व्योम्नो मध्यगतोऽपि कुंदविकसत्पुञ्जीयति प्रत्यय (?) ॥ ४६ ॥
स्फटिकरचितभित्तिव्रातसंक्रान्तमूर्त्ति-
र्हिमरुचिरमलश्रीर्लक्षशो लक्ष्यतेऽत्र ।
अपि च गृहसमीपे सञ्चरद्भिर्मनुष्यैः
विमलकमलनेत्रैश्चित्रशोभाप्रचारः ॥ ४७ ॥
सौदामिन्यो हसितवदना यत्र कामिन्य एव
स्फीतश्रेणीघनमुचामिन्द्रनीलार्च्चिरोधः (?) ।

गर्ज्जन्मत्तद्विरदपटलीचीत्कृतिर्विन्दुसंघं-
चन्द्रज्योत्स्नाप्रसरविसरचन्द्रकान्तप्रवाहः ॥ ४८ ॥
मेघः क्वापि ध्वनति नितरां यन्नितम्बावलम्बी-
शुभ्रस्फीतः स्फटिकविशदो राजतीघण्टिकेन ।
नीलः क्वापि क्वनति विलसन्नीलपाषाणघण्टा
रम्या विद्युल्लसति च तयोर्हेमजन्येव रज्जुः ॥ ४९ ॥
पार्श्वे तस्य क्षितिपनगरी नागरीभिर्गरिष्ठा
जुष्टा शिष्टैर्विविधचरितैरिष्टसम्प्राप्तितुष्टैः ।
पुष्टा सौधैः स्फटिकविशदैरग्रसंलग्नरत्न-
श्रेणीशोभैरिव हिमगिरिप्रदङ्गलग्नैः स चन्द्रैः ॥ ५० ॥
उन्मत्त-द्विप-सङ्घात-चीत्कारचय-पूरितं ।
विभाति रामनगरं नगरङ्गमिवादधत् ॥ ५१ ॥
जाता यत्र द्युमणिकिरणास्यन्दिभिः सूर्य्यकान्तैः
काचिद्रम्या सरिदतिजलस्वच्छगङ्गाप्रवाहः ।
नीलैः संशोनकान्तैः (क्वाशुभ्रैः) मणिभिश्चित्रवेणीरम्या (?)
सेयं लोके जयति नगरी नागलोकादपीड्या ॥ ५२ ॥
पुरुहूतपुरं हसत्यजस्रं पुरमेतस्य महीपसङ्गमौलेः ।
निजसौधविलग्नचन्द्रकान्तद्युतिपूरच्छलतः तमिस्रवर्जं ॥ ५३ ॥
सौधाग्रप्रतिबिम्बितान् विसचयानालोक्य हंसा दिवि
स्वस्वस्थान् परितस्तुतानिति समुच्छ्रायस्य वैयग्रतः ।
मत्वा तद् ग्रहणाय (ग्रहसाय) यत्र सहसा सर्व्वे पतन्तः पुनः
स्वस्यापि प्रतिबिम्बदर्शनभयात् दिव्या द्युयाने रताः ॥ ५४ ॥
तस्य श्रीरामन्टपतेर्विषये तीर्थसेवितः ।
प्रयागोऽस्ति पुरा ब्रह्मा यत्राभूद्दीक्षितः स्वयम् ॥ ५५ ॥
मध्ये यस्य प्रसरति सदा जह्नुकन्याप्रवाहः
सान्द्रानन्दं दिशति जगतां दर्शनोन्मेषतो यः ।
स्नातो यत्र त्रिदिवयुवतीसार्थदोर्वल्लरीभिः
स्फीतैश्चक्रैश्चमरनिकरैर्वीज्यते देवतुल्यः ॥ ५६ ॥

सद्बिन्दवोऽपि करुणामृतसिन्धवो यत्
सच्छीकरा अपि दवा दुरितारणीनां ।
यस्याः प्रवाहपतिता अपि सन्तरन्ति
संसारवारिधिमपारमदीनसत्त्वाः ॥ ५७ ॥
हिमाद्रेः पार्व्वतीनाथः करुणेव निरन्तरं ।
आविर्भूता पुनात्येषा भुवनानां परम्परा ॥
राज्ञस्तस्य कुमारो भूपकदम्बावलम्बिनं विजयी
प्रतिभटनरपविडम्बनचतुरः श्रीवीरभद्राख्यः ॥ ५८ ॥
जानीमो देवजानीपतिरिव समधिष्ठाय काष्ठात्त्वमेषः
त्वद्दोर्दण्डप्रतापप्रततकृतवहः शत्रुपक्षानधाक्षीत् ।
अङ्गारास्तत्र गङ्गाजलविमलमतेर्ये विपक्षाम्बुजाक्षी-
लक्षैरक्षय्य(क्षैण्य)वाष्पैः शममुपगमितास्तेजसो भावभाजः ॥५९॥
श्रीवीरभद्रतनुजो विक्रमादित्यभूपतिः ।
जयन्त इव शक्रस्य बभूवानन्दविग्रहः ॥ ६० ॥
संग्रामे रिपुशोणितोद्धतजलो खड्गाभिघातत्रुटत्
शुण्डादण्डकठोरनक्रविकटाभिन्नारिवक्राम्बुजान् ।
भश्यद्वैरिकदम्बकेशनिचयप्रोदुच्छलच्छैवलां
यो नित्यं विदधाति नूतननदीं स्वर्गप्रदां वैरिणां ॥ ६१ ॥
तस्यासीदरिसार्थपार्थसदृशो दण्डप्रभावोऽर्थिनां
मासानां परिपूरणेन कथितो यः पारिजातो भुवि ।
श्रीमन्मन्मथसुन्दरो हरिहयस्पर्द्धी सदा सम्पदा
राज्यस्य त्रिजगत्प्रचारितयशा राजामरेशाभिधः ॥ ६२ ॥
तस्यासीत्तनयः सुभाषितनयः स्वच्छाशयोऽनामयो
यः ख्यातः करुणामयो निजयशःसम्प्राप्तलोकत्रयः ॥
संग्रामेषु पुरञ्जयो दिनकरभ्राजत्प्रतापोदयो
नित्यप्रोद्यदयो धनंजयसमः सोऽनूपसिंहो नृपः ॥ ६३ ॥
तद्राज्ञीकमलाभिधा हरिमिव श्रीदेवकी राघवं
कौशल्येव यमिद्धपावकनिभं प्रासोष्ट काले शुभे ।

पायात्तु श्रीमिथिलाधिराजतनया प्राणेशभक्ताग्रणी-
रुर्व्वीं सर्व्वगुणाकरो नरपतिः सो भावसिंहश्चिरं ॥ ६४ ॥
गाम्भीर्य्येण महोदधिमधरयन् दानेन वैरोचनिं
मत्या देवगुरुं प्रजावनगुणेनेक्ष्वाकुमुर्व्वीपतिं ।
कान्त्या मन्मथमोजसा दिनकरं भत्या महीमण्डलम्
जीव्यादेष चिराय बान्धवगिरेः श्रीभावसिंहः प्रभुः ॥ ६५ ॥
न देवद्रुः कल्पो नियति लिखितस्यापहरणे
दरिद्राणां गोष्ठे(?) निवसति सदूरेऽर्थिभयतः ।
न धेनुः सुत्रामः प्रभवति न चिन्तामणिरपि
क्षमेशोऽयं तु द्राग् वितरणजलैस्तत् कलयति ॥ ६६ ॥
यशश्चन्द्रं दृष्ट्वा निसशकलबिम्बं त्रिभुवनं
विभातुं यद्भासा विधुरतिसलज्जः प्रतिनिशं ।
विनिर्म्मायात्मानं नट इव चमत्कारकुशलो
विदित्वा तद्भावं विघटयति मन्ये नरपतेः ॥ ६७ ॥
के ते ग्रहाः किमथापि दिनं तदासीत्
आविर्बभूव न नृपेषु स कल्पवृक्षः ।
पृष्टास्त्वया सुमतिना नृपभावसिंह
सन्दर्शयन्ति गणकास्तव जन्मपत्रम् ॥ ६८ ॥
अमरापतिकरिभ्रमं बिभ्रतो भूधरस्था-
त्मजा दिव्यमुक्ता त्वया धारणीया ।
श्रुतौ नाथ छित्वा फणीन्द्रान् ययाचे
भवानीति देवं हरं + + + ॥
अथ विषमविलोचनो त्वरात-
स्तथेति प्रतिज्ञाय वाणादिदैत्येन्द्रवन्द्यो ।
यशोमौक्तिकं भावसिंहप्रभो प्रापलोकत्रये पूजितः ॥ ६९ ॥
सकलविबुधराजिचूड़ामणिस्पृष्टपादाम्बुजः
शेषशोभापरिस्पर्द्धिनीमाप्य मुक्तामथोचिन्तयत् ।

स्यादमुष्याः कथं भूषणं कर्णयोः
अतिविकसितकासकैलासकुन्देन्दुशङ्खावदातां
द्वितीयां कदाचिद् बधूः ।
प्रार्थयेदित्यसौ संशयानोऽर्द्धनारीश्वरोभूत्
ध्रुवं भाति मे ॥ ७० ॥ (?)
यद्दानाम्बुकृतालवालरचना यत्कीर्त्तिवल्लीगिरिं
शुभ्रं नागवलम्ब्य कुन्दधवला विश्वङ्गता राजते ।
यस्या ऋक्षगणं भवन्ति कलिकास्ताराधिपः सत्फलं
क्षीराब्धिच्युतनत् पयः परिचयादुग्धाब्धिरित्युच्यते ॥ ७१ ॥
यं पत्न्यो मदनं वदन्ति रिपवो दावानलं साधवो
मान्धातारमुदीरयन्ति विविधाः कल्पद्रुमं चार्थिनः ।
दिल्लीशो मनुते हितं नियमिनं यं दस्युजू(द्यू)कोत्करः
तातं सत्प्रकृतिश्च सो विजयतां श्रीभावसिंहो नृपः ॥ ७२ ॥
यस्मिन् वाञ्छति हेमदेविमृगयामक्षौहिणीभिः समं
प्राकारै(पाकरि)र्नगरीं निजां कलयति द्वार्दत्तलोहार्गलां ।
शेषोऽप्यानमितोन्नमत्फणाशतो धत्ते मणिं कच्छपो
दुःखाद्भारमुरीकरोति नितरां मेरुः समुत्कम्पते ॥ ७३ ॥
सम्राजो यवना द्विजातिदमनाः कालः कलिः सज्जन-
व्यूहाञ्जामृतदीधितिर्धृतिलता चण्डांशुरुज्जृम्भते ।
जीवेदर्थिजनो विशेषविदितोदारस्वभावः कथं
नोचेत्तं परिपालयेन्नरपतिः श्रीभावसिंहः प्रभुः ॥ ७४ ॥
दुर्गो यस्य चकास्ति बान्धवगिरिः प्राज्याज्यधाराहुतै-
स्तुष्टो यस्य कृताशनोऽस्ति विदिता रेवापुरी सुन्दरी ।
केदाकोटरहंसजातटमकुग्रामाः परिच्छेदकाः
सीम्नो यस्य भुवः सदावति सतः श्रीभावसिंहः प्रभुः ॥ ७५ ॥
नवनीरदरुचिरहरणतरणितनयातटकेतन-
मुरलीरवमाधुर्य्यगोपरमणीहृतचेतन-
धृतगोवर्द्धनशैलजम्भरिपुमानविनाशन

चिरनिग्रहतातहेतुकंसासुरनाशन
मगधाधिराजसेनादलनमधुसूदन(निमसदव)
श्रीभावसिंहभूपालमवदन्दश्रूककालीयदमन ॥ ७६ ॥
नरनिर्ज्जितफणिराजिदितिजदानववरवन्द्या
देवकुलारिनिशुम्भमहिषमथनादभिवन्द्या
केतकगौरललाटपट्टविलसच्छशिखण्डा
नैकमुण्डमयदामयुताहतदनुसुतचण्डा
पदशरणभक्तजनभयहरा रक्तवीजरिपुशासिनी
श्रीवान्धवेशमव्यादसौ विन्ध्यभूमिधरवासिनी ॥ ७७ ॥
शास्त्रारण्यसदाप्रचाररचनप्रख्यातकण्ठीरवो
धैर्यौदार्य्यसुशीलताजलनिधिः गम्भीरतासागरः ।
रूपेणानुपमो विवेककुशलः पीयूषवर्षी गिरा
सूरिस्तस्य विराजते नरपतेः श्रीवालकृष्णाभिधः ॥ ७८ ॥
समस्तविद्येन्दुकलाचकोरः समस्तसत्पण्डितचित्तचौरः ।
वैदग्ध्यसौजन्यसुरत्नडोरस्तस्यास्ति विद्वाननघः किशोरः ॥ ७९ ॥
साहित्यशास्त्रप्रवणैकचेताः
सत्तर्कविद्यारुचिरः सभायाः ।
भूषाप्रियो भूमिपतेरजस्रं
चकास्ति गोवर्द्धनवाजपेयी ॥ ८० ॥
विद्यारत्नसमुद्गकः सुजनतासद्धैर्य्यरत्नाकरः
पीयूषद्रववाक् सुरेज्यधिषणः पाश्चात्यगौड़ाग्रणीः ।
प्राज्ञः सामसुकौथुमाख्यविटपच्छान्दोग्यवेत्ता हरेः
भक्तो लालमणिस्त्वकास्ति नृपतेः क्ष्मादेवतावल्लभः ॥ ८१ ॥
सद्वाद्यद्विपविस्तिरस्कृतकविव्रीह्याश्रिया भारती
प्रागल्भ्येन च भारविर्ज्जितहविः सन्तर्पितेद्धानलः ।
श्रीमानौपगविः समस्तनिगमैः काव्येकविद्याटवी-
व्रजापञ्चमुखः कविर्विजयते राज्ञः कविर्वल्लभः ॥ ८२ ॥
सकलनिगमपारावारपारैकदृश्वा
[सुजन] गणनिकायामग्रगण्यः कुलीनः ।

परजनहितकारी सर्व्वशिल्पैकदक्षः
कमलनयननामा शोभते दाक्षिणात्यः ॥ ८३ ॥
योभूतपूर्व्वविभवो गोपीनाथो निजैर्गुणै-
वशीचिकीर्षति नृपं तत्प्रियाचरणे नमः ॥ ८४ ॥
कोटू विभाति नृपतेरतिवल्लभत्वात्
सम्पादिताखिलमनोरथराजिरुर्व्वी।
ताम्बूलसम्पुटमुदावनलब्धवर्णः
सन्नाहमोचनवरो नृपवर्म्ममित्रं ॥ ८५ ॥
गम्भीरत्व + + प्रजाजतरणिर्भूपालरत्नामणिः
विख्याता सरणीसुभाख्यधिषणावर्षेषु चूड़ामणिः ।
येनैषा धरणिस्वकास्ति सततं सर्व्वप्रजापालनात्
अक्षीणद्युमणिर्जगन्मणिरयं यस्यास्ति मन्त्रिव्रजे ॥ ८६ ॥
काव्याख्यानकलाविदग्धधिषणः श्रीभावसिंहो नृपः
काश्मीराद्भगवन्मुखोद्गतमिदं प्राप्योल्लसत्सद्रसं ।
संशोध्याखिलपण्डितैः कृतचमत्कारं ततो रूपणि-
दारालीलिखदद्भुतार्थगहनं सर्व्वार्थसारप्रदम् ॥ ८७ ॥
वृत्त्या नृत्यप्रवृत्तत्रिपुरहरजटाजूटभिन्नायकेश-
व्रातप्रौढ़ातिघातश्लथवहलनभःसन्धिवन्धाद्गलन्तः ।
कल्याणं कल्पयन्तु क्षितिविबुधतरोर्भावसिंहस्य राज्ञः
स्वर्गङ्गाविन्दुसङ्घा जनकुतुककरा कारका कैतवेन ॥ ८८ ॥
स पातु वः कैटभकंसहा यः
त्रासाच्छराणां विषमायुधस्य ।
राधां निजे वक्षसि नर्म्मशालां
सुवर्णसन्नाहमिवोन्ननाह ॥ ८९ ॥
दलितकुवलयापीड़ः कुवलयनीलो रमानिलयः ।
विपदुत्तारणशीलः करधृतशैलः स वः पातु ॥ ९० ॥
आभीरनारीभिरुदारदर्प-
+ + लीलाभिरुपास्यमानं ।

श्रीभावसिंहस्य शुभाय भूयात्
तत् ब्रह्म यत्रोपनिषत् प्रमाणम् ॥ ९१ ॥
नरवाहनदत्तसङ्गता विविधाश्चर्य्यरसा बृहत्कथा
रचिता ननु सोमशर्म्मणा कुरुतां शं नृपभाववर्म्मणः ॥ ९२ ॥
यां दृष्ट्वा यमुनां पिपासुरनिशं व्यूहो गवां गाहते
विद्युत्वानिति नीलकण्ठनिचयो यां द्रष्टुमुत्कण्ठते ।
उत्तंसाय तमालपल्लवमिति च्छिन्दन्ति यां गोपिकाः
कान्तिः कालियशासन[स्य]वपुषः सा पावनी पातु नः ॥ ९३ ॥
मन्दावधूतकरपङ्कजपद्मराग-
रत्नप्रभानिचयतर्ज्जितसर्व्वविघ्ना ।
वाग्देवता विनयनम्रशिरोधरस्य
श्रीभावसिंहनृपतेर्दुरितानि हन्यात् ॥ ९४ ॥
प्रत्यर्कति प्रतिफलं निखिलार्थमालां (?)
बालोपलालनकलामिव मन्यमानाः ।
आर्त्तं मरिमपि च सम्बिदमावहन्तो
यं योगिनोऽपि न यथार्थतया विदन्ति ॥ ९५ ॥
वरुणा सालय सहि यं वगहाकंधेनतिक्काचागहियं ।
गिरिजलकमलनिवासो सो देव तुह्माणं जय ॥ ९६ ॥
सभासदानां विप्राणां श्लोकानां च समूहकः ।
भावसिंहस्य तोषायालेखि रूपणिशर्म्मणा ॥ ९७ ॥
पाण्डवाग्न्यृषिचन्द्रेऽब्दे १७३५ विक्रमार्कात् स भूभृतः ।
भाद्रे मासि सिते पक्षे पूर्णिमायामलीलिखत् ॥ ९८ ॥
मङ्गलं लेखकानां च पाठकानां च मङ्गलम् ।
मङ्गलं सर्व्वलोकानां भूमौ भूपतिमङ्गलम् ॥
समाप्तश्चायं ग्रन्थो बृहत्कथाख्यः ॥

The scribe's composition is learned and not without its poetic beauty ; and he seems to have been one of the court-panditas of Bhāva-deva. The present MS. is transcribed by Rūpaṇi from the copy of Rājtaraṅgiṇī brought by

Bhāva-siṃha from Kāshmere, but revised by paṇḍitas of his court. (See verse No. 87.)

Major-General A. Cunningham in his "Report on a tour in Bundelkhand and Rewa in 1883-84," Vol. XXI, p. 107, names Duryo-dhana between Vikramāditya and Amara Siṃha, Bhāva Siṃha's grand-father. But we do not think that the learned scribe should have omitted a name only fourth from his patron in the ascending line.

5399.

314. शुकसप्ततिका । *Śuka-saptatikā.*

A complete MS. of 61 pages, of the foolscap size, half-bound in leather.

See L. 1213.

5400.

989. *Śuka-saptati.*

Substance, country-made paper. $9\frac{5}{8} \times 4\frac{3}{8}$ inches. Folia, 79. Lines, 10 on a page. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

Another copy of the above.

5401.

NĀRĀYAṆA.

4861. हितोपदेशः । *Hitopadeśaḥ.*

Substance, palm-leaf. 12 × 2 inches. Folia, 108. Lines, 5 on a page. Character, Newari. Appearance, mouse-eaten at the right hand side. Complete.

End :—

107B, विष्णुशर्म्मणोक्तं । अपरं किं कथयामि तदुच्यतां ।
राजपुत्रा ऊचुः । आर्य्य, भवतः प्रसादात् राज्यव्यवहाराङ्गं ज्ञातं
तत् सर्व्वात्मना सुखिनो भूता वयम् ।
विष्णुशर्म्मोवाच । तथाप्यपरमिदमस्तु ।

सन्धिः सर्व्वमहीभुजां विजयिनामस्तु प्रसादः सदा
सन्तः सन्तु निरापदः सुकृतिनां कीर्त्तिश्चिरं वर्द्धताम् ।
नीतिर्वारविलासिनीव सततं वक्षःस्थलं संस्थिता
वक्त्रं चुम्बतु मन्त्रिणामहरहो भूयान्महानुत्सवः ॥

अन्यच्चास्तु ।

प्रालेयाद्रेः सुतायाः प्रणयनिवसतिश्चन्द्रमौलिः स यावत्
यावल्लक्ष्मीर्मुरारेर्जलद इव तड़ित् मानसे विस्फुरन्ती ।
यावत् स्वर्णाचलोऽयं दवदहनसमो यस्य सूर्य्यः स्फुलिङ्ग-
स्तावन्नारायणेन प्रचरतु चरितः(रचित)सङ्ग्रहोऽयं कथानां ॥

अपरञ्च ।

श्रीमान् धवलचन्द्रोऽसौ जीयान्माण्डलिको रिपून् ।
येनायं सङ्ग्रहो यत्नाल्लेखयित्वा प्रचारितः ॥

Colophon :—

इति हितोपदेशे सन्धिर्नाम चतुर्थः कथासङ्ग्रहः समाप्तः ।

औदार्ये सौकुमार्ये सुललितवचने शम्भुपादार्चने वा
सोदार्ये भीमशौर्ये गुणिगणभरणे सद्रणे तारणे च ।
आपन्नानां जनानां शरणगतवतां रक्षणे व्याप्तचित्तो
योऽसौ श्रीवीरमल्लस्तरणिकुलमणिः सर्व्वमन्त्रेषु जीयात् ॥

तस्य भूपतेर्महामन्त्री सकलनयनीतिगुणरत्नाकरस्य
कायस्थवंशकमलप्रविकाशभानु-
र्नैयायिकः सकलनीतिविदां वरिष्ठः ।
प्रत्यर्थिनां शरणिनां तरणैकचित्तः
संराजतेह भुवने वरभारसिंहः ॥

अपिच ।

योसौ मन्त्री सुधीरो नयविनयसुधाम्भोधिसंजातचन्द्रो
वाग्मीधुर्यः सुशीलो मदनतनुसमः सुन्दरो धर्म्मनित्यः ।
क्षीराम्भःकन्यकायाः पतिचरणसरोजे प्रणामो हि चेतो
जीयाद् भूमण्डलेऽस्मिन् सकलगुणयुतो भारसिंहः सुमन्त्रः ॥

तस्य महामन्त्रिणः पठनार्थञ्च

हितोपदेशकं शास्त्रं नीतिराजमनुत्तमं ।

लिखितं शोध्यतां सद्भिर्जगद्राजेन श्रद्धया ॥

5402.

3194. *Hitopadeśaḥ.*

Substance, country-made paper. 11½ × 4 inches. Folia, 19 to 79. Lines, 8 on a page. Character, Nāgara of the early eighteenth century. Incomplete both ends.

5403.

4579. *Hitopadeśaḥ.*

Substance, country-made paper. 13½ × 3 inches. Folia, 36. Lines, 6 on a page. Character, modern Bengali. Appearance, fresh. Incomplete at the end. Breaking off abruptly in the middle of the second section, Vigraha.

5404.

VIDYĀPATI.

10460. माधवानलकथा । *Mādhavānala-kathā.*

Substance, country-made paper. 5¼ × 3½ inches. Folia, 4–51, of which foll. 24–28, 36, 38 are missing. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 240. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1810. Appearance, fresh.

A well-known story.

Colophon :—

इति श्रीविद्यापतिविरचिता माधवानलकथा समाप्ता ।

Post Colophon :—

शुभमस्तु । सं १८१० शा १६७५ श्रावण वदि बुधे पोखाग्रामे

काशीवासि-आत्मारामात्मज-जीवनरामेण लिखितं स्वार्थं परार्थं च ॥

यादृशमिति न्यायान्न मे दोषः ॥

It ends :—

ततो राज्ञा तयोर्विवाहः कारितो लोकास्तु हर्षिणो भूताः ।

5405.

1105. *Mādhavānala-Kāma-kandalā-kathā.*

Substance, country-made paper. 10½ × 4¾ inches. Folia, 10. Lines, 9-10 on a page. Extent in ślokas, 230. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

For description see L. 82.

The love-story of Mādhavānala and Kama-kandalā. Mādhavānala, a handsome Brāhmaṇa lad of Puṣpavatī, fell in love with Kāma-kandalā, a dancing girl of Kāmavatī. They were united by Vikramāditya of Ujjayinī after many adventures.

5406.

ĀNANDA-DHARA.

10239. *Mādhavānala-Kāma-kandalā-kathā.*

Substance, country-made paper. 10¾ × 4¼ inches. A fragment. Folia, 5, marked 6, 7, 23, 24, 25. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1764. Appearance, old and discoloured.

A different version of the same tale as the preceding number.

Colophon :—

इति कविवरानन्दधरेण विरचिता माधवानलकामकन्दलाकथा परिपूर्त्तिमगमत् ।

Post Colophon :—

संवत् १७६४ श्रावण सितपक्षद्वादश्यां बुधे लिखितमिदं श्रीदीक्षितलालमणिना देवाकलपुरे ॥

For Ānanda's version of the tale, see I.O. Catal. No. 4083, which, however, does not agree with the present MS. at least at the end.

It ends :—

भो राजन् परदुःखापहारक विक्रमार्क परशोकचिन्ताकर्त्तरीं विरुदावलीं वहसि। मम हृदये अतीव सौख्यं जातम्॥ ततो माधवः कामकन्दलया सहोज्जयिन्यां प्राप्तः॥

Along with this there are a sheet of paper containing Smṛtyartha-sārānukramaṇikā, and a leaf marked 26, containing stray verses.

5407.

10238. *Mādhavānala-Kāma-kandalā-kathā.*

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 18, of which those marked 3 and 5–12 are missing. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and repaired. A fragment.

Colophon :—

इति माधवानलकामकन्दलासम्बन्धिनी नाटककथा समाप्ता।

A well-known love-story. See L. 724, I.O. Catal. No. 4081 and Oxf. Nos. 339, 340.

5408.

10240.

The last leaf of Mādhavānala-Kāma-kandalā in the same version as above.

Colophon :—

इति माधवानलकामकन्दला समाप्ता।

Post Colophon :—

संवत् १७८८।

5409.

5591. **वेतालपञ्चविंशतिः।** *Vetāla-pañca-viṃśatiḥ.*

In Śiva-dāsa's version.

Substance, palm-leaf. $12\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 59. Lines, 5, 6 on a page. Extent in ślokas, 1,900. Character, Uḍiyā of the early nineteenth century. Appearance, good. But the first line of the first leaf is corroded.

Beginning :—

\+ \+ \+ \+

लोकानां हि विनोदाय करिष्येऽहं कथामिमाम् ॥

प्रारभ्यते न खलु विघ्नभयेन नीचैः

प्रारभ्य विघ्नलवकैर्विरमन्ति मध्याः ।

विघ्नैः सहस्रगुणितैरपि हन्यमानाः

प्रारब्धमुत्तमजना न परित्यजन्ति ॥

अस्ति दक्षिणापथे प्रतिष्ठानपुरं नाम नगरं। तत्र राजा गन्धर्व्वसेनो नाम। तस्य पुत्रो गान्धर्व्वसेनिः। स गान्धर्व्वसेनिर्म्मृगाणां व्यापादनाय दूरमाखेटकं गतः, मुनेर्वल्कलाश्रिनो दृष्टवानाश्रमम्। दृष्ट्वा च मनसि विचारितम्। मम जन्मनि बहुतरं पापं वर्त्तते। इदानीं मुनिः पापान्तको भविष्यति। तस्मात्तस्य दर्शनं कृत्वा गृहं गन्तव्यम्। इति विचार्य्य आश्रमान्तिकं जगाम। आश्रमे वसतः वल्कलाश्रिनो मुनेः वर्षशतानि व्यतीतानि। ब्रह्मलोकप्राप्तये पिचुमर्द्दतरोर्मूले स वल्कलाश्री मुनिर्ध्यानस्थितः तपः करोति निजाङ्गसौख्यं न वेत्ति। यथैव काष्ठं तथैव। तस्य तपोयोगान्मलमूत्रमपि न सम्भवति। निशीथे ध्यानादुत्थितः पिचुमर्द्दतरोर्वल्कलं कवलैकं भक्षयति। अनेन प्रकारेण तस्य मुनेर्वर्षशतानि व्यतीतानि। स राजा ध्यानस्थितं मुनिं दृष्ट्वा मनस्यचिन्तयत्। असौ यदा ध्यानं त्यजति तदास्य चरणयोः प्रणामं करिष्यामि।

End :—

इन्द्रेणोक्तमेवं भवतु। अपरं यदिच्छसि तद्भवतु। इन्द्रो वरं दत्त्वा स्वस्थानं गतः। विक्रमसेनो राजा अष्टौ सिद्धीर्लब्ध्वा स्वस्थानं जगाम।

प्राज्ञो वा यदि वा मुर्खो वृद्धो वा यदि वा शिशुः।

इमां यो वेत्ति सकलां स भवेद्विबुधोपमः ॥

Colophon :—

इति श्रीशिवदासविरचितायां वेतालपञ्चविंशतिकथायां पञ्च-
विंशतिकथकं समाप्तम्। इति समाप्तश्चायं ग्रन्थः।

See L. 126 and I.O. Catal. No. 4095.

5410.

2813. *Vetāla-pañca-viṃśatiḥ.*

Substance, country-made paper. 10×4½ inches. Folia, 50. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Incomplete.

To the end of the 21st story.

5411.

8064. *Vetāla-pañca-viṃśatiḥ.*

Substance, palm-leaf. 12½ × 1¾ inches. Folia, 60, marked on one side with letter numerals and on the other with figures. Lines, 5 on a page. Character, Newari of the thirteenth century. Appearance, old and discoloured. Incomplete at the end.

The last colophon in the incomplete MS. in 56B :—

इति दशमो वेतालः।

5412.

889. *Vetāla-pañca-viṃśatiḥ.*

Substance, country-made paper. 11×5¾ inches. Folia, 60. Lines, 13 on a page. Extent in ślokas, 1,700. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1896. Appearance, old and repaired. Complete.

The well-known collection of 25 popular tales of a demon. It belongs to the recension attributed to Śiva-dāsa Bhaṭṭa.

L. 126 and I.O. Catal. 4093 are also stated to be of the same recension. But they do not quite agree, one with the other.

The text, as presented by this manuscript, agrees with L. 126 in the first story. But it has a special introduction relating to the origin of Vetāla, which is not to be found in L. 126. The ends also of the two do not agree.

The Post Colophon Statement:—

संवत् १८६६ चैत्र वदि अष्टम्यां ब्रहस्पतिवार पुस्तक वैताल-पञ्चविंशति समाप्तं ।

5413.

1118. सिंहासनद्वात्रिंशतिका ।

Siṃhāsana-dvātriṃśatikā.

Substance, country-made paper. 9¾ × 4½ inches. Folia, 65. Lines, 7, 8 on a page. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

The well-known popular stories of the Jaina recension.

5414.

53. *Siṃhāsane dvātriṃśatī kathā.*

Substance, country-made paper. 9¾ × 4 inches. Folia, 73. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 1,022. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1699. Appearance, old. Complete.

The work is noticed in L. 130 and I.O., p. 1566-67. The Jaina recension of the Siṃhāsana-dvātriṃśikā.

Post Colophon:—

संवत् १६९९ मात्रे मासि कृष्ठ सुक्लापक्षे दुतिआ बुधवासरे उपाध्याविस्नुदाससुत गौरीधरेण लीषीतमिदं पुस्तकं लेषक-पठक सुभं ॥

5415.

KAVI KARṆA-PŪRA.

9250. आनन्दवृन्दावनचम्पूः ।

Ānanda-Vṛndāvana-campūḥ.

With a commentary Sukha-varttinī by Vṛndāvana Cakravartin.

Substance, country-made paper. 13 × 7 inches. Folia, 469. In tripāṭha form. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1898. Appearance, fresh. Complete.

For the text, see H.P.R. I, 30.

The commentary begins:—

श्रीगुरवे नमः ।

वत्साखाद्य मुकुः स्वया रसनया प्रापय्य सत्काव्यतां
देयं भक्तजनेषु भाविषु सुरैर्दुष्प्रापमेतत्त्वया ।
इत्याज्ञापयतेव येन निदधे श्रीकर्णपूराननॆ
बाल्येऽस्वङ्गितलामृतं गतिरसौ चैतन्यचन्द्रोऽस्तु नः ॥
नितान्तनैसर्गिककृष्णसारलीलाच्छमुच्चैःपदमात्मनीनं ।
श्रीरूपसम्मत्यनुकूलमेव पूर्व्वैः श्रितं संश्रयते सुमेधाः ॥
नन्दोत्सवादि-रासान्तां होलादोलादिकाधिकां ।
श्रीकृष्णलीलां जग्रन्थ कर्णपूरो महाकविः ॥
एकेन स्तवकेनाह वृन्दारण्यं तदास्पदं ।
बाल्यलीलां ततः षड्भिः प्रादुर्भावसुखां हरेः ॥
ततस्तु पञ्चदशभिर्लीलां कैशोरवर्त्तिनीं ।
एवं द्वाधिकया चम्पूः विंशत्या स्तवकैः कृता ॥

The end of the commentary:—

तन्मात्रजीवनधनस्य शिवानन्दसेनस्य । ६१ ।

The Colophon:—

इत्यानन्दवृन्दावनटीकायां सुखवर्त्तिन्यां द्वाविंशतिस्तवकसङ्गमनं । २२ ।

सन्तः सन्ततग्रन्तमेद्दितद्दिताप्रारम्भसम्भाविताः
सर्व्वेषामपि किं पुनर्मम नमत्पृथ्वीशाः स्वष्टशाकुधियः ।
तेनैषां त्वरामौत्त्वरात्त्वरामियं टीका न किं लप्स्यते
शुद्धिं बुद्धिमतां सतामथ ततः प्राप्यैव राजिष्यते ॥
राधासरस्वीरकुटीरवर्त्तिनः प्राग्रव्यवृन्दावनचक्रवर्त्तिनः ।
आनन्दचम्पूविवृतिप्रवर्त्तिनः सन्तो गतिर्मे सुमहानिवर्त्तिनः ॥
समाप्तोऽयं टीकेति । सं १८६८ मिति॰ श्रीवृन्दावने ।

5416.

4097. *Ānanda-Vṛndāvana-campūḥ.*

Substance, palm-leaf. 16 × 1½ inches. Folia, 151. Lines, 6, 7, 8 on a page. Character, Uḍiyā of the eighteenth century. Appearance, fresh.

To the end of the 10th stavaka.

इत्यानन्दवृन्दावने कैशोरलीलालताविस्तारे निमन्त्रणास्वीकारकौतुको नाम दशमः स्तवकः ।

For the text see L. 3322 and for the commentary see L. 3323 where this very commentary is called सुखवर्त्तनी.

5417.

570. **प्रह्लादचम्पूः ।** *Prahlāda-campūḥ or rather Nṛsiṃha-campūḥ.*

For the manuscript see L. 1427 where it is called प्रह्लादचम्पूः.

The author Keśava Paṇḍita, son of Ananta Bhaṭṭa, was a scion of the family of Laugākṣi and wrote the present work under the patronage of Umāpati-Dalapati, probably Rājā Dalapati of Gaḍ-Maṇḍala whose wife, Durgā, fought with Ākbar.

Read with L. 2832 where it is called नृसिंहचम्पूः.

Post Colophon Statement :—

मि॰ आश्विन कृष्ण सं १८९६ श्रीगजाननप्रसन्नः ।

The oldest MS. of the work was copied in Saṃvat शोल 16 चोरासिया 84 वर्षे शाके अत्र प्रवतमान. If this is Saṃvat 1684 (because the word वर्ष is used), it would be 1628 A.D. The work may, as stated in I.O. 4053 and 4054, have been composed during the reign of Dalapati Rāo of Gaḍ-Maṇḍala who died about 1560.

5418.

DAIVAJÑA PAṆḌITA SŪRYYA.

11055. **नृसिंहचम्पूकाव्यम् ।** *Nṛsiṃha-campū-kāvyam.*

By Daivajña Paṇḍita Sūryya, son of Janārdana and grandson of Nāga-nātha of the Bhāradvāja family of Pārthapura, near the confluence of the Godāvarī and Vidarbhā.

Substance, country-made paper. 10×4 inches. Folia, 6–18. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1877. Appearance, fresh. Defective in the beginning.

The story of Nṛsiṃhāvatāra of Viṣṇu in five chapters, of which the first and the beginning of the second chapters are wanting in the present MS.

Last Colophon :—

इति श्रीमद्दैवज्ञपण्डितसूर्य्यविरचिते नृसिंहचम्पूकाव्ये पञ्चमोच्छ्वासः ।

Post Colophon :—

नृसिंहार्पणमस्तु । दशौवेदसमेन्दुशके पौषमास सितपक्षचाष्टमी शम्बत् १८७७ मीति पुस सुदि ८ वार गुरुवारके सम्पूर्णः ॥

It seems to be later than Nṛsiṃha-campū by Keśava Paṇḍita, a protégé of Dalapati Rāo. See I.O. Catal. No. 4053.

5419.

RANGANĀTHA.

8320. **गुणमन्दारमञ्जरी ।** *Guṇa-mandāra-mañjarī.*

Substance, country-made paper. 8½ × 3½ inches. Folia, 46–86. Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 1,000. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, fresh. Defective in the beginning. Composed in Saṃvat 1708.

See infra.

It ends thus:—

रङ्गनाथकृतामेतां गुणमन्दारमञ्जरीं ।
रसिका रसयन्त्वाशु विन्दवो गुणसिन्धवः ॥
नागखाश्वीन्दुभिर्गण्ये पुण्ये वर्ष इषे दिशि ।
पञ्चे वलक्षे सम्पूर्णां रङ्गनाथो व्यधादिमां ॥
सुन्दरीव मनोग्लानिं दूरीकृत्य सतामियं ।
सुधापूरीयतां कर्णपुरीभूयाशु मञ्जरी ॥

Last Colophon:—

इति श्रीमद्विन्दवृन्दपुरन्दरदीक्षितश्रीरंगनाथकुक्षिजविबुधवरबालकृष्णसूरिसूनुरङ्गनाथकविविरचितायां गुणमन्दारमञ्जरीसमाख्यायां आख्यायिकायां तृतीय उच्छ्वासः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

5420.

8255. *Guṇa-mandāra-mañjarī.*

Substance, country-made paper. 9¾ × 6 inches. Folia, 2–39. Lines, 10 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and repaired.

It is an interesting story of Guṇa-mañjarī, the queen of Pāṭalī-putra and Mandāra-mañjarī, her daughter-in-law (son's wife). Vilāsinī, the co-wife of the queen, grows jealous of her, and, by poisoning the ears of the king against the queen, procures her death sentence. But his minister,

who is ordered to carry out his cruel order, finds her with child and taking pity on her, keeps her concealed at his own house. The queen gives birth to a child, who is called Vīra-sena. Growing into manhood, he comes to know who he really is. He then, anxious to serve the king, enters royal service, and, after a long adventurous career in which many minor stories are involved, succeeds in pleasing the king. The king's delight knows no bounds when he is told that his young officer is his own son. Thus the perfidy of the queen is clearly proved and she is imprisoned. The prince is already married to Mandāra-mañjarī in course of his adventures. He begins now to enjoy the sweets of his life.

2B. + + + +

विबुध श्रीवालकृष्णस्य पुत्रेणेयं सुकथा वितन्यते रंगनाथेन ।

2A. तर्के प्रोद्दामतर्के फणिपति + + + केवलं शेषवेषो
मीमांसातत्त्वमीमांसनकलितमतौ सांख्यसंख्यावताग्रे ।
योगेऽत्यन्ताभियोगी रससरसहृदि ख्यातरीतौ सुनीतौ
विद्वद्वृन्दाभिवन्द्ये निखिलगुणगुरौ वालकृष्णे मतिर्मे ॥

14A. इति श्रीमद्विन्दुवृन्दपुरन्दरश्रीत्र्यम्बकररङ्गनाथदीक्षितकुलज-श्रीवालकृष्णसूरिसूनुरङ्गनाथकविविरचितायां गुणमन्दारमञ्जरीसमाख्याया-माख्यायिकायां प्रथम उच्छ्वासः । 27A. ॰ द्वितीय उच्छ्वासः ।

It ends abruptly in the 3rd ucchvāsa. But the story very nearly comes to an end.

5421.

MATHURESA CAKRAVARTĪ.

4030. **शठसमागमचम्पूः** । *Saṭha-samāgama-campūḥ.*

Substance, country-made paper. $15\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 10. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 360. Character, Bengali. Date, Śaka 1705. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमथुरेशचक्रवर्त्तिरचितः शठसमागमनाम चम्पूनाटकः समाप्तः ।

Post Colophon :—

शकाब्दाः १७०५ लिखितं श्रीधर्म्मदासदेवशर्म्मणा ।
शाके चन्द्रनागाकाशशरे चैत्रदिने दिशि ।
लिप्तः श्रीधर्म्मदासेन ग्रन्थः शठसमागमः ॥

It begins thus :—

ॐ नमः श्रीकृष्णाय । ॐ नमो गणेशाय । ॐ नमः शिवाय ।
षड्वक्त्रो नागवक्त्रो मुषिकचर इति स्मेरवक्त्रे सगर्व्वे
को वादी याति तीर्थं व्रज इति गणपासह्यवाक् रुष्टचित्ते ।
आरूढे केकिपृष्ठं चलितवति ततस्तीर्थमित्यत्र पित्रोः
प्रादक्षिण्याप्ततीर्थे व्रज सुकृतिफलः पातु हेरम्बधूर्त्तः ॥

अत्र च भवति ।
यतीनामतिवैराग्यं प्रशंसा गृहधर्म्मिणाम् ।
रसिकानां रसोल्लासः प्रायः शठसमागमात् ॥

शठसमागमोऽयं चम्पूनाटकः ।
अज्ञातगोत्रकुलबान्धववंशजन्मा
यज्ञोपवीतधरणादभवद् द्विजातिः ।
तद्ब्रह्मचर्य्यचरणे गुरुतल्पदोषात्
भूपेन मुण्डितशिराः स बभूव भिक्षुः ॥

A satire directed against a debauchee under the garb of an ascetic. A man of unknown birth and antecedents comes and introduces himself as a brāhmaṇa. He lives commanding universal respect as a Brahmacārī, till he is found out in intrigue with his guru's wife. He is expelled from the place, clean shaved. He goes from village to village under the garb of a Sannyāsī and at last comes to the place of a brāhmaṇa. The brāhmaṇa pays due respect

to him and gives him good entertainment for several days. The Sannyāsī happens to see the brāhmaṇa's wife, and being enamoured of her beauty, is bent upon securing her. In a short time he succeeds in winning the confidence and respect of the people there by various make-believes. They build for him an āśrama and lavish wealth and honours upon him. The females of the locality approached him unhesitatingly and used to come to him often for shewing him respect. At last he gets hold of the brāhmaṇa's wife. The matter comes to a ridiculous pass, the Sannyāsī having met with a rival in the person of another Sannyāsī equally debauched.

It ends :—

सुविमलरसधौतचेतोमलां
हृदयगुरुतापपरिच्छेदिनीम् ।
पतिनतिमुखमोच्चलक्ष्मीमिमाम्
कपटयतिरमंस्त मन्दाकिनीम् ॥
अतिथिगणे दयानुवर्ज्जितो
युवतिषु धनदान-कल्पद्रुमः ।
कलिरिव हृष्टमूर्त्तिरिवागतो
विहरति कुलटाङ्गनासङ्गतः ॥

5422.

JĪVA-RĀJA.

8108. गोपालचम्पूः । *Gopāla-campūḥ.*

Substance, country-made paper. 13 × 6 inches. Folia, 47 (by counting, the leaves not marked). Lines, 15 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, discoloured. Incomplete both ends.

The colophons in the first and the last leaves : —

I.

इति गोपालचम्पू मनुवेशप्रिच्छामिषप्रेयसिभिच्छा नाम सप्तदशं पूरणं ।

II.

इति गोपालचम्पूमनुनिक्रीडद्धो(?)विकारिविक्रीडनं नाम त्रिंशत् पूरणं ।

Stories of Śrīkṛṣṇa's boyhood in a verbose style. See L. 72.

On the left margin of the first leaf there occurs the following signature :—

जयगोपालशर्म्मणां पुस्तकमिदं ।

5423.

DEVA-RĀJA.

2932. **अनिरुद्धचम्पूः ।** *Aniruddha-campūḥ.*

By Devarāja, son of Raghupati and grandson of Gaurī-kānta.

Substance, country-made paper. $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 194. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 7,400. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon :—

इति श्रीदेवराजनिबद्धेऽनिरुद्धचरितेऽनिरुद्धपरिणयो नाम नवम उच्छ्वासः । इत्यनिरुद्धचम्पूः सम्पूर्णा ।

A romance, in prose and verse, in nine chapters, on the secret marriage of Ūṣā and Anirudha, composed under the patronage of Śiva-lāla.

See I.O. Catal. No. 4035 and L. 69.

A campū or a composition both in prose and verse describing the ceremony of the car-festival of Jagan-nātha.

Beginning :—

नमः श्रीनीलाद्रिनाथाय ।

सद्यो भिन्नाञ्जनाभः कनकचयलसच्चञ्चलालिङ्गिताङ्गो
स्निग्धो गम्भीरनादः त्रिजगति जनतालोचनालीविनोदः ।
भूलक्ष्मीमोदकारी त्रिदशपतिधनुर्भूषणालङ्कृतोऽसौ
पायान्नीलाचलस्थो नवमुदिरवरो जीवनाधारमूर्त्तिः ॥

16A, इति श्रीगुण्डिचावरवर्णके चक्रधरपट्टनायकेन कृत श्रीपदाम्भोजरुह-अलिमालित-सन्तजनचरणप्रसादेन देवब्राह्मणकल्याणमस्तकारूढ़ीतसंसार-उत्पत्ति-हेतुतरणकारण-प्रभुलीलारसकौतुक-किञ्चित्कृतमूढमतिभक्तमोहितचित्त हि । इति श्रीगुण्डिचावरवर्णनं समाप्तम् ॥

5425.

2525. *Guṇḍicā-campūḥ.*

Substance, palm-leaf. 12 × 1 inches. Folia, 21. Lines, 3 on a page. Character, Uḍiyā. Appearance, worn out and worm-eaten.

Guṇḍicā in Tamil means a cottage—Guṇḍicā, a sort of a garden house, where the image of Jagan-nātha is carried with a big car-procession and where he remains for eight days and returns on the 9th in the month of June. The present work is in praise of Guṇḍicā and is in prose and verse.

It begins with the ceremony of colouring the eyes of the image on the first day of the lunar month, carrying it to the car outside the temple, and drawing it to the Guṇḍicā house.

It begins :—

श्रीनीलाचलाधिपतये नमः ॥

सद्यो भिन्नाञ्जनाभः कनकचयलसच्चञ्चलालिङ्गिताङ्गः
स्निग्धो गम्भीरनादस्त्रिजगति जनतालोचना[ली]विनोदः ।

भूलक्ष्मीमोदकारी त्रिदशपतिधनुर्भूषणालङ्कृतोसौ
पायान्नीलाचलस्थो [नवमुदिरवरो जीवनाधारमूर्त्तिः ॥]
यत् पार्श्वे परिवादिनी करतले गान्धारसंलापिनी
वाणी सत्ययुता सुतेन सततं स्तुत्या[च] यस्तोषितः ।
किं गात्री स्तुतिकाव्यवाक्यरचनारम्भिणा किं मेऽधुना
नीलाद्रीशपदद्वयस्य कलये निर्म्मञ्छनायाङ्कम् ॥

नेत्रोत्सववर्णनम् ।

किं वालात[प]रश्मेः करैः कवलितं ब्रह्माण्डभाण्डोदरं
किंवा च्छादयतीव भूमिवलयं तालकल्लोललीला(?) ।
किंवाल्हादमयी विधेस्त्र नितरां सृष्टिर्न वा जायते
जाते श्रीनयनोत्सवे भगवतः किं तन्न विद्मो वयम् ॥
कलिन्दगिरिनन्दनीलहरिजालनीलोज्ज्वलः
स्फुरत्तरतीलताविलसदम्बरादम्बरः ॥
प्रवालदलसंतति[ः]प्रथितपक्कविम्बाधरः
स पातु करुणाकरः कलितनव्यमूर्त्तिर्विभुः ॥
अभाणि प्रभुणा पूर्व्वमिन्द्रद्युम्नमहीपतिः ।
आगमिष्यामि ते यज्ञवेदिं प्रत्यब्दमुत्सुकः ॥
मेघाडम्बरमातपत्रमतुलं वीरातपत्रं शुभं
मध्ये नीरदनीलसुन्दरतनुर्देवोऽपि संराजते ।
भूयोऽग्रे दयितैर्विभोः परिजनैर्वाह्यान्तरालम्बिभिः
विश्वेशः पृथुतूलिकैर्विहसितस्तिष्ठन् शनैर्गच्छति ॥
सर्व्वा दिशो वलितकन्दरमेष पश्यन्
कारुण्यपूर्णनयनो विहसन् विभाति ।
आः कारघोषरसिकः परिचारकाणां
श्वेतातपत्रतलमल्लकरावलम्बः ॥
जय देव विभो याहि विबुधैरितिभण्यते ।
मन्यतामन्यतामेवमुत्कलादिभिरुच्यते ॥

अनेकपरदाः क्वचित् क्वचिदनेकदिव्याम्बरं
क्वचिन्मुकुरमण्डली कनकपर्णपत्रावली ।
क्वचिच्चटुलचामरा अतुलहेमकुम्भव्रजाः
विरञ्चिवणिजो रथो विपणिरेव संतन्यत ॥
अथ विभुर्लीलालयात् रथमारोहति ।

End :—

कल्याणिकर्णतटयोः पटयावतंसं
कस्तूरिकातिलकमालकया सभाले ।
स्नातानुलेपनपरा भवमुष्टिमध्ये
तन्मन्दिरे प्रियतमः प्रविशेदिदानीम् ॥

Colophon :—

इति श्रीगुण्डिचावरवर्णने चक्रधरपट्टनायकेन कृतं श्रीपादाम्भो-
रुहअलिमालसन्तजनचरणप्रसादेन देवब्राह्मणकल्याणमस्तक-
गृहीतसंसार उत्पत्तिहेतुतरणकारणप्रभुलीलारखेड़कौतुककिञ्चित्-
कृतमूढ़मतिभक्तिमोहितचित्त हे । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

5425A.

CIRAÑJĪBA ŚARMĀ.

3738. **विद्वन्मोदतरङ्गिणी ।** *Vidvan-moda-taraṅginī.*

By Cirañjīva Śarmā, under the patronage of Yaśovanta Rāya, Naib Dewan of Dacca.

Substance, palm-leaf. 17 × 1½ inches. Folia, 37. Lines, 5 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Incomplete at the end. The 7th Taraṅga comes to an end in leaf 30A. The 8th is not complete.

Often noticed and often printed. See W. p. 158 and Oxf. 260.

5426.

9701. *Vidvan-moda-taraṅgiṇī.*

Substance, country-made paper. 12 × 5 inches. Folia, 16. Lines, 14 on a page. Extent in ślokas, 720. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1860. Appearance, fresh. Complete.

Well-known, often noticed and often printed.

5427.

5205. *Vidvan-moda-taraṅgiṇī.*

Substance, country-made paper. 14 × 3½ inches. Folia, 46. Lines, 5, 6 on a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1773. Appearance, fresh. Complete.

Well-known and often printed.

Last Colophon :—

इति महामहोपाध्याय-श्रीचिरञ्जीवभट्टाचार्य्यकृत-विद्वन्मोद-तरङ्गिणी समाप्ता ।

Post Colophon Statement :—

पितृचरणाः शरणम् ।

श्रीदुर्गानयनार्णवार्णवनिशानाथप्रमेऽब्दे शके
मैत्रे कर्क्कटराशिगेऽदितिमिते पृथ्वीसुते वासरे ।
श्रीदुर्गाचरणारविन्दयुगलं सञ्चिन्त्य चित्ते भृशं
विद्वन्मोदतरङ्गिणीं स्म लिखति श्रीकान्तिचरणो मुदा ॥

5428.

9955.

Substance, country-made paper. 9 × 4 inches. Folia, 18. Lines, 21 on a page. Extent in ślokas, 272. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

A collection of miscellaneous verses divided into 11 chapters, in twelve leaves. The remaining eight leaves contain a portion of Cirañjīva's विद्वन्मोदतरङ्गिणी, containing the latter end.

5429.

CAKRA-PĀṆI.

8228. **कलाकौमुदी ।** *Kalā-kaumudī.*

A story belonging to the class of Campū.

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 31 of which 27–30 are missing. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 800. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured.

Beginning :—

श्रीगजाननाय नमः । शिवाभ्यां नमः ॥

ध्यात्वा कृष्णं विमलकमलाखांतकासारहंसं
स्मृत्वा लम्बोदरमविरतं विघ्नवल्लीकुठारं ।
चम्पूमेतां सुरसकलितां चारुधीश्चक्रपाणिः
वाणीं नत्वा भणति सुजनाः सन्तु दत्तावधानाः ॥

अस्ति दक्षिणादिगन्तरवर्त्ति हंसपत्तनं नाम नगरं । तत्र लीला-पुरंदरो नाम राजा ।, etc., etc.

End :—

इति सुललितचम्पूनूतनोदन्तरम्या
कुतुकविरचितेयं चक्रपाणिद्विजेन ।
सुरसरुचिरभावां कर्णपात्रैर्निपीय
प्रमुदितहृदयास्तां सज्जनाः प्रीलयन्तु ॥

Colophon :—

इति श्रीनखपदाङ्कितोपनाममंडितचक्रपाणिपण्डितविरचिता कलाकौमुदीचम्पूः । शुभं ।

5430.

ŚIVA-DĀSA.

10015. कथार्णवः । *Kathārṇavaḥ.*

A book of fables.

Two fragments.

I.

Substance, country-made paper. 8 × 5 inches. Folia, 3-43 of which those marked 6-8, 23-25, 28, 33-42 are missing. Lines, 10 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured.

2A, अथ कथालक्षणम्; 2B, अथ कथालक्षणम्; 2B, अथ श्रोतृलक्षणम् ।

II.

Substance, etc., the same as above. Folia, 2–8.

5B, इति श्रीमालवीयशिवदासविरचिते कथार्णवे कथावतारो नाम प्रथमः कल्लोलः; 10B, ० द्वितीयः कल्लोलः; 14A, ० तृतीयः कल्लोलः ।

There are two stray leaves, written in the same hand as the two fragments.

5431.

TĀRĀMAṆI.

10563. पातालाध्याय-व्याख्या ।

Pātālādhyāya-vyākhyā.

By Tārāmaṇi, son of Rām-candra-dāsa.

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. In four batches.

I.

Folia, 1-7, 10-12, 14, 27-31. Lines, 13 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, discoloured and worm-eaten. Fragment.

Colophon :—

10B, इति श्रीमहाचम्पूकाव्ये तृतीयः स्तवकः ।

30B, इति श्रीवायुपुराणे माघमाहात्म्ये त्रयोविंशः ।

II.

Folia, 20; two leaves marked 10. Lines, 15 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, worm-eaten and discoloured.

No Colophon.

III.

Folia, 12. Lines, 14 on a page. Character, modern Nāgara.

No Colophon.

IV.

Folia, 1-4, 7-11, 13-15, 17-21, 23-29; two leaves marked 10 and two leaves marked 26. Lines, 16 on a page. Character, modern Nāgara.

No Colophon.

These are the works of a man, rather demented, named Tārā-maṇi, a Bengali, who calls himself काशी-महाराजराजेन्द्रतारामणिराम. Hare-kṛṣṇa Vyāsa was a well-known Paṇḍita and a remarkably successful collector of manuscripts in the middle of the last century at Benares. Tārā-maṇi used to get his meal at Hare-kṛṣṇa's and to scribble at his place. On Hare-kṛṣṇa's death, his MSS. were divided between his two sons. One share went to the Sanskrit College, Benares, and the other came to this collection. Along with these, Tara-maṇi's papers were also divided. The man seems to have been a learned man when he was sane. He speaks of Nānā Sāheb, Kern Colebrooke and other historical persons, but there is no method in his writings. The leaves are named Pātālādhyāya-vyākhyā, but it does not appear why. There is no such work as Pātālādhyāya known to Aufrecht. The leaves should

rather be named Mahā-campū, as they contain prose and verse composition, though sometimes the prose is simply a commentary to the verse.

5432.

10723 E. संग्रहकथा । *Saṃgraha-kathā.*

Substance, palm-leaf. $8\frac{1}{2} \times 1\frac{3}{4}$ inches. Folia, 5—marked 8, 9, 23, 29, 30. Lines, 4 on a page. Character, Newari. Date, Saṃvat 938 (in a later hand). Appearance, old.

Colophon :—

इति संग्रहकथा समाप्तः ।

Post Colophon (*in a later hand*) :—

संवत् ६३८ मि० फागुन वदि ३ सचीया जलगुरा ।

5433.

DEVI-PRASĀDA.

9908. लक्ष्मीनारायणकाव्यं सटीकं ।

Lakṣmī-Nārāyaṇa-kāvyaṃ with commentary.

Substance, country-made paper. 9 × 7 inches. Folia, 12. Lines, 19 on a page. Extent in ślokas, 360. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

This is a metrical biography of Lakṣmī-Nārāyaṇa, the collector of the MSS. under notice, by Devī-prasāda, son of Duḥkha-bhañjana. The accompanying commentary entitled सुमङ्गला is by the author himself.

Colophon :—

इति श्रीमत्कान्यकुब्जप्रवर-कवीन्द्रदुःखभञ्जन-शर्म्मात्मज-देवीप्रसादकविविरचिते कौशल्यगोत्रोत्पन्न-लक्ष्मीनारायण-शर्म्मकविवरजीवनचरितात्मके मङ्गलाङ्के लक्ष्मीनारायणकाव्ये प्रथमः सर्गः ।

Colophon of the commentary :—

इति श्रीखड्गतस्य कविवरलक्ष्मीनारायणश्रम्मंजीवनचरितात्म-
कस्य लक्ष्मीनारायणकाव्यस्य सुमङ्गलाख्यायां व्याख्यायां प्रथमः सर्गः ॥

5434.

DAYĀNANDA SARASVATĪ.

1342. धर्म्मनिर्णयः । *Dharma-nirṇayaḥ.*

With a commentary धर्म्मभूषण *by Vāla-kṛṣṇa Dāṣa. It is not a commentary in the true sense. It is simply intended to criticise and ridicule the opinion of Dayānanda.*

Substance, country-made paper. 14 × 5½ inches. Folia, 14. Written in tri-pāṭha form. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1917. Appearance, fresh. Complete.

The text begins :—

एवं जनानां संसारे भ्रमो भवति, भवान् ईदृशीं वार्त्तां करोति ।
पाषाणादिपूजनं वेदेषु न लिखितमिति ।

End of the text :—

यथा कस्यचित् पिता अन्धो भवेत् तस्य पुत्रोऽपि नेत्रनाशं
कुर्य्यात् किं, अत्राह मनुः ।

आचारो परम[ः] धर्म्मः । श्रुत्युक्तस्मार्त्त एव च ।

... ...

भगवद्गीतायामपि यद् यदाचरति श्रेष्ठः ।

... ...

तस्मात् श्रुतिस्मृत्युक्त आचारो ग्राह्यो नान्यश्चेत् । संवत्
१९१७ ।

The commentary begins :—

श्रीगणेशाय नमः ।

पुलस्त्याख्यं मुनिं वन्दे प्रजा यस्यातिदुर्भगा ।
देवानां या द्विजातीनाम् निष्प्रयोजनवैरिणी ॥ १ ॥

दयानन्दसरस्वत्या कृतो धर्म्मस्य निर्णयः ।

व्याख्यानम् भूषणं तस्य विधास्ये बहुयत्नतः ॥ २ ॥

तत् प्रथमतो मङ्गलाचरणस्य आवश्यकत्वात् आस्तिकानां, तदकरणेन ध्वनितं अस्य ग्रन्थस्य अध्येतारः अल्पायुषः दरिद्राश्च यथा स्युः इति ।

मङ्गलाचरणफलं तु भगवता पतञ्जलिना उक्तं वृद्धिरादैच् सूत्र-भाष्ये मङ्गलादीनि हि शास्त्राणि इत्यादि ।

Last Colophon :—

इति श्रीमत्-निम्बार्कसम्प्रदायस्थश्रीमत्-बालकृष्णदासविरचितं धर्म्मभूषणं समाप्तं ।

Post Colophon :—

श्रीसंवत् १९१७ मीति, भाद्र शुक्ल १४ वाकले मन्वपाण्डे ।

5435.

1343. **गप्पाष्टक गप्पाशायः ।** *Gappāṣṭaka-Gappāśāyaḥ.*

Written in the form of a commentary on गप्पाष्टक मताष्टक *by Dayānanda Sarasvatī.*

Substance, country-made paper. $15\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 11. Written in tri-pāṭha form. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1927. Appearance, fresh. Complete.

The commentary is written in the same sarcastic tone as in the preceding work. The author describes Dayānanda in a long series of verses. Extracts are given below :—

वृथावाक्यप्रभावेन स्वात्मानं बहुमन्यते ।

प्रतिमाखण्डने भूयो नीरङ्गेवमिव स्वयम् ॥ ६ ॥

मूढानां बुद्धिमोहाय महत्त्वख्यापनाय च ।

अन्यथा वेदव्याख्यानां व्याख्यानं विदधाति यः ॥

देशाटनं च कुर्व्वाणः सर्व्वत्रैव पराजितः ।

मिर्जापुरं समायात् यः पाण्डित्यं परमं गतः ॥

Colophon :—

इति श्रीनिम्बार्कसंप्रदायानुसारि-श्रीमद्धरिधारिदासशिष्येण मिरजापुरस्थेन श्रीबालकृष्णदासेन दरिद्रावत्गण्याष्टकगण्याभ्याये अष्टमो विकारः।

Post Colophon :—

संवत्, १९२७ श्रावण सुदी।

IV. ANTHOLOGIES.

5436.

4746. कवीन्द्रवचनसमुच्चयः ।

Kavīndra-vacana-samuccayaḥ.

Substance, palm-leaf. 12 × 2 inches. Folia, 1–70, of which the following leaves are missing: 3–11, 18, 22, 24–30, 32–35, 38, 45, 49, 52, 65, 66. Lines, 7 on a page. Character, Newari of the thirteenth century. Appearance, old and worm-eaten. Incomplete at the end.

Beginning:—

नमो बुद्धाय ।

नानाकवीन्द्रवचनानि मनोहराणि
संख्यावतां परमकण्ठविभूषणानि ।
आकम्पकाणि शिरसश्च महाकवीनां
तेषां समुच्चयमनर्घमहं विधास्ये ॥

सुगतव्रज्या ।

आवाहृद्दृतमण्डलोग्ररुचयः सन्नद्धवक्षःस्थलाः
सोष्माणो व्रणिनो विपक्षहृदयप्रोन्माथिनः कर्कशाः ।
उद्वृत्ताम्बरदृष्टविग्रहभरा यस्य स्मराग्रेसरा
मारा मारवधूस्तनाश्च न दधुः क्षोभं स वोऽव्याज्जिनः ॥

अश्वघोषस्य ।

नम्राः पादनखेषु यस्य दशसु ब्रह्मेशशक्रादयः
ते देवाः प्रतिबिम्बनाच्छिदशतां प्रव्यक्तमापेदिरे ।
स त्रैलोक्यगुरुः सुदुस्तरभवाकूपारपारङ्गतः
मारव्यूहजयप्रगल्भसुभटः शास्ता तवास्तां मुदे ॥

वसुकस्य ।

Printed in the Bibl. Ind. Series by F. W. Thomas, the Librarian of the India Office Library.

See H. P. Śāstrī's Report on the search of MSS. for 1895–1900, p. 21.

5437.

3977. सुभाषितावली मूलम् । *Subhāṣitāvalī (text)*.

Substance, Kāśmirī paper. 8 × 4 inches. Batch I contains leaves marked from 1–60 and two unmarked. But by counting the number is 72. The leaves have mostly lost their marks. There seems to have been two sets of leaves marked 21–30. Batch II contains leaves marked 15–30 and four unmarked. Lines, 8 on a page. Character, Kāśmirī. Appearance, old, worm-eaten and absolutely worn-off.

This number, in two batches of leaves, contains fragments of a collection of miscellaneous verses. It seems to have been an older collection on which Subhāṣitāvalī as published by Peterson in Bombay is based.

There are also 16 leaves containing lists of medicinal substances.

चिन्ताचक्रिणि, etc., No. 88 of the printed text.

चक्र ब्रूहि, etc., No. 87 of the printed text.

यत्वन्नेत्रसमानकान्तिसलिले मग्नं तदिन्दीवरम्, No. 1366 of the printed text.

किम् स प्रभुस्मितेषु, not in printed text.

मातस्तर्णकरत्नगाय, etc., No. 101 of the printed edition.

बोद्धारो मत्सरग्रस्ताः, etc., No. 139 of the printed edition.

पदद्वयस्य सन्धानं, etc., No. 140 of the printed text.

क्व दोषोऽत्र, etc., No. 141 of the printed text.

किं कवेस्तस्य, etc., No. 134 of the printed text.

अप्रगल्भपदन्यासाः, etc., No. 135 of the printed text.

प्रसन्नाः कान्तिहारिण्यः, etc., No. 147 of the printed text.

बह्वणि नरशीर्षाणि, etc., No. 144 of the printed text.

गणयन्ति नापशब्दं, etc., No. 152 of the printed text.

सज्जनपद्धतिः commences.

तापं हन्ति, etc., No. 205 of the printed text.

लाभप्रणयिनो नीचाः, etc., No. 230 of the printed text.

परदुःखं समाकर्ण्य, etc., No. 231 of the printed text.

हृदयानि सतामेव, etc., No. 212 of the printed text.

आः किमर्थमिदं चेतः. etc., No. 213 of the printed text.

सुजनो न याति वैरं, etc., No. 241 of the printed text.

अन्त्यावस्थोऽपि बुधः, etc., No. 243 of the printed text.

दोषमपि गुणवति, etc., No. 244 of the printed text.

साप्तपदीनं सख्यं, etc., No. 245 of the printed text.

स्पृहनीयाः कस्य, etc., No. 246 of the printed text.

गुणिनः समीपवर्त्ती, etc., No. 247 of the printed text.

अतिकुपिता अपि सुजनाः, etc., No. 249.

उपकृति साहसिकतया, etc., No. 250.

रक्तत्वं कमलानां, etc., No. 251.

गुणिनि गुणज्ञो, etc., No. 253.

आदिमध्यनिधनेषु, etc., No. 257.

तुल्य नि + लषति, etc., not in the printed text.

वित्ते त्यागः, etc., No. 264.

[आ] कोपितोऽपि कुलजः, 277.

निन्दन्तु नीतिनिपुणाः, etc., 278.

क्षुद्रास्सन्ति, full of lacunæ, 285.

नम्रत्वेनोन्नमन्तः, 286.

सद्वंशजस्य, 308.

गेहं दुर्गतबन्धुभिः, 309.

गुणिनामपि निजरूपप्रतिपत्तिः, 312.

कदर्थितस्यापि, 316.

यैर्वातुलो भवति पुरतः, 321.

Here ends Sajjana-varṇana-paddhati.

The MS. is worm-eaten and in a much damaged condition, so much so that a collation with the printed edition is risky.

5438.

ANONYMOUS.

6. पद्यसंग्रहः । *Padya-saṃgrahaḥ.*

See L. 706.

The first hundred verses belong to Nīti-śataka by Bhartṛ-hari, divided into 10 daśakas. The second hundred verses constitute the Sṛṅgāra-śataka by Bhartṛ-hari, the third constitute the Vairāgya-śataka of which only 80 verses are given. Then commences a work named प्रस्तावरत्नावली which comes to an end in leaf 106, complete in 920 verses. Leaf 107 contains a number of verses, and then follows a prose work named Vākya-mañjarī, which apparently does not come to an end. The MS. ends in leaf 108. The 920 verses of Prastāva-ratnāvalī are divided into sections called पद्धति.

This is certainly not a " collection of manuals for the performance of Smṛti rites " as stated by Rājendra-lāla.

5439.

ŚĀRṄGA-DHARA.

7772. शार्ङ्गधरपद्धतिः । *Śārṅga-dhara-paddhatiḥ.*

Substance, country-made paper. 10 × 5¼ inches. Folia, 42. Lines, 11 on a page. Character, modern Nāgara. Leaves are joined together and writing effaced on many of them. A mere fragment.

A well-known anthology. The author was the court poet of Hāmbīra, the Chauhan king of Sambher or Harowti, who reigned in the 12th century. See L. 950.

The introductory portion is wanting in the present MS.

35B, इति श्रीशार्ङ्गधरविरचितायां पद्धत्यां मूर्खनिन्दापरिच्छेदः—अथ तृष्णानिन्दा ।

No more colophons are found.

5440.

8284. *Upa-vana-Vinoda-paricchedaḥ, a chapter of Sārṅga-dhara-paddhatiḥ.*

Substance, country-made paper. 11 × 5½ inches. Folia, 9. Lines, 15 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1933. Appearance, fresh. Complete.

I.

8B, इति सुभाषितरत्नमालायां शार्ङ्गधरीये उपवनविनोदपरिच्छेदः ।

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । अथोपवनविनोदाः ।

पुंसां सर्व्वसुखैकसाधनफला सौन्दर्य्यगर्व्वोद्धरः
क्रीडालोलविलासिनीजनमनःस्फीतप्रमोदावहा
गुञ्जद्भृङ्गविनिद्रपङ्कजभरस्फारोल्लसद्दीर्घिका
युक्ताः सन्ति गृहेषु यस्य विपुलारामाः स पृथ्वीपतिः ॥
नवं वयो हारि वपुर्वराङ्गनाः सखा कलावित् कलवल्लकीस्वरः ।
धनानि सर्व्वं विफलं सुखैषिणो विना विहारोपवनानि भूपतेः ॥

1A, अथ तरुमहिमा ; 2A, अथ गृहाश्रमतरुशुभाशुभलक्षणानि ; 2B, अथ भूमिनिरूपणं ; 2B, अथ पादपविवक्षा ; 3A, रोपणविधानं ; 3B, अथ निषेचनविधिः ; 3B, अथ द्रुमरक्षा ; 4A, अथोपवनक्रिया ; 4A, अथ कूपार्थे भूमिपरीक्षा ; 6A, अथ पोषणविधिः ; 6B, अथ तरुचिकित्सा ; 7B, अथ चित्रीकरणं ; 8B, अथ अन्नादिनिष्पत्तिज्ञानं, cf. वृक्षायुर्वेद our library, No. 8154.

II.

8B, अथ पशुवशीकरणं ; अथ मन्त्रः—

The date :—

मिति भाद्रपद शुद्ध ११ बुधे संमत् १९३३ ।

There are 6 lines more—the topics being अथ गमननक्षत्राणि, अथायुःपरीक्षा ।

5441.

ŚRĪ-DHARA-DĀSA.

774. सदुक्तिकर्णामृतम् । *Sadukti-karṇāmṛtam.*

By Śrī-dhara-dāsa, son of Vaṭu-dāsa who was a Mahā-sāmanta-cūḍā-maṇi and a great favourite with Lakṣmaṇa Sena.

Substance, country-made paper, 16 × 7 inches. Folia, 202. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 5,000. Character, Bengali. Appearance, fresh. Complete.

For a description of the work, see L. 1180.

5442.

3608. *Sadukti-karṇāmṛtam.*

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 20–34. Lines, 8 on a page. Character, Bengali of the early nineteenth century. Appearance, discoloured. A fragment.

For a complete copy see above.

5443.

ŚAMBHU-DĀSA.

10217. सारसंग्रहः । *Sāra-saṃgrahaḥ.*

Substance, country-made paper. $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 30–44, of which foll. 33 and 34–41 are missing. Lines, 7 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured.

A fragment only, containing descriptions of kings. Here the names of Rāma, son of Śrī-raṅga, Vīra-bhānu, Gayasuddin Nizamsāha, Mukunda-deva, Hāmbīra, and Muddā far (Muzzāfar ?) Sāha are mentioned.

The following ślokas are quoted as specimens :—

31A, लङ्काधामनि वीरभानुन्टपतेः प्रेक्ष्य प्रतापोदयं

प्रत्यागारमधीरनीरजदृशो भूयो ऋताग्न+मात् ।

क्षुभ्यद्दाणिविधूतपाणिविगलन्मुक्तामणिप्रस्खलद्-
वाष्पश्रेणिविलोलवेणिदयितं कण्ठस्थले बिभ्रति ॥
डिल्लीशो द्वारदेशे नमति गजपतिस्तत्परस्तादुपास्ते
गौड़ेन्द्रो नम्रमूर्द्धा तदनु नरपतिर्गुर्ज्जराधीश्वरोपि ।
अत्रैवं वन्दिवृन्दादवनतवदनो गौरवं तत्र कुर्व्वन्
वीरश्रीवीरभानो रचयसि पुलकं वीरलक्ष्मीकपोले ॥

Colophon :—

इति श्रीशम्भुदासपण्डितविरचिते सारसंग्रहे राजवर्णनं समाप्तम् ।

5444.

RŪPA GOSVĀMĪ.

10799A. पद्यावली । *Padyāvali*.

Substance, country-made paper. 14 × 3 inches. Folia, 36. Lines, 5 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, discoloured. The MS. ends abruptly.

Beginning :—

ॐ नमः श्रीगोविन्दाय ।

पद्यावली विरचिता रसिकैर्मुकुन्द-
सम्बन्धबन्धुरपदा प्रमोदोर्म्मिसिन्धुः ।
रम्या समस्ततमसां दमनीक्रमेण
संगृह्यते कृतिकदम्बककौतुकाय ॥

प्रारम्भे मङ्गलाचरणम् ।

नमो नलिननेत्राय वेणुवाद्यविनोदिने ।
राधाधरसुधापानशालिने वनमालिने ॥

कस्यचित् ।

The writers :—

1A, शार्ङ्गस्य ; शुभाङ्करस्य ; 2A, हरस्य ; दाक्षिणात्यस्य ; 2B, श्रीविष्णुपुरीपादानां ; सर्व्वज्ञस्य ; 3A, श्रीरायरामानन्दस्य ; श्रीधरस्वामिपादानां, 3B, श्रीमदीश्वरपुरीपादानां ; 4A, आनन्दाचार्य्यस्य ; 5A, श्रीलक्ष्मीधराणां ; भवानन्दस्य ; 6B, श्रीशारदाकारस्य ; 7A, श्रीनारदस्य, दाक्षिणात्यस्य ; 7B, श्रीव्यासपादानां ; 8A, सर्व्वज्ञस्य ; श्रीमाधवसरस्वतीनां ; 9A, श्रीमदीश्वरपुरीपादानां ; जगन्नाथसेनस्य ; 9B, श्रीशङ्करस्य ; 11B, रघूपाध्यायस्य ; श्रीगर्भकवीन्द्रस्य ; कविराजमिश्रस्य ; 12A, श्रीकराचार्य्याणां ; गोविन्दस्य ; 12B, गौड़ीयस्य ; 13A, श्रीरघुपत्युपाध्यायस्य ; सार्व्वभौमभट्टाचार्य्याणां ; 13B, हरिदासस्य ; 14A, सार्व्वभौमभट्टस्य ; 14B, श्रीहनूमतः ; 15A, रामानुजस्य ; 15B, कविशेखरस्य ; 16A, श्रीगोविन्दमिश्राणां ; 16B, श्रीरघुनाथदासस्य ; 17A, दिवाकरस्य ; 17B, श्रीमत्कुन्दभट्टस्य ; 18B, वसुदेवस्य ; 19A, सर्व्वानन्दस्य ; 21A, जयन्तस्य ; 23B, कविचन्द्रस्य ; 25A, रूपदेवस्य ; 26B, श्रीरघनाथस्य ; 27A, रुद्रस्य ; 27B, पुरुषोत्तमदेवस्य ; 29A, अमरोः ; 29B, शरणस्य ; 30A, हरस्य ; 30B, गोवर्द्धनाचार्य्यस्य ; 31A, सर्व्वविद्याविनोदानां ; वासवस्य ; 32A, दैत्यारिपण्डितस्य ; गोविन्दमिश्रपादानां ; 32B, उमापतिधरस्य ; 33A, नाथोकस्य ; लक्ष्मणसेनदेवस्य ; 33B, सोक्कोकस्य ; 34A, शुभाङ्कस्य ; सञ्जयकविशेखरस्य ; 34B, जगन्नाथदासस्य ; सूर्य्यदासस्य ; मनोहरस्य ; 35A, श्रीमुकुन्दभट्टाचार्य्यस्य ; 35B, श्रीचक्रपाणेः ; 36A, हरिहरस्य ।

5445.

3733. *Padyāvalī*.

Substance, country-made paper. 14 × 5 inches. Folia, 24. Lines, 11, 12 on a page. Extent in ślokas, 800. Character, Bengali. Date, M.S. 1008. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति पद्यावली समाप्ता ।

Post Colophon :—

श्रीश्रीराधाकृष्णाभ्यां तुभ्यं नमः ।
वसु शून्यं खमिन्दुश्च शाके मल्ल महीपतेः ।
पद्यावलीयं लिखिता खिलारामेण श्रीमता ॥
६३ ज्येष्ठः ।

It is Malla era 1008=1702 A.D.

It begins thus :—

पद्यावली विरचिता रसिकैर्मुकुन्द-
सम्बन्धवन्धुरपदा प्रमदोर्म्मिसिन्धुः ।
रम्या समस्तजनसौदमनीक्रमेण
संगृह्यते श्रुतिकदम्बककौतुकाय ॥

प्रारम्भे मङ्गलाचरणम् ।

नमो नलिननेत्राय वेणुवाद्यविनोदिने ।
राधाधरसुधापानशालिने वनमालिने ॥ १ ॥

कस्यचित् । २ । सारङ्गस्य । ३ । शुभाङ्गस्य । ४ । हरस्य ।
१ । कस्यचित् । २ । कस्यचित् । १— । ७ ॥ २ । श्रीविष्णुपुरी श्रीपादानां ।
३ । तेषामेव । ९ । ४ । कस्यचित् । ५ । सर्व्वज्ञस्य । ११ ॥

अथ प्रेमसौभाग्यम् ।

१ । श्रीरायरामानन्दस्य । २ । कस्यचित् । १३ ॥ श्रीधरस्वामिपादानाम् । १४ ॥

अथ नाममाहात्म्यम् ।

१ । श्रीलक्ष्मीधराणाम् । १५ ॥ २ । कस्यचित् । ३ । श्रीमदीश्वरपुरी श्रीम[ठ]स्यानामेकम् । कविवरवचसां जीवनं सज्जनानां पादानाम् । १७ ॥ ४ । कस्यचित् । १८ ॥ ५ । कस्यचित् । १९ ॥ ६ । आनन्दाचार्य्यस्य । २० ॥ ७ । श्रीश्रीभगवतः । २१ ॥ ८ । केषाञ्चित् । २२ ॥ ९ । श्रीभगवद्व्यासपादानाम् । २३ ॥ १० । एषामेव । २४ ॥ ११ । अमीषामेव । २५ ॥ १२ । कस्यचित् । २६ ॥ १३ । श्रीधरस्वामिनाम् । २७ ॥ १४ । लक्ष्मीधराणां । २८ ॥ १५ । भवानन्दस्य । २९ ॥ १६ । श्रीश्रीभगवतः । ३० ॥

अथ नामकीर्त्तनम् ।

१ । श्रीश्रीभगवतः । ३१ ॥ २ । लक्ष्मीधराणां । ३२ ॥ ३ । तेषामेव । ३३ ॥ ४ । कस्यचित् । ३४ ॥ ५ । वैष्णवस्य । ३५ ॥ ६ । तस्यैव । ३६ ॥ ७ । श्रीगोपालभट्टानां । ३७ ॥

अथ श्रीकृष्णकथामाहात्म्यम् ।

१ । श्रीभगवद्व्यासपादानाम् । ३८ ॥ २ । कविरत्नस्य । ३९ ॥ ३ । तस्यैव ॥ ४० ॥ ४ । पद्मीवक्त्रापुरीणाम् । ४१ ॥ ५ । श्रीधरस्वामिनाम् । ४२ ॥ ६ । कस्यचित् । ४३ ॥ ७ । श्रीशङ्करस्य । ४४ ॥

अथ ध्यानम् ।

१ । श्रीपादाकरस्य । ४५ ॥ २ । श्रीनाथस्य । ४६ ॥ ३ । पुरुषोत्तमदेवस्य । ४७ ॥ ४ । कस्यचित् । ४८ ॥

भक्तवात्सल्यम् ।

१ । दाक्षिणात्यस्य । ४९ ॥ २ । श्रीव्यासपादानाम् । ५० ॥

भक्तानां माहात्म्यम् ।

१ । श्रीवैष्णवस्य । ५१ ॥ २ । कस्यचित् । ५२ ॥ ३ । उत्कलस्य । ५३ ॥ ४ । सर्व्वानन्दस्य । ५४ ॥ ५ । सर्व्वस्य । ५५ ॥ ६ । श्रीमाधवसरस्वतीनाम् । ५६ ॥ ७ । कस्यचित् । ५७ ॥

तेषां दैन्योक्तिः ।

१ । —— । ५८ ॥ २ । —— । ५९ ॥ ३ । एते समाहर्त्तुः । ६० ॥ ४ । श्रीमदीश्वरपुरीश्रीपादानाम् । ६१ ॥ ५ । —— । ६२ ॥ ६ । जगन्नाथसेनस्य । ६३ ॥ ७ । धनञ्जयस्य । ६४ ॥ ८ । कस्यचित् । ६५ ॥ ९ । कस्यचित् । ६६ ॥ १० । श्रीशङ्करस्य । ६७ ॥ ११ । कस्यचित् । ६८ ॥ १२ । दाक्षिणात्यस्य । ६९ ॥ १३ । श्रीभगवतः । ७० ॥

अथ तेषां निष्ठा ।

१ । श्रीसार्व्वभौमभट्टाचार्य्याणाम् । ७१ ॥ २ । तेषामेव । ७२ ॥ ३ । कस्यचित् । ७३ ॥ ४ । श्रीमदीश्वरपुरीश्रीपादानाम् । ७४ ॥ ५ । श्रीश्रीपद्मीवक्त्रापुरीणाम् । ७५ ॥ ६ । कविरत्नस्य । ७६ ॥ ७ । तस्यैव । ७७ ॥ ८ । श्रीमाधवेन्द्रश्रीपुरीणाम् । ७८ ॥ ९ । कस्यचित् । ७९ ॥ १० । माधवस्य । ८० ॥ ११ । रघूपाध्यायस्य । ८१ ॥ १२ । सुरोत्तमाचार्य्यस्य । ८२ ॥ १३ । श्रीगर्भकवीन्द्रस्य । ८३ ॥ १४ । कविराजमिश्रस्य । ८४ ॥

तेषामेव सौत्सुक्यप्रार्थना ।

१ । श्रीकराचार्य्याणाम् । ८५ ॥ २ । रघुपत्युपाध्यायस्य । ८६ ॥ ३ ।

गोविन्दस्य । ८७ ॥ ४ । भवानन्दस्य । ८८ ॥ ५ । सार्व्वभौमभट्टाचार्य्याणां । ८९ ॥ ६ । तेषामेव । ९० ॥ ७ । केषाञ्चित् । ९१ ॥ ८ । —— । ९२ ॥ ९ । एते श्रीश्रीभगवतः । ९३ ॥ १० । गौड़ीयस्य । ९४ ॥ ११ । श्रीमाधवपुरी श्रीपादानाम् । ९५ ॥

अथ तेषामुत्कण्ठा ।

१ । श्रीरघुपत्युपाध्यायस्य । ९६ ॥ २ । श्रीसार्व्वभौमभट्टाचार्य्याणां । ९७ ॥ ३ । तेषामेव । ९८ ॥ ४ । कस्यचित् । ९९ ॥ ५ । हरिदासस्य । १०० ॥ ६ । सर्व्वविद्याविनोदानाम् । १०१ ॥ ७ । श्रीमाधवेन्द्रपुरीणाम् । १०२ ॥ ८ । — । १०३ ॥ ९ । समाहर्त्तुरेतौ । १०४ ॥ १० । — । १०५ ॥ ११ । कस्यचित् । १०६ ॥ १२ । सर्व्वभट्टस्य । १०७ ॥

अथ मोक्षानादरः ।

१ । — । १०८ ॥ २ । श्रीहनूमतः । १०९ ॥ ३ । केषाञ्चित् । ११० ॥

श्रीभगवद्धर्म्मतत्त्वम् ।

१ । दाक्षिणात्यस्य । १११ ॥ २ । आगमस्य । ११२ ॥

नैवेद्यसमर्पणविज्ञप्तिः ।

१ । रामानुजस्य । ११३ ॥ २ । कस्यचित् । ११४ ॥ ३ । समाहर्त्तुः । ११५ ॥

श्रीमथुरामहिमा ।

१ । कस्यचित् । ११६ ॥ २ । कविशेखरस्य । ११७ ॥ ३ । कस्यचित् । ११८ ॥ ४ । समाहर्त्तुः । ११९ ॥ ५ । तस्यैव । १२० ॥ ६ । श्रीगोविन्दमिश्राणाम् । १२१ ॥

श्रीनन्दप्रणामः ।

१ । श्रीरघुपत्युपाध्यायस्य । १२२ ॥ २ । समाहर्त्तुः । १२३ ॥

अथ श्रीकृष्णस्य ग्रैष्मवम् ।

१ । कस्यचित् । १२४ ॥ २ । मङ्गलस्य । १२५ ॥ ३ । रघुनाथदासस्य । १२६ ॥ ४ । श्रीकविसार्व्वभौमस्य । १२७ ॥ ५ । श्रीसार्व्वभौमभट्टाचार्य्याणाम् । १२८ ॥ ६ । आगमस्य । १२९ ॥

ग्रैष्मवेऽपि तारुण्यम् ।

१ । दिवाकरस्य । १३० ॥ २ । वनमालिनः । १३१ ॥ ३ । श्रीमुकुन्दभट्टाचार्य्यस्य । १३२ ॥ ४ । राङ्कस्य । १३३ ॥ ५ । सौसकस्य । १३४ ॥

अथ गव्यहरणम्।

१। कस्यचित्।१३५॥ २। केषाञ्चित्।१३६॥ ३। ——।१३७॥ ४। एतौ श्रीमतः।१३८॥ ५। समाहर्त्तुः।१३९॥ ६। कस्यचित्।१४०॥

अथ हारः सुप्रोयितम् (?)।

१। मयूरस्य।१४१॥ २। वसुदेवस्य।१४२॥

दैवोर्व्विस्मापनं सिन्धुनापि (?)।

१। उमापतिधरस्य।१४३॥ २। अभिनन्दस्य।१४४॥ ३। कस्यचित्। १४५॥ ४। सर्व्वानन्दस्य।१४६॥

गोरक्षणादिलीला।

१। योगेश्वरस्य।१४७॥ २। श्रीकेशवच्छत्रिणः।१४८॥

गोपीनां प्रेमोत्कर्षः।

१। सर्व्वविद्याविनोदभट्टाचार्य्यस्य।१४९॥ २। कस्यचित्।१५०॥

गोपीभिः खेला।

१। पुरुषोत्तमदेवस्य।१५१॥

तासु कृष्णस्य भावः।

१। सञ्जीवस्य।१५१॥ (This is a clerical mistake for 152.)

श्रीकृष्णस्य प्रथमदर्शने राधाप्रश्नः।

२। (Should be 1.) कस्यचित्। (Should be 2) सर्व्वविद्याविनोदानां।

सख्या उत्तरम्।

१। कस्यचित् (१५४ should be 155 and so on).

श्रीराधायाः पूर्व्वरागः।

१। श्रीपुरुषोत्तमदेवस्य।१५५॥ २। कविचन्द्रस्य।१५६॥ ३। जयन्तस्य।१५७॥ ४। कस्यचित्।१५८॥ ५। कस्यचित्।१५९॥ ६। कविचन्द्रस्य।१६०॥ ७। सञ्जयकविशेखरस्य।१६१॥ ८। शरणस्य।१६२॥ ९। मुकुन्दभट्टाचार्य्यस्य।१६३॥ १०। सञ्जयकविशेखरस्य।१६४॥ ११। कस्यचित्।१६५॥ १२। सर्व्वविद्याविनोदानाम्।१६६॥ १३। तेषामेव।१६७॥ १४। कस्यचित्।१६८॥ १५। कस्यचित्।१६९॥ १६। पुष्कराख्यस्य।१७० १७। कस्यचित्।१७१॥ १८। कस्यचित्।१७२॥ १९। ——।१७३

अथास्य चतुरसखीवितर्कः ।

१ । राङ्कस्य । १७४ ॥

अथ राधां प्रति प्रश्नः ।

१ । कस्यचित् । १७५ ॥ २ । कस्यचित् । १७६ ॥ गोविन्दभट्टस्य । १७७ ॥

अथ राधां प्रति सखीनर्म्माश्वासः ।

१ । सर्व्वविद्याविनोदानाम् । १७८ ॥

कृष्णं प्रति राधानुरागकीर्त्तनम् ।

१ । कस्यचित् । १७९ ॥ २ । हरिहरस्य । १८० ॥ ३ । —— । १८१ ॥ ४ । कविचन्द्रस्यैमौ । १८२ ॥ ५ । गोवर्द्धनाचार्य्यस्य । १८३ ॥

राधां प्रति कृष्णानुरागकथनम् ।

१ । कस्यचित् । १८४ ॥ २ । दैत्यारिपण्डितस्य । १८५ ॥ ३ । राङ्कस्य । १८६ ॥

अथ राधासारः ।

षाण्मासिकस्य । १८७ ॥ २ । सर्व्वविद्याविनोदानाम् । १८८ ॥ ३ । — । १८९ ॥

अथ राधां प्रति सखीवाक्यम् ।

१ । —— । १९० ॥ २ । —— । १९१ ॥ ३ । —— । १९२ ॥ ४ । कस्यचित् । १९३ ॥

अथ क्रीड़ान्तरम् ।

१ । रूपदेवस्य । १९४ ॥ २ । श्रीलक्ष्मणसेनदेवस्य । १९५ ॥

राधया सह दिनान्तरे केलिः । तत्र सखीवाक्यम् ।

१ । समाहर्त्तुः । १९६ ॥ २ । कस्यचित् । १९७ ॥ ३ । हरस्य । १९८ ॥ ४ । श्रीलक्ष्मणसेनदेवस्य । १९९ ॥ ५ । कस्यचित् । २०० ॥ ६ । समाहर्त्तुः । २०१ ।

अथ पुनरन्येद्युरभिसारिका । तत्र सखीवाक्यम् ।

१ । तस्यैव । २०२ ॥ २ । कस्यचित् । २०३ ॥ ३ । कस्यचित् । २०४ ॥

अथ वासकसज्जा ।

१ । श्रीरघुनाथस्य । २०५ ॥

अथ उत्कण्ठिता ।

१ । कस्यचित् । २०६ ॥ २ । कङ्कस्य । २०७ ॥

अथ विप्रलब्धा ।

१ । तस्यैव । २०८ ॥

खण्डिता ।

१ । उत्कलस्य । २०९॥ २ । रुद्रस्य । २१० ॥ ३ । तस्यैव । २११ ॥ ४ । विश्वनाथस्य । २१२ ॥ ५ । पुरुषोत्तमदेवस्य । २१३ ॥ ६ । तस्यैव । २१४ ॥ ७ । समाहर्त्तुः । २१५ ॥

अथ मानिनी ।

१ । अमरोः । २१६ ॥ २ । पुरुषोत्तमदेवस्य । २१७ ॥

निष्क्रामति कृष्णे सखीवाक्यम् । ३ । समाहर्त्तुः । २१८ ॥

कृष्णं प्रति वाक्यम् । ४ । —— । २१९ ॥

५ । राङ्गस्यैतौ ।

दूतीं प्रति राधावाक्यम् । २२० ॥

६ । अङ्गदस्य । २२१ ॥

अथ कलहान्तरिता ।

१ । अमरोः । २२२ ॥ २ । समाहर्त्तुः । २२३ ॥ ३ । अमरोः । २२४ ॥ ४ । कस्यचित् । २२५ ॥ ५ । —— । २२६ ॥ ६ । कस्यचित् । २२७॥ ७ । प्रारणस्य । २२८ ॥ ८ । समाहर्त्तुः । २२९ ॥

अथ क्षुभितराधि[को]क्तिः ।

१ । अमरोः । २३० ॥

मारजविरहेण ध्यायन्तीं तां प्रति कस्याश्चित् वाक्यम् ।

१ । कस्यचित् । २३१ ॥ २ । कस्यचित् । २३२ ॥ ३ । कस्यचित् । २३३ ॥

अथ कृष्णानुनये राधाप्रसादनम्

१ । हरस्य । २३४ ॥

श्रीकृष्णं प्रति राधासखीवाक्यम् ।

१ । गोवर्द्धनाचार्य्यस्य । २३५ ॥ २ । रुद्रस्य । २३६ ॥ ३ । कस्यचित् । २३७ ॥ ४ । —— । २३८ ॥ ५ । कयोश्चिदिमौ । २३९ ॥

पुष्पच्छलेन कृष्णमन्वेषयन्तीं राधां प्रति कस्याश्चिद् उक्तिः ।

१ । सर्व्वविद्याविनोदानाम् । २४० ॥ (241 omitted) ३ । कस्यचित् । २४२ ॥ ४ । कस्यचित् । २४३ ॥

अथ स्वाधीनभर्त्तृका ।

१ । —— । २४४ ॥ २ । शुभाङ्गस्य । २४५ ॥

वंशीचौर्य्यम् ।

१ । दैत्यारिपण्डितस्य । २४६ ॥ २ । गोविन्दमिश्राणां । २४७ ॥ ३ । तेषामेव । २४८ ॥

अथ सायं हरेर्व्रजागमनम् ॥

१ । —— । २४९ ॥ २ । कस्यचित् । २५० ॥ ३ । कस्यचित् । २५१ ॥ ४ । उमापतिधरस्य । २५२ ॥ ५ । लक्ष्मणसेनदेवस्य । २५३ ॥ ६ । नाथोकस्य । २५४ ॥ ७ । शरणस्य । २५५ ॥

अथ कृष्णं प्रति चन्द्रावलीसखीवाक्यम् ।

१ । —— । २५६ ॥

अथ गोवर्द्धनोद्धरणम् ।

१ । सोह्लिकस्य । २५७ ॥ २ । शरणस्य । २५८ ॥ ३ । सुबन्धोः । २५९ ॥ ४ । शुभाङ्कस्य । २६० ॥

नौक्रीड़ा ।

१ । सञ्जयकविशेखरस्य । २६१ ॥ २ । —— । २६२ ॥ ३ । समाहर्त्तुरिमौ । २६३ ॥ ४ । जगदानन्दरायस्य । २६४ ॥ ५ । सूर्य्यदासस्य । २६५ ॥ ६ । —— । २६६ ॥ ७ । मनोहरस्य । २६७ ॥ ८ । तस्यैव । २६८ ॥ ९ । मुकुन्दभट्टाचार्य्यस्य । २६९ ॥ १० । कस्यचित् । २७० ॥ ११ । —— । २७१ ॥ १२ । —— । २७२ ॥ १३ । त्रयं समाहर्त्तुः । २७३ ॥

अथ राधया सह हरेर्वक्रवाक्यम् ।

१ । कस्यचित् । २७४ ॥ २ । चक्रपाणेः । २७५ ॥ ३ । कस्यचित् । २७६ ॥ ४ । हरिहरस्य । २७७ ॥

अथ रासः ।

१ । —— । २७८ ॥ २ । श्रीमाधवपुरीश्रीपादानाम् । २७९ ॥ ३ । माधवचक्रवर्त्तिनः । २८० ॥ ४ । समाहर्त्तुः । २८१ ॥ ५ । श्रीकृष्णवाक्यं । २८२ ॥ ६ । —— । २८३ ॥ ७ । —— । २८४ ॥ ८ । त्रयं समाहर्त्तुः । २८५ ॥ ९ । श्रीपुरुषोत्तमदेवस्य । २८६ ॥ १० । भट्टनारायणदेवस्य । २८७ ॥

कृष्णान्तर्द्धाने तासां प्रश्नः ।

१ । समाहर्त्तुः । २८८ ॥ २ । कस्यचित् । २८९ ॥ ३ । रामचन्द्रदासस्य । २९० ॥ ४ । कस्यचित् । २९१ ॥ ५ । दाक्षिणात्यस्य । २९२ ॥ ६ । रघुपत्युपाध्यायस्य । २९३ ॥

राधासखीं प्रति चन्द्रावलीसख्याः सासूयवाक्यम् ।

१ । दामोदरस्य । २९४ ॥

राधासख्याः साकूतवाक्यम् ।

१ । गोवर्द्धनाचार्य्यस्य । २९५ ॥

चन्द्रावलीं प्रति सखीवाक्यम् ।

१ । गोविन्दभट्टस्य । २९६ ॥ २ । तैरभुक्तकवेः । २९७ ॥ ३ । समाहर्त्तुः । २९८ ॥ ४ । (1 for 4) कस्यचित् । २९९ ॥ ५ । —— । ३०० ॥ ६ । —— । ३०१ ॥ ७ । —— । ३०२ ॥ ८ । समाहर्त्तुरिमे । ३०३ ॥

भगवतो हरेर्मथुराप्रस्थाने राधासखीवाक्यम् ।

१ । रुद्रस्य । ३०४ ॥ २ । अमरोः । ३०५ ॥

हरेर्मथुराप्रवेशे ।

१ । वाणीविलासस्य । ३०६ ॥ २ । तैरभुक्तस्य । ३०७ ॥ ३ । वाहिनीपतेः । ३०८ ॥ ४ । कुमारस्य । ३०९ ॥

श्रीराधाया विलापः ।

१ । रुद्रस्य । ३१० ॥ २ । शङ्करस्य । ३११ ॥ ३ । षष्ठीदासस्य । ३१२ ॥ ४ । धन्यस्य । ३१३ ॥ ५ । सञ्जयकविशेखरस्य । ३१४ ॥ ६ । श्रीश्रीभगवतः । ३१५ ॥ ७ । —— । ३१६ ॥ ८ । एतौ भवभूतेः । ३१७ ॥ ९ । रुद्रस्य । ३१८ । १० । हरिभट्टस्य । ३१९ ॥ ११ । तैरभुक्तकवेः । ३२० ॥ १२ । माधवेन्द्रपुरी-श्रीपादानाम् । ३२१ ॥ १३ । हरेः । ३२२ ॥ १४ । — । ३२३ ॥ १५ । रुद्रस्य । ३२४ ॥ १६ । हरिभट्टस्य । ३२५ ॥ १७ । षाण्मासिकस्य । ३२६ ॥ १८ । श्रीश्रीभगवतः । ३२७ ॥

मथुरायां यशोदां श्रुत्वा श्रीकृष्णवाक्यम् ।

१ । तैरभुक्तकवेः । ३२८ ॥ २ । तैरभुक्तकवेः । ३२९ ॥ ३ । कस्यचित् । ३३० ॥

उद्धवेन राधायां हरेः सन्देशाः ।

१ । केषाञ्चित् । ३३१ ॥ २ । केशव-भट्टाचार्य्यस्य । ३३२ ॥

वृन्दावनं गच्छतः उद्धवस्य वाक्यम् ।

१ । दशरथस्य । ३३३ ॥ २ । सर्व्वानन्दस्य । ३३४ ॥ ३ । मोटकस्य । ३३५ ॥ ४ । कस्यचित् । ३३६ ॥ (5 omitted).

उद्धवे दृष्टे सखीं प्रति राधावाक्यम् ।

६ । रामचन्द्रदासस्य । ३३८ ॥ ७ । षष्ठीदासस्य । ३३९ ॥ ८ । हरिहरस्य । ३४० ॥ ९ । तस्यैव । ३४१ ॥ १० । रामचन्द्रदासस्य । ३४२ ॥

राधासख्या एव कृष्णे सन्देशः ।

१ । त्रिविक्रमस्य । ३४३ ॥ २ । क्षेमेन्द्रस्य । ३४४ ॥ ३ । भीमभट्टस्य । ३४५ ॥ (4 omitted) ५ । शान्तिकस्य । ३४७ ॥ ६ । आनन्दस्य । ३४८ ॥ ७ । कस्यचित् । ३४९ ॥ ८ । शम्भोः । ३५० ॥ ९ । शचीपतेः । ३५१ ॥ १० । बालस्य । ३५२ ॥ ११ । कस्यचित् । ३५३ ॥ १२ । रुद्रस्य । ३५४ ॥

अथ [त] स्या एव सप्रणयेर्ष्यं जल्पितम् ।

१ । जगन्नाथसेनस्य । ३५५ ॥

अथ व्रजदेवीनां सोत्प्रासः सन्देशः ।

१ । कस्यचित् । ३५६ ॥ २ । षष्ठीदासस्य । ३५७ ॥ ३ । वीरसरस्वत्याः । ३५८ ॥ (4 omitted).

अथ द्वार्वतीस्थ हरेर्विरहः ।

१ । शरणस्य । ३६० ॥ २ । omitted. ३ । (3 wrong lines) उमापतिधरस्य । ३६१ ॥ ४ । तस्यैव । ३६२ ॥

अथ वृन्दाव + धीश्वरीविरहगीतम् ।

१ । अपराजितस्य । ३६३ ॥

व्रजदेवीनां सन्देशः ।

१ । गोवर्द्धनाचार्य्यस्य । ३६४ ॥ २ । नीलस्य । ३६५ ॥ ३ । पञ्चत[न्त्र]कृतः । ३६६ ॥

सुदामानं विप्रं प्रति श्रीद्वारकेश्वरस्य वचनम् ।

१ । हरेः । ३६७ ॥

स्वगृहादिकं दृष्ट्वा तस्य वचनम् ।

१ । कस्यचित् । ३६८ ॥

[अथ कुरुक्षेत्रे श्रीवृन्दावन[ा]धीश्वरीचेष्टितम् ।

१ । हरस्य । ३६९ ॥ २ । —— । ३७० ॥ ३ । कस्यचित् । ३७१ ।

४ । कस्यचित् । ३७२ ॥ ५ । समाहर्त्तुः । ३७३ ॥

समाप्तौ मङ्गलाचरणम् ।

१ । कस्यचित् । ३७४ ॥ २ । —— । ३७५ ॥ ३ । योगेश्वरस्य । ३७६ ॥

End :—

जयदेवबिल्वमङ्गलमुखैः कृता येऽत्र सन्ति सन्दर्भाः ।
तेषां पद्यानि विना समाहृतानीतराण्यत्र ॥
रस[व]दुज्ज्वलरससुमना गोकुलकुलपालिकालिनीवलितः ।
मदभीप्सितमभिदद्यात् तरुणतमालकल्पपादपः कोऽपि ॥

See I.O. Catal. No. 4034. Eggeling compares the Tübingen MS. with the I.O. MS. and comes to the conclusion that the number of verses quoted is 390.

5446.

5022. *Padyāvalī.*

Substance, country-made paper. 13 × 5 inches. Folia, 16. Lines, 12 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Incomplete at the end.

Beginning :—

श्रीश्रीगुरुचरणारविन्देभ्यो नमः । श्रीश्रीकृष्णचैतन्यचन्द्राय नमः ।

पद्यावली विरचिता रसिकैर्मुकुन्द-
सम्बन्धबन्धुरपदा प्रमदोर्म्मिसिन्धुः ।
रम्या समस्ततमसां दमनीक्रमेण
संगृह्यते कृतिकदम्बककौतुकाय ॥

प्रारम्भे मङ्गलाचरणम् ।

नमो नलिननेत्राय वेणुवाद्यविनोदिने ।
राधाधरसुधापानशालिने वनमालिने ॥ १ ॥

कस्यचित् ।

The names of the composers of the verses are collected here :—

1A. सारङ्गस्य
,, शुभाङ्कस्य
1B. सर्व्वज्ञस्य
,, श्रीधरस्वामिपादानां
,, श्रीलक्ष्मीधराणां
,, श्रीमदीश्वरपुरीश्रीपादानां
2A. श्रीश्रीभगवतः
,, श्रीधरस्वामिपादानां
2B. श्रीवैष्णवस्य
,, श्रीभगवद्व्यासपादानां
,, कविरत्नस्य
,, श्रीयादवेन्द्रपुरीणां
3A. सारदाकारस्य
,, पुरुषोत्तमदेवस्य
,, दाक्षिणात्य-श्रीवैष्णवस्य
,, श्रीत्कलस्य
,, सर्व्वानन्दस्य
3B. श्रीमाधवसरस्वतीनां
,, एते समाहर्त्तुः
,, जगन्नाथ-सेनस्य
,, धनञ्जयस्य
4A. श्रीशङ्करस्य
,, श्रीसार्व्वभौम-भट्टाचार्य्याणां
4B. कविराजमिश्रस्य
,, माधवस्य
,, श्रीगर्भकविचन्द्रस्य
4B. कविराजमिश्रस्य
,, श्रीकराचार्य्याणां
,, श्रीरघुपत्युपाध्यायस्य
,, गोविन्दस्य
,, भवानन्दस्य
5A. गौड़ीयस्य
,, माधवेन्द्रपुरीपादानां
,, शिवमौलिनां
5B. श्रीहनूमतः
,, आगमस्य
,, रामानुजस्य
,, कविशेखरस्य
6A. श्रीगोविन्दमिश्राणां
,, श्रीदामादीनां
,, रघुनाथदासस्य
,, कवि-सार्व्वभौमस्य
6B. वनमालिनः
,, श्रीमुकुन्द-भट्टाचार्य्यस्य
7A. मयूरस्य
,, सुदेवस्य
,, उमापतिधरस्य
,, अभिनन्दस्य
,, योगेश्वरस्य
7B. चिरञ्जीवकस्य
,, जयन्तस्य
,, सञ्जयकविशेखरस्य

8A. सर्व्वविद्याविनोदानां
,, पुष्करार्कस्य
8B. गोविन्दभट्टस्य
,, हरिहरस्य
,, गोवर्द्धनाचार्य्यस्य
9A. दैत्यारि-पण्डितस्य
,, वाङ्गस्य
,, लक्ष्मण-सेनदेवस्य
9B. हरस्य
10A. श्रीरघुनाथस्य
,, रुद्रस्य
,, विश्वनाथस्य
10B. अमरोः
,, अङ्गदस्य
11A. शरणस्य
11B. वासवस्य
12A. नाथोकस्य
12B. सूर्य्यदासस्य
13A. मनोहरस्य
,, चक्रपाणेः
13B. भट्टनारायणस्य
14A. कर्णपूरस्य
14B. तैरभुक्तकवेः
,, वाणीविलासस्य
,, वाहिनीपतेः
15A. कुमारस्य
,, शङ्करस्य
,, षष्ठीदासस्य
,, धन्यस्य
,, भवभूतेः
,, हरिभट्टस्य
,, षाण्मासिकस्य
15B. केशव-भट्टाचार्य्यस्य
16A. दशरथस्य
16B. रामचन्द्र-दासस्य
,, त्रिविक्रमस्य
,, भीमभट्टस्य
,, शान्तिकरस्य
,, आनन्दस्य
,, शम्भोः

The number of extracts is 341.

5447.

4467. *Padyāvalī.*

Substance, country-made yellow paper. 16 × 4 inches. Folia, 35. Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 900. Character, Bengali in a very modern hand. Appearance, fresh. Complete.

A collection of verses in praise of Śrī-kṛṣṇa and his associates.

For a description of the work and a list of authorities quoted see above; and for a commentary on the work, ascribing it to Rūpa, see below.

5448.

8360. *Padyāvalī-vyākhyā.*

By a disciple of Dāmodara who belonged to the succession of disciples of Śyāmānanda, one of the triumverate who kept up the reputation of Vaiṣṇavism in the generation next to Caitanya.

Substance, country-made paper. $12\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Folia, 148. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 4,800. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमद्राधागोविन्दपादाम्भोजभजनैकाभिलाषोद्भटभावविशेषभावितान्तःकरणवृत्तीनां भुवि दर्शितदीनदयालत्वादिस्वभावभावोल्लसितनित्यस्वरूप-श्रीमद्राधाराधनसाधनप्राप्तस्वपूर्व्वसिद्धतत्कृपापरिमलभाजनाद्भुतनानाप्रभावाणां श्रीश्रीमद्वैष्णवराजसभासभाजितगुणगणैकपूर्णनिधीनां श्रीश्रीमच्छ्यामानन्द-गोस्वामिपादानां शिष्योपशिष्यीभूतान्वये गृहीतदीक्षस्य ब्राह्मणकुलोद्भतवैष्णववरस्य श्रीश्रीमद्दामोदराभिधस्वामिचरणस्य शिष्येण कृतैषा व्याख्या पूर्त्तिं गता ।

सजलमुदिरनीलं पीतचेलं सुशीलं
ललिततिलकभालं शेखरामुक्तबालम् ।
नयनसुभगमूलं भ्रूलताचापकूलं
सकलभुवनपालं नौमि गोपालबालम् ॥

There are five such verses.

Post Colophon :—

मिति ज्येष्ठ कृष्णा ७ मंदवासरे संवत् १९३८ हस्ताक्षर नारायणके ।

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः। श्रीगोपीनाथो जयति॥

नव्याम्भोदकलेवरः कटितटे सन्नद्धपीताम्बरो
वंशीवादनतत्परो व्रजरमाचित्तोहरः सुन्दरः।
राधायाः प्रणयाद्विवर्द्धनकरः केयूरराजोत्करो
नानाश्चर्य्यगुणाकरः परतरो जीयात् किशोरो वरः॥
यस्यानुग्रहलेशतो रचयति ग्रन्थान् वालो(तो)पि स्वयं
पङ्गुर्लङ्घति पर्व्वताब्धिनिचयान् किंवा वदेयं पुनः।
भक्तानन्दकरः सदातिमधुरः कारुण्यवारांनिधिः
स श्रीमान् हृदि मादृशां विलसताच्चैतन्यरूपाणः स्वयं॥२॥
श्रीरूपगोस्वामिपदारविन्दं वन्देऽनिशं दीनजनैकवन्द्यं।
यस्यानुकम्पालवसाहसेन व्याख्यामिमां कर्त्तुमहं प्रवृत्तः॥३॥
यस्यानुकम्पालवमात्रतः परं जातो गजानां पतिरेव निर्वृतः।
सोयं चिदात्मा निवसेत् कदा मम चित्ते मुरारिः परमः पुरातनः॥४॥

अथ सोयं कविमुकुटमणिः श्रीमद्धरिभजनैकनिष्ठीनां परम-भागवतानां आनन्दविशेषं संविधातुं तन्मुख्यप्रयोजनकचिरकाल-सञ्चितनानाविद्वज्जनभावविशेषसम्बलिततत्कृतबहुपद्यग्रन्थं चिकीर्षुः तत्संगत्यै स्वयमपि कतिचित् पद्यानि विरचयति अस्मत्-परम-पूज्यः श्रीमद्रूपगोस्वामी आशीर्नमस्क्रिया वस्तुनिर्देशात्मक-मङ्गल-माचरति पद्यावलीति।

It ends with a chronogram, giving the date of the composition of the commentary as Śaka 1723.

शाके कालायनमुनिरजनीनाथसंख्ये शुभेयं
टीका विद्वज्जनहृदयसमाह्लादिनी-नामधेया।
पद्यावल्या व्रजनगरकृतावस्थितेनापि केन
श्रीमद्दामोदरचरणकृपाभाजनेन व्यधायि॥

5449.

HARI-DĀSA.

9772. प्रस्तावरत्नाकरः । *Prastāva-ratnākaraḥ.*

Substance, country-made paper. 11 × 6½ inches. Folia, 17. Lines, 16 on a page. Extent in ślokas, 680. Character, Nāgara. Appearance, old. A fragment.

Composed in Saṃvat 1614. See Nep. Catal., p. 212.

An anthology treating of a variety of subjects. The whole of the first chapter is taken up with a table of the subjects dealt with, and a genealogy of the author's family. The subjects dealt with are as follow: (1) ethics, (2) politics, (3) miscellaneous matter, (4) astronomy, (5) praise of wealth, (6) a panegyric on honest people, (7) matters relating to low and vile people, (8) the inscrutable ways of Fate, (9) reproaches to wicked people, (10) riddles, (11) piety, (12) civil manners, (13, 14) reproaches and panegyrics on womankind, (15) the utility of trees, (16) music, (17) augury, (18) palmistry, (19) dreams, (20) jugglery, and (21) astrology.

The genealogy is given below :—

खरागढ़े (खारागढे Nep. Catal.) महाराज्ये करणः पुरुषोत्तमः ।
आसीत् प्राज्ञः सतां श्रेष्ठः कुलशीलयुतः कृती ॥
अभवंस्तनयास्तस्य चत्वारो भूरितेजसः ।
तेषां श्रेष्ठः कृष्णदासो गुणैः श्रेष्ठस्तु सत्तमः ॥
तस्यानुजौ महात्मानौ दामोदर-नारायणौ ।
कनिष्ठो हरिदासोऽभूद्विप्रराजस्य सेवकः ॥
ज्योतिःशास्त्रवृहत्कथास्मृतिकथाचाणक्यसामुद्रिकान्
ग्रन्थान् शाकुनपञ्चतन्त्रच(व)रकान् का(प)व्यादिकांश्चापरान् ।
आलोच्य प्रयतं मुदे मतिमतां भी(भाव)त्यै च दुष्टात्मनां
विज्ञः श्रीहरिदास एष तनुते प्रस्तावरत्नाकरं ॥

वर्षे वेदरसारसेन्दुकलिते माघासिते पञ्चमी
हस्तार्के वरवीरसाहनृपतौ श्रीमद् जटापत्तने ।
पुण्ये नार्मदकोटितीर्थविषये सम्पूर्णतामागमद्
विद्यः श्रीपुरुषोत्तमात्मजकृतौ प्रस्तावरत्नाकरः ॥

5450.

JAGAN-NĀTHA MIS̄RA.

4859. **सभातरङ्गः ।** *Sabhā-taraṅgaḥ.*

Substance, Nepalese paper. $11\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 77. Lines, 9 on a page. Extent in s̄lokas, 2,000. Character, Newari. Appearance, fresh. Date, N.S. 943=1823 A.D. Complete.

Composed in 1652 Saṃvat=1596 A.D.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।
सारस्वतं स्फुरतु चेतसि सत्कवीनां
चक्षुर्भवन्तु कृतिनो गतमत्सराश्च ।
भूपाश्च सन्तु कविसूक्तिषु सानुरागाः
सन्तज्य मखडनतटिप्रणयानुरागम् (?) ॥

अथ महतां प्रशंसा ।
ददाति प्रतिगृह्णाति गुह्यमाख्याति पृच्छति ।
भुंक्ते भोजयते चैव षड्विधं प्रीतिलक्षणम् ॥
इत्यादि ।

End :—

देहैः प्रस्थितमग्रतस्तदनु च श्वेतायितं मूर्द्धजैः
कर्णाभ्यामपि वाग्विलासरचनास्य नाकर्ण्यते ।
नेत्राभ्यामपि चापलं युवतिप्रत्यक्तं गतं यौवनं
सार्थेऽस्मिन् चलिते कथं पुनरहं यास्यामि तं चिन्तय ॥

For a better reading of this s̄loka, see the next number, 5451.

जनानन्दकारी गुणाढ्यः सुशीलः
प्रियः पार्थिवानामनाथस्य नाथः ।
दयादानशीलो विवेकी विचित्रः
स एकः सुधन्यो जगन्नाथमिश्रः ॥
युगशरन्टपसंख्ये वत्सरे मासि चोर्जे
हरितिथि रविवारे शुक्लपक्षे शुभे च ।
कृतमिदमतिशुभ्रं श्रीजगन्नाथमिश्रै-
श्चतुररसिकतुष्ट्यै राजतां पण्डितेषु ॥

Colophon :—

इति श्रीजगन्नाथ-मिश्रविरचिता सभातरङ्गिणी समाप्ता । अग्निवेदेग्रहनिचिते माघे मास्यर्जुने पक्षे शर्व्वतिथि शुक्रवारे-ऽस्मिन् दिने शंखपुरिमध्ये धर्म्मधातुर्महाविहाराय: श्रीतानिख्याः पूजकवजाचार्य्यरत्नानन्देनेयं सभातरङ्गिणीं पुस्तकां स्वाध्याय-निमित्तये लिखितं संपूर्णमितिकृतं । शुभं भूयात् सर्व्वदा ।

नमो राधासुधाधारामधुराधरधायिने ।
यशोदानन्दसन्देहदायिने भोगिशायिने ॥

5451.

888. *Sabhā-taraṅgaḥ*.

Substance, country-made paper. $12\frac{1}{4} \times 6\frac{1}{4}$ inches. Folia, 77. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 1,848. Character, Nāgara. Appearance, old and repaired. Complete.

Beginning :—

नत्वा शिवं प्रथमतः प्रणिपत्य चण्डीं
वाग्देवतां तदनु तातपदं गुरूंश्च ।
संगृह्यते किमपि यत् सुजनास्तदत्र
चेतो विधातुमुचतो (?) मदनुग्रहेण ॥
राढादेशे भवेत् पूर्व्वं वेदचन्द्रो द्विजाग्रणीः ।
काश्यपान्वयसज्जन्मा कुलकौमुददीपकः ॥

वेदमिश्रसुतो धीमान् लक्ष्मणाख्यो द्विजोत्तमः ।
तस्यात्मजो जगन्नाथो वेदविद्याविशारदः ॥
जगन्नाथेन मिश्रेण तेनैव क्रियतेऽधुना ।
नाम्ना सभातरङ्गोऽयं संग्रहः सत्सुखावहः ॥
हे दुर्ज्जनाः, परगुणेषु भवादृशानां
द्वेषः किमेष सहजो गुणतापकारी ।
या चापि दैन्यफलभूरिफला तदानीं
तादृग्विधस्य मिथुनस्य विमोचनाय ॥

End :—

दन्तैः प्रस्थितमग्रतस्तदनु च श्मौल्ल्याग्र छ्तं मूर्द्धजैः
कर्णाभ्यामपि वाग्विलासरचनामाकर्णमाकर्ण्यते ।
नेत्राभ्यामपि चापलं युवतिषु त्यक्तं गतं यौवनं
सार्थेऽस्मिन् चलिते कथं पुनरहं यातोस्मि तच्चिन्तयेत् ॥
जनानन्दशायी सुशीलो गुणज्ञः
प्रियः पार्थिवानामनाथस्य नाथः ।
दयादानशीलो विवेकी विचित्रः
स एवैष जज्ञे जगन्नाथमिश्रः ॥
युगशरन्टपसङ्ख्ये (१६५२) वत्सरे मासचैत्र्ये
हरतिथिरविवारे शुक्लपक्षे कृते वा ।
कृतमिदमतिशुभ्रं श्रीजगन्नाथमिश्रैः
चतुररसिकतुष्ट्यै राजतां पण्डितेषु ॥

Colophon :—

इति श्रीसभातरङ्गे जगन्नाथमिश्रविरचिते पञ्चाशीतितमः परिच्छेदः ।

Post Colophon :—

रामाय नमः ।

अथ महतां प्रशंसा, 2B ; इति श्रीजगन्नाथविरचिते सभातरङ्गे सुजनवर्णनं प्रथमः परिच्छेदः ।

अथ दुर्ज्जनप्रशंसा, 7B, ... 10B, इति श्रीसभातरङ्गे दुर्ज्जनप्रशंसा नाम द्वितीयः परिच्छेदः; 13A, चातकान्योक्तिः ३यः परिच्छेदः; 15A, भ्रमरान्योक्तिः ४; 15B, शाल्मल्य-न्योक्तिः ५; 16B, इति शुकान्योक्तिः ६; 17A, सद्वृत्तान्योक्तिः ७; 18A, कोकिलान्योक्तिः ८; 19A, वकान्योक्तिः ९; 19B, हंसा-न्योक्तयः १०; 20A, दानप्रशंसा ११; 21A, काकान्योक्तयः १२; 22A, गजान्योक्तिः १३; 22B, सिंहान्योक्तिः १४; 23B, मृगान्योक्तिः १५; 24A, चन्दनान्योक्तिः १६; 24B, कस्तूर्य्यन्योक्तिः १७; 25A, वर्व्वूरान्योक्तिः १८; 26A, सद्वृत्तान्योक्तिः १९; 26B, देशपरित्यागः २०; 27A, खद्योतान्योक्तिः २१; 27B, चन्द्रान्योक्तिः २२; 28A, जलान्योक्तिः २३; 28B, मेघान्योक्तिः २४; 29A, कमलान्योक्तिः २५; 29B, पर्व्वतान्योक्तिः २६; 29B, मैत्रीभङ्गः २७; 30A, सेवकनिन्दा २८; 30A, तृष्णा २९; 30A, अहङ्कारः ३०; 30B, अथ स्थानप्रधानम् ३१; 31A, स्त्रीपरित्यागः ३२; 31A, उत्तमस्त्री ३३; 31B, नद्यन्योक्तिः ३४; गर्व्वपरिहारः ३५; 32A, तेजस्विप्रशंसा ३६; 33B, धनप्रशंसा ३७; 35A, सञ्चय-निषेधः ३८; 36B, निर्धनवर्णनं ३९; 36B, याचकप्रशंसा ४०; 37A, आपत्कालमित्रप्रशंसा ४१; 37B, सेवानिन्दा ४२; 37B, लक्ष्मी-स्वभाववर्णनम् ४३; 38B, भोजराज-श्लोकाः ४४; 38B, शिवस्य ४५; 39A, रामचन्द्रस्य ४६; 39B, दुर्गायाः ४७; 42A, विष्णोः ४८; 43B, शिवस्य ४९; 44A, गणेशस्य ५०; 45A, कीर्त्तिवर्णनं ५१; 45B, प्रतापस्य ५२; संग्रामस्य ५३; 46A, इष्टदर्शनम् ५४; 46A, केतक्याः ५५; 47B, भाविवर्णनम् ५६; 48A, विद्याधिकाराः ५७; 49B, मूर्खप्रशंसा ५८ (५७); 55A, मिश्रश्लोकाः ५९; 55A, स्नेहवर्णनम् ६०; 56A, विवाहानन्तरं वरस्य पितुः विज्ञप्तिः ६१; 61B, धनदानप्रशंसा ६२; संसर्गदोषः ६३; द्वारि प्रविष्टो वरः पठति ६४; 62A, इति दातुरग्रे श्लोकपाठः ६५; 62B, समुद्राणामापद्वर्णः (?) ६६; 63A, समुद्रान्योक्तिः ६७; महत्सङ्गतिः ६८; 63B, निकटस्थितिः ६९; 63B, वृषभान्योक्तिः ७०; परगृहगमनागमनप्रशंसा ७१; 63B, स्त्रीरूपवर्णनम् ७२; 64B,

वाद्वर्णनम् ७३; 65A, सूर्य्यवर्णनम् ७४; 65B, पुण्यस्य फलचिह्नानि ७५; 67A, इति वीरप्रशंसा ७६; 67B, अङ्गीकारवर्णनम् ७७; 68A, दुष्टानां दानप्रशंसा ७८; 68B, मालत्यन्योक्तिः ७९; कायस्थानां प्रशंसा ८०; 69A, वैद्यप्रशंसा ८१; वैरागिवर्णनम् ८२; विधवावर्णनम् ८३; 71A, राज्ञां पत्रप्रशस्तिः ८४; 72A, ब्राह्मणप्रशस्तिः; 75A, सुभाषितम् ८५; 76B, युद्धविधिः; 77A, अक्षौहिणी प्रकीर्णकम्।

In section 84, mention is made of Mukunda-deva, the last independent Gajapati King of Orissa and his successor Ram-candra.

5452.

ANONYMOUS.

6005. **सभ्याभरणम्।** *Sabhyābharaṇam.*

With the commentary entitled Rasmi-mālā by Govinda, son of Nīla-kaṇṭha.

Substance, country-made paper. 9 × 4 inches. Folia, 32. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 580. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured.

Sabhyābharaṇa, a collection of verses to be used in a learned assembly.

The present manuscript contains only the second ullāsa, devoted to compliments to the learned.

It begins thus:—

Commentary. श्रीगणेशाय नमः।

गणेशं नीलकण्ठं च नत्वा गोविन्ददैववित्।
सत्प्रशंसाख्यमुल्लासं व्याकरोति सतां मुदे॥

अथ विद्वत्प्रशंसां वर्णयितुकामः ग्रन्थकृत् + + + +
विद्वद्वृन्दमनुष्टुभा नमति।

Text. वृद्धिसंज्ञामिव श्रेष्ठां सर्व्वाकारानुरूपिणीम्।
प्रत्येककान्तिकलितां नुमस्तां संसदं सभाम्॥

The second ullāsa consists of 26 ślokas. The commentary gives exhaustive explanations.

The commentary ends :—

ज्योतिर्विदर-नीलकण्ठ-विदुषः श्रीचन्द्रिकायास्तथा
पुत्रेणाह्रिगवीप्रसारितधिया गोविन्दनाम्ना कृते ।
श्रीसभ्याभरणस्य सुज्ञसुखदेऽस्मे रश्मिमालाभिधे
व्याख्याने प्रश्निम्हत्पुरीवसतिनोल्लासो द्वितीयोऽगमत् ॥

Colophon :—

इति श्रीमद्विद्वद्देवज्ञमुकुटहीरनीलकण्ठज्योतिर्वित्सुनुगोविन्द-ज्योतिर्विद्विरचितायां सभ्याभरणटीकायां रश्मिमालाभिधायां साधुप्रशंसानामको द्वितीयोल्लासः समाप्तिमगमत् ।

5453.

KṚṢṆA BHAṬṬA HOSAṄGA.

8163. **दुष्टदमनकाव्यम् ।** *Duṣṭa-damana-kāvyam.*

By Kṛṣṇa Bhaṭṭa Hosaṅga, son of Rāmeśvara Bhaṭṭa.

Substance, foolscap paper. 10 × 5 inches. Folia, 39. Lines, 7 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh.

A mere fragment, containing the 3rd canto only.

An anthology, directed against hypocrites of all classes and of all sorts. This canto contains 94 verses only, many of which are profusely commented upon.

Writers mentioned :—

3B, गोवर्द्धनोपि ; 12A, गोवर्द्धनोपि ; 13B, कालिदासोपि ; 15A, काव्यप्रकाशटीकायामस्मद्गुरुमिश्रश्रीन्टसिंहठक्कुरैः ; 12A, उक्तञ्च कृष्णमिश्रैः पाषण्डविडम्बनाङ्के ; 28B, अत्रार्थे श्रीरुद्रभट्टाचार्य्याणां पद्यम् ।

Post Colophon :—

अविचार्य्य कृतं यावत् ब्राह्मिकं कर्म्मधार्मिकं ।
तदनिष्टं परित्याज्यमिति ह्वोसिंगडिंडिभः ॥ १ ॥
यदि कोपो भवेन्नैव नैव कश्चिद्दुराग्रहः ।
यदि वा धर्म्मसंलिप्सा तदा वर्त्तितवान्यथा ॥
स्वीया वा परकीया वा ह्वोसिंगादपरे बुधाः ।
नामसिद्धौ न वानर्थनिरत्यै प्रभवत्यपि ॥ २ ॥
प्रशस्तमार्गेण यो मान्यो ब्रूयान्मान्यतमोसि (?) ।
अन्यथा विप्रवाणस्य शिष्टैस्त्यागो विधीयते ॥
मालवीय-रघुनाथप्रसादस्येदं पुस्तकं ।

5454.

ANONYMOUS.

10566. सुभाषितसारसमुच्चयः पूर्व्वार्द्धः ।

Subhāṣita-sāra-samuccayaḥ (1st half).

Substance, country-made paper. $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 2–64. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 1,600. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured.

Colophon :—

इति श्रीसुभाषितसारसमुच्चयः पूर्व्वार्द्धः ।

It quotes Akavari Kālidāsa and Kṛṣṇa Paṇḍita.

Names of poets :—

2A, भानुकरस्य, गणपतेः; 2B, लक्ष्मणस्य; 3A, कृष्णपण्डितानाम्, शङ्करस्य यतौ; 3B, वच्चटङ्कशास्त्रिणाम्; 4A, विश्वम्भरभट्टस्य; काशीपतेः; 4B, वालाजीभट्टस्य; 5A, कुवलयानन्दात्, कलशस्य; 5B, अमरुकस्य, जयमाधवस्य, माघकवेः, काशीपतेः, गौर्याः; 6A, भवभूतेः, मोहनस्य, भानुकरस्य, लक्ष्मणस्य; 6B, जयमाधवस्य, रामचन्द्रागमिनः, सदाशिवस्य, वेणीदत्तस्य; 7A, गणपतेः, पद्यवेणीकारस्य, कालिदासस्य, राजशेखरस्य, रामजीकस्य; 7B, कालिदासस्य, विक्र[ण]स्य; 8A, नाथकुमारस्य, विक्रणस्य, रामचन्द्रागमिनः, सदाशिवस्य, मधुसूदनस्वामिनाम्; 8B, वेणीदत्तस्य, गुणा-

करस्य ; 9A, भोजचम्पूतः, मुरारेः, उद्दीपककवेः ; 9B, गोपादित्यस्य, कृष्णपण्डितस्य, जयदेवस्य, रामजितः ; 10A, ब्रह्मेन्द्रस्वामिनाम्, वेणीदत्तस्य, रामकवेः, त्रिविक्रमस्य ; 11A, दामोदरस्य, गुर्ज्जरकवेः, रत्नाकरस्य ; 11B, उद्दामभानोः ; 13A, गोविन्दस्वामिनः, विकटनितम्बायाश्च ; 13B, नारायणभट्टस्य, श्रीपतिभट्टस्य, माधवस्य ; 15B, चिन्तामणेः ; 16A, माधवभट्टस्य, कालिदासाकवरीकालिदासयोः ; 16B, वाल्मीकस्य, शार्ङ्गधरस्य ; 17A, त्रिविक्रमभट्टस्य ; 17B, नागेशशास्त्रिणाम् ; 18A, वेणीपाण्डेयकानाम् ; 18B, त्रिलोचनत्रिवाड़ीकस्य ; 19A, विन्दुकवेः, भोजप्रबन्धात्, चन्द्रचूड़स्य, कविकङ्कणस्य ; 19B, बालमुकुन्दानाम् ; 20A, भासस्य, गदाधरस्य ; 20B, लोलिम्बराजस्य ; 21A, भट्टवीजस्य, कपिलरुद्रस्य, श्रीहर्षस्य ; 22B, संग्रहकर्त्तुः ; 23A, शिवभक्तस्य, अकव्वरीकालिदासस्य ; 24A, भोजदेवस्य, धाराकदेवस्य, क्षेमेन्द्रस्य ; 25A, पद्मावत्याः, वाणभट्टस्य ; 26B, गोवर्द्धनस्य, विन्दोः ; 27A, विश्वनाथस्य, सूक्तिसहस्रात्, पाणिनेः ; 27B, मदालसायाः, कूर्म्माचलस्य ; 28A, रामचन्द्रस्य, रघुपतेः ; 28B, कृष्णपिल्लस्य ; 29A, भर्त्तृहरेः, दुर्गासिंहस्य, जीवनागस्य ; 29B, विद्यापतेः ; 30B, कुमारदासस्य, प्रबोधभाजः ; 31A, अभिनन्दस्य ; 33A, भट्टस्य ; 33B, श्वेताम्बरश्रीचन्दनस्य ; 37B, मोरिकायाः, भल्लाटस्य, मोहनस्य ; 39A, धनिकस्य, हनूमतः ; 39B, दोर्लतिकाभीमस्य ; 41A, गोविन्ददेवस्य ; 44A, हरिहरस्य ; 46A, वीजाङ्कुरस्य, शिवस्वामिनः ; 47B, सोमकवेः ; 48B, चन्द्रस्य ; 49A, शीलाभट्टारिकायाः, हरगणस्य ; 50A, भीमस्य ; 51A, कविराजस्य ; 53A, वत्सराजस्य ; 55B, कुमारभट्टस्य ; 60B, घनश्यामस्य ; 61A, विश्वूदयस्य, रामकवेः ।

Topics :—

2B, अथ प्रभातवायुः ; 4A, अथ मध्याह्नः ; 5A, जलकेलिः ; 6B, अथ कन्दुकक्रीड़ा ; 8A, अथ भ्रमरीक्रीड़ा ; 8B, अथ दृङ्मीलनक्रीड़ा ; 9A, अथ द्यूतक्रीड़ा ; 9B, अथ सूर्य्यास्तम् ; 10B, अथ चक्रवाकावस्थाख्यानम् ; 12A, अथ अभिसारिकासञ्चारकथनम् ; 14B, अथ चन्द्रोदयवर्णनम् ; 16A, अथ पथिकवधूदहनः ; 18B, अथ सकलङ्कश्चन्द्रः ; 20A, हर्म्यम् ; 20B, अथ वसन्तः ; 2[illegible]B, अथ वसन्तवायुवर्णनम् ; 23A, अथ वसन्तविरहिणी ; 23B,

अथ ग्रीष्मसमयस्वभावाख्यानम् ; 24B, अथ ग्रीष्मवायवः ; 25B, अथ ग्रीष्मपथिकः ; 26A, अथ ग्रीष्मविरहिणी ; 26B, अथ वर्षावर्णनम् ; 27A, अथ मेघवर्णनम् ; 27B, अथ मेघगर्ज्जितम् ; अथ विद्युद्वर्णनम् ; 28A, अथ वृष्ट्याः ; अथ खद्योतः, अथ इन्द्रगोपाः ; 28B, अथ वर्षावायुः, अथ पान्थ-वर्णनम् ; 29B, अथ वर्षापथिककामिनी ; 30B, अथ शरत्समयस्वभावा-ख्यानम् ; 31A, अथ शरद्वायवः, अथ शरत्पान्थः ; 31B, अथ शरद्विरहिणी ; 33B, अथ शिशिरसमयस्वभावाख्यानम् ; 34B, अथ पथिकः ; 37A, अथ विरहिणीप्रस्थानम् ; 45A, अथ नायिकां प्रति नायकावस्थाकथनम् ; अथ दम्पत्योः परस्परपत्रलेखनम् ; 45B, अथ इत्युपहासः ; 46B, अथ नायिकावलोकनम् ; 47A, अथ नायकदर्शनम् ; 48B, अथ नायकशिक्षा ; 50A, अथ मानिनीमानः ; 52B, अथ सुरतप्रशंसा ; 53A, अथ स्पृष्टानि ; 56A, अथ रतावसानम् ; 57B, अथ सम्भोगाविष्करणम् ; 58B, अथ शृङ्गार आदौ निरूप्यते, अथ वालावर्णनम् ।

5455.

ANONYMOUS.

3919. **सुभाषित-रत्नाकरः ।** *Subhāṣita-ratnākaraḥ.*

Substance, palm-leaf. $13 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, with leaf-marks 3 to 41 with the 5th missing. Folia, without leaf-marks are the following:—(I) broken at both ends and written in a bolder hand on one side only; (II) broken on the left side written in the same hand as the rest of the MS. and on one side only, containing verses 4 to 8; (it is supposed these two together form the first leaf of the manuscript unless the first leaf is rejected altogether); (III) broken at the right hand side; containing the Śaṅkara-brajyā, written on both sides. (This is supposed to be the second leaf); (IV) broken on the right side written on both sides, containing Sarasvatī-brajyā, put at the end, the place being uncertain; (V) broken on the right side written on one side only, containing Gaja-brajyā, supposed to be the last leaf of an incomplete work. Lines, 4, 5 on a page. Character, Bengali of the early seventeenth century. Appearance, old and discoloured.

The name of the work :—The leaf supposed to be the reverse of the first leaf contains the following :—

+ + + परितो येषां स्पृहा वर्त्तते ।
ते सन्तो विहरन्तु सन्ततममुष्मिन्नेव रत्नाकरे ॥ ४ ॥
सुभाषितानि रत्नानि + + +

Introduction in nine verses.
शृङ्गारव्रज्या in 18 verses ending in the 27th verse.
गौरीव्रज्या in 2 verses ending in the 29th verse.
गौरीव्रज्या in 5 verses ending in the 34th verse.
विष्णुव्रज्या end lost in the missing leaf.
दशावतारव्रज्या in 10 verses ending in the 55th verse.
सूर्य्यव्रज्या in 10 verses ending in the 65th verse.
चन्द्रव्रज्या in 26 verses ending in the verse 91 marked 92 in the MS.
चन्द्र सूर्य्यव्रज्या in 4 verses ending in the 96th verse.
वायुव्रज्या in 2 verses ending in the 98th verse marked 92 in the MS.
कल्पतरुव्रज्या in 7 verses ending in the 105th verse.
(?)जलधरव्रज्या in 32 verses ending in the 137th verse.
देवव्रज्या in 11 verses ending in the 148th verse, marked in the MS. 147.
गृहव्रज्या in 3 verses ending in the 150th verse.
प्रदीपव्रज्या in 2 verses ending in the 152nd verse.
सुजनव्रज्या in 11 verses ending in the 163rd verse.
दुर्ज्जनव्रज्या in 10 verses ending in the 173rd verse.
सुजन-दुर्ज्जनव्रज्या in 4 verses ending in the 177th verse.
गुणिव्रज्या in 10 verses, of which two are not found, ends in the verse marked in the manuscript 184 (?).
पामरव्रज्या in 7 verses ending in the verse marked 189 (?).
धनिव्रज्या in 3 verses ending in the verse marked 195 (?).
दरिद्रव्रज्या in 3 verses ending in the verse marked 196 (?).
वीरव्रज्या in 3 verses ending in the verse marked 196 (?).
स्त्रीव्रज्या in 28 verses ending in the verse marked 226 (?).
अलङ्कारव्रज्या in 6 verses ending in the verse marked 232.
सुवर्णव्रज्या in 6 verses ending in the verse marked 238.
मृगमदव्रज्या in 2 verses ending in the verse marked 240.
निधिव्रज्या in 14 verses ending in the verse marked 254.
अगुरुव्रज्या in 3 verses ending in the verse marked 257.
रत्नव्रज्या in 15 verses ending in the verse marked 272.

श्रीफलव्रज्या in 3 verses ending in the verse marked 275.
चूतव्रज्या in 13 verses ending in the verse marked 288.
पनसव्रज्या in 3 verses ending in the verse marked 291.
बदरीव्रज्या in 2 verses ending in the verse marked 293.
अशोकव्रज्या in 6 verses ending in the verse marked 299.
किंशुकव्रज्या in 3 verses ending in the verse marked 302.
अश्वत्थव्रज्या in 4 verses ending in the verse marked 306.
वटव्रज्या in 2 verses ending in the verse marked 308.
शाल्मलीव्रज्या in 7 verses ending in the verse marked 315.
निम्बतरुव्रज्या in 2 verses ending in the verse marked 317.
सामान्यतरुव्रज्या in 6 verses ending in the verse marked 323.
मार्गतरुव्रज्या in 6 verses ending in the verse marked 329.
मरुतरुव्रज्या in 6 verses ending in the verse marked 333.
नारिकेलव्रज्या in 2 verses ending in the verse marked 335.
इक्षुव्रज्या in 2 verses ending in the verse marked 337.
कदलीव्रज्या in 3 verses ending in the verse marked 340.
वंशव्रज्या in 3 verses ending in the verse marked 343.
सरभव्रज्या in 4 verses ending in the verse marked 347.
हंसव्रज्या in 8 verses no end.
सरस्वतीव्रज्या in one of the broken leaves.
गजव्रज्या in another broken leaf, written on one side only.

Subhāṣita-ratnākara (?) as published by Kṛṣṇa Śastri Bhaṭavadekar, seems to be based upon the present work.

5456.

SIVA-RĀMA TRI-PĀṬHĪ.

1171. नृपविलासः । *Nṛpa-vilāsaḥ.*

Substance, country-made paper. 10 × 4½ inches. Folia, 11. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 220. Character, Nāgara. Appearance, new. Complete.

Written for the benefit of the author's friend Keśava-rāma.

The author is the son of Kṛṣṇa-rāma and grand-son of Triloka-candra.

Beginning :—

वृषाकपी शङ्कहस्तौ क्षितिचन्द्रांशशोभितौ ।
विनायकयुतौ नागयुतौ स्तां वः सुखप्रदौ ॥
कार्त्तवीर्य्ये दशग्रीवे प्रलम्बे प्रबलेऽसुरे ।
राजन् राम इवारातावेधि शम्भुरिवान्धके ॥

It ends thus :—

त्रिलोकचन्द्रात्मजकृष्णरामसूनुस्त्रिपाठी शिवरामनामा ।
वन्धोर्मुदे केशवरामनाम्नश्चक्रे निबन्धं नृपतेर्विलासम् ॥

Colophon :—

इति श्रीशिवरामकृतौ नृपविलासः ।

Post Colophon :—

वैशाखशुक्लपक्षे द्वादश्यां मङ्गर श्रीरामचन्द्र ॥

Nineteen verses आशीः, forty-nine verses स्तुतिः, four verses सभा, twenty-eight verses चित्रजातिः, two verses सौधम्, one वापिका, one जलक्रीड़ा, one वेश्या, three रति, one विपरीतरति, one चन्द्रिकाविहार, one स्त्रीअनुराग, three वाटिका, three सामान्यदेशः, thirty प्रजा, two अश्वः, two गजः, one खड्ग, one धनुः, one केतुः, one शिविका, one पुरः, one गजः, one धूलिः, one प्रस्थानम्, one युद्धाम्बरं, one द्वन्द्वयुद्धम्, one सन्धिपलायनम्, one रणभूमिः ।

After the colophon and before the post colophon the following verses are written on the margin :—

विद्याविलास इनपूर्व्वशरत्फलाद्याः
काव्यानि पञ्च तुतयोपि च पञ्चसङ्ख्याः ।
टीकाश्च + + स्चैक उनादिकोषः
भूपालभूषणमथो रसरत्नराशिः ॥
ग्रन्थान् मया विरचितान् परिशीलयन्तु
शीलान्विताः सुमनसो[मनसो]मुदे मे ।

यद् वह्निशोधितमनल्परुचा समेतं
जाम्बून[दं] भवति मूल्यविशेषलभ्यम् ॥

5457.

ŚRĪ-DHARA.

10361. श्लोकसंग्रहः । *Śloka-saṃgrahaḥ.*

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 7. Lines, 19 on a page. Extent in ślokas, 400. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमालवीय-वासुदेवात्मज-श्रीधरसंगृहीत-श्लोकसंग्रहः समाप्तः ॥

Beginning :—

योसौ विघ्नविनाशनो गजमुखः सर्व्वार्थसिद्धिप्रदः
यो विद्याधरसिद्धकिन्नरगणैः संस्तूयमानो ध्रुवम् ।
यो विघ्नं हरते स्मृतोपि सततं यो बुद्धिदः सर्व्वदा
श्रीगौर्य्य + + + द्भवो हरसुतो लम्बोदरः पातु वः ॥

5458.

VIṬHṬHALEŚĀ.

10362. *Śloka-saṃgrahaḥ.*

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 13 on a page. Extent in ślokas, 144. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीश्लोकसंग्रहः विठ्ठलेशकृतः समाप्तः ।

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

रवेः कवेः किं समरस्य सारं
कृषेर्भयं किं किमदन्ति भृङ्गाः ।, etc.

5459.

MAHĀ-KAVI BHAṬṬA.

8464. पद्यसंग्रहः । *Padya-saṃgrahaḥ.*

Substance, country-made paper. 7¾ × 4 inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh.

The maṅgalā-caraṇa and the object of the work.

अथ पद्यसंग्रहप्रारम्भः ।

नत्वा तां परमेश्वरीं शिवकरीं श्रीभारतीं भास्वतीं
गङ्गातीरनिवासिना सुकविना लोकोपकारार्थिना ।
नानापण्डितवक्त्रनिर्गतवतां निर्मीयते केनचित्
पद्यानामिह संग्रहोऽमृतकथाप्रस्तावविस्तारिणाम् ॥
काव्ये भव्यतमेपि विज्ञनिवहैरास्वाद्यमाने मुहुः
दोषान्वेषणमेव मत्सरजुषां नैसर्गिको दुर्ग्रहः ।
कासारेपि विकासिपङ्कजचये खेलन्मराले पुनः
क्रौञ्चश्चञ्चुपुटेन कुञ्चितवपुः शम्बूकमन्विष्यते ॥ २ ॥

There are 20 ślokas only. This is not the same as described in L. 706.

Colophon :—

इति श्रीमहाकविभट्टकृतः पद्यसंग्रहः समाप्तः ।

Post Colophon :—

संवत् १९६१ पौ. सु. ५ भौ० लि० रघुनाथ-मालवीय काश्यां गोघट्टतटे ।

5460.

ANONYMOUS.

11230. *Śloka-saṃgrahaḥ.*

Substance, country-made paper. 9½ × 4½ inches. Folia, 11. Lines, 9 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Incomplete at the end.

Beginning :—

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

धर्म्मः सर्व्वसुखाकरो हितकरो धर्म्मं बुधाश्चिन्वते
धर्म्मेणैव समाप्यते शिवसुखं धर्म्माय तस्मै नमः ।
धर्म्मान्नास्त्यपरः सुहृद्भवभृतां धर्म्मोहि द्रव्यं सतां
धर्म्मे चित्तमहं दधे प्रतिदिनं हे धर्म्म मां पालय ॥ १ ॥

Topics :—

2A, इति धर्म्मपद्धतिः ; 2B, इति गुरुपद्धतिः ; 4B, इति विद्यापद्धतिः ; 5A, इति ज्ञानपद्धतिः ; 5B, इति आचारपद्धतिः ; 6A, इति चतुर्गतिलक्षण-पद्धतिः ; 6B, इति वाक्यपद्धतिः ; 7B, इत्युद्यमपद्धतिः ; 8B, क्रोधपद्धतिः ; 10A, इति सज्जनपद्धतिः ; 10B, इति मद्यं ; इति वेश्या ; 11A, इति परस्त्री ; इति व्यसनपद्धतिः ।

5461.

BĀBĀ KĀŚĪNANDA.

10022. *Śloka-saṃgrahaḥ*.

Substance, blue foolscap paper. $12\frac{1}{2} \times 5\frac{3}{4}$ inches. Folia, 88–115. Lines, 11 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh.

A very modern compilation.

Beginning :—

श्लोकसंग्रहो लिख्यते ।

गुरुं देवं नमस्कृत्य परमानन्दविग्रहम् ।
मया वै काशीनन्देन क्रियते श्लोकसंग्रहः ॥
जले तैलं खले गुह्यं पात्रे दानं मनागपि ।
प्राज्ञे शास्त्रं स्वयं याति विस्तारं वस्तुशक्तितः ॥ १ ॥

94A, राधिकासखीवचनं समाप्तं। अथ भोजप्रबन्धमिषेण श्लोकान् कथयामि ।

111A, इति श्रीबाबाकाशीनन्देन भोजचरित्रमिषेण कृतः श्लोकसंग्रहः समाप्तः ।

संवत् १९२३ ज्येष्ठ पुरुषोत्तममासे ११ एकादश्यां शनिवासरे लिखितं भैरो पाठक ।

श्रीगणेशाय नमः । अथ श्रीधरकारिकाणां संग्रहः क्रियते ।

जयजयाजितजह्यगजंगमावृतिमजामुपनीतमृषागुणां ।

नहि भवन्तमृते प्रभवन्त्यमी निगमगीतगुणार्णवता(न)तव ॥

112B, इति श्रीभागवते वेदस्तुतौ श्रीधरस्वामिकृतकारिकाणां श्लोक-संग्रहमिषेण संग्रहं कृतवानस्मग्रहं वावा काशीनन्दः ।

परमात्मानमानम्य परमानन्दविग्रहम् ।

सज्ज्ञानप्राप्तये नृणां कुर्व्वे सन्नीतिसंग्रहम् ॥

End :—

इति श्रीश्लोकसंग्रहः समाप्तः ।

बालानां सुखबोधाय संग्रहोयं मया कृतः ।

काशीपूर्व्वकनन्देन साधुषु ख्यातकीर्त्तिना ॥ १ ॥

मत्कृतं संग्रहं दृष्ट्वा कृपां कुर्व्वन्तु सज्जनाः ।

शोधनीयं विशेषेण यदत्र स्खलितं मम ॥

संवत्सरे विक्रमादित्यराज्यात् १८२३ ज्येष्ठमासे शुक्लपक्षे तृतीयायां शुक्रवासरे काशीपुर्य्यां धर्म्मेश्वरसमीपे समाप्तिमगात् ग्रन्थोयं ।

5462.

10858. पद्यामृततरङ्गिणी-टीका (सोपानरचना) ।

Padyāmṛta-taraṅgiṇī-ṭīkā. (Sopāna-racanā).

By Jaya-rāma.

Substance, country-made paper. 9 × 4 inches. Folia, 2–5. Lines, 10 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. A fragment.

2A, इति श्रीमदग्निहोत्रिकुलतिलकायमानश्रीभास्करसूरिसूनुजश्रीमदात्मारामानुजश्रीजयरामकृतायां पद्यामृततरङ्गिणी-सोपानरचनायां पञ्चमतरङ्ग-सोपानम् ।

Aufrecht ascribes the text to Hari-bhāskara.

5463.

ANONYMOUS.

10363. **सुभाषितमुक्तावली ।** *Subhāṣitā-muktāvalī.*

Collection of verses.

Substance, country-made paper. 10 × 4½ inches. Folia, 10–33. Lines, 14 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, discoloured.

On the left hand upper margin of every leaf (A), it is called सूक्तावली ।

On the reverse of the last leaf the name is: सुभाषित मुक्तावली ।

5464.

MUKUNDA PAṆḌITA.

9785. **पद्यमुक्तावली ।** *Padya-muktāvalī.*

Substance, country-made paper. 11 × 6 inches. Folia, 34. Lines, 11, 14 on a page. Extent in ślokas, 1,000. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Incomplete. In two different handwritings.

A collection of miscellaneous verses, mostly erotic. The MS. is incomplete at the end. Compiled by Mukunda Paṇḍita, son of Tryambaka Paṇḍita.

It begins:—

श्रीगणेशाय नमः ।

गौरीलोचनचन्द्रिका तनुभृतां कारुण्यकल्लोलिनी
दुःखध्वान्तयुगान्तसौरपटली विश्वेन्द्रजालौषधी ।
गुञ्जद्विष्णुविरिञ्चिमुख्यदिविषद्रोलम्बपद्माटवी
माया कापि पुनातु कौतुककरी दैगम्बरी नः सदा ॥
नत्वा शाम्बसदाशिवाङ्घ्रियुगलं निर्मूलनं [सं]सृतेः
पुण्यस्तम्भजुषा मुकुन्दविदुषा लीलावशात् काचन ।
श्रीमत्त्र्यम्बकपण्डितात्मजनुषा सत्पद्यमुक्तावली
मात्सर्योज्झितविन्दुवृन्दहृदयानन्दाय संगृह्यते (?) ॥

अथ नमस्कृतिः ।

उत्फुल्लामलकोमलो + + + + श्यामाय रामाय नः ।
कामाय प्रथमाननिर्म्मलगुणग्रामाय रामात्मने ॥
योगारूढमुनीन्द्रमानससरोहंसाय संसारवि-
ध्वंसाय स्फुरदोजसे रघुकुलोत्तंसाय पुंसे नमः ॥
शक्यं यन्न विशेषतो निगदितुं प्रेमेव यच्चिन्तितं
म्रदङ्गीवदनेन्दुमण्डलमिव स्वान्ते विधत्ते मुदं ।
यन्मुग्धा नयनान्तचेष्टितमिवाध्यक्षेपि नो लक्षितं
तत्तेजो विनयादमन्दहृदयानन्दाय वन्दामहे ॥

अथाशिषः ।

कनकनिकषभासा सीतयालिङ्गिताङ्गो
नवकुवलयदामश्यामवर्णाभिरामः ।
अभिनव इव विद्युन्मण्डितो मेघखण्डः
शमयतु मम तापं सर्व्वतो रामचन्द्रः ॥ इत्यादि ।

This is to be differentiated from a work of the same name which, Aufrecht thinks, was composed by Ghāsi-rāma and quoted in his Rasa-candra in 1696.

5465.

BRAJA-NĀTHA.

9773. पद्यतरङ्गिणी । *Padya-taraṅgiṇī.*

Substance, country-made paper. 14 × 5½ inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 300. Character, Nāgara. Appearance, tolerable.

An incomplete MS. of पद्यतरङ्गिणी, comprising the first eight taraṅgas, and 51 verses of the ninth. Padya-taraṅginī is an anthology in twelve taraṅgas. It gives a table of contents, which are as follows: (1) panegyric on good men, (2) praise of men endowed with good qualities, (3) praise of the learned, (4) praise of Lakṣmī, (5) praise of

donors, (6) praise of friends, (7) the inscrutable ways of Providence, (8) manly efforts, (9) censure of the ignorant, unlucky, avaricious and wicked people, (10) nīti, (11) miscellaneous matters, and (12) understanding the real object of what others say.

It begins thus :—

ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ।

नवनीलनीरदसमानरोचिषे कुसुमायुधातिक्रमनीयरोचिषे ।
तडिदम्बराय महते फलाय ते निगमान्तवेद्यवपुषे नमो नमः ॥ १ ॥
सर्व्वान् प्रबन्धानालोच्य विदुषां तोषहेतवे ।
कृतेयं व्रजनाथेन रम्या पद्यतरङ्गिणी ॥ २ ॥
सज्जनानां प्रशंसाच्च प्रशंसा गुणिनां तथा ।
विदुषाञ्चैव लक्ष्म्याश्च प्रशंसा दातुरेव च ॥ ३ ॥
मित्रस्य च प्रशंसाच्च दैवाख्यानमतःपरं ।
उद्यमाख्यानमप्यत्र तथा निन्दातरङ्गके ॥ ४ ॥
मूर्खदुर्ज्जनलुब्धानां दुर्गतस्य च निन्दनम् ।
नीतिः प्रकीर्णकाख्यानमन्योक्तिश्च समासतः ॥ ५ ॥
अन्योक्तीनामभिप्रायसूचनञ्च समासतः ।
तरङ्गा द्वादशैवात्र तरङ्गिण्यामुदाहृताः ॥ ६ ॥
विस्तृतानेकसन्दर्भालोकनायासमुक्तये ।
मुदे सहृदयानाञ्च प्रयत्नोऽयं ममात्र हि ॥ ७ ॥
तत्रादौ सज्जनप्रशंसा उपचरितव्या । इत्यादि ।

5466.

8243. *Subhāṣita-ratna-bhāṇḍāra (Extracts from).*

Substance, country-made paper. 9 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Character, modern Nāgara. Date, Saṃvat 1956. Appearance, fresh.

Two extracts from Subhāṣita-ratna-bhāṇḍāra—one on tobacco and the other on Tamāla, with explanations of difficult words.

Post Colophon :—

संवत् १९५६ ज्येष्ठ वदि ११ रविवासरे लिखितं। रघुनाथमालवीयस्येदं। साकिम गायघाट पं चतुर्थप्रहर दियालगे समाप्त।

5467.

ANONYMOUS.

5602. *Four batches of leaves, containing a collection of verses.*

Substance, palm-leaf. 12¾ × 1¼ inches. Lines, 4 on a page. Character, Uḍiyā of the early nineteenth century. Appearance, good.

I.

The first batch contains 22 leaves which are not numbered. The verses are divided into five groups called *Dalas*. The 5th dala is, however, not complete.

II.

The second batch contains nine leaves, numbered up to the 5th leaf.

III.

Contains 55 leaves. These are numbered from one and contain 313 verses.

IV.

Contains eight leaves marked from the 56th to the 63rd. The number of verses is 51.

There are eight stray leaves more.

5468.

7768. सूचनिकापत्राणि। *Sūcanikā-patrāni.*

Substance, country-made paper. 12½ × 6 inches, Folia. 4. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1872. Appearance, fresh.

An index to a big MS. of what appears to be an anthology embracing various subjects, complete in 255 topics.

Colophon :—

इति सूचनिका पञ्चाशां समाप्ता ।

Post Colophon :—

शुभं भूयात् १८७२ ।

5469.

ANONYMOUS.

9931. श्लोकसंग्रहः । *Śloka-saṃgrahaḥ.*

Substance, country-made paper. 9 × 4 inches. Folia, 8, the first three leaves and 8, 10, 11, 14, 15, and 16 are missing, (the last leaf is marked 17 which, however, does not complete the MS.). Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 176. Character, Nāgara. Appearance, old.

This is a collection of miscellaneous verses.

5470.

ANONYMOUS.

10234. हरिहरनाममाहात्म्यप्रतिपादकश्लोकावली ।

Hari-hara-nāma-māhātmya-pratipādaka-ślokāvalī.

Substance, country-made paper. 10 × 4½ inches. Folia, 25 of which the first is missing. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 450. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

Colophon :—

इत्यशेषपुराणोपपुराणस्मृतिसंहितागमीय-हरिहरनाम-माहात्म्यप्रतिपादकश्लोकावली समाप्ता ।

End :—

सकृदुच्चरितं येन हरिनाम चिदात्मकम् ।
फलं नास्य क्षमो वक्तुं सहस्रवदन + + ॥ ३०७ ॥

5471.

ANONYMOUS.

10577. *Śloka-saṃgrahaḥ.*

Substance, country-made paper. 8½ × 4 inches. Folia, 31. Lines, 16 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and worn out. Incomplete at the end.

A collection of ślokas, called (in a later hand) सुभाषितसार—प्रभाकर—on the top of the first leaf.

Beginning :—

श्रीरुद्रकालेश्वराय नमः ॥

दास्येऽहं परिरम्भणानि कितव द्यूते जितानि त्वया
धैर्य्यं + + यतः क्रतुशतमहोरात्राणि तत्रावधिः ।
इत्युक्तः शिवया निशादिवसकृज्ज्योतिर्मयाक्षिद्वयं
द्राग्गुन्मेषनिमेषकोटिघटनाव्यग्रोहरः पातु नः ॥ १ ॥

The poets' names are not given. Nor are the topics noted.

5472.

BĀLA-KṚṢṆA.

567. विद्वद्भूषणम् सटीकम् ।

Vidvad-bhūṣaṇam with a commentary.

For the manuscript see L. 1430. The commentary is anonymous.

The author belonged to the Atri-gotra.

A collection of miscellaneous verses with their commentary.

7B, शृङ्गारप्रकरणं, 10A, राजवर्णनम्, 12A, नीतिप्रकरणं, 12B, सदाचारप्रकरणम्, 15B, वैराग्यप्रकरणम्, 17A, चित्रकाव्यप्रकरणम्, 18A, व्याकरणप्रकरणम् ।

5473.

KĀŚĪ-NĀTHA.

8256. हास्यपञ्चाशिका । *Hāsya-pañcāśikā.*

By Kāśī-nātha, son of Pāṇḍuraṅga.

Substance, foolscap paper. $8\frac{1}{2} \times 7$ inches. Folia, 5. Lines, 13 on a page. Extent in ślokas, 100. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1961. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीपरवोपाह्वपाण्डुरङ्गात्मजकाशीनाथविरचिता हास्य-पञ्चाशिका समाप्ता ।

Post Colophon :—

संवत् १९३९ भाद्र शुक्ल ३ । हाल संवत् १९६१ कार्त्तिक कृष्ण २ भौमे लिखितं रघुनाथमालवीयेन ।

It consists of 55 humorous verses.

Beginning :—

अथ हास्यपञ्चाशिका लिख्यते ।

जिह्वायाश्छेदिता नास्ति न तालुपतनाद्भयं ।

निर्विशेषेण वक्तव्यं निर्लज्जः को न पण्डितः ॥

End :—

रे रे लोकाः कुरुध्वं श्रवणपुटपिधानं द्रुतं हस्तयुग्मैः

शैलाः सर्व्वेपि यूयं भवत गुरुतराः सावधाना धरित्र्याः ।

शीघ्रं रे रावण त्वं विरचय वसनैः नासिकानां पिधानं

सुप्तोयं कुम्भकर्णः कटुरवविकटं श्रद्दते दीर्घमुच्चैः ॥

5474.

ANONYMOUS.

9957. *Attributed to Brahmā.*

Substance, country-made paper. 9 × 2½ inches. Folia, 3. Lines, 5, 6, 7 on a page. The 3rd leaf is missing. Extent in ślokas, 25. Character, Nāgara. Appearance, old.

The MS. is incomplete with the word तमाकु written on the margin of every leaf. It is a work attributed to Brahmā, denouncing intoxication in general and smoking of tobacco in particular, as the characteristic of the iron age, destroying merits gained in various ways, and degrading man lower than even a Caṇḍāla.

It begins thus :—

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

ब्रह्मोवाच ।

घोरे कलियुगे प्राप्ते सर्व्वे वर्णाश्रमा नराः ।
निरयेषु पतिष्यन्ति तमाकूकलिरूपतः ॥ १ ॥
उपासते तमाकूं वै कलौ नारद ये नराः ।
क्षीणपुण्याः पतिष्यन्ति महारौरवसंज्ञिते ॥ २ ॥
अभक्ष्यभक्षणात् पापमगम्यागमनाच्च यत् ।
मद्यपानाच्च यत्पापं तमाकूपानमात्रतः ॥ ३ ॥
स्नाता ये च तीर्थानि प्रयागादिषु कोटिशः ।
वृथान्येव तानि सर्व्वाणि तमाकूपानमात्रतः ॥ ४ ॥
पीता येन तमाकू वै नरेण मुनि नारद ।
कृतं तेन न सन्देहः स्वजन्म म्लेच्छसम्भवम् ॥ ५ ॥
व्रतनियमाश्च सर्व्वे दानानि च महामुने ।
व्यर्थैव तानि सर्व्वाणि तामाकूपानमात्रतः ॥ ६ ॥
किञ्च योगेन ज्ञानेन देवेन पितृदेवतैः ।
किञ्च विज्ञेन मौनेन तमाकूञ्चेत् पिवेन्नरः ॥ ७ ॥
सन्न्यासेन च किं तस्य वैराग्येण च किं पुनः ।
पीता येन तमाकू वै श्वपचादधिकोऽपि सः ॥ ८ ॥
ब्रह्मचर्य्येण किन्तस्य गार्हस्थ्येनापि किं पुनः ।
वानप्रस्थेन किं तस्य सन्न्यासेनापि किं पुनः ॥ ९ ॥
यस्तु तमाकूं पिवति स्वाश्रमान्निरये पतेत् ।
नारदात्र न सन्देहो सत्यं सत्यं मयोदितं ॥ १० ॥
ब्राह्मणः क्षत्रियो वैश्यः शूद्रश्च मुनिसत्तम ।
श्वपचैः सदृशा ज्ञेया तमाकूपानमात्रतः ॥ ११ ॥
गृहस्था नैव ते विप्र नैव ते ब्रह्मचारिणः ।
वानप्रस्था न ते ज्ञेया यतयो न भवन्ति तु ॥ १२ ॥
धर्म्मभ्रष्टा हि ते ज्ञेयास्तमाकूपानमात्रतः ।
पचन्ति नरके घोरे नरके नात्र संशयः ॥ १३ ॥

तमाकू-भाङ्ग-मद्यानि ये पिवन्ति नराधमाः ।
तेषां हि नरके घोरे यावदिन्द्राश्चतुर्द्दश ॥ १४ ॥

This is a modern work in pigeon-Sanskrit.

5475.

ANONYMOUS.

3658. *A collection of verses.*

Substance, country-made paper. $12\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 6. Lines, 5 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, discoloured.

Beginning :—

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।
अहो वकीयं स्तनकालकूटं जिघांसयापाययदप्यसाध्वी ।
लेभे गतिं धात्र्युचितां ततो+ + + + + + + + + +

End :—

यन्नामस्मरणादशेषकलुषं नाशं प्रयाति द्रुतं
यज्ज्ञानेन विनष्टकर्म्मनिचया निर्वाणमालेभिरे ।
यस्य श्रीचरणाब्जसम्भवनदी गङ्गा जगत्पावनी
स त्वां पातु युगे युगे युगपतिस्त्रैलोक्यनाथो हरिः ॥

V. NĪTI.

5476.

ŚUKRĀCĀRYYA.

9718. शुक्रनीतिः । *Śukra-nītiḥ.*

Substance, country-made paper. 11 × 4½ inches. Folia, 231. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 4,600. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1928. Appearance, fresh.

The elements of polity.

Printed in Calcutta and elsewhere. It is said that the present recension of Śukra-nīti was composed by Paṇḍitas at the Court of Ahalyā Bāi of the Holkar family (1770–1790) on an old basis.

5477.

912. *Śukra-nītiḥ and Kāmandakīya-nītiḥ.*

A manuscript bound in book-form, containing (I) Śukra-nītiḥ and (II) Kāmandakīya-nītiḥ. They are noticed in L. 1828 and 1829.

5478.

CĀṆAKYA.

5656. चाणक्यश्लोकः । *Cāṇakya-ślokaḥ.*

Substance, palm-leaf. 7 × 2 inches. Folia, 1–47 of which the 4th, 6th, 8th, 12th to 15th and 24th to 46th are missing. Lines, 5 on a page. Character, Newari of the fifteenth century. Appearance, old and worn-out.

Beginning :—

प्रणम्य शिरसा विष्णुं त्रैलोक्याधिपतिं प्रभुं ।

नानाशास्त्रोद्धृतं वक्ष्ये राजनीतिसमुच्चयम् ॥

Post Colophon :—

+ + + + + + + + + + + + + + दयोऽसौ ।
नेपालखण्डेश्वर-मिह्रिरकुलसम्भवोऽमितप्रतापः
श्रीमान् श्रीरायमल्लस्तदनुजगुणवान् भूपश्रीरत्नमल्लः ॥
तद्भ्राता शत्रुहन्ता रणमल्लविदितो भागिनेयोस्ति तेषां
श्रीमान् श्रीभीममल्लो मदनतनुसमो भान्ति एते नृपेन्द्राः ।

एते(?) नृपाणां विजयराज्ये :—

वनिजकुलसुधीरो लंगुनामाभिधेयः
सुरद्विजगुरुभक्तः सर्व्वनीत्या समेतः ।
युवतिहृदयलोभी मन्मथस्तुल्यरूपः
सकलगुणनिधानः सर्व्वलोकैकवन्धुः ॥

अतश्च :—

यथा नीरे च क्षीरे च राजहंसै(?) परिक्षते ।
लंगुनाम्ना तथा रत्नं परिक्षते च सर्व्वदा ॥
तत्पुत्रो रत्नसिंहश्च शास्त्रनिरत सर्व्वदा ।
तस्यार्थे लिखितं चैव चानक्यं सा + + + + ॥

5479.

8550. *Cāṇakya-ślokaḥ.*

Substance, country-made paper. $12\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 13. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 390. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1887. Appearance, fresh.

Complete in 13 leaves and 67 verses.

Copied in Saṃvat 1887. By Mādhava Brāhmaṇa at Benares.

Post Colophon :—

संवत् १८८७का मार्गशीष शुक्ल षष्ठिम्यां तिथो रविवारे सूर्य्य-
उत्तरायणे लिषितं माधवब्राह्मणेन कासिपुरिमे । शुभमस्तु ।

Beginning :—

एकदन्त महाकाय नमस्ते पद्मपाणये ।
सिद्ध्यंति सर्वकार्य्याणि त्वत्प्रसादात् विनायक ॥

The last verse runs :—

पञ्चाशत् पञ्चवर्षाणि सप्त मासा दिनत्रयम् ।
भोजराजेन भोक्तव्यं सगौड़ं दक्षिणापथम् ॥

5480.

6751. चाणक्यम् (लघु वृद्धञ्च)।

Cāṇakyam. (Laghu and Vṛddha.)

Substance, country-made paper. 10¼ × 5 inches. Folia, 8—two sets of leaves, I. 1-3, II. 3-7. Lines, 15, 16 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and soiled.

I.

These leaves contain hygienic rules.

Beginning :—

गोपालबालैः सह मल्लविद्या-
विनोददक्षं धृतकाकपक्षम् ।
उपास्महे वाङ्मनसातिदूरं
महः परं नीलरुचिं+नीलम् ॥ १ ॥
वाते ऽनुपानं स्निग्धोष्णं रूक्षोष्णं श्लेष्मणि स्मृतं ।
पित्ते स्निग्धहितं स्वेहं पाने तोये सुशीतलम् ॥ २ ॥ etc., etc.

II.

A.

3A, लघुचाणक्ये राजनीतिशास्त्रे सप्तमोऽध्यायः; 3B, लघुचाणक्ये राजनीतिशास्त्रेऽष्टमोऽध्यायः ।

B.

Then follows Vṛddha Cāṇakya.

Last Colophon :—

इति वृद्धचाणक्ये राजनीतिशास्त्रेऽष्टमोऽध्यायः ।

It agrees with Oxf. 131B and is a work different from Vṛddha Cāṇakya, as described in W. 1590.

5481.

4169. **वृद्धचाणक्यम् ।** *Vṛddha-cāṇakyam.*

With an interlineal commentary in Maru-Bhāṣā.

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 19. Character, Jaina Nāgara. Date, Saṃvat 1853. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीवृद्धिचाणक्ये राजनीतिशास्त्रे अष्टमोऽध्यायः ८ समाप्तोऽयं राजनीतिग्रन्थः ।

Post Colophon :—

श्लोकसंख्या २७५ ज्ञेया संवत् १८५३ वर्षे मिती ज्येष्ठ वदी अष्टम्यां ८ तिथौ सोमे लिखितम् ऋषिणा आनन्दचन्द्रेण । लिखितं श्रीनागोरनगरमध्ये ।

Colophon of the commentary :—

इति श्रीवृद्धचाणक्यनामा राजनीतिशास्त्रनैं विषै । आटमो-ऽध्यायार्थ सहित पुरोऊवो ८ संपूर्ण हुयो । राजनीतिग्रन्थ इहां सूत्र १६ चाणक्य-नौग्रंथ सूत्रार्थ संपूर्ण ऊवो ।

Post Colophon :—

संवत् १८५३ वर्षे ज्येष्ठ वदि द्वादश्यां १२ तिथौ गुरौ वासरे लिखितं परमानन्दे मुनिना श्रीमन्नागोरनगर मध्ये । कल्याणमस्तु सुखं भवतु सर्व्वदा श्रीरस्तुतरां जयतितराम् ॥

Beginning :—

प्रणम्य शङ्करं देवं ब्रह्माणञ्च जगद्गुरुम् ।
विष्णुं प्रणम्य शिरसा वक्ष्यामि शास्त्रमुत्तमम् ॥

चाणक्येन स्वयं प्रोक्तं नीतिशास्त्र-समुच्चयम् ।
तदहं सम्प्रवक्ष्यामि नराणां बुद्धिवर्द्धनम् ॥
अतोर्थं पठ्यते शास्त्रे कीर्त्तिर्लोकेषु जायते ।
कीर्त्तिमान् पूज्यते लोकः परत्रेह च मानवः ।

End :—

दानं दारिद्रनाशाय शीलं दुर्गति-नाशनम् ।
तपः कर्म्मविनाशाय भावना भवनाशिनी ॥
नास्ति वेदात् परो धर्म्मो नास्ति मातृसमो गुरुः ।
न च दानात् परमिष्टमिह लोके परत्र च ॥

5482.

9629. *Vṛddha-cāṇakyam.*

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 144. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1781. Appearance, decayed. Complete.

Colophon :—

इति श्रीवृद्धचाणक्ये राजनीतिशास्त्रे अष्टमोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon :—

शुभमस्तु संवत् १७८१ माघसुदी प्रतिपद चान्द्रवासरे का लिखितं ।

5483.

9358. *Cāṇakyam.*

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 260. Character, Nāgara. Date, 1870. Appearance, tolerable. Complete.

This codex contains both the Laghu-cāṇakya and the Vṛddha-cāṇakya, the former ending in leaf 5A, and the latter in leaf 10. Each of them is complete in eight chapters.

Beginning of Laghu-cāṇakya :—

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रणम्य शङ्करं देवं ब्रह्माणञ्च जगद्गुरुम् ।
विष्णुं प्रणम्य शिरसा वक्ष्यामि शास्त्रमुत्तमम् ॥ १ ॥
चाणक्येन स्वयं प्रोक्तं नीतिशास्त्र-समुच्चयम् ।
तदहं संप्रवक्ष्यामि नराणां बुद्धिवर्द्धनम् ॥ २ ॥
अतोऽर्थं पठतः (पठितो) शास्त्रे कीर्त्तिर्लोकेषु जायते ।
कीर्त्तिरा(मा)भुज्यते लोके परत्रेह च मानवः ॥ ३ ॥

End :—

पुराकृतं यल्लभते मनुष्यः किं कारणं दैवमलङ्घनीयम् ।
तस्मान्न शोचामि न विस्मयो मे यदस्मदीयं नहि तत्परेषाम् ॥८॥
वने रणे शत्रुजलाग्निमध्ये महार्णवे पर्व्वतमस्तके वा ।
सुप्तं प्रमत्तं विषमस्थितं वा रक्षन्ति पुण्यानि पुराकृतानि ॥ ६ ॥

5A, *Colophon* :—

इति श्रीलघुचाणक्ये नीतिशास्त्रे अष्टमोऽध्यायः ।
समाप्तोयं लघुचाणि?क्यः ।

Beginning of Vṛddha-cāṇakya :—

प्रणम्य शिरसा विष्णुं त्रैलोक्याधिपतिं प्रभुम् ।
नानाशास्त्रोद्धृतं वक्ष्ये राजनीति-समुच्चयम् ॥ १ ॥
तदहं सम्प्रवक्ष्यामि नराणां हितकाम्यया ।
येन विज्ञानमात्रेण सर्व्वज्ञत्वं प्रजायते ॥ २ ॥

End :—

सुखस्यानन्तरं दुःखं दुःखस्यानन्तरं सुखं
+ + + + चक्रवत् परिवर्त्तते ॥ १० ॥
येषां न विद्या न तपो न दानं
न चापि शीलं न गुणो न धर्म्मः ।
ते मृत्युलोके भवभारभूताः
मनुष्यरूपेण मृगाश्चरन्ति ॥ १५ ॥

Colophon :—

इति श्रीवृद्धचाणक्ये नीतिशास्त्रे अष्टमोऽध्यायः ।

Post Colophon :—

सम्पूर्णं संवत् १८७० अन्न । १ ॥ गहू । १ ॥ ज्वा । १ । ५ ॥
उर्द । ४ ॥ तेल । २ ॥ चौव । ६ । गुड़ । ३ ॥
श्री ॐ गणेशाय नमः ।

5484.

9154. **चाणक्यनीतिसंग्रहः ।** *Cāṇakya-nīti-saṃgrahaḥ.*

Substance, country-made paper. 12½ × 6 inches. Folia, 2. Lines, 16 on a page. Extent in ślokas, 100. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Incomplete.

There are 81 verses.

5485.

CĀṆAKYA AND OTHERS.

9883. **दृष्टान्तशतकम् ।** *Dṛṣṭānta-śatakam.*

Substance, country-made paper. 14 × 6 inches. Folia, 3. Lines, 18 on a page. Extent in ślokas, 270. Character, Nāgara. Appearance, tolerable.

This codex contains (1) दृष्टान्तशतक by Kusuma-deva, printed in Häberlin, p. 217, (2) चाणक्यशतक, well-known and often printed, and (3) नीतिप्रदीप attributed to Vetāla Bhaṭṭa, printed in Häberlin, p. 526.

5486.

10723 D. *Cāṇakyam.*

Substance, palm-leaf. 8½ × 1¾ inches. Folia, 51, of which the 3rd, 5th to 7th, 8th, 9th, 12th, 13th, 22nd, 24th to 30th, 32nd to 35th, 38th, 39th, 41st, 42nd, 44th, 46th, 48th, 49th are missing. Lines, 4 on a page. Character, Newari. Appearance, soiled.

Last Colophon :—

इति चाणक्यनामब्राह्मणमहापण्डितकृतः सर्व्वसारसंग्रहकृत् राजनीत्यादि-वाणिज्यपुस्तकं समाप्तः ।

Post Colophon :—

स्वस्ति विजयच्छटोल्कोधिवासिने । कुलपुत्र गुरुदेवता महाभक्तिः । यथाभारो सनीतिशिच्चार्थेण लितं । स्वारणी ममधिवासिने कास्य जयहर्ज्वलाम्ने अन्नभावेन लिखितं ॥ पुस्तकं च ॥

यादृशं, etc.

Beginning :—

ॐ नमः सर्व्वज्ञाय ।

प्रणम्य शिरसा विष्णुः त्रैलोक्याधिपतिः प्रभुः ।

नानाशास्त्रोद्धृतं वक्ष्ये राजनीतिसमुच्चयम् ॥

With it there is a leaf marked 21.

It begins :—

लिखितं मया ॥ यदि शुद्धमशुद्धं वा, etc., etc.

... ...

सम्वच्छर ऋतु दिग् वाणयुज्ञोष्ठसप्तमी ।

शुक्लपक्ष रवेर्वारे लेक्ष सिद्धिकृते शुभः ॥

श्रेयोस्तु सम्बत् ५१६ जेष्ठ शुक्लसप्तमी आदीतवासरे सिद्धिदिनं ॥

स्वस्तिः श्रीमहाराजाधिराज-परमेश्वर-परम[क]रुणक-श्रीमानेश्वरीवरलब्धप्रशादमहाप्रतापवान् । जौराज्यश्रीश्रीजयधर्म्ममल्लदेवस्य विजयराज्ये तस्यानुजश्रीश्रीजयजोतिमल्ल-कनेष्ठजयकीर्त्तिमल्लदेवत्रय-महानुभावप्रीतियुक्तानेन श्रीनेपालमण्डलसमस्तधर्म्ममार्गेण पुत्रवत् प्रतिपालिता ॥

शुभमस्तु सर्व्वजगतां, etc. etc.

5487.

5243. चाणक्यशतकम् । *Cāṇakya-śatakam.*

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Two batches of leaves, one marked 1–4 and 7–14 and the other marked 4–6. Lines, 6 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, very old.

The first batch of leaves marked 1–4 and 7–14 contain "*Cāṇakya-śataka*".

इति चाणक्येर् अष्टोत्तरशत-श्लोक समाप्त ।

The second batch contains another collection of verses marked 22–47.

5488.

KĀMANDAKA.

890. कामन्दकीयनीतिसारः सटीकः ।

Kāmandakīya-nīti-sārah with a commentary.

Substance, country-made paper. $11\frac{3}{4} \times 7$ inches. Folia, 106. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 3,150. Character, Nāgara. Appearance, tolerable.

The manuscript is a defective one. It begins from the 6th Sarga.

3B, इति श्रीकामन्दकीये नीतिसारटीकायां कण्टकशोधनो नाम षष्ठः सर्गः ।

The manuscript continues to the 14th Sarga, ending in leaf 68A. The next colophon found is that of the 19th Sarga in leaf 99B.

It runs thus :—

इति श्रीसेनापतिप्रचारप्रयाणव्यसनरक्षणकूटयुद्धविकल्पाख्याप-कोनविंशः सर्गः ।

The last colophon in leaf 106 :—

इति श्रीकामन्दकीय नीतिसारटीकायां उपाध्यायनिरपेक्षायां गजाश्वरथपत्तीनां कर्म्मणा भूमीनां दानविकल्पनानां व्यूहरचनानां निर्द्देशो विंशः सर्गः ।

But in L. 1829 the last colophon is numbered 19th.

The text has been published in the Bibliotheca Indica.

For the commentary see I.O. Catal. No. 3992.

The last colophon describes the ṭīkā as उपाध्यायनिरपेक्षा or dispensing with the need of a teacher's help, and in I.O. Catal., too, it is so designated.

5489.

4742. *Kāmandakīya-nīti-sāraḥ.*

Substance, palm-leaf. 11 × 2 inches. Folia, 1–39, of which the following leaves are missing: 2, 14, 21, 26, and 38. Lines, 5 on a page. Character, Newari of the fourteenth century. Appearance, old and worn-out. Incomplete at the end.

34B, कामन्दकीये नीतिसारे मण्डलयोनिर्मण्डलचरितं चाष्टमः सर्गः समाप्तः ।

The ninth chapter comes abruptly to an end.

5490.

VARA-RUCI.

9373. नीतिरत्नम् । *Nīti-ratnam.*

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folium, 1. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 15. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Printed in Häberlin, p. 502.

5491.

8460. *Nīti-ratnam.*

Substance, country-made paper. 9 × 3½ inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Colophon:—

इति श्रीमहाकविवररुचिविरचितं नीतिरत्नं सम्पूर्णम् ।

Post Colophon:—

स० १९६१ पौ० कृ ३० गु० लि० रघुनाथ-मालवीय काश्यां ।

5492.

ANONYMOUS.

8473. **राक्षसशतकम् ।** *Rākṣasa-śatakam.*

Substance, country-made paper. 10×4 inches. Folia, 3. Lines, 14 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Incomplete at the end.

Beginning :—

त्रयीयुवतिसीमन्तसीमासिन्दूरबिन्दवः ।
संसाराब्धिं पिबेयु र्वः कंसारेः पादपांसवः ॥
गुणदोषौ बुधो गृह्णन् इन्दुक्ष्वेडौ यथेश्वरः ।
शिरसा श्लाघते पूर्वं परं कंठे नियच्छति ॥

A century of verses on piety and morality, of which this incomplete MS. contains 88 only.

5493.

GHAṬA-KARPARA.

5630G. **नीतिसारम् (दृष्टान्तशतकम्) ।**

Nīti-sāram here called Dṛṣṭānta-śatakam.

Substance, palm-leaf. 13½×1½ inches. Folia, beginning in 20B and ending in 21B. Lines, 6, 7 on a page. Character, Udiyā of the eighteenth century. Appearance, old and worm-eaten.

See Kāvya-samgraha, Vol. I.

Beginning :—

वने मयूरा गगनेषु मेघाः
लक्षान्तरे भानुः जलेषु पद्मम् ।
इन्दुर्द्विलक्षे कुमुदस्य तोये
यो यस्य प्रीतिर्नहि तस्य दूरम् ॥

There are 22 verses. This is followed by six leaves, containing verses from Megha-dūta, Mahā-nāṭaka and so on.

5494.

8351. *Nīti-sāraḥ.*

Substance, country-made paper. 6 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 11 on a page. Character, modern Nāgara. Date, Saṃvat 1961. Appearance, fresh. Complete.

Colophon:—

इति महाकविघटकर्परविरचितं नीतिसारं समाप्तम् ।

Post Colophon:—

संवत् १९६१ पौ० सु० ३ र लि रघुनाथमालवीय काश्यां गोघट्टे ।

Beginning:—

गिरौ कलापी गगने पयोदाः
लक्षान्तरेर्कश्च जलेषु पद्माः ।
इन्दुर्द्दिलक्षं कुमुदस्य बंधुः
यो यस्य मित्रं नहि तस्य दूरम् ॥

There are 21 ślokas. Printed in Häberlin, p. 504.

5495.

VETĀLA BHAṬṬA.

8461. नीतिप्रदीपः । *Nīti-pradīpaḥ.*

Substance, country-made paper. 9 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Colophon:—

इति श्रीमहाकविवेतालभट्टविरचितं नीतिप्रदीपकाव्यं समाप्तम् ॥

Post Colophon:—

स० १९६१ पौ० कृ० ३० गु० लिखितं रघुनाथराम-मालवीयेन काश्यां ।

Beginning :—

रत्नाकरः किं कुरुते स्वरत्नैः
विन्ध्याचलः किं करिभिः करोति ।
श्रीखण्डखण्डैः मलयाचलः किं
परोपकाराय सतां विभूतिः ॥

Printed in Häberlin, p. 526.

5496.

ANONYMOUS.

10723 B. कुशोपदेशः (नीतिसारः)।

Kuśopadeśaḥ (Nīti-sāraḥ).

Substance, palm-leaf. 8 × 2 inches. Folia, 6 (by counting). Lines, 4 on a page. Character, Newari of the seventeenth century. Appearance, soiled.

It consists of three *aṣṭakas*, containing lessons on worldly wisdom.

The first leaf is marked 7; the 2nd 35; 3rd 38; 4th 42; 5th 52; 6th 66; although they are in consecutive order, and one reads into the other.

The leaf 7 begins with a verse marked 6.

I.

7B, इति कुशोपदेशे नीतिसारे अङ्गदकुमारश्लोकाष्टक समाप्तः ।

The next leaf is faded.

II.

38B, इति कुशोपदेशे नीतिसारे सुग्रीववानराधिपश्लोकाष्टकं समाप्तं ।

III.

Beginning :—

शुष्केन्धने वह्निरुपैति वृद्धिं
बालेषु सोकः (?) चपलेषु कोपः ।

कौताशु कामो निपुणेषु वितो (?)
धर्म्मोदयो चेत् महत् सु + + ॥
शास्त्रं सुचिन्तितमपि प्रतिचिन्तनीयं
आराधितोऽपि नृपतिः परिशङ्कनीयः ।
अङ्के स्थितापि युवती परिरक्षणीया
शास्त्रे नृपे च युवतौ च कथं वशित्वं ॥

Colophon :—

52B, इति कुशोपदेशे नीतिसारे वानराधिपमहादेवीताराश्लोकाष्टक समाप्त ।

IV.

Beginning :—

ते साधवो जग(ग)ति ये परकार्य्यनिष्ठा, etc. etc.

The last leaf ends with the fifth śloka.

For a commentary, see Nep. Catal. Vol. I, p. 85.

5497.

NĀGA-RĀJA.

8225. भावशतकम् । *Bhāva-śatakaṃ*.

Substance, country-made paper. $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 7. Lines, 16, 17 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

On the obverse of the first leaf :—

पुस्तकमिदं श्रीनिवासाचार्य्याणां(नां) ।

Below it is written the name of the last owner of the MS. (Mālava Raghu-nātha).

Well-known and printed in Kāvya-mālā, 4, 37.

A century of smart verses containing erotic questions with their answers in prose, by a Rājā of the Tāka Rājputs.

5498.

KṢEMENDRA.

8995. दर्पदलनम् । *Darpa-dalanam.*

Substance, country-made paper. 7 × 4 inches. Folia, 21. Lines, 16 on a page. Extent in ślokas, 600. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 16 + +. Old. Complete.

Complete in 21 leaves. Very old.

The author Kṣemendra flourished in Kashmere in the eleventh century.

A didactic poem, printed in Kāvya-mālā, VI, 66 on the subject of curbing the pride of birth, wealth, etc.

5499.

1825. चारुचर्य्याशतकम् । *Cāru-caryyā-śatakam*

For the description of the manuscript see L. 2440. It has been printed in Kāvya-mālā. It is a work in a century of verses on moral topics and good conduct.

5500.

ANONYMOUS.

9374. मूर्खशतकम् । *Mūrkha-śatakam.*

Substance, country-made paper. 9 × 4 inches. Folium, 1. Lines, 13 on a page. Extent in ślokas, 26. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

It treats of one hundred kinds of fools, four in a verse, except in the opening one.

It runs :—

ॐ नमः ।

शृणु मूर्खशतं राजन् तं तं भावं विवर्ज्जयेत् ।
येन सन्दीप्यते लोके दोषहीनो मणिर्यथा ॥ १ ॥
सामर्थ्ये विगतोद्योगः स्वश्लाघी प्राज्ञपर्षदि ।
वेश्यावचसि विश्वासी प्रत्ययी दंभ-डंबरे ॥ २ ॥

द्यूतादिवद्धविश्वासः द्रव्याद्येषु च संशयी ।
निर्बुद्धिः प्रौढकार्य्यार्थी विविक्तो रसिको वणिक् ॥ ३ ॥
ऋणेन स्थावरक्रेता स्थविरः कन्यकावरः ।
व्याख्याता चाश्रुते ग्रन्थे प्रत्यक्षार्थे त्वपह्नवी ॥ ४ ॥
चपलापति + + लुः शक्तशत्रुरशङ्कितः ।
दत्त्वा धनान्यनुशयी कविताहटपाठकः ॥ ५ ॥
अप्रस्तावे पटुर्वक्ता प्रस्तावे मौनकारकः ।
कामकाले कलहकृन्मन्युमान् भोजनक्षणे ॥ ६ ॥
कीर्णार्थः स्थूललाभेन लोकोक्तौ क्लिष्ट-संस्कृतः ।
पुत्राधीनोऽतिदीनश्च पत्नीपक्षार्थयाचकः ॥ ७ ॥
भार्य्याखेदात् कृतोद्वाहः पुत्रकोपात्तदन्तकः ।
कामुकः स्पर्द्धया दाता गर्ववान् मार्गणोक्तिभिः ॥ ८ ॥
धीदर्प्यन्नहितश्रोता कुलोत्सेकादसेवकः ।
दत्त्वार्थान् दुर्लभान् कामी दत्त्वाशुल्कममार्गगः ॥ ९ ॥
लुब्धे भूभुजि मानार्थी न्यायार्थी दुष्टशास्तरि ।
कायस्थे स्नेहवद्धाशः क्रूरे मन्त्रिणि निर्भयः ॥ १० ॥
कृतघ्ने प्रतिकार्य्यो च निरसे गुणविक्रयी ।
स्वस्थो वैद्यक्रियाकाङ्क्षी रोगी पथ्यपराङ्मुखः ॥ ११ ॥
लोभेन स्वजनत्यागी वाचा मित्रविरोधकृत् ।
लाभकाले कृतालस्यः महर्द्धिः कलहप्रियः ॥ १२ ॥
राज्यार्थी गणकस्योक्तौ मूर्खमन्त्रे कृतादरः ।
शूरो दुर्बलबाधायां दृष्टदोषांगनारतिः ॥ १३ ॥
क्षणरागी गुणाभ्यासे सञ्चयेऽन्यकृतव्ययः ।
नृपानुकारी माने न जने राजादिनिन्दकः ॥ १४ ॥
दुःखे दर्शितदैन्यार्त्तिः सुखे विस्मृतदुर्गतिः ।
बह्वव्ययोल्परक्षायै परीक्षायै विषाशनः ॥ १५ ॥
दग्धार्थी धातुवादेन रसाय न रसक्षयः ।
आत्मसम्भावनास्तब्धः क्रोधादात्मवधोद्यतः ॥ १६ ॥

नित्यं निष्फलसञ्चारी युद्धप्रेक्षी शराहतः ।
शयी शक्तिविरोधेऽपि स्वल्पार्थस्फीतडंबरः ॥ १७ ॥
पण्डितोऽस्मीति वाचालः सुभटोऽस्मीति निर्भयः ।
उद्वेजनोऽस्तिभिश्च मर्म्मभेदी च्युतोर्ज्जिभिः ॥ १८ ॥
दरिद्रहस्ते न्यस्तार्थः सन्दिग्धेऽर्थे कृतव्ययः ।
स्वव्ययो लेखको योगी दैवाशात्यक्तपौरुषः ॥ १९ ॥
गोष्ठीरतिर्दरिद्रश्च सेवाविस्मृतभोजनः ।
गुणहीनः कुलश्लाघी सभामध्याद्विनिर्गतः ॥ २० ॥
दूतो विस्मृतसन्देशः कामवान् चौरिकारता ।
भूरिभोज्यव्ययः कीर्त्त्यै श्ला[घा]यै त्यक्तभोजनः ॥ २१ ॥
भार्य्याभयान्निशि + र्थी कार्यण्येनात्तदुर्यशाः ।
व्यक्तदोषजनश्लाघी गीतगायी खरस्वरः ॥ २२ ॥
बऊयज्वातिरसिकः विच्छिन्नस्कन्धचाटुभिः ।
वेश्यासपत्नकलही द्वयोर्मध्ये तृतीयकः ॥ २३ ॥
राज्ञः प्रसादे स्थिरधीरन्यायेन विवर्द्धिषुः ।
अर्थहीनोऽर्थकार्य्यार्थी जने गुप्तप्रकाशकः ॥ २४ ॥
अज्ञातप्रतिभूकर्त्ता हितवादिनि मत्सरी ।
सर्व्वत्र विश्वस्तमना न लोकव्यवहारवित् ॥ २५ ॥
भिक्षुकस्योष्णभोजी च गुरुश्च शिथिलक्रियः ।
कुकर्म्मण्यपि निर्लज्जः स्यान्मूर्खस्य सहासगोः ॥ २६ ॥

5501.

8289. *Mūrkha-śatakam.*

Substance, country-made paper. 10 × 5 inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 36. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1890. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति मूर्खशतकं समाप्तं ।

Post Colophon :—

१८६०—भा ।

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ शतमूर्खा लिख्यते ।

शृणु मूर्खशतं राजन् तं तं भावं विवर्ज्जयेत् ।
येन त्वं राजसे लोके दोषहीनो मणिर्यथा ॥
सामर्थ्ये विगतोद्योगः स्वश्लाघी प्राज्ञपर्षदि ।
वेश्यावचसि विश्वासी प्रत्ययी दंभडंबरे ॥

End :—

भिक्षुकस्योष्णभोजी च गुरुश्च शिथिलक्रियः ।
कुकर्म्मण्यपि निर्ल्लज्जः स्यान्मूर्खश्च सहासगीः ॥

5502.

ANONYMOUS.

10723C. **तन्त्राख्यानश्लोकः ।** *Tantrākhyāna-ślokaḥ.*

Substance, palm-leaf. 8 × 2 inches. Folia, 6. Lines, 4 on a page. Character, Newari. Appearance, old and discoloured.

Ślokas containing lessons of worldly wisdom.

Beginning :—

ॐ नमो बुधाय ।

तन्त्राख्यानकथाश्रेष्ठः बुद्धियमोपशोभिते ।
आदित्यकिरण + + तद्बुद्धिप्रकाश्यते ॥ (?)
रक्षितव्यं सदा वाक्यं वाक्यं भवति नाशनम् ।
हंसाभ्यां नीयमानस्य कूरवो(?) पतनं यथा ॥
वरं पण्डितकशत्रूणां [न] च मित्रमपण्डितः ।
पश्य वानरमूर्खेण राजपुत्रो निपातितः ॥

Colophon :—

इति तन्त्राख्यानश्लोकः समाप्तः ।

This seems to be a fragment of versified and abridged Pañca-tantra.

5503.

9580.

Substance, country-made paper. 14 × 5½ inches. Folia, 3. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 48. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

This MS. contains (1) नीति-सार, (2) पञ्चरत्न, and (3) नवरत्न in continuous pagination, written on one side only.

5504.

RAGHU-NĀTHA DĀSA.

5132. मनः-शिक्षार्थमेकादशपद्यम् ।

Manaḥ-śikṣārthamekādaśa-padyam.

With an anonymous commentary.

Substance, country-made paper. 14 × 3½ inches. Folia, 4. In tri-pāṭha form. Character, Bengali. Date, Śaka 1750 and B.S. 1235. Appearance, old and discoloured. Complete.

Eleven verses for the discipline of mind.

Beginning of the text:—

अथ मनःशिक्षा ।

गुरौ गोष्ठे गोष्ठानयिषु सुजने भूसुरगणे
स्वमन्त्रे श्रीनाम्नि व्रजनवयुवद्व[द्व]न्द्वशरणे ।
सदा दम्भं हित्वा कुरु रतिमपूर्व्वामतितरा-
मये स्वान्तभ्रातः चटुभिरभियाचे धृतपदः ॥
न धर्म्मं नाधर्म्मं श्रुतिगणनिरुक्तं किल कुरु
व्रजे राधाकृष्णप्रचुरपरिचर्य्यामिह तनु ।
शचीसूनुं नन्दीश्वरपतिसुतत्वे गुरुवरं
मुकुन्दप्रेष्ठत्वे स्मर परमजस्रं ननु मनः ॥

End of the text:—

मनःशिक्षादैकादशकमिदमेतन्मधुरया
गिरा गायत्युच्चैः समधिगतसर्व्वार्थ उत भोः ।

सयूथश्रीरूपानुग इह भजन् गोकुलवने
जनो राधाकृष्णातुलभजनरतिं स लभते ॥

Colophon :—

इति श्रीरघुनाथदासविरचितं मनः-शिक्षार्थमेकादशपद्यं समाप्तम् ॥

The commentary begins thus :—

श्रीश्रीगुरोरतिजीवो(?) मानसं शिक्षयति ।
अये स्वान्तभ्रातः तव धृतपदोऽहं चटुभिर्व्यग्रवाक्यैः त्वामभियाचे ॥

The Post Colophon Statement :—

लिखितं श्रीरामधनदेवशर्म्मणः पुस्तकमिदं स्वाक्षरञ्च ।
शकाब्दा १७५० सन १२३५ तारिख २६ भाद्र श्रीरस्तु मयि लेखके ।

There is one more leaf, written on one side only, which, together with the obverse side of the first leaf, contains nine verses. On the left hand side of that leaf the name "हंसदूत कविता" is written.

Beginning :—

+ + + विभ्राणो दलितहरितालद्युतिहरं
जवापुष्पश्रेणीरुचिरुचिरपादाम्बुजतलः ।
तमालश्यामाङ्गो दरदलितनीलाञ्चितमुखः
परानन्दाभोगः स्फुरतु हृदि मे कोऽपि पुरुषः ॥

5505.

GAṄGĀ-DHARA DĪKṢITA.

8215. नीतिसारः । *Nīti-sāraḥ.*

Under orders of Akbar Sāhi.

Substance, country-made paper. 10 × 4½ inches. Folia, 23. Lines, 9, 10 on a page. Character, modern Nāgara. Date, Śaka 1688, Appearance, fresh. Very incorrect.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ भरथचानकादिनिति ।

लंबोदरं नमस्तुभ्यं शततं मोदकप्रियम् ।

अविघ्नं कुरु मे देव सर्व्वकार्य्येषु सर्व्वदा ॥

अथ राज्यनीति ।

8B, इति श्रीनीतिशारे राज्यनी[ति]वर्णनम् ।

15B, इति श्रीनीतिसारे सिंगारादिवर्णनं द्वितीयशतकम् ।

अथ परमार्थशतकः ।

Last Colophon :—

इति श्रीश्रीमन् महाराज अकवरशाहि आग्यया गंगाध[र]-
दिक्षितविरचितं नीतिसारं तृतीयपरमार्थशतकं संपूर्णम् ।

Post Colophon :—

शुभमस्तु । संवत् १८२२ शाके १६८८ पौषशुद्द १३ ।

A few lines more at the end, in a later scribbling hand.

5506.

NṚSIṂHA BHAṬṬA.

8238. ताम्बूलकल्पः । *Tāmbūla-kalpaḥ.*

Substance, country-made paper. 9½ × 4 inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Beginning :—

अथ ताम्बूलकल्पसंग्रहो लिख्यते ।

यन्मुखं वेदविभ्रष्टं ताम्बूलरसवर्ज्जितं

सुभाषितपरिभ्रष्टं तन्मुखं विलमुच्यते ।

प्रत्यूषसि भुक्तिसमये वरयुवतिसंगमे विरामे च

राजसभाविद्वन्मध्ये यस्ताम्बूलं न कुर्य्यात् स पशुः ॥

मार्कण्डेयपुराणे ।

भूयोप्याचम्य कर्त्तव्यं ततस्ताम्बूलचर्व्वणम् ।

श्रवणं चेतिहासस्य ततः कुर्य्यात् समाहितः ॥

Thus it shows the importance of chewing betel by quotations from Smṛti and Purāṇa. Besides, it treats of some common topics of ācāra also at the end.

Colophon :—

इति श्रीमन्नृसिंहभट्टविरचित-ताम्बूलकल्पसंग्रहः समाप्तः ।

Post Colophon :—

मालवीय रघुनाथप्रसादस्येदं पुस्तकम् ।

5507.

MAHEŚA PAṆḌITA.

8278. स्वर्ण मुक्ताविवादः । *Svarṇa muktā-vivādaḥ.*

Substance, country-made paper. $8\frac{1}{4} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 14 (by counting) of the original leaves 1–18, the first nine are missing. The beginning of the work is restored in five leaves in a very modern hand. There is still, apparently, a large gap between the restored and the original leaves. Lines, 5, 6 on a page. Extent in ślokas, 150. Character, Nāgara. Date, Śaka 1740.

Colophon :—

इति श्रीमहेशपण्डितविरचितः स्वर्ण मुक्ताविवादः समाप्तः ।

Post Colophon :—

शुभमस्तु ।

अब्दे सव्योमवेदाम्बुधिविधुकलिते (१७४०) कृष्णपक्षाश्विनाख्ये

मासि श्रीचण्डिकायाः प्रवरवरतिथौ वासरे चापि चान्द्रे ।

श्रीमच्छ्रीतीर्थराजे स्फुरदमलगुणग्रामधामैः सवादो

रामानन्दैरलेखि स्वयमिह सुभगः स्वर्ण-मुक्ताविवादः ॥

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अस्ति स्वस्तिमती समस्तनगरीसौन्दर्य्यपूर्णा पुरी

ख्याता श्रीनगरी गरीयसी गुणैर्गौरीगुरौ पर्व्वते ।

यत्र स्वर्णमयी सभासु[स] ततं मुक्तामयी च श्रियौ
सेवेते बलभद्रदेवचरणावन्योन्यसंस्पर्द्धया ॥ १ ॥

सुवर्णं ।

(इतस्ततः सभ्यकरकंठकर्णांगुलीष्ववलोक्य सक्रोधं ।)
भो सभ्याः कथयन्तु येयमधमा सार्द्धं मया स्पर्द्धते
केयं कस्य सुता किमियं वनिता कार्य्यं किमस्याः पुनः ।
किं जानाति न मां सुवर्णमखिलैराराध्यमानं सदा
धातूत्तंसमिहापरञ्च च सुखासाधारणं कारणम् ॥ १ ॥

In the 5th śloka Muktā replies :—

2B, तातः ख्यातः स पाथोनिधिरतिमहती रत्नगर्भा च माता
ये ये सौभाग्यवन्तो जगति सुकृतिनो नायका मामकास्ते ।
आर्य्याः कार्य्यं मदीयं यदिह किमपि वा तद्भवन्तो विदन्ति
क्लीवं कस्मादकस्मात् वदति मयि मुधा वर्णमेतत् सुवर्णम् ॥

At the end through the intervention of Rājā Bala-bhadra Deva, the judge, a compromise is arrived at by the contending parties.

The work ends with a reference to Bāhādur Shaḥ, the author's patron.

सर्व्वाकूपारपारस्थितमपि सकलं वस्तुजातं समस्तं
प्रस्तं यत् पादपीठं क्षितितलममलं सर्व्वदालंकरोति ।
सोऽसौ भूचक्रवर्त्ती जगदखिलमहाधीरवीराग्रवर्त्ती
प्राज्यं राज्यं विधत्तां नृपतिकुलमणिः साहि बाहादुरेन्द्रः ॥

इयं श्रीनगरी यस्य श्रीमहेश-मनीषिणः ।
निर्म्मितिः प्रस्म निर्म्मातु निर्म्मत्सरमनीषिणाम् ॥

5508.

KṚṢṆA MOHANA KAVI.

3413. नीतिशतकम् । *Nīti-śatakam.*

Substance, country-made paper. 15 × 3 inches. Folia, 9. Lines, 5 on a page. Extent in ślokas, 160. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, faded. Complete.

It contains 108 verses in 4 sargas; the first on childhood in 32 verses, the second on youth in 29 verses, the third on mature age in 28 verses, and the fourth on old age in 19 verses.

Beginning:—

विश्वेशो मे हर परमगीर्व्वाण पत्ये च गौर्य्यौ
नित्यं वृद्धिं जनयतु पदस्यापि बुद्धेः समृद्धेः ।
तस्मै नीतेः शतमिति नमो यो दयानन्दसिन्धुः
कल्पद्रूणां जनकमहितो दीनहीनैकबन्धुः ॥
वाञ्छाविहापितजितचिदशद्रुगण्य [:]
कारुण्यसागरवरावनिदेव-भृत्यः ।
श्रीकृष्णमोहनकविस्तनुतेऽयमन्दं
नाम्नेति नीतिशतकं खलु सौधकन्दम् ॥ २ ॥
... ...
... ...
चिराय दूनो बहिरेत्य गर्भतो
निद्राति वा श्रान्तविचिन्तितोऽर्भकः ।
यथेन्द्रजालं परिवीक्ष्य कौतुकी
संसारचक्रं यमिवद्रसेद्भवम् ॥
ध्रुवं वचोगम्यनियन्त्रणं गतो
गर्भो विमुक्तावकरोद्यदाश्रुतम् ।
सुविस्मृतं तत्तनुजानुपाणिभिः
पशुत्वमित्थं प्रथयंस्तु गच्छति ॥

The works of the author:—

9A, कवीतिनुतिमालिकामकृत रामलीलामृतम्
विचित्रकमले देयं विजययष्टिमत्यद्भुतम् ।
अपूर्व्वसुखराघवं चतुर एव यः संग्रहान्
स एव कविकृष्णमोहन इदञ्च नीतेः शतम् ॥

Colophon :—

इति श्रीकृष्णमोहनकविकृतनीतिशतके वार्द्धकादिश्चतुर्थः सर्गः।

अथ श्लोकसंख्या प्रथमसर्गादेः॥ ३२, २९, २८, १९। समुदायस्य १०८।
समाप्तश्चायं ग्रन्थः।

भवतु भवदवाग्निः केशवो जामदग्निः
नृपतिकुलपलाले यादृगासीत् कराले।
मम रिपुकुलजाले तादृगेवश्च काले
भवचयसुविशाले त्रातु मां मोहशाले॥

श्रीहरिः॥ श्रीरामः॥ श्रीदुर्गा॥ श्रीहरिः शरणम्॥

5509.

3414. नीतिशतकटीका। *Nīti-śataka-ṭīkā.*

By the author himself.

Substance, country-made paper. 14½ × 3 inches. Folia, 17. Lines, 5, 6 on a page. Extent in ślokas, 280. Character, Bengali of the early nineteenth century. Appearance, discoloured. Incomplete at the end. The commentaries on the two concluding verses are lost.

Beginning :—

ॐ नमो गणेशाय।

यत्कोषो हि विवर्द्धते वितरणात् कार्पण्यतः क्षीयते
सर्व्वेषां मुखतः स्फुरत्यपि न कैर्वश्याथवा दृश्यते।
पञ्चाशन्मितवर्णमात्रवपुषा ब्रह्माद्यपारा परा
पायात् साद्भुतवैभवा भगवती विश्वं सदा भारती॥ १॥
येनाष्टादशसंख्यकास्तु जनिता ग्रन्थाः सुकान्ताशयाः
तेषामौरसवद्दशातिरसदाः काव्यादयः (?) पोष्यवत्।
चत्वारोऽपि च संग्रहा निजकृते टीकास्ततोऽनया
काव्यादस्तु सदाम्बुजा इव रसा देवाङ्घ्रिधूलिश्रिया॥ २॥
तेषां नीतिशतामृतोदययुगं कान्तं जयाद्यन्वितं
यच्छिद्रियमपूर्व्वराघवमपि श्रीकृष्णकेलीति च।

कायस्थः कृति-कृष्णमोहन-कविः सद्वृत्तरेखा तथा
नाम्नैषां बङ्गवाजिकेति तनुते टीकां च स श्रीयुतः ॥

अथ नीतिशतकस्य कलापीयकृतिपयसूत्रादिविवरणोपमादिभिः श्लिष्टार्थादिना नीतिशतकनाम ग्रन्थारम्भे विघ्नविघातहेतवे मङ्गलमाचरति । विश्वेश इत्यादि ।

6B, इति श्रीकृष्णमोहनकविकृत-बङ्गवाजिकानाम-टीकायां नीतिशतकस्य प्रथम सर्गः ; 11A, ०द्वितीय सर्गः ; 15B, ०तृतीय सर्गः ।

The 4th is incomplete.

5510.

ANONYMOUS.

5894. नीतिदीपिका । *Nīti-dīpikā.*

Substance, country-made paper. 10 × 4¼ inches. Folia, 2–54. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, discoloured. Incomplete both ends. 43rd, 45th, 46th, 48th, 49th, 51st, 52nd leaves are missing.

Colophons :—

12B, इति नीतिदीपिकायां प्रथमोऽध्यायः ; 24A, ०द्वितीयोऽध्यायः ; 34B, तृतीयोऽध्यायः ; 44A, ०चतुर्थोऽध्यायः ; 53A, ०पञ्चमोऽध्यायः ।

A collection of ślokas, containing wise counsels.

5511.

RĀMACANDRĀGAMĪ.

8451. सिद्धान्तसुधातटिनी । *Siddhānta-sudhā-taṭinī.*

Substance, country-made paper. 10¾ × 4¾ inches. Folia, 10-49. Lines, 11 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh.

A work on diverse topics in the form of a dialogue between husband and wife. The MS. (which is a fragment) contains the colophons of Chapters IV–IX, save that of Chapter VIII, lost in a blank. It begins in the middle of

sl. 15 of the 4th chapter and ends in the middle of sl. 192 of the 10th chapter.

Every chapter begins with the wife's question.

11B, श्रीरामचन्द्रागमिनिर्म्मितायामगाधसिद्धान्तसुधातटिन्यां ।
प्रपञ्चविन्यासपरो व्यरंसीदयं चतुर्थस्तरलस्तरंगः ॥
द्वीपाः कति स्युः कति वा समुद्राः कियत्प्रमाणाः कति वात्र खण्डाः
कीदृक्-भचक्रं सकलं तदेतद्वदागमाम्भोजसरोजबंधो ॥
आकर्णयाकर्णविलोलनेत्रे गोत्राः प्रमाणं गगनस्थितिं च ।
श्रुत्वा सरोजाक्षि यदा+सित्वं परं प्रमोदं स्मितचारुवक्त्रे ॥

14B, श्रीराम०
प्रपञ्चविन्यासपरः समाप्तः स्यात् पंचमोयं तरलस्तरंगः ॥
सदा समुद्भावितपंचरात्रा विपश्चितस्ते खलु वैष्णवेन्द्राः ।
द्वात्रिंशता तत्त्ववरैः प्रकाश्यं प्रपंचमुच्चस्तनि संगिरन्ते ॥
नित्यं सदानन्दघनप्रकाशं ज्योतिः परं यत् परितो जज्म्भे ।
तद्वासुदेवाख्यमुशन्ति तत्त्वं मनः ययाचित् कलया विभिन्नम् ॥

17A, श्रीराम०
प्रपञ्चविन्यासपरो व्यरंसीत् षष्ठः समुद्यत्प्रमोदस्तरंगः ॥
नित्यस्य तस्यापि परस्य पुंसः कथं जनुर्नाम कथं स्मृतिश्च ।
संदेहमाप्नोमि विचिन्तयन्ती तत्त्वं तदाचक्ष्व विचक्षणात्मन् ॥

22A, श्रीराम०
प्रपञ्चविन्यासपरः समाप्तः स्यात् सप्तमोयं तरलस्तरंगः ॥
अपि नाम कथं भवार्णवस्तरणीयस्तमुपायमाशु मे ।
वद येन विधूतकल्मषः परमुच्चैः पदमारुरुक्षति ॥
प्रियतमे कथयामि त्वमुन्मनीभव मनागपि मा घृणा सुव्रते ।

37A, श्रीरामचन्द्रा०

गुर्व्वादिवैशद्यपरो ग्रथ्स्तीदयं विशुद्धो नवमस्तरंगः ॥

अथ नित्यसमर्च्चनप्रकारं कथयाकर्णविलोचन क्रमेण ।

हृदयाञ्जलिना हि यत् प्रसादात् परमब्रह्मरसं धरन्ति धीराः ॥

प्रत्यवैति पुरुषो न्मगेच्छ्णो यत्र कर्म्मणि कृतेन नित्यशः ।

तत्तु नित्यमुदितं मनीषिभिः स्नानहोमसुरपूजनादिकम् ॥

5512.

ANONYMOUS.

640. विबुधोपदेशः । *Vivudhopadeśaḥ.*

For the manuscript see L. 1462.

It enumerates all things which a Sanskrit scholar should know.

For instance पूर्य्यः or cities in leaf 4B, line 2 :—

काशी, कोशांवी, कांची, कुशावती, माहीश्मती, मथुरा, मिथिला, मायावती, द्वारवती, श्रावस्ती, अयोध्या, चम्पा, भोगवती, उज्जयिन्याद्याः १२ ॥ ६ ॥

देशाः in leaf 4A, line 9 :—

काशी, कोशल, कुश, कर्णाटक, कलिङ्ग, काम्बोज, कीकट, कामरूप, केरल, उत्कल, काश्मीर, करुष, मरु, मत्स्य, मगध, मद्र, द्रविड़, मालव, अङ्ग, बङ्ग, कलिङ्ग, गान्धार, गुर्ज्जर, जाङ्गल, हैहय, हार, हूर, तंगण, त्रिगर्त्त, पाण्ड्य, पारसीक, पाञ्चाल, चीन, चोल, शूरसेन, सिन्धु, सौवीर, सौराष्ट्र, आनर्त्तादयः ॥ ३६ ॥ प्र ॥

शकुनयः in leaf 10A, line 8 :—

कादम्ब, केकि, कोकिल, कीर, कलरव, कपोत, चटक, कङ्कु, कुरर, कोयष्टि, कलिङ्ग, काकंठ, काक, काकोलूक, पिङ्गल, कलविङ्क, कङ्क, कोक, कारण्डव, किकि, दीवि, क्रौञ्च, कोशिक, कोरकादयः ॥ ५ प्र ॥

5513.

KEVALA-RĀMA.

10575. अभिलाषशतकम्। *Abhilāṣa-śatakam.*

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 11, of which the 10th is missing. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 264. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Pious desires in a century of verses.

Colophon :—

इति श्रीज्योतिषराय-केवलरामविरचितं अभिलाषशतकं समाप्तम्।

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः।

धातुर्मोहविघातकि व्रजवधूप्रोत्साहसन्दातरि
गोगोपव्रजमन्दरी-प्रणयतो गोवर्द्धनोद्धर्त्तरि।
कालीयाहिमदप्रहर्त्तरि धिया ब्रह्माण्डनिर्म्मातरि
केशीकंसनिकृन्तकर्त्तरि मनोभूयाद् बलभ्रातरि॥ १॥

End :—

शिवशौरिपदाब्जपूजनप्रतिभाभावितनत्पदाश्रनः।
अभिलाषशतं मनोहरं कुरुते केवलरामनामकः॥

5514.

NĪLA-KAṆṬHA.

8302. कलिविडम्बनम्। *Kali-viḍambanam.*

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 120. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति कलिविडम्बनं नाम प्रकरणं कविनीलकण्ठरचितम्।

Post Colophon :—

कामदेव-रामकृष्णेन लिखितं सद्बुद्धे श्रियै च भूयात् प्रेक्षकाणां।

It teaches some measures ensuring easy success in the professions of the paṇḍita, the astrologer, the physician, the priest, and so on—being eminently suited to the Kali age.

Beginning :—

श्रीरामाय भक्तागणोत्पलविधवे नमः ।

न भेतव्यं न बोद्धव्यमश्राव्यं वादिनो वचः ।
झटिति प्रतिवक्तव्यं सभासु विजिगीषुभिः ॥
असम्भ्रमविलज्जत्वमवज्ञा प्रतिवादिनि ।
हासो राज्ञः स्तवश्चेति पञ्चैते जयहेतवः ॥ २ ॥
उच्चैरुद्घुष्य जेतव्यं मध्यस्थश्चेदपण्डितः ।
पण्डितो यदि तत्रैव पक्षपातोऽधिरोप्यताम् ॥ ३ ॥
लोभो हेतुर्धनं साध्यं दृष्टान्तस्तु पुरोहितः ।
आत्मोत्कर्षो निगमनमनुमाने स्वयं विधिः ॥ ४ ॥

There are 100 verses divided into ten daśakas.

End :—

यत्र भार्य्यागिरो वेदा यत्र धर्म्मोऽर्थसाधनम् ।
यत्र स्वप्रतिभाज्ञानं तस्मै श्रीकलये नमः ॥ ९ ॥
काममस्तु जगत् सर्व्वं कालस्यास्य वशंवदम् ।
कालकालं प्रपन्नानां कालः किं न करिष्यति ॥ १० ॥

Colophon :—

कविना नीलकण्ठेन कलेरेतद्विडम्बनम् ।
रचितं विदुषां प्रीत्यै राजस्थानानुमोदनम् ॥

5515.

ANONYMOUS.

8219. लक्ष्मीसरस्वती-विवादः ।

Lakṣmī-Sarasvatī-vivādaḥ.

Substance, country-made paper. 11 × 5¾ inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Character, modern Nāgara. Extent in ślokas, 110. Date, Samvat 1958. Appearance, fresh. Complete.

Beginning :—

ब्रह्मेन्द्रोपेन्द्रमुख्यत्रिदश(स) परिवृढश्रीगिभास्वत् सुधर्म्मा
सिन्धोरावर्त्तसान्द्रध्वनिरिव विलसद् गद्यपद्यप्रवाहः ।
नानालंकारछंदोगुणगरिमगुणग्रामविश्रामबंधुः
श्रीभारत्योर्विवादः कलयतु सततं शर्म्म निर्म्मत्सराणां ॥ १ ॥

लक्ष्मीः ।

यत्राहं तत्र भोगाः कति कति न पुनः पूर्त्तखातप्रयोगाः
संयोगाः सत्सुखानां विलयमपि तथा यान्ति ये विप्रयोगाः ।
कीर्त्तिस्तेषां हि येषां भवनमधिगता ते गुणानां निधानं
वाचाले वर्व्वरे त्वं कथमिह रमया स्पर्द्धसे वाणि सार्द्धं ॥

सरस्वती ।

आस्ये यस्याहमास्ये तमिह निजगुणैः पूरयित्वा नृपाणां
पूज्यं पीयूषशुभ्रैः प्रचुरतरलसद्गद्यपद्यैष्करोमि ।
त्वं तावद्यस्य कस्याप्यपि खलु भवनं भावयित्वा विधत्से
बुद्धिभ्रंशं तदेतत् वत वत कमले चञ्चले मुञ्च गर्व्वं ॥

Thus Lakṣmī and Sarasvatī speak alternately, each praising herself and denouncing her rival; and in the quarrel the former succeeds in silencing the latter.

End :—

रे रे वाणि त्वमसि पिशुना त्वामभी बुद्धिहीना
विद्यावन्तो जगति कतिचिद्दावदूके भजन्ति ।
योगोपास्ति प्रचुरगतयो वर्व्वरामेव मत्वा
तत्त्वज्ञानैर्विमलमतयो मौनमेवाश्रयन्ति ॥

Colophon :—

इति श्रीलक्ष्मीसरस्वत्योर्विवादपुस्तकं समाप्तिमगमत् ।

Post Colophon :—

श्रीसंवत् १९५८ मिति जेष्ठ वदी ३ अमावस शनौ शुभम् सूर्य्य-
ग्रहणे लिखितं रघुनाथमालवीयेन काशीजी गायघाटनिवासिना

वाले वीरकी गल्ली ॥ द्वितीयप्रहरदिवसे समाप्तिः ॥ वगला-
देव्यै नमः ।

The name of the former owner of the MS. (Vājapeyī Raghu-nātha Mālavī) is written in a later hand and something is written in Urdu.

Then in the original hand—

विद्वानेव हि जानाति, etc.

श्रीसंवत् १९५८ मि अधिक आषाढ़ कृष्ण १४ चतुर्दशी रवौ ।

5516.

TRIPĀṬHĪ VIŚVAMBHARA.

8285. कमलासरस्वतीवादः ।

Kamalā-sarasvatī-vādaḥ.

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 120. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1804. Appearance, old and discoloured. Complete.

Colophon:—

इति श्रीमत्त्रिपाठिविश्वम्भरकविरचितः कमला-सरस्वतीवादः समाप्तः ।

Post Colophon:—

शुभमस्तु । समाप्तोयं पुस्तकं । संवत् १८०४ शाके १६६९ ।
श्रावणे कृष्णपक्षे च अष्टम्यां शनिवासरे ।
लिः भोरानाथेन महामायाप्रसादतः ॥
सहिजादपुर अकवरपुरनगरे वसतु—
भोरानाथेन वेदाभ्रवह्निन्दुयुतहायने ।
संवादः श्रीसरस्वत्योरालेखि श्रावणे सिते ॥

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीमत्त्रिपाठिविश्वम्भरचरणसरोजाभ्यां नमः ॥

आसीन्नारदवचनोत्तेजितयोः स्त्रीस्वभावेन ।
अहमहमिका निकामं कदापि कमलासरस्वत्योः ॥
स्रग्धरया शिखरिण्या वसन्ततिलकेन मालिन्या
धरणीन्द्रवच्चिकाभ्यां जगाद कमला सरस्वती चान्यैः ॥

लक्ष्मीः ।

जानासि त्वं सरस्वत्यपरम रमया स्पर्द्धनादर्द्धते किं
योग्यत्वं शब्दमालेश्वरि जनविदिते फल्गुना वल्गनेन ।
येषां देवी प्रसन्ना त्वमसि कथय तैर्मूर्द्धवाधां विहाय
प्राप्तं वा प्राप्यते वा सुखमुदरभृतिव्याकुलैः किं कदाचित् ॥

End :—

विश्वम्भरकविरचितं वादं कमलासरस्वत्योः ।
पठति सदा यः स भवति वसतिः कमलासरस्वत्योः ॥

There are altogether 50 verses.

5517.

ANONYMOUS.

8214. लक्ष्मीचरित्रम् । *Lakṣmī-caritram.*

Substance, country-made paper. $6\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 8. Lines, 5 on a page. Extent in ślokas, 50. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति लक्ष्मीचरित्रं समाप्तं ।

Post Colophon :—

श्रीरस्तु यस्य पुस्तीयं ॥ नरनारायणः ॥ गुरुचेला ॥ माता-
पिता ॥

On the means of obtaining prosperity. See L. 586.

5518.

DHĪREŚVARA.

9845. विद्यामञ्जरी । *Vidyā-mañjarī.*

By Keśava Miśra's son Dhīreśvara.

Substance, country-made paper. 8½ × 3 inches. Folia, 11. Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 100. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

A short poem in two chapters, dwelling on the merits of learning. Composed in Śaka 1736.

Beginning :—

ॐ नमो गणेशाय ।

श्रीविद्या मदवदनविवराद् भारतीं द्योतयन्ती
विघ्नध्वान्तं तरणिरिव सोपक्रमे नाशयन्ती ।
ज्योतीरूपा जयति जननी पिष्टपानां रसज्ञा
कोष्ठां स्थित्वा वचननिपुणं मानवं या करोति ॥
स्वैरक्रीड़ानुरक्तो दिनकरतनयातीरनीपाङ्घ्रिपस्य
मूले गोपालिकानां पृथुकमृगदृशामंशुकानाहरद्यः ।
गोपांश्चापात् सुरेशे परिकिरति जगत् प्राणयत्यश्मवर्षं
विभ्रद् गोत्राधरं यो मञ्जितचरितकस्तं नमामीष्टसिद्धै ॥ इत्यादि

End :—

मनुष्ययोनावुपलब्धजन्मनो
विद्यार्ज्जने यस्य मनो न वर्त्तते ।
तमेव सृष्ट्वा विधिनाब्धिकाञ्चिका
स्वयं कृता भारवती न संशयः ॥ २६ ॥
श्रीविद्यामञ्जरीयं शिशुसकलमुदे केशवाचार्य्यसूनु-
श्रीमद्धीरेश्वरेणारचि मकरमिते भास्करे भूमिपुत्रे ।
शाके १७३६ षड्वक्त्र-वक्त्राज्वरनयनहरिदाजि-वाजीन्द्रवाजि-
प्रामाण्ये वाजिमानेऽह्नि गिरिशसमोल्लासपक्षे प्रदोषे ॥

Colophon :—

इत्याचार्य्यवंश्य-कामरूपीय श्रीधीरेश्वरशर्म्मभट्टाचार्य्यविरचितायां श्रीविद्यामञ्जर्य्यां द्वितीय स्तवकः ।

5519.

LAKṢMĪ NĀRĀYAṆA.

10324. धिक्पञ्चकम् । *Dhik-pañcakam.*

Substance, country-made paper. 6 × 4¼ inches. Folium, 1. Lines, 9 + 8. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमल्लक्ष्मीनारायणविरचितं धिक्पञ्चकं समाप्तम् ।

Beginning :—

पानीयं मानवैर्यैः परमकुशलदं देवनद्या न पीतं
श्रीरामस्यामलं यैर्व्रजिनवनदवं सद्यशो नेह गीतम् ।
तत्त्वज्ञानाय शास्त्रं गुरुपदकमलं प्राप्य ये+रधीतं
धिक् तान् धिक् तान् धिगेतान् कथयति नितरां कीर्त्तनस्थो मृदङ्गः ॥

There are 5 such ślokas having, for their burden, the last line, quoted above.

5520.

8310. मदनमुखचपेटिका । *Madana-mukha-capeṭikā.*

Substance, country-made paper. 10½ × 4½ inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 160. Character, modern Nāgara. Date, Saṃvat 1938. Appearance, fresh. Complete.

A slap on the face of Cupid.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

द्विरदवदनमङ्के सन्दधानां गुहञ्च
क्षितिधरवरकन्यां सन्दधानं निजाङ्के ।

शशिनिभमिभकृत्तिं छादयन्तं जटीलं
चिदशसुरगभूषं शम्भुमीशानमीडे ॥ १ ॥
कश्चित् परित्यक्तसुताङ्गनादिकः श्रुतिज्ञशास्त्रज्ञवरः स्मराकृतिः ।
क्वचित् प्रदेशे परमेश्वरं मुदा तस्थौ हृदि ध्यातुमना मुमुक्षुः ॥ २ ॥
सर्व्वाङ्गसौन्दर्य्यभराभिरामा रामाभिरामाभरणा सखीवृता ।
कामागमज्ञाथ विहर्त्तुकामा दैवेन काचित्तमगात् प्रदेशम् ॥ ३ ॥
अथातिपुष्टाङ्गमनङ्गकान्तं शान्तं रहःस्थं समुदीक्ष्य साङ्गना ।
मनोभवासह्यशराभिताड़िता सखीर्विहायाभिससार तं रहः ॥

Then follows a dialogue between a young lady and a recluse, she trying to allure his mind and he rejecting her offer sternly.

End :—

वर्षे द्वीपेन्द्रनन्दक्षितिपरिकलिते (१९१७) वैक्रमे मास्यथोर्ज्जे
कृष्णे जीवे दशम्यां वचनततिमिमां मोहभेत्रीं रिरंसोः ।
कस्याश्चित् कस्यचिच्च स्मरजयिमनसो दीर्घदृष्टेर्मुमुक्षोः
लक्ष्मीनारायणोऽहं बुधजनरुचये काशिकायामकार्षम् ॥ १२० ॥
मदनमुखचपेटिकामिमां यो
हृदि निदधाति च नापि शास्त्रमन्यत् ।
जय(मदिनि)मदन-चपेटिकामुदग्रां
मदनमुखे स दधात्यतीव धीमान् ॥ १२१ ॥
मालिन्येकोपजातीनां शतमष्टादशाधिकं ।
स्रग्धरा पुष्पिताग्रैका पथ्यावक्त्रं च वा त्विह ॥

Colophon :—

इति श्रीमत्कौशल्यगोत्रोद्भव-लक्ष्मीनारायणशर्म्मणा विरचिता मदनमुखचपेटिका समाप्ता ।

Post Colophon :—

शिवम् । इति ।
संवत् १९३८ भाद्रमासे शुक्लपक्षे । ७ ॥ मङ्गलवासरे ॥

5521.

8226. परनारीरतिनिषेधपञ्चकम् ।

Para-nārī-rati-niṣedha-pañcakam.

Substance, country-made paper. $6 \times 2\frac{1}{2}$ inches.

One leaf only containing on one side only 5 ślokas, prohibiting intercourse with another's wife.

Colophon :—

इति श्रीकौशल्यगोत्रोद्भव-श्रीहजूरिशर्म्मात्मज-लक्ष्मीनारायण-
शर्म्मणा विरचितं परनारीरतिनिषेधपंचकं समाप्तम् ।

Beginning :—

मनसापि न चिन्तयेद्बुधः परयोषां रमणार्थिनीमपि ।
दशकंधरवालिकीचकाः परयोषापरिसेवनाद्धताः ॥

On the other side of the leaf there are 3 ślokas from Vidagdha-mukha-maṇḍana in a different hand.

5522.

RAGHU-NĀTHA.

9903. कलिगुणाष्टकं । *Kali-guṇāṣṭakam.*

Substance, country-made paper. 11×5 inches. Folium, 1. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 15. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

It describes the iron age in eight stanzas. A salutation to Kali.

Beginning :—

ॐ नमः श्रीशङ्कराय ।

अल्पायुरल्पवपुरल्पसुखाल्पतल्पा-
कल्पातिजल्पमपलापकलापमुच्चैः ।
जागर्य्यते विदधतेऽनुदिनं विवेक-
धैर्य्यव्रतेभहरये कलये नमस्ते ॥

कालात्मने कलहकामसुलोभमोह-
मात्सर्य्यदम्भमदकाननसंविकाशिन् ।
सन्तोषशील-शुभशान्ति-सुशीलहारिन्
साक्षाद् वसन्तरुचये कलये नमस्ते ॥ इत्यादि ।

End :—

इत्यष्टकं कलिगुणं रघुनाथसूक्तं
ये नित्यदा परिपठेयुरनुप्रयुक्ताः ।
तेभ्यः कलिर्निजगुणान् परिहृत्य तुष्टः
सद्वासनां वितरतां न नुतिप्रियाः के ॥

VI. RIDDLES.

5523.

DHARMA-DĀSA.

8552. विदग्धमुखमण्डनम् । *Vidagdha-mukha-maṇḍanam.*

Substance, country-made paper. 11 × 4½ inches. Folia, 26. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 400. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1654. Appearance, old.

Last Colophon:—

इति धर्म्मदासविरचितं विदग्धमुखमण्डनं समाप्तमिति ।

इति चतुर्थः परिच्छेदः समाप्तः ।

Post Colophon:—

श्रीरामचन्द्राय नमः ।

युगशररसचन्द्रैः सम्मिते विक्रमाब्दे (1654)

तुरगयुजि सुमासे क्वः ... ...

Copied in 1598 A.D. A well-known book of riddles.

5524.

9673. *Vidagdha-mukha-maṇḍanam.*

Substance, country-made paper. 12½ × 5½ inches. Folia, 12. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 388. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete in four chapters.

Beginning:—

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

सिद्धौषधानि भवदुःखमहागदानां

पुण्यात्मनां [परम]कर्णरसायनानि ।

प्रक्षालनैकसलिलानि मनोमलानां

शौद्धोदनेः प्रवचनानि चिरं जयन्ति ॥ १ ॥

जयन्ति सन्तः सुकृतैकभाजनं

परार्थसम्पादनसद्व्रतस्थिताः ।

करस्थनीरोपमविश्वदर्शिनः
जयन्ति वैदग्ध्यभुवः कवेर्गिरः ॥ २ ॥
आक्रान्तेव महोपलेन मुनिना शप्तेव दुर्वाससा
सातत्यं बत मुद्रितेव जतुना नीतेव मूर्च्छां विषैः ।
बद्धेवातनुरज्जुभिः परगुणान् वक्तुं न शक्ता सती
जिह्वा लोहशलाकया खलमुखे विद्धेव संलक्ष्यते ॥ ३ ॥

12B. स्थानच्युतकजातिः

भिक्षवो रुचिराः सर्व्वे सुरसाश्च जनप्रियाः ।
क्षमायामतिसंपन्ना दृश्यन्ते मगधे परं ॥ ६७ ॥
सत्यशीलो दयोपेतो दाता शुचिरमत्सरः
जिनः सर्व्वात्मना सेव्यः पदमुच्चैरभीप्सता ॥ ६८ ॥

व्यञ्जनच्युतकजातिः

स्फोटयित्वाक्षरं किञ्चित् पुनरन्यस्य दानतः ।
यत्रापरो भवेदर्थस्तद्दत्ताक्षरं हि तत् ॥ ६९ ॥
सदागतिहतोच्छ्रायः तमसो वशतां गतः ।
अलमेष्यति दीनोऽयं विधुरेकः शिवं स्थितः ॥ ७० ॥
पूर्णचन्द्रमुखी कन्या कामिनी निर्म्मलाम्बरा ।
करोति कस्य ना स्वान्तं एकान्तमदनातुरम् ॥ ७१ ॥
इति च्युतदत्ताक्षरजातिः ।

Colophon:—

इति श्रीधर्म्मदासविरचिते विदग्धमुखमण्डने चतुर्थः परिच्छेदः समाप्तः । ४ ।

5525.

10754B. *Vidagdha-mukha-maṇḍanam.*

Substance, country-made paper. $12 \times 2\frac{3}{4}$ inches. Folia, 30. Lines, 5 on a page. Character, Bengali. Date, Śaka, 1640. Appearance, old and discoloured. Complete.

Colophon:—

इति विदग्धमुखमण्डने चतुर्थः परिच्छेदः । समाप्तोयं ग्रन्थः ।

Post Colophon:—

श्रीकृष्णगतिदेवशर्म्मणो लिपिरियं पुस्तकञ्च । श्रीश्रीगोपीनाथ-चरणं शरणं ममास्तु । श्रीरस्तु मयि लेखके । शकाब्दाः १६४० । मल्लवंशस्य सन १०२४ साल तेरिख ११ पौष ।

5526.

10794A. *Vidagdha-mukha-maṇḍanam.*

Substance, country-made paper. 14 × 2¼ inches. Folia, 28. Lines, 4 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, discoloured and old. Complete.

Last Colophon:—

इति धर्म्मदासकृते विदग्धमुखमण्डने चतुर्थः परिच्छेदः । समाप्तश्चायं विदग्धमुखमण्डननामा ग्रन्थः ।

5527.

7778. *Vidagdha-mukha-maṇḍanam.*

Substance country-made paper. 9½ × 4¼ inches. Folia, 28. Lines, 8 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon:—

इति श्रीविदग्धमुखमंडनं संपूर्णम् ।

After the colophon there are 6 lines, containing stray verses.

A well-known book of riddles, printed in Hæberlin's Sanskrit anthology.

5528.

7798. *Vidagdha-mukha-maṇḍanam.*

Substance, country-made paper. 10¼ × 4½ inches. Folia, 13. Lines, 13 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Incomplete. Up to *Vindu-cyutaka* in the fourth pari-ccheda.

5529.

11145. *Vidagdha-mukha-maṇḍanam.*

Substance, country-made paper. 10 × 5½ inches. Folia, 3. Lines, 13 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh.

Three leaves of Vidagdha-mukha-maṇḍana, the well-known enigmatology. The first leaf is marked with the letter वि० मु०.

5530.

8239. *Śravaṇa-bhūṣaṇam.*

A commentary on Vidagdha-mukha-maṇḍanam.

By Nara-hari Bhaṭṭa.

Substance, country-made paper. 10 × 4¼ inches. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured.

A fragment containing commentary on some verses of the third and on the fourth chapter in its entirety.

Last Colophon :—

इति श्रीनरहरिभट्टविरचिते श्रवण-भूषणे चतुर्थः परिच्छेदः ।

See L. 2692 where the author is called Vallālatanaya.

5531.

8337. *Vidagdha-mukha-maṇḍanam.*

With Tārā-candra's commentary, entitled Vidvan-manoharā.

Substance, country-made paper. 9½ × 4 inches. Folia, 44–76. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured.

A fragment from the 17th śloka of the third chapter to the end.

Last Colophon of the text :—

इति श्रीधर्म्मदासविरचिते विदग्धमुखमण्डने चतुर्थः परिच्छेदः ।

Last Colophon of the commentary :—

इति श्रीताराचन्द्रविरचिता विद्वन्मनोहरा समाप्ता ।

Commentary ends :—

कोषाननेकानवलोक्य टीका कायस्थचूडामणिना कृतैषा ।
ताराभिधानेन सतां कवीनामाचन्द्रतारं रमतान्मनांसि ॥

5532.

KĀŚĪ-NĀTHA.

8257. **दृष्टकूटार्णवः ।** *Dṛṣṭa-kūṭārṇavaḥ.*

A collection of riddles.

By Kāśī-nātha, son of Pāṇḍu-raṅga Parava.

Written on the blank side of Revenue-department form from the Commissioner to the Collector. Character, Nāgara. Saṃvat, 1961. Appearance, fresh.

Colophon :—

इति श्रीपरवोपाह्व-पाण्डुरङ्गात्मजकाशीनाथविरचिता दृष्ट-कूटार्णव समाप्ता ।

Post Colophon :—

रामचन्द्रे नमः । सरस्वतये नमः । संवत् १९३६ कार्त्तिक शुक्ल चतुर्थी । हाल संवत् १९६१ आषाढ़ कृष्णसप्तमी भौम-वासरे ।

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ दृष्टकूटार्णव लिख्यते । केशवं पतितं दृष्ट्वा, etc., etc.

5533.

8457. **प्रहेलिकासारः ।** *Prahelikā-sāraḥ.*

Substance, country-made paper. $11\frac{1}{4} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3. Lines, 8, 9 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीपरवोपाह्वपांडुरंगात्मज-काशिनाथविरचिता प्रहेलिका-सारस्समाप्ता ।

Post Colophon :—

सं १९३४ वैशाख कृष्ण तृतीया हाल सं १९६१ कार्त्तिक कृष्ण प्रतिपदा सोम्वासरे ।

मालवीय रघुनाथस्येदम् पुस्तकम् ।

There are 42 ślokas, containing riddles.

Beginning :—

अपदो दूरगामी च साक्षरो न च पंडितः ।
अमुखः स्फुटवक्ता च यो जानाति स पंडितः ॥
वने जाता वने त्यक्ता वने तिष्ठति नित्यशः ।
पण्यस्त्री नतु सा वेश्या यो जानाति स पंडितः ॥

End :—

जाता शुद्धकुले जघान पितरं हत्वापि शुद्धा पुनः
स्त्री चैषा वनिता पितैव सततं विश्वस्य या जीवनम् ।
संगं प्राप्य पितामहेन जनकं प्रासूत या कन्यका
सा सर्व्वैरपि वन्दिता क्षितितले सा नाम का नायिका ॥ ४२ ॥

5534.

8371. समस्यादीपः । *Samasyā-dīpaḥ.*

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 7. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 175. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीपर्व्वोपाख्यपाण्डुरंगात्मजकाशीनाथविरचिता समस्यादीपः समाप्तः ।

Post Colophon :—

यादृशमित्यादि—मालवी-रघुनाथस्येदं पुस्तकं काश्यां त्रिलोचने ।

Beginning :—

सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् ।
दलितश्चकितश्छन्नस्तवसैन्ये विसर्पति ॥

कामं कामदुघं धुङ्मिचाय वत्साय च ।
वयं धीरैप्रदानेन सर्व्वान् कामानशीमहि ॥ २ ॥
असमाने समाना त्वं भवित्वा कलहे मम ।
इति मत्वा ध्रुवं मानी म्रगात् सिंहः पलायते ॥ ३ ॥

There are 76 ślokas, containing problematic lines or words, which a poet would be asked to give a sense to and to put in a śloka, in his own way.

5535.

HIMA-KARA ŚARMĀ.

8268. संसारविहारकाव्यं । *Saṃsāra-vihāra-kāvyam.*

Substance, country-made paper. 9 × 4 inches. Folia, 2. Lines, 11 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured.

Ślokas marked 6–20, containing riddles and their commentaries.

Sl. 7. तदैव भविता मत्तो व्योमयुग्मयुतो विधुः ।
स्वार्थं इत्थं ब्रुवन् विद्वान् विदुष्या अग्रतोऽगमत् ॥
अत्र मुद्राशतं दास्यामीति नायकस्योक्तिर्गुप्ता ॥ ७ ॥

Sl. 20. सुखायोभयशुक्रस्य सुरतेऽस्तु निपात्यता ।
सिद्धये कतिशब्दादेरिव व्याकरणादये ॥ २० ॥

The last verse is not numbered.

काव्यं हिमकरेणोक्तमिदं विषयिणां मुदे ।
यो दोषं विषये जानन् विषयी स हि शूकरः ॥

Colophon :—

इति श्रीविद्वद्वरसदुपाध्यायपण्डितद्विजराज-श्रीहिमकरशर्म्म-विरचितं संसारविहारनामकं काव्यं सम्पूर्णम् ।

5536.

ANONYMOUS.

9367. **प्रहेलिकापह्नुतिकूटाख्यानम् ।**

Prahelikāpahnuti-kūṭākhyānam.

Substance, country-made paper. 9½ × 4 inches. Folia, 9. Lines, 5, 7 on a page. Extent in ślokas, 100. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

Beginning :—

अपादो दूरगामी च साक्षरो नच पण्डितः ।
अमुखः स्फुटवक्ता च यो जानाति स पण्डितः ॥

End :—

लब्धं जन्म मनुश्रिया स्वयमपि त्रैलोक्यभूषाकरः
+ + + परमेश्वरोऽभ्युपगतस्तेनापि मूर्द्धा धृतः ।
वृद्धिं शीतकरस्तथा न गमितः क्षीणः परं प्रत्यत
प्रायः प्राकृतनकर्म्मैव (?) बलवत् कः कस्य कर्त्तृक्षमः ॥

5537.

ANONYMOUS.

10114. **प्रहेलिकाकौतूहलम् ।** *Prahelikā-kautuhalam.*

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 9–13 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, discoloured.

A collection of stray verses, called प्रहेलिकाकौतूहल by the last owner of the MS.

5538.

ANONYMOUS.

10834 C. **काव्यकुठारः ।** *Kāvya-kuṭhāraḥ.*

Substance, country-made paper. 15 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance discoloured. Complete.

Colophon :—

इति काव्यकुठारः समाप्तः ।

A collection of ślokas, containing riddles, some of which are well known.

Beginning :—

गोगजवाहनभोजनभक्षोद्भूतपमित्त्रसपत्नजप्रचोः ।
वाहनवैरिक्षतासनहृष्टा त्वामिह पातु जगत्त्रयतुष्टा ॥

End :—

रवेः कवेः किं, etc.

There is a stray leaf, containing the beginning of a drama.

5539.
ANONYMOUS.
10328.

Substance, country-made paper. 12½ × 5 inches. Folia, 12. Written, in some leaves, lengthwise, and in some breadthwise. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, discoloured.

A collection of verses, containing riddles, which are explained.

5540.
ANONYMOUS.
10360.

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 6. In tri-pāṭha form. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh.

It contains riddles along with their explanations.

On the obverse of the first leaf :—

दृष्टकूटटीका मकुंदलाल कृते ।

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

पानीयं पातुमिच्छामि त्वत्तः कमललोचने ।
यदि दास्यसि पास्यामि नो दास्यसि पिवाम्यहं ॥

Commentary :—

अत्र स्थलद्वये दासी असीतिच्छेदः, etc., etc.

5541.

ANONYMOUS.

9617. **सीताविनोदकाव्यम् ।** *Sītā-vinoda-kāvyam.*

Substance, country-made paper. 9½ × 5 inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 120. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1906. Appearance, tolerable. Complete.

This is a short poem about Sītā describing how she felt during her separation from Rāma, in an enigmatical style.

Beginning:—

श्रीमते हयग्रीवाय नमः ।

स्वयोनिभच्यध्वजपुत्रपौत्रतातात्मजाधीशपुरोगभक्तेः ।
पुत्रान्तकृद् भ्रातरमस्मि वन्दे वार्त्तेशकेतूद्भटभूत-दूतम् ॥ १ ॥

पद्मालयारिपतिशेखरपत्रनाथ-
द्विट्छत्रुसूनुरजलालितपादपद्मं ।
पायात् खगाङ्कजमुखो वसुनाग्रजात-
कण्ठः कुजापतिरसौ भवतो विपद्भ्यः ॥ २ ॥

वः पातु दुर्य्योधनवामनेत्रा पुत्रीपतेः पुत्रधरस्य धूर्त्ताः ।
कामारिजो रोजसुतापतिश्च स्मरारिसूनुः स्मरजः स्मरारिः ॥ ३ ॥

End:—

वर्णमादिमङ्गभ्यपसूनोरङ्गजस्य जगतोऽग्रहं परं भु ।
गोत्रनाथप्रथमं हरिवंशमीमको जनकनन्दिनीपतिं ॥ ३६ ॥

Colophon:—

इति श्रीसीताविनोदकाव्यं समाप्तं ।

Post Colophon:—

रिपुनभोऽङ्कविधुप्रमितेऽब्दके रविसुतेऽहनि पौषसिते दले
प्रथितिथावलिखत् धरणीसुतापतिपदो धरणीतनयारसम् ॥

श्रीः

5542.

LAKṢMĪ NĀRĀYAṆA.

10325. समस्यापूर्त्तिः । *Samasyā-pūrttiḥ.*

A strip of country-made paper, written in modern Deva Nāgara, containing 16 verses by Lakṣmī-Nārāyaṇa—eight having for its burden the riddle: सिन्दुरबिन्दुर्विधवाललाटे and the other eight with the burden अन्धः पश्यति रात्रिमध्यसमये पूर्णं रवेर्मण्डलम् ।

5543.

LAKṢMAṆA.

9010. समस्यार्णवः । *Samasyārṇavaḥ.*

Substance, country-made paper. 9 × 3 inches. Folia, 28. Lines, 6, 13 on a page. Extent in ślokas, 2,600. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Complete in 28 leaves.

5544.

8253. *Samasyārṇavaḥ.*

Substance, foolscap paper. 11 × 4½ inches. Folia, 26. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 575. Character, modern Nāgara. Appearance fresh. Complete.

A collection of riddles.

Beginning:—

लक्ष्म्यालिङ्गितसर्व्वाङ्गं वाकर्णां अतिलोचनं ।
पञ्चवक्त्रं चतुःपादं वन्दे षट्करमच्युतं ॥
तत्पक्षपातविशदं विशदोक्तिपूर्णां
अक्षोभ्यमादिकविभिः न वितर्कितान्तं ।
तत् साम्प्रतं कथमहं न वदामि वाग्भिः
आकाशभेद इव किं न सुखाय वक्तुः ॥
वेदावसानविदितेपि वदन्ति मानं
भेदं भ्रमादिव कथं कवयोऽप्यभेदं ।

संज्ञादरादरपराः किमु कल्पयन्ति
न स्रग्भुजङ्गमम्रतायतसर्व्वगात्रम् ॥
न मे भीतिर्न मे कामः ख्यातावपि न मे मनः ।
बालान् क्रीड़यितुं लोके समस्यार्णवमुच्यते ॥
अत्र बालास्तु कवयः शब्दजालकृतश्रमाः ।
कविताशक्तिसम्पन्ना यशोऽभिमानिनश्च ये ॥
समस्याब्धिमिषादत्र किञ्चिदन्यदुदाहृतम् ।
तत्तद् गृह्णन्तु रे बाला यद्बुद्धिरस्ति माधवे ॥
समस्यापूर्त्तिकौशल्यं न तदेव प्रयोजनम् ।
किञ्चिदन्यदनारब्धकर्म्मणां प्राप्यमाग्रहात् ॥
यश्च निर्विषयी लोके विषयो निर्विशेषकः ।
तयोः सम्बन्ध एवात्र द्रष्टव्यो ज्ञानचक्षुषा ॥

End :—

उपक्रमे यथा प्रोक्तं तथेदानीं विलिख्यते ॥ १ ॥
न मया यत्साम्प्रतं ग्रन्थः कृतोऽयं यत् पुरातनः ।
नो चेत् कथमहो जातः नवं किञ्चिन्न जायते ॥
गते कलौ यदुत्पन्नमुत्पत्स्यति तदेव हि ।
तदेव वर्त्तमानं न नवमंधधियामितं ॥
उत्पन्नमिति मूढ़ानां भ्रान्तिरेव न संशयः ।
वक्तुं कः व्यवहर्त्तुं यत् सद्भिरुक्तं न चान्यथा ॥
तत्तद्वेदे न किं प्रोक्तं पुराणे स्मृतिभाषिते ।
परन्तु विषयासक्त्या स्वन्धीभूतं जगत्त्रयं ॥
तस्मात् पूर्व्वतमग्रन्थं तथाहं चापि तादृशः ।
विश्वमेतत्तथैवास्ति न जातं न च जायते ॥
विश्वं विष्णुरिति प्रोक्तं नाम्नैकमपि द्विविधा ।
नेह नानास्ति किञ्चिद्धि दृष्टिमतात्त्विकी यथा ॥
स्त्रोजसां पूरिते सिन्धुः शब्दसिन्धुरिह स्थितः ।
पठितव्यो विवेकाढ्यैर्मन्दैरपि पुनः पुनः ॥

हा विश्वासविहीनानां किं क्वचापि न इष्यति ।
विश्वासे सुलभं सर्व्वं फलं संपूर्णमाप्यते ॥
विश्वास ईच्छिता मूढा चेतश्चांचल्यमास्थिता ।
अर्थवाद इति प्रोचैर्मत्वाल्पज्ञैस्तु वञ्चिताः ॥
प्रामाण्यं यदि सर्व्वस्य न कथं तत् समानता ।
समाने शब्दजाले हि यस्तर्कः स निरर्थकः ॥
तदचापि फलं प्रोक्तं शब्दैः सं——

Here ends the MS. abruptly.

The chapters are called Srotaḥ. There are six srotaḥs:—

I. उपक्रमस्रोतः; II. अभिधास्रोतः; III. लक्षणास्रोतः; IV. उदाहरणास्रोतः; V. निर्धारणास्रोतः; VI. निषेधस्रोतः।

I. ends in 3A; II. in 4B; III. in 6A; IV. in 20B; V. in 22B; VI. in 26A.

VII. RELIGIOUS POEMS.

(1) Short Poems.

5545.

ŚAṄKARĀCĀRYA.

2334. **कौपीनपञ्चकम् ।** *Kaupīna-pañcakam.*

For the MS. and the work see L. 2665 often printed in India.

Five verses with the burden कौपीनवन्तः खलु भाग्यवन्तः ।

Colophon:—

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमच्छङ्कराचार्य्यविरचितं कौपीनपञ्चकं सन्न्यासस्तोत्रं सम्पूर्णं ।

5546.

5036. **मोहमुद्गरम् ।** *Moha-mudgaram.*

Substance, country-made paper. 13½ × 3 inches. Folia, 2. Lines, 5, 6 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

Colophon :—

इति शङ्कराचार्य्यकृतं मोहमुद्गरं समाप्तम् ।

5547.

2056. *Moha-mudgaram* or *Carpaṭa-pañjarikā-stotram.*

Substance, country-made paper. 8½ × 4 inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Character, Nāgara. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमत्परमहंस-पिरिव्राजकाचार्य्य-श्रीमच्[च्छ]ङ्करा-चार्य्यविरचितं चरपटपञ्जरिकास्तोत्रं सम्पूर्णं ।

Post Colophon :—

भागवतोपनाम्नो मोरेश्वरदीक्षितस्येदं पुस्तकम् ।

It is often printed.

5548.

ŚILHANA.

215. शान्तिशतकम् । *Śānti-śatakam.*

For the manuscript see L. 427.

Post Colophon Statement :—

शुभमस्तु शकाब्दाः १७[१]५ श्रीहरिनारायणदेवशर्म्मणः स्वाक्षरमिदं पुस्तकञ्च ।

It was the same Harinārāyaṇa who transcribed Śuddhi-dīpikā Catal. No. 2643 in Śaka 1711. So the scribe has evidently dropped the second digit (1) which has been here restored.

5549.

5592 C. *Śānti-śatakam.*

Substance, palm-leaf. 11 × 1½ inches. Folia, 7—marked 16–22. Lines, 6 on a page. Character, Uḍiyā, about a hundred years old. Appearance, good. Incomplete in the beginning.

Beginning from the 9th verse, it goes to the end of the work.

5550.

5080. *Śānti-śatakam.*

Substance, country-made paper. 16 × 3¼ inches. Folia, 9. Lines, 7 on a page. Character, Bengali of the early nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Last Colophon :—

इति शिल्हनमिश्रकृतौ शान्तिशतके विवेकोदयो नाम चतुर्थः परिच्छेदः ।

Well-known and often printed.

5551.

10832. *Śānti-śatakaṃ.*

Substance, country-made paper. 11 × 3 inches. Folia, 17. Lines, 5 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

Last Colophon :—

इति शान्तिशतके शान्तिविवेको नाम चतुर्थः खण्डः ।

5552.

9623. *Śānti-śatakaṃ.*

Substance, country-made paper. 12 × 6 inches. Folia, 11. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 187. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

A well-known work in a century of verses, inculcating the renunciation of the world as being full of evils.

[This copy was found missing at the time of printing.]

5553.

3335. *A commentary on Śānti-śatakaṃ.*

By Rāmānanda Tīrtha.

Substance, country-made paper. 14 × 3 inches. Folia, 14. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 560. Character, Bengali of the seventeenth century. Appearance, old and discoloured. Writing effaced. Complete.

For the commentary see L. 3166

On the obverse of the first leaf there are two Kavacas, one called Vaṃśa-lābha, written on the left hand side of the MS., and the other called Akṣaya-kavaca, written on the right hand side. The reverse of the last leaf gives, in 9 lines, the ingredients and the preparation of a medicine.

5554.

3600. *A commentary on Śānti-śatakaṃ.*

Entitled Śiśu-kumati-harī by Vinodācārya-cūḍā-maṇi.

Substance, country-made yellow paper. $14 \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 640. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, faded. Complete.

For a MS. incomplete in the beginning see H.P.R., Vol. III, 300.

Beginning :—

ॐ नमो गणेशाय ।

अनादिजन्मपापघ्नं कीर्त्तनं यस्य कस्यचित् ।

तस्य गोपकिशोरस्य मनोरमास्तु मङ्गला ॥

कविख्यात्यर्थं नाम पुस्तकनाम निबध्नन् विशेषणद्वारा पुस्तकस्य योजनमप्याह ।

शिल्हननामकविर्यत्नेन शान्तिशतकं नाम पुस्तकं विदधे कृतवान् । शतं परिमाणमस्येति संख्याया अतिसदन्तायाः कन्निति कन् ॥ शान्तेः शतकं षष्ठीसमासः कीदृशं शान्तिशतकं सन्तोषसमूहकरं इत्यादौ ट । विदुषां ज्ञानिनां काव्यकर्त्तृणां ।

Colophon :—

इति विनोदाचार्य्यश्रीचूड़ामणिकृता शान्तिशतकटीका शिशु-कुमतिहरी समाप्ता ।

5555.

RĀMĀNUJĀCĀRYA.

9615. **षट्श्लोकीगीता ।** *Ṣaṭ-ślokī-gītā.*

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folium, 1. Lines, 7, 8 on a page. Extent in ślokas, 8. Character, Nāgara. Appearance, tolerable.

It runs :—

श्रीमते रामानुजाय नम ।

श्रीरामो राघवश्चैव कौशल्येन्द्रो कपीश्वरः ।
देवदेवपतिः साक्षी जगत्त्राता जगत्पतिः ॥ १ ॥
पीताम्बरधरो विरः श्यामलः कमलाननः ।
क्षितीशः श्रीपतिरामः पापघ्नो भक्तवत्सलः ॥ २ ॥
विश्वरूपो महातेजो विश्वभर्त्ता सुरारिहा ।
जगन्नाथो महाबाहुर्भानुकोटिप्रकाशकः ॥ ३ ॥
परं ब्रह्म परं ज्योतिः परं धाम परं शिवं ।
जगदेकविमुक्तात्मा निर्व्विकारो निरञ्जनः ॥ ४ ॥
जानकीवल्लभः श्रीमान् सर्व्वज्ञो हनुमत्प्रियः ।
दासरथिः कुलश्रेष्ठः सर्व्वज्ञानो धनुर्द्धरः ॥ ५ ॥
महाप्रभुर्महाराजो महादेवसदाप्रियः ।
आर्त्तबन्धुर्दयासिन्धुर्ज्ञानानन्दसुखप्रदः ॥ ६ ॥
षट्श्लोकि पठिता येन सर्व्वकालमहात्मना ।
तस्य भक्तिर्दृढा नित्यं सर्व्वविघ्नोपशान्तये ॥ ७ ॥

Colophon :—

इति श्रीरामानुजाचार्य्यकृतषट्श्लोकीगीता सम्पूर्णः ।

5556.

KŪRA-NĀRĀYAṆA.

7983. **सुदर्शनशतकम् ।** *Sudarśana-śatakam.*

With an anonymous commentary.

Substance, foolscap paper. $12\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 75. In tri-pāṭha form. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

A century of verses in praise of the disc of Viṣṇu, called Sudarśana.

For the text see L. 2840 and for the commentary L. 2841.

Beginning of the text:—

सौदर्शन्युज्जिहाना etc.

Beginning of the commentary :—

रङ्गेशविज्ञप्तिकरा etc.

Kūra-nārāyaṇa and Kūreśa are the names of one and the same person. He belongs to the Rāmānuja sect.

5557.

MADHU-SŪDANA SARASVATĪ.

1371. **आनन्दमन्दाकिनी ।** *Ānanda-mandākinī.*

Substance, country-made paper. $9\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 16. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1760. Appearance, oldish. Complete.

One hundred and two verses of the Śārdūla-vikrīḍita metre, in praise of Śrī-kṛṣṇa. Printed in Kāvyamālā, Part II, p. 138.

Post Colophon Statement :—

संवत् १७६० वर्षे वैशाख वदि ४ गुरौ लिखितमदः पुस्तकं मूलाकेन ।

5558.

VINĀYAKA BHAṬṬA (KARPAṬA).

6024. **खड्गशतकम् ।** *Khaḍga-śatakam.*

Substance, foolscap paper. $11 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 300. Character, very modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

A century of verses in honour of Kṛṣṇa's sword.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

कल्पातिक्रूरकालभ्रुकुटिकुटिलताकल्पकल्पाग्रमुष्टिः

क्रुध्यत्कालीकटाक्षाङ्कित इव कलयत् कान्तिमेकान्तकालीम् ।

क्रौडत्यस्याक्रमेण क्रकचक्षतिक्षतौ कुम्भिकुम्भाग्रकूटः
क्रोडे फुत्कृत्तकण्ठोज्झितरुधिरकणाकीर्णकोणः कृपाणः ॥

End :—

स्वे स्वे कालेऽतिकोषास्वगुणविभवतः छिन्नदोषाकरश्रीः
शश्वद्विष्णोः पदेऽपि स्फुरणमहिमतो दर्शयन्ती विलासान् ।
उद्गारो जंभमान्यः प्रधनपरिचये सैनदीया कृपाणी
निष्कापैण्याहितानां हृदि वसतु हठाकृष्टतत्कीर्त्तिलक्ष्मीः ॥

Colophon :—

इति श्रीकर्पटोपनाम-विनायकभट्टविरचितं खड्गशतकं समाप्तम् ॥

5559.

MŪKA-KAVI.

9668. **मूकपञ्चशती ।** *Mūka-pañca-śatī.*

Substance, country-made paper. 14 × 6 inches. Folia, 38. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 800. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1920. Appearance, fresh. Complete.

Mūka Kavi wrote five poems in praise of Kāmākṣī, each in a century of verses. The five śatakas are: (1) Kaṭākṣa-śataka, (2) Manda-smita-śataka, (3) Āryā-śataka, (4) Stuti-śataka, and (5) Padāravinda-śataka. They go under the collective name of मूकपञ्चशती. The MS. under notice contains the first four śatakas. The last, Padāravinda-śataka, is wanting.

Mūka-pañca-śatī is printed in Kāvyamālā.

5560.

8410. **स्तुतिशतकम् ।** *Stuti-śatakam.*

Substance, country-made paper. 10 × 4⅗ inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Defective in the beginning.

A century of verses in praise of Kālī or Durgā. The defective MS. contains ślokas 86–96 and two ślokas without number.

Colophon :—

इति श्रीमूककविसार्व्वभौमकृते स्तुतिशतकं संपूर्णम् ।

End :—

निखिलनिगमवेद्ये नित्यरूपे नमस्ते ।

परशिवमपि पाशा(?)च्छेदहस्ते नमस्ते ॥

5561.

8411. कटाक्षशतकम् । *Kaṭākṣa-śatakam.*

Substance, country-made paper. 9¾ × 4 inches. Folia, 9. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 250. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1914. Appearance, repaired with transparent paper. Complete.

A century of verses addressed to Kāmākṣī.

Colophon :—

इति मूककविसार्व्वभौमकृतौ कटाक्षशतकं संपूर्णम् ।

Post Colophon :—

संवत् १९१४, फा० कृ १४ भृगौ—लि श्रीनाथ ।

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

मोहान्धकारनिवहं विनिहन्तुमीडे

मूकात्मनामपि महाकवितावदान्यान् ।

श्रीकाञ्चिदेशशिशिरीकृतजागरूका-

नेकाम्रनाथतरुणीकरुणावलोकान् ॥ १ ॥

मातर्जयन्ति ममताग्रहमोक्षणानि

माहेन्द्रनीलरुचिशिक्षणदक्षणानि ।

कामाक्षि कल्पितजगत्त्रयरक्षणानि

त्वदीक्षणानि वरदानविचक्षणानि ॥

End :—

अत्यन्तशीतलमनर्गलकर्म्मपाक
काकोलहा + सुलभं सुमनोभिरेतत् ।
पीयूषमेव तव वीक्षणमम्ब किन्तु
कामाक्षि नील + + + + + + + + +

(2) Collections of Stotras.

5562.

RŪPA GOSVĀMĪ.

686. स्तवमाला । *Stava-mālā.*

By Rūpa Gosvāmī, one of the associates of Caitanya and collected in the present form by Jīva Gosvāmī.

For the manuscript see L. 1529.

The series of hymns it contains :—

(1) पूर्व्वं चैतन्यदेवस्य (2) कृष्णदेवस्य तत्परं ।
(3) श्रीराधायाः (4) ततः कृष्णराधयोर्लिख्यते स्तवः ।
(5) विरुदावली ततो (6) नानाछन्दोभिः केलिसंहृतिः ।
(7) ततश्चित्रकवित्वानि (8) ततो गीतावली ततः ।
(9) ललिता (10) यमुना (11) दृष्णिपुरी (12) श्रीहरिभूभ्र्ताम् ।
(13) वृन्दाटवी (14) कृष्णनाम्नः क्रमेण स्तवपद्धतिः ॥

(1) A. चैतन्यदेवस्य स्तवः in 9 verses.

Initial words :—

सदोपास्यः श्रीमान् धृतमनुजकायैः प्रणयिताम् ।

B. In 9 verses.

Initial words :—

कलौ यं विद्वांसः स्फुटमभिजयन्ति द्युतिभयात् ।

C. In 9 verses.

Initial words :—

उपासितपदाम्बुजस्त्वमनुरक्तरुद्रादिभिः ।

Colophon :—

इति श्रीचैतन्यदेवस्य स्तोत्राणि समाप्तम् ।

(2) कृष्णदेवस्य स्तवः ।

A. मह्वानन्दाख्य स्तव in 7 verses.

Initial words :—

श्रीकृष्णः परमानन्दो गोविन्दो नन्दनन्दनः ।

B. नामदशकं in 6 verses.

Initial words :—

राधिकाहृदयोन्मादि-वंशीकाणमधुच्छटः ।

C. श्रीकृष्णनामाष्टोत्तरशतकम् in 45 verses.

Initial words :—

चिरमुत्कण्ठिता जाता काचित् वल्लवसुन्दरी ।

D. केशवाष्टकं in 9 verses.

Initial words :—

नवप्रियकमञ्जरीरचितकर्णपूरश्रियम् ।

E. विहार्य्यष्टकम् in 9 verses.

Initial words :—

इन्द्रनीलमणिमञ्जुलवर्णः ।

F. कुञ्जविहार्य्यष्टकम् in 9 verses.

Initial words :—

अविरतरतिबन्धुः स्मेरताबन्धुरश्रीः ।

G. मुकुन्दाष्टकम् in 9 verses.

Initial words :—

बलभिदुपलकान्तिद्रोहिणीश्रीमदङ्गः ।

H. व्रजनवयुवराजाष्टकम् in 9 verses.

Initial words :—

मुदितमदमुदारं मर्द्दयन्नङ्गकान्त्या ।

I. प्रणामप्रणयाख्यस्तवः in 14 verses.

Initial words :—

कन्दर्पकोटिरम्याय स्फुरदिन्दुवरत्विषे ।

J. हरिकुसुमस्तोत्र a song in nine padas.

Initial words :—

गतिगञ्जितमत्ततरद्विरदं, etc.

K. मुकुन्दमुक्तावली in 16 different metres. Some twice repeated.

Initial words :—

परितोषितगोपवधूपटलं ।

(3) राधायाः स्तवः ।

A. राधानामदशकम् ।

Initial words :—

राधा दामोदरप्रेष्ठा ।

B. वृन्दावनेश्वरीनामाष्टोत्तरशतं in 42 verses.

Initial words :—

मानसं मानसंत्यागात् ।

C. राधिकाष्टकं in 9 verses.

Initial words :—

दिशि दिशि रचयन्तीं सञ्चरन्नेत्रलक्ष्मीः ।

D. प्रार्थनापद्धतिः in 7 verses.

Initial words :—

शुद्धगाङ्गेयगौराङ्गीम् ।

E. पुष्पाञ्जलिस्तव in 24 verses.

Initial words :—

नवगोरोचनागौरीं ।

F. गान्धर्व्वसम्प्रार्थनाष्टकं in 9 verses.

Initial words :—

वृन्दावने विहरतोरिह केलिकुञ्जे ।

(4) A. राधाकृष्णयोः स्तवः in 8 verses.

Initial words :—

राधामाधवयोरेतद् वक्ष्ये नामयुगाष्टकम् ।

B. व्रजनवीनद्वन्द्वाष्टकम् in 9 verses.

Initial words :—

अदुर्विधविदग्धतास्पदविमुग्धवेशश्रियः ।

C. कार्पण्यपञ्जिका in 45 verses.

Initial words :—

तिष्ठन् वृन्दाटवीकुञ्जे इत्यादि ।

D. उत्कलिकावल्लरी in 70 verses.

Initial words :—

प्रपद्य वृन्दावनमध्यमेकः ।

Date :—

चन्द्राश्वभुवने (1471) शाके पौषे गोकुलवासिना ।
इयमुत्कलिकापूर्व्वा वल्लरी निर्म्मिता मया ॥

(5) गोविन्दविरुदावली ।

Initial words :—

B. शकटपृणावर्त्तभङ्गादिवचनम् ।

Initial words :—

मम रतिरुज्ज्वलचरणे ।

C. यमलार्ज्जुनभञ्जनम् ।

Initial words :—

इन्द्रनीलमधुरप्रभञ्जनं ।

D. वृन्दावने वत्सचारणादिवचनम् ।

Initial words :—

कदा वृन्दारण्ये मिहिरदुहितुः सङ्गमहिते ।

E. वत्सहरणादिचरितम् ।

Initial words :—

आभासो प्रतिश्रुतिपरिसरं तावकीनस्य नाम्नः ।

F. तालवनचरितम् ।

Initial words :—

स पातु मां यस्तृणराजराजी ।

G. कालीयदमनम् ।

Initial words :—

कालीयस्य फणरत्नकुट्टिमम् ।

H. भाण्डीरक्रीड़नादिचरितम् ।

Initial words :—

भाण्डीरस्य तटान्ते तरुषण्डाखण्डलस्य रणशौण्डः ।

I. वर्षाशरद्विहारचरितम् ।

Initial words :—

प्रेमोल्लासनशीला वल्लवमल्लस्य विजयते लीला ।

J. वस्त्रहरणम् ।

Initial words :—

स्मेराभिः सलिले कलिन्ददुहितुर्मग्नाभिराकन्धरम् । इत्यादि ।

K. यज्ञपत्नीप्रसादः ।

Initial words :—

परितोषयितुं न यायजूकैः ।

L. गोवर्द्धनधरणम् ।

Initial words :—

अमन्दमदमण्डलैरलमखण्डमाखण्डलम् ।

M. नन्दापहरणम् ।

Initial words :—

नन्दापहारचकितस्य किरीटभङ्ग—

N. रासक्रीड़ाचरितम् ।

Initial words :—

परिस्फुरतु सुन्दरं चरितमत्र लक्ष्मीपतेः ।

O. सुदर्शनादिमोचनम् ।

Initial words :—

बिभ्रतं श्रवणसीम्नि शारदम् ।

P. अरिष्टवधादिचरितम् ।

Initial words :—

तुरगदनुसुताङ्ग्रावभेदे दधानः ।

Q. रङ्गस्थलक्रीड़ाचरितम् ।

Initial words :—

क्रियादः कल्याणं भुजसमरसौटीर्य्यकणिका ।

Colophon :—

इति श्रीगोवर्द्धनधारणं समाप्तम् ।

S. **वस्त्रहरणं ।**

Initial words :—

वन्याश्रिता मुरारिः कन्याः सन्यायमुन्मदयन् ।

Colophon :—

इति वस्त्रहरणं समाप्तं ।

T. **रासक्रीड़ा ।**

Initial words :—

शारदशशधरवीक्षणहृष्टः ।

Colophon :—

इति रासक्रीड़ा समाप्ता ।

(8) गीतावली ।

Initial words :—

श्यामलसुन्दरसौहृदबद्धा कामिततत्पदसङ्गतिबद्धा ।

(9) ललिताष्टकम् ।

Initial words :—

राधामुकुन्दपदसम्भवघर्म्मबिन्दुः ।

(10) यमुनाष्टकम् ।

Initial words :—

भ्रातुरन्तकस्य पत्तनेऽभिपत्तिहारिणी ।

(11) मथुरास्तवः ।

Initial words :—

मुक्तेर्गोविन्दभक्तेर्वितरणचतुरं सच्चिदानन्दरूपम् ।

(12) A. गोवर्द्धनस्तोत्रम् ।

Initial words :—

गोविन्दास्योत्तंसितवंशी ।

B. गोवर्द्धनाष्टकम् ।

Initial words :—

नीलस्तम्भोज्ज्वलरुचिभरैर्मण्डिते बाड़दखे ।

(13) वृन्दावनाष्टकम् ।

Initial words :—

मुकुन्दमुरलीकलश्रवणफुल्लहृद्वल्लवी ।

(14) कृष्णनामस्तोत्रं ।

Initial words :—

निखिलश्रुतिमौलिरत्नमालाद्युति-नीराजितपादपङ्कजान्तः ।

The last Colophon runs thus :—

इति श्रीरूपगोस्वामिना कृता स्तवमाला समाप्ता ।

Post Colophon Statement :—

प्रथमाग्रहायणे स्वाक्षरं श्रीकृष्णचरणदासस्य पुस्तकमिदं श्रीचैतन्यप्रसाददासस्य ।

Then a Bengali song :—

अरे मन दुराचार-विषयानुरसे वशे, etc.

5563.

3866. *Stavāvali by various authors.*

Substance, country-made paper. 11 × 4½ inches. Folia, 38. Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 1,400. Character, Bengali in a modern hand. Appearance, fresh. Complete.

This contains a number of Vaiṣṇava hymns.

1. 2A, इति श्रीगौराङ्गस्तवकल्पतरुः सम्पूर्णः in 12 verses.
2. 3A, इति मनःशिक्षादाख्यं एकादशकं सम्पूर्णम् in 12 verses.

Begins :—

गुरौ गोष्ठे गोष्ठालयिषु सुजने भूसुरगणे

स्वमन्त्रे श्रीनाम्नि व्रजनवयुवद्वन्द्वशरणे ।

सदा दम्भं हित्वा कुरु रतिमपूर्व्वामतितरां
अये स्वान्तर्भ्रातश्चटुभिरभियाचे धृतपदः ॥

4A, इति श्रीगोवर्द्धनाश्रयदशकं समाप्तम् ।

4B, इति गोवर्द्धनवासप्रार्थनादशकम् ।

5A, इति श्रीकुण्डाष्टकम् ।

12B, इति श्रीव्रजविलासस्तवः समाप्तः (107 verses).

17B, इति विलापकुसुमाञ्जलिस्तवः समाप्तः (101 verses).

18A, इति प्रेमपूराभिधस्तोत्रं समाप्तं (11 verses).

19A, सनियमदशकं समाप्तम् (10 verses).

20B, इति राधालम्भकं स्तोत्रम् (47 verses).

21B, इति राधिकाप्रेमाम्भोजमकरन्दनामा स्तवराजः (12 verses).

22B, इति स्वसंकल्पप्रकाशाख्यं स्तोत्रम् (21 verses).

26A, इति श्रीराधाकृष्णोज्ज्वलकुसुमकेलिः सम्पूर्णः (44 verses).

28B, इति श्रीगोपालराजस्तोत्रम् (14 verses).

29B, इति श्रीमदनगोपालस्तोत्रम् (21 verses).

33B, इति श्रीविशाखानन्ददाभिधं श्रीवृन्दावनेश्वरीस्तोत्रम् (34 verses).

34A, इति मुकुन्दाष्टकम् ।

34B, इति श्रीचैतन्यचन्द्राष्टकम् ।

35A, इत्युत्कण्ठादशकस्तवः ।

35B, इति नवयुवद्वन्द्वदिदृक्षाष्टकम् ।

36A, इत्यभीष्टप्रार्थनाष्टकम् ।

36B, इति श्रीदाननिवर्त्तनकुण्डाष्टकम् ।

38A, इति स्तवावली समाप्ता ।

5564.

3321. *Hymns by various authors.*

Substance, country-made yellow paper. 16¾ × 4 inches. Folia, 11 by counting. Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 160. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh.

I.

4A, इति नवरत्नं समाप्तम् ।

Beginning :—

धन्वन्तरिक्षपणकामरसिंहशङ्कु(ङ्कु)-
वेतालभट्टघटकर्परकालिदासाः ।
ख्यातौ वराहमिहिरौ नृपतेः सभायां
रत्नानि वै वररुचिर्नव विक्रमस्य ॥
मित्रमर्थौ तथा नीतिधर्म्मस्य मूर्खता (?) ।
स्त्रीणां विद्यास्तथोत्खाता नवरत्नमिदं क्रमात् ॥

II.

Vānaryaṣṭakaṃ.

Beginning :—

माधर्य्यं शास्त्रमारोग्यं मूर्खो वैद्यं सुजीर्णकम् ।

It is so very corrupt that it is hard to make out anything of it.

6A, इति वानर्य्याष्टकं समाप्तम् ।

III.

Then follows Durgā-nāma-māhātmya from Rahasya-sāra-tantra, which goes to the 10th leaf of the manuscript.

Colophon :—

इति श्रीरहस्यसारतन्त्रे दुर्गानाममाहात्म्यं समाप्तम् ।

It begins :—

6B, ॐ नमो दुर्गायै ।

तवर्गस्य तृतीयोर्णः पञ्चमस्वरसंयुतः ।
कवर्गतृतीयस्यैव रेफस्तस्योपरि प्रिये ॥
द्वितीयस्वरसंयुक्तो नामेदं परिकीर्त्तितम् ॥

श्रीशिव उवाच ।

आरोग्यस्य(स) च सम्पत्ते(त्ति)र्जीवनस्य महोदधे[:] ।
नामेदं परमो हेतुर्म्मुक्तये भवसङ्गिनाम् ॥

It ends :—

ब्राह्मणान् भोजयेद्भक्त्या तेभ्यो दद्याच्च दक्षिणाम् ।
ततश्च काममासाद्य दुर्गालोके महीयते ॥

In 10B, there begins a द्विरूपकोश which is incomplete.

It begins :—

भवेदाषाढ़ आशाढ़ो विषुवद्विशुवत्तथा ।
मातुः स्वसा मातुष्वसा कषायां कथिता कथा ॥

5565.

11258. *A collection of hymns and kindred extracts.*

Substance, country-made paper. 9 × 5 inches. Folia, 33, of which the 4th, 5th, 7th, 18th, 20th are missing. Lines, 10 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh.

I.

3B, इति श्रीशङ्कराचार्य्यकृतं अपराधक्षमास्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

Beginning :—

1st verse :— वन्दे देवमुमापतिं सुरगुरुं वन्दे जगत्कारणं, etc., etc.

2nd verse :— आदौ कर्म्मप्रसंगात् कलयति कलुषं मातृकुक्षौ स्थितस्य, etc., etc.

With the burden :—

क्षन्तव्यो मे ऽपराधः शिव शिव शिव भोः श्रीमहादेव शम्भो ।

II.

8B, इति श्रीसुदर्श(र्श)नसंहितायां श्रीरामचन्द्रसीतामनोहरपञ्चमुखी-हनुमत्कवचतन्त्रममोक्तं सम्पूर्णम् ।

Beginning :—

श्रीपार्व्वत्युवाच—

श्रुतं मया दिव्यदेह देवानां हि महेश्वर(:) ।
आगमं निगमं चैव बीजं बीजोदयन्तथ[ा] ॥
समुदायेन बीजानां मन्त्रो मन्त्रस्य संहिता ।
छन्दो ऋषिः कल्पभेदो वैदिकोप्यथ यामलः ॥
धर्म्मोधर्म्मस्तथा ज्ञानं विज्ञानं सविकल्पकम् ।
निर्व्विकल्पविभागेन तथा षट्कर्म्मकं च यत् ॥
भुक्तमुक्तप्रकारश्च सर्व्वं प्राप्तं प्रसादतः ।
एवं वद महादेव संशयो(य) मानसे मम ॥

It is not sure whether this is really the beginning of the extract from Sudarsana Saṃhitā.

III.

14A, इति श्रीरुद्रयामलतन्त्रे विश्वसारोद्धार आपदुद्धार-वटुकभैरवस्तोत्र सम्पूर्णम् ।

Well-known and often described.

IV.

15B, इति सहस्रशीर्षा (Puruṣa-sūkta) समाप्तम् ।

V.

16A, इति श्रीवीरभद्रतन्त्रे दक्षिणायां वज्रपञ्जरकालिकाकवच सम्पूर्णम् ।

Beginning :—

ॐ अस्य श्रीकालिकाकवचस्य भैरवऋषिः, etc.
सिरसि नयनमाले भ्रयुगे कर्णगण्डे वदनरदनजिह्वास्कन्धदेशे
(व)भुजहृदयसपार्श्वे पृष्ठनाभौ—very corrupt.

VI.

श्रीब्रह्मयामले त्रैलोक्यमङ्गलं नाम श्रीसूर्य्यकवचं नाम समाप्तं ।

Beginning :—

शाम्ब शाम्ब महाबाहो, etc.

VII.

17B, इति श्रीतुलसीस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

Beginning :—

या दृष्टा निखिलाघः सङ्घशमनि स्पृष्टा वपुः पावनी, etc., etc.

Then we have a Siva-stava, the beginning and the end of which were in the missing leaves (18, 20).

VIII.

24A, इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे पितृस्तोत्रं समाप्तम् ।

The beginning was in the missing leaf (20).

End :—

सन्निधाने कृते श्राद्धे तत्रास्माकं भविष्यति ।
तस्मादेतत्त्वया श्राद्धे विप्राणां भुञ्जतां पुरः ॥
श्रावणीयं महाभाग अस्माकं तुष्टिहेतुकम् ॥

IX.

(1)

25A, इति श्रीसूर्य्यस्तोत्रं संपूर्णम् ।

Beginning :—

ॐ सप्ताश्वरथ[म]ारूढं सारथ्यरुणयोजितम् ।
श्वेतपद्मधरं देवं तं सूर्य्यं प्रणमाम्यहम् ॥

(2)

25B, इति श्रीभविष्यत्पुराणे श्रीसूर्य्यस्तोत्रं संपूर्णम् ।

Beginning :—

श्रीसूर्य्य उवाच ।

साम्ब साम्ब महाबाहो, etc.

X.

26A, इति श्रीसप्तश्लोकीगीता समाप्तम् ।

Beginning :—

ओमित्येकाक्षरं ब्रह्म व्याहरन् मामनुस्मरन् ।
यः प्रयाति त्यजं देहं स याति परमां गतिम् ॥

Seven such ślokas from the Bhagavad-gītā.

XI.

26B, इति चतुःश्लोकी भागवत सम्पूर्णम् ।

Beginning :—

अहमेवासमेवाग्रे नान्यद्यत् सत् सपरं (?) ।
पश्चाद(द्य)हं यदेतच्च यो[व]शि(शिष्य)ष्येत सोऽस्म्यहम् ॥

XII.

26B, इति श्रीएकश्लोकीरामायणं संपूर्णम् ।

Beginning :—

आदौ रामतपोवनादिगमनं हत्वा मृगं काञ्चनम् ।
वैदेहीहरणं जटायु-मरणं सुग्रीवं सम्भाषणम् ।
वालीनिग्रहणं समुद्रतरणं लङ्कापुरीदाहनं
पश्चाद्रावण-कुम्भकर्णवधनं एतद्धि रामायणम् ॥

XIII.

28A, इति श्रीगणेश्वरस्य अष्टाषष्ठिस्थाननामकं स्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

Beginning :—

ॐ चिदचित्पदगम्भीरं गमागमपदोज्झितम् ।
गहनाकाशसङ्काशं वन्दे देवं गणेश्वरम् ॥

श्रीसनत्कुमार उवाच ।

प्राङ्गराद्ब्रह्मणः प्राप्तं पद्मयोनेर्मया प्रभो ।
तदहं कीर्त्तयिष्यामि स्तोत्रं परमदुर्लभम् ॥
चतुर्थ्यां षष्ठ्यामष्टम्यां चतुर्द्दश्याञ्च भक्तितः ।
पूजयेत्तु गणाध्यक्षं श्रद्धाभक्तिसमन्वितः ॥
... ...
ॐ गङ्गाकूदे तु गाङ्गेयं श्रीशैले तु गणेश्वरम् ।
वाराणस्यां गजमुखं गयायां टंकधारणम् ॥

XIV.

29B, इति श्रीभविष्योत्तरपुराणे गणप[ि]तस्तोत्रं समाप्तम् ॥

Beginning :—

ॐ युधिष्ठिर उवाच ।

श्रीकृष्ण जगतां नाथ कृपा कुरु दयानिधे ।
स्तोत्रं तद्ब्रूहि येनाथ भवेद्राजतकण्टकम् ॥

कृष्णोवाच ।

शृणु राजन् प्रवक्ष्यामि तवाग्रे स्तोत्रमुत्तमम् ।
दारिद्र्यारिष्टदुष्टानां नाशनं विघ्ननाशनम् ॥
... ...
ॐ लाक्षासिन्दूरवर्णं सुरवरनमितं मोदकैर्मोदिताख्य[ं]
हस्ते दन्तं दधानं हिमकर-सदृशं तेजसो राशिनेत्रम् ।
दक्षे र[क्ता]क्तसूत्रं वरपरशुधरं सौख्यसिंहासनस्थं
गाङ्गेयं विश्वमूर्त्तिं त्रिपुरवधकरं विघ्नभक्षं नमामि ॥

XV.

30B, इति श्रीब्रह्माण्डपुराणे ब्रह्मनारदसंवादे राधास्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

Beginning :—

नारद उवाच ।

किन्तद् गु(ग)ह्यं परं ब्रह्मन् यचिन्त्य(न्त्य)मखिलेश्वर(ः) ।
तन्मे ब्रूहि सुतत्त्वज्ञ योगेशमपि वत्सल ॥

ब्रह्मोवाच । ... ...

गृहे राधा वने राधा राधा पृष्ठपरे स्थितः ।
यत्र यत्र स्थिता राधा राधैवाराध्यते मया ॥

XVI.

31B, इति कृपाकटाक्षभाजनं सम्पूर्णम् ।

Beginning :—

मुनीन्द्रवन्द्यवन्दिते त्रिलोकशोकहारिणि
प्रसन्नवक्त्रपङ्कजे निकुञ्जभुवविलासिनी ।
व्रजेन्द्र-भानुनन्दनी व्रजेन्द्रसुनुसङ्गते
कदा करिष्यसीहमां कृपाकटाक्षभाजनम् ॥, etc.

It appears to be a hymn to Rādhā.

XVII.

33B, इति श्रीब्रह्माण्डपुराणे उत्तरकाण्डे अध्यात्मरामायणे उमामहेश्वर-संवादे श्रीरामहृदय-स्तोत्रं सम्पूर्णं ।

5566.

10692. *Hymns by various authors.*

Substance, country-made paper. 8½ × 3 inches. Folia, 8 + 4. Lines, 6, 7 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, discoloured.

Foll. 1–8 contain (1) Āpad-uddhāra-stotra.

Foll. 1–4 contain (2) Nava-graha-stotra and (3) Aparājitā-stotra.

I.

Beginning :—

ॐ नमः शिवाय ।

कैलासशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुम् ।
शङ्करं परिपप्रच्छ पार्व्वती परमेश्वरम् ॥

पार्व्वत्युवाच ।

भगवन् सर्व्वधर्म्मज्ञ सर्व्वशास्त्रागमादिषु ।
आपदुद्धारणं मन्त्रं सर्व्वसिद्धिप्रदं नृणाम् ॥
... ...

3A, श्रीशङ्कर उवाच ।

शृणु देवि प्रवक्ष्यामि भैरवस्य महात्मनः ।
आपदुद्धारकस्येदं नामाष्टशतमुत्तमम् ॥
... ...

Colophon :—

इति विश्वसारतन्त्रे उमामहेश्वरसंवादे आपदुद्धारकं नाम भैरवस्तोत्रं समाप्तम् ।

II.

Beginning :—

जवाकुसुमसङ्काशं, etc.

Colophon :—

1A, इति नवग्रहस्तोत्रं समाप्तम् ।

III.

Beginning :—

ॐ क्लीं अपराजितामन्त्रस्य वेदव्यास ऋषिः, etc.

ॐ मार्कण्डेय उवाच ।

शृणुध्वं मुनयः सर्व्वे धर्म्मकामार्थसिद्धिदाम् ।
असिद्धसाधनीं देवीं वैष्णवीमपराजिताम् ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय, नमोऽनन्ताय सहस्रशीर्षाय, क्षीरोदार्णवशायिने, etc.

End :—

ॐ आकर्षिणि आवेशिनि ज्वालामालिनि तपनि तापिनि रमणि रामणि मदनोन्मादिनि शोषणि सम्मोहिनि महानीले नीलपताके ।

5567.

JAGADDHARA PAṆḌITA.

3978. स्तुतिकुसुमाञ्जलिः । *Stuti-kusumāñjaliḥ.*

With the commentary, Laghu-pañcikā, by Rājānaka Ratna-kaṇṭha.

Substance, Kāśmīrī paper. $7\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 562 by counting. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 9,864. Character, Kāśmīrī. Appearance, discoloured.

Leaves from 1 to 70 are a restoration, containing Chapters I to IV and the first seven ślokas of the fifth. Then come the leaves of the older manuscript, from 78 to 506 of which the 141st is missing. In the 78th leaf we get the 7th śloka of the 5th chapter, in the 505th leaf ends the 31st chapter. The next leaf, 506th, contains the first two ślokas of the 32nd.

Then we get another batch of leaves belonging to a still older manuscript. These are marked from 1 to 65 of which the 30th is missing. In the 5th leaf there ends the 33rd chapter and in the 65th we get the last colophon.

Last Colophon :—

यदत्र स्खलितं किञ्चिद् भ्रमादालिखि + + + +
+ + इतिश्री + + + + राजानकरत्नकण्ठविरचितायां
स्तुतिकुसुम + + + + कायां + + + + + + + + + +
... ...

Post Colophon :—

+ + मस्तु ॥ संवत । ९९ चैत्रवदि ४ + + + + +

There is one more leaf belonging to a MS. still older than the third batch of leaves. It contained a post colophon statement, with a date Saṃvat 99 of omitted hundreds. But the first half of this leaf has been lost entirely by corrosion.

The text has been printed with the commentary in the Kāvya-mālā series.

5568.

5630 H.

Substance, palm-leaf. $13\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 9. Lines, 5 on a page. Character, Uḍiyā of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured.

This batch of leaves contains a number of hymns in Uḍiyā. There are some hymns in Sanskrit also.

(1) गणेशाष्टक (Uḍiyā), (2) रामाष्टक (Uḍiyā), (3) पशुपति-रत्नमाला (Uḍiyā), (4) श्रीभुजङ्ग (19 verses in Sanskrit), (5) भुजङ्ग-प्रयात (18 verses in Sanskrit), (6) विमलाष्टक (Uḍiyā), (7) Some songs in Uḍiyā.

5569.

9259. *Hymns.*

Substance, country-made paper. 10×6 inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 64. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

The MS. consists of four of small works. The first (foll. 1–2B) of the four comprises in ten verses the essential points of the Vedānta spiritualism by Nimbārka; the second (2B–3B) is a well-known hymn in praise of Jagannātha by Śaṅkarācārya; the third (3B–4A) is a hymn to Sītā, taken from the Rudrayāmala; and the last (4A–4B) is a collection of seven choicest verses from the Gītā.

5570.

9501. *Hymns by various authors.*

Substance, country-made paper. $7\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 4. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 42. Character, Nāgara. Appearance, old.

This MS. contains in continuous pagination (1) अर्द्ध-नारीश्वर-स्तोत्र attributed to Śaṅkarācārya, ending in leaf 2A, line 5, (2) जगन्नाथाष्टकं by the same, ending in 3A, line 7, (3) शिवराम-स्तोत्रं by Rāmānanda.

The first begins :—

चाम्पेयगौरार्द्धशरीरकायै कर्पूर-गौरार्द्धशरीरकाय ।
धम्मिल्लकायै च जटाधराय नमः शिवायै च नमः शिवाय ॥ १ ॥
कस्तूरिकाकुङ्कुमचर्च्चितायै श्मशानभस्माङ्गविलेपनाय ।
सत्कुण्डलायै फणिकुण्डलाय नमः ॥ २ ॥
सदाशिवानां प्रियभूषणायै सदाशिवानां प्रियभूषणाय ।
शिवात्मकायै च शिवात्मकाय नमः ॥ ३ ॥

It ends :—

शिवाष्टकमिदं पुण्यं यत्र कुत्र च यः पठेत् ।
इह लोके सुखं भुक्त्वाऽमुत्र शान्तिं प्रयाति सः ॥

Colophon :—

इति श्रीशङ्कराचार्य्यविरचितं अर्द्धनारीश्वर-स्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

The second is often noticed.

The third begins :—

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

शिवहरे शिवराम सखे प्रभो त्रिविधतापनिवारण हे विभो ।
अज जनेश्वर यादव पाहि मां शिवहरे विजयं कुरु मे वरम् ॥

It ends :—

नरहरेरतिरञ्जनसुन्दरं पठति यः शिवरामकृतं स्तवम् ।
वसति रामरमाचरणाम्बुजे शिवहरे विजयं कुरु मे वरम् ॥
प्रातरुत्थाय यो भक्त्या पठेद्दै स्तोत्रमुत्तमम् ।
विजयो जायते तस्य विष्णुसान्निध्यमाप्नुयात् ॥

Colophon :—

इति श्रीरामानन्दविरचितं शिवराम-स्तोत्रम् ।

5571.

JAGAN-NĀTHA PAṆḌITA-RĀJA.

3034. *Hymns.*

Substance, country-made paper. 9½ × 4¼ inches. Folia, 20. Lines, 11 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1891. Appearance, fresh. Written in very slovenly hands.

It contains works of Paṇḍitendra Jagan-nātha.

4B, इति पण्डितेन्द्रजगन्नाथकृतं राजवर्णनम् (111 verses).

Then some stray verses.

7A, इति पण्डितेन्द्रजगन्नाथविरचितो लक्ष्मीस्तवः पीयूषलहर्याख्यः (40 verses).

Then stray verses, six in number.

10B, इति विष्णुस्तवः (25 verses).

13B, जगन्नाथस्यायं सुरधुनिसमुद्धारसमयः ॥ इति गङ्गास्तवः, (37 verses).

20A, इति श्रीपण्डितेन्द्रजगन्ना[थ]विरचितो सुधालहर्याख्या मिहिरस्तव संपूर्णः (31 verses).

Date :—संवत् १८९१ नक्षत्रे रेवती बुधवासरे चै कृ० १५ वैधृतियोगे ।

5572.

10657. *A collection of stavas by various authors.*

Substance, country-made paper. 15½ × 3¾ inches. Folia, 5. Lines, 5 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured.

Fol. 1A contains two small *stotras* (I) शनैश्चरस्तव, (II) बृहस्पतिस्तोत्र from the *Vāmana Purāṇa*.

III.

2A, वेदव्यासविरचितं शिवाष्टकं स्तोत्रं समाप्तम् ।

Beginning :—गङ्गातरङ्गरमणीयजटाकलापम् ।

IV.

2B, इति अगस्त्यविरचितं शिवस्तोत्रं समाप्तम् ।

Beginning :—

अनेकजन्मशुद्धानां श्रुतिस्मृत्यनुसारिणाम् ।
नराणां क्षीणपापानां शिवे भक्तिः प्रजायते ॥

V.

4A, इति रुद्रयामले कवचखण्डे श्रीमाहेश्वरकवचम् ।

Beginning :—

महादेवः शिवो रुद्रः शङ्करो नीललोहितः ।
ईशानो विजयी भीदः कपर्दी मेघवाहनः ॥

VI.

4B, इति श्रीशङ्कराचार्य्यविरचितं भवान्यष्टकं स्तोत्रं समाप्तम् ।

Beginning :—

ॐ नमो दुर्गायै ।
न तातो न माता न पचो न पुत्री, etc.

VII.

5A, इति बृहद्धंस-परमेश्वरे त्रिपुराशिवसंवादे श्रीश्रीगुरुपादुका-स्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

Beginning :—

ज्ञानात्मानं परमात्मानं दानं ध्यानं योगज्ञानम् ।
जानाम्येतत् सुन्दरि सकलं न गुरोरधिकं न गुरोरधिकम् ॥

5573.

GOVINDA-DEVA GOSVĀMĪ.

9847. स्तवमाला । *Stava-mālā.*

Substance, country-made paper. 7½ × 4 inches. Folia, 22. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 150. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

This codex contains in continuous pagination (1) स्वामिनी-नाम स्तवः ending in 5A, (2) श्रीकृष्णशरण-स्तवः ending in 8B, (3) हरिप्रिया-स्तवः ending in 10B, (4) बदरीनाथ-पञ्चकं ending in 12A, (5) शालग्रामस्तवः ending in 14A, and (6) सखीगुरुस्तवः ending in 22A—all by Govinda-deva Gosvāmī of the Nimbāditya school; with eight introductory verses devoted in the main to the praise and salutation of Govinda Deva who composed those hymns.

The sixth Sakhī-guru-stava is much longer than all the rest.

It begins thus :—

राधाकृष्णा[व]हं वन्दे गौरश्यामौ महाश्रियौ ।
गुरुरूपौ महादिव्यौ व्रजराजसुतावुभौ ॥ १ ॥

End :—

महाव्याधिहरं शुद्धं निर्गुणानां सुखप्रदम् ।
मारकं त्रिगुणानां वै सत्यं सत्यं वदाम्यहम् ॥ ४३ ॥
शोषकं पापपुञ्जानां पोषकं भक्तिसम्पदाम् ।
दारकं दुष्टबुद्धी[नां] + + + + प्रदं ध्रुवम् ॥ ४४ ॥

Colophon :—

इति श्रीमच्छ्रीगोविन्ददेवगोस्वामिना कृतौ श्रीसखीगुरुस्तवं समाप्तं ।

5574.

LAKṢMĪ-NĀRĀYAṆA KAVI.

9102.

Substance, country-made paper. 11×7 inches. Folia, 15 by counting. Lines, 15 to 17 on a page. Extent in ślokas, 450. Date, Saṃvat 1951. Character, Nāgara. Appearance, old. The last two leaves are in a different and smaller hand.

This is a collection of hymns—hymns to Mahā-deva, Kṛṣṇa and Devī in eight ślokas each; hymns to Vindhyeśvarī, Bhairava, Govinda, Vijayā and Jyotirliṅga in ten

ślokas each; hymns to be recited in Nīrājanā—waiving lights before idols—of Vajreśvarī, Vijayā, Devī, Viśveśvara, Bhairava, Viṣṇu and Śrī-kṛṣṇa; Ṣaṭpadī hymns to Rāma and Mārtanda and a hymn to Devī called Devīmahimnaḥ-stuti. Lakṣmīnārāyaṇa is the author of all these hymns.

5575.

9505. *Hymns.*

Substance, country-made paper. 8½ × 4 inches. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 90. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

This MS. contains (1) Rāma-candrāṣṭaka, (2) Śaṃkarāṣṭaka, (3) Viṣṇu-stotra, (4) Śaṃkara-stotra, all the four by Lakṣmī-nārāyaṇa Kavi.

---

(3) SIVA STOTRAS.

5576.

VYĀSA.

2475. विश्वेश्वराष्टकम् । *Viśveśvarāṣṭakaṃ.*

Substance, country-made paper. 6¼ × 3¾ inches. Folia, 3. Lines, 5 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Same as 5572 (III) above which consists of 9 verses in all and is called simply शिवाष्टक. The present MS. contains 10 verses but there is difference in the order of arrangement of the verses.

5577.

JAIMINI.

11102. वेदपादस्तवः । *Veda-pāda-stavaḥ.*

Substance, country-made paper. 8 × 4½ inches. Folia, 11. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 176. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

Colophon :—

इति वेदपादस्तवं संपूर्णं ।

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः ।

कुण्डलीकृतनागेन्द्र खण्डेन्दुकृतशेखर ।

पिण्डीकृत(ं) महाविघ्न ढुंढिराज नमोस्तु ते ॥

पुण्डरीकपुरं प्राप्य जैमिनिर्मुनिसत्तमः ।

कि(ं)चकार महायोगी सूत नो वक्तुमर्हसि ॥

सूत उवाच ।

भगवान् जैमिनिर्धीमान् पु[ण्ड]रीकपुरे पुरा ।

महर्षिसिद्धगन्धर्वयक्षकिन्नरसेविते ॥

नृत्यद्भिरप्सरःसङ्घैर्दीप्यमानैश्च शोभिते ।

नृत्यन्तं परमीशानं ददर्श सदसि प्रभुम् ॥

ननाम दूरतो दृष्ट्वा दण्डवत् क्षितिमण्डले ।

पपावुत्थाय देवस्य ताण्डवामृतमागलम् ॥

पार्श्वस्थितां महादेवीं पश्यन्तीं तस्य ताण्डवम् ।

दृष्ट्वा सुसंहृष्टमनाः पपात पुरतो मुनिः ॥

ततः शिष्यान् समाहूय वेदशास्त्रार्थपारगान् ।

अग्निकेशमकेशञ्च शतयागं जटाधरम् ॥

वक्रनासं समित्पाणिं धूम्रगन्धिं कुशासनम् ।

एतैः सार्द्धं महादेवं पूजयामास जैमिनिः ॥

ततो विविधवेदान्तसारार्थं तत्प्रसादतः ।

कृताञ्जलिरुवाचेदं वेदान्तस्तवमुत्तमम् ॥

जैमिनिरुवाच ।

विघ्नेश विधिमार्त्तण्डचन्द्रेन्द्रोपेन्द्रवन्दित ।

नमो गणपते तुभ्यं ब्रह्मणां ब्रह्मणस्पते ॥

उमाकोमलहस्ताब्जसम्भावितललाटकम् ।

हिरण्यकुण्डलं वन्दे कुमारं पुष्करस्रजम् ॥

शिवं विष्णोश्च दुर्दर्शं नरः कः स्तोतुमर्हति ।
तस्मात् मतस्तुतिः (?) सेयमभ्या[द्]श्छिरिवाजनि ॥
नमः शिवाय सांवाय नमः शर्वाय शम्भवे ।
नमो नय[ा]य रुद्राय सदसस्पतये नमः ॥

There are altogether 136 ślokas.

It ends:—

इत्यनेन स्तवेनेशं स्तुत्वा जैमिनिसत्तमः ।
स्नेहाश्रुपूर्णनयनः प्रणनाम सभापतिम् ॥
मुहुर्मुहुः पिबन्नीशताण्डवामृतमागलम् ।
सर्व्वान् कामानवाप्यान्ते गाणपत्यमवाप ह ॥ ३४ ॥
कमलभवमुकुन्दनिर्जरेन्द्रस्तुतिनुतिसम्भ्रमन्द्[त्य]विभ्रमाय ।
अचलपतिसुता (शय) सखाय तुभ्यं कनकसभापतये
नमः शिवाय ॥ ३५ ॥
पादं वाप्यर्द्धपादं वा श्लोकं श्लोकार्द्धमेव वा ।
नित्यं धारयते विप्रः शिवलोके महीयते ॥ ३६ ॥

5578.

PUSPA-DANTA.

9484. **शिवमहिम्नः स्तोत्रम् ।** *Śiva-mahimnaḥ-stotram.*

Substance, country-made paper. 6 × 4½ inches. Folia, 12. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 72. Character, Nāgara. Appearance, tolerable.

An incomplete MS. of Puṣpa-danta's well-known hymn in praise of Śiva.

5579.

9502. *Mahimnaḥ-stotram.*

Substance, country-made paper. $8\frac{1}{4} \times 4$ inches. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1815. Appearance, fresh. Remarkably correct. Complete.

5580.

9827. *Mahimnaḥ-stotram.*

Substance, country-made paper. 6×4 inches. Folia, 16. Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 96. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

5581.

10778. *Mahimnaḥ-stotram.*

Substance, palm-leaf. $14 \times 1\frac{1}{4}$ inches. Folia, 28. Lines, 3, 4 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, old and faded. Complete.

Colophon :—

इति पुष्पदन्तविरचितः महिम्नःस्तवराजः समाप्तः ।

Post Colophon :—

तव तत्त्वं न जानामि, etc. etc.

5582.

11089. *Mahimnaḥ-stotram.*

Substance, foreign paper. $6\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 15. Lines, 7 on a page. Character, modern Nāgara. Date, Saṃvat 1915. Fresh. Complete.

Post Colophon :—

श्रीसंवत् १९१५ कार्त्तिक वदि एकादशि ११ वार चं ।

5583.

5226. *Mahimnaḥ-stotram.*

With an anonymous commentary.

Substance, country-made paper. 16½ × 3 inches. Folia, 9. In tri-pāṭha form. Character, Bengali. Date, Śaka 1738. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीपुष्पदन्तप्रणीतं महिम्नः स्तोत्रं समाप्तम् ।

Post Colophon statement :—

श्रीठाकुरदास-देवशर्म्मणः स्वाक्षरमिदम् । शकाब्दाः १७३८
तेरिक २० भाद्र श्रवणद्वादश्यां शिवमस्तु । इति शिवम् ।

5584.

5966. महिम्नःस्तवटीका ।

A commentary on Mahimnaḥ-stavaḥ by Śaṅkarācārya.
(With the text.)

Substance, country-made paper. 10¼ × 6¼ inches. Folia, 17. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara in a modern Kāśmīrī hand. Appearance, fresh. Complete.

The commentary begins :—

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ हे भगवान् ते तव महिम्नः परं पारं, etc.

Colophon :—

इति श्रीशङ्कराचार्य्यकृता महिम्नाख्यस्तोत्रविवृतिः सम्पूर्णा ।

5585.

3464. महिम्नः-स्तोत्रटीका प्रत्यगात्मप्रकाशिनी ।

Pratyagātma-prakāśinī—a commentary on Mahimnaḥ-stotram.

By Śaṅkarācārya.

Substance, country-made paper. $12\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 15, of which 11 to 14 are missing. Lines, 8 on a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1565-66. Appearance, discoloured. Complete.

This work is different from No. 5584 above.

Colophon:—

इति गोविन्दभगवत्पादपूज्य-शिष्य-परमहंस-परिव्राजकाचार्य्य-श्रीशङ्करभगवत्कृता प्रत्यगात्मप्रकाशिनी महिम्नः स्तवटीका समाप्ता ।

Post Colophon :—

यथादृष्टमित्यादि ।

शकाब्दाः १५६५ । ६६ मुराइचट्टाख्यजनपदे श्रीरत्नाकरशर्म्मणा-लेखि प्रत्यगात्मप्रकाशिनी टीकेयम् ।

Beginning :—

ॐ नमः ।

ज्ञानं वेदविदो वदन्ति परमं साङ्ख्याः प्रधानं परम्
कर्त्तारं प्रवदन्ति कर्कशधियस्तर्कास्तथैवेश्वरम् ।
आत्मानं सुगतास्तथा जिनमतेऽद्वैतागमोद्देशिनः
बौद्धं बौद्धपराः परं परपदं वन्दे तमाद्यः शिवम् ॥
अनेकशतसिद्धान्ता प्रत्यगात्मप्रकाशिनी ।
महिम्नः स्तवटीकेयं क्रियते शङ्करेण वै ॥

5586.

10709. महिम्नः-स्तोत्रटीका ।

A commentary on Mahimnaḥ-stotram.

By Bhagīratha.

Substance, country-made paper. 13 × 3½ inches. Folia, 8. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 288. Character, Bengali of the seventeenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

Beginning :—

ॐ नमः शिवाय ।

पुरा पुष्पदन्तनामा शिवगणाध्यक्षः पुष्पचयनार्थं पुष्पवाटिका-
मेकां प्रत्यहमागत्य पुष्पस्तेयं करोति ।

End :—

स्तवपाठात् शिवप्रीतिः शिवप्रीत्या स्वर्गमोक्षौ भवतः ।

Colophon :—

इति भगीरथरचिता महिम्नष्टीका समाप्ता ।

After a few stray verses we have :—

लिखितं श्रीरामरामदेवशर्म्मणः पुस्तकञ्च ।

Again there is a stray verse :—

सञ्चारो रतिमन्दिरावधि, etc.

5587.

10214. महिम्नः-स्तवटीका ।

A commentary on Mahimnaḥ-stotram.

By Bhagīratha.

Substance, country-made paper. 10 × 4¾ inches. Folia, 7. Lines, 14, 15 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

Same as above.

See L. 1065, where Bhagīratha is said to be a Mitra.

5588.

3473. महिम्नः-स्तोत्रटीका ।

A commentary on Mahimnaḥ-stotraṃ with the text.

By Govindānanda.

Substance, country-made paper. 17 × 4 inches. Folia, 11. In tri-pāṭha form. Character, Bengali. Date, Śaka 1681. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon :—

गोविन्दानन्दकृतिना कृते कृतधियां कृताम् ।
विनोदयन्तु विद्वांसो महिम्नः स्तवकौमुदी ॥
समाप्तेयं महिम्नःस्तवकौमुदी ।

Post Colophon :—

शकाब्दाः १६८१ तां १३ आषाढ़ श्रीरामलोचनशर्म्मणः स्वाक्षरमेतत् ।

श्रीरामशङ्करशर्म्मणः पुस्तकमिदम् ।

श्रीदुर्गा जयति । श्रीहरये नमः ।

See H.P.R., Vol. I. 279 and L. 3384.

5589.

10691A. महिम्नः-स्तवकौमुदी ।

Mahimnaḥ-stava-kaumudī.

By Govindānanda.

Substance, country-made yellow paper. 13 × 3¼ inches. Folia, 7. Lines, 13 on a page. Extent in ślokas, 114. Character, Bengali of the eighteenth century. Date, Śaka 1710. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon :—

श्रीगोविन्दानन्दकृतिना कृति कृतधियां कृताम् ।
विनोदयन्तु विद्वांसो महिम्नः-स्तवकौमुदीम् ॥
इति गोविन्दानन्दाचार्य्यकृता महिम्नः कौमुदी समाप्ता ।

Post Colophon :—

पाठार्थमेतां विलिलेख पुस्तीं श्रीरामशर्म्मा कृतपुण्यकर्म्मा ।
चौर्य्येण नीत्वा विषमेव भुक्का पित्रा च गूथं सह नारकी स्यात् ॥
शकाब्दा १७१०[।] १५ अग्रहायणे ।

Beginning :—

श्रीगोविन्दपदद्वन्द्वनखेन्दुरुचिसन्ततिः ।
अन्तश्चिन्ताभिसम्भ्रान्तचित्तध्वान्तं धुनोतु नः ॥
क्रियते श्रीमता तातपादरेणूपदेशतः ।
गोविन्दसुधिया शम्भोर्महिम्नः-स्तवकौमुदी ॥

5590.

5117. महिम्नः-स्तोत्रम् । *Mahimnaḥ-stotram.*

Substance, country-made yellow paper. 17 × 3 inches. Folia, 7. In tri-pāṭha form. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

It is accompanied with Govindānanda's commentary, which goes up to the 21st verse.

5591.

1495. महिम्नः-स्तवटीका ।

A commentary on Mahimnaḥ-stavaḥ.

By Madhu-sūdana Sarasvatī.

Substance, foolscap paper. 13 × 4 inches. Folia, 50. Lines, 7, 8 on a page. Extent in ślokas, 1,200. Character, Bengali. Date, Śaka 1811. Appearance, fresh. Complete.

The MS. has also the text of the hymn.

Mañgalācaraṇa :—

विश्वेश्वरं गुरुं नत्वा महिमाख्यस्तुतेरयम् ।
पूर्व्वाचार्य्यकृतव्याख्यासंग्रहः क्रियते मया ॥

The object of the work :—

50B. हरिशङ्करयोरभेदबोधो भवतु क्षुद्रधियामपीति यत्नात् ।
उभयार्थतया मयेदमुक्तं सुधियः साधुधियैव शोधयन्तु ॥
यत्नतो वक्रया रीत्या कर्त्तुं शक्यं विधान्तरम् ।
यद्यपीह तथाप्येष ऋजुरध्वा प्रदर्शितः ॥
श्लोकानुपात्तमिह न प्रसङ्गात् किञ्चिदीरितम् ।
श्लोकोपात्तमपि स्तोकैरक्षरैः प्रतिपादितम् ॥
महिमाख्यस्तुतेर्व्याख्या प्रतिवाक्यं मनोहरा ।
इयं श्रीमद्गुरो[ः] पादपद्मयोरर्पिता मया ॥

टीकान्तरं कश्चन मन्दधीरितः
सारं समुद्धृत्य करोति चेत्तदा ।
शिवस्य विष्णोर्द्विजगोसुपर्व्वणां
अपि द्विषद्भावमसौ प्रपद्यते ॥
भूतिभूषितदेहाय द्विजराजेन राजते ।
एकात्मने नमो नित्यं हरये च हराय च ॥

Colophon :—

इति परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमद्विश्वेश्वरसरस्वतीचरणारविन्द-मधुव्रतेन मधुसूदनसरस्वती-समाख्याधरेण विरचिता महिम्नाख्य-स्तुतिव्याख्या समाप्ता ।

Post Colophon :—

रामः ॥ १८० । ११ । ३ । ० ।-

5592.

11082. *A commentary on Mahimnaḥ-stavaḥ.*

By Madhu-sūdana Sarasvatī.

Substance, country-made paper. 12½ × 5 inches. Folia, 34. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 1,120. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्य-श्रीमद्विश्वेश्वर-सरस्वती-
चरणारविन्दमधुकरेण श्रीमधुसूदनसरस्वतीसमाख्याधरेण केन-
चिद्विरचिता महिम्नाख्यस्तुतिव्याख्या परिपूर्णा ।

Beginning :—

विश्वेश्वरं गुरुं नत्वा महिम्नाख्यस्तुतेरयम् ।
पूर्व्वाचार्य्यकृतव्याख्यासंग्रहः क्रियते मया ॥
एवं किलोपाख्यायते कश्चित् खलु गन्धर्व्वराजः कस्यचिद्राज्ञः
प्रमोदवनकुसुमानि हरन्नासीत् ।

5593.

11085. महिम्नः-स्तोत्रम् । *Mahimnaḥ-stotram.*

With Madhu-sūdana's commentary.

Substance, country-made paper. 10 × 4½ inches. Folia, 42. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 1,000. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्य-श्रीविश्वेश्वरसरस्वतीचरणार-
विन्दमधुकरेण मधुसूदनसरस्वतीसमाख्याधरेण केनचिद्विदुषा
विरचिता महिम्नाख्यस्तुतिव्याख्या संपूर्णा ।

5594.

1748. पुष्पदन्तकृत-शिवमहिमस्तोत्रविवृतिः ।

Puṣpa-danta-kṛta-śiva-mahima-stotra-vivṛtiḥ.

By Śaṅkara Nārāyaṇa Bhaṭṭa.

Substance, country-made paper. $10\frac{3}{4} \times 5$ inches. Folia, 60. Lines, 10 a page. Extent in ślokas, 1,750. Character, Nāgara. Sáṃvat, 1784. ppearance, tolerable. Complete.

The MS. has also the text of the hymn.

Colophon :—

इति श्रीशंकरनारायणभट्टकृतः पुष्पदन्तकृत-शिवमहिमस्तोत्र-विवृतिः संपूर्णा ।

Post Colophon :—

महिम्नः परमेशस्य विवेकं [क]र्त्तुमक्षमाः ।
विना तस्यैव देवस्य प्रसादेन सुरद्विषः ॥
श्रीविश्वनाथचरणे शरणं प्रपद्ये—श्री ।

शवत् १७८४ मीति कात्तिक वदि २ वार वी०फुद् फेरोज दृशप्यत जै इता लफारेथ ।

Maṅgalācaraṇa :—

अंगाव्ययाद्युपहिताय महेश्वराय
वेदान्तवाक्यनिकुरं(रु)बनिरूपिताय ।
ब्रह्माच्युतेश-सुरवर्य्यनिषेविताय
कुर्म्मो नमांस्यचलनाथसुताधराय ॥ १ ॥
नमः स्वयंप्रकाशाय तत्त्वन्यस्तामलात्मने ।
शिवज्ञानप्रकाशाय श्रीमते गुरवे नमः ॥ ४ ॥

It ends :—

श्रीमन्मनीषा+पमाखिलेषु शास्त्रे[षु] येषां च परेशभक्तिः ।
स्वयंप्रकाशेन्द्रसरस्वतीनां शिष्येण तेषां शिवतत्परेण ॥
श्रीशंकरानन्तरपञ्चमान-नारायणाख्येन बुधेन भक्त्या ।
कृतो विवेकः शिवयोः प्रसादादृतः समाप्तिं महतो महिम्नः ॥

5595.

3596. महिम्नः-स्तोत्रटीका ।

A commentary on Mahimnaḥ-stotram entitled Lokānurāg
By Vakkeśvara Miśra.

Substance, country-made paper. 16 × 2¾ inches. Folia, 16. Lin on a page. Extent in ślokas, 360. Character, Bengali of the eighte century. Appearance, discoloured. Incomplete.

The leaves are doubly marked, from 1 to 16 on the l hand side and 7 to 22 on the right hand side.

Beginning :—

उक्ता वाहनमङ्गवस्त्रमजिनं भस्मोच्चयो भूषणं
भैक्ष्यं भोजनमेव ते सहचरा भूतादयः प्रत्यहम् ।
पात्रं (शा)मा न्टकरोटिका पितृवनं वासस्य+स्येश्वरः
कल्याणं कुरुतां स वस्य सततं तस्मै समास्तां नमः ॥
महिम्नः स्तवराजस्य टीका लोकानुरागिणी ।
चक्रे वक्केश्वरेणेयं मिश्रेणाक्लिष्टचेतसा ॥

5596.

3703. महिम्नःस्तवटीका ।

A commentary on Mahimnaḥ-stavaḥ by one who calls himself a devotee to Śiva.

Substance, country-made paper. 13½ × 3½ inches. Folia, 19. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 600. Character, Bengali of the early nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीशिवभक्तजनकृता महिम्नटीका समाप्ता ।

Post Colophon :—

श्रीव्रजनाथशर्म्मणः स्वाक्षरमिदं । पुस्तकं यत्नेन लिखितम्
येन क्रीनीयते स उच्छूनं जायते ।

Beginning :—

पुरा किल पुष्पदन्तनामा गन्धर्व्वराजः शिवगणाध्यक्षः पुष्प-चयनार्थमुद्यानवाटिकां प्रत्यहमायाति पुष्पाणि नीत्वा शिवचरणे क्षिपति। वाटिकारक्षकस्तु पुष्पचौरं ज्ञात्वा तस्मिन्नुद्याने भगवतः शिवस्य निर्म्माल्यं विक्षिप्तम्। गन्धर्व्वस्तु अज्ञानात् पद्भ्यां शिव-निर्म्माल्यं स्पृष्ट्वा तत्क्षणात् निरस्तगतिः स्वर्गाद्भ्रष्टः। अतो भग-वन्तं शिवमनेन स्तौतीत्याह महिम्न इति।

5597.

3905B. *A commentary on Mahimnaḥ-stavaḥ.*

Substance, palm-leaf. 16 × 1½ inches. Folia, 15. Lines, 4, 5 on a page. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, old and soiled. From the beginning to the 30th sloka.

... ... विधुरो विद्याधरः स्वपदप्राप्तये स्तवमिदमाचरितवान्। अथ गुणाभिधान ... ... महिम्न इत्यादि।

The MS. being very old and soiled can hardly be read.

5598.

6536. **महिम्नः-स्तोत्रटीका।**

A commentary on Mahimnaḥ-stotram.

(*With the Text.*)

By Kāśī-nātha.

Substance, country-made paper. 10½ × 6½ inches. Folia, 25. Lines, 10 on a page. Extent in slokas, 475. Character, modern Nāgara. Date, Saṃvat, 1961. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमद्भड़ोपनामकजयरामभट्टसुतवाराणसीगर्भसम्भवपरम-शिवकिङ्करकाशीनाथविरचिता महिम्नःस्तोत्रटीका समाप्ता।

Post Colophon :—

श्रीसंवत् १९६१ शौव सो० आषाढ़ सुदि ८ मालवीयबाल-
मुकुन्दस्येदं पुस्तकम् ।

Beginning :—

श्रीविश्वनाथ करुणाकर शूलपाणे
भूतेश भर्ग भुवनत्रयगीतकीर्त्ते ।
श्रीनीलकण्ठ मदनान्तक विश्वमूर्त्ते
गौरीपते श मम देहि कृपाकटाक्षम् ॥
नत्वा श्रीदक्षिणामूर्त्तिचरणाम्भोरुहद्वयम् ।
पुष्पदन्तकृतस्तोत्रटीका प्रारभ्यते मया ॥

मया काशीनाथेन ।

यत्तु तस्य ध्यानान्तस्थस्येतिश्रुत्या नारायणस्य कर्त्तृकारणत्वमुक्तं तदपि दशरथादीनां विगर्भ्वंशभूत-रामकृष्णाद्यवतारकारणत्ववत् गुणिरूद्रांशरुद्रनिरूपितकारणत्वेन अन्यथासिद्धम् । श्रीकूर्म्मपुराणे शिवः ।

अहञ्च भवतो वक्त्रात् कल्पान्ते घोररूपधृक् ।
शूलपाणिर्भविष्यामि क्रोधजस्तव पुत्रकः ॥ इति

5A, श्रीपुष्पदन्तकविः शिखरिणीच्छन्दसा श्रीमहादेवस्तुतिं प्रस्तौति ।
महिम्नः पारं ते, etc., etc.

5599.

3904. महिम्नः-स्तवटीका ।

A commentary on Mahimnaḥ-stavaḥ.

By Vyāsa-yati.

Substance, country-made paper. 14 × 3½ inches. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 150. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon :—

इति व्यासयतिविरचितां महिम्नविवरणटीका समाप्ता ।

Beginning :—

महिम्न इति हे हर तव महिम्नो महत्त्वस्य पारं परं निष्ठागतं
++ यदि चेदसदृशी स्तुतिः ॥

5600.

10799J. महिम्नः-स्तोत्रटीका ।

A commentary on Mahimnaḥ-stotram.

(With the Text.)

By Raghu-nandana [Nyāyavāgīśa].

Substance, country-made yellow paper. $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 7. In tri-pāṭha form. Character, modern Bengali. Appearance, fresh.

A fragment containing the text with the commentary up to the 17th śloka.

The commentary begins :—

ॐ नमः परमदेवतायै ।

यः पूतितुण्डकुलपङ्कजजन्मवासो
यः श्रीहरेश्वरणसेवकदासदासः ।
यन्नाम लोकविदितं रघुनन्दनेति
सोऽयं तदीयवचनं विशदीकरोति ॥

पुष्पदन्तनामा गन्धर्व्वः कस्यचिद्राज्ञः पुष्पोद्यानमागत्य प्रत्यहं रात्रौ पुष्पाण्यपहरति, etc., etc.

5601.

5636. *A commentary on Mahimnaḥ-stotram.*

By Raghu-nandana Nyāyavāgīśa.

Substance, country-made paper. 17 × 3½ inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 400. Character, Bengali. Date, Śaka 1780. Appearance, new. Complete.

Beginning :—

श्रीदुर्गा । ॐ नमः शिवाय ।

भिन्दन्ती देवदेवाधिप धरणिधराधारसंवेशवेशं

छिन्दन्ती दन्तिकर्णाञ्चलचलनचलाः कम्पयन्ती जगन्ति ।

दिग्घश्यामागभीरप्रलयजलधरध्वानधिक्कारघोराः

कुर्व्वन्ती ध्वानधाराः समिति सुरकृते ब्रह्मभूराविरास्ते ।

पुष्पदन्तनामा गन्धर्व्वः कस्यचिद्राज्ञः पुष्पोद्यानं गत्वा प्रत्यहं रात्रौ पुष्पाण्यपहरति । etc., etc.

After this occurs the verse यः पूजितुगाङ्कुलपङ्कज etc., etc.

End :—

एते चतुस्त्रिंशत् श्लोका गौडीयानुमताः । मैथिलास्तु षट्-श्लोकानितोऽधिकान् पठन्ति । यथा—

महेशान्नापरो देवो महिम्नो नापरा स्तुतिः ।

अघोरान्नापरो मन्त्रो नास्ति तत्त्वं गुरोः परम् ॥, etc., etc.

Colophon :—

इति श्रीरघुनन्दनन्यायवागीशभट्टाचार्य्यकृता महिम्नःस्तोत्रटीका समाप्ता ।

Post Colophon statement :—

ॐ नमः शिवाय ।

शाके सिन्धिन्दुखवसौ दिनेशे मकरस्थिते ।

टीकेयं लिखिता चित्रा श्रीरामेश्वरशर्म्मणा ॥

In this chronogram, the principle of अङ्कस्य वामा गतिः does not apply. Here सिन्धिन्दु means 17 and ख वसु means 80.

5602.

5887. महिम्नः-स्तवटीका ।

A commentary on Mahimnaḥ-stavaḥ, entitled Kalpa-latā.

By Ahobala, son of Nṛ-siṃha Bhaṭṭa Mahopādhyāya and Rāmakkā.

Substance, country-made paper. $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 19. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1910. Appearance, discoloured. Complete.

The MS. has also the text.

Beginning of the commentary:—

श्रीगिरिराजसुतापतिसूनवे नमः ।

ईशानं सर्व्वविद्यानामीश्वरं पार्व्वतीपतिं ।
भजामि श्रीमहादेवं सर्व्वदेवोत्तमं प्रभुम् ॥

व्यालमालमनलामलभालं
स्थूलपालममलामलशीलम् ।
कालकालमकलङ्कं कलयामो
लीलयालमनुवेलमलीलम् ॥

महेश्वराराधनदत्तशीलः
श्रीमन्महिम्नोर्थविचारलीलः ।
अहोबलः पूजितकालकालो
महिम्नटीकां तनुते सुशीलः ॥

Colophon:—

इति श्रीमत्-सकललोकप्रसिद्ध-श्रीमद्भास्करवंशरत्नमहोदधि-सम्भूत-सकलविद्यानिधिभूत-श्रीमन्नृसिंह-भट्टमहोपाध्याय-तनूजेन रामक्कागर्भसम्भूतेनाहोबलेन श्रीविश्वेश्वरचरणपरिभजनैकनिधानेन विरचिता श्रीमन्महिम्नस्तवव्याख्या कल्पलता सम्पूर्णा ।

Post Colophon :—

शुभम्। क्रोधसम्वत् १९१० मास वैशाख कृष्ण ८ रविवासरे अगस्तीश्वरसमीपे विजयगिरि लिखित्वा पठनार्थम्।

5603.

9098. महिम्नः-स्तवकल्पलता।

Mahimnaḥ-stava-kalpa-latā.

Substance, country-made paper. 14 × 6 inches. Folia, 19. Lines, 8 to 12 on a page. In tri-pāṭha form. Appearance, tolerable.

A commentary by Ahobala along with the text.

The colophon of the commentary runs :—

इति श्रीमत्-सकललोकप्रसिद्धश्रीमद्भास्करवंशरत्नमहोदधिसम्भूत-सकलविद्यानिधिभूत-श्रीमन्नृसिंह-भट्टमहोपाध्याय-तनूजेन रामक्का-गर्भसम्भूतेनाहोबलेन श्रीविश्वेश्वरचरणपरिभजनैकनिधानेन विरचिता श्रीमन्महिम्नस्तवव्याख्या समाप्ता कल्पलता॥

For the commentary see Oxf. 131A, No. 237.

5604.

8597. महिम्नः-स्तवः (सटीकः)।

Mahimnaḥ-stavaḥ with an anonymous commentary.

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 17. Lines, 7, 8 on a page. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara. Fresh. Complete.

Complete in 17 leaves of which the 17th is written in a different hand. The commentary which is in the form of short notes runs up to verse 31 only.

5605.

10837. महिम्नः-स्तोत्रम् । *Mahimnaḥ-stotram.*

With an anonymous commentary entitled Kaumudī.

Substance, country-made yellow paper. 14 × 3 inches. Folia, 12. In tri-pāṭha form. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh. Date, Śaka 1727. Complete.

Colophon :—

इति महिम्नः-स्तोत्रं समाप्तम् ।
स्तोत्रैः स्तुत्वा गिरीशं प्रतिदिनभजनैः योगिपूज्यं शकाब्दे
मैत्रद्व्यद्रिप्रमाणे शशधरदिवसे गोस्थिते वासरेशे ।
श्रीशस्तोत्रं व्यलेखि प्रमुदितमनसा पुष्पदन्तप्रणीतं
राधाकृष्णद्विजेन द्विजवरकृपया श्रीगिरीशं प्रणम्य ॥

In this chronogram, the principle of अङ्कस्य वामा गतिः does not hold good. Maitra means Anurādhā, which is the 17th asterism in the अश्विन्यादि list.

The commentary begins :—

ॐ नमः शिवाय ।
हे हर तव महिम्नः उत्कर्षस्य स्वरूपस्य पारं, etc.

Colophon of the commentary :—

इति कौमुदी समाप्ता ।

5606.

9577. (सटीकं) महिम्नः-स्तोत्रम् ।

Mahimnaḥ-stotram with an anonymous commentary.

Substance, country-made paper. 12 × 6½ inches. Folia, 15. Lines, 8, 9 on a page. Extent in ślokas, 250. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

Same as above No. 5604.

5607.

LĀLĀ-BAHĀDURA.

9432. *Mahimnaḥ-stotram.*

Substance, country-made paper. 8 × 4 inches. Folia, 36. Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 275. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete. Date, Saṃvat 1901. Complete.

An imitation of Puṣpa-danta's well-known महिम्नःस्तोत्र. The MS. is accompanied with an erratum which runs through 5 pages.

It ends :—

धन्यो गन्धर्व्वराजो विशदमतिरसौ पुष्पदन्ताभिधानः
स्तोत्रं कृत्वाशु शम्भोर्मधुरतरपदैर्दर्शितो येन मार्गः ।
तन्मार्गारूढकाव्योपरमतिरचिरं श्रीमहादेवभक्तो
ऽकार्षीत् लालाख्यभक्तो रुचिरतरपदैः स्तोत्रमेतत् पुरारेः ॥ १०५ ॥
द[ा]न्तो धर्म्मपरो दयानिधिरभूच्छान्तः शरण्यो महान्
मुन्नालाल इति प्रथममधिगतः काव्ये कृतातिश्रमः ।
तत्सूनुर्भगवत्पदाब्जमधुपो दुर्गाप्रसादाभिध-
श्छन्दोलङ्कृतिकाव्यनाटककलाविज्ञः सुधीसम्मतः ॥ १०६ ॥
तस्माद्गोपाललाल-नाम तनयो दाता दयासागरो
भूदेवामरपूज्यशम्भुशरणाखण्डप्रतापानलः ।
तस्माल्लालबहादुरोऽजनि सुतो वंशप्रदीपाङ्कुर-
स्तेनायं महिमा हिमाचलसुताभर्त्तुः पदैर्वर्णितः ॥ १०७ ॥
विद्वाँल्लालबहादुरः सहचरो विद्वज्जनानां सदा
सङ्गीतामलकीर्त्तिरङ्कितयशाः शैवोऽति नम्रः सुखी ।
श्रीमत्पण्डितराजलब्धयशसः शैवाद्गणेशाभिधात्
ज्ञात्वा शब्दविनिश्चयं शिवमयं स्तोत्रं चकाराद्भुतं ॥ १०८ ॥

कुखनवग्रग्रिसंख्ये (1901) वत्सरे मार्गकृष्णे
ग्रिवतिथियुतपूर्व्वाभे कुजे पूर्व्वयामे ।
त्रिपुरहरमहिम्नः-स्तोत्रमेतत् समाप्तं
जनयतु पदमुच्चैः सज्जनानां हृदब्जे ॥

Colophon :—

इति श्रीखेरदेवतामहादेवपरमभक्तलालकृतं महिम्नःस्तोत्रं समाप्तम् । शुभमस्तु ॥ लिखितं कालीचरणशुक्लेन ।

5608.

VIṢṆU.

5891. शिवमहिम्नस्तोत्रम् ।

Śiva-mahimna-stotram.

With the commentary by Śiva, son of Govinda Sūri, of the family of Catur-dhara.

Substance, country-made paper. 9½ × 4¼ inches. Folia, 17. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara of the early nineteenth century. Appearance, old, discoloured and worm-eaten. Complete.

An imitation, in a century of verses, of Paṇḍita-rāja Jagan-nātha's well-known गङ्गालहरी.

The commentary begins :—

श्रीगणेशाय नमः ।

शिवस्तुतिव्याजेन वेदान्तप्रतिपाद्यं शिवपरमतत्त्वमध्यारोपापवादन्यायेन तदनुगुणैर्विशेषणैः संक्षेपविस्तराभ्यां प्रपञ्चयिष्यन् श्रीविष्णुरुवाच । महेशानन्ताद्येति ।

The text begins :—

श्रीविष्णुरुवाच ।
महेशानन्ताद्यत्रिगुणरहितामेयविमल-
स्वराकारापारामितगुणगुणाकारनिवृते ।
निराधाराधारामरवरनिराकारपरम-
प्रभापूराकारावरपर नमोऽवेद्य शिव ते ॥

The colophon of the text is not given; that of the commentary runs thus:—

इति श्रीचतुर्धरवंशावतंसस्य गोविन्दसूरिसूनोः शिवस्य कृतिर्महिम्नस्तोत्र-व्याख्या समाप्ता ।

5609.

ŚAṄKARĀCĀRYA.

2453. अपराधक्षमणस्तोत्रम् ।

Aparādha-kṣamaṇa-stotram.

Substance, country-made paper. $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 42. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

This stotra is in 16 verses and is different from 5275 above.

Colophon:—

इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितमपराधक्षमणस्तोत्रं समाप्तम् ।

It begins:—

वन्दे देवमुमापतिं सुरगुरुं वन्दे जगत्कारणम् ।

5610.

5074. अपराधभञ्जनस्तोत्रम् ।

Aparādha-bhañjana-stotram.

Substance, country-made paper. $16\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 8 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

Same as above.

Post Colophon:—

सिद्धेश्वरदेवशर्म्मणः स्वाक्षरमिदम् ।

5611.

9900. *Aparādha-bhañjana-stotram.*

Substance, country-made paper. 5 × 3 inches. Folia, 10. Lines, 4 on a page. Extent in ślokas, 32. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Incomplete at the end.

Same as above.

5612.

9318. क्षमापराधस्तोत्रम् । *Kṣamāparādha-stotram.*

Substance, country-made paper. 8 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 13 on a page. Extent in ślokas, 36. Character, Nāgara. Appearance, very old. Complete.

Same as above.

It is a well-known hymn to Śiva, attributed to Śaṅkarācārya invoking the mercy of Śiva to take away the sins committed by words, deeds and thoughts. It takes its name from the burden क्षन्तव्यो मेऽपराधः शिव शिव शिव भो श्रीमहादेव शम्भो.

5613.

9409. अपराधसूदनस्तोत्रम् ।

Aparādha-sūdana-stotram.

Substance, country-made paper. 7 × 3 inches. Folia, 9 of which the first is missing. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 40. Character, Nāgara. Appearance, old. Incomplete.

Same as above.

5614.

9757. अपराधभञ्जनस्तोत्रम् ।

Aparādha-bhañjana-stotram.

Substance, country-made paper. 9½ × 4 inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 35. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

Same as above.

For another MS. of the work see 5565 (I) above.

5615.

2473. कालभैरवाष्टकस्तोत्रम् ।

Kāla-bhairavāṣṭaka-stotram.

Substance, country-made paper. 6¼ × 3 inches. Folia, 3. Lines, 5 on a page. Extent in ślokas, 12. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

It is a hymn by Śaṅkara in eight stanzas in honour of Kāla-bhairava who is the watch Bhairava of Benares.

Beginning:—

देवराजसेव्यमानपावनाङ्घ्रिपंकजमित्यादि ।

5616.

9298. शिवनामावलिस्तोत्रम् । *Śiva-nāmāvali-stotram.*

Substance, country-made paper. 8 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 5, 6 on a page. Extent in ślokas, 15. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete. Written in a large hand.

See the next number.

5617.

9288. *Śiva-nāmāvali-stotram.*

Substance, country-made paper. 6 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 15. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

It is a hymn to Śiva in nine verses.

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

हे चन्द्रचूड़ मदनान्तक शूलपाणे
स्थाणो गिरीश गिरिजेश महेश शम्भो ।
भूतेश भीतिभयसूदन मामनाथं
संसारदुःखगहनाज्जगदीश रक्ष ॥

The end :—

गौरी(वि)विलासभवनाय महेश्वराय
पञ्चाननाय शरणागतकल्पदाय ।
सर्वाय सर्वजगतामधिपाय तस्मै
दारिद्र्यदुःखदहनाय नमः शिवाय ॥

Colophon :—

इति श्रीमच्छङ्कराचार्य्यविरचित-नामावलिस्तोत्रं सम्पूर्णं ।

5618.

11167. *Two Hymns*.

Substance, country-made paper. 11×5 inches. Folium, 1. Lines, 11+11. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

I.

इति श्रीशङ्कराचार्य्यविरचित-शिवनामावलीस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

Beginning :—

हे चन्द्रचूड़ मदनान्तक शूलपाणे etc.

Same as No. 5617.

II.

इति श्रीमत् संकराचार्य्यविरचितं पञ्चाक्षरस्तोत्रं संपूर्णम् ।

Beginning :—

नागेन्द्रहाराय त्रिलोचनाय भस्माङ्गरागाय महेश्वराय ।
दिव्यादिदेवाय दिगम्बराय तस्मै नकाराय नमः शिवाय ॥

5619.

3072. काशी-विश्वनाथमङ्गलस्तोत्रम् ।

Kāśī-viśva-nātha-maṅgala-stotram.

Substance, country-made paper. 12×5 inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 55. Character, Nāgara of the early nineteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon :—

इति श्रीशङ्कराचार्य्यविरचितं काशी-विश्वनाथमङ्गलस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

Beginning :—

ॐ कण्ठे यस्य लसत् करालगरलं गङ्गाजलं मस्तके
वामाङ्के गिरिराज-राजतनया जाया भवानी सती ।
नन्दिस्कन्दगणाधिराजसहितः श्रीविश्वनाथः प्रभुः
काशीमन्दिरसंस्थितोऽखिलगुरुर्देयात् सदा मङ्गलम् ॥

5620.

9688. शिवपञ्चरत्नम् । *Śiva-pañca-ratnam.*

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folium, 1. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 8. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

This is a hymn in praise of Śiva in five stanzas, attributed to Śaṅkarācārya.

5621.

HARA-DATTĀCĀRYYA.

10170. चतुर्वेदतात्पर्य्यसारसंग्रहः ।

Catur-veda-tātparyya-sāra-saṃgrahaḥ.

Substance, country-made paper. $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 33. In tripāṭha form. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

A hymn in praise of Śiva with a commentary by Jñānaghana.

Colophon of the commentary :—

इति श्रीज्ञानघनेन विरचिता चतुर्वेदतात्पर्य्यसारसंग्रहदीपिका समाप्ता ।

After the colophon, there are 8 lines, containing quotations from Prayogapārijāta and other works.

The text begins :—

यस्मै नमो भवति यस्य गुणाः समग्राः
नारायणोपनिषदा यदुपासनोक्ता ।
यो नः प्रचोदयति बुद्धिमधिक्रतौ यः
तं त्वामनन्यगतिरीश्वर संश्रयामि ॥
वेदेषु वा तदनुयायिषु वा विचार्य्य
तन्त्रेषु वाक्यमखिलं प्रतिपादकं ते ।
तात्पर्य्यसंग्रहमहं विदधे महेश
मह्यं प्रसीद नय मामृजुणा पथा त्वम् ॥
मन्त्रार्थवादविधिभिर्बहुधा विभक्तो
यः शब्दराशिरनपेक्ष्यतया प्रमाणम् ।
सोयं विमत्सरविमृष्टपदार्थतत्त्वो
वेदः प्रकाशयति केवलमीश्वर त्वाम् ॥

The commentary begins :—

श्रीहरदत्ताचार्य्यकृत-चतुर्वेदतात्पर्य्यदीपिका-प्रारम्भः ॥

शिवरहस्ये शिवोक्तिः । कलियुगे मद्भक्तो भविष्यति । आचार्य्यचरणैश्चतुर्वेदतात्पर्य्यसंग्रहः क्रियते इत्युक्तम् । तन्मूलसूत्रस्तवो लिख्यते ।

महादेवो देवः श्रुतिशिखरमौलिस्तवचनैः (?)
तथा नो विष्णवाद्या विधिहरिहरेन्द्रानलयमाः ।

5622.

BHĀSKARA-RĀYA DĪKṢITA.

8593. शिवनाम-कल्पलतालवालम् ।

Śiva-nāma-kalpa-latā-lavālam.

With a commentary called Sudhāpūra by Veṅkaṭācala Sūri.

Substance, country-made paper. 9½ × 4 inches. Folia, 79. Lines, 13 on a page. Extent in ślokas, 2,500. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1873. Complete.

Complete in 79 leaves. In Śaṅkara Saṃhitā, in Śiva-rahasya, and in other standard works of the Śiva cult, 108 names of Śiva, under the name Śiva-nāma-kalpa-latā, are embodied. Bhāskara-rāya Dīkṣita, the son of Gambhīra-rāya-Dīkṣita, who celebrated the ceremony of Agni-cayana, and is represented as an encyclopædia of Sanskrit learning, composed in the form of a hymn to Śiva 116 verses, in which all the hundred and eight names were recited and explained. Kalpalatā means a desire-fulfilling creeper. Bhāskara Rāya made a reservoir under it for the purpose of filling it with water; and Veṅkaṭācala is said to have filled it with nectar. The present MS. contains Bhāskara's commentary (*ālavāla*) and Veṅkaṭācala's commentary on it.

5623.

ANONYMOUS.

2349. शिवमानसपूजनस्तोत्रम् ।

Śiva-mānasa-pūjana-stotram.

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folium, 1. Lines, 16 in all. Character, Nāgara. Appearance, oldish. Complete.

It begins रत्नैः कल्पितमानसमित्यादि. Printed in p. 82 of Bṛhat-stava-kavaca-mālā, published in Calcutta, in B.S. 1316.

It differs in the Phala śruti śloka which runs thus in the present MS. :—

करचरणकृतं वा कायजं कर्म्मजं वा
श्रवणनयनजं वा मानसं वापराधम् ।
विहितमविहितं वा सर्व्वमेतत् क्षमस्व
जय जय करुणाब्धे श्रीमहादेव शम्भो ॥

5624.

ANONYMOUS.

8967. चन्द्रशेखरस्तोत्रम् । *Cāndra-śekhara-stotram.*

Substance, country-made paper. 9×4 inches. Folia, 2. Lines, 17 in all. Extent in ślokas, 20. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1893. Fresh. Complete.

A hymn of Śiva in nine ślokas.

Beginning:—

रत्नसानुशरासनं रजताद्रिशृंगनिकेतनं
सिंजनीकृतपन्नगेश्वरमच्युतानलसायकं ।
क्षिप्रदग्धपुरत्रयं त्रिदशालयैरभिवन्दितं
चन्द्रशेखरमाश्रये मम किं करिष्यति वै यमः ॥

The last line constitutes the burden of all the ślokas.

5625.

ANONYMOUS.

9902. शङ्कराष्टकम् । *Śaṅkarāṣṭakam.*

Substance, country-made paper. 8×6 inches. Folium, 1. Lines, 21 on a page. Extent in ślokas, 16. Character, Nāgara. Date, Śaka 1785. Appearance, fresh. Complete.

This is a hymn in praise of Śiva in eight stanzas.

Beginning:—

श्रीशङ्करे नवतरेन्दुधरे पुरारौ
गङ्गाधरे गरधरेन्दुधरे ऽमरेशे ।
शम्भौ हरे स्मरहरे हरिदम्बरे मे
प्रीतिः परात्परतरे परमेश्वरे स्तात् ॥

5626.

ANONYMOUS.

9599. प्रार्थनापुष्पाञ्जलिः । *Prārthanā-puṣpāñjali.*

Substance, country-made paper. 7½ × 4 inches. Folium, 1. Lines, 13 in all. Extent in ślokas, 10. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

Beginning:—

जय गिरिजाजाने ।२। त्वदपरमाधिकं पुरहर ।२। मनसापि न जाने जयदे ॥ २ ॥

5627.

RĀMA-NIDHI.

818. प्रार्थनाशतकम् । *Prārthanā-śatakam.*

By Rāmānidhi, son of Balarāma Śarmā.

For the manuscript see L. 1600.

The last colophon runs:—

इति श्रीरामनिधि-तर्कालङ्कार-भट्टाचार्य्यविरचितं प्रार्थनाशतकं समाप्तम् ॥ ॐ तत्सत् ॥

5628.

SIDDHA.

9892. शिवस्तवः । *Śiva-stavaḥ.*

Substance, country-made paper. 7 × 4½ inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 20. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

This is a hymn in praise of Śiva in 13 stanzas by Siddha.

Colophon:—

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

शिवः शर्म्मदाता शिवं स्मर्त्तुमीहे
शिवेनापि सर्व्वं शिवायोऽस्तु नमोऽस्तु ।
शिवादेव सर्व्वं शिवस्यैकभक्तः
शिवेऽहं निलीयां शिव त्वं दयस्व ॥ २ ॥

End :—

प्रेत्ते लिप्सां दधानैर्विहितरुचिभरैर्गन्तुमन्तर्गृहस्य
क्षुभ्यद्दौवारिकेन्द्रप्रकठिन-लकुट-चोटिशीर्षवण्यभूषैः ।
सर्व्वार्थप्रापणादिप्रणयननिपुणैः स्वर्गिभिः पुण्यलभ्या
वाराध्यौ सा+लुब्धैरपि जितकरणैस्तां मुदे वः शिवा+ ॥

5629.

ANONYMOUS.

9893. लिङ्गाष्टकम् । *Liṅgāṣṭakam.*

Substance, country-made paper. 5 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 13. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

A hymn in praise of Śiva-liṅga in eight verses.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

ब्रह्ममुरारिसुरार्चितलिङ्गं निर्म्मलभास्करशोभितलिङ्गं ।
जन्मनि दुःखविनाशनलिङ्गं तं प्रणमामि सदा शिवलिङ्गं ॥

5630.

VIŚVA-NĀTHA.

8298. शम्भुविलासः । *Śambhu-vilāsaḥ.*

Substance, country-made paper. 9 × 3 inches. Folia, 2-16. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 320. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Incomplete.

A devotional poem in honour of Śiva, in three cantos. This MS. contains the first two. Canto I ends in 7A.

Colophon of Canto II :—

इति श्रीचित्तपावनजातीय-रानडोपनामक-कविविश्वनाथ-विरचिते श्रीशम्भुविलासनामकाव्ये द्वितीयः सर्गः ।

एतच्छम्भुविलासनाम रुचिरं काव्यं कवीनां प्रियं
वैदर्भीमुखरीतिशोभिततमं साहित्यशास्त्रोपमम् ।
श्रीशम्भो[ः] प्रपद्य सकलं श्रीविश्वनाथः कविः
श्लोकान् षड्द्विगुणान् करोति करुणाकौनाशनिन्दान्वितान् ॥
शृङ्गारस्य निधानमीक्षणसुखं सद्वेशनो मण्डनं
सेवाकृद्गृहभृत्य(?)वनवद्गृहविधव्यक्तोक्तिपाण्डित्यभृत् ।
(?) सा मे प्राणसमा हि हितवदासन्मन्त्रिवद्वल्लभा
नीता येन यमेन तेन बत किं नो मे हृतं दस्युवत् ॥ २ ॥

Post Colophon :—

इदं पुस्तकं आठेकरोपनामक-नारायणभट्टसुतेन कार्त्तिककृष्ण अष्टम्यां गुरुवारे लिखितं । श्री—

See I.O. Catal. No. 3850.

5631.

KṚPA-RĀMA UDĀSĪ.

8647. शिवगीतम् । *Śiva-gītam.*

With a ṭīkā Sugamā by the author.

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 97. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 1,900. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1862. Complete.

The last colophon of the text :—

इति नानकसद्वंशसम्भूतमौक्तिकवरश्रीरामदयालशिष्येण यज्ञीय-कुलसम्भूत-साहिबीदेवीश्रितचरणदीवानसिंहसूनुना कृपारामे-

The last colophon of the commentary :—

इति नानकसदंशसम्भूतमौक्तिकवरश्रीरामदयालशिष्येण यज्ञीय-कुलसम्भूत-साहेबीदेवीश्रितचरणदीवानसिंहसूनुना कृपारामे-णोदासिना रचिता सुगमा नाम टीका। शुभं भूयात्॥

सम्वत् १८६२ वैशाखे मासे कृष्णपक्षे द्वादश्यां तिथौ भृगुवासरे काश्यां शिवराजधान्यां चतुषष्ठीघट्टे गङ्गातटे दिवसप्रथमप्रहरे समाप्तिमगात्।

After the Maṅgalācaraṇa we read :—

ज्योतिःशास्त्रविदः परोपकृतिकृत्सौहार्दवित्तस्य वै
काशीवासरतस्य सर्व्वसुहृदो ब्रह्मण्यमुख्यस्य च।
नाम्ना श्रीपरमादिकस्य सुखिनः सम्प्रेरणातो मया
व्याख्यानं शिवगीतके निजकृतौ संक्षिप्तमारभ्यते॥

5632.

RĀVAṆA.

9793. **शिवताण्डवस्तोत्रम्।** *Śiva-tāṇḍava-stotraṃ.*

With the commentary by Gaṇeśa Bhāratī.

Substance, country-made paper. 12 × 5½ inches. Folia, 5. Lines, 12, 13 on a page. Extent in ślokas, 180. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

This is a well-known hymn in praise of Śiva.

The commentary begins thus :—

किशोरचन्द्रशेखरे मम रतिः प्रतिक्षणमस्तु। कथम्भूते किशोर-चन्द्रशेखरे—धगद्धगद्धगज्ज्वलल्ललाटपट्टपावके पुनः कथम्भूते जटा-कटाहसम्भ्रमभ्रमन्निलिम्पनिर्झरीविलोलवीचिवल्लरीविराजमान-मूर्द्धनीत्यन्वयः। इत्यादि।

The last colophon runs :—

इति श्रीगणेशभारतीकृतः दशवदनकृतशिवताण्डवपदयोजनिका समाप्ता।

5633.

9574. *Śiva-tāṇḍava-stotram with a commentary.*

Substance, country-made paper. 14 × 6 inches. Folia, 7. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 312. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

This codex contains शिवताण्डव, a hymn in praise of Śiva, attributed to Rāvaṇa, accompanied with a commentary by Lakṣmī-nārāyaṇa Kavi.

5634.

10578. शिवताण्डवचन्द्रिका । *Śiva-tāṇḍava-candrikā.*

By Lakṣmī-nārāyaṇa, son of Hajuri.

(With the text.)

Substance, country-made paper. 11 × 4½ inches. Folia, 15. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमत्कौशल्यगोत्रोद्भवेन लक्ष्मीनारायणशर्म्मणा विरचिता शिवताण्डवचन्द्रिका समाप्तिमगात् ।

5635.

DUḤKHABHAÑJANA.

8258. दुःखभञ्जनकाव्यम् । *Duḥkhabhañjana-kāvyam.*

Substance, country-made paper. 12 × 6½ inches. Folia, 25. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

It consists of 155 stanzas in praise of Śiva and Durgā. There is an anonymous commentary. The name of the poet is given in the last stanza as Duḥkhabhañjana. For

Beginning of the text :—

श्रीर्जयति ।

श्रेयोभूममुदेकभूमिकुमुदेशानास्यविम्बश्रियः
श्रीशान्याः सुतरामुदारचरितं मन्दारमालाञ्चितम् ।
भूयो भक्तिमतां नतां स जगतां वृन्देन संसेवितं
पादाब्जं भवतादपारकदनाकूपारपारप्रदम् ॥ १ ॥
हैमवती जगतीमवतीयं सकरुणतरुणकटाक्षि-दृतीयम् ।
नयनं वहति वदति कमनीयं तदवतु मामतिशयदयनीयम् ॥ २ ॥
भवति भवति भव भवमवति प्रभवति सति पतितस्य ।
गतिरति नति तति मे प्रतिरतिनिरति च तस्य ॥ ३ ॥

The commentary begins :—

श्रेय इति । श्रिया युक्तेशानी श्रीशानी श्रीपार्व्वती तस्याः पादाब्जं अपारकदनाकूपार-पारप्रदं भवतात् ।

The last stanza runs :—

प्रेमार्द्रस्तुतियुक्तिसूक्तिसुधया स्फीतं प्रगीतं मया
गीतं प्रीतपरीतपीतवसनं सम्भीतवेल्लखनम् ।
शिक्षाधीतविनीतपीतभगवद्गीतेन वीतक्लमं
ज्ञानाभ्यञ्जन-दुःखभञ्जन-बुधेनाबुद्धसद्बुद्धिना ॥

At the end of the commentary, the following colophon and post colophon have been added in a much later hand :—

इति दुःखभञ्जनकाव्यम् ।

Post Colophon :—

सं १६२८ ।

5636.

LAKṢMĪ-NĀRĀYAṆA.

9711. विश्वेश्वर-नीराजनम् । *Viśveśvara-nīrājanam.*

Substance, country-made paper. 11 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 18. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

This is a hymn in praise of Viśveśvara to be recited at the time of Nīrājana.

5637.

10582. शङ्करध्यानरत्नमाला ।

Śaṅkara-dhyāna-ratna-mālā.

Substance, country-made paper. 8 × 4½ inches. Folia, 20. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 400. Character, modern Nāgara. Date of composition, Saṃvat, 1962. Appearance, fresh. Complete.

End :—

अक्ष्यङ्गाङ्गमहीमाने (१९६२) वत्सरे वैक्रमे मिते ।
लक्ष्मीनारायणेनेयं शङ्करप्रीतये कृता ॥

5638.

10560. *Śaṅkara-dhyāna-ratna-māla.*

(*With the author's own commentary.*)

Substance, foolscap paper. 8 × 4 inches. Folia, 68. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1962. Appearance, fresh. Complete.

The MS. is the author's own copy written with his own hand.

Colophon of the text :—

श्रीमत्कौशल्यगोत्रोद्भवमारवनकुलतिलकश्रीमत्पण्डितरामाश-
दत्त-शर्म्मान्तेवासि-कविवर-लक्ष्मीनारायणविरचिता श्रीशङ्करध्यान

Colophon of the commentary :—

०स्वकृतश्रीशङ्करध्यानरत्नमालाव्याख्या प्रभाख्या परिपूर्णतामगात् ।

Post Colophon :—

सं १६६२ आषाढ़ शुक्ले १४ गुरौ अलेखीदं लक्ष्मीनारायणेनैव ।

5639.

9633. **काशीशस्तवः ।** *Kāśīśa-stavaḥ.*

Substance, country-made paper. 11 × 5½ inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 50. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Written in red ink.

This is a hymn in praise of Viśveśvara of Kāśī.

---

(4) Devī Stotras.

5640.

2800.

Substance, country-made paper. 12¼ × 4 inches. Folia, 2. Lines, 9, 10 on a page. Character, Bengali. Appearance, fresh.

The first leaf contains the beginning of a Pratyaṅgirā-stotra and the second leaf contains verses from 8 to the end of an Aparādha-bhañjana-stotra which comprises 22 ślokas. The two leaves are written in the same hand.

Pratyaṅgirā-stotra begins :—

प्रत्यङ्गिरास्तोत्रमन्त्रस्य महादेव-ऋषिरनुष्टुप् छन्दः प्रत्यङ्गिरा देवता महाभीष्टसिद्ध्यर्थे विनियोगः ।

ध्यायेदुद्भिन्ननीलाभ्यां तर्ज्जनीशङ्खधारिणीम् ।
गजचर्म्मपरीधानां भीषणाङ्गीं महाबलाम् ॥

The second hymn is addressed to Kālikā.

It ends :—

एतत् स्तोत्रं पठेद्यो प्रविनतमनसा सापराधोऽपि मर्त्त्यः
यश्चेदं वा शृणोति प्रणतभयहरा कालिका सुप्रसन्ना ।
आधिव्याध्यादि-हन्त्री रिपुगणदमनी कल्पवल्लीस्वरूपा
त्यक्त्वा तस्यापराधं त्रिभुवनजननी वाञ्छितार्थं ददाति ॥ २२ ॥

Colophon :—

इत्यपराधभञ्जनस्तोत्रं समाप्तम् ।

5641.

VEDA-VYĀSA.

9423. अन्नपूर्णास्तोत्रम् । *Anna-pūrṇā-stotram.*

Substance, country-made paper. 8 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 24. Character, Nāgara. Appearance, very old. Complete.

A well-known hymn to Anna-pūrṇā, attributed to Veda-vyāsa.

Colophon :—

श्रीवेदव्यासविरचितं श्रीअन्नपूर्णास्तोत्रं सम्पूर्णम् ।
आश्विनस्य सिते पक्षे नवम्यां गुरुवासरे ।
लिखितं नारायणदत्तेन नामकमलनिवासिना ॥

5642.

10659. *Anna-pūrṇā-stotram.*

Substance, country-made paper. 13 × 3½ inches. Folium, 1. Lines, 8 + 8. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

5643.

SAṄKARĀCĀRYA.

9687. देव्यपराधभञ्जनस्तोत्रम् ।

Devyaparādha-bhañjana-stotram.

Substance, country-made paper. 12 × 5½ inches. Folia, 2. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 24. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

Well-known and often printed.

5644.

RĀMA-KṚṢṆA KAVI.

194. पद्यपुष्पाञ्जलिः । *Padya-puṣpāñjaliḥ.*

Attributed to Śaṅkarācarya in the present MS.

Substance, country-made paper. 12½ × 5 inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 70. Character, Bengali. Date, Śaka 1729. Appearance, fresh. Complete.

The work is sometimes called Bhagavatī-padya-puspāñjali. It is described by Rājendralāla in L. Nos. 2214 and 2233. In both these manuscripts and in Nos. 5645 and 5646 below the authorship is given to Rāma-kṛṣṇa Kavi. In L. No. 2214, he is said to be the son of Bhadra Sūri Tri-pāṭhī of Karamaiñjanapura and in L. No. 2233 as well as in Nos. 5645 and 5646 below he is said to be the son of Śrīpati. But in the present manuscript it is attributed to Śaṅkarācārya. The number of verses is 28. The burden of the hymn in twenty of the verses is :—

जय जय हे महिषासुरमर्दिनि रम्यकपालिनि शैलसुते ।

The last verse in our manuscript is :—

स्तुतिमिति स्तुतिमितः स समाधिना
नियमतो रमतोऽनुदिनं पठेत् ।
परमया रमया स तु निषेव्यते
परि(वि)जनो विजनोऽप्युचितं भजते ॥ २८ ।

Colophon :—

इति शङ्कराचार्य्यविरचितमष्टाविंशति-पद्यपुष्पाञ्जलिस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

Post Colophon :—

ॐ तत्सत् इत्यादिः । शकाब्दाः १७२६ । ॐ गुरवे नमः सदैव ।

5645.

6078. *Bhagavatī-padya-puṣpāñjaliḥ.*

Substance, country-made paper. 9 × 5 inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Character, modern Kāśmīrī. Appearance, fresh. Complete.

In this MS. and the MS. described just below there is one verse more at the end, which does not occur in 5644 above.

It runs :—

स पूर्णेन्दुरम्यः क्षितौ विन्दुगम्यो
मुकुन्देन्दुवन्द्यो यतः साधुवन्द्यः ।
ततः श्रीपतेः सूनुनाकारि सत्सू-
नुना विश्वमातुः पदे पद्यपुष्पाञ्जलिः ॥ २४ ॥

Colophon :—

इति श्रीमद्भगवतीपादारविन्द-मकरन्दमान्द्यमधासमुन्मत्त-मधुकर-मंजनपुरवासिभट्टसूरि-श्रीपतितनूज-रामकृष्णकविविरचितो

5646.

9097. *Bhagavatī-padya-puṣpāñjaliḥ.*

With a commentary by Vaikuṇṭha.

Substance, country-made paper. 14 × 7 inches. Folia, 8. Lines, 10–14 on a page. In tri-pāṭha form. Date, Saṃvat, 1922. Appearance, tolerable.

The MS. described by R. Mitra (L. 2214) was defective, and a few omissions were left in the closing verse which we give below supplying the omissions and correcting the errors, from the present MS.

It ends thus :—

रमयति किल कर्षत्येष चित्तं नराणां
अमरज इव तस्मात् रामकृष्णः कवीनाम् ।
अकृत सुकृतगम्यं रम्यपद्यैकहर्म्यं
स्तवनमवनहेतु प्रीतये विश्वमातुः ॥

The commentary begins thus :—

मातङ्गाननमिन्दुशेखरवधूर्बालं स्वभाले कृतं
सिन्दूरं मम नेति प्रार्थनपरं धुन्वन्तमित्थं शिरः ।
तस्यालिप्यत तल्ललाटफलके चुम्बन्त्यहो चुम्बिता
भङ्गैर्हासयती हरञ्च हसती भूयात् भवानी मुदे ॥

The end of the commentary :—

कविरात्मानं वर्णयति । रमयतीति यं नराणां चित्तं रमयति कवीनां चित्तं । साधुवन्द्यस्ततः श्रीपतेः सूनुनाकारि सत्सूरिणा विश्वमातुः पद्यं ।

शून्येषुधनवर्षे तु शुक्ले तपसि धातरि ।
वैकुण्ठेन कृता देवीस्तुतिव्याख्या सतां मुदे ॥ ३० ॥

श्रीपद्यपुष्पाञ्जलिः समाप्ता ।

5647.

8414.

Substance, country-made paper. 9¾×4½ inches. Folia, 13. Lines, 7, 13, 15 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, repaired.

An incomplete hymn to Kāmākṣi. Foll. 1–11 are written in a bold hand, containing stanzas 1–50 and, of the 51st, the first line and the first six letters of the second line.

The last two leaves (12 and 13—not numbered) begin with the seventh letter of the 51st stanza and are written in a much smaller hand. The last leaf ends with stanza 85.

Beginning:—

पांडित्यं परमेश्वरि स्तुतिविधौ नैवाश्रयंते गिरां
वैरिंचान्यपि गुंफनानि विगलद्गर्वाणि ते + + +(?) ।
स्तोतुं त्वां परिफुल्लनीलनलिनश्यामाक्षि कामाक्षि मां
वाचालीकुरुते तथापि नितरां त्वत्पादसेवादरः ॥

For some other poems in honour of Kamakṣi see 5559–5561 above.

5648.

8283.

Substance, country-made paper. 10×4 inches. Folia, 12 (by counting). Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 250. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and repaired. Complete.

It is a hymn addressed to Jvālāmukhi at Kāṇḍa. There is no colophon of the hymn.

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

भ्रष्टिप्रस्तुतगौरिमस्मितमिलत्तज्ज्योत्स्नाविभासांकुरि-
स्फूर्जद्गुंगुमसंभ्रमंदिमुग्धनम्रस्तिकांचस्तोत्पलम् ।
श्रीगर्भस्थदपर्णमाद्यनटनत्रिस्मितपादोत्पल-

कालिंदीवीचिपुंजैः कुवलयविपिनैरिन्द्रनीलच्छटाभिः
ग्रैवालैः कज्जलौघैरलितिमिरभरैर्वालजीमूतजालैः ।
कस्तूरीकोकिलानां ततिभिरिव मह्याचाकचक्यप्रपञ्चैः
त्रैलोक्यं पूरयन्ती शमयतु विपदः शाम्भवी कण्ठताला ॥ २ ॥

Stanzas 1–19 are taken up with maṅgalā-caraṇa invoking different deities—such as Śiva, Pārvatī, Śrī-kṛṣṇa, etc. Then commences a hymn addressed to Jvālāmukhī from the 20th stanza.

4B. देवि ब्रह्मेन्द्रलक्ष्मीपतिमुकुटतटीप्रोच्छलच्छक्रनील-
च्छायारिञ्छोलिभूरिभ्रमदलिनिवहा भूधरेन्द्रावतंसा ।
पूजासु च्छिन्नशुद्धाच्युतकुसुमभरा निर्भरामोदिनस्ते
ज्वालासन्तानवल्ली-सरसकिसलया काङ्क्षितं नः क्रियासुः ॥ २० ॥
. ... ॥ २१ ॥
धौते काश्मीरनीरैः स्फुरदरुणरुचा पट्टकुलेऽभ्यमृष्टे
धूपैः कालागुरूत्थैरपि च कवचिते पूजिते पारिजातैः ।
कस्तूरीश्वासकेन स्तवकितसुषमे मण्डिते मण्डिवर्यैः
श्रीमज्ज्वालस्य युष्मत्पदकमलमणी पादुके नः सहायः ॥ २२ ॥

[10B] पान्तु श्रीकाङ्गड़ाद्रिप्रतिनवललनालोलदोर्वल्लरीणा-
मास्फालैस्तप्तचामीकरनिवहरसस्यन्दसन्दर्भगर्भाः ।
लीलामज्जज्जयन्तीपरिजनकवरीभारसिन्दूरलेखा-
विम्बव्याजात्त्रिवेणीतुमुलविजयिनो मूलगङ्गातरङ्गाः ॥ ६७ ॥

The hymn continues to stanza 75. It ends with what seems to be an eulogy to Akbar in 6 verses (marked 1–6).

End :—

हस्ताम्भोजालिमालानखमणिमहरिणश्यामलच्छायवीची-
तेजोभिर्धूमधाराविततरणकरिणो गण्डदानप्रणाली ।
वीरश्रीवेणिदंडो लवणिमसरसी बालशैवालवल्ली (?)
वेल्लत्यम्भोधर-श्रीरकवरधरणीपालपाणौ कृपाणी ॥ ६ ॥

Colophon :—

श्रीकृष्णो जयति ।

इति अकबरीकबरीविलासकुसुमीभवत्पद्मान् गङ्गाधरोऽलिख-

दिसा(?)स्तांग श्री—

5649.

9744. इन्द्राक्षीस्तोत्रम् । *Indrākṣī-stotram.*

Substance, country-made paper. 9 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 36. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

A hymn in praise of Indrākṣī.

Colophon :—

इति श्रीभगवतीन्द्राक्षीस्तोत्रं संपूर्णम् ।

Post Colophon :—

लिः श्रीइतारामेण परार्थम् ।

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ अस्य श्रीइन्द्राक्षीस्तोत्रमन्त्रस्य पुरन्दर ऋषिः ... ।

अथ दिग्बन्धनं । ॐ ब्रह्माणी मे पूर्वे पातु इत्यादि ।

अथ न्यासः । ॐ इन्द्राक्षी अंगुष्ठाभ्यां नमः इत्यादि ।

अथ ध्यानं । ओम् इन्द्राक्षीं द्विभुजां देवीं पीतवस्त्रसमन्वितां ... ।

Beginning of the stotra proper :—

ओम् इन्द्राक्षी नाम सा देवी दैवतैः समुदाहृता । इत्यादि ।

End :—

यः स्तोत्रं कुलनायिके प्रतिदिनं भक्त्या पठेन्मानवः

स स्याद् वित्तचयैर्धनेश्वरसमो विद्या भवेद् वाक्पतेः ।

सौन्दर्य्येण च मूर्त्तिमान् मनसिजः कान्त्या च नीलद्युतिः

+ + शंकर एव सर्वविभवैर्भूम्यां पतिर्नान्यथा ॥ १७ ॥

5650.

KṚṢṆA-NÂTHA.

3892. देवीशतकम् । *Devī-śatakam.*

Substance, country-made paper. 15½ × 3½ inches. Folia, 13. Lines, 5 on a page. Extent in ślokas, 260. Character, Bengali. Date, Śaka 1721. Appearance, discoloured. Complete.

A century of verses in honour of Devī.

Colophon:—

इति श्रीकृष्णनाथशर्म्मकृतं देवीशतकं सम्पूर्णम् ।

Post Colophon:—

सौरश्रावणस्य चतुर्थदिवसे समाप्तोऽयं सौम्यवासरे शुक्लपक्षे पक्षतितिथौ समाप्तोऽयं ग्रन्थः । शुभमस्तु । शकाब्दाः १७२१ ।

It begins thus:—

ॐ नमः कालिकायै ।

स्वयम्भुः शम्भुः श्रीपतिरपि चिराराधनपरा
न शक्ता यत्पादद्वितयमहिमानं कथयितुम् ।
अयं मर्त्यः स्तोतुं चटुलरसनां प्रेरयति य-
च्छिशूनामागस्तत् जननि परिहार्य्यं करुणया ॥

It ends thus:—

इति निगदितमेतत् कृष्णनाथद्विजेन
गुरुचरणसरोजं मूर्द्ध्नि कृत्वादरेण ।
श्रवणहृदयरम्यं स्तोत्रमेतद्भवान्या
भवतु भवनिवृत्तौ[त्त्यै] पाठतो वारमेकम् ॥

5651.

VYĀSA BHAVĀNĪ-ŚAṄKARA.

1869. शीतलास्तोत्रम् । *Śitalā-stotram.*

Substance, country-made paper. 9 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 40. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1894. Appearance, fresh. Complete.

A hymn to Śitalā for the cure of Rāma-siṃha, Rājā of Jayapura, who was suffering from smallpox.

The author belonged to the family of Dadhici and was the son of Rāma-candra.

It begins:—

श्रीशीतलास्तुतिः क्रियते ।

श्रीमद्रामनरेन्द्रस्य विस्फोटभयशान्तये ।

करोति शीतलास्तोत्रं [भ]वानीशङ्करो द्विजः ॥

तनौ रामसिंहस्य देशे च चन्द्रा-

वतौ वीक्ष्य विस्फोटवाधामगाधाम् ।

भवान्युल्लसच्छंकरस्याननेन

करोति द्रुतं शीतलास्तोत्रमत्र ॥

प्रसन्नायां मातस्त्वयि भवति धर्म्मः समयत-

स्तथार्थं कामं वाप्यभवमपि संविंदति जनः ।

चतुर्वर्गस्तस्माद्भवसि हि निरदान (?) भगवति

खराब्धे विश्वं सतत[म]व विस्फोटकभयात् ॥

It ends:—

यदि पठति भवानीशंकरेणादरेण

कृतमिति ललितार्थं शीतलास्तोत्रमत्र ।

जयनगर-धराभुग्रामसिंहा + नाय

भवति सपदि शान्ता तस्य विस्फोटजातिः ॥

Colophon :—

इति श्रीदधीचिकुलोद्भवरामचन्द्रात्मज-कौनशेयव्यासभवानी-
संकरविरचितं शीतलास्तोत्रसम्पूर्णम् ।

Post Colophon :—

माघकृष्णपञ्चम्यां मङ्गलवासरे संवत् १८६४ श्रीरस्तु । लिपिकृतं
ब्राह्मणहरदेव मोड़िवासि आमेरका हालवासि सवाइ जयपुरका
जाटकैकुवे । श्रीरस्तु । कल्याणमस्तु ॥

5652.

KAVI KAṄKAṆA.

3029. **कारुण्यलहरी-स्तवः ।** *Kāruṇya-laharī-stavaḥ.*

For the manuscript and the work see L. 4025.

This is a hymn to Dakṣiṇāmūrti, consisting of 100 verses of the śikhariṇī metre, with an additional verse in conclusion.

5653.

LAKṢMĪ NĀRĀYAṆA.

10408. **देवीमहिम्नस्तोत्रम् ।** *Devī-mahimna-stotram.*

With a commentary by Rāma-caraṇa Tri-vedī.

Substance, country-made paper. Folia, 42 of which 1–37 measure $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ and the rest $9 \times 4\frac{1}{4}$ inches. In tri-pāṭha form. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Colophons :—

Text :— श्रीमत् कौशल्यगोत्रोद्भव-सारस्वतकुलतिलक-सकलविद्यारत्न-
रत्नाकरश्रीमत्पण्डितठाकुरदत्तशर्म्मान्तेवासिलक्ष्मीनारायणाह्वय-
कविविरचितं देवीमहिम्नस्तोत्रं ।

Commentary :— इति श्रीमच्छृपारीयमच्छृनटस्थगणेशप्रसादाभि-
श्रीरामचन्द्रशास्त्रिमधुकरपण्डितनन्दनदेवदासनन्दनप्रार्थितविरचिता।
श्रीमल्लक्ष्मीनारायणाभिधानकविवरविरचित-श्रीदेवीमहिम्नस्तोत्र-
व्याख्या बालविलासिनीसमाख्या संपूर्णतामगमत्तराम् ।

The text begins :—

यदीयमहिमायतिं श्रवणपालिप्राप्तायतिं
महाकलुषलाविनीं भविकभूतिसम्भाविनीम् ।
विधिस्तुलयितुं क्षमो न भवति स्तवायार्भको
भवाम्यलमहं कथं तव भवानि विश्वाम्बिके ॥

It ends :—

श्रीमत्कौशल्यगोत्रेऽभवदतिविमले श्रीहरिः कुलेन्दुः
लक्ष्मीनारायणेन स्फुरितमतिमया तस्य पुत्रेण काश्याम् ।
द्वीपेन्द्वङ्केन्दुवर्षे (Sam. 1917) मधुसदनतिथाविन्दुजे शुक्लपक्षे
देवीस्तोत्रं महिम्नस्तवकृतमिति यत् पादयुग्माञ्जलिस्ते ॥

The commentary ends :—

टीका बालविलासिनी जलधिजाभिरोहिताया: स्तुते-
रित्थं रामपदापरं स्फुटपदैर्देवीमहिम्नः कृता ।
भक्तः स्वर्गतरोर्हलध्वजसुताकान्तस्य पादाम्बुज-
द्वन्द्वे प्रीतिमियं प्रयच्छतु तया प्रीणातु देव्येनया ॥
नगानन्तानन्दद्विजपतिमिते [१९१७] वत्सरगणे
द्वितीये वालीनातुरगयुजि मासे भृगुदिने ।
अकार्ष्येषा टीका रतिपतितिथौ मेचकदले
महिम्नः श्रीदेव्या रघुपतिपदा ग्राम्भुजपुरे ॥

5654.

9504. नीराजनस्तोत्रम् । *Nīrājana-stotram.*

With a commentary by Rāma-pada.

Substance, country-made paper. 8 × 4½ inches. Folia, 5. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1927. Appearance, old. Complete.

A hymn in praise of Devī, to be recited at the time of Nirajana or waving light before her image.

The second introductory verse of the commentary runs thus :—

प्रणम्य गौरीचरणारविन्दं रमारमेशेन कृतस्य टीकां ।
करोति सीतापतिपादनामा स्तवस्य पञ्चाननवल्लभायाः ॥ २ ॥

5655.

9956. विजयादशकं । *Vijayā-daśakam.*

Substance, country-made paper. 13½ × 5 inches. Folium, 1. Lines, 46 in all. Extent in ślokas, 25. Character, Nāgara. Date (of composition), Saṃvat, 1933. Appearance, old. Complete.

A decade of verses in praise of Vijayā (hemp) addressed here as a goddess.

Before colophon we find :—

श्रीदार्य्यातिशयार्ज्जितोन्नतयशाः श्रीरामरत्नाभिधः
प्राप्तः श्रीहरिशङ्करैककरुणो भात्यर्य्यवर्य्याग्रणीः ।
तत्सूनः शिखिदृग्निधीन्दुकलिते संवत्सरे वैक्रमे
भाद्रे मासि सिते कवावहितिथौ काश्यामिदं संव्यधाम् ॥ ११ ॥

Colophon :—

इति श्रीमत्कौशल्यगोत्रोद्भवेन लक्ष्मीनारायणशर्म्मणा विरचितं श्रीविजयादशकमिदं भवतुतराम् ।

---

(5) Stotras to River-Deities

5656.

VĀLMĪKI.

10878. गङ्गाष्टकम् । *Gaṅgāṣṭakam.*

Substance, country-made paper. 10 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 7, 8 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति वाल्मीकिना विरचितं गङ्गाष्टकं संपूर्णम् ।

Beginning :—

मातः शैलसुतासपत्नि वसुधा शृंगारहारावलिः इत्यादि ।

Well-known and often printed.

5657.

162.

A leaf containing गङ्गाष्टकम्, the well-known hymn to the Ganges attributed to Vālmīki, and a manual for the worship of Śiva-liṅga, and Tāntrika-pūjā.

5658.

3332. *A commentary on Gaṅgāṣṭaka of Vālmīki. By Rāma-locana Deva-śarmā.*

Substance, country-made paper. $17\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{4}$ inches. Folia, 4. Lines, 5–8 on a page. Extent in ślokas, 60. Character, Bengali. Date, Śaka, 1757. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

Post Colophon :—

श्रीवैद्यनाथस्य कुमारेण माधवेन शर्म्मणा लिखितमादित्यवारेण पुस्तकं तु महात्मनः ।

शकाब्दाः १७५७।२८शे वैशाख । श्रीहरि ॥ श्रीदुर्गा ॥

It begins :—

ॐ नमो गङ्गायै ।

सकलजनहितावतारजगदघापहपरममहर्षिर्नारदोपदेशात् श्रीरामचरितवर्णनं चिकीर्षुः अतिकातरः परमकारुणिकः श्रीवाल्मीकिमुनिः पुनस्त्रैलोक्यपावनीं गङ्गां दृष्ट्वा स्तौति मातरिति ।

5659.

KĀLIDĀSA.

9485. गङ्गाष्टकम् । *Gaṅgāṣṭakam.*

Substance, country-made paper. $6\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 5. Lines, 5 on a page. Extent in ślokas, 25. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

A hymn in praise of Gaṅgā in eight stanzas.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

कत्यक्षीणि करोटयः कतिकति द्वीपिद्विपाणां त्वचः ।

5660.

ŚAṄKARĀCĀRYA.

10873. गङ्गाष्टकम् । *Gaṅgāṣṭakam.*

Substance, country-made paper. 10×5 inches. Folium, 1. Lines, 8, 9 on a page. Character, modern Bengali. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीशङ्कराचार्य्यविरचितं गङ्गाष्टकस्तोत्रं संपूर्णम् ।

Beginning:—

देवि सुरेश्वरि भगवति गङ्गे, etc., etc.

Well-known and often printed.

5661.

9304. *Gaṅgā-stotram.*

Substance, country-made paper. 10 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 5 on a page. Extent in ślokas, 20. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

Same as above with slight differences here and there.

5662.

9429. दिग्विजयसारीय-गङ्गाष्टकम् ।

Digvijaya-sarīya-Gaṅgāṣṭakam.

Substance, country-made paper. 7 × 5 inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 24. Character, Nāgara. Appearance, very old. Complete.

Beginning:—

शिवा शांता शीता हरिपदयशोभूतिरतला

सज्योतिर्नश्यौर्निरवधिसुखं स्वाद्मधुरा ।

Colophon:—

इति श्रीमच्छङ्कराचार्यविरचितं दिग्विजयसारे श्रीगङ्गाष्टकं सम्पूर्णम् ।

5663.

161. गङ्गास्तोत्रम् । *Gaṅgā-stotram.*

Substance, country-made paper. 18 × 5 inches. Folium, 1. Lines, 12½ in all. Extent in ślokas, 24. Character, Bengali. Appearance, tolerable. Complete.

A hymn to the Ganges in 10 verses attributed to Śaṅkarācārya. It is different from the three preceding works attributed to Śaṅkara.

It begins :—

ॐ गुरवे नमः ।

भगवति भवलीलामौलिमाले तवाम्भः-

कणमणुपरिमाणं प्राणिनो ये स्पृशन्ति ।

अमरनगरनारीचामरग्राहिणीनां

विगतकलिकलङ्कातङ्कमङ्के लुठन्ति ॥ १ ॥

End :—

मातर्गङ्गे तरलतरङ्गे सततं वारिधिवारिनिषङ्गे ।

मम तव तीरे पिबतो नीरं हरिहरिजपतः पतति शरीरम् ॥१०॥

Colophon :—

इति शङ्कराचार्य्यविरचितं गङ्गास्तोत्रं समाप्तम् ।

Post Colophon Statement :—

सद्यःपातकसंहन्त्री सद्योदुःखविनाशिनी etc.

5664.

10877. *Gaṅgāṣṭakam.*

Substance, country-made paper. 10 × 5 inches. Folium, 1. Lines, 9, 11 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Same as above with minor differences here and there. It has only 8 verses.

5665.

9406. *Hymns to the Ganges.*

Substance, country-made paper. 8 × 4 inches. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 128. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1878. Appearance, decayed. Complete.

This codex contains गङ्गाष्टकं by Śaṅkarācārya (same as No. 5663 above) ending in leaf 2A, गङ्गास्तोत्रं by the same (same as 5660 above) ending in 3A, गङ्गाष्टकं by Kālidāsa ending in leaf 5A, गङ्गाष्टकं by Vālmīki (same as 5656 above) ending in 6B, and another copy of गङ्गाष्टकं by Kālidāsa (different from the one ending in leaf 5A except for the two concluding verses but same as 5659 above), ending in leaf 8A.

5666.

JAGAN-NĀTH PAṆḌITA-RĀJA.

1964. पीयूषलहरी । *Pīyūṣa-laharī.*

Substance, country-made paper. 10½ × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 125. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

For description see 5668 below.

5667.

9663. *Pīyūṣa-laharī.*

Substance, country-made paper. 13½ × 5 inches. Folia, 18. Lines, 5 on a page. Extent in ślokas, 80. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1894. Complete.

For description see 5668 below.

Post Colophon :—

लिखंत गो० लक्ष्मीगिरिणा श्रीकाश्यां मध्ये [illegible]
सम्वत् १८९४ वैशाख शुक्ल द १० ।

5668.

10742. *Pīyūṣa-laharī.*

With a commentary by Dalapati-rāma.

Substance, Nepalese yellow paper. 10 × 4½ inches. Folia, 27. In tri-pāṭha form. Character, modern Nāgara in a Nepalese hand. Complete.

For the text see L. 2873. It is a hymn to the Ganges, also called *Gaṅgālaharī*. It has been printed in the Kāvya-mālā series.

The text, which consists of 53 verses, begins :—

समृद्धं सौभाग्यं सकलवसुधायाः किमपि तन्-
महैश्वर्यं लीलाजनितजगतः खण्डपरशोः ।
श्रुतीनां सर्वस्वं सुकृतमथ मूर्त्तं सुमनसां

विलीनो वै वैवस्वतनगरकोलाहलभरो
गता दूता दूरं क्वचिदपि परेतान् मृगयितुम् ।
विमानानां व्रातो विदलयति वीथी र्दिविषदां
कथा ते कल्याणी यदवधि महीमण्डलमगात् ॥, etc.

The commentary begins :—

भागीरथी त्रिदशसेवितपादपद्मा
अच्छाभयामृतकरीरवराब्जहस्ता ।
मुक्ताविभूषणविराजितचारुदेहा
पापं विनाशयतु मे सुकृतप्रवाहा ॥
दुर्गारामसहं प्रणम्य पितरं गोविन्दरामात्मजं
साहित्यालयरंगनाथतनयं श्रीकृष्णभट्टं गुरुम् ।
टीकां बालमुदे करोमि विशदां गङ्गालहर्याः परां
तुष्यंतु प्रतिभाजुषश्चपलजां वीक्ष्यार्भकस्य स्फुटम् ॥

The commentary ends :—

संवद्वेदरसद्विदंतकुमिते वर्षे (Sam̜. 1864) शुभे माधवे
मासे कृष्णदले शशाङ्कदिवसे श्रीद्वादशीसत्तिथौ ।
दुर्गारामतनूजनिर्दलपतिर्गङ्गालहर्या स्तुते-
ष्टीकां बालविबोधिनीं स निरमाद्भागीरथीप्रीतये ॥

The Colophons :—

Text :— इति श्रीजगन्नाथविरचिता पीयूषलहरी गङ्गास्तुतिः समाप्ता ।

Commentary :— इति श्रीदुर्गारामसूरिसूनुदलपतिरामविरचिता गङ्गालहरीटीका बालबोधिनीनाम्नी समाप्ताऽनया भागीरथी प्रीयताम् ।

5669.

10298. *Gaṅgā-laharī.*

With Dalapati-rāma's commentary.

Substance, country-made paper. 12 × 5 inches. [illegible] In ta-pāṭha form. Character, Nāgara of the [illegible]. Appearance, discoloured. Complete.

Same as above.

Colophon :—

इति श्रीगङ्गालहरी [illegible]
टीका बालबोधिनी समाप्ता ।

5670.

GAṆEŠA-PRAŠADA.

9433. गङ्गाशतलहरी । *Gaṅgā-śata-laharī.*

Substance, country-made paper. 8 × 4 inches. Pages, 42. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 240. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Composed in Saṃvat 1911 under the patronage of Lāla-bahādura who is probably identical with the author of a *Mahimnaḥ-stotram* (5607 above). This has an erratum running through two leaves.

It ends :—

श्रीमल्लालबहादुरो विजयतां [illegible]
यस्याज्ञामधिगम्य पादशरणो जातो गणेशः सताम् ।
गङ्गाया लहरीशतात्मकमिदं स्तोत्रं चकाराद्भुतं
[illegible] + + शुक्लपूर्णा तिथौ ॥ १० ॥ २६ ॥

Colophon :—

इति श्रीमल्लालबहादुर-निदेशाय तदाज्ञया पण्डित-गणेश-
प्रसादविरचिता गङ्गाशतलहरी समाप्ता ।

5671.

LAKṢMI-NĀRĀYAṆA KAVI.

9695. गङ्गालहरीशतकम् । *Gaṅgā-laharī-śatakam.*

Substance, country-made paper. 14 × 8 inches. Folia, 7. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 210. Appearance, tolerable. Incomplete.

Lakṣmī-nārāyaṇa, who was known as a collector of MSS., was himself a poet and wrote many stotrās of which the present is one.

5672.

9709. *Gaṅgā-laharī-śatakam with a commentary.*

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 80. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 2,496. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1937. Appearance, fresh. Complete.

Gaṅgā-laharī, a hymn in praise of the river Ganges by Lakṣmī-nārāyaṇa, with a commentary by Tri-veda Guru-prasāda.

5673.

9710. *Gaṅgā-laharī-śatakam with a commentary.*

Substance, country-made paper. 12 × 5 inches. Folia, 46. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 1,080. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1956. Appearance, fresh. Complete.

Same as above.

5674.

9631. *A commentary on Gaṅgā-laharī-śatakam.*

Substance, country-made paper. 13 × 6 inches. Folia, 27. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 660. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1938. Appearance, tolerable. Complete.

This commentary seems to be different from the one described above though the stanza, quoted below, giving the date is found in both.

End :—

फाल्गुणस्य सिताष्टम्यां वस्वग्निनवभू[1938]मिते ।

5675.

9612. *A commentary on Gaṅgā-laharī-śatakam.*

Substance, country-made paper. 11 × 5½ inches. Folia, 22. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 630. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Incomplete at end.

This commentary on Lakṣmī-nārāyaṇa's *Gaṅgā laharī-śatakam* is different from those referred to above.

5676.

10551. गङ्गालहरीशतकम् । *Gaṅgā-laharī-śatakam.*

Substance, fool-scap paper. 8½ × 4½ inches. Folia, 33. Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 300. Character, modern Nāgara. Date, Saṃvat, 1955. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमत्-कौशिक्यगोत्राद्भव [illegible]
रत्नाकरपण्डित-ठाकुर [illegible]
वरविरचितं श्रीगङ्गालहरीशतकं समाप्तम् ।

Post Colophon :—

संवत् १९५५ फाल्गुण कृष्ण एकादश्यां बुधवासरे । [illegible]
भगवद्भक्ति [illegible] । [illegible]
मन्दिरे सोमेश्वरशास्त्री भगवान [illegible] ।

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । अथ गङ्गालहरीशतकम् ।
विधिरपि तव गङ्गे शीलयन् सद्गुणाब्धिं
यदपि समय (?) तेनाम्भसा [illegible] ।
तदपि दुरितनुत्यै देवि [illegible]

End :—

गङ्गालहरीशतके यः श्रुतिजिह्वामनांसि मज्जयति ।

स भवति गङ्गास्नायी स्वपितृसमुद्धारकस्त्रासौ ॥

पातालाग्न्यङ्कपृथ्वी (१९३७) परिमितकलिते वैक्रमे नन्दनेऽब्दे

माघे शुक्लेऽथ पक्षे सुरगुरुदिवसेऽह्नेस्तिथौ सद्गुणायाम् ।

लक्ष्मीनारायणस्य प्रमथपतिपदद्वन्द्वसंसेविनो मे

श्रीशम्भो राजधान्यां कृतिरिति समगात् पूर्णतां काशिकायाम् ॥

5677.

4638. गङ्गामाहात्म्यम् । *Gaṅgā-māhātmyam.*

Substance, country-made paper. 15½ × 3 inches. Folia, 8. Lines, 10, 11 on a page. Extent in ślokas, 300. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

A collection of verses from the Mahā-bhārata and the Purāṇas, bearing on the sanctity of the Ganges.

It begins :—

अथ गङ्गामाहात्म्यम् ।

महाभारते ।

यद्यकार्य्यशतं कृत्वा कृतं गङ्गाभिषेचनम् ।

सर्व्वं संदहन्ति गङ्गाम्भस्तूलराशिमिवानलः ॥

5678.

9431. गङ्गास्तवटीका । *A commentary on Gaṅgā-stavaḥ.*

Substance, country-made paper. 9 × 4 inches. Folia, 24–47. Lines, 13 on a page. Extent in ślokas, 850. Character, Nāgara. Appearance, tolerable.

The MS. is incomplete at both ends and there is no clue to the identity of the author and the work. It appears to be a commentary on some hymn to Gaṅgā, of which the

verses 13, 14, and 15, as reconstructed from the commentary, run thus :—

शिशुशिशिरकरांशु-प्रोल्लसच्चारुबिम्ब-
प्रतिभटतिलकोच्चैः कान्तिपुञ्जाञ्चिताभ्याम् ।
जलदपटलमुक्तस्वच्छरश्मीन्द्रनाट-
च्छविविजययुगीणप्रोल्लसद्भालदेशाम् ॥ १३ ॥
ललितलुलितभृङ्ग-श्रेणिनीलामलोद्यन्-
मृदुलकुटिलमूर्ध्नस्वच्छमुक्तालकाभ्याम् ।
रुचिरकिरणचञ्चद्रत्नराज्योल्लसत्-
कनककलितभास्वद्दीप्तिराजत्किरीटाम् ॥ १४ ॥
रुचिरमुकुटकोटिप्रस्फुरच्चित्रहारि-
स्फुटसुरभिविसारिस्फारिमन्दारमालाम् ।
सकृदपि निजचित्ते ये जनाः + + + +
दधति हृदयपद्मे + + + ते कृतार्थाः ॥ १५ ॥

5679.

ŚAṄKARĀCĀRYA.

2103. मणिकर्णिकाष्टकस्तोत्रम् ।

Maṇi-karṇikāṣṭaka-stotram.

Substance, foolscap paper. 9½ × 4 inches. Folia, 2. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 20. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

For a description of the work see L. No. 4228. Often printed.

This Śaṅkarācārya is Gauḍīya and not the Parama-

5680.

2458. *Maṇi-karṇikāṣṭakā-stotram.*

Substance, country-made paper. 9½ × 4½ inches. Folium, 1. Lines, 22 in all. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

The same work as the above.

5681.

2474. *Maṇi-karṇikā-ṣṭakam.*

Substance, country-made paper. 6¼ × 3 inches. Three leaves marked 3–5 containing stanzas (4 to 9) of Śaṅkara's Maṇi-karṇikāṣṭaka and two stray leaves marked 1 and 2 beginning with नमो काशिनीवासिनि गङ्गतीरे etc., etc. Lines, 5 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh.

5682.

SIDDHEŚVARA.

9496. मणिकर्णिकापञ्चकम् । *Maṇi-karṇikā-pañcakam.*

Substance, country-made paper. 8½ × 4½ inches. Folium, 1. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 12. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

This codex contains five stanzas in praise of Maṇi-karṇikā.

They are :—

विष्णोस्वाद्दचिरन्ततः सुचरतस्वर्य्यापरास्वर्य्यका-
मर्द्धाङ्गोल्लसदङ्गनस्य करुणां संवीक्ष्य शम्भोर्विभोः ।
मौलिं भूरि विधुन्वतो निपतिता कर्णान्मणीकर्णिका
यत्रैषा मणिकर्णिका त्रिजगतां वन्द्या बीजे जीयते ॥ १ ॥

या देवर्षिगणैरनन्तसुकृतैः सिद्धैर्नरैः किन्नरैः
तत्त्वैस्तीर्थचयैस्त्रिलोकनिलयैः [illegible]
शुद्धिं बुद्धिविशोधिनीं सुपरमां मध्यात्ममन्वीयते
सैषा श्रीमणिकर्णिका करुणया [illegible] । २ ।
अखण्डे ब्रह्माण्डे न भवति यतस्तीर्थमधिकं
विधूयाधिं दीर्घं ध्वनयति मुदा [illegible]
यदेषा [illegible]
निदानं सिद्धीनां तदिह मणिकर्णिका भवतु मे । ३ ।
यदम्भोदम्भोलिर्दलयति महाकल्मषगिरिं
पुनीते दुर्नीतान् [illegible] यदनिशः ।
[illegible]
पुनीतात् प्रीता सा सपदि मणिकर्णिः स भवतां । ४ ।
भगवति त्रिभवनिभाविनि भवती भवतात् विभूतिदा भजताम् ।
सिद्धेश्वराभिधानाज्जनमिह पतितं पुनीताच ॥ ५ ॥

Colophon :—

इति श्रीमत्सिद्धेश्वरविरचितं मणिकर्णिकापञ्चकम् ।

5683.

ŚAṄKARĀCĀRYA.

9437. त्रिवेणीस्तोत्रम् । *Triveṇi-stotram.*

Substance, country-made paper. 9 × 4 inches. Folium, 1. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 14. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

Same as 5684 (I) below.

5684.

9268.

Substance, country-made paper. 9 × 5 inches. Folia, 3. Lines, 9 on a

This codex contains (I) त्रिवेणीदशक attributed to Saṅkarācārya and (II) अन्नपूर्णाशतनाम ।

The colophon of the first runs thus :—

इति श्रीमच्छङ्कराचार्य्यविरचितं त्रिवेणीदशकं समाप्तम् ।

It begins :—

श्रीगणेशाय नमः ।

मुक्तामयालङ्कृतमुक्तवेणी भक्ताभयप्राणनिबद्धवेणी-
मत्तालिकुञ्जन्मकरन्दवेणी श्रीमत्प्रयागे जयति त्रिवेणी ।
मुक्ताङ्गनामोहनबद्धवेणी भक्तान्तराबद्धसुबोधवेणी-
वृत्त्यन्तरोद्वेगविचित्रवेणी श्रीमत्प्रयागे जयति त्रिवेणी ॥ ३ ॥
लोकत्रयैश्वर्य्यनिदानवेणी तापत्रयोच्चाटनबद्धवेणी
धर्म्मार्थकामाफलनैकवेणी श्रीमत्प्रयागे जयति त्रिवेणी ॥ ४ ॥

It ends :—

श्रीमद्भवानीकलनैकवेणी लक्ष्मी-सरस्वत्यभिनामवेणी
भाति त्रिवेणी च परा त्रिवेणी श्रीमत्प्रयागे जयति त्रिवेणी ॥१०॥
त्रिवेणीदशकं स्तोत्रं प्रातर्नित्यं पठेन्नरः ।
तस्य वेण्या च सन्तुष्टो तदान्यर्थचतुष्टयम् ।

(II) अन्नपूर्णाशतनाम *begins :—*

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ नमस्तेन्नपूर्णायै श्रीरूपिण्यै नमो नमः
ॐ नमस्तेन्नपूर्णायै धीरूपिण्यै नमो नमः ।
ॐ नमस्तेन्नपूर्णायै जगद्धात्र्यै नमो नमः
ॐ नमस्तेन्नपूर्णायै विश्वधात्र्यै नमो नमः ॥
ॐ नमस्तेन्नपूर्णायै विद्याधात्र्यै नमो नमः ।

End :—

अपर्णानन्यशरणा भक्ताभीष्टफलप्रदा ।
नित्यं सुन्दरसर्व्वाङ्गी सच्चिदानन्दलक्षणा ॥ १६ ॥

Colophon :—

इति श्रीअन्नपूर्णाशतनामस्तोत्रं संपूर्णं समाप्तम् ।

श्रीअन्नपूर्णादेव्यै नमः ।

The first śloka runs thus :—

ॐ अन्नपूर्णा शिवा देवी भीमा पुष्टिः सरस्वती ।

सर्वज्ञा पार्वती दुर्गा शिवानी शिववल्लभा ॥ १ ॥

---

(6) RĀMA-STOTRAS.

5685.

THE SAPTARṢIS.

5796. सप्तर्षिस्तोत्रम् । *Saptarṣi-stotram.*

With the commentary by Brahmananda Tīrtha, son of Sadā-śiva Tīrtha.

Substance, country-made paper. 9¾ × 4½ inches. Folia, 21. Lines, 14 on a page. Extent in ślokas, 680. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

A hymn in praise of Rāma, consisting of seven daṇḍakas of 120 letters each, sung by seven Ṛṣis, noted below.

1B. नित्यं किं धावसि चलविषयाननुभवितुं सुखलेशाभासान्दुःख-दुःखानतिदुःसहान् अत्यन्तायामान् अंहोमूलान् उग्रभयंकररौरवनारकगति + + तानपि परिहर सीतापतिमाशु परिचरेश्यं भो चेतः । श्रीरामं भज शरणं श्रीरामं शरणं श्रीरामं शरणं ।

श्रितचिन्तामणिमतिकरुणाकरमरिहरसुरतरु-शर-कोदण्डं ॥ १ ॥

Sung by Kaśyapa.

6B. बहुविधपा[प]वशादिह नानायोनिषु जन्मस्तो यो देहो

दैवादुत्त[म]मानुष[प]वित्रदेहविद्यासम्पन्नोपि ।

ब्रह्मणि परमे विमुखो दुःखी दुर्विषयैर्यो

दयाकवलविषयस्वीकरणे कालपशुरिव रोमन्थं कुर्वन्

भो चेतः, etc. ॥ २ ॥

9A. उपर्य्युपरि मनोरथजालं विद्वानपि कामयते यतते
पुत्र-मित्र-कलत्रादिषु निर्वेदं नैति कामकामी ।
विद्यासंपत्-कुलधन-सौभग-गर्व्व-पर्व्वतारूढो मूढः
पश्चादन्धे तमसि पतेदवशोन्धोन्धमिव भो चेतः, etc. ॥ ३ ॥
Uttered by Bharadvāja.

10B. अरिषड्वर्गं जहि तृष्णामपि मायाविलसितमिदं बुध्वा
दुर्ज्जनसंगतिमतिदूरीकुरु सज्जनमाश्रय भोः ।
परधन-परदाराभिरतिं त्यज पारलौकिकं धर्म्मं
परिचिनु पद्मापतिपदपद्मं सेवय बंधमुक्तये भो चेतः, etc. ॥ ४ ॥
Sung by Viśvāmitra.

17B. परापवादं परिहर जिह्वे पारुष्यं चानृतमपि मा वद
संकीर्त्तय श्रीमन्नारायण-वासुदेव-कृष्ण-नरहरे-
वैकुण्ठाधिप-लक्ष्मीवल्लभरामचन्द्र-बुधजनमानसमन्दिर-
सीतावल्लभ-दशरथनन्दनेति etc. ॥ ५ ॥
Sung by Gautama.

18B. कर्णाकर्णय वैदेहीवरवर्णनीय-गुणमखिलचरितं
नयनालोकय नलिननयनमुखसुन्दरेन्दुबिम्बं ।
महाकसंस्कृतमहिमानं मम कस्तूरीनिकराकारं
हरिमर्चय हस्तयुगावनिपालं न मौनकलरवं(?)
भो चेतः, etc. ॥ ६ ॥
Sung by Jamadagni.

19A. नित्यानन्दं सत्यमनन्तं ब्रह्मपरं पदमव्यय-
ममलं शुद्धं बुद्धं शान्तं शाश्वतमव्ययमाद्यम् ।
सर्व्वासामुपनिषदामर्थः श्रीरामः सीतापति[ः]
हरिहरचतुराननाद्यैः स्तूयते तस्य दासोहं भो चेतः, etc. ॥ ७ ॥
Sung by Vasiṣṭha.

Beginning of the commentary :—

मायाबद्धन्टभिर्नात्मा हृदिस्थोपि सदाशिवः ।
ज्ञायतेऽतः करुणया जातो विग्रहवानिव ॥
स्वीयानुग्रहं कुर्व्वन् तं वन्दे परमं गुरुम् ।
विघ्नेशं भानुमीशानं देवीं विश्वविधायिनीम् ॥
नारायणं परं ब्रह्म प्रत्यगात्मानमव्ययम् ।
हृदि कृत्वातियत्नेन व्याख्यास्ये स्तोत्रमुत्तमम् ॥
यत् सप्तमुनिभिः पूर्व्वं कृतं रामपदाश्रयम् ॥

इह खलु संसारे ... ... जीवान् ... ... पश्यन्तो भगवन्तः काश्यपात्रि-भरद्वाज-विश्वामित्र-गौतम-जमदग्नि-वशिष्ठाः सप्तैते महर्षयः ... ... चिन्तापराः ... ... जीवानुग्रहकीयुः तत्र काश्यपः महर्षिः चित्तं पुरस्कृत्याह ।

Colophon :—

श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्य-श्रीमत्-सदाशिवतीर्थशिष्य-
ब्रह्मानन्दतीर्थकृतौ सप्तर्षिस्तोत्रव्याख्यानं समाप्तम् ।
श्रीरामचन्द्रार्पणमस्तु ।

5686.

1872 (?). *Saptarṣi-stotram.*

Substance, country-made paper. 11½ × 6 inches. Folium, 1. Lines, 40 only. Extent in ślokas, 80. Character, Nāgara. New.

All the seven Ṛṣis sing in honour of Rāma, their burden being भो चेतः श्रीरामं शरणम् । भज रघुरामं शरणम् । स्मृतचिन्तामणि-

This leaf also contains a commentary on some other hymn, verses of which begin with "सर्व्वंयदर्थं", "पारार्थ्यमुज्झति", "निजसत्तयैव", "प्रेमानुपाधिः", and so on.

At the end of the ṭikā is written आम्रदेवी टीका।

[At the time of printing this MS. was found missing.]

5687.

VĀLMĪKI.

3935G. रामाष्टकम्। *Rāmāṣṭakam.*

Substance, country-made paper. 12¼ × 3 inches. Folium, 1. Beginning in 7A and ending in 7B. Lines, 8 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon:—

इति श्रीवाल्मीकिना विरचितं श्रीरामचन्द्राष्टकं सम्पूर्णम्।

Beginning:—

सूर्य्यवंशदीपजात-रामचन्द्रसुन्दरम्
सर्व्वदेवपूजितश्रीपादपद्मकोमलम्।
शान्तरूप-सर्व्वकाल-मन्दबुद्धिखण्डनम्
तं नमामि रामचन्द्रमादिभूतकारणम्॥

5688.

ŚAṄKARĀCĀRYA.

3935F. *Rāmāṣṭakam.*

Substance, country-made paper. 12¼ × 3 inches. Folium, 1. Beginning from 6B and ending in 7A. Lines, 8 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, old. Complete.

Colophon:—

इति शङ्कराचार्य्यविरचितं रामाष्टकं सम्पूर्णम्।

Beginning :—

सुग्रीवमित्रं परमपवित्रं सीताकलत्रं नवमेघगात्रम् ।
कारुण्यपात्रं शतपत्रनेत्रं श्रीरामचन्द्रं सततं नमामि ॥

5689.

VIJAYA-RĀMĀCĀRYA.

5979. राममहिम्नःस्तोत्रम् । *Rāma-mahimnaḥ-stotram.*

Substance, country-made paper. 9 × 4 inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 130. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1806 and Śaka, 1670. Appearance, fresh. Mouse-eaten at the left side. Complete.

See H.P.R., Vol. II, 180.

The stotra consists of 46 verses in the present MS. But the MS. described in H.P.R. has one more.

Colophon :—

इति श्रीमच्चतुर्भुजाचार्यचरणसरोजनिर्गलितमकरन्दचन्द्रिका स्वा-
दितचित्तमकरन्दश्रीविजयरामाचार्यविरचितं श्रीराममहिम्न स्तोत्रं
समाप्तम् ।

Post Colophon :—

संवत् १८०६ शाके १६७० ज्येष्ठसुदी ४ भौमवारे ।
श्री श्री श्री ॥

5690.

MAHĀ-MUDGALĀCĀRYA.

436. श्रीरामचन्द्रार्य्याष्टोत्तरशतकम् ।

Śrī-rāma-candrāryyāṣṭottara śatakam.

For the manuscript see L. 1378.

Post Colophon :—

5691.

1103.

Rāmāryyā-satakaṃ with a commentary called Padārtha-dyotanī by Kākam Bhaṭṭa.

Substance, country-made paper. 12 × 9½ inches. Folia, 35. Lines, 6–9 on a page. Extent in ślokas, 850. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1924. Appearance, fresh. Complete.

For the text see L. 1378, and I.O. Catal., No. 3936. Though called Sataka, it contains 108 verses.

The commentary begins :—

गणेशाय नमः । श्रीमुद्गलाचार्य्याय नमः ।

सीतालतासमासक्तं रामकल्पमहीरुहम् ।

सफलं शीतलच्छायं श्रान्तविश्रान्तिदं भजे ॥

श्रीमन्मुद्गलभट्टेन रामचन्द्रप्रभोः कृता ।

आर्य्यावृत्तैः स्तुतिस्तस्या व्याख्यानं क्रियते स्फुटम् ॥

तत्र प्रथमवृत्तं त्वयि इति ।

It ends with a metrical colophon :—

पदार्थद्योतनी चेयं दीपिकार्य्यानुकूलिनी ।

काकंभट्टै[ः] सुविहृता स्वसुखार्थे मुदा स्फुटम् ॥

Post Colophon :—

श्रीसंवत् १९२४, माघ शुक्ले एकादश्यां भौमवासरे काश्यां स्थले मृगकुण्डे रामचरणकान्यकुब्जः ।

5692.

1684. *Rāmāryyā-śatamaṣṭādhikaṃ.*

With a commentary.

Substance, foolscap paper. 13 × 6 inches. Folia, 35. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara. Appearance, new. Complete.

Same as above.

5693.

YUGALĀNANYAŚARAṆA.

5707. रामनाम-प्रताप-प्रकाशः ।

Rāma-nāma-pratāpa-prakāśaḥ.

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 73. Lines, 7 on a page. Character, Nāgara in a modern hand. Appearance, good. Incomplete at the end.

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीहनूमन्नाटके ।

कल्याणानां निधानं कलिमलमथनं पावनं पावनानां
पाथेयं यन्मुमुक्षोः सपदि परपदप्राप्तये प्रस्थितस्य ।
विश्रामस्थानमेकं कविवरवचसां जीवनं सज्जनानां
बीजं धर्म्मद्रुमस्य प्रभवतु भवतां भूतये रामनाम ॥

14B, इति श्रीरामनामप्रतापप्रकाशे प्रमोदनिवासे श्रीयुगलानन्यशरण-संगृहीते अष्टादशपुराणवाक्यप्रमाणनिरूपणं नाम प्रथमः प्रमोदः ; 31A, इति श्रीरामनामप्रतापप्रकाशे प्रमोदनिवासे श्रीयुगलानन्यशरणसंगृहीते उपपुराणेति-हासखण्डनिरूपणं नाम द्वितीयः प्रमोदः ; 45A, इति श्रीरामनामप्रतापप्रकाशे प्रमोदनिवासे श्रीयुगलानन्यशरणसंगृहीते सौख्यप्रदे संहितावाक्यप्रमाणनिरूपणं नाम तृतीयः प्रमोदः ; 47B, ०नाटकवाक्यप्र० चतुर्थः प्रमोदः ; 51B, ०स्मृति-महाभारतवाक्यसंग्रहो नाम पञ्चमः प्रमोदः ; 53B, ०रहस्यवचननिरूपणं नाम षष्ठः प्रमोदः ; 56A, ०आदिवाक्यप्रमाणनिरूपणं नाम सप्तमः प्रमोदः ; 59B, ०तन्त्ररहस्यस्तोत्रादि-वाक्यप्रमाणनिरूपणं नामाष्टमः प्रमोदः ; 71B, ०श्रीम-द्रामायणनिरूपणं नाम नवमः प्रमोदः ; 73A, ०श्रुतिवाक्यप्रमाणनिरूपणं नाम दशमः प्रमोदः ।

Of the 11th *Pramoda* there are only six verses.

5694.

GOMATĪ-GIRI.

9321. श्रीरामस्तोत्रम्। *Śrī-rāma-stotram.*

Substance, country-made paper. 9 × 4 inches. Folia, 2. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 22. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

A hymn in praise of Rāma in 12 stanzas with the burden वन्दे रामं चिद्घनमेकं शिवमूर्त्तिम्।

It begins thus :—

श्रीगणेशाय नमः।

श्यामं नौमि श्रीपतिमीशं जगदादिं
सच्चिद्रूपं विष्णुमखण्डं शिवसेव्यम्॥
भक्तैर्भक्त्या देशिकवाक्यैस्सुविचार्य्यं
वन्दे रामं चिद्घनमेकं शिवमूर्त्तिम्॥ १॥
सर्व्वाधारं सर्व्वगुणाब्धिं गुणहीनं
शुद्धं बुद्धं मुक्तमनीशं सकलेशम्॥
ध्यातृध्यानध्येयविहीनं हृदि भाव्यं
वन्दे रामं चिद्घनमेकं शिवमूर्त्तिम्॥ २॥

It ends :—

रामस्तोत्रं केवलपुण्यं पठनाद्वै
यं यं चार्थं वाञ्छति योऽस्य श्रवणाद्धि।
तस्मै रामो दास्यति सर्व्वं निजभावं
निर्व्वाणाख्यं सिद्धमलभ्यं मुनिभिश्च॥ १२॥
श्रीमत्परमहंसेन गोमतीगिरिणा कृतम्।
पापघ्नं पुण्यदं स्तोत्रं कैवल्यात्मप्रदीपकम॥ १३॥

Colophon :—

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्य-श्रीगोमतीगिरिकृतं
कैवल्यात्मप्रदीपकं श्रीरामस्तोत्रं समाप्तम्।

Post Colophon :—

शुभं भूयात् । श्रीशिवार्पणमस्तु । आलेख्यते इदं स्तोत्रं श्रीकृष्णानन्दगिरिभिक्षुणा । श्रीरामः ।

5695.

KAUŚIKA.

10032. रामरक्षा । *Rāma-rakṣā.*

With a commentary by Mudgala Bhaṭṭa.

Substance, country-made yellow paper. 11 × 5¼ inches. Folia, 15. In tri-pāṭha form. Character, modern Nāgara. Date, Saṃvat, 1741. Appearance, fresh. Complete.

Last or 14th verse :

आदिष्टवान् यथा स्वप्ने रामरक्षामिमां हरः ।
तथा लिखितवान् प्रातः प्रबुद्धो बुधकौशिकः ॥

Colophon :—

इति श्रीमद्भट्टमहामुद्गलकृतिरियं श्रीरामरक्षाभाष्यं श्रीमच्छिवार्पणमस्तु ।

Post Colophon :—

संवत् १९४१ जे० शु० ४ बुध लिखवाया विद्वान वैयावांक व्यास गणेशरामन ग्रंथ ५७५ ।

Printed in Bṛhat-stotra-ratnākara, p. 241.

Rāma-rakṣā-stotra is better known by the name of Vajra-pañjara. For the commentary see W. 1768.

5696.

8779. *A commentary on Rāmarakṣā by Mudgala Bhaṭṭa.*

Substance, country-made paper. 9 × 4 inches. Folia, 19. Lines, 13 on a page. Extent in ślokas, 650. Character, Nāgara. Old. Fresh. Com-

It begins :—

नमस्कृत्य घनश्यामं रामं कामं यथामति ।
व्याख्यास्ये श्रेयसां सिद्धै वज्रपञ्जरमादरात् ॥

इदं किल वज्रपञ्जराख्यं स्तोत्रं विद्वदनुजिघृक्षया परार्द्धराघे स्वप्ने प्राप्य परमकारुणिकः कौशिकस्त्रिविधतापतप्तमनसां पुंसां श्रेयःप्राप्तये ऽनिष्टनिवृत्तये च पठनीयत्वेनोपदिशति ध्यात्वेत्यादिना ।

The end :—

श्रीरामसान्निध्यवशाज्जगदानन्ददायिनी ।
उत्पत्तिस्थितिसंहारकारिणी सर्व्वदेहिनाम् ॥
सा सीता भवति ज्ञेया मूलप्रकृतिसंज्ञिता ॥

The Colophon :—

इति श्रीमदनभवद्भट्टमुद्गलकृतिरियम् ।

5697.

9740. *Rāma-rakṣā.*

Substance, country-made paper. 8 × 4 inches. Folia, 2. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 38. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

This has the *phala-śruti ślokas* only and portions of what seems to be a *Kavaca.*

5698.

9828. *Rāma-rakṣā.*

Substance, country-made paper. $5\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 36. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1912. Appearance, tolerable. Complete.

It has 36 verses in all including the 14 of 5695 above.

5699.

10008. रामषडक्षरमन्त्रार्थः ।

Rāma-ṣaḍakṣara-mantrārthaḥ.

Substance, country-made paper. 10 × 3½ inches. Folia, 17. Lines, 10 on a page. Extent in Ślokas, 350. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1914. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीरामषडक्षरमन्त्रार्थः सम्पूर्णः ।

Post Colophon :—

संवत् १९१४ सावनमासे सुक्लपक्षे तिथ १ बुधवार लिखितं हैसालषंडे वैद्यचेनरामनागोरके ।

Beginning :—

सच्चिद्रूपगुणस्वरूपविभवैश्वर्य्यैकदिव्यं वपुः
नित्यानन्दगुणानुभावकरुणासौन्दर्य्यसुद्धोदधिः ।
अत्यन्तप्रतिपाद्यवस्तुघटने कर्त्ता स्वतन्त्रः स्वतो
जा[ति]सूर्य्यकुलान्वये विजयते श्रीजानकी[प्रा]णो विभुः ।
अयोध्यानगरे रम्ये सर्व्वलोकस्य कारणे ।
रमया सहितो रामो ह्यास्ते भागवतैः सह ॥
जानकी जगतामीशा नित्यं श्रीधानपायिनी ।
विमला(दि)शक्तीसंयुक्ता भगवन्तमुपासते ॥

इत्युक्तरीत्या अयोध्याधिपतिस्तस्यां दिव्यमणिमण्डपे कल्पवृक्षच्छायायां शेषकशिपुपर्य्यङ्के सुखासीनः ब्रह्मेशनारदादीनां वाङ्मनसापरिच्छेद्यस्वरूपरूपगुण-विभवैश्वर्य्यस्वभावः ... ... श्रीमद्रामो नित्यविभूतिसामग्री-विशिष्टः सार्व्वभौमकुले जातः दशरथं पितृत्वेन प्रकल्प्य भूर्लोके चक्रोपरि वर्त्त-मानायामयोध्यायामवतीर्य्य रावणादिहननद्वारेण ... ... अवनीतले इमं ब्रह्मतारकं प्रकाशयामास ।

5700.

GOPĀLA VYĀSA.

10591. सीतारमणध्यानमञ्जरी ।

Sītā-ramaṇa-dhyāna-mañjarī.

Substance, country-made paper. 10 × 4½ inches. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 98. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1892. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीसीतारमणपदाब्जमकरन्दलुब्धेन [सा]रस्वतवंशोद्भव-श्रीरामचन्द्रात्मजेन गोपालव्यासेन कृतं श्रीसीतारमणध्यानमञ्जरि संपूर्णमस्तु ।

Post Colophon :—

श्रीसंवत् १८९२ ।

Beginning :—

श्रीरामाय नमः ।

ब्रह्मेन्द्ररुद्रादिमरुद्गणेभ्यः संपूज्यमानस्वरणारविन्दे ।
वन्दे सदा राघवशुद्धमूर्त्तिं सर्व्वस्य लोकस्य च शुद्धयोनिं ।,

etc. etc.

End :—

इदं श्रीरामचन्द्रस्य ध्यानमञ्जरीमुत्तमम् ।
श्रीरामस्य प्रसादेन कृतं (पर्मं)[परम]सुन्दरम् ।

5701.

LAKṢMĪ NĀRĀYAṆA.

9417. *Five hymns to Rāma.*

Substance, country-made paper. 8 × 6 inches. Folia, 10. Lines, 12 on

This MS. contains five hymns in praise of Rāma, by Lakṣmī-nārāyaṇa. I. रामचन्द्रस्तोत्र in 16 stanzas, II. रघुपतिपादपद्मषटपदी in 7 stanzas, III. रघुनाथप्रसादसप्तक in 7 stanzas, IV. रघुराजसिंहस्य काश्यागमनादिवर्णनाष्टकं in 8 stanzas, V. रघुराजसिंहापरोक्षवर्णनाष्टकं in 8 stanzas.

5702.

9634. रामपञ्चदशी ।

Rāma-pañca-dasī with a commentary.

Substance, country-made paper. 12 × 6 inches. Folia, 11. Lines, 12 on a page. Extent in ślokas, 300. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1921. Appearance, tolerable. Complete.

Rāmā-pañca-daśī, a hymn in praise of Rāma-candra in 15 stanzas of the Śārdūla-vikrīḍita metre, and a commentary on it, both by Lakṣmī-nārāyaṇa.

5703.

9724. *Rāma-pañca-daśī with a commentary.*

Substance, country-made paper. 13 × 6 inches. Folia, 14. Lines, 14 on a page. Extent in ślokas, 480. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1932. Appearance, tolerable. Complete.

The same hymn as above accompanied with a commentary by Rāma-caraṇa.

5704.

9725. *Rāma-pañca-daśī with a commentary.*

Substance, country-made paper. 13 × 6 inches. Folia, 18. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 480. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1941. Appearance, old. Complete.

The Colophon of the commentary:—

इति श्रीसरयूतटस्थगणेशपुरनिवासि-श्रीरामचरणसरोजालि-पण्डितवररामचरणविरचिता श्रीमल्लक्ष्मीनारायणाभिध-कविवर-विरचितरामपञ्चदशीस्तोत्रव्याख्या कलापालिकाख्या सम्पूर्णता-मगमत्तरां सुतराम्।

संवत् १९४१। पौ०। शु०। ५।

5705.

RĀMA-CARAṆA ŚARMĀ.

9270. रामचन्द्रचतुर्द्दशी। *Rāma-candra-caturddaśī.*

Substance, country-made paper. 8 × 4½ inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 56. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1919, Śaka, 1784. Appearance, tolerable. Complete.

This is a hymn in praise of Rāma-candra in fourteen stanzas.

Colophon:—

इति श्रीमद्ब्रह्मात्मजघर्घराभिधनदकुलस्थलम्बोदरपुरनिवासि-श्रीमद्रावणकुलसंहारमूर्त्तिचरणपाथोजषट्पद्रामचरणशर्म्मनिर्म्मित-श्रीमद्रामचन्द्रचतुर्द्दशी पूर्त्तिमगात्।

Post Colophon:—

संवत् १९१९ शके १७८४।

तपस्यामलदलदादश्यामात्रेयाह्वन्यनार्यि

वृत्ता + जेशपदेयं श्रीशशंस्तात्।

It begins:—

श्रीरामो जयति।

यस्याः पश्चिमतो नदः प्रवहति ब्रह्मात्मजो घर्घरः

सामीप्यं न जहाति यत्र सरयूः पुण्या नदी सर्व्वदा।

विद्या यत्र महाधिका गिरिसुता स्थानञ्च विष्णोर्हरेः

It ends:—

प्रसूनयानगामिनं वलीमुखर्क्षदामिनं
पुरीत्रिलोकनायिनं मुनन्धकाभिमानिनम् ।
सुतालिकृन्तनासुरान्धपापकण्टगामिनं
भजामि रामनामिनं धरासुताधिकामिनम् ॥ १४ ॥
प्रपञ्चचामरेण छन्दसा मया च या कृता
स्तुतिस्तया प्रसीदतां सुचक्रवर्त्तिनन्दनः ।
स्वधाम-रामकामदा-सदाधिवासयोरिदं
च ते च ते वरं परं परन्तकामये + + ॥
प्राके धरागजागभूमिते मिते च कार्त्तिके
तिथौ षडाननस्य लोकमातृकस्य नामके ।
समापि रामचन्द्रसत्नुतिर्यौ शिवप्रदा
कुजिष्णपादधीमता गजाननस्य पत्तने ॥ १६ ॥

5706.

ANONYMOUS.

8272. यशःसुधाकाव्यम् । *Yaśaḥ-sudhā-kāvyam.*

Substance, country-made paper. 10 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 180. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh.

Called Yaśaḥ-sudhā-kāvya on the obverse of the first leaf. There is no colophon. It consists of 70 verses in different metres in praise of Rāma-candra.

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः । श्रीरामचन्द्रो विजयताम् । चम्पकमाली वृत्तं ।

भूसुरदेवप्रार्थनया यः पंक्तिरथस्य प्रेमगरिम्ना ।

End :—

साध्वनागपतिलक्ष्मणनागपाश + + बंधनमोहम् ।
यं चकार हतमायिकन्त्वा पातु मां स रघुवंशविभूषः । ६९ ।
पन्नानिलचक्तनिशाचरेन्द्रः स्रवत्सुधाविन्दुचणो गरुत्मान् ।
यं जीवयामास तदेत्य शीघ्रं सहानुजेनावतु मां स रामः । ७० ।

The last half of the 69th stanza and the whole of the 70th are written in a later hand.

For another stotra of Rāma in nine stanzas attributed to Brahman *cf.* No. 5710 below.

---

(7) Govinda Stotras.

5707.

Sankarācārya.

1207. नारायणवपुः-स्तुतिः । *Nārāyaṇa-vapuḥ-stutiḥ.*

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 150. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1870. Appearance, tolerable. Complete.

A stotra in fifty-two verses in honour of Nārāyaṇa, describing his limbs from foot to head.

Beginning :—

लक्ष्मीभर्त्तुर्भुजाग्रे कृतवसतिसितं यस्य रूपं विशालं
नीलाद्रेस्तुङ्गशृङ्गस्थितमिव रजनीनाथविम्बं विभाति ।
पायान्नः पाञ्चजन्यः समकुलदितिजत्रासनैः पूरयन् स्वै-
र्निध्वानैर्नीरदोच्चध्वनिपरिभवदैरम्बरं कम्बुराजः ॥

End :—

मोदात्पादादिकेशस्तुतिमिति चरिता कीर्त्तयित्वा त्रिधाम्नः
पादाब्जद्वन्द्वसेवासमयकृतमतिर्मस्तके नानमेद्यः ।
उन्मज्जैवात्मनैनोनिचयकच[व]तां पञ्चतामेत्य भानो-

Colophon :—

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य-श्रीमद्भगवत्पूज्यपाद-
गोविन्दाचार्यस्य शिष्येण श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीम-
च्छङ्कराचार्यकृता नाभ्यादिचरणान्ता स्तुतिः समाप्ता ।

Post Colophon :—

संवत् १८७० ।

5708.

2423. विष्णुपादादिकेशस्तुतिः ।

Viṣṇu-padadi-keśa-stutiḥ.

Substance, country-made yellow paper. 10 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 37 on a page. Written breadth-wise. Fresh. Complete. Character, Nāgara of the nineteenth century.

Though bearing a different name it is the same work as the above.

Printed in Kāvyamālā 2. 1.

5709.

9888. दिग्विजयसारीय-हरिस्तोत्रम् ।

Digvijaya-sārīya-Hari-stotram.

Substance, country-made paper. 10 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 23. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

A hymn in praise of Hari in 9 ślokas, said to belong to Digvijaya-sāra.

Colophon :—

इति श्रीमच्छङ्कराचार्यविरचितं दिग्विजयसारे हरिस्तोत्रं

It begins :—

ॐ गणेशाय नमः ।

श्रियाश्लिष्टो विष्णुः स्थिरचरगुरुर्वेदविषयो
धियां साक्षी शुद्धो हरिरसुरहन्ताब्जनयनः ।
गदी शङ्खी चक्री विमल-वनमाली स्थिररुचिः
शरण्यो लोकेशो मम भवतु कृष्णोऽक्षिविषयः ॥ १ ॥
यतः सर्व्वं जातं वियदनिलमुख्यं जगदिदं
स्थितौ निःशेषं योऽवति निजसुखांशेन मधुहा ।
लये सर्व्वं स्वस्मिन् हरति कलया यस्तु स विभुः
शरण्यो लोकेशो मम भवतु कृष्णोऽक्षिविषयः ॥ २ ॥

It ends :—

इति हरिरखिलात्माराधिता शङ्करेण
श्रुतिविशदगुणोऽसौ मातृमोक्षार्थमाद्यः ।
यतिवरनिकटे श्रीयुक्त आविर्बभूव
स्वगुण + + + वृत्त्युदारः शङ्खचक्राब्जहस्तः ॥ ९ ॥

5710.

9215. *Digvijaya-sāre Hari-stotram with Rāmastotram attributed to Brahman.*

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 40. Character, Nāgara. Appearance, tolerable.

The *Haristotra* is the same as above (No. 5709).

The *Rāmastotra* which consists of nine stanzas begins thus :—

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

ब्रह्मोवाच ।—

वन्दे देवं विष्णुमशेषस्थितिहेतुं
त्वामध्यात्मज्ञैर्निर्भरं हृदि भाव्यम् ।
हेयाहेयद्वन्द्वविहीनं परमेकं

प्राणापानौ निश्चयबुद्ध्या हृदि रुद्धा
छित्त्वा सर्व्वं संशयबन्धं विषयौघान् ।
पश्यन्तीशं यं गतमोहा यतयस्तं
वन्दे रामं रत्नकिरीटं रविभासम् ॥ २ ।
मायातीतं माधवमाद्यं जगदादिं
मानातीतं मोहविनाशं मुनिवन्द्यम् ।
योगिध्येयं योगविधानं परिपूर्णं
वन्दे रामं रञ्जितलोकं रमणीयम् ॥ ३ ॥
भावाभावप्रत्य[य]हीनं भवमुख्यैः
योगासक्तैरर्चितपादाम्बुजयुग्मम् ।
नित्यं शुद्धं बुद्धमनन्तं प्रणवाख्यं
वन्दे रामं वीरमशेषासुरदावम् ॥ ४ ॥

It ends: -

श्रद्धायुक्तो यः पठतीमं स्तवमाद्यं
ब्राह्मं ब्रह्मज्ञानविधानं भुवि मर्त्त्यः ।
रामं श्यामं कामितकामं कमनीयं
ध्यात्वा ध्याता पातकजालैर्विगतः स्यात् ॥ ६ ॥

Colophon: -

इति श्रीमद्ब्रह्मानिर्मितं श्रीरामस्तोत्रं समाप्तम्

5711.

5744. गोविन्दाष्टकम् । *Govindāṣṭakam.*

Substance, country-made paper. 13 × 5¼ inches. Folia, 6. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, new but mouse-eaten on the edges. Complete.

The text begins :—

सत्यं ज्ञानमनन्तं नित्यमनाकाशं परमाकाशं
गोष्ठप्राङ्गणरिं [गण] लोलमन[ाया]सं परमायासम् ।
मायाकल्पित-नानाकारमनाकारं भुवमाकारं
क्ष्मामानाथमनाथं प्रणमत गोविन्दं परमानन्दम् ॥ १ ॥

The commentary begins :—

इह खलु सकललोकहितावतारो भगवान् महाविष्णुः भूवनितयाभ्यर्थितो भूभारपरिजिहीर्षया यदुकुले किलावतीर्णः सनकादिमुनिजनैरनुदिनमनुनीयमानसच्चरितो भगवान् नन्दवेश्मनि विजहार । तमेव विहारमष्टभिः श्लोकैः सत्यमित्यादिभिरुपवर्णयन् भगवत्पूज्यपादमुनिर्निरस्तसमस्तविशेषं सच्चिदानन्दाद्वयं परमात्मानमभिष्टौति । सत्यमिति ॥

Colophons :—

Text :— इति श्रीशङ्कराचार्यकृतं गोविन्दाष्टकं समाप्तम् ।

Commentary :— इति गोविन्दाष्टकटिप्पनमानन्दगिरीयम् ॥

5712.

2472 B. *Govindāṣṭakam.*

For measurement etc., see No. 1747 above.

It begins in 6A and ends in fol. 10. Same as above.

5713.

9185. **विष्णुसहस्र-नामावली ।**

Viṣṇu-sahasra-nāmāvalī.

It begins thus :—

श्रीकृष्णाय नमः । ॐ विश्वाय नमः १ ॥ ॐ विष्णवे नमः २ ॥ वषट्कारा[illegible] ॥ ३ ॥ [illegible] नमः ॥ ४ ॥ भूतकृते नमः ॥ ५ ॥ भूतभृते नमः ६ ॥ भावाय० ७ ॥ भूतात्मने० ८ ॥ भूतभावनाय० ॥ ९ ॥ पूतात्मने० १० ॥

It ends thus :—

सं[illegible] ९९० ॥ [illegible] ९९१ ॥ [illegible] ९९२ ॥ प्राकृतेभ्यः० ॥ ९९३ ॥ नन्दकिने० ९९४ ॥ चक्रिणे० ॥ ९९५ ॥ शार्ङ्गधन्वने० ९९६ ॥ गदाधराय० ॥ ९९७ ॥ [illegible] ॥ ९९८ ॥ सर्वायुधाय० ॥ ९९९ ॥ सर्वप्रहरणायुधाय नमः ॥ १००० ॥

Colophon :—

ॐ [illegible] इति [illegible] ॥

Post Colophon :—

शुभं ॥ १ ॥ संवत् १८७५ ॥

This appears to be a different stotra from a stotra of the same name of the Maha-bharata.

5714.

GAJAPATI PURUṢOTTAMA.

9848. नाममालिका । *Nāma-mālikā.*

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 22. Lines, 8 on a page. Extent in Ślokas, 387. Character, Nāgara. Appearance, old. Date, Saṃvat, 1657 = 1601 A.D. Complete.

On the merits to be derived from mutterings of the names of Hari. Compiled by Gaja-pati Puruṣottama.

नानापुराणवचनान्यवलोक्य शश्वत्
ज्ञात्वा तथागमगिरो बहुधर्म्मशास्त्रम् ।
यत्नादधीत्य विलिखामि हरेर्विशुद्ध-
नामावलीं बुधमुदे कृतिकण्ठभूषाम् ॥ २ ॥

तत्र श्रीभगवन्नाममाहात्म्यप्रतिपादकान्यशेषपुराणागमादि-
वचनानि लिख्यन्ते। तत्र ब्रह्मपुराणे—

अप्यन्यचित्तः शुद्धो वा यः सदा कीर्त्तयेद्धरिम् ।
सोऽपि दोषक्षयान्मुक्तिं लभेच्चेदिपतिर्यथा ॥ इत्यादि ।

End :—

सकृदुच्चारितं येन हरेर्नाम चिदात्मकम् ।
फलं नास्य क्षमो वक्तुं सहस्रवदनो विधिः ॥ ३ ॥
अष्टादशपुराणानां श्लोकं सार्द्धशतं स्मृतम् ।
तत् संख्योपपुराणानां सप्तपञ्चाशदीरितम् ॥
पञ्चत्रिंशत्संहितायाश्चतुराशी दशागमात्
पञ्चदशोद्धृतं श्लोकं पुरुषोत्तमभूभुजा ॥

Colophon :—

इति श्रीगजपतिपुरुषोत्तमदेवसंगृहीता नाममालिका समाप्ता ।

Post Colophon :—

संवत् १६५७ वर्षे आषाढ़ शुक्लपञ्चमी गुरौ वाराणस्यां माधवेन
लिखितं ।

The authorities quoted :—

ब्रह्मपुराण 1A; पाद्म० 1B; वैष्णव० 2A; शैव० and ०श्रीभागवत 3B; बृहन्नारदीय० 5A; मार्कण्डेय० 6B; भविष्य० 7B; लिङ्ग० 7B; वाराह० 8A; वामन० 9B; कौर्म्म० 10A; बृहद्विष्णु० 11A; नारसिंह० 11B; आदित्य० 11B; बृहन्नारसिंह० 11B; आङ्गिरस० 12A; वायु० 12A; महाभारत 12A; गीता

इतिहासोत्तम 13A ; [illegible] 13A ; प्रमाण 14A ; [illegible] 14B ; जाबालसंहिता 14B ; [illegible] 14B ; [illegible] 15A ; सूतसंहिता 15A ; [illegible] 15A ; बौधायनसं० 15B ; ब्रह्मसं० 15B ; तापनीयसंहिता 15B ; पराशरसंहिता 15B ; सुमन्त-संहिता 16A ; कात्यायनसंहिता 16A ; [illegible] 16A ; [illegible] संहिता 16A ; पातञ्जलसंहिता 16B ; [illegible] 16B ; [illegible] 16B ; लीलावतीय 17A ; गार्गीय 17A ; [illegible] 17A ; [illegible] 17A ; विष्णुधर्मोत्तर 17A ; सौरधर्म 18A ; [illegible] 18A ; चिन्तामणि 18A ; [illegible] 19B ; [illegible] 19B ; [illegible] 20A ; अत्रिस्मृति 20A ; [illegible] 20A ; [illegible] 20A ; दैवज्ञ-चिन्तामणि 20A ; [illegible] 21A ; विष्णुयामल 21A ; गौतमतन्त्र 21A ; आश्वलायनतन्त्र 21A ; वैरिञ्चितन्त्र 21A ; मेरुतन्त्र 21B ; [illegible] 21B ; [illegible] 21B ; [illegible] 21B.

5715.

KAVIRĀṬ PURUṢOTTAMA.

279. विष्णुभक्तिकल्पलता । *Viṣṇu-bhakti-kalpa-latā.*

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 250. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Incomplete.

It is a poem in eight stavakas, published in the Kāvya-mālā (No. 31, 1892). See I.O. Catal. 3908 from which we know that father of the author was Viṣṇu and mother Māṇī.

A mere fragment containing the first three stavakas

5716.

ANONYMOUS.

271. खण्डप्रशस्तिः । *Khaṇḍa-praśasti.*

With the ṭīkā of Raghu-nātha.

It is a work in praise of the ten incarnations of Viṣṇu.

For the MS. see L. 798.

The second leaf is wanting, and therefore, Rājendra lāla did not notice that there is also the text of some portions of the work in the present manuscript.

The śloka quoted by Aufrecht (Oxf. No. 232) as the beginning of the text is really the 11th śloka of our text.

5717.

5981A. जगन्नाथलहरी । *Jagan-nāth-laharī.*

Substance, country-made paper. 10 × 4½ inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Incomplete at the end.

A hymn in honour of Jagan-nātha called on the title page जगन्नाथलहरी. The last complete verse in the incomplete MS. is marked 38. It has been left incomplete at the 39th verse.

Beginning:—

स्वस्ति श्रीजगन्नाथचरणकमलाभ्यां नमः

जगन्नाथं लोकत्रितयजननत्राणलयगं

प्रभुं नैश्चल्याढ्यं त्रिदिवसुरवर्गैः स्तवितसरम् ।

भक्तानां सद्भावं नियमयमनिमज्जितनयं

जगन्नाथं [illegible] कीर्तिनिवहं

[illegible]: पुनातीति त्रिविध[illegible]गिरमनुकम् ।

[illegible]

भजे चेतःपद्मे [illegible] ॥

5718.

RAGHU.

5981B. जगन्नाथशतकम् । *Jagan-nātha-śatakam.*

Substance, country-made paper. 10 × 4¾ inches. Folia, 12. Lines, 8, 9, 10 on a page. Extent in ślokas, 240. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

A century of verses in honour of Jagan-nātha.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

जगन्नाथं सौभाग्यर्द्धिसद्धिलाभाजिसदनं

निधीनां सिद्धीनां सुखदर्गितरस्थानसदनम् ।

मुनीनां चित्तानां परमपदलाभैकसदनं

भजे चेतःपद्मे शिवदशिवपादाब्जसदनम् ॥ १ ॥

End :—

सकृत्पाठश्रीदं बुधजनमनोह्लादसुखदं

यशोदं वर्चोदं निरयगतिविध्वंसदमहम् ।

जनानां मुदारं ललितपद्यार्थप्रकरदं

5719.

RAGHU-NĀTHENDRA YATI.

1074. भगवन्नाममाहात्म्यम् ।

Bhagvan-nāma-māhātmyam.

Substance, country-made paper. $12\frac{1}{4} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Folia, 22. Lines, 16 on a page. Extent in ślokas, 840. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

A work treating of the sacredness and efficacy of the utterance of the names of Viṣṇu.

For a description see C.S. IV, No. 37.

5720.

10009. गोपाल-सहस्रनाम । *Gopāla-sahasra-nāma.*

With a commentary.

Substance, country-made paper. $10\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 10–59 of which those marked 11, 13, 14 are missing. In tri-pāṭha form. Appearance, fresh. Incomplete.

The first leaf is marked with the letters गो॰ टी.

We have the beginning of Gopala-sahasra-nāma in 12A, the first few leaves being taken up with dhyāna and other preliminaries.

The thousand names begin :—

11A, श्रीगोपालो महीपालो वेदवेदाङ्गपारगः ।
कृष्णः कमलपत्राक्षः पुण्डरीकः सनातनः ॥

The 9th śataka ends in 55B :—

इति नाम्नां नवमं शतं विवृतम् । अथ दशमं शतं विवृणोमि ।

5721.

VEṄKAṬANĀTHA VEDĀNTĀCĀRYA.

1866. हयग्रीवस्तोत्रम् । *Haya-grīva-stotram.*

A hymn to Haya-griva, by Veṅkaṭa-natha Vedanta-cāryā, in 34 verses.

For the manuscript see L. 4091.

After *Saṃkalpa*, *Kara-nyāsa*, *Aṅgā-nyāsa*, *Dhyana*, and *Mantra*, it opens with a prayer to Veṅkaṭa-natha.

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्य्यः कवितार्किककेसरी ।
वेदान्ताचार्य्यवर्य्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि ॥ १ ॥
स्वतः सिद्धं शुद्धस्फटिकमणिभूभृत्प्रतिभटं
सुधासध्रीचीभिर्द्युतिभिरवदातत्रिभुवनम् ।
अनन्तैस्त्र(?)य्यन्तैरनुविहितहेषाहलहलं
हताशेषावद्यं हयवदनमीडेमहि महः ॥ २ ॥
प्राची संध्या काचिदन्तर्निशायाः
प्रज्ञादृष्टेरञ्जनश्रीरपूर्वा ।
वेदात्मा तु मे वाजिवक्त्रा
वागीशाख्या वासुदेवस्य मूर्त्तिः ॥
ज्ञानानन्दमयं देवं निर्म्मलस्फटिकाकृतिम्
आधारं सर्व्वविद्यानां हयग्रीवमुपास्महे ।

Colophon:—

इति श्रीमत्सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्री[ ]मद्वेङ्कटनाथवेदान्ताचार्य्य-
कृतिषु हय(f)ग्रीवस्तोत्रं समाप्तं ।

5722.

3772. *Haya-grīva-stotram.*

It is the same work as the previous one which gives the authorship to Veṇkaṭnātha. There is, however, no colophon here; nor is there the opening verse containing a prayer to Vedāntācārya Kavi Tārkika-kešarī Veṅkaṭa-nātha.

5723.

11103. वेंकटेश्वरस्तोत्रम् । *Veṃkaṭeśvara-stotram.*

Substance, country-made paper. 6 × 4 inches. Folia, 41. Lines, 5 on a page. Extent in ślokas, 240. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Incomplete at the end.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । श्रीशारदायै नमः ॥

वशिष्ठ उवाच ।

भगवन् केन विधिना नामभिर्वेङ्कटेश्वरम् ।
पूजयामास तं देवं ब्रह्मा तु कमलैः शुभैः ॥
पृच्छामि तानि नामानि गुणयोगपराणिकोम् ।
मुख्यवृत्तानि किं ब्रूहि लक्षणानि कथं परे ॥

नारद उवाच ।

नामान्यनन्तानि हरे[ः] गुणयोगानि कानिचित् ।
मुख्यवाचीनि चान्यानि लक्षणानि पराणि हि ॥
एवमाद्यैः सर्व्वशब्दैः एको ज्ञेयः परः पुमान् ॥
आदिमध्यान्तरहितः स्वव्यक्तोऽनन्तरूपधृक् ।
चन्द्रार्कवह्निवाय्वाद्या ग्रहादिरुं नभो दिशः ॥
अन्वयव्यतिरेकाभ्यां सत्यं सन्ति च यन्मत ।
तस्य देवस्य नाम्नां हि पारं गन्तुं तु कः क्षमः ॥
अस्य श्रीवेङ्कटेशस्य स्वभिधानानि कानिचित्
ब्रह्मगीतानि पुण्यानि वक्ष्यामि तव सुव्रत ॥

छन्दोनुष्टुप् तथा देवः श्रीवत्साङ्को रमाविभुः ।
बीजमनन्तथौङ्कारो ब्रह्मा शक्तिश्च कीलकम् ॥
ॐ नमो वेङ्कटेशाय मन्त्रोऽयमिति कथ्यते ।
अस्त्रमित्यर्थमिति समस्तं चक्रं गदाधरः ॥
योगोऽभीष्टप्रसिद्ध्यर्थं हृदयं नारायणः ।
वेङ्कटेशो विरूपाक्ष इति ध्यानं जगत्प्रभोः ॥

ॐ इति षडङ्गन्यासः ।—

6A, ॐ वेङ्कटेशो विरूपाक्षो विश्वेशो विश्वभावनः ।
विश्वसृग् विश्वसंहर्ता विश्वप्राणो विराट् प्रभुः ॥
शेषाद्रिनिलयोऽशेषभक्तदुःखप्रणाशनः ।
शेषस्तुत्यः शेषशायी विशेषज्ञो विभुः स्वभूः ॥, etc.

The MS. ends abruptly after the sloka No. 176

5724.

SIDDHEŚVARA ŚARMĀ.

9954. अलक्ष्यस्तोत्रम् । *Alakṣya-stotram.*

Substance, country-made paper. 9¼ × 4¾ inches. Folium, 1. Lines, 48 in all. Extent in Ślokas, 30. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

Alakṣya-stotra, a hymn in praise of Hari in twelve stanzas, so called from the first word of every stanza except the last one.

Beginning :—

अलक्ष्यो लोकानां गुणगणतिमतीतोऽपि गुणवान्
विधित्सायां सत्यां विधिरिह भवन् भूरिरजसा ।
जनान् कर्म्मश्रेणीसमनुगुणभावाक्वतियुतान्
विधत्ते वेदांश्च प्रवदति चतुर्भिः स्ववदनैः ॥ १ ॥

End :—

यो विश्वैकनिदानमार्य्यपुरुषा ध्यायन्ति यं श्रेयसे
येनान्तर्विनियोज्यते च जनता यस्मै तपो रोचते ।
यस्माद् बिभ्यदसौ जनो निजपदे यस्याद्भुता भावना
यस्मिन्नेव समस्तमस्ति भवता + + य(ल)लक्ष्यस् स नः ॥

5725.

427. तारतम्यस्तवव्याख्या । *Tāratamya-stavavyākhyā.*

With a commentary by Viṭṭhala.

For the manuscript see L. 1385.

After the two verses quoted by Rājendra-lāla occurs the following:—

अथेष्टानिष्टप्राप्तिपरिहारार्थं सर्व्वदेवानां लक्ष्मीनारायणयोस्तारतम्यविषय-तारतम्य-ज्ञानमावश्यकमुक्तम् ।

तदुक्तं—

अवतारान् हरेर्ज्ञात्वा नावतारा हरेश्च ये ।
तदावेशास्तथा सम्यग् ज्ञात्वा मुक्तिर्न चान्यथा ॥
तारतम्यं तयोर्ज्ञेयं सर्व्वोच्चत्वं हरेस्तथा ।
एतद्विना न कस्यापि विमुक्तिः स्यात्कथञ्चन ॥ इति ।

एतदर्थमानन्दतीर्थैस्तत्र तत्र बृहदारण्यकभाष्यादौ कथितं ।

इत्याद्यनुव्याख्यानस्य [illegible] तत्रायं संग्रह इति जयतीर्थाचार्यै-स्तारतम्यसंग्रहः कृतः तत्सर्व्वं तारतम्यं कैश्चित् [illegible] संग्रह इति श्लोकचतुष्टये [illegible]। तत स्तोत्रं वर्णनीं [illegible] मङ्गला-चरणपूर्व्वकं अवतारादित्रयं दर्शयिष्ये इति प्रतिज्ञानीते नत्वेति। [illegible] [illegible]। विष्णोरवतारान् श्रियं च दिवौकसां श्रीब्रह्मादीनां च तदुभयं परस्परं तारतम्यं च दर्शयिष्ये इत्यन्वयः।

The original commentary begins:—

नत्वा नारायणं विष्णो[illegible] च दिवौकसाम।
अवतारं तारतम्यं दर्शयिष्ये ऽन्यतः स्थितम्॥

There are forty-four verses like this in this MS. with their commentary.

5726.

GOMATĪ GIRI.

9322. विष्णुस्तोत्रम् (सटीकम्)।

Viṣṇu-stotram with a commentary.

Substance, country-made paper. $8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 9. Lines, 10–14 on a page. Extent in ślokas, 225. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

A hymn in praise of Viṣṇu by Gomatī Giri. The commentary is anonymous.

The text begins:—

सदा ध्येयं ज्ञेयं प्रणत-शिवदं निर्म्मलपदं
प्रभुं वन्दे विष्णुं परमममृतं दीर्घनयनम्।
यदज्ञानात् सर्व्वं सुखमिव सदा भाति कुहकं
क्वचिद्दृष्टे तस्मिन् सपदि विलयं याति सकलम्॥
तुरीयं विश्वेशं त्रिगुणरहितं योगिसदनं
श्रिया युक्तं पूर्णं सकल-जनतापान्तकरणम्।
यतो जातं भवति भुवनं येन सदस-
त्त्वयं यस्मिन याति प्रलयमभये योऽद्वयशिवः॥

The end of the text :—

8A, अहं ब्रह्मास्मीति श्रुतिविदितमात्मन्यनुदिनं
निजानन्दं रूपं परममजमव्यक्तमनिशम् ।
क्रियाहीनं शान्तं निरवधिनिराकारपुरुषं
भजन्तीति शान्ताः सकलसुखसारं हरिमिमम् ॥
हरिस्तोत्रं पुण्यं पठति शुभदं शुद्धमनसा
सदा प्रातःकाले हरति मनसोऽज्ञानगहनम् ।
परं दिव्यं ज्ञानं भवति सुखदं भ्रान्तिहरणं
ह्यनायासेनैतच्छ्रवणमननादस्य च सदा ॥
विष्णुस्तोत्रमिदं पुण्यं गोमतीगिरिणा कृतम् ।
पापघ्नं मोक्षदं चैव वक्तुः श्रोतुर्न संशयः ॥ ११ ॥

Colophon :—

इति श्रीमत्परमहंसगोमतीगिरिकृतं विष्णुस्तोत्रं समाप्तम् ।

Beginning of the ṭīkā :—

श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा गुरुपदाम्भोजं क्रियते सुजनप्रिया ।
विष्णुस्तोत्रस्य व्याख्यैषा संक्षेपात् विदुषां मुदे ॥ १ ॥

इह खलु परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यैः परमकारुणिकः स्वयम्भक्तो गोमतीगिरिः परहितार्थं सगुणनिर्गुणस्वरूपं बोधकशब्दैः सकलजगत्कारणभूतं विष्णुं स्वकल्पितपदैः स्तौति सदा ध्येयमित्यादिना ।

End of the ṭīkā :—

विष्णुस्तोत्रमिति ।

इदं गोमतीगिरिणा कृतं विष्णुस्तोत्रम् । वक्तुः पाठकस्य श्रोतुश्च पापघ्नं पापहर्त्तृ भवति । फलान्तरमाह मोक्षदश्चेति । न संशयः ॥ ११ ॥

Colophon of the ṭīkā :—

इति श्रीविष्णुस्तोत्रप्रियतमा टीका समाप्ता

वर्षे क्षमाग्रहगजेन्दुयुते (Saṃ. 1891) त्वकारि

श्रीगोमतीगिरिसुदे जनकात्मजायाः ।

पत्युः प्रियाय सततं सुजनप्रियेयं

भूयाददर्भकगोपगाप्तमूर्त्ते ।

the date of the composition of the commentary to be Saṃvat 1891 = 1835 A.D.

er this there are written four verses of the conclud- on of the Sakrādimāhatmya of Caṇḍı.

5727.

ŚRĪ.

5630C. मुकुन्दमुक्तावलीस्तोत्रम् ।

Mukunda-muktāvali-stotram.

ance, palm-leaf. 13½ × 1½ inches. Folia, 3 marked 16, 17, 18, on a page. Character, Uḍiyā of the eighteenth century. Ap old and worm-eaten. Complete.

re are in this hymn 31 verses of various metres.

inning :—

नवजलधरवर्णं चम्पकोद्भासिकर्णं

विकसितनलिनास्यं विस्फुरन्मन्दहास्यम् ।

कनकरुचिदुकूलं चारुबर्हावचूलं

कमपि निखिलसारं नौमि गोपीकुमारम् ॥

l :—

अङ्गश्यामलिमच्छटाभिरभितो मन्दीकृतेन्दीवरं

+ + ज्यागुणरोचिषा विदधता पट्टाम्बरेण श्रिया ।

वृन्दारण्यविलासिनीभ्रदुलसद्दामाभिरामीकृतं

राधास्कन्धनिवेशितोज्ज्वलभुजं ध्याये च दामोदरम् ॥

Colophon :—

इति श्रीविरचितं श्रीमुकुन्दमुक्तावलीस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

This is to be differentiated from I.O. Catal. No. 3897.

5728.

JAYA-KṚṢṆA.

2644. महाविष्णोर्महास्तुतिः ।

Mahā-Viṣṇor-mahā-stutiḥ.

By Jaya-kṛṣṇa, the disciple of Veṅkaṭa-kṛṣṇa, the son of Padma-nātha and the grandson of Hari-nātha.

The hymn consists of 159 verses. The 160th is the Phala-śruti verse, and the verses 161 to 163 give the names of the author's guru, his father and his grandfather.

For the MS. and the work see L. 4146. The MS. has 11 leaves and not 10 as given in L.

Post Colophon :—

संवत् १७५७ चैत्र सुदि १३ गुरौ लिखितमिदं प्रयागे ।

5729.

ANONYMOUS.

10693. दामोदराष्टकम् । *Dāmodarāṣṭakam.*

Substance, country-made paper. 8 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon :—

इति दामोदराष्टकं समाप्तम् ॥

Beginning :—

नमामीश्वरं सच्चिदानन्दरूपं
लसत्कुण्डलं गोकुले भ्राजमानम् ।
यशोदाभियोदूखलाद्धावमानं
परामृष्टमत्यन्ततोद्रुत्य गोप्या ॥

commentary

of the conclud-

(8) LAKṢMĪ STOTRAS.

5730.

RĀMA-PRASĀDA.

9727. रमास्तवः । *Ramā-stavaḥ.*

Substance, country-made paper. 12 × 6 inches. Folia, 3. Lines, 13 on page. Extent in ślokas, 40. Character, Nāgara. Date of composition, Saṃvat, 1877. Complete.

This is a hymn in praise of Lakṣmī.

Beginning :—

तडित्तेजोमूर्त्तिं जलदसमभूसौं कलयन्तीं
कलां कालागम्यप्रतिविधिदधद्भूतिपतयः ।
समन्ताः शर्वाणीप्रभृतिपतिमत्य[ः] स्वतनुभिः
हरन्त्यो नारीणां प्रतिनिधिमयीं कान्तिमपरां ॥ १ ॥

End :—

नगाद्याष्टब्रागाद्विजपतिमिते (1877 Saṃ) वत्सरगणे
सिते पक्षे मासे तपसि हरिवासे बुधदिने ।
अनायीदं समाप्तिमुदधितनयास्तोत्रममलं
धराकान्याधीशप्रमदविदुषाभीष्टफलदम् ॥ २१ ॥

Colophon :—

इति श्रीत्रिलोकपुरस्थश्रीरामप्रसादकृतो रमास्तवः ।

The MS. appears to have been sent to Mahārāja Lakṣmīnārāyaṇa, a scholar and a lover of books, by one Rāmacaraṇa whose letter to the Mahārāja of Saṃ. 1921 ' ʼn fol. 3.

2644. **5731.**

VEṄKAṬĀCĀRYA.

1389. **लक्ष्मीसहस्रनामस्तोत्रम् ।**

Lakṣmī-sahasra-nāma-stotram.

By Veṅkaṭācārya, son of Raghu-nātha.

Substance, country-made paper. 10½ × 4¾ inches. Folia, 98. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 1,750. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1914. Appearance, fresh. Complete.

Printed in Bombay, 1864.

Post Colophon Statement :—

संवत् १९१४ मीति कार्त्तिकशुक्ल ६ भौमवासरे समाप्तः । शुभः ।

---

(9) KṚṢṆA STOTRAS.

5732.

ŚAṄKARĀCĀRYA.

9676. **कृष्णाष्टकम् ।** *Kṛṣṇāṣṭakam.*

Substance, country-made paper. 9½ × 5 inches. Folia, 2. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 15. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

A hymn in praise of Kṛṣṇa.

Beginning : —

यन्मोदात्पुण्यानां निरवधिफलं [illegible]
निराकारोऽपारो निखिलजगतामेकशरणिः
सदा शुद्धो बुद्धो [illegible]
प्रशस्यो लोकेशो मम भवतु [illegible] ॥ १ ॥

End : —

इति हरिरखिलात्माराधितः शङ्करेण
श्रुतिविशदगुणो [illegible]
यतिवरनिकटे श्रीयुक्त [illegible]
स्वगुणवृतउदारः [illegible] ॥ ९ ॥

Colophon :—

इति श्रीमत[illegible] कृष्णाष्टकं संपूर्णम् ।

5733.

9649. जगन्नाथाष्टकम् । *Jagannāthāṣṭakam.*

Substance, country-made paper. 10½ × 5 inches. Folium, 1. Lines, 11 only. 9 ślokas only. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

A hymn to Kṛṣṇa. Same as No. 5570 (2) above. It however contains 9 verses.

At the end there are some उद्भट ślokas, e.g.

दुर्ज्जनं प्रथमं वन्दे सज्जनं तदनन्तरं, etc.

5734.

8969. कृष्णाष्टकम् । *Kṛṣṇāṣṭakam.*

Substance, country-made paper. 9½ × 4½ inches. Folium, 1. Lines, 11 only. Extent in ślokas, 20. Character, Nāgara. New. Complete.

It is different from 5732 above.

Beginning :—

भजे व्रजैकमण्डनं समस्त-पापखण्डनम् ।

स्वभक्तचित्तरञ्जनं सदैव नन्दनन्दनम् ॥ १ ॥

End :—

यदा तदा यथा तथा प्रवृद्धकृष्णसत्कथा ।

मया सदैव नीयतां तथा कृपा विधीयतां ॥ १६ ॥

Colophon :—

इति श्रीकृष्णाष्टकं समाप्तम् ।

5735.

506. **द्वादशस्तोत्रव्याख्या ।** *Dvādaśa-stotra-vyākhyā.*

The hymn Dvādaśa-stotra, in honour of Hari, is by Ānanda-Tīrtha, the founder of the Mādhva Sect. For the MS. see L. 1312.

Post Colophon Statement :—

गोरक्ष-मिश्रलिखिता समाप्ता । यादृशं पुस्तकं दृष्टं इत्यादि ।

On the reverse of the last leaf :—

इदं पुस्तकं अपांशगौनारायणभट्टास्य द्वादशस्तोत्रटीका समाप्ता ।

एतस्य साक्षी लक्ष्मीन्द्रसिंह ।

8A, इति प्रथमस्तोत्रव्याख्या ; 12A, इति द्वितीयस्तोत्रव्याख्या ; 17A, इति तृतीयस्तोत्रव्याख्या ; 20B, इति चतुर्थस्तोत्रव्याख्या ; 26A, इति पञ्चमस्तोत्रव्याख्या ; 30A, इति षष्ठस्तोत्रव्याख्या ; 33A, इति सप्तमस्तोत्रव्याख्या ; 39A, इत्यष्टमस्तोत्रव्याख्या ; 42B, इति नवमस्तोत्रव्याख्या ; 46B, इति दशमस्तोत्रव्याख्या ; 47B, इत्येकादशस्तोत्रव्याख्या ; 49A, इति द्वादशस्तोत्रव्याख्या ।

5736.

VEDĀCĀRYA.

1242. क्षमाषोडशी ।

Kṣamā-ṣoḍaśī with a commentary.

Substance, country-made paper. 10 × 4½ inches. Folia, 12. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 250. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

For the first verse and the last pāda of the 16th of the text see Ulwar Extr. 376. There is a 17th verse in our manuscript, which runs thus :—

श्रीमानक्रूरवंशे ?) कमलजनिधौ [illegible]
श्री [illegible] [illegible] स्य सूनुः ।
वेदाचार्याभिधाना [illegible] [illegible]
चक्रे नित्याभिरम्यां सकलजनमुदं [illegible] षोडशीं ॥

From this it appears that the author's title was Veda-cārya, that he was the son of Veda-vyāsa Bhaṭṭāraka of the Akrūra-vaṃśa and that the stotra is addressed to Raṅga-rāja, a form of Kṛṣṇa.

For the beginning and end of the commentary see L. 2823. The opening verse as given by Rājendra-lāla is wanting in this manuscript.

Colophon :—

इति श्रीक्षमाषोडशीव्याख्यानं सम्पूर्णम्

Post Colophon :—

क्षमाषोडशीटीकेयं [illegible] ।
स्थविराणां मुदे भूयात् [illegible] ॥

In the colophon of Rājendra-lāla's manuscript, the commentator's name is given as Varadācārya who seems to be the disciple of Śrī Parāśara Bhaṭṭācārya, the priest of Śrī-raṅgeśa and the son of Śrī-vatsāṅka.

Kavi-rāja mentioned in the post-colophon statement of the present manuscript, seems to have published it.

5737.

JAYA-DEVA.

5922. मुक्तामाला । *Muktā-mālā.*

Substance, country-made paper. 9½ × 4¼ inches. Folia, 11. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 160. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

One hundred and five verses of the Āryā metre in praise of Śrī-kṛṣṇa.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीवर तव पदयुगलं मङ्गलमूलं नमामि यन्नखनमनात् ।
अङ्कितभालं मन्ये शिवं पञ्चास्यं चन्द्रचूड़मित्याङ्कः ॥
कर्त्तुं स्तुतिमुद्युक्ता कविना कविता निजपदबन्धमिता सा ।
मन्दधियापि मया भवबन्धविमुक्त्यै कार्य्या कथमेतद् ब्रूहि ॥
विभुर्न त्वत्तुल्यो न मत्सदृशो दीनोऽस्ति जगत्याम् ।
हानिः का समयच्युतेरिति हेतोस्त्वां पुनर्ब्रवीमि ॥
जननमरणपथि भ्रमणे धावननिपुणे धावति मयि तव पृष्ठे ।
रिङ्गन् रिङ्गसि मत्तो रङ्गनाथ वद बालकृष्ण कियद्दूरम् ॥

End :—

एकान्तञ्च सभायां न तं त्वां पश्यन् कुर्व्वन् कार्य्यम् ।
चित्तं त्वयि न्यस्य विलसतु कोऽपि स भाग्यार्थैः ॥

Colophon :—

इति श्रीजयदेवकृतायां मुक्तामाला सम्पूर्णा । श्रीरस्तु ।

Post Colophon :—

संवत् रौद्रनामाब्दे माघशुक्लद्वादश्यां समाप्तम् । इदं श्रीनिवास-
दीक्षितैर्लिखितम् ।

5738.

VILVA-MAṄGALA.

10380. कृष्णकर्णामृतशतकम् ।

Kṛṣṇa-karṇāmṛta-śatakam.

Substance, country-made paper. 11 × 7 inches. Folia, 7. Lines, 13 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Date, Saṃvat, 1944. Appearance, old and discoloured. Complete.

After the 100th śloka, there are 11 ślokas in a different hand.

Then the Colophon :—

इति बिल्वमंगल ठक्कुरविरचितं कृष्णकर्णामृतशतकं प्रथमं समाप्तम् ।

Post Colophon :—

यह पुस्तक गोसाईजी श्रीदीन मालिक श्रीदुर्गादासजी के पुस्तकसों लिखि गई शुभं । मिति आश्विन वदी ५ सम्वत् १९४४ सर्व्वग्रन्थ यह २१० श्लोक में संपूर्ण है ॥ श्रीशुभम् ॥

There is one stray leaf.

5739.

10416. *Kṛṣṇa-karṇāmṛtam.*

Substance, country-made paper. 8 × 5 inches. Folia, 2-47. Lines, 10 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1826 and Śaka, 1691. Appearance, discoloured.

Colophon :—

इति श्रीलीलाशुकविरचिते कृष्णकर्णामृते द्वितीयशतकं संपूर्णम् ।

Post Colophon :—

श्रीरस्तु ॥ शुभं भवतु ॥

यादृशं, etc. संवत् १८२६ वर्षे शाके १६९१ आषाढ सुदि ५ रविवासरे ।

5740.

3864. *Kṛṣṇa-karṇāmṛtam.*

With the commentary Sāraṅga-raṅgadā.

Substance, country-made paper. 10 × 3½ inches. Folia, 49. In tri-pāṭha form. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

The work is well-known and often printed. The commentary Sāraṅga-raṅgadā is by Kṛṣṇa-dāsa Kavi-rāja, for which see Oxf. 1286.

End :—

श्रीरूपचरणाब्जालिकृष्णदासेन निर्म्मिता ।
कृष्णकर्णामृतस्यैषा टीका सारङ्गरङ्गदा ॥

5741.

10797. *Kṛṣṇa-karṇāmṛta.*

With the commentary Sāraṅga-raṅgadā.

I. Text.

Substance, country-made paper. 13 × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 11 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Date, Śaka, 1647. Appearance, old and discoloured. Complete.

Colophon :—

इति कृष्णकर्णामृतं समाप्तम् ।

Post Colophon :—

आग्रहायणिके मासे शाके लीलाशुकोदितं ।
सप्तवेदकलायुक्ते कृष्णकर्णामृताह्वयम् ॥
लिलेख शिवरामोऽसौ सीतारामसुतः सुधीः ।
गोपालनगरे ग्रामे शुक्ला माधववासरे ॥

After this there are two more lines about Kṛṣṇa in a different hand, not belonging to the work.

II. Commentary.

Substance and measure are same as above. Folia 20. Lines, 13 on a page. Extent in Ślokas, 1,100. Character, Bengali. Written in the same hand as the text. Complete.

The commentary begins :

श्री [illegible] नमः ।

[illegible] प्रमार्योऽथ [illegible]

मुदापि दुर्गततमा [illegible] ।

त्रासोत्सुकं [illegible] तं

[illegible] नतोऽस्मि ॥ १ ॥

[illegible]

[illegible] सदा [illegible] ॥ २ ॥

मन्दोऽपि कश्चित् श्री [illegible] ।

[illegible] यथामति ॥ ४ ॥

अथ [illegible] श्रीमन्-

[illegible] कश्चित् [illegible] । स [illegible]

स्मिन्यां कस्यांचित् [illegible] बभूव । स कदाचित्

[illegible] यां [illegible]

चयः [illegible] निर्गत्य तां नदीं हस्ताभ्यां [illegible]

माससाद । तत्रापि [illegible] इतस्ततो भ्रमन् [illegible]

[illegible] निपतन् मूर्च्छितो बभूव । ततः

सा सखीभिः सह [illegible] । तं दृष्ट्वा हा कष्टमिति वदन्ती [illegible]

सुस्थं चक्रे । etc., etc. The story narrated here is well known.

End :—

श्री [illegible] निर्म्मिता ।

[illegible] टीका [illegible] ॥

Colophon :—

इति श्रीकर्णामृतटीका समाप्ता ।

संसारवारिधितरिं गुरुपादपद्मं

नत्वा हरिञ्च वृषभानुसुतासमेतम् ।

अलेखि टीका शिवरामशर्म्मणा

कर्णामृतस्याष्टकलामितेऽब्दे (?) ॥

After this there are two more lines in a later hand not belonging to this work.

For two more MSS. of the text and commentary see Catal. No. 5176-5177 above.

5742.

798. श्रीकृष्णस्तवमाला । *Srī-kṛṣṇa-stava-mālā.*

For the manuscript see L. 1614. See No. 5562 above where Rūpa Gosvāmī is said to be the compiler of the work.

The last Colophon :—

इति स्तवमाला समाला समाप्ता ।

Post Colophon Statement :—

शकाब्दाः १७७० । श्रीराधाकिशोरगोस्वामिनो स्वकीयपुस्तकं साक्षरं च ।

श्रीश्रीवृन्दाटव्यां लिखितोऽयं ग्रन्थः । सन १२५५ साल माह आषाढ़ तारिख २७ रविवार ।

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ३ ।

5743.

GIRIDHARA-DĀSA.

1725. ककारादिकृष्णाष्टोत्तर-सहस्रनाम ।

Kakārādi-kṛṣṇāṣṭottara-sahasra-nāma.

With the commentary by Lakṣmī-rāma.

Substance, country-made paper. 10½ × 6½ inches. Folia, 24. In tri-pāṭha form. Character, Nāgarī. Appearance, tolerable. Complete.

A thousand and eight epithets of Kṛṣṇa each with क as its initial letter. The author belonged to the school of Vallabha. The commentary was composed at the instance of one Gopālacandra, of whom the commentator is stated to have been a great object of affection.

Beginning:

कृष्णं वन्दे कृपामूर्तिं व्रजेशं वनमालिनम् ।
पीताम्बरं वेणुहस्तं परमानन्दमन्दिरम् ॥
मायावादतमोनिमग्नमनसां [illegible]
श्रीकृष्णाङ्घ्रिसरोजमुखं सुखकरं दुःखैकपंचाननम् ।
आचार्याधिपतिं कृपानुगमनं श्री[illegible]
गोपीवल्लभवल्लभं द्विजवरं वन्दे सदा वल्लभम् ॥
वक्रतुंडं च वाग्देवीं प्रणम्य परया मुदा ।
सहस्रनाम कृष्णस्य वक्ष्ये कार्यं सुशोभनम् ॥

It ends:

गिरिधरदासेनाभिविरचितं [illegible] सम्मितम् ।
हारमिमं वहते यः कण्ठे तस्य रतिः स्यात् [illegible] ॥
ज्येष्ठे मासि सिते पक्षे चतुर्दश्यां रवौ दिने ।
संपूर्णमगमन्नामसहस्रं कृष्णस्य तु ॥

Colophon of the text:—

इति श्रीगिरिधरदासविरचितं ककारादिकृष्णाष्टोत्तरसहस्रनाम संपूर्णम् ।

The commentary begins :—

नत्वा श्रीकृष्णपादाब्जमैहिकामुष्मिकार्थदम् ।
कादि-नाम-सहस्रस्य व्याख्यां कुर्व्वे यथामति ॥

It ends :—

श्रीमद्गोपालचन्द्रस्य महास्नेहवशंवदः ।
लक्ष्मीरामोऽकरोद् व्याख्यां प्राप्यानुज्ञां च तत्कृताम् ॥

Colophon of the commentary :—

इति ककारादिसहस्रनामव्याख्या समाप्तिमगच्छत् ।

5744.

9463. देवकीसुतस्तुतिः । *Devakī-suta-stutiḥ.*

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 120. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

An extract from Ānanda-vṛndāvana Campū.

It begins thus :—

ॐ श्रीनवनीतप्रियजी ।

अथ आनन्दवृन्दावनचम्पूर्लिख्यते ॥ अथ तस्मिन्नेवानेहसि हसितसुधामुधावितमधुराधरं मधुराधरं जितवसन्तमिव सकलसुमनःपरमलं तमेवमेनसोऽपहारिणां हारिणां व्रजराजयुवराजं नभसि भसितसितकुसुमसुमहावृष्टिकारिणं प्रसिद्धसिद्धिसरसविद्याधरविद्याधर--सुसाध्यसाधर—शुभगन्धर्व्वकिम्पुरुषपुरुषयोषितामावलिरतितुष्टा तुष्टाव ॥ १ ॥

End :—

विदग्धमुग्धसुन्दरी-कदम्बचुम्बडम्बरं
सुमञ्जुकुञ्जकुञ्जरं नवाञ्जनौघगञ्जनम् ।
अनङ्गरङ्गमङ्गलप्रसङ्गतुङ्गसङ्गर-
महोमहोमहोयं नुमो नुमो नुमो नुमः ॥ ३८ ॥

Colophon :—

इति श्रीआनन्दवृन्दावने देवकी[illegible] देवकृतिः तु स्तुतिः।

समाप्तम्। सम्पूर्णम्।

5745.

RUPA GOSVĀMI.

9716. गोविन्दविरुदावलिः। *Govinda-virudavalih.*

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 12. Lines, 10 on a page. Extent in Ślokas, 276. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Date, 1921 Samvat. Complete.

Govinda-virudavali, a hymn in praise of Śrī-kṛṣṇa, in epithets describing his appearance and career.

The MS. under notice gives no name of the author. But the colophon of the MS. noticed by Dr. Rajendra-lala Mitra (L. 1673) gives the name of the author. It runs :—

इति श्रीमद्रूपगोस्वामिविरचिता श्रीगोविन्दविरुदावली समाप्ता।

Post Colophon :—

भुभुजग्रहचन्द्रमिते वैक्रमे संवत्सरे पौष शुक्ले [illegible] प्रातौ

[illegible] कविना लिखितं [illegible] श्रीगोविन्द-

कारिणो भूयात्। ॐ नमः।

5746.

KALYĀṆA BHAṬṬA.

5757. नामार्थचन्द्रिका। *Nāmārtha-candrikā.*

Substance, country-made paper. 13 × 5 inches. Folia, 139, No. 136 is given to two folia. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas 1,000. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, discoloured.

Beginning :—

श्रीवृन्दावनेश्वर्य्यै नमः ।

श्रीमद्वृन्दावनचन्द्रचरणपङ्कज-परागपरमाणुभ्यो नमः ।

श्रीकृष्णकिङ्करेभ्यो नमः ।

नमो नमः कृष्णभृत्यभक्तपादाब्जरेणवे ।
नमो नमो वैष्णवेभ्यो रसिकेभ्यो नमो नमः ॥
प्रपद्ये तत्पदद्वन्द्वं पितुश्चिन्तामणेर्गुरोः ।
स यस्य रासरसिकश्चिरं क्रीड़ति चेतसि ॥
वृन्दावनेश्वरीं वन्दे कृष्णप्राणाधिदेवताम् ।
यस्याः सा करुणाकल्पलतिका शरणं मम ॥
श्रीकृष्णचरणपङ्कजपरागवृन्दाटवीरेणो ।
पटवासीभव सन्ततमङ्कुरस्येव मे वपुषि ॥
नीलोत्पलदलश्यामं वेणुवाद्यविशारदम् ।
रक्तारविन्दनयनं नन्दनन्दनमाश्रये ॥
चञ्चच्चन्द्रकचारुचित्रमुकुटं प्रालम्बमालं स्फुरद्-
वंशीमुग्धमुखाम्बुजं प्रविलसन्माणिक्यभूषांचितम् ।
श्रीमद्गोकुलसुन्दरीजनमनोहारिस्मितं राधिका-
प्रेमाकृष्टमुपास्महे सुललितं कृष्णाभिधानं महः ॥
विवर्त्तवादमाश्रित्य श्रीमद्भाष्यकृता स्वयम् ।
कृष्णनामसहस्राख्या व्याचख्ये यद्यपि श्रुतिः ॥
तथापि तत्र तेनैव वृन्दावनविहारिणा ।
चिरमाकर्षितं चित्तं वेणुवादनभङ्गिभिः ॥
प्रेरितोस्मि यथा किञ्चित् तथा तद्भक्ततुष्टये ।
यथाशक्ति पुनः स्मृत्वा विशदीक्रियते मया ॥
तत्र यद्यपि भक्तानां श्रीमद्व्रजविहारिणः ।
देवदेवाधिदेवस्य प्रणवब्रह्मधर्ज्जटेः ॥
सर्व्वावतारश्रेष्ठस्यावतारि स्तोमतोपि च ।
सर्व्वथैव वरिष्ठस्यैश्वर्य्येषु महत्स्वपि ॥

[illegible] वात्सल्ये विविधे तथा ।
विचित्रमधुरप्रेमपारवश्ये तथा विधौ ।
[illegible] स्वभावे [illegible] ।
[illegible] सौन्दर्ये [illegible] ॥
प्रियंवदत्वे [illegible] ।
[illegible] ॥
[illegible] माधुर्ये मञ्जुले तथा ।
[illegible] ॥
[illegible] ।
[illegible] ॥
[illegible] सौशील्ये च निरङ्कुशम् ।
[illegible] ॥
तेषु तेषु [illegible] ।
[illegible] ॥
नित्यमेव समं [illegible] च प्रभोः ।
[illegible] नास्ति कश्चन संशयः ॥
तथापि [illegible] ।
श्रीसकल(?) [illegible] ॥
तत्तदद्भुतलीलादि-[illegible] ।
परितोषाय भक्तानां [illegible] ॥
यथा [illegible] ।
[illegible] स्वयं दृष्ट्वा श्रुतयश्च यथायथा ॥
तदिदं [illegible] किञ्चित् क्वचिदेव प्रपद्यते ।
तद्भागवतसन्दर्भादिषु दृश्यं सुबुद्धिभिः ॥
दृष्ट्वैव वैष्णवग्रन्थान् सावधानतयाऽथ च ।
साधु सेयं रसयितुं शक्या नामार्थचन्द्रिका ॥
श्रीकृष्णापारैश्वर्यमाधुर्यादिषु ये जनाः ।
अविश्वस्तहृदः पापाः प्रकाश्या नैव तेष्वियम् ॥

18A, इति श्रीवृन्दावनचन्द्रचरणकमलैकतानमानस श्रीमत्तातचिन्तामणि-प्रसादासादित-निस्तुषश्रीमत्प्रेमभक्तिपरिदृष्टप्रकृष्टसर्वार्थ(सर्याथ)श्रीकृष्णकिङ्कर-श्रीकल्याणभट्टचकोरकृतचर्व्वणायां श्रीमन्नामार्थचन्द्रिकायां मुख्यदैवतादितत्त्व-विवेचकोऽयं प्रथमः प्रकाशः; 35B, ०ाद्यश्रीकृष्णनामशतार्थविवेचको द्वितीयः प्रकाशः; 48B, ०द्वितीयकृष्णनामशतार्थविवेचकस्तृतीयः प्रकाशः; 59B, ०तृतीयश्रीकृष्णनामशतार्थविवेचकस्तुरीयः प्रकाशः; 69B, ०तूर्य्यश्रीकृष्णनाम-शतार्थविवेचकोयं पञ्चमः प्रकाशः; 78B, ०पञ्चमश्रीमन्नामशतार्थविवेचकः षष्ठः प्रकाशः; 90B, ०षष्ठश्रीकृष्णनामशतार्थविवेचकः सप्तमः प्रकाशः; 110A, ०सप्तमश्रीकृष्णनामशतार्थविवेचकोऽष्टमः प्रकाशः; 117B, ०अष्टमश्रीकृष्ण-नामशतार्थविवेचको नवमः प्रकाशः; 127A, ०नवमश्रीकृष्णनामशतार्थविवेचको दशमः प्रकाशः; 135B, ०दशमश्रीकृष्णनामशतार्थविवेचकोयमेकादशः प्रकाशः; 138B, श्रीकृष्णनामसहस्रश्रवणादिफलविवेको द्वादशः प्रकाशः ।

The Kṛṣṇa-sahasra-nāma was commented upon by Śaṅkarācārya according to Vivartavāda. The present work gives a Vaiṣṇavite interpretation to it. The author seems to have flourished after Rūpa Gosvāmī whose Bhāgavata-sandarbha he names in his preface.

5747.

GOKULAGUṆA-SĀGARA.

327. गुणसागरः । *Guṇa-sāgaraḥ.*

Substance, country-made paper. 9¼ × 4 inches. Folia, 31. Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 350. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1769. Appearance, tolerable. Complete.

It begins :—

अथ गुणसागर लिख्यते ।

जय जय जगदानन्दकन्दनंदालयमण्डन ।

जय जय पूतनिकादिशकटचक्रानिलखण्डन ।

जय जय [illegible] ।

जय जय अमित [illegible] ।

जय विट्ठलेशात्मजवल्लभ जय निजभक्तविमल जय

जय जय [illegible] जय ॥ ४ ॥

There are 87 songs of this nature.

End:—

मागधवंशो जन्मधर्मकर्मादिषु दीनः

विद्याविनयविवेकगुणेभ्यो नूनं विहीनः

गोकुल इति मम नाम कामयुक्त [illegible] ।

[illegible] ॥

श्रीविट्ठलेशपदपङ्कजो [illegible] हृदि ।

गुणसागर इति नाम मम दत्तमिमौ गुरुभिः सपदि ॥

नवषट्सप्तमितेषु [illegible] मितेषु च ।

माघमासि [illegible] बुधेषु च ।

गुणसागर [illegible] नु षट्पदी [illegible] ।

लिखितमस्ति [illegible] हि यत :

श्रीगोविन्दसुतः सदा जगन्नाथ आत्मकं ।

पठति पठायति बोधयति नन्दति [illegible] ॥

इति गुणसागरः समाप्तः ।

The name of the scribe is Jagannātha, the son of Govinda.

The work is a poem in praise of Kṛṣṇa in ṣaṭpadī verses.

5748.

LAKṢMĪ-NĀRĀYAṆA.

9635. कृष्णस्तोत्रम् । *Kṛṣṇa-stotram.*

Substance, country-made paper. 9½ × 5 inches. Folium, 1. Lines, 17 in all. Extent in Ślokas, 16. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमत्कौशल्यगोत्रोद्भव-लक्ष्मीनारायणाख्यविरचितं कृष्ण-स्तोत्रं समाप्तम् ।

---

(10) RĀDHĀ STOTRAS.

5749.

ANONYMOUS.

10821A. भविष्य-भक्तिरसमञ्जरी ।

Bhaviṣya-bhakti-rasa-mañjarī.

Substance, country-made paper. 10 × 5 inches. Folia, 2 of which the first is missing. Lines, 11 on a page. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, discoloured.

2B, इति भविष्यभक्तिरसमञ्जरि सम्पूर्णा ।

The ślokas are marked 4–10.

End :—

श्रीमद्गौरकराजनन्दननिधिं लावण्यलीलानिधिं
कृष्णस्यापि सुवेषा एव रभसे प्रेमा मनोहारिणी ।
आनन्दामृतवारिधिं रतिकलां श्यामप्रियां श्रीमतीं
श्रीमन्नाथविलासहास्यकुतुकीं श्रीराधिकामाश्रये ॥ ९ ॥
नानाभावविकाशिनीं गुणमयीं लावण्यसम्मोहिनीं ।
लावण्यामृतदेहिनी रसमयी सा राधिका राधिका ॥ १० ॥

5750.

CAITANYA GOSVĀMI.

10821B. राधिकारसमञ्जरी । *Rādhikā-rasa-mañjarī.*

Substance, country-made paper. 10 × 5 inches. Folia, 2–4. Lines, 14 on a page. Extent in ślokas, 72. Character, Bengali of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

Beginning :

श्रीराधिकायै नमः ।

व्रजप्रेमविनोदिनी मधुरिमा राधाधरे वर्द्धिनी

गौरी पद्ममुखी शुभा च सुभगा प्रेमाब्धिमन्दर्भिणी ॥ १ ॥

End :—

नात्यन्तिककलापमोपनपदं क्वापि ... ।

राधायाः समता न चास्ति निखिले ब्रह्माण्डभाण्डे क्वचित् ॥ ३६ ॥

Colophon :

इति श्रीचैतन्यगोस्वामिना विरचिता राधिकारसमञ्जरी समाप्ता ।

After the colophon there are four lines more, in praise of Kṛṣṇa, not belonging to the present work.

5751.

1581B. राधारसमञ्जरी-स्तोत्रम् ।

Rādha-rasa-mañjarī stotram.

Substance and measure the same. Folia, 3B to 5. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 60. Character, Bengali. Appearance, fresh. Complete in 34 verses.

Beginning :—

श्रीश्रीराधिकायै नमः ।

कुचकलसभरार्त्ता केशरिक्षीणमध्या

विपुलतरनितम्बा पक्वबिम्बाधरोष्ठी ।

प्रणयमयवयस्या स्कन्धविन्यस्तहस्ता

निधुवनरसपुञ्जं याति राधे निकुञ्जम् ॥

रमणगमनखेलारम्भसम्भारलीला
रतिरभसगभीराभीरनारी सुधीरा।
निकटविषयवर्त्तीभूतकान्तप्रसादा
नरपतिवरपुत्री याति राधा निकुञ्जम् ॥

End:—

राधे न्तवेश्वरी रम्या कृष्णो न्तत्यपरेश्वरः।
नित्ये वृन्दावने नित्या गोप्यः प्रेमा च शाश्वत[ः] ॥
सारदं पव्यते येन श्रीराधारसमञ्जरी।
हृदि स्फुरति तस्यैव श्रीराधा हरिणा सदा ॥ ३४ ॥

Colophon:—

इति श्रीकृष्णचैतन्यचन्द्रमुखनिर्गतश्रीराधारसमञ्जरीस्तोत्रं संपूर्णम्।

Though the beginning and the end of the two works do not agree it is practically the same work as 5750 with variations here and there.

5752.

HITA HARIVAMŚA GOSVĀMĪ.

1738. **राधारससुधानिधिः।** *Rādhā-rasa-sudhā-nidhiḥ.*

With a commentary.

Substance, country-made paper. 10×5½ inches. Folia, 136. In tripāṭha form. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1836. Appearance, old. Complete.

For the text see Oxf. 131B, No. 239. See also our Catal. No. 5276 above.

Post Colophon of the text:—

संवत् १८३६ वर्षे आषाढमासे कृष्णपक्षे सप्तम्यां ७ कृपाक्षितेन लिखितम्।

Post colophon of the commentary :—

कृपया [illegible]

ज्ञातः कृपाश्रितेनायं फलं तस्य [illegible]

शाको इति प्रसिद्धश्चं नगरे [illegible]

[illegible] तस्यां वै [illegible]

संवत १८३६ [illegible] मङ्गलवारे ।

The commentary appears to be a different one from that of Narottama described in I.O. Catal. No. 3884. The present commentary is anonymous.

It begins :—

तस्या [illegible] दिशोऽपि मे नमः भक्त

तस्याः कस्या यस्याः कदापि [illegible]

पत्रमेन मधुसूदनोऽपि [illegible] कथं भूतो [illegible]

योगीन्द्रदुर्गमंगतिः योगीन्द्राणामपि दुर्गमा गतिर्यस्य सः ।

5753.

SUBALACANDRĀCĀRYA.

1581A. राधासौन्दर्यमञ्जरी ।

Radhā-saundarya-mañjari.

Substance, country-made yellow paper. $11\frac{1}{4} \times 4$ inches. Folia, $2\frac{1}{2}$, (1 to 3A). Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 60. Character, Bengali. Appearance, fresh. Complete in 21 verses.

It begins :—

राधायै नमः ।

सौन्दर्याम्भोधिरूपा प्रकटगुणसमितिलसधन्या सौगन्धेश्चा

नाभिश्रेणी सपूर्णा तरुणिमसुधयाभासमाढ्यागिसुभ्रूः ।

श्रीकृष्णालिङ्गचन्द्रद्युतिभिरनुदिनं वर्द्धितानन्दसिन्धा

कान्ता कान्तान्तरस्था प्रभवतु सततं कापि गौरी किशोरी ॥ १ ॥

End :—

राधासौन्दर्य्यमञ्जर्य्यविलजनमनोरञ्जनी मञ्जुगन्धैः
श्रीमद्गोविन्दचेतोभ्रमरवरपरानन्दसंभावनीयम् ।
मद्रागेण प्रयुक्तास्तु सुबलकलिता त्वत्तनूद्वल्लिजाता
युष्माभोकैः प्रयुक्ता प्रभजतु रसिकैः श्रावकैः कर्णमूलम् ॥ २० ॥
गत्वा(?) क्षीना कनकलतिका चञ्चलाचञ्चला सा
नित्यं शोभां न हि कलयते फुल्लचाम्पेयपुष्पम् ।
प्रेमाम्भोजं भ्रजनिमलिनं कुंकुमं मूर्त्तिहीनं
दीपो वानैर्निहत इति को काविकाभां [विभर्त्ति] ॥

Colophon :—

इति श्रीसुबलचन्द्राचार्य्यविरचिता श्रीराधासौन्दर्य्यमञ्जरी समाप्ता ।

5754.

ANONYMOUS.

5630 D. राधामञ्जरी । *Rādhā-mañjarī.*

Substance, palm-leaf. 13½ × 1½ inches. Folia, 2 marked 18 and 19. Lines, 9 altogether. Character, Udiyā of the eighteenth century. Appearance, old and worm-eaten. Complete.

There are, altogether, 9 verses.

Beginning :—

कनकमुकुरकान्तिर्नीलवासो पिधाना
करधृतवरवंशी किङ्किनीबद्धजङ्घा ।
अतिसुललितगानैर्गन्तुकामा निकुञ्जे
जयति युवतीवृन्दे राधिका चन्द्रवक्त्रा ॥

End :—

इति श्रीराधामञ्जरीश्लोकः सम्पूर्णः ।

5755.

10556. वृषभानुपुरमाधुर्य्यशतकम् ।

Vṛṣa-bhānu-pura-madhuryya-śatakam.

Substance, country-made paper. 8 × 4½ inches. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 175. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh.

A century of verses on the grandeur of the Capital of Vṛṣabhānu, the father of Rādhā.

Colophon :—

श्रीललितापरिकरवंशाश्रितविरचितं श्रीवृषभानुपुरमाधुर्य्यशतकं

समाप्तम् ।

After the colophon is found the [illegible] of a new work being an interlocution between Śiva and Pārvatī on the amulet named Sarvamaṅgala.

The century begins :—

जयत्यशेषाद्भुतमाधुरी सा
पुरी वृषाद्यस्करराजकस्य ।
यन्नाम पठन्यनु नन्दसूनुः
व्रजत्यवस्थां जडिमाविधानाम् ॥

It ends :—

न ममेह लोक[ः] न बहुनिगमं बहुविधं
सतां श्लाघ्यं शुद्धं सुखद हरिभक्तिश्च निपुणाम् ।
परं क्रीडत्कुञ्जे वनभुवि सदा श्यामहृदये
पदद्वन्द्वं ध्याने अविरलललिताहस्तकलितम् ॥

5756.

ANONYMOUS.

5082. चाटुपुष्पाञ्जलिः । *Cāṭu-puṣpāñjaliḥ.*

With a Bengali translation.

Substance, country-made paper. 14½ × 5 inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent in slokas, 100. Character, Bengali. Date, B.S., 1248. Appearance, old, worn-out, and discoloured.

The right hand half of the first leaf is lost.

Last Colophon :—

इति श्रीचाटुपुष्पाञ्जलिः स्तवराजः समाप्तम् ।

Post Colophon :—

यथादिष्टमित्यादि—

सन १२४८ साल तारिख १३इ जैष्ठिते समाप्त। लिखितं श्रीगोउरमोहन दास वैष्णव साः काञ्चननगर पश्चिमपाड़ार मध्ये बाबुर-बागान पाठनार्थे श्री ... ...

See H.P.R., Vol I, 112. It is a hymn of Rādhikā.

For hymns to Rādhā other than those described above see pp. 459–60, 471–72.

---

(11) Suryya Stotras.

5757.

3941. *Three hymns to Sūrya.*

Substance, country-made paper. 12½ × 3¾ inches. Folia, 2. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 33. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh.

I.

1B, इति श्रीपद्मपुराणे सूर्याष्टकं सम्पूर्णम् ।

Beginning :—

ॐ नमः सूर्याय ।

आदिदेव नमस्तुभ्यं प्रसीद मम भास्कर

दिवाकर नमस्तुभ्यं प्रभाकर नमोऽस्तु ते ।

II.

2A, इति शाम्ब [illegible] समाप्तम् ।

Beginning :—

अथ सूर्यकवचम् ।

श्रीशिव उवाच ।

ॐ सूर्यस्य कवचं देवि श्रृणु [illegible]

[illegible] यस्मात् कवचात् [illegible]

अस्य श्री [illegible] कवच [illegible] दिनेशो देवता

दिनेश [illegible] विनियोगः ।

ॐ आदित्यो मे मुखं पातु शिरः पातु दिवाकरः ।

बाहू पातु तमोहन्ता हृदयं पातु भास्करः ।

III.

2B, इति शङ्कराचार्यविरचितं श्रीसूर्य [illegible] समाप्तम् ।

ॐ तत्सत् ।

Beginning :—

अथ सूर्यस्य द्वादशनामानि ।

प्रथमं भास्करं नाम द्वितीयञ्च दिवाकरः

तृतीयं तिमिरारिञ्च चतुर्थं [illegible] ।

5758.

SIDDHEŚVARA ŚARMĀ.

9841. सूर्य्यस्तवः । *Sūryya-stavaḥ.*

Substance, country-made paper. 7 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 22. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1931 Appearance, old. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमिश्रश्यामशर्म्माकविरचितः सूर्य्यस्तवः सम्पूर्णः । सूर्य्यार्पणमस्तु ।

लिखितमेतं स्तवमिन्दुनेत्रनिधिभूमिप्रमिते विक्रमे वर्षे नागशास्त्रिणा × × × ×

5759.

JAGAN-NĀTHA PAṆḌITA.

9292. सुधालहरी । *Sudhā-laharī.*

Substance, country-made paper. 12 × 5 inches. Folia, 4. Lines, 9 on a page. Extent in Ślokas, 112. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

Praise of the Sun. Printed in Kavya-mala.

For another MS. see No. 5571.

For MSS. of hymns of the sun-god other than those described above, see pp. 468–69.

(12) Gaṇeśa Stotras.

5760.

VEDA-VYĀSA.

10872A. वक्रतुण्डस्तोत्रम् । *Vakra-tuṇḍa-stotram.*

Substance, country-made paper. 9 × 3½ inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति वेदव्यासविरचितं वक्रतुण्डं ।

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

गणपतिपरिवारं चारुकेयूरहारं

गिरिवरवरसारं योगिनीचक्रचारम्

भवभयपरिहारं दुःखदारिद्र्यदूरं

गणपतिमभिवन्दे वक्रतुण्डावतारम् ॥

There are eight ślokas only.

5761.

NĀRADA.

2157. गणपतिस्तोत्रम् । *Gaṇa-pati-stotram*

Substance, country-made paper. 9½ × 5 inches. Folia, 2. Lines, 7 on the first leaf and 6 on each side of the second. Extent in ślokas, 9. Character, Nāgara. Appearance, oldish. Complete.

A hymn to Gaṇa-pati embodying 12 epithets of the god.

Beginning :—

ॐ अस्य श्रीविघ्नेश्वरस्तोत्रमन्त्रस्य नन्दिकेश्वर ऋषिः विनायको देवता अनुष्टुप् छन्दः मम सर्वाभीष्टसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः ।

प्रणम्य शिरसा देवं गौरीपुत्र-विनायकम् ।

भक्त्यावासः स्मरेन्नित्यमायुःकामार्थसिद्धये ॥

2A, एतानि द्वादश नामानि त्रिसन्ध्यं यः पठेन्नरः ।

न च विघ्न(घ्न)भयं तस्य सर्वसिद्धिकरं परम् ॥

Colophon :—

इति श्रीनारदप्रोक्तं गणपतिस्तोत्रं संपूर्णम् ।

5762.

10415.

Substance, [illegible] paper. 8 × 4 inches. Folia, 7 of which the first and 4th one are missing. Lines, 11 on a page. Character, Nâgara of the [illegible] century. Appearance, discoloured. [illegible] at both ends.

There is no [illegible] It [illegible] of Gaṇeśa.

5763.

9945. सिद्धगणपतिस्तोत्रम् । [illegible]

Substance, [illegible] paper. 7 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 22. Character, Nâgara. Appearance, fresh. [illegible]

[illegible]

श्रीगणेशाय नमः ।

[illegible]

[illegible]

[illegible]

इति [illegible] सिद्धगणपतिस्तोत्रम् ।

Save for the 1st verse this is the same as 5760 above.

The first folium contains a hymn to [illegible], attributed to [illegible].

[illegible]

श्रीगणेशाय नमः ।

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥ १ ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

मित्रा, etc.

Colophon :—

इति [illegible] समाप्तम्

5764.

VEṆI-RĀMA.

2169. गंगाशास्त्रोत्रम् । [illegible]

[illegible] Folia, 2. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 12. Character, Nāgara. [illegible] ed. Complete in 10 verses.

It begins :—

[illegible] विनायक विघ्नमूर्ते

[illegible] ममूर्ते ।

[illegible]

[illegible] दीनबन्धो ।

The author and his [illegible]

(Verse 9) [illegible]

[illegible] सुधिया [illegible] ।

The date of the [illegible]

(Verse 10) [illegible] (Saka 1822) [illegible]

[illegible] ।

For MSS. of hymns to [illegible] other than those described above see pp. 470–71.

(13) N[illegible] S[illegible].

5765.

9958. *A hymn to N[illegible].*

[illegible] paper. 29 × 5 inches. One long leaf. Lines, 163 in all. Extent in ślokas, 80. Character, Nāgara. Appearance, old. [illegible] to the end of the verse 50.

A hymn [illegible] by Prahlada in praise of Nṛsimha, the [illegible] incarnation of Viṣṇu.

B[illegible]:

नमो [illegible] [illegible] ।
[illegible] ॥ १ ॥
[illegible] ।
[illegible] ॥ २ ॥

5766.

10683.

[illegible], country-made paper. 12 × 3½ inches. Folium, 1. Lines, [illegible]. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, fresh.

[illegible] and nyāsa of N[illegible] of Viṣṇu.

B[illegible]:

नमः [illegible] ।
ध्यात्वा श्री नारसिंहं [illegible]
तेजोभिः प्रज्वलन्तं [illegible] दुर्निरीक्ष्यं समन्तात् ।
[illegible]
[illegible] त्वां पातु नित्यं त्रिभुवनविजयी [illegible] ।
इति ध्यात्वा शरीरे न्यासं कुर्यात् । यथा [illegible]
गोविन्दाय नमः ।

E[illegible]:

इति [illegible] न्यासं कृत्वा [illegible] कर्तव्यः ।

(14) KĀŚĪ [illegible]

5767.

2452. काशीपञ्चरत्नम् । *Kāśī-pañca-ratnam.*

Substance, country-made paper. 7 × 3½ inches. Folia, 22 by counting lines, 5 on a page. Extent in ślokas, 100. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, fresh. Complete.

The work consists of five stotras of eight verses each, addressed to the five chief deities at Benares, [illegible], (1) [illegible] attributed to Vālmīki, (2) [illegible] attributed to Śaṅkarācārya, (3) [illegible] attributed to [illegible], (4) अन्नपूर्णाष्टक, and (5) [illegible], the last two [illegible] to Śaṅkarācārya.

5768.

9896.

Substance, foreign paper. 6 × 6 inches. Folia, 3. Lines, 17 on a page. Extent in ślokas, 30. Character, Nāgara. Appearance, fresh. [illegible]

Description of the [illegible] of Benares. There is no colophon and no name.

5769.

LAKṢMĪ-NĀRĀYAṆA.

10584. काशीरत्नमाला । *Kāśī-ratna-mālā.*

Substance, Serampore paper. 8¾ × 4¼ inches. Folia, 12. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 288. Character, Nāgara in a modern hand. Appearance, fresh. Complete.

A hymn in 108 verses addressed to the various deities of Benares with [illegible] as the burden of each verse.

Colophon :—

इति श्रीमत्कौशल्यगोत्रोद्भव-सारस्वतकुलतिलकसकलविद्या-
रत्नाकरश्रीमत्पण्डितठाकुरदत्तान्तेवासिलक्ष्मीनारायणाख्यकविना-
विरचिता श्रीकाश्मीररत्नमाला सम्पूर्णतामगात् ।

Post Colophon :—

संवत् १९४४ वै० शु० । लक्ष्मीनारायणेन अलेखीयं ।

---

(15) SARASVATĪ STOTRAS.

5770.

BRAHMĀ.

9594. सरस्वतीस्तोत्रम् । *Sarasvatī-stotram.*

Substance, country-made paper. 10 × 6 inches. Folia, 3. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 40. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

A hymn in praise of Sarasvatī attributed to Brahmā.

Beginning :—

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ आरूढा श्वेतहंसे भ्रमति च गगने दक्षिणे चाक्षसूत्रं
वामे हस्ते च दिव्यं वरकनकमयं पुस्तकं ज्ञानगम्या ।
सा वीणां वादय(न्ती)न्ती स्वकरकरजपैः शास्त्रविज्ञानशब्दैः
क्रीडन्ती दिव्यरूपा करकमलधरा । भारती सुप्रसन्ना ॥ १ ॥
श्वेतपद्मासना देवी श्वेतपुष्पोपशोभिता ।
श्वेताम्बरधरा देवी श्वेतगन्धानुलेपना ॥ २ ॥
अर्चिता मुनिभिः सर्व्वैः ऋषिभिः स्तूयते सदा ।
एवं ध्यात्वा सदा देवीं वाञ्छितं (त)लभते नरः ॥ ३ ॥
शुक्लां ब्रह्मविचारसारपरमामाद्यां जगद्व्यापि[नीं]
वीणापुस्तकधारिणीमभयदां जाड्यान्धकारापहाम् ।

हस्ते स्फाटिकमालिकां विदधतीं [illegible] स्थिता
वन्दे तां परमेश्वरीं भगवतीं बुद्धिप्रदां शारदाम् ॥ ४ ॥

End :—

[illegible] ग्राको मतो मौनी [illegible]
स(ा)[illegible] ॥ १७ ॥
पश्चदशे च यो भक्त्या [illegible]
[illegible] पठे(त्)[illegible] साक्षात् देवी [illegible] ॥ १८ ॥
[illegible]
वाञ्छितं [illegible] संशयः ॥ १९ ॥
इति [illegible] सरस्वत्या(ः) स्तवं शुभम् ।
प्रयत्नेन पठेन्नित्यं सो[illegible] कल्पते ॥ २० ॥

5771.

ĀŚVALĀYANA.

9488. **सरस्वतीस्तोत्रम् ।** [illegible]

Substance, country-made paper. 7 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent in ślokas, 42. Character, Nāgarī. Appearance, old. Complete.

A short hymn in praise of Sarasvatī in 36 verses, attributed to Āśvalāyana.

Beginning :

श्रीगणेशाय नमः ।

ऋषय ऊचुः ।

कथं सारस्वती प्राप्तिः केन ध्यानेन सुव्रत ।
महासरस्वती येन तुष्टा भवति तद्वद ॥

आश्वलायन उवाच ।

शृण्वन्तु ऋषयः सर्वे गुह्याद् गुह्यतमं मम ।
[illegible] [illegible] [illegible] ।

अङ्कुशञ्चाक्षसूत्रञ्च पाशपुस्तकधारिणीम् ।
मुक्ताहारसमायुक्तां देवीं ध्यायेच्चतुर्भुजाम् ॥
श्वितेन दर्पणाभेन वस्त्रेण परिभूषिताम् ।
सुस्तनीं वेदमध्यातां चन्द्रार्धकृतशेखराम् ॥

End :—

आश्वलायनमुनिर्निजगाद देव्याः
स्तोत्रं समस्तसुखभोगनिदानभूतम् ।
एतत् पठन् द्विजवरः कवितामुपैति
सन्ध्यासु वाञ्छितफलान्युपयाति शीघ्रम् ॥ १६ ॥

Colophon :—

इत्याश्वलायनप्रोक्तं सरस्वतीस्तोत्रं सम्पूर्णम् । शुभमस्तु लेखक-पाठकयोः ।

It is different from *Sarasvati-stotra* noticed by R. (L. 892) which is also said to have been composed by Āśvalāyana.

5772.

8699. *Sarasvati-stotram.*

Substance, country-made paper. 9 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 14 on a page. Extent in ślokas, 140. Character, Nāgara. Fresh. ...

Similar to the above. The beginning and the end are the same in both. In the present MS. however Vedic mantras about Sarasvatī are given in the middle.

5773.

ANONYMOUS.

9193. सरस्वतीद्वादशनामस्तोत्रम् ।

Sarasvatī-dvādaśa-nāma-stotram.

Substance, country-made paper. 12 × 7 inches. Folia, 2. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 24. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Sarasvati-dvādaśa-nāma-stotra (which begins on fol. 2B) is an anonymous short hymn to Sarasvati. It is very incorrect.

Beginning :—

ॐ सरस्वति मया दिष्टा (f) [illegible] ।

पंसवाच्छ(ौ)न(ौ) समायुक्ता वि(ौ)द्यादान(ं) कुरु मम ॥ १ ॥

End :—

मम जिह्वा वसेत् + यं ब्रह्मरूपी सरस्वती ॥

Colophon :—

इति श्रीसरस्वतीद्वादशनाम संपूर्णं ॥

On fol. 1-2A there is a शुकाष्टकं in eight slokas which is attributed to Śuka Deva, the son of Vyasa. R. Mitra (L. 960) says it is a "poem written in praise of the Vedānta philosophy". But the central idea of this poem is that to one above the three guṇas there is neither any duty nor any restriction, as is evident from the [illegible] "निस्त्रैगुण्ये पथि विचरतः को विधिः को निषेधः" ।

5774.

9943. *Sarasvatī-dvadasa-nama.*

Substance, country-made paper. 10 × 4½ inches. Folium, 1 (written on one side). Lines, 7 in all. Extent in ślokas, 6. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

Same as above.

5775.

5630E. सरस्वत्यष्टकम् । *Sarasvatyaṣṭakam.*

Substance, palm-leaf. 13¼ × 1½ inches. Folium, 1, marked 19. Lines, 5 in all. Character, Uḍiyā of the eighteenth century. [illegible] old. Complete.

Beginning :—

रवि-रुद्र-पितामह-विष्णुनुत-
हरिचन्दनकुङ्कुमपङ्कयुतम् ।
मुनिवृन्दगणेन्द्रसमानयुतं
तव नौमि सरस्वति(ती) पादयुगम् ॥

Colophon :—

इति श्रीसरस्वत्यष्टकं सम्पूर्णम् ।

---

(16) HYMNS TO RELIGIOUS REFORMERS.

5776.

11087. **तत्त्वज्ञानविवेकगुरुसहस्रनाम ।**

Tattva-jñāna-viveka Guru-sahasra-nāma.

From Kaivalyārṇava-vivaraṇa.

Substance, country-made paper. 10 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 11 to 13 on a page. Extent in ślokas, 220. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीकैवल्यार्णवविव[रणे](र्णे) उमामहेश्वरसंवादे सगुण-
निर्गुणब्रह्मकैवल्यगुरुरूपं विचिन्त्य वामदेवोपदेशितं तत्त्वज्ञान-
विवेकगुरुसहस्रनाम(ं) संपूर्णम् ।

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरवे नमः ।

सूत उवाच ।

कदाचित् स महादेव मुनिवृन्दमुपासते ।
सोपविष्टः सुखे रम्ये कैलासे पर्व्वतोपरि ॥
चन्द्रकान्तिसमं ज्योती रजतः शुद्धमद्भुतम् ।
पारिजातकरु+त वनराजीविराजितम् ॥
विघ्नराजगणश्रेष्ठः स्कन्दो नन्दीश्वरो महान् ।
'पार्व्वतीसहितः शम्भुः सोपविष्टः सुखासने ॥

महाज्ञानी वामदेव आगत[ः] शम्भुदर्शनात् ।
प्रणम्य विधिवद्भूमौ नम्रो भूत्वा स्थितो मुनिः ॥
आनन्दपरिप्लुतात्मा पुनर्नत्वा अभाषत ॥

वामदेव उवाच ।
किं जन्म मुच्यते जन्तोर्ब्रह्मप्राप्तिः कथं भवेत् ॥
गुरुमार्गः कथं देव तत्त्वज्ञानं कथं भवेत् ।
तत् सर्व्वं श्रोतुमिच्छामि कथयस्व महाप्रभो ॥

पार्व्वत्युवाच ।
देवदेव महादेव महायोगीश्वर प्रभो ।
गुरोर्नामसहस्रं यत् समासेन प्रभो वद ॥

श्रीसदाशिव उवाच ।
अस्ति गुह्यतरं ज्ञानं गुरुमार्गेण मुक्तिदम् ।
गुरुमार्गं विना देवि सिद्धिर्न लभते क्वचित् ॥

2A, अस्य श्रीगुरुनामसहस्रस्तोत्रमन्त्रस्य श्रीसदाशिव ऋषिः, etc.

After Nyāsa and Dhyāna:—

2B, ॐकार[ः] केवलो देवः परमात्मैकसंभवः ।
परमानन्दसम्पन्नः विश्वव्यापकमीश्वरः ॥
त्र्यक्षरात्मस्वरूपेण अकारोकारसंभवः ।
ब्रह्मा विष्णुश्च रुद्रश्च गुणभेदप्रधानतः ॥, etc., etc.

5777.

ŚAṄKARĀCĀRYA.

9376. याज्ञवल्क्यस्तुतिः । *Yājñavalkya-stutiḥ.*

Substance, country-made paper. 9¼ × 1¾ inches. Folia, 5. Lines, 7, 8 on a page. Extent in ślokas, 70. Character, Nāgara. Date, Śaka, 1740. Appearance, tolerable. Complete.

It begins thus:—

श्रीगणेशाय नमः ।

कर्म्मोपास्तिप्रबोधोपचयजलधये कर्म्मिणे कर्म्मठानां
योगाचार्याय गह्वसितमनसां योगशास्त्रप्रबोधे ।

अज्ञं प्राज्ञावशेषं जनमिह पुनते ज्ञानगङ्गाप्रवाहैः
योगीशायास्तु कस्मैचन मम विनतिर्याज्ञवल्क्याय तस्मै ॥ १ ॥

End :—

इत्येवमादौ बृहदारण्यकोक्तैः
सन्दर्भितां पञ्चनखैः सुपद्यैः ।
श्रीयाज्ञवल्क्यस्य कथामगाधां
तच्छङ्कराचार्य्यबुधो जगाद ॥ २४ ॥

Colophon :—

इति श्रीमद्--गोविन्दभगवत्--पूज्यपादशिष्य--परमहंसपरिव्राजकाचार्य्य--श्रीशङ्कराचार्य्यविरचितयाज्ञवल्क्यस्तुतिः समाप्तिमगमत् ।

श्रीसाम्बार्पणमस्तु ।

शके १७४० बहुधान्यनामाब्दे दक्षिणायण्यां सहस्यसितपक्षेन्दुवासरे कृष्णतीर्थ्यां तद्दिने मुसलेश्वरसन्निधौ जोतिषोपनाम्ना गणेशभट्टात्मजभिकंभटेन स्वार्थं वा परोपकारार्थं लिखितमेव भवानन्देषु दीययत्वा ।

यादृशं पुस्तकं दृष्टा तादृशं लिखितं मया ।
मूर्खहस्ते न दातव्यं एवं वदति पुस्तकम् ॥

5778.

KRṢṆA-GIRI.

8655. **श्रीमच्छङ्करस्तुतिः ।** *Śrīmacchaṅkara-stutiḥ.*

Substance, English paper. 9 × 3½ inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 20. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Date, Saṃvat, 1911. Complete.

The hymn consists of 13 verses.

Post Colophon :—

शुभमस्तु । सं १९११ ।

Colophon :—

इति श्रीमत्कृष्णगिरिकृता श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य-
श्रीमच्छङ्कराचार्यस्तुति[ः] समाप्ता ।

Beginning :—

सकलवादिविदारणकोविदै-
र्यतिवरैर्निधयं कुलनन्दनम् ।
परमहंसपदप्रतिपादितं
द्रविडवंशमुनिं तमहं भजे ॥

The burden of the 1st twelve verses is द्रविडवंशमुनिं तमहं भजे ।

5779.

ŚRI-NIVĀSĀCĀRYA.

9858. निम्बादित्यलघुस्तवः । *Nimbāditya-laghu-stavaḥ.*

Substance, country-made paper. 10½ × 5 inches. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 126. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

This is a short hymn in praise of Nimbāditya, the well-known founder of the Nimbarka sect, by Śri-nivāsācārya.

Beginning :—

श्रीराधाकृष्णाय नमः । श्रीनिम्बादित्याय नमः ।

नमः कृष्णाय हंसाय निम्बार्काय निबद्धतः (?) ।
आचार्याय चतुर्व्यूहपरम्पराप्रवर्ति(र्ति)ने ॥ १ ॥
सनत्कुमार सनक-सनन्दन-सनातनान् ।
वन्दे सत्ययुगाचार्यांश्चतुर्व्यूहानमादितः ॥ २ ॥
नारदायतिहंसमंतंवन्दे त्रेताक्रियापिकम् ।
राधाकृष्णसमाविष्टांश्चतुरनुक्रियाश्रमान् ॥ ३ ॥

व्यासं तापंमहं वन्दे निम्बादित्यं सुदर्शनम् ।
समाजेषु चरतो येस्त्वादिसंज्ञया श्रुता ॥ ४ ॥

End :—

वैष्णवोद्वेगहारी च सदा वैष्णवदुःखहा ।
शोभाढ्यो वैष्णवाकर्णः शोभते उडुराडिव ॥ ३९ ॥
वालोवाल्यस्त्वया स्वामिन् देशकालविमोहितः ।
न जानामि न जानामि कीदृशी महिमा तव ॥ ४० ॥
लघुस्तवेन भो नाथ भो आचार्य्यशिरोमणे ।
दासोऽयमिति मां ज्ञात्वा भक्तिं देहि पदाम्बुजे ॥ ४१ ॥

Colophon :—

इति श्रीनिवासाचार्य्यविरचितं श्रीभगवन्निम्बादित्यलघुस्तवं स्तोत्रसम्पूर्णम् । श्रीराधाकृष्णाय नमः ।

5780.

ANONYMOUS.

10269. **विठ्ठलाचार्य्यस्तवनं ।** *Viṭhṭhalācārya-stavanam.*

Substance, country-made paper. $11\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Folium, 1. Lines, 9. Written on one side only. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

There are six verses in it.

Beginning :—

प्रातः स्मरेद्भगवतो वरविठ्ठलस्य
पादारविन्दयुगलं सकलार्थसिद्धै ।
यो वै वितर्कतमसा पिहितं स्वभक्तं
प्रीतः स मे दिवि पुरोदितु(?) तिग्मरश्मि[ः] ॥

Colophon :—

इति श्रीविठ्ठलाचार्य्यस्तवनं लिखतं ।

5781.

11168. नामावतारः । *Nāmāvatāraḥ.*

Substance, country-made paper. 11×8 inches. Folium, 1. [illegible] modern Nāgara. Appearance, fresh.

Beginning :

सभायां जनको भूपः स्थितं तत्र ददर्श ह ।
नारदं संशयः प्राह सन्देहो मे महानयम् ॥ १ ॥

जनक उवाच ।

कलौ लोके भविष्यन्ति दुराचाराः सपापिनः ।
निष्कृतिश्च कथं तेषां नरकान्मे वद प्रभो ॥ २ ॥

... ...

नामावतारस्य सुतः कदा यास्यति तद्वद ।
इति पृष्टो [illegible]धिकम् ॥ ७ ॥

... ...

गते चतुःसहस्राब्दे राजन् पञ्चशते तथा ।
कलौ + + + + ॥ ८ ॥

... ...

क्षत्रियस्य कुले भूत्वा नानकेति च + +
... ... ॥ ११ ॥

मर्त्यलोके भविष्यन्ति ते भक्ताश्च मया सह ।
इति नामावतारस्य कथिता ते कथा शुभा ॥ १५ ॥

There are 17 ślokas only.

5782.

9196. गुरुनानकमाधवयोः स्तोत्राष्टकम् ।

Guru-nānaka-mādhavayoḥ-stotrāṣṭakam.

Substance, country-made paper. 12×7 inches. Folia, 2. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 18. Character, Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

This is a hymn in praise of Guru Nānaka and Mādhava in eight stanzas.

It runs :—

श्रीगणेशाय नमः ।

स्वययोः शरणागतता सुखतां विततामचिरे कुरुते स्वनते ।
त्वविमोहनताश्च तयोर्गुरुनानकमाधवयोरभिधा ॥ १ ॥
स्वययोरनुहत्य गुणानिखिलः पुरुषेणविता ऊनतां सुगताः ।
कुसरंति निदानगते ह्वितयोर्गुरुनानकमाधवयोरभिधा ॥ २ ॥
स्वययोः पदपङ्कजसेवनतः स्वच्छतांविरतिश्च विवेच नता ।
शमतादमता च मतिश्च तयोः गुरुनानकमाधवयोरभिधा ॥ ३ ॥
स्वययो गुरुता जगति प्रभुता शमता च समा करुणा निधिता ।
श्रुतितो विदिता पुरुषेषु तयोर्गुरुनानकमाधवयोरभिधा ॥ ४ ॥
स्वययोः हरसि ह्त्तचिंतनतो विषयेष्विह्धीर्न कदा सरते ।
पुरुषस्य तुरीयस्य यस्य तयोर्गुरुनानकमाधयोरभिधा ॥ ५ ॥
स्वययोर्मुदते मुदतः समदो मुदितां लभते म्हड़ताश्च नरः ।
अनुभूतिसुधां पिबती तयोर्गुरुनानकमाधवयोरभिधा ॥ ६ ॥
स ययोः कृपया भवसागरतस्तरते स गिरा भवपारकया ।
रमते रमणीयसुखे नुतयोर्गुरुनानकमाधवयोरभिधा ॥ ७ ॥
स्वययोः परामापरता गुरुणा पुरुषोत्तमतः श्रुतितो विदिता
इह यो महिमाकिलसैव तयोर्गुरुनानकमाधवयोरभिधा ॥ ८ ॥
इति दमष्टकं परन्तदेव पावने त्वमं
न्रणां स्वधीमतां परे निवेशक न संशयः ।

Colophon :—

इति श्रीगुरुनानकमाधवयोः स्तोत्राष्टकं समाप्तम् ।

5783.

11259. नानकसहस्रनामस्तोत्रम् ।

Nānaka-sahasra-nāma-stotram.

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 11. Lines, 10 on a page. Extent in ślokas, 220. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Date, 191 (?). Complete.

The colophon is curious. According to it the stotra though belonging to the *Bhavisyottara* is stated to have been composed by Guruputra Sri Canda.

Beginning :—

श्रीगुरुनानकाख्यमूर्त्तये नमः ।

ॐ लक्ष्मीशं शिरसा नत्वा विधाय गुरुनन्दनम् ।
कलिदोषहरं वक्ष्ये गुरुनाम-सहस्रकम् ॥
एकदा सिद्धचंदस्तु ज्ञात्वा कलिसमागमम् ।
बुद्धिमानं महाप्राज्ञं दृष्ट्वा श्रीचंदमब्रवीत् ॥

श्रीसिद्धचंद उवाच ।

भगवन् भूतभव्येश सर्व्वज्ञस्त्वं कृपानिधिः ।
कलिदोषहरं ब्रूहि किञ्चित्साधनमुत्तमम् ॥
... ...
साधु पृष्टं त्वया तात लोकानां हितकाम्यया ।
गुह्याद्गुह्यतरं चेदं नाख्यातं कस्यचिन्मया ॥
... ...

3B, ब्रह्माकारं वेदिवंशे प्रजातं
ब्रह्माध्यक्षं योगिभिः सेव्यमानम् ।
भव्याकारं शान्तमूर्त्तिं दधानं
मर्दानेन गायमानं पुरस्तात् ॥
मुद्राज्ञानमयीं दधानमपरं पद्ममालामसेतम् ।
वन्देऽहं नानकाख्यं जगद्गुरुवरं विश्वरूपं विभुं वः ॥

ॐ नमो नमः ।

सत्यरूपो सत्यदेवः वेदिवंशकरो (सु)शुचि[ः] ।
सत्यकर्त्ता सत्यनामा सत्यचारी च सत्यदृक् ॥

Colophon :—

इति श्रीभविष्योत्तरे कलिगतचतुःसहस्राब्दकपञ्चशतचतुःषष्ठितमे राजखण्डे गुरुपुत्र-श्रीचन्द्रविरचिते श्रीगुरुनानकसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम् ।

Post Colophon:—

संवत् १६१ (?)

---

(17) MISCELLANEOUS HYMNS.

5784.

ŚAṄKARĀCĀRYA.

9375. **नवरत्नमालिका ।** *Nava-ratna-mālikā.*

Substance, country-made paper. 10 × 4 inches. Folium, 1. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 16. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

It seems to be a hymn to Śiva in ten verses. It is entirely different from the *Navaratnamālikā* of Śaṅkara described in *A Descriptive Catalogue of Sanskrit MSS., Govt. Oriental MSS. Library, Madras*, Vol. XVIII, Nos. 9598 ff. The latter is a hymn to the goddess Pārvatī.

It begins:—

तेजः किञ्चित्काञ्चनटङ्कीकपिशाभां
वि + + + + + + + कापर्द्दकलापाम् ।
भस्मालेपस्मेरललाटं वटमूले दष्टं
दुष्टास्मृतिहारि स्मरहं चूनं ॥ १ ॥

5785.

RAGHUNĀTHA VARMĀ.

आशीर्मणिमाला ।

9890. *Āśīr-maṇi-mālā.*

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 16 on a page. Extent in ślokas, 144. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete.

This is a prayer to gods in two prakaraṇas, one called Yuṣmadarthagocara in 47 ślokas invoking the mercy of the gods to protect those of the second person, and the other called Asmadarthagocara in 25 ślokas invoking the gods' mercy to protect the poet himself. By Raghu-nātha Varma Udāsīna, the disciple of Rāmadayāla Udāsīna, a follower of the Nanaka school.

Colophon :—

इति श्री[illegible]-
[illegible]-
[illegible] विरचिता [illegible] समाप्ता ।

Beginning :—

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

जनानीं सन्तापं प्रशमयति मम [illegible]
प्रहन्तुं पापानिं मम [illegible] ।
प्रमा मे चाविद्यां खलु स विकालिं [illegible]
[illegible] ॥ १ ॥

End :—

[illegible]
[illegible] ।
तुष्यास्तां पितरौ [illegible] शिवौ
[illegible] श्रोतुः प्रयोक्तुः शुभा ॥ २५ ॥

इति अस्मदर्थगोचर[illegible]प्रकरणं द्वितीयम् । २ ।

5786.

10564. गुरुस्तवराजः । *Guru-stava-rājaḥ.*

Substance, country-made paper. Folia, 1-8, and 18b only. Lines, 19 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh.

Though the name गुरुस्तवराज appears at the left hand upper corner of each leaf it is nothing but a collection of well-known benedictory verses and a panegyric of one called Tārāmaṇi, an account of whom is given on p. 345 above.

5787.

ŚAṄKARĀCĀRYA.

2457. मङ्गलस्तोत्रम् । *Maṅgala-stotram.*

Substance, country-made paper. 9 × 4 inches. Folia, 2. Lines, 40 in all. Extent in ślokas, 60. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितं मङ्गलस्तोत्रं संपूर्णम् ।

It is a hymn in 23 verses the last of which attributes the hymn to Śaṅkarācārya.

Beginning :—

कण्ठे यस्य लसत्कराळगरलं गङ्गाजलं मस्तके
वामाङ्गे गिरिराजराजतनया जाया भवानी सती ।
नन्दिस्कन्द-गणाधिराजसहितः श्रीविश्वनाथप्रभुः
काशीमन्दिर-संस्थितोऽखिलगुरुर्देयात् सदा मङ्गलम् ॥

5788.

10604. मंगलाचरणम् । *Maṅgalācaraṇam.*

Substance, country-made paper. 10 × 5 inches. Folia, 8. Lines, 11, 12 on a page. Extent in ślokas, 250. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Some of the preliminary verses of this hymn are identical with those of 5787 above.

Colophon :—

इति मंगलाचरणं समाप्तम् ।

Beginning :—

कण्ठे यस्य लसत् कराल गरलं गङ्गाजलं मस्तके
वामाङ्गे गिरिराजराजतनया जाया भवानी सती ।
नंदिस्कंदगणाधिराजसहितः श्रीविश्वनाथप्रभुः
काशीमंदिर संस्थिताखिलगुरुः कुर्यात् सदा मंगलम् ।

There are 70 ślokas, out of which only 35 are in Sanskrit.

St. 36. कारंजीदुली वहातकीतिझी नागारिनिला यथा
फुले वेल गुलाबजाकमलिनी चंद्रा + नि चौगुणी ।
मध्ये मंदपशोभतो मरवमलि मुक्तापले झालरी
शोभा देखुनि हे सखे मननना कु० ॥

5789.

ANONYMOUS.

10880. प्रातरुत्थानस्तोत्रम् । *Prātar-utthāna-stotram.*

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folium, 1. Lines, 8+8. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Contains a stotra to be recited after rising from bed. There are 13 ślokas.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।
शिवशङ्करे शिवराम सखे प्रभो
त्रिविधताप-निवारण हे विभो ।
अज जनेश्वर यादव पाहि मां
शिव हे विजयं कुरु मे वरम् ॥

End :—

प्रातरुत्थाय यो भक्त्या पठेद्वै स्तोत्रमुत्तमम् ।
विजयो जायते तस्य विष्णुमाराध्यमाप्नुयात् ॥

5790.

KĀLIDĀSA.

3075. कालिदासमङ्गलाष्टकम् ।

Kālidāsa-maṅgalāṣṭakam.

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 50. Character, modern Nāgara of the nineteenth century. Appearance, discoloured.

Sixteen benedictory verses of the Śārdūla-vikrīḍita metre, attributed to Kālidāsa, with the burden कुर्व्वन्तु नो मङ्गलम् ।

Colophon :—

इति श्रीकालिदासमङ्गलाष्टकं संपूर्णम् ।

The first verse runs :—

हेरम्बः सुरपूजितो गुणमयो लम्बोदरः स्त्रीयुतः
प्रम्बद्गोगजकर्णको गजमुखो गम्भीरविद्यागणः ।
गौर्य्याः पुत्र-गणेश्वरो हरसुतो गोव्यंदपूजाङ्कतो (?)
यात्रा-जन्म-विवाह-कर्म्मसमये कुर्व्वन्तु नो मङ्गलम् ॥

5791.

9545. मङ्गलाष्टकम् । *Maṅgalāṣṭakam.*

Substance, country-made paper. 8 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent in ślokas, 40. Character, Nāgara. Appearance, old. Complete.

Same as above, with difference in the arrangement of the verses.

See L. Vol. VII, p. 219, No. 2462.

5792.

RĀMA-CARAṆA ŚARMĀ.

9269. पुर्य्यष्टकम् । *Pūryaṣṭakam.*

Substance, country-made paper. 8 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent in Ślokas, 30. Character, Nāgara. Date of composition, 1911 Saṃvat. Appearance, old. Complete.

It is a hymn in praise of eight Puris, places of Hindu pilgrimage, in eight verses. Full of marginal notes.

It begins :—

श्रीरामो जयति ।

धरामरामरन्धराधरन्धरामरासुरा-

सुरं सुरापगाधराधरन्धराधरासितम् ।

धराधरेन्द्रनन्दनन्धरासुतप्रदन्धरा-

धरान्तरालधाविनन्धरासुतापतिं भजे ॥

End :—

साकेतञ्च मुरारेरवनिकरचरं मध्यमाख्या च काञ्चीं

चोलां काशीमवन्तीमथ चरणतलं पार्वतीशोपधानीम् ।

वन्तो मायां मुनीन्द्रा विपदमलपुरीं कन्यकां बद्धनिष्ठा

नाभिन्दर्भस्थलीम्बमसुरमुकुटनुताः पान्तु सर्वापि पुर्य्यः ॥

शम्भुब्रह्मापवर्गभूपति-मिते (१९११) वर्षे मधोरर्जुने

तिथ्यामब्जभुवो दलेऽमरगुरोर्वारे सुधाकृपदम ।

मेधाधीशपदीणरामचरणेनानायिहत्ताद्भुना-

स्तर्यां ये च पठन्ति शुद्धमतयः पुर्य्यष्टकं पापहम् ॥

Colophon :—

इति श्रीलम्बोदरपुरनिवासि-रामचरणशर्म्मनिर्म्मित-पुर्य्यष्टकं श्रीः

VIII. PRĀKRITA KĀVYAS.

5793.

ŚĀLI-VĀHANA.

3155. गाथासप्तशती । *Gāthā-saptaśatī.*

Substance, country-made paper. 10 × 4¾ inches. Folia, 113. Lines, 5 on a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1749. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति सप्तसत्या काव्यं सम्पूर्णम् समाप्त ।

Post Colophon :—

संवत् १७४९ वर्षे अगहणमासे शुक्ले पक्षे तिथि सप्तमां रवि-
वासरे-सुश्रावक-पुन्यप्रभावक-संघनायक-साह-श्रीअमीचंदजी-
पठनार्थम् श्रीपट्टणामध्ये पं श्रीगङ्गारामजी लिखितं भवानीदास ।
शुभमस्तु ॥

Printed in the Kāvya-mālā Series.

5794.

8185. *Gāthā-saptaśatī.*

Substance, country-made paper. 9½ × 4¼ inches. Folia, 17. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara. Appearance, fresh.

A mere fragment. Up to stanza 282.

5795.

2779. *Gāthā-saptaśatī.*

With the commentary Bhāvaleśa-prakāśikā in Sanskrit by Gaṅgā-dhara Bhaṭṭa.

Substance, country-made paper. 11 × 5 inches. Folia, 18. In Tripāṭhā form. Character, Nāgara. Appearance, discoloured. Incomplete.

It contains 123 gāthās only.

It begins :—

नत्वा दुर्दिपदाब्जं गङ्गाधरभट्टेन निर्मिता टीका ।

समग्रा नभारतेशप्रकाशिका प्रोच्यतां विज्ञैः ॥

अथ तत्रभवान् प्राकृतकवि कुमुदकुमुदिनीनायकः शालिवाहनः

चिकीर्षितं गाथाकोषस्य परिसमाप्तये कृतं मङ्गलं श्रोतृ-

च्छितार्थमुपनिबध्नाति । पसुवइणेति ।

5796.

8935.

Gathā-saptasatī.

With the commentary Bharatesa-prakasika by Gaṅgā-dhara.

Substance, country-made paper. 11 × 4½ inches. Folia, 10–80. In tri-pāṭha form. Character, Nāgara of the seventeenth century. Appearance, old and discoloured. Fol. 25 is missing.

It contains the text and commentary of the portion beginning with II. 24 and ending with III. 94 and the commentary only of the portion beginning with III. 95 and ending with VII. 96 (94 of Kavyamālā edition).

5797.

1459. *Gatha-saptasati.*

With the commentary Bharatesa-prakasikā by Gaṅgā-dhara.

Substance, country-made paper. 11 × 8½ inches. Pages, 46. Lines, 25 on a page. Character, Bengali. Appearance, fresh. Incomplete at the end.

Printed with the commentary in Kāvya-mālā, Bombay, 1881. The present MS. contains 123 gāthas only.

5798.

8166.

A commentary on Gāthā-saptaśatī.

Substance, country-made paper. 10 × 5½ inches. Folia, 69. Lines, 11 on a page. Extent in ślokas, 1,700. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured. Written in two different hands. The second hand begins in 65B and continues to the end. Very nearly complete.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

नृसिंहं सच्चिदानन्दं पूर्णं ब्रह्म सनातनं ।

गाथासप्तशतीटीकां कुर्व्वे नत्वाभिनाशकं ।

ग्रन्थारम्भे प्राभिप्सितनिर्व्विघ्नार्थं मङ्गलं प्रशास्त्यपि पसुन्दरगो

इति ।

5799.

8184A. *Commentaries on Gatha-saptasati.*

By Gaṅgā-dhara and Pitambara.

Substance, country-made paper. 9½ × 4 inches. Folia, 151. Lines, 11 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old, pasted and discoloured. Incomplete.

We have here Gaṅga-dhara's commentary from I. 90–II. 4 (fol. 1–2B), II. 11–IV. 94 (fol. 3A–28B). Then we have the commentary of Pitambara (?) on VI. 65–VI. 99 (fol. 29A ff. also marked 1–9). On fol. 33A begins Pitāmbara's commentary on I. 92.

Colophons :—

34B, इति श्राभितामश्रीपीताम्बरकृतायां सप्तशत्याटीकायां

प्रथमं शतकम् ।

89B, ॰ तृतीयं शतकम् ।

119A, ॰ चतुर्थं शतकम् ।

5800.

8184B. *A commentary on Gatha-saptasati.*

By Pītāmbara.

Substance, country-made paper. 10 × 5½ inches. Folia, 51–108. Lines, 10 on a page. And four more folia without any page mark with 8 lines on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh.

80A, इति श्राभितामश्रीपीताम्बरकृतायां सप्तशतीप्रकाशिकायां द्वितीयं

शतकं समाप्तम ।

This fragment begins with verse 117 and ends with verse 314. The smaller fragment (of 4 folia) has only one colophon which runs thus:—

इति श्रीपार्श्विनायकेन समग्राणी व्याख्यायां चतुर्विंशकायां द्वितीयपानकम् ।

5801.

PRAVARASENA.

2745. रावणवह or सेतुबन्धः ।

Rāvaṇa-vaho or *Setu-bandhaḥ.*

It is a palm-leaf MS. dated, L. Saṃ 102.

For the MS. and description of the work see L. 1977, and W., p. 367.

5802.

1850. *Rāvaṇa-vadha-ṭīkā.*

By Kula-nātha.

A commentary on the Setu-bandha, alias *Rāvaṇa-vaho*, by Pravara Sena.

A palm-leaf manuscript, dated Saka 1457, noticed in L. 1978.

5803.

VAIROCANA.

4825. विमलगाहाकोषः । *Vimala-gāhā-koṣaḥ.*

Substance, palm-leaf. 8¼ × 1½ inches. Folia, 36. Lines, 6 on a page. Character, Newari of the twelfth century. Extent in ślokas, 586. Appearance, old and discoloured.

It is a Buddhist work in Prakrit.

33B, कइ वइरोअन रइते विअ ट वरकामिनी दइते ।
विमलो गाहा कोसो सम्पुन्न चउस्सते समत्तोतो ॥ ४०२ ॥

On a wooden cover we find in another handwriting
सं १७० फाल्गुन शुदि ३ उदार पु + + +

Beginning:—

ॐ नमो सरस्वत्यै ।
सुगतो समन्तभद्दो अघोअवाई अणेअ वलवन्तो ।
बुद्धोअ धम्मराओ नराअमरणविणाअतो चिरं जअइ ॥
कोमलकुसुमसरेहिं पत्तेहिं चे अ जअइ जो भुअन ।
हेलामेत्तेण स आतं रणरणअं चिरं वन्दे ॥
निव्वाणहेतुममलं भअवन्तं वञ्चिअच्छदा आरं ।
विसमेसु रक्कणाहं णिच लोएसरं वन्दे ॥
विभवअ सम्भअ सम्भअ सम्भअ सम्भअ सुसम्भअ समुद्दा ।
सम्भअं नमसि चिरं संपूसुमअङ्गजोणहवरवसं ॥
सिङ्गारभावसहआ सरसा वरमन्दरिव्वमो माला ।
कोतु मणोरहजननी हरइ मणं या अतोत्तोऊ ॥
रइतुं कोवि समत्थो कव्वं अवरो णिसामितुं चेअ ।
उहयपसत्थेवि पुणो अह उहअपरम्मुहो कोवि ॥
विमलो सुवसुगटिओ णाणालङ्कारभरिअवहुलत्थो ।
वईरोअणेण रइओ गाहारअणासरेह एको सो ॥
सोऊण कइन्द गिरं रोअइ मे विरइअं खु को सोउं ।
हरिअ मऊपुसुपत्तं धावइ को कुसरसं पाउं ॥
अहवा णरस्स चरिअं चित्तं चिअणो गुणानुरूएण ।
लोआ वदन्ति जहा कुलवऊ वेसाउ जहणचवलाए ॥
णिअअहिलासाणसरणा कुणन्ति जणा गुणागुणेतन्ति ।
मोत्तूण अक्कराअं जह अहिलासो हरस्स च्छारम्मि ॥
असुसुमए लोए कस्स विभावो कहिम्पि ण तु असे ।
रंजइ कोवि केणवि सव्वं ण जिणोवि रंजिउं तरइ ॥

[illegible] निविसिमा पावइ गमणागमणं च मज्झत्थ ।
जह आयिम्मि गमणं पावइ पुरओ कयाइय सम्मि ॥
पढ्डिकप्पम्मि कमणं पावइ पच्चई वा को समाहेइ ।
[illegible]इ कोवि गमणं आयिपमं को याया कुणइ ॥
पच्चसु इ[illegible] आसिस आणत्तुमाणम [illegible]
[illegible]समाणोव गिरा [illegible] असो पुरओ ॥
[illegible] बेमाइ किंतुम्मि [illegible]म्मि ।
[illegible]म्मि [illegible] कुणइ तई पणामम्मि मं किम ॥
ता पुरओम्मि पच्चई कज्जं ता गाविन्न बोइ मावगं ।
को मोत्तूण परिकप्प भूमं [illegible] समग्गाए मयणो ॥
[illegible]
कइ [illegible] पुत्तंमि पइ अमो[illegible] चिलाइ ॥
[illegible] मए लकुणम अणि[illegible] आणत्तुरि ।
किर एमि नम्मवि मुडो वइ [illegible] कज्जं ॥
कलि[illegible] कुणमि पइ[illegible]नमंसणामन्नं ।
[illegible] उववासिरे मइ पडिक्कमणं [illegible] कज्ज ॥
[illegible] वि कुणमो [illegible] ।
चिरमो [illegible] सुमणो ॥
सम्मवि इत्थ कुणमो सुमणं [illegible] धम्म मे जणो ।
[illegible] गिमं को परिचामं [illegible]इ ॥
[illegible] मि सुयणमो उवमा व मोमत्थं ।
सरिसा वा ते भणामं एवं इइणं [illegible] ॥
गुणिणो गुणोवि सव्वं देवाणमाणिनोवि वा पमेइ ।
मेसाणुक्कमिमरिसिम समो नाविइ जम्ह चिनमाइ ॥
पत्तिविसेसापत्तिम्मा[illegible] किदो वि, बोइ वज्जमत्थो ।
सालिस्स तम्मकविदा नज्ज किमिक्ख गुणा [illegible] ॥
एक्कापि इत्थ विविहा ममम्मा [illegible] ।

मत्तिआरमच्छा तिमुच्छीअसागा अगासुगोअरादाणि ।
मनतालिअव्व लुक्काइ गेहे णिअमामिरंजिनी गाहा ॥
णिम्मलत्तअमातिमला मगोहरा बहुविआर उज्जलिआ ।
अइनहु पिआलाता गाहा मत्थ भमइव्व सव्व ॥
मत्तिअलगोट्टिभासिअ अमअगाढगोणपीणअ सरणं ।
नक्क नरस्स अणम्मो चोइ परं कुलकलकत्थं ॥
दुक्खमअणमिलाता उव्वलिउं अहव उव्वला वेउं ।
गाणा मणा तिप्फुर रक्को ताणा समो पणीरसो भुअणे ॥
अमच्चा मअणमिलाना हंसा ण मणोव्व माणसा चलिउं ।
चलिअ कज्जवसेण ण मणाणांदि हमोत्तस ॥

INDEX

I. Titles.

ख

ग

ध

न

प

ब

भ

म

श

[1] This is due to a misprint. The correct name is [illegible]. It is attributed to Raghunatha Dāsa in a Bengali translation of the work, a MS. of which is in the library of the Vangiya Sahitya [illegible]

छ

II. Authors.

घ

च

ज

त

द

ध

न

प

ब

भ

म

य

र

[1] This is really the composition of [illegible] Chakravarti [illegible] ship of the [illegible] Indian [illegible]

[2] Though indicated in the introductory line of the description as anonymous seems from the quoted extract, which is [illegible] of [illegible]

1 MM. H. P. Shastri in his description of this work attributes it to Gaudīya

स

ह

ANONYMOUS.